Tragedia „Titanicului" din nou în actualitate

Căpitanul Stanley Lord a fost nevinovat?

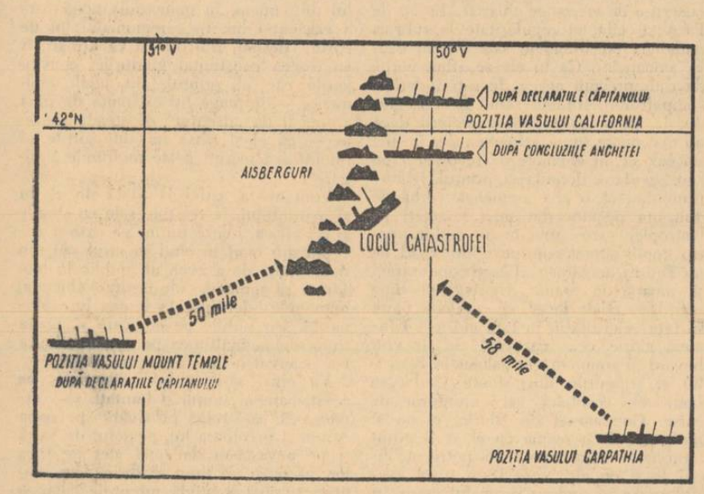

Cu puțin timp în urmă, două fapte au făcut să se vorbească din nou de scufundarea „Titanicului", cel mai mare naufragiu al tuturor timpurilor. Amîndouă faptele se referă la unul din „eroii" catastrofei, căpitanul englez Stanley Lord, comandant al vasului american „California". Conform concluziilor anchetei efectuate imediat după naufragiu de Lordul Mersey, în calitate de comisar pentru naufragii, sir Rufus Isaacs, procuror general, și sir John Simon, consilier al Camerei de comerț, căpitanul Stanley Lord fusese declarat vinovat pentru faptul că vasul său, fiind cel mai aproape de „Titanic", la zece mile depărtare, nu a intervenit la timp pentru a salva naufragiații.

...În acea zi fatală de 14 aprilie 1912, „California" naviga la nord de „Titanic" și, în cursul după amiezii, la ora 18,30, telegrafistul ei transmitea în eter : „Am întîlnit un iceberg. Alte două se îndreptau spre sud". După patru ore, de pe navă se transmitea un alt mesaj, în care se arăta că vasul „California" era înconjurat de blocuri mari de gheață. Avertismentele „Californiei" ca și ale altor nave au fost însă ignorate pe „Titanic"...

Într-un rînd, de pe vasul comandat de Stanley Lord s-au văzut în depărtare luminile unui vas. Din cauza ghețurilor, „California" stătea pe loc și, de pe bordul navei pe care o zărea, nu se răspundea la nici unul din semnalele luminoase pe care le făceau oamenii lui Stanley Lord. După cîteva ore, aproape de miezul nopții, după 17 ore și jumătate de lucru, tînărul radiotelegrafist Evans de pe „California" nu mai urmărea semnalele telegrafice din eter ; zdrobit de oboseală adormise cu capul pe masă. Adormise cu numai 10 minute înainte ca pintenul submarin al icebergului să lovească „Titanicul", înainte cu 10 minute de a mai putea recepționa disperatele apeluri S.O.S. transmise de pe marele pachebot.

...Raportul anchetei l-a învinovățit pe Stanley Lord că prin pasivitatea sa nu salvase majoritatea dacă nu chiar totalitatea pasagerilor și membrilor echipajului de pe „Titanic". Protestele căpitanului, susținute cu datele oficiale ale documentelor de bord, după care nava condusă de el nu s-ar fi aflat la 10 mile de locul catastrofei ci mai departe, la 19 mile, și că el nu ar fi aflat vestea dezastrului decît cu o mare întîrziere, nu au fost luate în considerare. Și lui Lord i-au fost imputate cele 1 517 victime ale naufragiului... Raportul lui Mersey a determinat societatea Leyland Line să-l concedieze pe Stanley. În tot restul vieții sale, căpitanul „Californiei" — care a murit în 1962, în vîrstă de 84 de ani — a susținut că i s-a făcut o nedreptate flagrantă și că datele cuprinse în concluziile anchetei oficiale nu sînt reale în ceea ce-l privește.

Cazul lui Stanley Lord a fost adus din nou în actualitate de o carte apărută la Londra, la 6 februarie — *„Titanicul și California"*, de Peter Padfield — precum și de un memoriu adresat guvernului britanic de către Asociația ofițerilor marinei comerciale engleze, în care se cere reabilitarea lui Stanley Lord.

În cartea sa, pe baza unui amplu studiu al documentelor timpului, Padfield ajunge la concluzia că Lord a fost victima unei erori judiciare. Autorul subliniază unele neconcordanțe din materialele anchetei din care rezultă că s-ar fi putut ca vasul „California" să se fi aflat într-adevăr la 19 mile distanță de „Titanic" și nu la mai puțin de 10 mile, cum susțineau criticii lui Lord. Unii supraviețuitori de pe „Titanic" au declarat că puțin timp după ciocnirea cu muntele de gheață au putut zări un vapor care se depărta. Or, din datele de bord ale „Californiei" reiese că nava era în acel timp nemișcată, blocată de ghețuri. Padfield este de părere că asupra anchetatorilor s-au exercitat presiuni și că Stanley Lord a fost făcut „țap ispășitor".

A doua cerere de reabilitare a căpitanului britanic — memoriul de care am amintit — reia argumentele lui Stanley susținînd că acesta făcuse tot ce era în putință pentru a avertiza „Titanicul" de apropierea icebergurilor, că nu putuse vedea rachetele semnalînd marea primejdie lansate de pe bordul pachebotului și că, în plus, nici situația în care se afla „California", înconjurată de ghețuri, nu i-ar fi permis să vină în ajutor.

Încă nu se știe dacă autoritățile competente britanice vor da curs memoriului și vor dispune redeschiderea anchetei. Unele ziare britanice au luat deja atitudine și consideră că Stanley Lord a fost cu adevărat victimă a unei erori judiciare asupra căreia ar trebui să se revină.

U. VĂLUREANU

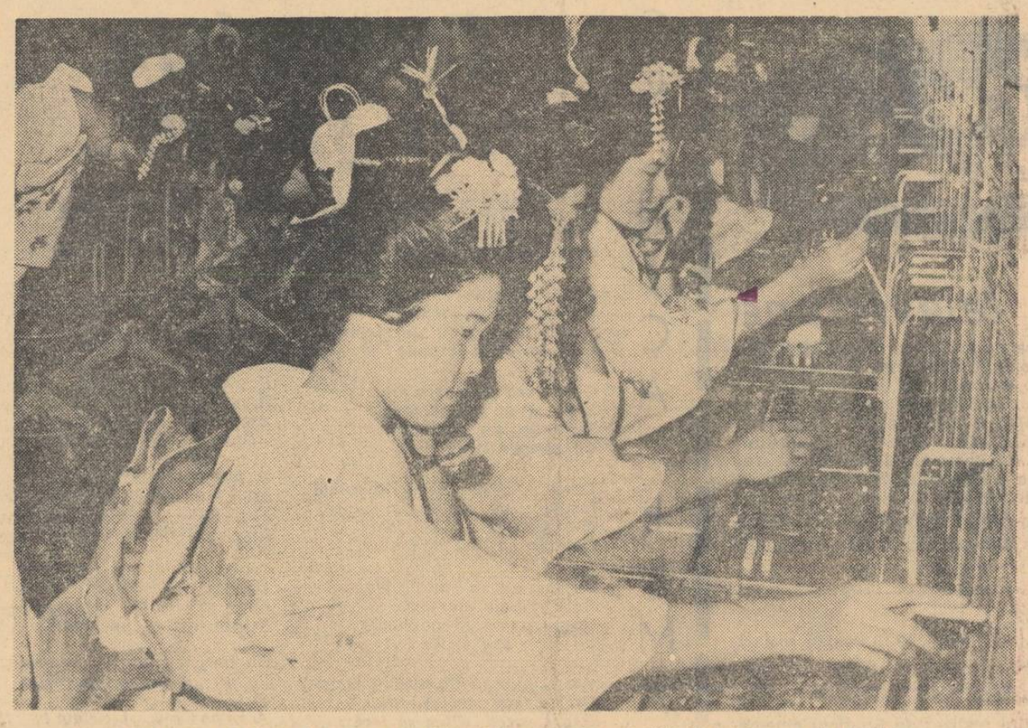

Un aspect de lucru în costum tradițional la centrala societății de telefoane din Tokio.

DE FIRUL EVENIMENTELOR

Șomeri și șomeri

„5 la sută din forța de muncă". Evident nu este titlul unui material de senzație care ar putea figura pe trei coloane în pagina unui ziar de mare tiraj din Statele Unite. O cifră statistică privind proporția șomerilor aproape permanentă și de aceea locul ei se găsește în coloanele economice printre alte cifre privind noile alocații bugetare, ritmul dezvoltării economiei etc. Realitatea însă nu e mai puțin aspră pentru milioane de oameni. Cînd și cînd un fapt divers, o tragedie, anumite interese speciale, sau o întîmplare ieșită din comun aduc, pe calea senzaționalului, vești din lumea celor ce nu capătă de lucru.

Zilele trecute pe străzile înzăpezite ale Romei, asediată timp de 16 ore de un viscol cum nu au cunoscut de mult locuitorii săi, putea fi văzut următorul spectacol : grupuri mari de oameni adunau zăpada din curți și construiau derdeluși insurmontabile, în mijlocul căilor de acces. A doua zi cei care n-au putut să-și explice cele întîmplate au aflat din ziarele de dimineață că nu a fost de loc vorba de pregătirea unei competiții sportive ci de o manifestație de protest a șomerilor Romei. Municipalitatea, la fel ca în alți ani, promisese celor fără de lucru că li se va da posibilitatea să cîștige un ban muncind la curățatul zăpezii. Întrucît promisiunea nu a fost respectată, șomerii au găsit cu cale să-și exprime astfel nemulțumirea lor.

Unele ziare au difuzat explicația poliției că promisiunea nu a fost respectată deoarece „funcționarii însărcinați cu distribuirea lucrului nu au putut veni la birou din cauza... zăpezii". Ziarul „Giornale d'Italia" a întreprins o anchetă pe cont propriu și a dezvăluit că explicația este cu totul alta. Municipalitatea nu a mai vrut să angajeze șomeri la curățatul zăpezii pentru că a constatat în alți ani că după ce ziua curățau zăpada pe străzi, ei veneau noaptea și o puneau la loc pentru a-și asigura de lucru mai mult timp. Ziarul nu a citat nici o declarație oficială din care să reiasă concluzia că nu șomerii erau vinovați întrucît ei oricum munceau de două ori pentru aceeași sumă de bani.

Lucrurile s-au oprit aici. A doua zi alte fapte diverse au ocupat locul la pagina întîia. Pe străzile Romei au apărut mașini care o dată cu zăpada curățau și speranțele șomerilor de a vedea satisfăcută promisiunea municipalității.

În schimb în Anglia, cam în aceleași zile, putea fi văzut spectacolul unic al corului presei marelui patronat deplîngînd soarta șomerilor actuali și a celor potențiali din industria aeronautică, încurajînd demonstrațiile lor și atacînd guvernul pentru nerespectarea angajamentului de a le asigura de lucru. Puțin mai lipsea să vedem în centrul financiar al Londrei, City, o demonstrație a jobenelor din Consiliile de administrație. Ce se întîmplase ? Guvernul, din cauza excesivelor cheltuieli militare, mai ales legate de întreținerea bazelor în străinătate, s-a văzut nevoit să ridice problema anulării comenzilor unor proiecte costisitoare de avioane militare, ceea ce lovește serios în profiturile industriei aeronautice. Iată cum se face că șomerii au devenit subit preocuparea șefilor industriei aeronautice engleze. Dar entuziasmul manifestanților cu joben a scăzut cînd sindicatele muncitorilor din industria aeronautică în loc să ceară noi comenzi militare, au propus reducerea grabnică a cheltuielilor militare, folosirea economiilor realizate „pentru extinderea activității productive" și chiar eventuala naționalizare a industriei aeronautice.

Dintr-o dată pasiunea pentru acest fapt divers a dispărut din presa marei finanțe. Problema șomerilor a intrat din nou la rubrica cenușie a statisticilor.

Zăpezi vor veni și se vor topi. Avioane vor ateriza și zbura. Problema va rămîne însă în actualitate pînă cînd ultimul om care poate munci se va culca fără să se gîndească că a doua zi brațele și mintea sa nu au întrebuințare, că societatea, o strîmbă societate, nu are ce face cu ele.

N. LUPU

„Stenografia aritmetică"

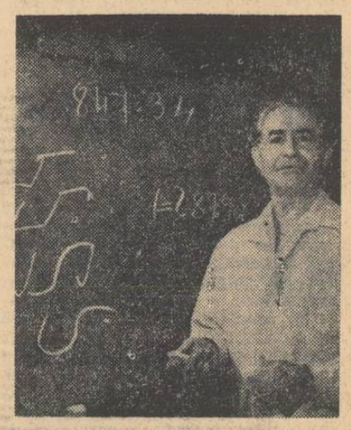

Maestrul Molnar, în timpul unei demonstrații la tablă a procedeului său.

Stenografia aritmetică" este o metodă inedită, al cărei autor este maestrul László Molnár, consilier juridic pensionar. Procedeul maestrului Molnár constă în raționalizarea celor patru operațiuni fundamentale, în speță : adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea. Metoda sa se întemeiază pe un nou sistem de numerotare, lucrînd cu cifre pe care el le numește „geometrice".

Bețișoarele ce înlocuiesc cifrele tradiționale amintesc de semnele stenografice. Așezate una lîngă alta, aceste cifre permit să se obțină rezultatul celor patru operațiuni fundamentale, prin simpla lectură, fără nici un efort.

Procedeul maestrului Molnár nu cere nici tabel, nici scară, nici riglă de calcul, nici un fel de alt aparat. Cifrele de adunat trebuie, foarte simplu, așezate în unghi drept și rezultatul apare la simpla lectură. Pentru extragerea rădăcinilor sau pentru ridicarea la o putere, procedeul de urmat este analog. În ceea ce privește înmulțirea, cea a două numere, compuse fiecare din șase sau șapte cifre, se rezolvă cu ajutorul procedeului maestrului Molnár mult mai rapid decît chiar cu o mașină de calcul.

Însușirea acestui procedeu nu cere nici o aptitudine specială, nici un efort deosebit. Inventatorul lui a mărturisit că, chiar el însuși nu a fost vreodată prea tare în calcul.

Sistemul său se bazează pe considerațiuni exclusiv logice și oricine poate ușor să se inițieze în el, cu condiția să gîndească logic.

Maestrul Molnár a ținut numeroase conferințe, în cadrul cărora și-a expus procedeul. Aceste conferințe de inițiere au fost absolut convingătoare. În cîteva ore, auditorii au fost puși în curent cu metoda și o aplică deja în mod curent. Noua metodă și-a dovedit, de asemenea, calitățile în fața unei comisii compuse din profesori de la universitățile din Budapesta și Miskolc.

Adepții ei sînt unanimi în aprecierea că, în timp ce folosirea mașinilor de birou moderne, cu randament mare, cere o pregătire destul de importantă, metoda „stenografiei aritmetice" nu necesită nici un fel de pregătire.

Iată de ce metoda „stenografiei aritmetice" a maestrului Molnár a stîrnit un interes atît de mare.

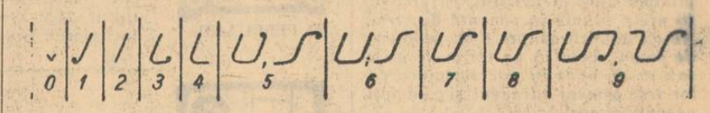

		I.	II.	III	IV	
422	I.				6	6
2000	II.		(2)		3	5
244	III.	4	0	2	2	8
63200	IV.	2	0	4	0	6
65866		2	0	4	0	6

Iată demonstrația unei soluții elementare

„Misterul comorii" de la Osterode a rămas nedezlegat

Zilele trecute s-a anunțat oficial în R.F.G. că cercetările întreprinse de autorități în munții Harz, în apropierea localității Osterode, pentru găsirea unei „comori" naziste — similară cu cea căutată pe fundul lacului Toplitz din Alpii austrieci — au luat sfîrșit fără să se fi dat de urma ei.

Se pare că știrea a surprins pe mulți dintre cititorii presei vestgermane. Nu atît pentru faptul că acțiunea s-a soldat fără descoperirea senzațională la care se aștepta opinia publică. (În definitiv — așa s-a întîmplat și în alte cazuri ; lacul Toplitz n-a fost decît unul din ele). Ceea ce a stîrnit nedumerirea lor a fost că, în numai acele cîteva zile cît au durat căutările, s-a putut ajunge la concluzii atît de categorice, încît cercetările să poată fi sistate.

Nedumerirea este justificată dacă ținem seama că din relatările transmise de reporteri de la fața locului s-a putut afla că ceea ce constituie obiectul cercetărilor este un adevărat labirint de galerii subterane. Conform trimisului special al ziarului „Die Welt", Eberhard Nitschke, galeriile au o lungime de circa 3 km, o lățime de circa 7 m și o înălțime de pînă la 6 m. „Aceasta înseamnă — arăta Nitschke — că trebuie examinată cu grijă o suprafață de 20 000 de metri pătrați". De fapt, mult mai mult, mai ales dacă ținem seama și de faptul că, aproximativ din mijlocul galeriilor pornesc în sus, spre vîrful dealului de circa 100 de m ce se ridică deasupra galeriilor, niște puțuri verticale, legate la rîndul lor de alte galerii transversale.

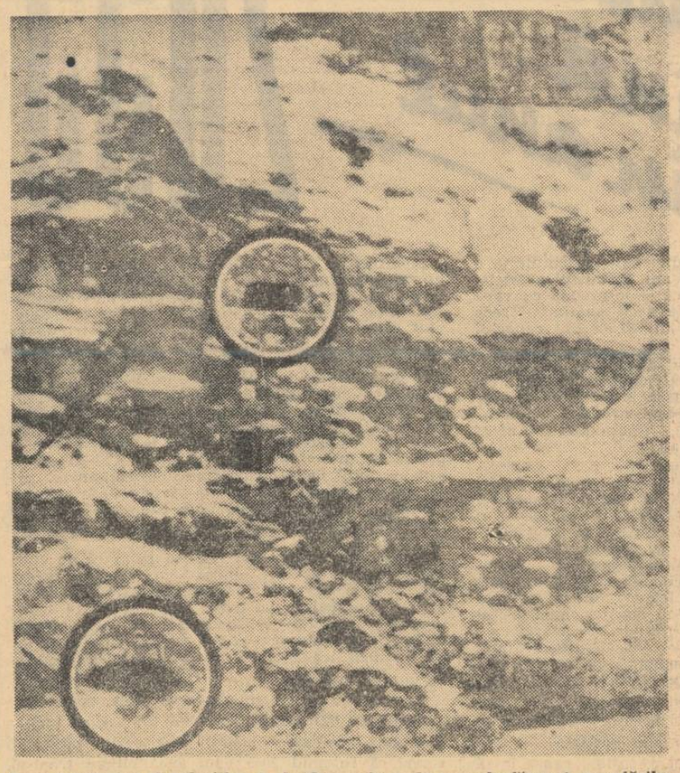

Aspect exterior al galeriilor de la Osterode unde s-au desfășurat cercetările pentru găsirea „comorii" naziste. Locurile marcate cu cercuri sînt două din intrările în galerii.

La origine galeriile de la Osterode țineau de o mină de gips, de la poalele munților Harz. În ultima perioadă a războiului, autoritățile hitleriste au hotărît să le dea o altă destinație : aici urma să fie instalată una din uzinele subterane, menite să contribuie la fabricarea „armelor secrete" prin care Hitler promitea — în ajunul înfrîngerii sale definitive — dobîndirea „victoriei finale".

Mii și mii de nefericiți sclavi ai celui de al treilea Reich munceau aici pe echipe, zi și noapte, spre a adapta galeriile existente, prin excavarea a 200 000 de metri cubi de stîncă, necesităților instalării unei fabrici de carburanți pentru mult trîmbițatele arme. Parte din ei proveneau din lagărul de la Sösegrund, una din „filialele" lagărului morții, de tristă faimă, de la Buchenwald. Parte se aflau chiar la Osterode, într-un lagăr pentru detașamente de muncă forțată, subordonate așanumitei „Organizații Todt" (O.T.) Efectivul lagărului de sub comanda O.T. se îmbogățise tocmai cu un „transport" de oameni, adunați mai cu seamă pe teritoriul Germaniei, în cadrul represaliilor dezlănțuite, după eșecul atentatului împotriva lui Hitler, de la 20 iulie 1944. Printre ei se afla și un bijutier din Stuttgart, pe nume Bernhard Nestler. Supraviețuind coșmarului de la Osterode, el a fost unul dintre primii care au semnalat existența în aceste locuri a „misterioasei comori" — a unor lăzi cuprinzînd lingouri de aur și documente, provenind chiar din arhiva cancelariei Reichului de la Berlin. Nestler a afirmat că lăzile aduse de SS-iști au fost îngropate undeva în acest complicat labirint de galerii.

Sînt aproape 20 de ani de cînd se vorbește despre „comoara" de la Osterode. În această vreme bijutierul din Stuttgart a sesizat în numeroase rînduri oficialitățile de ceea ce știa. În cele din urmă a hotărît să „rezolve" el însuși problema. Acum doi ani s-a adresat conducătorului întreprinderii „Harzer Gipswerke", căreia îi aparține în prezent terenul unde se află galeriile, cu o scrisoare în care spunea : „Eu știu... că în galerii se mai află niște lăzi aduse de la cancelaria Reichului și cer permisiunea să cercetez, împreună cu cîțiva domni, aceste lucruri". Socotind că rezolvarea cererii lui Nestler îl depășește, Hans Schimpf — așa se numește directorul amintitei întreprinderi, a făcut mai multe demersuri pe lîngă autoritățile federale, al căror rezultat pare să fie recent încheiata acțiune de cercetare.

După părerea unor observatori, nu este deloc exclus să existe o legătură între faptul că s-a dat tocmai acum curs oficial sesizării bijutierului din Stuttgart și între faptul că se apropie data de 8 mai prevăzută — deocamdată încă — de legislația vestgermană ca termen de prescriere a crimelor de război comise de naziști.

În cursul anchetei care a precedat acțiunea de căutare a „comorii" în galeriile de la Osterode, au fost audiați și alți cetățeni pe lîngă bijutierul Nestler. Printre ei se află și foștii internați în lagărele de la Osterode și Sösegrund, ce s-au stabilit, după eliberare, în partea locului și care împărtășesc părerea lui Nestler. Unul din ei e și Günther Kaplan, deportat la Osterode în 1944. „Aici există ceva îngropat — a afirmat el. Noi toți știm ce a fost adus în galerii pe atunci și ce n-a mai putut fi transportat de aici. Am putut deosebi foarte bine lăzile care conțineau piese de mașini de celelalte. Acei dintre păzitorii lagărului (SS-iștii — n. n.) care se știau vinovați — și mulți erau în această situație — au dispărut pe atunci", ducînd cu sine și secretul ascunzătorii — dacă îl cunoșteau. Altul dintre cei audiați este August Schmidt care i-a asigurat pe anchetatori că „în interiorul dealului există trei lăzi cu materiale ale Direcției generale de siguranță a Reichului... E vorba despre un material care e deosebit de primejdios pentru un mare număr de oameni...".

După părerea unor observatori, în această din urmă afirmație ar putea fi căutată explicația pentru felul atît de... expeditiv în care s-a desfășurat recent încheiata acțiune de cercetare a galeriilor. Cercetările au fost întreprinse din ordinul prim procurorului din Göttingen, Walter Reimann, de către o echipă specială a poliției judiciare vestgermane condusă de comisarul șef Jänecke. Polițiștii au ajuns foarte rapid la concluzia că în pereții stîncoși ai galeriilor cercetate de ei, nu putea fi îngropat nimic.

Dar oare chiar pe întregul parcurs al celor 3 km. să nu fi fost decît stîncă goală ? De altfel polițiștii au și găsit cîteva „puncte suspecte" pe care le-au notat pe un plan al galeriilor, plan care a fost predat unui grup de tehnicieni-pionieri ai Bundeswehrului aduși să continue investigațiile. Și mai expeditivi decît polițiștii, tehnicienii Bundeswehrului au avut nevoie de numai trei zile pentru a da verdictul în urma căruia s-a anunțat oficial sistarea cercetărilor.

...Și astfel a rămas nedezlegat și „misterul comorii" naziste din Osterode.

A. STANCIU

De pretutindeni • De pretutindeni

ARHITECTUL american Bekket a propus pentru Oakland (California) un complex de clădiri denumit Kaiser-center, format dintr-un bloc turn cu 28 etaje și un garaj cu patru etaje, pe acoperișul căruia se va amenaja un parc. Se prevede ca parcul să aibă pe o suprafață de 1,4 ha, un iaz de 820 m², 42 de copaci etc. Pentru ca iazul, a cărui adîncime va fi de 40-45 cm să pară mai adînc, fundul său va fi vopsit în negru, iar apa va fi schimbată și filtrată în mod permanent.

●

LA MUZEUL de arte frumoase din Paris a fost instalat un ciclu monumental al tablourilor lui Raul Dufy pe tema „Istoria electricității", pe care pictorul l-a creat în anul 1937 pentru Expoziția mondială de atunci. Ciclul se compune din 250 tabouri avînd o mărime medie de 2 metri pe 1,20 m, ocupînd o suprafață de 600 mp. Dufy a lucrat la acest ciclu timp de 4 luni pe baza unor studii prealabile și cu ajutorul unor colaboratori, fratele său procurîndu-i documentația necesară. Ciclul cuprinde și 110 portrete reale sau imaginare ale acelor oameni de știință, tehnicieni sau filozofi care au contribuit la descoperirea și folosirea energiei electrice.

●

CEL MAI MODERN sistem de control automat al atmosferei de deasupra continentului asiatic îl construiește Institutul hidrometeorologic tadjic. Sistemul va urmări în primul rînd pe Pamir uriașa „bucătărie a timpului" Asiei Centrale. La o înălțime de aproximativ 5 500 m deasupra nivelului mării au fost înființate două stațiuni automate ale căror aparate transmit prin radio diverse date meteorologice.

●

OAMENII DE ȘTIINȚĂ americani lucrează actualmente la metoda transformării sunetului în energie electrică. Ei vor să folosească energia sunetului produsă de motoarele avioanelor cu reacție. Principiul funcțiunii de transformare a energiei sunetului în energie electrică se bazează pe folosirea fenomenului piezoelectric. Un transformator permite folosirea energiei dispersate sub formă de sunet pentru producția de curent electric în vederea alimentării aparatajului de bord al avionului. Pînă acum sînt necesare pentru producția de curent electric pentru alimentarea aparatajului de bord, aproape o treime din carburanții consumați de avion. O economie atît de mare de combustibil ar permite o creștere considerabilă a razei de zbor a avioanelor cu reacție.

●

NU E GREU de ghicit nimirea vecină cu spaima de care a putut fi cuprinsă d-na Lavinia Lamb din orașul Bergold (Anglia-Țara Galilor), atunci cînd deschizînd mașina de gătit electrică, a auzit sunetele unei viori. D-na Lamb schimbase un element al mașinii, cu puțin timp înainte și după reparație mașina de gătit a început să recepționeze emisiunile muzicale ale B.B.C.

Fenomenul este într-adevăr foarte rar, un caz la un milion, dar poate să se producă, mai ales cînd noul element are anumite dimensiuni.

PENTRU A-I ÎNVĂȚA pe cei mici să citească, la grădinița de copii din Freeport, de pe Long Island din statul New York (S.U.A.), se folosește cu succes o mașină de scris... vorbitoare. Această mașină — un adevărat calculator electronic în miniatură — a fost folosită, timp de cinci luni, la instruirea unui număr de 20 de copii, în vîrstă de 5 ani și a dat rezultate apreciabile : Cei 20 de copii au reușit să învețe mai repede și mai temeinic alfabetul decît un alt grup de 20 de copii, de aceeași vîrstă și cu aptitudini asemănătoare, care au fost instruiți, în aceeași perioadă de timp, pe baza metodei obișnuite. Experiențele au arătat că nu este necesar ca o lecție, cu ajutorul mașinii de scris vorbitoare, să țină mai mult de 20 de minute și că, după 30 de ore de folosire a ei, copiii învață să bată la mașină cuvinte și fraze simple. Apăsînd, la întîmplare, pe claviatura mașinii, aceasta răspunde, pronunțînd litere, care apar, în același timp, pe un mic ecran, în fața mașinii și, astfel, exersînd, copiii se familiarizează cu alfabetul.

De pretutindeni • De pretutindeni

NOTE DE TELESPECTATOR

Nu ne-am ocupat de mai multă vreme, deşi am urmărit-o cu regularitate, de emisiunea „Săptămîna", poate cea mai apropiată de publicistică dintre rubricile televiziunii. N-am făcut-o, pentru că „Săptămîna", de multe ori interesantă, a marcat totuşi tendinţe de repetare, de şablonizare, care nu solicitau alte aprecieri decît cele deja formulate în aceste note. Un grup prea restrîns de telereporteri, folosind îndeobşte (dacă nu exclusiv) interviul în studio, cu întrebări invariabile, făcînd uneori apel de mai multe ori la aceleaşi teme şi la aceiaşi interlocutori (Em. Valeriu, cu predilecţia lui pentru cercetările şi descoperirile arheologice din Dobrogea; V. Teodoru, mereu interesat de mozaicari şi faianţeri; Carmen Dumitrescu, săptămînal în cabinele actorilor înainte sau după premierele teatrale ş.a.m.d.) au limitat posibilităţile de cuprindere şi de expresie ale acestei telegenice emisiuni periodice.

În ultima săptămînă a intervenit o oarecare schimbare în concepţia ei redacţională, schimbare pe care o socotim doar un început şi o notăm ca atare. De la prezentarea sumarului pînă la lărgirea tematicii, de la înmulţirea formelor de expresie pînă la legarea ei mai strînsă de actualitatea strictă a săptămînii respective, emisiunea a cîştigat, a devenit mai interesantă. Telereporterii ne-au adus pe micul ecran cea mai actuală dintre temele actualităţii, campania electorală şi pe candidaţii F.D.P., — în forme atrăgătoare, cum a fost, de pildă, portretul lui Palocsay, realizat la Cluj. Ne-au plimbat apoi la Predeal, cu studenţii aflaţi atunci în vacanţă de iarnă. Ne-au lămurit asupra unei probleme de sezon: cum să ne ferim de gripă sau ne-au adus în faţă imaginea celor trei gemeni zdraveni şi gălăgioşi, născuţi în acele zile.

Făcînd apel la mobilitatea şi autonomia mai mare a aparatelor de filmat, reporterii au părăsit studioul şi şi-au realizat interviurile într-un cadru mai larg şi le-au transformat în reportaje. În consecinţă, interviurile au fost mai puţin stereotipe şi protocolare, mai spirituale, iar intervenţiile reporterilor, la care am reţinut (în sfîrşit!) tendinţa de a se păstra cu discreţie în umbră şi de a da privilegiul primului plan, aşa cum e normal, celor intervievaţi. O observaţie, totuşi: dacă ni se pare desigur potrivit, cînd intervievatul este un oaspete de peste hotare, ca reporterul să apeleze la interpret, socotim mai puţin indicat ca reporterul să încerce el însuşi a conversa sau a traduce, atunci cînd stăpîneşte cu aproximaţie limba interlocutorului. Rezultatele nu pot fi şi ele decît aproximative, aşa cum s-a întîmplat la realizarea reportajului-interviu cu René Clair.

Abstracţie făcînd de această observaţie, emisiunea „Săptămîna", aşa cum ne-a fost prezentată vinerea trecută, a găsit cîteva condiţii noi pentru a obţine un spor de audienţă în rîndurile telespectatorilor.

ŞT. RADU

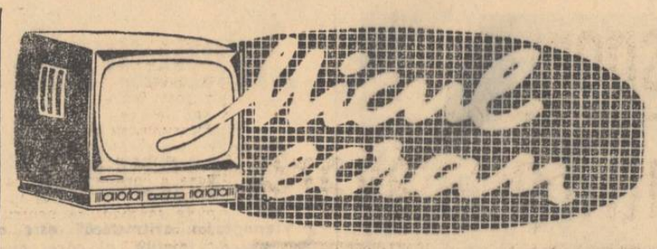

Săptămîna la televiziune

21 FEBRUARIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Reţeta gospodinei. 9.30 Emisiunea pentru copii şi tineretul şcolar: ● Aventurile echipajului Val-Vîrtej — Stăpînii apei de foc (reluare). ● Telejurnalul pionierilor. ● Poşta copiilor. 11.00 Emisiunea pentru sate. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile lui Robin Hood (XVIII) Avarul. 19.35 Stenograme şi caricaturi. 20.00 Transmisiune de la Opera de stat din Timişoara. „Turandot" de G. Puccini. În pauze: ● Balta Albă — reportaj filmat. ● Căpitan Sabord. Desene animate. În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

22 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru şcolari: Ozonul în laboratorul micului chimist. 19.50 Concertul tinerilor solişti. Transmisiune de la Riga. 20.30 „Setea". Film realizat de Studioul cinematografic „Bucureşti". 22.20 Telesport. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

23 FEBRUARIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Acizii graşi de Marcel Klang, inginer şef la fabrica „SIN". În jurul orei 19.00 Cupa campionilor europeni de handbal masculin. În pauză: Jurnalul televiziunii. În jurul orei 20.15 Emisiune de ştiinţă: Elemente spaţiale. 20.30 „Drama ciocîrliei" (film). 21.50 Omul din umbră la soare (film). În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

25 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiţi să desenaţi, copii? ! : Punguţa cu doi bani — povestire de Ion Creangă. 19.35 Clubul tinereţii. 20.55 Umor românesc pe peliculă. În încheiere: Poşta televiziunii. Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

26 FEBRUARIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Acţionări electrice reglabile, de ing. Gh. Tunsoiu, directorul Institutului de proiectări de aparataj electrotehnic şi instalaţii de automatizare. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru şcolari: Caleidoscopul lui Aşchiuţă. 19.35 Din viaţa animalelor (XXVII) Salturi şi sărituri. 20.00 Săptămîna. 21.00 Moment liric. 21.20 Pagini din opere. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

27 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: Năzdrăvăniile vulpii — „Vulpoiul pîndar". 19.45 În faţa hărţii. 19.55 Carnet plastic. 20.15 Cercul magic. Spectacol de circ. 21.15 Teatru în Studio. „Conul Leonida faţă cu reacţiunea" de I. L. Caragiale. Interpretează: Grigore Vasiliu-Birlic şi Alexandru Giugaru, artişti ai poporului. 21.55 Emisiune muzical-coregrafică. Cîntă o formaţie condusă de Richard Oşanischi. Coregrafia: Stere Popescu. În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

CRONICĂ RIMATĂ

Creşte fata, trec şi anii...

Filofteia s-a născut...
(Viaţa este ca o floare)
Într-un an necunoscut
Ofilit în calendare...

Primii paşi, în univers
Cu restanţe şi lacune,
Au vestit, la toţi, din mers
Că e un copil minune!

Cînd avea exact un an
Zău, că nu exagerez!
Pretindea un meloman
Că plîngea în fa diez.

Drept e, cînd a mers la şcoală
Înspre cărţi, croindu-şi punte.
N-a făcut nici o scofală!
Dar era cu moţ în frunte...

Chiar s-au ridicat probleme
Enunţate de mămica.
Cum anume să o cheme:
Filofteia sau Filica?

Aşta-i nume? Cum să-ţi placă...
Creşte fata, trec şi anii...
N-are ygrek! Cum să facă?
Şi i-au spus atuncea, Fany

Ygrekul i-a dat fineţe
Şi parfum de floare rară...
Toţi ţineau să o răsfeţe
Ajunsese domnişoară.

Ea, la orişice serată,
Pretutindenea prezentă,
A ajuns astenizată
Şi la şcoală... repetentă.

Dar cu chiu, cu vai, în fine
Se întîmplă, se mai poate...
Nu se ştie cu şi cine
A ajuns la Facultate...

Îi plăcea Arhitectura
Îi plăcea şi Medicina,
Ar fi vrut Literatura...
...Însă i-a plăcut maşina...

A pus cursurile-n ladă,
Nu i s-au părut la modă,
Şi plecînd la promenadă
S-a căsătorit c-o... „Skodă"..

Cu o „Skodă" cu chelie,
După ce a divorţat,
C-un „Trabant", cu cununie
Şi din nou cu un „Fiat"...

Cu un „Wartburg", măritată
Cu un „Foră" de operetă...
Şi la urmă, consolată,
A rămas c-o... bicicletă!

...Au trecut în goană anii
Încheindu-i epopeea...
Şi din ygrekul lui Fany
A rămas tot Filofteia...

D. TABACU

5 minute cu pictorul Ion Gheorghiu

Prima întrebare a fost sugerată de obiectele de artă populară care ne-au atras privirile de cum am păşit pragul atelierului unde lucrează pictorul Ion Gheorghiu.

— Arta populară constituie o sursă de inspiraţie pentru pictura dumneavoastră?

— Călătoresc mult în ţară pentru a cunoaşte folclorul, cum se spune, „la sursă". Covoarele, ceramica, crestăturile în lemn, icoanele vechi, au o influenţă asupra lucrărilor mele. Urmăresc să realizez o pictură optimistă, într-un stil unitar care să aibă la bază caracterul nostru naţional.

— Temele preferate?

— Peisajele, de pildă, care să surprindă schimbările, înnoirile care au loc în viaţa patriei. Mă pasionează deopotrivă chipul omului contemporan, autorul înnoirilor ce le întîlnim la fiecare pas. Pictez, de asemenea cu plăcere, naturi moarte.

Interlocutorul nostru ne invită să privim nenumăratele schiţe ale lucrărilor sale. Printre ele recunoaştem crochiurile unor picturi cunoscute (exemplu: „Combine", „Litoral", „Grivi-ţa azi", „Peisaj industrial", „Peşti aurii", „Natură moartă cu chitară neagră" etc.) care au figurat în expoziţii la Bucureşti, Moscova, Paris, Veneţia, Atena, Praga, Budapesta, Varşovia.

— Ce lucrări pregătiţi pentru viitoarele expoziţii?

— O compoziţie cu titlul provizoriu „Odihnă", un portret de studentă, un nou peisaj al băltii. Totodată, am pe şevalet două peisaje din Veneţia, rod al unei călătorii în Italia. Voi exprima în aceste peisaje lupta surdă cu apa a vechiului oraş.

— Pe cînd o expoziţie?

— Curînd. O expoziţie de grup cu pictorii Ion Biţan şi Ion Pacea, alături de care am fost prezent la ultima bienală de la Veneţia.

Text şi foto: Ion POPOVICI

Prietena mea CARTEA

„Glorie" şi decadenţă *)

Gloria, spune undeva (în La recherche de l'absolue) Balzac, este soarele morţilor. Eroul nostru, eroul principal al romanului lui Teodorescu-Branişte, n-are parte, nu va avea parte de aşa ceva. Fiu al unei clase în agonie, i s-a părut poate că Balzac n-are dreptate şi că „gloria" poate fi cucerită în viaţă; că el, cei de o seamă cu el au şi cucerit-o de vreme ce chiar şi „Le cri de Paris" îl cita cu regularitate la rubrica mondenă iar butadele sale făceau ocolul saloanelor. Că în ele se aflau vorbe de duh precum aceea de a-ţi îndemna compatriotul, student sărac aflat la studii, la Paris, să-şi zboare creierii dacă nu mai poate suporta foamea dar în nici un caz să nu amaneteze revolverul pe care, generos, domnia-sa, prinţul, i-l împrumuta; că o altă asemenea vorbă de duh, un răspuns dat unei societăţi filantropice care-i solicita un ajutor pentru copiii săraci, cuprindea îndemnul, de un cinism ucigător: „Lăsaţi copiii săraci să moară de foame. E singurul bine care li se poate face", ce conteză toate în faţa celebrităţii, în faţa gloriei! Efemeră glorie, cea cucerită de „le vrai boyard-ul roumain" în saloanele Parisului şi tripourile din Monte Carlo, în budoarele cocotelor şi cîmpurile de curse. Condamnat de istorie, el ca şi mulţi cei de o seamă cu el ar fi putut termina — aşa cum s-au petrecut lucrurile şi cu alţii care şi-au irosit averile uriaşe — undeva pe malul mării, în umbra unui cazinou cu un glonte în tîmplă. Nu l-a lăsat însă Branişte. Avea de plătit o datorie faţă de poporul său şi necruţător scriitorul îl obligă s-o plătească. Plata o va constitui agonia prinţului pe care el, scriitorul, i-o va descrie în cele mai mici amănunte astfel încît oamenii, cei care l-au urît o viaţă întreagă, ca şi cei care, poate, uluiţi sau extaziaţi de falsele lui străluciri, să-l poată cunoaşte pînă-n străfundurile lui. În acest fel, romanul lui Teodorescu-Branişte nu ni se pare numai istoria unui prinţ, a unui moşier oarecare, ci oglinda clasei lui, pe care valul revoluţiei noastre a măturat-o din calea ei, a fărîmat-o şi a îngropat-o, împlinind astfel o operă de ecarisaj social.

Acesta este fără îndoială scopul pe care, cu măiestrie, îl serveşte pana scriitorului Tudor Teodorescu-Branişte În acest scop îşi va concentra lumina reflectoarelor asupra vieţii prinţului în acele cîteva luni, cît vor trece de la fuga lui din Paris pînă la moartea lui fizică. Luminile lui îl vor urmări nemilos în traiul lui cotidian, în izolarea lui de oameni, în monotonia ucigătoare a existenţei lui, în ceremonialul lui de curte, desuet, ridicol. Îl va urmări, îi va diseca conştiinţa, gîndurile, convingerile, căci el, prinţul falit, crede realmente — întreaga lui existenţă de pînă atunci îi dă „dreptul" să creadă aceasta — că el şi clasa lui sînt sortite să domnească măreţi peste mulţimile „vulgare".

Vom asista astfel la viaţa de zi cu zi a prinţului, la relaţiile sale cu slugile şi cei cîţiva, foarte puţini pe care îi acceptă din cînd în cînd în jurul său din necesitatea de a avea un public în faţa căruia să-şi poată desfăşura elocinţa, manierele deprinse în lumea lui salonardă. Un public peste care să poată trona de la înălţimea pe care crede că i-a rezervat-o lui, şi alor lui, istoria.

Va reuşi să-i epateze citeodată, pe aceşti oameni simpli şi limitaţi, să-i zăpăcească, să-i tragă pe sfoară pe popa Anton şi preoteasa lui, pe şeful de haltă şi pe nevastă-sa dar mai ales pe fiica lor, va reuşi un timp să disimuleze realităţi şi să-şi ascundă intenţiile chiar şi în faţa simpaticului, inteligentului dar ratatului silvicultor Gărdescu dar nu va putea să-şi ducă impostura la nesfîrşit.

Izolarea cît şi întregul lui mod de viaţă, construită astfel încît să-i menţină o iluzie a realităţilor şi prin aceasta echilibrul, voi trebui să se prăbuşească într-o zi, dintr-un motiv sau altul, pentru că istoria şi-a rostit sentinţa. Sentinţa împotriva lui şi a clasei sale. Astfel încît prinţul va capota, aşa precum se va vedea. Este un proces implacabil şi ireversibil, căruia autorul romanului i-a găsit un echivalent artistic remarcabil.

Cititorul va aprecia de asemenea substanţiala şi judicioasa analiză a creaţiei literare a autorului romanului, analiză realizată cu talent şi fineţe de către Radu Popescu.

M. RADIAN

*) „Prinţul" — roman de Tudor Teodorescu-Branişte, E.P.L., Bucureşti.

ÎN VITRINELE LIBRĂRIILOR

Obiectivul nr. 1 — Luna

de D. ST. ANDREESCU

Un volum interesant care trece în revistă aspecte caracteristice ale pregătirilor omului pentru zborul spre Lună. Sînt descrise formele de zbor spre Lună, rachetele şi construcţia lor, trenurile cosmice şi diferite forme de propulsie ale acestora. Capitole speciale sînt dedicate prezentării astrului (peisajul, scoarţa, temperatura şi alte fenomene specifice Lunei), istoricului încercărilor de aselenizare, staţiilor automate pe Lună, vehiculelor ce vor fi folosite după aselenizare, construcţiilor de locuinţe pe Lună şi modului de viaţă. Volumul se încheie cu declaraţiile a numeroşi oameni de ştiinţă şi cosmonauţi în legătură cu etapele ce mai sînt de parcurs pînă la atingerea obiectivului ca şi în legătură cu termenele eventuale ale realizării acestuia.

De vorbă cu Pablo Casals

de J. Ma. CORREDOR

Scrisă sub forma unui dialog al autorului cu eroul său, lucrarea care apare în ediţia a II-a, deşi tributară într-un fel modalităţii de expresie alese, se prezintă deosebit de interesantă. Şi aceasta nu numai pentru că este vorba de Casals, unul dintre marii muzicieni ai vremii noastre, om cu o biografie tumultuoasă, dar şi pentru că discuţiile dintre autor şi eroul său pun în lumină idei interesante cu privire la muzică, la compoziţie şi interpretare, la relaţia artistului cu societatea burgheză, cu publicul. Cititorul va găsi în volum şi numeroase referiri la evenimente şi personalităţi ale ultimelor 6 decenii printre care şi referiri la marele nostru Enescu, cu care Pablo Casals a fost bun prieten. În volum se află de altfel şi o scrisoare a lui Pablo Casals, în legătură cu Enescu, adresată editurii, scrisoare care n-a figurat în prima ediţie.

Ştiinţa, prietena noastră vol. II

Galaxia şi metagalaxia, atracţia universală, asaltul asupra Cosmosului, teoria relativităţii, reacţii termonucleare dirijate, automatizarea şi cibernetica, viaţa şi moartea, ereditatea şi circulaţia materiei în natură, apariţia şi dezvoltarea vieţuitoarelor, vulcanii şi cutremurele, iată cîteva dintre temele pe care le dezbate volumul. Autori dintre cei mai calificaţi, tratează problemele cu competenţă, într-un stil accesibil celor mai largi pături de cititori. Un capitol cu mici experienţe distractive, un dicţionar de termeni ştiinţifici şi un indice de nume ale personalităţilor ştiinţifice completează această interesantă culegere.

(Urmare din pag. 1-a)

le Carpaţilor, constituie în adevăr un tablou spectaculos, pe care cei tineri ar avea posibilitatea să-l vadă chiar în realitate dacă... dacă ipotezele mai sus menţionate s-ar verifica.

Este foarte adevărat că în decursul perioadelor geologice clima s-a schimbat destul de accentuat pe întreg globul şau pe vaste suprafeţe terestre, trecînd de la o climă de tip tropical la una polară. Ţara noastră, ca şi întreaga Europă, au suferit mari variaţii climatice. Creasta masivului Piatra Craiului este formată din scheletul unor coralieri (animale de ape calde tropicale) ce au trăit acum 200 milioane de ani; mai multe specii de ferigi uriaşe, care au lăsat mici zăcăminte cărbunoase în Banat, arată, după cicatricele frunzelor căzute, că la sfîrşitul erei Paleozoice — acum 180 milioane de ani — clima la noi avea două anotimpuri O răcire produsă în perioada Permian, (care a durat 25 milioane de ani) la sfîrşitul erei Paleozoice, a distrus integral numeroasele insecte uriaşe care populau întreg globul terestru. In era Mezozoică, ce a durat 125 milioane de ani, au trăit în ţara noastră plante de tip tropical, rude cu sequoia şi palmierul de azi (urme găsite la Babadag, Haţeg, Banat), precum şi reptile gigantice ca: Titanosaurus dacus, Orthomerus transylvanicus, Crocodilus velensis sau reptile zburătoare ca: Ornitodesmus. Şi în această eră climatul Europei era de tip tropical pînă în zona Polului.

În ultima eră, în Neozoic, urmele de rinoceri, cămile, tapiri, dinoterium, maimuţe etc. arată un climat cald, iar urmele de mamut, de Ursus spelaeus, de Cervus euryceros ca şi cele lăsate de plante caracteristice zonei polare, cum sînt: Dryas octopetala (argentica), Salix polaris (salcia), Betula nana (mesteacănul pitic) etc. indică prezenţa climatului rece.

Datele paleontologice, preistorice, istorice şi ultimele determinări făcute cu izotopii de carbon şi oxigen, arată că schimbările evidente de climă reclamă intervale de timp măsurate prin cel puţin mii de ani.

Modificările de climă se datoresc unor grupe de cauze în număr de două: terestre şi cosmice.

Cauze terestre. Principalele cauze terestre care intervin în modificarea climei aparţin schimbărilor produse în compoziţia aerului, în mişcările pămîntului şi în fenomene geologice importante.

În componenţa aerului intră pe lîngă principalele gaze cunoscute (azot, oxigen, argon, neon, cripton, xenon, heliu, hidrogen) şi unii constituenţi ca: bioxid de carbon, vapori de apă, pulberi diferite şi ozon. Dacă **bioxidul de carbon** — care se găseşte în aer în proporţie de 0,03 la sută — şi-ar dubla cantitatea, temperatura ar creşte cu mai multe grade şi clima s-ar putea schimba, devenind din polară temperată, iar din temperată tropicală. Dacă temperatura medie anuală a Bucureştilor ar scădea numai cu 6 grade, am avea în capitala ţării clima Predealului. Actualmente proporţia de bioxid de carbon din aer, care provine din emanaţiile vulcanilor, a crăpăturilor terestre, ape carbonice, arderi, putrefacţii, fermentaţii, respiraţia animalelor etc., nu poate fi modificată din cauza plantelor care absorb o mare cantitate de bioxid de carbon, degajînd oxigen. Plantele sărăcesc aerul de bioxid de carbon şi — prin aceasta — ele împiedică modificarea climatului actual, menţinînd în aer o cantitate constantă de acid carbonic.

Ca şi anhidrida carbonică, **vaporii de apă** din aer absorb şi ei o mare cantitate din căldura solară, care se evaluiază zilnic (pe tot globul la 154 500 000 000 000 000 kilocalorii, ceea ce echivalează în energie electrică cu 17 822 000 000 000 000 kilowaţi-oră. Dacă această cantitate de vapori de apă din aer s-ar mări, spre exemplu în ţara noastră de trei ori, climatul s-ar schimba, apropiindu-se de cel ecuatorial. Această cantitate de vapori nu poate trece de 4 la sută din volum, iar în regiunile temperate nu trece decît excepţional de 1 la sută. În decursul erelor geologice, cînd activitatea vulcanică a fost intensă, atît bioxidul de carbon, cît şi vaporii de apă, puteau modifica considerabil climatul

Pulberile din aer constituie în general un ecran pentru radiaţiile solare, oprind căldura să ajungă la suprafaţa pămîntului. În situaţiile unor mari cantităţi de pulberi (cenuşă vulcanică, praf cosmic etc.), ce plutesc în păturile înalte ale atmosferii, verile sînt reci şi ploioase iar iernile calde şi cu zăpezi abundente (cazul erupţiei lui Krakatao din 1883). În ultimele sute de ani numărul de particule solide, la metru cub de aer, este foarte redus în atmosfera înaltă şi ele nu mai pot juca un rol în schimbarea climatului.

Ozonul, care se găseşte în mică proporţie în aerul atmosferic, este un puternic oxidant al radiaţiei solare, determinînd creşteri sau scăderi de temperatură în funcţie de cantitatea sa. Cantitativ, el creşte de la sol pînă la 35 km înălţime, unde atinge maximum, apoi scade din nou. Variaţiile cantitative ale ozonului nu pot cauza schimbări de climă, ci numai modificări ale aspectului vremii în cadrul general al aceluiaşi climat.

Mişcările Pămîntului nu pot determina decît slabe modificări ale climei. Astfel, **precesia echinocţiilor**, care nu este altceva decît mişcarea retrogradă a punctelor echinocţiale, pricinuieşte o perioadă climatică de 21 000 ani. În cursul acesteia, timp de 10 500 ani primăvara — împreună cu vara — este mai lungă cu 8 zile decît anotimpul rece (toamna+iarna), iar în ceilalţi 10 500 ani raportul se inversează.

În zilele noastre, Pămîntul descrie în jurul Soarelui o orbită a cărei excentricitate este de 1/60, dar care poate să se mărească la I/II. În cazurile **cînd orbita va deveni aproape circulară**, diferenţele dintre anotimpuri vor diminua, însă acest proces necesită milioane de ani.

Fenomene geologice importante pot schimba climatul chiar pe întreg globul terestru. Astfel mari **deplasări de materiale în interiorul scoarţei Pămîntului** schimbă axa polilor şi prin aceasta şi clima. Aceste schimbări de climă sînt fundamentale şi ele au fost posibile în trecutul îndepărtat al Pămîntului, cînd instabilitatea uscatului şi oceanelor era mare. În epocile de mari frămîntări terestre, cînd activitatea vulcanică era mare, cînd se formau munţii şi dispăreau mările, cînd uscatul intra sub apă sau calotele glaciale se încărcau cu cantităţi enorme de zăpadă etc., axa Pămîntului se putea schimba, trecînd regiunile polare în locul celor tropicale şi invers. În epoca noastră, deşi scoarţa terestră nu şi-a găsit complet liniştea, asemenea catastrofe geologice de amploare care să schimbe axa de rotaţie, nu sînt posibile.

Cauze cosmice. In grupa acestor cauze intră în special variaţiile activităţii solare. Aşa, spre exemplu, **micşorarea diametrului solar**, care implică miliarde de ani, determină încetinirea mişcării de revoluţie a Pămîntului şi scăderea temperaturii terestre.

Scăderea temperaturii solare, care necesită de asemenea milioane de ani duce la schimbarea naturii luminii primită de Pămînt şi cu aceasta la schimbarea climei pe întreg globul.

Erupţiile solare (pete, protuberanţe, filamente) nu au exercitat în ultimele trei secole, de cînd se urmăresc sistematic, influenţe de fond asupra climei teresire. Alte influenţe ca: roiurile de meteoriţi şi miliardele de radiaţii cosmice, care străbat moment de moment atmosfera şi corpul nostru fără să le simţim, nu-şi spun încă cuvîntul.

Creşterea radioactivităţii aerului, care este acuzată că va modifica aspectul climei în următoarele decenii, nu constituie o bază fundamentată. În afară de emanaţiile radioactive naturale, pe care Pămîntul le-a avut de cînd există, atmosfera s-a încărcat în ultimii 20 de ani cu deşeuri radioactive artificiale, provenite din experimentările atomice, instalaţii de reactoare atomice etc. În ultimii 2 ani aceste produse radioactive s-au micşorat considerabil, prin sistarea exploziilor în aerul liber.

"Timpul probabil" pînă în anul 2055

Modificarea climei implică un consum de energii extraordinare. Aşa, spre exemplu, pentru a se forma un nor de dimensiuni mijlocii sînt necesare 100 000 de miliarde de kilocalorii; pentru a crea un vînt care să sufle cu o viteză de 20 metri pe secundă, timp de 4—5 ore pe o suprafaţă lată de 200 m, e necesar un consum de energie de un milion de miliarde de kilocalorii, iar pentru a schimba direcţia de deplasare a unei mase de aer sînt de consumat un quatralion de kilocalorii. Dacă ne gîndim la cantitatea de radon din aer, care este de 0,000000000000000006 la sută, putem aprecia că intervenţia acestor emanaţii radioactive este cu totul neputincioasă pentru schimbarea climei în 10, 50 sau 100 de ani. Producţia anuală de energie a tuturor statelor din lume nu este încă satisfăcătoare nici pentru a crea un mic ciclon tropical.

Schimbarea climatului implică în afară de energii uriaşe — pe care numai Soarele le are la dispoziţie — şi intervale lungi de timp de zeci de mii de ani. Anomaliile pe care le constatăm în scurta noastră viaţă, nu sînt decît aspecte ale aceluiaşi climat şi care nu se reflectă în biologie, în sensul că nu modifică fauna sau flora unei regiuni sau a unui continent.

Întrucît nu există niciun uriaş care să schimbe axa polilor Pămîntului, care să intensifice lumina Soarelui, care să radioactivizeze aerul, putem fi siguri că în anul 2055 vom avea climat tropical, sau ecuatorial numai în serele din grădinile botanice ale Europei.

De la scenariu la film

(Urmare din pag. 1)

blazării, pentru un eroism simplu, fără emfază, cotidian. În centrul acţiunii se află povestea de dragoste a doi tineri. Destinul lor e tragic pentru că îşi puteau alege o viaţă liniştită, cu satisfacţii personale integrale, dar ei au preferat un drum spinos, încordat, primejdios. Traiectoria dragostei lor este sinuoasă, e asemenea a două linii paralele care se întretaie din cînd în cînd pentru a fi despărţite pentru totdeauna. Există, fără îndoială, o anumită asprime a epocii, — drama lor este a înţelegerii şi a alegerii — care nu le poate însă gîtui lirismul, dorinţa unei iubiri plenare. Sper ca siluetele lor mişcîndu-se pe ecran, să transmită emoţia şi trăirea unei adevărate iubiri în asemenea împrejurări nefavorabile.

— Ca debutant — fireşte, în cinematografie — v-a fost lesne să scrieţi un scenariu sau aţi pornit de la un gen literar tradiţional spre o creaţie destinată ecranului? Credeţi că scenariul de film este o operă literară de sine stătătoare?

— Pornisem la drum cu intenţia de a scrie o nuvelă, dar după cîteva pagini mi-am dat seama că împotriva voinţei mele rezultatul a fost un scenariu de film. Au trecut de atunci 4 ani de zile, scenariul a cunoscut mai multe variante, de la un poem cinematografic am ajuns la actuala sa structură în care fără a se pierde filonul liric iniţial, au intervenit o serie de elemente epice, cu caracter mai dramatic. Dificultăţile unui scenarist sînt reale, ele au un caracter obiectiv, ţinînd în primul rînd de modalităţile specifice de expresie ale imaginii cinematografice, (nu insist acum asupra necesităţii unei mai mari operativităţi a studioului în etapa dintre scrierea unui scenariu şi intrarea lui în producţie). Spun poate un lucru ştiut: analiza psihologică înseamnă în film mişcare, gest, comportament, iar cuvîntul e subsumat, împreună cu toată coloana sonoră, plasticii, ambianţei generale. Nu consider scenariul o operă literară finită, ca piesa de teatru, independentă de realizarea ei pe ecran.

— Ce importanţă acordaţi muncii regizorale, operatorului, interpreţilor?

— Soarta sa depinde în mare măsură de regizorul filmului. Am încredinţat scenariul *Duminică la ora 6* lui Lucian Pintilie, talentatul regizor de teatru şi televiziune, debutant ca şi mine în film. În colaborarea la definitivarea scenariului literar am descoperit afinităţi, înclinaţii, o viziune esenţială comună asupra personajelor şi a tratării subiectului. De această joncţiune, scenarist-regizor, încă în faza elaborării scenariului, depinde reuşita filmului.

Firească e un cuvînt greu de spus îl au operatorul, „cenuşăreasa filmului" şi interpreţii. Filmul *Duminică la ora 6* se bucură de aportul lui Sergiu Huzum, poet al imaginii, de o distribuţie în care în rolurile principale figurează Irina Petrescu şi Graziela Albini, artiste de film cunoscute, precum şi tînărul debutant Dan Nuţu.

— În sfîrşit — dar nu în cele din urmă! — credeţi că munca scenaristului se încheie o dată cu începutul celei de pe platou?

— Cred că munca scenaristului nu s-a sfîrşit o dată cu intrarea în producţie a filmului. Filmările, le consider într-un anume sens munca de teren a scenaristului, un proces de cunoaştere. Desigur că observaţiile sale, pe parcursul transformării scenariului în imagine, pot fi folositoare. În primul rînd însă, scenaristul poate „fura", ca şi dramaturgul în timpul repetiţiilor unei piese din meseria regizorului, a actorilor, din sugestiile pe care le oferă decorurile alese, — elemente instructive pentru viitoare scenarii. Cred că scenaristul trebuie să se considere mai departe participant activ, alături de ceilalţi membri ai echipei, la realizarea operei colective care este filmul.

...Opiniile scenaristului sînt, desigur, în funcţie de realizare. Abia după premieră ne vom putea încredinţa în ce măsură ele au slujit reuşitei. Acum însă, cînd filmul porneşte la drum, sîntem din toată inima alături de creatorii şi eroii săi...

Eugen ATANASIU

O ŞTIRE IMPORTANTĂ!

SOLDĂRI SEZONIERE

Între 15 februarie — 15 martie 1965, are loc, în întreaga ţară o reducere de 20—30% a preţului la numeroase sortimente de îmbrăcăminte, încălţăminte şi ţesături specifice sezonului rece.

În această perioadă vă puteţi procura în condiţii avantajoase, cu reduceri de preţ substanţiale:

— paltoane din stofă pentru femei şi bărbaţi, rochii, fuste şi taioare din stofă, raglane şi canadiene, ghete şi bocanci, stofe de palton şi costum, ciorapi din bumbac mercerizat sau coton şi multe alte articole de calitate şi în sortimente variate.

NU PIERDEŢI PRILEJUL! Vizitaţi neîntîrziat magazinele!

Reţineţi că vînzarea la preţ redus are loc numai între 15 februarie — 15 martie 1965 la mărfuri de sezon.

Semnal de alarmă

DAN DEŞLIU

Precum se ştie, în fiecare vagon C.F.R. există nişte aparate cu miner metalic, cu sigiliu de plumb şi cu inscripţia de rigoare, utilizabile de către oricine la vreun caz de primejdie... Întrucît mi se pare că este cazul, fiind vorba de Rapid şi de pericol de accident, o să procedez şi eu în consecinţă, chiar dacă s-o supăra prietenul meu Fănuş Neagu, cu care mă cert sistematic de revelion şi mă-mpac pe la 2 februarie — Ziua Ursului, pe stil vechi. Dumnealui — ca să vi-l divulg — e rapidist înveterat. Mă rog, îl priveşte! La urma urmelor, nu scrie nicăieri că noi, cei ce ne dăm cu părerea în materie de sport, sîntem opriţi să avem preferinţe. Eu, unul, n-am aşa ceva — în schimb, ştiu precis cu cine nu ţin...

De fapt, semnalul ăsta trebuia tras încă din luna trecută, cînd voleibaliştii din Giuleşti au lăsat un set la Istanbul, în meciul amical, smulgîndu-le cam anevoie pe celelalte, iar la întoarcere s-au oprit în Bulgaria şi au pierdut puţin la Miner Pernic. Ca să numai vorbim despre faimoasa Olimpiadă, unde Nicolau, Drăgan et comp. au contribuit din plin la cîştigarea insignelor de... participanţi. Iată, însă, că vine returul cu Galatasaray, la Floreasca (nu m-am dus să asist, că eram invitat la o partidă de fotbal cu nasturi) şi băieţii noştri bat iar cu 3—0 — şi joi citesc în „Gazeta literară" că Rapid e cea mai bună echipă de club din lume, vrăjitori, fachiri, prestidigitatori, mai presus de superlative.

S-avem iertare!

Cînd o echipă eşuează la prima replică mai aspră, cînd nu se regăseşte de luni de zile, în ciuda faptului că — după cum afirmă specialiştii — recentele modificări ale regulamentului o avantajează, — mi se pare că elogiile sînt neavenite. Iar cînd aceeaşi echipă, de două ori cîştigătoare a Cupei campionilor europeni (nu, însă, la ultimele două ediţii, ci în 1961—62 şi 1963—64) este făcută harcea-parcea acum cîteva zile, de către Tractorul-Braşov (seturi pierdute la 9, 5 şi 4!!) trebuie să conchidem că folosirea semnalului de alarmă a devenit inevitabilă.

La drept vorbind, situaţia cu pricina nu-mi face nici o plăcere: confruntarea cu TSKA bate la uşă, şi e greu de crezut că pînă atunci se va petrece un reviriment miraculos, de natură să-i dea prietenului Fănuş prilejul să facă haz pe seama mea. Oricum, antrenorii şi componenţii formaţiei feroviare au de apărat un panaş glorios, şi îndrăznesc să sper că nu-şi vor cruţa forţele pentru a evolua onorabil în dubla întîlnire cu moscoviţii.

Cît despre victoriile asupra sportivilor turci, să ne bucurăm cînd le-om obţine la lupte libere, sau — de n-aş vorbi într-un ceas rău — chiar la fotbal!

Şi bazele sportive se pregătesc pentru primăvară

● Stadionul Republicii a fost regazonat în întregime ● Un nou teren de fotbal şi spaţii de joacă pentru copii la Complexul 23 August ● Echipe de fotbal, pentru copii, pe lîngă stadioanele Republicii şi 23 August

Ne mai despart doar trei săptămîni pînă la reluarea campionatului categoriei A de fotbal, eveniment care marchează, de fapt, inaugurarea sezonului sportiv de primăvară. Curînd, curînd, deci vom lua din nou drumul marilor stadioane pentru a urmări meciurile de fotbal, dar nu numai pe acestea căci pentru sezonul de primăvară se pregătesc şi alte ramuri sportive, cu aceiaşi asiduitate. Dar nu numai sportivii se pregătesc în aceste zile ci şi bazele sportive care-i vor găzdui. O recentă discuţie avută cu tov. **CONSTANTIN ISPAS, directorul Întreprinderii de exploatare a bazelor sportive** ne-a furnizat unele amănunte privind pregătirile ce se fac.

— Aş dori să vorbesc, mai întîi, despre stadionul Republicii, singura bază sportivă din capitală utilată cu instalaţie pentru nocturnă. Încep cu aceasta deoarece ne propunem ca aici să asigurăm, mai mult ca oricînd, condiţiile necesare desfăşurării unei multilaterale activităţi competiţionale. Instalaţia de iluminat — după părerea mea insuficient folosită în anii trecuţi — permite organizarea unei activităţi prelungite, pînă la ore tîrzii, fapt ce ar trebui exploatat cu mai multă pricepere şi consecvenţă. Noi ne-am îngrijit de amenajarea acestei baze sportive, de punerea ei la punct sub toate aspectele, pentru a asigura un cadru cît mai plăcut atît în timpul programului competiţional cît şi în orele de antrenament. Terenul de fotbal a fost regazonat în întregime, tribunele au fost verificate şi reparate porţiunile stricate în trecutul sezon, vestiarele şi, în general, toate construcţiile auxiliare sînt gata pentru noul sezon. Cît priveşte instalaţia de noctură şi aceasta a fost verificată şi terenului i se asigură o luminozitate perfectă.

— Cum se prezintă situaţia la stadionul 23 August?

— Aici am realizat cîteva lucruri noi cum ar fi construirea unui nou teren de fotbal, al 8-lea din Complexul sportiv 23 August, pe care se vor putea desfăşura în bune condiţiuni antrenamente şi jocuri din campionatul oraşenesc. Tot aici am amenajat spaţii de joacă pentru copii care vor cuprinde teren de fotbal, volei, baschet şi handbal. Lărgim în acest fel baza materială a mişcării sportive, necesitate subliniată în recenta plenară a Uniunii de cultură fizică şi sport. Tot pe această linie ne vom îngriji de dotarea principalelor baze sportive din capitală cu echipament sportiv care să poată fi folosit de toţi aceia care doresc să facă sport. O atenţie deosebită se va acorda copiilor. În acest sens ţin să subliniez iniţiativa organizării unor echipe de fotbal pentru copii, care să funcţioneze pe lîngă stadioanele 23 August şi Republicii şi să grupeze pe cei mai talentaţi copii din cartierele respective. S-a stabilit ca loturile echipelor respective să cuprindă cîte 30 de copii, dar dacă se vor ivi mai mulţi pretendenţi numărul acestor loturi se va mări. Copiii vor avea la dispoziţie echipamentul necesar şi un instructor. Echipele celor două stadioane vor susţine meciuri între ele, unele în deschidere la partidele din campionatul categoriei A. Această iniţiativă va crea, după părerea mea, o mare emulaţie în rîndul copiilor şi cred că nu ar fi rău ca ea să fie extinsă şi în alte oraşe din ţară.

— Ce ale preocupări mai aveţi în aceste zile?

— Ştiţi şi dumneavoastră că în acest an ţara noastră organizează campionatele europene de tir şi cele de caiac-canoe. Am început de pe acum pregătirile, la poligonul Tunari şi lacul Snagov, pentru a asigura acestor două mari confruntări internaţionale cel mai plăcut decor, pe măsura prestigiului de care se bucură ţara noastră în acest domeniu. Ar mai fi de adăugat şi alte lucruri dar deocamdată ele se află în stadiu de proiect, aşa că vă rog să le amînăm pentru o viitoare discuţie.

Cu această promisiune ne-am despărţit de interlocutorul nostru, mulţumindu-i pentru amănuntele furnizate.

Ion BOCIOACA

Floyd Patterson atacă din nou titlul mondial

Aţi făcut un meci mare, acuma eşti demn să te baţi cu mine pentru titlul mondial. Negreşit că ai văzut filmul întîlnirii mele cu Sonny Liston. L-ai învins pe Chuvalo, folosind armele cu care eu l-am zdrobit pe Sonny; joc de picioare şi stîngi la figură. Ai triumfat şi eram sigur de acest lucru, fiindcă am anunţat victoria ta telespectatorilor (Clay a fost crainic de televiziune la meciul lui Patterson) înainte de verdictul arbitrului.

Cu aceste cuvinte s-a adresat Cassius Clay lui Floyd Patterson în urma victoriei acestuia în faţa candidatului George Chuvalo. Cu confruntarea de la Madison Square Garden, în istoria meciurilor pentru titlul mondial de box la categoria grea se deschide un nou şi pasionant capitol. Se ştie că centura de campion al lumii se află în posesia lui Cassius Clay dar, World Boxing Association nu-l mai recunoaşte campion, făcînd să apese asupra lui acuzaţia de înţelegere cu Liston, în meciul disputat anul trecut la Miami. Şi pentru a da toată greutatea cuvenită acestei hotărîri, W.B.A. a trecut la fapte, punînd pe picioare un turneu de „patru" (eliminatoriu) la sfîrşitul căruia va fi desemnat campionul titlului vacant. Din acest turneu sînt excluşi Clay şi Liston. Există poate în această acţiune şi intenţia de a face puţină curăţenie în fauna boxului profesionist din S.U.A., dar şi interesul anumitor cercuri de a readuce pe piedestal un boxer alb. În fond, din 1937 cînd Joe Louis l-a bătut la Chicago pe Jimmy Bradock, titlul mondial la grea a fost deţinut numai de boxeri negri cu o întrerupere de doi ani (Rocky Marciano 1953—1955). Canadianul Chuvalo era unul din cei care trebuia să urmeze lui Marciano. Deocamdată Patterson a luat o opţiune la titlul pierdut în 1962 în favoarea lui Sonny Liston. Dacă nu va interveni o altă combinaţie între timp (culisele boxului profesionist oferă atîtea surprize), Floyd va disputa finala cu Ernie Terrel sau Eddie Machen, care se vor întîlni între ei la 5 martie. Patterson a fost singurul boxer de categoria grea care a recucerit titlul o dată pierdut şi iată-l că acum încearcă pentru a doua oară. La 30 de ani fostul campion olimpic (învingătorul lui Vasile Ţiţă în finala mijlociilor la Jocurile de la Helsinki) are în palmares 41 de victorii (31 prin K.O.). Pentru publicul din New York victoria lui Patterson a fost prilej de satisfacţie; din 1960 copilul preferat al negrilor din Harlem nu mai fusese văzut la Madison Garden. Şi iată că el redă speranţe suporterilor săi care-l credeau pierdut pentru box.

I. GOGA

Fapte din sportul internaţional

„Sedus şi abandonat"

După cîţiva ani de aparentă prosperitate, ciclismul profesionist italian cunoaşte din nou rigorile crizei. În preajma deschiderii noului sezon rutier, majoritatea firmelor publicitare care patronau diverse echipe au renunţat la acest „menaj", devenit neproductiv şi în momentul de faţă doar 60 de profesionişti italieni posedă un angajament sigur în timp ce pe listele şomerilor pedalei figurează aproape 70 de cicliști. Gastone Nencini, fostul cîştigător al Turului Franţei este scos la vînzare pentru cîteva sute de mii de lire şi nu-l ia nimeni, Ronchini, Trape, Vicentini (învingător în Tour de l'Avenir), Zillioli, Bariviera şi alţi cicliști tineri de „primul pluton" sînt fără contracte. Chiar şi faimosul antrenor Alfredo Binda s-a trezit concediat peste noapte. Criza e destul de serioasă. O recunoaşte însăşi ziarul „Corriere dello Sport" altădată susţinătorul „firmelor", iar cotidianul francez „l'Equipe" remarcă: „În mod cert ciclismul italian traversează o criză care este şi consecinţa situaţiei economice". În disperare, un grup de cicliști au scris în Japonia, oferindu-se să alerge pentru o fabrică de televizoare din Tokio, dar răspunsul întîrzie să vină. „Simpatia" firmelor comerciale faţă de cicliști este „o poveste de amor" mai veche. Ea datează din epoca de înflorire a ciclismului italian cînd Fausto Coppi, Bartali, Magni, atrăgeau mulţimile prin toate oraşele pe unde trecea „Il Giro". Cîştiga Coppi curse, cîştiga şi „Bianchi" sau „Carpano" parale. Aşii inegalabili ai pedalei au dispărut însă unul cîte unul de pe scena şoselelor, dar moda oamenilor sendviş pe bicicletă a rămas, transformînd ciclismul profesionist într-un fastidios pretext de reclamă. Un timp Baldini, Carlesi, Nencini au mai înviorat peisajul cam secetos al ciclismului transalpin. Apoi alergători capabili să lupte cu Anquetil sau Rik Van Looy, nu s-au mai prea ivit. În schimb, firmele avide să-şi sporească clientela pe spinarea cicliştilor s-au înmulţit ca ciupercile. Contingente masive de tineri atraşi de acest eldorado pe roate au îngroşat mereu plutoanele profesioniste. Cei mai mulţi dintre ei nu erau încă pregătiţi pentru o meserie atît de grea. Promisiunile patronilor au fost o amăgire. De cîţiva ani profesioniştii italieni cîştigă destul de rar acasă, aproape de loc peste graniţă, iar în Turul Franţei, probă de mare prestigiu, au cam făcut figuraţie. Şi văzînd numiţii patroni de la Carpano, Cynar, Ibac, Atala şi alte case de lichior, lame de ras şi frigidere, că subvenţiile lor nu mai aduc beneficii, s-au retras din afaceri, concediind în plină iarnă şi „fără preaviz", alergători, antrenori, maseuri. Iată cum a fost sedus şi apoi abandonat ciclismul profesionist italian.

Sfîrşitul „carierei" lui James Gauld

Cu ani în urmă James Gauld făcuse cîteva sezoane strălucite la Charlon Atletic apoi la Plymouth şi era un portar bine cotat la bursa socceruluí britanic. Lui Gauld îi plăceau însă prea mult petrecerile, viaţa uşoară şi, inevitabil, declinul a venit mai repede decît la alţi jucători de vîrsta lui. Transferat de la un club la altul, „Jimmy" a ajuns în cele din urmă la echipa Mansfield Town. Aici şi-a sfîrşit cariera de jucător şi a început-o pe cea de bookmaker şi măsluitor de meciuri.

Gauld avea 30 de ani şi mai juca la Mansfield cînd într-o seară din primăvara anului 1960, după un chef straşnic, a convenit cu jucătorul Lindy Delaphena de la echipa Swindon să „aranjeze" meciul dintre cele două formaţii. Treaba a mers destul de uşor, dar cîştigurile erau încă foarte modeste. Ca la orice început. După o vreme Jimmy s-a gîndit să extindă aria „operaţiilor" şi terminînd cu meseria de jucător a început să colinde stadioanele, formîndu-şi o reţea de „colaboratori". Aceştia trebuiau să corupă fotbaliştii pentru a aranja rezultatele meciurilor, mai ales ale acelora care figurau în programul de pronosticuri sportive. Erau preferaţi, bineînţeles, portarii şi înaintaşii. Surprizele în diferitele ligi se ţineau lanţ, dar nimeni nu bănuia nimic, pînă cînd unul din colaboratorii lui Gauld a scăpat o vorbuliţă. „Şeful" s-a ales doar cu o amendă. Indulgenţa magistraturii i-a dat curaj şi în schimbul cîtorva zeci de lire a început să-şi publice „memoriile" făcînd dezvăluiri (cam incomplete) în săptămînalul „The People", asupra corupţiei din fotbalul britanic. Urmînd firul cancanurilor lui Gauld, doi reporteri de la revista sus-amintită au reuşit să reconstituie toată urzeala acestei afaceri şi să pună pe masa procurorului un voluminos dosar. A urmat procesul de la Nottingham, Gauld a recunoscut totul şi a fost condamnat la 4 ani închisoare şi 10.000 lire amendă. Cu complicii lui justiţia britanică a fost mai puţin dură, dar toţi cei zece jucători implicaţi, au fost suspendaţi din sport cu interdicţia de a mai juca vreodată nu numai în Anglia, dar în nici o ţară din lume.

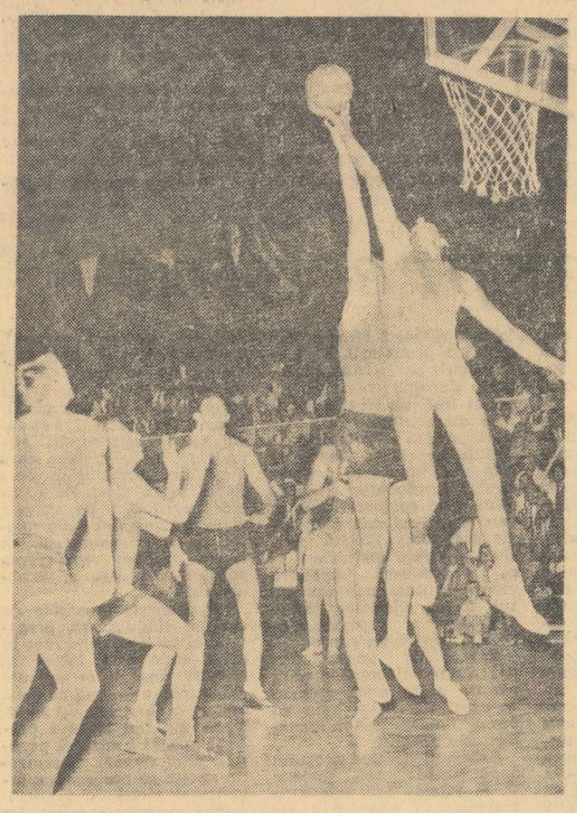

Koraci în luptă sub panou

RECORDURILE LUI KORACI...

De abia restabilit după accidentul suferit la Tokio, în cadrul J.O., accident care l-a ţinut timp de trei luni departe de terenul de baschet, Radivoj Koraci a debutat în 1965 cu o excepţională performanţă, care a făcut vîlvă în cercurile baschetbalistice din lumea întreagă. În meciul dintre O.K.K. Beograd şi Alviks Stockholm (155—57), contînd pentru optimile de finală ale „Cupei campionilor europeni", Koraci a marcat nu mai puţin de 99 de puncte (!), la un singur punct de recordul absolut al celebrului Wilt Chamberlain, realizat — este drept — într-un joc din campionatul profesionist al S.U.A. Iată deci că repausul forţat nu a diminuat cu nimic din virtuozitatea talentatului baschetbalist iugoslav, aflat — la cei 26 de ani — în culmea carierei sportive.

Koraci a început baschetul la 16 ani, o vîrstă cînd — afirmă specialiştii — nu mai poţi realiza mare lucru. Pasiunea sa deosebită pentru acest joc i-a dat însă posibilitatea să infirme toate presupunerile şi, în numai trei ani, să dobîndească cît alţii în zece!...

Debutul său în echipa naţională este legat de meciul Italia—Iugoslavia (Bologna 1958), cînd a marcat 27 de puncte, adică exact cît au înscris toţi coechipierii săi de atunci la un loc. În anii care au urmat, „stinga de aur" a lui Koraci a făcut adevărate ravagii pe terenurile în care a evoluat. Cosgeter al terenului preolimpic (Bologna) şi al celui olimpic de la Roma (1960), al „europenelor" de la Belgrad (1961) şi Wroclaw (1963), Koraci este fără îndoială cel mai bun produs al baschetului iugoslav şi unul din cei mai mari jucători ai lumii la ora actuală. Accidentul suferit la Tokio în partida cu Brazilia (chiar al doilea meci din turneu) l-a privat cu siguranţă de un nou titlu de onoare, iar pe echipa sa — vicecampioană a lumii — de un loc superior în clasament.

Pe cartea de vizită a proaspătului absolvent al Institutului politehnic din Belgrad, mai putem citi că în recentul meci jucat împotriva Italiei (la Milano), unde a îmbrăcat pentru a 98-a oară tricoul albastru al echipei reprezentative, a fost înregistrat cel de al 2.045-lea punct înscris de Koraci în partidele naţionalei iugoslave. O cifră pe care nu a mai realizat-o nici un alt jucător de pe continentul nostru pînă în prezent. Iar în meciurile echipei sale de club, O.K.K. Beograd, de mai multe ori campioană a Iugoslaviei, numărul punctelor marcate de Koraci a trecut de 15.000!...

A. VASILIU

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia: Piaţa Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

Nu aşa se face antrenament la...

100 m. garduri — *săritura în lungime* — *rugbi*

fotbal — *baschet* — *sprint*

Desene de Fred GHENĂDESCU

- *DINTRE TOŢI campionii mondiali de box la toate categoriile, cel mai greu a fost Primo Carnera (121 kg), iar cel mai uşor, Bob Fitzsimmons (78 kg).*
- *FORURILE oficiale ungare a confirmat ştirea că oraşul Budapesta îşi va depune candidatura pentru organizarea Jocurilor Olimpice din 1972.*
- *În AUSTRIA, s-au disputat recent campionatele mondiale profesioniste de schi. Cele două titluri au fost cucerite de sportivii francezi Bonlieu şi Duvillard.*
- *ARBITRUL olandez Roomer este un pasionat colecţionar de mingi de fotbal. Recent, cu prilejul meciului internaţional între echipele Barcelona şi Strasbourg, el a reuşit să obţină cea de a 60-a minge.*
- *RECORDUL de cel mai bătrîn jucător de fotbal care a apărut într-o competiţie oficială este, se pare, deţinut de englezul R. Suter, care la 27 noiembrie 1929 a apărut pentru ultima oară cînd avea vîrsta de 50 de ani şi 9 luni. Alt „recordmen" este şi scoţianul McBain care, la vîrsta de 50 de ani şi 4 luni a jucat pentru ultima oară portar în echipa New Brighton.*
- *ASOCIAŢIA antrenorilor profesionişti din S.U.A. l-a desemnat pe George Haines drept cel mai bun antrenor al anului 1964. După cum se ştie Haines este antrenorul lui Don Schollander.*
- *COMITETUL de organizare a Jocurilor Olimpice de iarnă de la Grenoble din 1968 a dat publicităţii rezultatul concursului de afişe pentru cea de a X-a ediţie a acestor jocuri. Din zecile de participanţi au fost reţinute patru afişe realizate de Jean Pierre Andrevor, Jean Maria Gaillot, Raoul Moullard şi Gyn.*
- *DIN NOUL Consiliu al sporturilor din Anglia, format să sprijine dezvoltarea mişcării sportive din Marea Britanie, fac parte numeroşi foşti sportivi de performanţă şi personalităţi din lumea sportului printre care citäm: dr. Bannister (primul atlet care a acoperit mila în mai puţin de 4 minute), M. Disley (preşedintele clubului atleţilor internaţionali), dr. MacKintosch (fost internaţional de rugbi), Black (fost recordman al Europei la nataţie), Rowlands (căpitanul echipei de rugbi a Ţării Galilor), Edwards (directorul clubului de fotbal Cardiff) şi Winterbottom (fost selecţioner unic al echipei de fotbal a Angliei).*
- *TOT SUDUL Statelor Unite ale Americii unde nu cade niciodată zăpadă, va cunoaşte de-acum înainte bucuriile sporturilor de iarnă. Datorită unor maşini care fabrică zăpada artificială, în statele Tennessee, New-Mexico, Carolina de nord şi Mississippi sînt în curs de amenajare staţiuni de... iarnă. Este vorba de o maşină de fabricat zăpadă care proiectează apă şi aer comprimat şi care, în contact cu aerul, se transformă în mici particule sub formă de fulgi. Într-o noapte o asemenea maşină poate acoperi o pantă de 8 metri lărgime pe 2,5 km lungime cu un strat de zăpadă afinată de 25 cm grosime. Această zăpadă artificială rezistă mult mai bine la creşterea temperaturii decît zăpada adevărată.*

MOZAIC

LA ŞAH

Jucătorii calificaţi în semifinalele ediţiei a IV-a a „Cupei Magazin"

GRUPA 1-a. Em. Dumitrescu (Iveşti), Gabriela Hang (Cluj) şi Al. Gherman (Rm. Sărat) 6,5 puncte. GRUPA 2-a. Vincenţiu Dumitrescu (Buc.) şi Radu Drăgoescu (Buc.) cu cîte 7,5 puncte. GRUPA 3-a. Mihai Moisescu (Buc.) 7 puncte şi N. Trandafir (Buc.). GRUPA 4-a. Valeriu Gorohov (Tim.) 7,5 puncte. GRUPA 5-a. V. Gongu (Buc.) 7 p., C. Lăzărescu (Galaţi) 6,5 p. GRUPA 9-a. C. Vădăşan (Arad) 7 p., V. Breban (Bocşa Română). GRUPA 10-a. Ion Cucuian (Romînaş) şi V. Victor (Piteşti) 7,5 p. GRUPA 11-a. Tudor Iliescu (Buc.) 8 p., V. Rotărescu (Buc.) 7 p. GRUPA 12-a. Iane Eugen (Buc.), Alecu Gh. (Buc.) şi Em. Grimberg (Constanţa) 7 p. GRUPA 13-a. Valeriu Otto (Buc.) 7,5 p., A. Marinescu (Brăila) 7 p. GRUPA 14-a. Fl. Popescu (Huned.) 8 p., St. Mustăţea (Buc.) 7 p. GRUPA 15-a. Valeriu Mîrzan (Buc.) şi Gh. Dumitrescu (Buc.) 7,5 p. GRUPA 19-a. Emil Lungu (Buc.) 7,5 p., Dinu Fărcăşanu (Buc.) 7,5 p. GRUPA 31-a. Petre Chiran (Giurgiu) 8 p., Const. Mirescu (Bănîţa) 7 p. GRUPA 33-a. Călin Tomoşoiu (Buc.), Mihai Perju (Buc.) şi Alex. Gheredim (Buc.) 7 p. GRUPA 34-a. Ştefan Alexiu (Craiova) 7,5 p. GRUPA 35-a. Szivanov Arcadie (Tim.) 7,5 p., Mircea Ghentz (Buc.) 7 p. GRUPA 36-a. Pop Maria (Buc.) şi Ioan Paraschiv (Bacău). GRUPA 37-a. Ioan Despu (Cluj) 8 p. şi Aurel Mitric (Buc.) 7 p. GRUPA 41-a. Călin Gh. (Azuga). GRUPA 42-a Radu Justinian (Buc.) 7,5 p., Dan Drăghici (Cluj) şi N. Ionescu (Dumbrăveni) 6,5 p. GRUPA 43-a. A. N. Andronache (Lăpuşata) 7 p. şi Viorel Ifrim (Buc.) 6,5 p. GRUPA 44-a. Moisa Gh. Ioan (Buc.) 8 p., M. Balotă (Buc.) 7 p. GRUPA 45-a. N. Weinberg (Oneşti), 8 p., Gh. Cozmenciuc (Milisăuţi) 7 p. GRUPA 46-a. P. Păduraru (Ploieşti) şi Alex. Angelescu (Buc.) 7 p.

GRUPA 1-b. Gh. Varabiescu (Piteşti) 5,5 p., A. Ghilea (Căzăneşti) şi Val. Rădulescu (Buc.) 4,5 p. GRUPA 2-b. Eug. Gavriş (Cîmpia Turzii) şi Ioan Tripa (Buc.). GRUPA 3-b. I. Iacoban (Cîmpulung Mold.) şi P. Răduică (Băileşti) 4,5 p. GRUPA 4-b. Xenofon Racoca (Buc.) 5,5 p. şi Lambă Stelian (Constanţa) 5 p. GRUPA 5-b. Valentin Oltean (Valea Măcrişului) 6 p., Bageac Dumitru (Ploieşti) 5 p. GRUPA 6-b. Dumitru Tepeneag (Buc.) 6,5 p. Ion Adam (Hun.) şi Eug. Szabo (Tim.) 5,5 p. GRUPA 7-b. Const. Prelipceanu (Buc.) şi V. Gălbează (Buc.).

Într-un număr viitor vom publicat şi numele jucătorilor calificaţi din celelalte grupe. Semifinalele, la care se pot înscrie şi finaliştii „CUPEI MAGAZIN", ediţia a II-a şi ediţia a III-a, vor începe în cursul lunii martie.

Experienţe noi în variante vechi

Ce se întîmplă dacă albul, după 1. e4, e5, 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6, în loc să retragă nebunul la calul din c6, intrînd în aşa numita „variantă a schimbului" din partida spaniolă? Cîndva, se considera că această continuare dă un joc foarte bun albului, întrucît negrul capătă o slăbiciune vizibilă: dublarea pionilor pe coloana c. La turneul din 1914, Lasker a obţinut chiar în această variantă o strălucită victorie la Capablanca.

Ulterior, s-a văzut că şi negrul are totuşi resurse, mai ales din faptul că rămîne cu perechea de nebuni, avantaj care poate compensa micile sale slăbiciuni teoretice, şi jucătorii cu albele au căutat alte căi de joc prin care să obţină cîştigul. Din cînd în cînd însă, unii maeştri încearcă să îmbunătăţească jocul albului. Este ceea ce a făcut, în două partide şi maestrul newyorkez A. Soltis, la preliminariile campionatului organizat de clubul Marshall. A reuşit el oare? Răspunsul nu este chiar atît de simplu. De cîştigat a cîştigat ambele întîlniri. Dar în ce măsură a contribuit la aceasta modul în care a tratat el deschiderea? Viitoarele încercări vor da, desigur, răspuns. Iată două din aceste încercări:

Partida nr. 8

Cu albele: A. Soltis	Cu negrele: Walter Brown
1. e4, e5	18. Tac1, Ce7
2. Cf3, Cc6	19. b4, g5
3. Nb5, a6	20. Ne3, Cc6
4. N:c6, d:c6	21. b:c5, d:c5
5. 0-0, f6	22. N:c5, The8
6. d4, e:d4	23. a4, De5
7. C:d4, Nd6	24. Da3, Rb8
8. Dh5+, g6	25. b4, Cd4
9. Dh4, Nd7	26. Rh1, Cc2
10. Te1, De7	27. T:c2, D:e4
11. Cd2, 0-0-0	28. Dg3+, Ra8
12. Ce4, c5	29. De3, Dc6
13. Cb3, Df7	30. Dc3, De4
14. C:d6+, c:d6	31. T2c1, Dc6
15. Dg3, Ne6	32. Ne3, D:a4
16. Nf4, N:b3	33. Dc5, T:e3
17. c:b3, De6	34. D:e3 şi negrul cedează.

Partida nr. 9

Cu albele: Soltis	Cu negrele: dr. A. Stern
Aceiaşi deschidere	
5. ...Ng4	21. De4, Td5
6. h3, Nh5	22. c4, Td7
7. g4, Ng6	23. Tae1, g6
8. C:e5, Dh4	24. e:f6, N:f6
9. Df3, Cf6	25. N:g5, N:b2
10. d3, Nc5	26. c5, Cf6
11. Rg2, Nd4	27. Db4, T:d3
12. C:g6, h:g6	28. D:b2, T:f3
13. Dg3, Dh7	29. N:f6, Dd5
14. Cd2, 0-0-0	30. Te5, T:f2+
15. Cf3, Nc5	31. R:f2, D:h1
16. a3, Ce8	32. N:h8, Dh2+
17. e5, f6	33. Re1, Dg1+
18. Ne3, Ne7	34. Rd2, Dg2+
19. Th1, Dg8	35. Te2 şi negrul cedează.
20. Df4, g5	

Problema nr. 5

Lucrare compusă pentru primul concurs semestrial de compoziţie şahistă organizat la „Magazin".

MOTTO: „Turlutza"

Albul joacă şi dă mat în 2 mutări

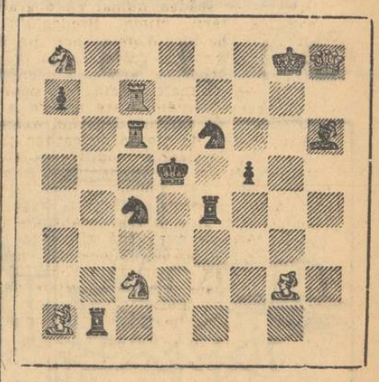

Albul: Rg8, Dh8, Tc7, Tc6, Na1, Ng2, Ca8, Cc2 = 8 piese. Negrul: Rd5, Tb1, Te4, Nh6, Cc4, Ce6, pioni a7 şi f5 = 8 piese.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— *Răciturî; tocană cu mămăliguță; compot de vișine.*
— *Ciorbă acră de cartofi; vinete împănate; gogoși pripite.*
— *Cașcaval la capac; ruladă de carne la cuptor; mere.*
— *Salată de toamnă (conserve); prune cu orez; halva.*
— *Papanași cu smîntînă; vrăbioare la grătar; cartofi prăjiți; compot de caise.*
— *Cremă de mazăre; spaghete cu sos de roșii; colțunași cu magiun.*
— *Salată de țelină crudă cu mere; ciulama de pasăre; ruladă de nuci cu marmeladă.*

SALATĂ DE ȚELINĂ CRUDĂ CU MERE

Cantități pentru 6 persoane: 500 g. țelină crudă, 1 kg. mere crețești, un ou, 1 dl. untdelemn, o lămîie sau ½ dl. oțet, 10 g. sare, puțin piper. Se curăță țelina, se taie foarte subțire (ca tăiței), iar merele, curățite și ele de coajă, se taie felii subțiri, în jumătăți. Se așează în salatieră. Peste ele se toarnă un sos făcut din gălbenuș de ou frecat cu sare, untdelemn, lămîie și la sfîrșit puțin piper. Această salată trebuie să stea cel puțin două ore înainte de a fi servită.

CIULAMA DE PUI

Cantități pentru 6 persoane: un pui mare sau doi mai mici, 10 g. sare, o legătură de zarzavat de supă, 150 g. unt proaspăt, 150 g. făină, 1 dl. lapte dulce și zeama în care a fiert puiul. Se taie puiul bucăți egale, se fierbe în apă cu sare și zarzavatul de supă. Cînd este gata se strecoară zeama, se lasă să se limpezească bine. Între timp încingem jumătate din cantitatea de unt, într-o cratiță, la care se adaugă făina. Se lasă la foc mic să se coloreze puțin. Se amestecă tot timpul. Se stinge cu lapte și apoi cu zeama de pasăre. O lăsăm la foc mic cel puțin 20 minute, după care adăugăm și restul de unt. La sfîrșit se pun bucățile de pasăre care au fost bine scurse de zeamă. Ciulamaua trebuie să fie groasă ca o smîntînă. Nu trebuie să curgă din lingură.

RULADA DE NUCI CU MARMELADĂ

Cantități: 6 ouă, 6 linguri de zahăr (pudră), 6 linguri de nuci (date prin mașină), 200 g. marmeladă. Se freacă gălbenușurile cu zahăr, pînă se albesc (20 minute). La ele se adaugă, rînd pe rînd, nucile și la sfîrșit albușurile bătute spumă. Se unge o tavă cu unt, se tapetează cu făină și se toarnă compoziția în ea. Se lasă în cuptor la foc destul de iute. Se răstoarnă apoi pe un șervet, se unge cu marmeladă, se rulează cu ajutorul șervetului. Cînd s-a răcit se pudrează cu zahăr vanilat. Numai cînd este rece se taie felii.

MODA

Idei de transformări: o rochie perimată, un pardesiu — neapărat subțire — pot suporta foarte bine aceste prefaceri care le dau un aspect cu totul nou și în linia modei actuale. Cîte o bluză, un jerseu subțire aduc adesea o inspirată completare.

Cum vă aranjați camera

Iată cum puteți aranja o despărțire decorativă atunci cînd în aceeași cameră cineva se odihnește, în timp ce altul citește, scrie...

Este vorba de un paravan, să-i zicem, atîrnat de o bară metalică prinsă de perete și rabatabilă de la perete la capătul patului după nevoi (desenele nr. 1—2). Totul capătă un aspect plăcut cu un raft pentru flori și bibelouri deasupra, iar pentru cei care doresc mai mult — paravanul poate fi gen jaluzea — bineînțeles dintr-un material plăcut: trestie, fire împletite, rafie, fire de plastic etc....

Poate apare și o a treia funcție a aceluiași element mobil cînd devine și brise-soleil la o fereastră din apropiere care-și are și perdeaua ei (desen nr. 3).

Și acum sfaturi tehnice: În perete la o înălțime de aproximativ 2 metri în 2 dibluri la distanță de 20 cm pe verticală prindem două cîrlige, care pot fi: cîrlig de cuier, cîrlig de plafon pentru lămpi, cîrlig contra vîntului pentru ferestre, piesa de prindere a belciugului.

Prin ochiurile cu deschizătura orizontală aflate la vreo 8 cm de perete

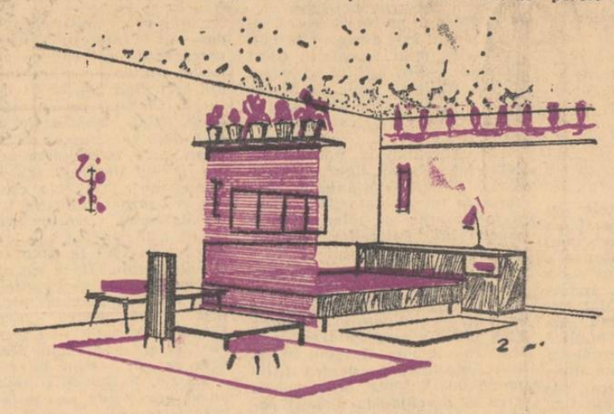

trecem un fier beton de 10—12 mm pe care-l chernăruim sau nituim în țeava orizontală iar apoi la vreo 35 cm de-a lungul ei îl sudăm sau îl prindem prin despicare ca un manșon de țeavă creînd astfel un reazem al barei. Bara orizontală (o tijă de lampă de plafon de vreo 15—20 mm diametru) de vreo 1,20 m cît este capătul unui pat sau studio, o prindem de raftul de lemn de deasupra ei, lat de maximum 15 cm prin cleme din potcoviță (tablă de balot) cu holz-șuruburi. La capătul liber al barei prindem un cîrlig din fier beton tot prin chernăruire (pilim fierul beton în 1—2 locuri pe latura ce-o introducem în țeavă iar apoi cu un dorn batem țeava în acele puncte). Astfel împiedicăm rotirea fierului în țeavă.

Acest cîrlig în poziția „la perete" a paravanului, intră într-o țeavă prevăzută într-un diblu aflat la aceeași înălțime cu cel de sus din partea cealaltă la o distanță de 1,20 m.

Iar cînd ruloul îl prindem la capete în două colțare din tablă prinse de scîndură de deasupra — lateral față de bara de sprijinire. De rulou atîrnăm cu cuie tip scoabă foarte mici, niște fire verticale de care prindem: trestie, împletitură, jaluzele, fire de plastic, o pînză imprimată...

Distanța între scîndură și rulou pe verticală trebuie să permită rularea celor aproximativ 2 metri de paravan în materialul respectiv.

Desene de arhitect Paul PFENNINGS

Mic dialog

Băiatul unor amici — elev eminent, copil care de doi ani nu a lipsit nici o dată de la școală, exemplu de ordine și disciplină, — a fost trimis ieri disciplinar acasă, de către directorul școlii.

— Motivul?

— Băiatul întîrziase cu trei minute la intrarea în clasă și deși profesorul se afla încă în cancelarie, directorul găsise de cuviință „să-l învețe minte".

— Știi, se mai întîlnise cîndva elevul cu directorul, într-o situație asemănătoare.

— Ei da, cu un an în urmă, elevul „era" cît pe ce să întîrzie și directorul îl iertase atunci de pedeapsă. De atunci însă directorul care nu știe cum îl cheamă pe elev...

— Nu poți ține minte numele celor aproape 2 000 de elevi ai școlii.

— Evident. Directorul nu știa deci nici cum îl cheamă, nici cum învață și se comportă în general elevul, ceea ce însă nu l-a împiedicat să-l țină minte fiindcă acum un an „era" cît pe ce să întîrzie. Deși nu întîrziase.

— Prăpăstioasă memorie au unii oameni — nu țin minte decît răul.

— Exact. Dar acum copilul întîrziase într-adevăr și atunci l-a trimis acasă „să se învețe minte".

— Îți poți imagina ce a gîndit băiatul pe drumul de întoarcere spre casă? Nevinovat de întîrziere (de care — cauză banală — de astă dată într-adevăr nu putea fi învinuit decît ceasul), copilul de 12 ani era încă cîteva ore după aceea nedumerit de lecția care i se aplicase.

— Și în această nedumerire a dovedit a avea mai mult simț pedagogic decît directorul său: „Să fi mers cu mine în clasă, să fi vorbit cu tovarășul diriginte, să vadă dacă am mai întîrziat. Putea să mă treacă, ba cred chiar că trebuia să mă dea absent prima oară, era o pedeapsă destul de mare pentru o întîrziere, prima, de trei minute, dar nu să mă trimită acasă!".

— Copilul era, totodată, nedumerit și jignit. Sensibilitatea și simțul său de dreptate avuseseră de suferit și lucru pe care el nu-l știe încă, dar noi trebuie să-l știm, fiindcă profesori sau nu, am fost toți cîndva elevi — această lezare a sensibilității și a simțului de dreptate, va avea neapărat urmări în relațiile viitoare ale elevului cu directorul său, și, cine știe, și cu alți profesori.

— Neîncrederea și suspiciunea sînt singurele lucruri pe care băiatul le-a învățat deocamdată din lecția de ieri a directorului său.

— Cum atîția copii învață, din păcate, același lucru din „scăpările" pedagogice ale acelor profesori care confundă severitatea cu teroarea și frica cu disciplina. Am cunoscut cu ani în urmă un profesor, care, la fiecare lecție își gratula elevii cu epitete jignitoare. Ajuns dirigintele lor în clasa a XI-a, se mira că nu are asupra elevilor săi nici o autoritate.

— „Pe om nu trebuie să-l jignești", spune Gorki undeva. Mai ascuțit decît omul matur, copiii resimt jignirea și nedreptatea, iar urmările sînt deseori de neprevăzut în gravitatea lor.

— Iar directorul cu pricina și-a luat ieri fără să știe răspunderea acestor urmări. Pedepsind grav un elev care greșea pentru prima oară, nu a raportat nicicum pedeapsa la greșeală și aceasta la comportarea generală a copilului. Fără respectarea exactă a acestui raport greșeală-pedeapsă, aceasta din urmă se dovedește insuficientă ca metodă de educație.

— Iar „memoria prăpăstioasă" este cel mai prost sfătuitor în asemenea cazuri. Poate și numai pentru că unica ei creație sînt prejudecățile.

— Cu prejudecăți nu poți face nimic și cu atît mai puțin pedagogie. Sînt în schimb cea mai sigură metodă de a-i împinge pe copii spre insensibilitate și nepăsare.

— Moment în care trimisul acasă, justificat chiar, nu va mai stîrni nici nedumerire, nici probleme, ci satisfacția de a fi scăpat o zi de școală.

— Dintre toate infirmitățile sufletești, nepăsarea e poate cea mai nocivă pe plan social.

— De aceea vechea zicală „Avem copiii pe care ni-i creștem" e în aceeași măsură valabilă pentru profesori.

Dana MUȘAT

Păpușa bolnavă

Discuta mai ieri Rodica,
Cu fetița mea Găbica:
— Nu știu ce să fac Găbica
Mi-e bolnavă păpușica
Că mi-e frică să nu moară
C-a răcit alaltăieri seară
Cînd a stat prea mult afară.
Și acuma cînd vorbește,
Răgușește
Și tușește.
Și pe nas de-abea respiră
Și transpiră.
— Nu te speria Rodica
N-o să-ți moară păpușica.
Dacă-i faci un tratament
Se vindecă la moment.
Dă-i urgent:
Mai întîi, antigermine,
Trateaz-o cu aspirine,
Dă-i sirop să-i vină glas
Pune-i picături în nas.
Și dacă tot nu-i vioaie
Fă-i și-o baie.
Și de nu s-o face bine
Să nu mai vorbești cu mine.

I. STOIA

Coltul CELOR MICI

CIUȘ-CIUȘ

Desene de Gh. CHIRIAC

...aveți la îndemînă în gospodărie produse cu care puteți curăța rufăria, mobila, covoarele, tablourile?

Astfel:

Cu **LAPTE CALD** se șterg ramele din lemn de stejar care după ce se lasă să se usuce se freacă cu un molton moale, eventual se ung cu puțină ceară de parchet, apoi se lustruiesc.

Același procedeu se aplică și cu ramele simple din lemn.

Ramele din metal se freacă cu praf de cretă și se limpezesc cu apă curată. Se lustruiesc cu un molton.

Cu **VARZĂ PROASPĂTĂ TĂIATĂ** în două se curăță covoarele persane (noduri de mînă).

Cu **PRAF DE CRETĂ** se pot absoarbe petele de grăsime de pe stofe și se pot freca tacîmurile sau obiectele din metal argintat.

Cu **ZEAMĂ DE CEAPĂ FIARTĂ** se curăță și se șterg ramele de tablouri aurii. Lustrul lor se menține prin ștergere cu o cîrpă moale, muiată în esență de terebentină.

Cu **SARE DE BUCĂTĂRIE** umezită puteți îndepărta petele de cerneală de pe un covor, așezînd sarea în strat gros și lăsînd-o cîteva zile, apoi frecați bine locul cu un tampon înmuiat în soluție de sare de lămîie.

Cu **O FIERTURĂ DE TĂRIȚE DE GRÎU** (cca. 100 gr la 1 litru de apă), se curăță ramele de lemn vopsit de la tablouri.

Cu **COJI DE CEAPĂ** sau chiar funia rămasă de la ceapă, fierte în apă, se curăță lemnul aurit al mobilei și se freacă podelele de scînduri pentru a le albi.

Cu **SCROBEALĂ ALBASTRĂ** praf se obține luciu la o oglindă după spălarea ei cu apă.

Cu **GAZ (PETROL) ȘI SARE FINĂ** se curăță mobila de lemn sau giurgiuvelele ușilor pentru a îndepărta diferite pete sau urme.

Cu **OȚET** (o lingură la 1 litru de apă) se înviorează culorile unui covor după ce acesta a fost bine scuturat de praf.

Cu **CENUȘĂ** se freacă mozaicul sau cimentul folosind o cîrpă udată și bine stoarsă, muiată apoi în cenușă.

Cu **O FELIE DE CARTOF ȘI CENUȘĂ** se curăță argintăria.

Cu **TĂRIȚE DE PORUMB ȘI OȚET** se freacă obiectele de alamă; după curățire se freacă cu o cîrpă ușor umezită cu ulei.

Cu **LAPTE DULCE** se pot scoate petele de cerneală de pe țesăturile de bumbac. Ulterior pata se freacă cu zeamă de lămîie.

Regimul de viață în boala coronariană

Boala coronariană reprezintă una din afecțiunile cardio-vasculare frecvente. Ea este produsă de o insuficientă hrănire a mușchiului cardiac (miocardul) datorită îngustării vaselor coronariene în urma procesului de ateroscleroză.

Bolnavii se plîng de dureri în mijlocul pieptului, o strîngere ca de ghiară sau în jurul mamelonului stîng (precordial). Durerile nu țin multă vreme și dispar în repaos. Ele pot iradia spre baza gîtului, în umărul stîng, brațe, spate, întovărășite de o stare de teamă. Crizele dureroase pot surveni la intervale mari de timp, sau de mai multe ori în cursul aceleiași zile.

Cea mai importantă cauză a anginei pectorale este ateroscleroza. Printre factorii favorizanți ai bolilor coronariene pot fi: obezitatea, hipertensiunea, diabetul.

Profesiunile care plătesc cel mai greu tribut sînt cele intelectuale cu suprаîncordări psihice prelungite. Declanșarea crizelor dureroase apare deobicei după un efort ce mărește munca cordului și necesită un debit sanguin mărit pe care însă vasele coronariene sclerozate nu-l pot satisface.

O masă copioasă, frigul, intrarea într-un așternut rece sau într-o cameră neîncălzită, stările febrile, emoțiile, o discuție violentă, pot declanșa o criză anginoasă.

Profilaxia anginei pectorale începe cu tratamentul arterosclerozei și înlăturarea factorilor declanșatori. Se va reglementa modul de viață al anginosului, prin limitarea muncii și activității sale.

Bolnavul trebuie să observe care eforturi fizice îi produc în mod obișnuit durerile anginoase; este necesar să meargă încet, să se oprească din cînd în cînd, să fie îmbrăcat călduros în timpul iernii. Se recomandă o viață cumpătată, cu repaos 2—3 ore după masă și cel puțin 9—10 ore de somn sau repaos la pat. Se vor evita drumurile lungi, mersul rapid, activitatea imediat după masă, excesele alimentare, staționarea în frig, sau conflictele emotive. Fumatul va fi definitiv înlăturat.

Regimul alimentar trebuie să fie hipocaloric pentru înlăturarea obezității și cu restricția grăsimilor de origină animală, necesare scăderii colesterolului. Mesele vor fi dese, de 5 ori pe zi, dar în cantități reduse. Se vor exclude din alimentație preparatele greu digestibile sau cele ce duc la formarea de gaze.

Pentru evitarea crizelor anginoase, înaintea unui efort inevitabil, unui drum lung, unui spectacol ce produce stări emotive, se recomandă întrebuințarea nitroglicerinei sau trinitrinei (medicamente vaso-dilatatoare).

Trinitrina trebuie să se găsească întotdeauna în buzunarul anginosului, deoarece poate opri criza anginoasă.

Greutatea corpului și îngrășarea

S-a stabilit că un om cu o greutate normală de 75 kg, pentru a străbate, mergînd cu 75 m pe minut, un drum drept consumă energie egală cu energia necesară transportului unei greutăți de 19 kg, pe aceeași distanță și cu aceeași viteză! Orice kilogram în plus peste greutatea noastră normală este o încărcătură inutilă, care solicită organismul și în special inima la un efort suplimentar important. Dacă am adăuga la aceasta că la persoanele grase, grăsimea se depune și în mușchii inimii, micșorînd puterea lor de contracție, vom înțelege ușor de ce persoanele grase se plîng de suferințe ale inimii.

Cantitatea de grăsime pe care o are corpul unui tînăr cu greutatea normală (65—70 kg) este de 11—12 kg., ceea ce corespunde unui procent de 17 la sută din greutatea lui totală.

O dată cu creșterea în vîrstă cresc și kilogramele de grăsime. La 50 de ani grăsimea corpului ajunge la 23 la sută din greutatea corpului (adică la o greutate de 65—70 kg — 16 kg de grăsime) și chiar mai mult, ceea ce favorizează arterioscleroza. De aceea regimul alimentar și de viață al omului adult trebuie să fie deosebit de cel al tînărului.

Îngrășarea excesivă este o boală cauzată în primul rînd de dereglarea metabolismului grăsimilor și a apei din organism, ca urmare fie a unor tulburări ale glandelor cu secreție internă, fie a unei îmbolnăviri a sistemului nervos central, fie a influenței unor factori familiari. Îngrășarea este însoțită și de alte semne de boală și medicul endocrinolog este cel indicat să stabilească diagnosticul și să recomande tratamentul necesar.

Îngrășarea „familiară" este rezultatul tulburării metabolismului grăsimilor la membrii familiei respective datorită unor condiții speciale de viață și a unor factori constituționali familiari, moșteniți din generație în generație. Tratamentul unor astfel de îngrășări se limitează la prevenirea și îndepărtarea consecințelor îngrășării.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

Despre aloe

Planta aloe și mai ales medicamentul aloe sau sabur, folosit ca purgativ, sînt de mult cunoscute în țara noastră.

Interesul mai crescut pentru această plantă, din ultimii ani, se datorește faptului că din ea s-au preparat recent și alte medicamente (unguente, injecții) cu efecte noi în diverse boli, de care vom aminti mai jos.

Planta aloe este originară din Insulele Antile, regiunile tropicale ale Africii, Indiei. La noi planta este crescută în sere și prin case, fiind decorativă, cu frunze mari, groase și lăptoase.

Principiul activ al plantei este aloina, un glicozid, derivat al antrachinonei, care se extrage din sucul lăptos al frunzelor. Datorită efectului iritant puternic asupra intestinelor, aloe este folosită în doze mici 0,25 g. (pentru aloină 0,15 g) ca purgativ drastic. Preparat în casă medicamentul poate fi foarte periculos fiind toxic și dînd nefrită — o îmbolnăvire gravă a rinichilor.

În afara efectului purgativ aloea sau saburul erau folosite altădată și cu scopul excitării producerii fierii și eliminării ei din vezicula biliară. Cercetări mai noi au arătat însă că efectul dorit în acest sens este mai slab și nu merită a fi folosit ca „pilule hepatice". Nemeritat este și renumele ei vechi ca avortiv (producător al avortului, prin congestia vaselor pelviene, fiind mai mult toxic decît util). Efectul iritativ al aloei a fost folosit și ca medicament împotriva viermilor intestinali (oxiuri) sub forma clismelor (0,05—1 g) sau al supozitoarelor (0,05 g. pentru un supozitor).

Există în unele țări (U.R.S.S.) și tinctură și alifii pentru aplicațiuni externe în cazul diferitelor răni cu puroi și unele boli inflamatorii ale pielii.

Extractul de aloe preparat după metoda prof. sovietic V. P. Filatov este folosit în tratamentul unor boli de ochi și ca mijloc de întărire generală a organismului sub formă de injecții zilnice sub piele (30—35 de zile o serie cu o pauză de o lună între serii.) Această proprietate a aloei de a fortifica organismul era cunoscută de mult, tinctura de aloe mai fiind cunoscută în trecut și sub denumirea de „elixirul de viață lungă". Profesorul Filatov a descoperit însă în sucul de aloe așa numiți „stimulatori biogeni", ceea ce a lărgit în ultimul timp sfera de folosire a aloei. De aceea aloea a căpătat un renume și în tratamentul tuberculozei, ca și în cosmetică, în frecții pentru regenerarea părului și în seborea uscată a pielii.

Din frunzele proaspete de aloe în U.R.S.S. se pregătește și un suc, conservat în spirt, care este folosit în gastrite anacide și anumite colite (cîte o lingură de două ori pe zi înaintea meselor). Sucul însă nu trebuie pregătit în casă pentru că neputînd doza singuri concentrația riscăm să provocăm o intoxicație gravă

În concluzie recomandăm folosirea preparatelor de aloe produse de industria farmaceutică și nu în casă, cu respectarea strictă a dozelor și indicațiilor prescrise de medic.

Dr. V. IVANOV

Aventurile lui Zgribulici

de MIHAIL DJENTEMIROV

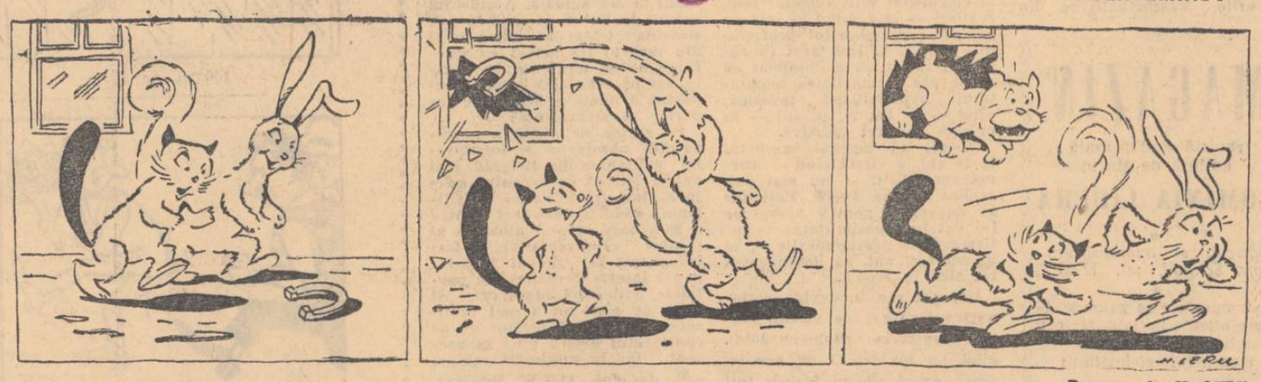

Desene de H. LERU

— Stai Moț! Oprește-te în loc!
Potcoavele aduc noroc!
Ei, ce părere ai matale
Cum ne-a ieșit norocu-n cale?...

Priviți: potcoava dintr-odată
A și pornit catapultată
Drept peste cap, cum se cuvine,
Ca-n toate să ne meargă bine!

Dar ce-i? Un zîngănit de geam,
Apoi un „ham" și tarăși „ham"...
— Mai iute Moț, căci arză-l focul,
Ne face-ndată praf... norocul!

Micro-foiletoane rimate

La Casa de creație a capitalei nu există
cineva care să răspundă de sectorul de artă plastică.
Zise un bonom :
— În sector la ei
Este și un om,
Însă... în ulei !

Serviciul 02 de la Telefoane este de multe ori defect.
Cum se înșesc de obicei
Deranjamente și la ei,
Remediul sigur se impune:
Pe ei... să se auto-sune.

Unui locatar care nu-și întreține bine locuința.
Ruina podului roman
Este lăsată de Traian,
Pe cînd ruina-acestei case
Este lăsată de Năstase.

Unui călător care nu ia bilet în autobuzele cu autotaxare.
Unii merg pe Colentina,
Alții merg pe Lînărie.
Doar matale cu mașina
Mergi mereu pe... veresie.

V. D. POPA

Umorul altora

Charlie Chaplin remarcă o dată, nu fără amărăciune : la Hollywood există două feluri de artiști. Unii au o vilă luxoasă cu bazin de înot..., iar alții de abia se pot menține pe linia de plutire.

★

— Doamnă profesor, soțul dumneavoastră a chelit, așa dintr-o dată ?
— Ce să-i faci, oftă doamna profesor Abendschein, bărbatul meu, de distrat ce este, s-a pieptănat cu aparatul de ras.

— Doamnă Semmelfleck, ce ți-a dăruit socrul dumitale de ziua onomastică ?
— Trei sticle de vin.
— Dar bărbatul dumitale ?
— El le-a băut.

★

Un comis-voiajor sună la ușa lui Finkenkrug.
— Domnule Finkenkrug, pot sta de vorbă cu soția dumneavoastră ?
— Cum să nu, răspunse Finkenkrug, făcînd cu mîna un larg gest aprobator. Cu plăcere, numai să reușiți... să plasați o vorbă !

★

— Domnule Salvermoser, fata dumitale mai mare nu este căsătorită ?
— Nu, încuviință negustorul Salvermoser, pe ea o mai am în depozit.

În pauza unui concert o femeie destul de extravagant îmbrăcată, atrase atenția spectatorilor. Cineva făcu remarca:
— Această femeie poartă o rochie foarte nepunctuală. Începe prea tîrziu și se termină prea devreme.

RIK AUERBACH

— Cucu !...

Muniție de sezon

ION CAZAN

— Știi că s-a măritat Lili ?
— Da ? !... Abia împlinise 18. El cît are ?
— Patru camere și Wartburg.

CORNEL TABACU

— Eu nu înțeleg cum de ți-a venit ideea ca din toți prietenii tăi să inviți la onomastică tocmai pe cel care lucrează la I.A.L.

Dispariția unei bile într-o pălărie

Operatorul dă spre examinare în public o bilă de lemn cu diametrul de 5—6 cm. și un batic (pe care îl poate împrumuta din public). Între timp operatorul cere o pălărie. O așează pe masă, cu gura în sus și depune în ea, vizibil, bila. Acoperă apoi totul cu baticul.

Ridicînd baticul, bila a dispărut.

Procedeul este simplu. Cît stă baticul la control în public, bila, care a fost examinată de spectatori, este ascunsă și înlocuită cu o alta asemănătoare, dar fixată la un capăt cu un fir negru rezistent, de 42—45 cm. lungime, prins de nasturele hainei operatorului. (Această bilă se ține ascunsă într-un buzunăraș secret).

Odată bila introdusă în pălărie, aceasta se apleacă spre spectatori, ca să se vadă că bila este înăuntru. Firul trece între degetul mare și arătătorul mîinii care ține pălăria. În timp ce se acoperă pălăria cu baticul, care maschează mîna ce ține pălăria, se mișcă puțin corpul în așa fel încît trăgîndu-se firul, bila să se ridice și să ajungă în mîna operatorului, care o va putea ascunde cu ușurință.

A. IOSEFINI

Poșta REDACȚIEI

GHEORGHE GEANGOȘ — Codlea. Medicamentul pentru creșterea părului anunțat în revista noastră, se află în stadiu de experimentare în Uniunea Sovietică și nu se produce pe scară industrială.

COSTINESCU E. CONSTANTIN — Balta-Tocila, reg. Ploiești : Careul are următoarele defecte, care îl fac nepublicabil : a). dimensiuni prea mici (9/9) ; b). tema mult prea folosită ; c). prea multe pătrate negre (peste 15 la sută) ; d). tratare insuficientă a temei.

PETRU ONIȚA — comuna Somoșenis, raionul Ineu. Vă mulțumim pentru aprecierile adresate revistei. Am transmis autorilor prefera mulțumirile dv. Despre artiștii care vă interesează am publicat în dese rînduri, din activitatea lor. Dacă se vor ivi noutăți în activitatea lor, le vom relata. Vom ține cont și de celelalte propuneri. Așteptăm și alte sugestii, iar pînă atunci vă dorim succese în activitatea de pedagog.

MARCEL COHN — Huși : Pentru un „careu-surpriză". jocul nu respectă condiția principală, aceea ca toate cuvintele să între... în surpriză. De ce vreți să atacați însă, de la început, un gen mai greu ?!

GH. PRUNA — Băicoi. Fiind absolvent al școlii medii de cultură generală cu examen de maturitate și avînd și 10 ani vechime ca electrician, aveți dreptul să urmați școala tehnică de maiștri. Întreprinderea regională de electricitate este în măsură a vă da și alte amănunte.

M. R. — Botoșani : „Povestea iernii" a sosit mult prea tîrziu pentru a mai prinde sezonul. În ceea ce privește „Festivalul filmului" are două păcate : a) tema prea pretențioasă (față de tratarea careului) și b). unele erori grave de încrucișare (satele, rulează, avaru, miaun).

ION DAMIAN — Oradea. Nu vă putem da alte detalii privind aparatul de suprimare a zgomotelor din apartamente, construit de un inginer sovietic, deoarece nu s-a mai publicat nimic în plus pînă în prezent.

TITUS REGVALD, comuna Maieru, raionul Năsăud. Ne-ar interesa un reportaj frumos scris din care să reiasă frumusețile Munților Rodnei. Materialul să fie însoțit și de fotografii care să redea pitorescul acestor așezări. Așteptăm.

ALEXANDRU TUDORAȘCU, — București. Într-adevăr în cadrul tabelului : „Cifre pentru lectură, dar și pentru reflecții" publicat în revista noastră s-au strecurat unele greșeli. Nu a fost nici un motiv ca să nu apăreți printre cei mai buni sprinteri ai noștri. Vă dorim însă noi succese pentru a dovedi că și dv. ați reflectat la rezultatele obținute la noi față de cele pe plan mondial.

N. A. DRAGHICESCU — București : Oricît ar fi fost iarna de întîrziată anul acesta, careul este totuși prea tardiv. În plus, vă putem spune că avea și destule „grade" în minus, care-i făceau nepublicabil.

MIHAI MEDIANU — Hunedoara. Pensia alimentară pentru copil sînteți obligat s-o plătiți pînă la majorat chiar dacă fosta soție s-a recăsătorit.

GLODEANU GAVRIL — Cluj : Noua colaborare, „pe scurt"... va merge cu unele retușuri.

ION STAN — Constanța. Ca gestionar, aveți dreptul la un concediu de odihnă de 12 zile lucrătoare. Avînd muncă nenormată însă vi s-a atribuit legal 18 zile și deci nu mai puteți cere compensarea orelor.

CORINA B. — Pitești : Careul este cam simplist tratat (mai ales că nu are o temă bine definită).

Cuvinte încrucișate

Divertisment... zoologic

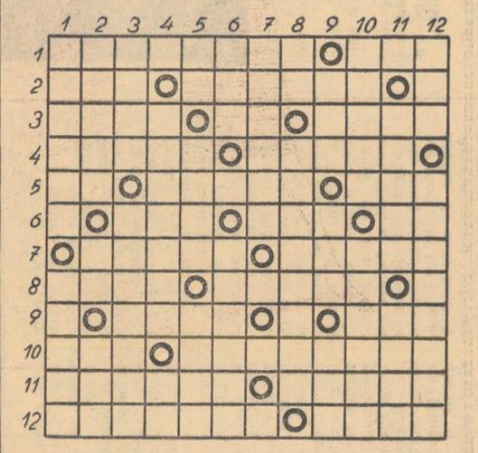

ORIZONTAL : 1. Scriitoare bulgară, autoarea piesei „Motanul încălțat". — Prezent în sala de gimnastică... 2. ...cu pete albe pe cap sau pe trup — Vulpea sau ursul 3. Sacagiu — Din vară în vară. — Exemplifică... mersul legănat (pl.) 4. Băutură răcoritoare. — Au patru mustăți și trăiesc în apă dulce 5 Coadă de cocor ! — Haina... pestilor și a reptilelor — Bună pentru somn. 6 Localitatea în Elveția — Marcă de... „cal" pentru „dirt-track" — Arma albinei 7 De proporțiile dinozaurului - Neagră. la Poiana Brașov 8 Cerbul nordului — Soli călare (od.) 9. Scrumbii... cu siluetă ! — Onomatopeea corbului 10. Ispitită de un șarpe legendar... — Ia ca model maimuța.. 11. Icre sărate și tescuite. — Verb cu prevederi bugetare 12 Un gigant cu trompă — Se oferă... la conducere !

VERTICAL : 1. Autorul romanului „Rechinii". — Spaima găinilor. 2. Mamifer din zona tropicală. — Cap de uliu ! — Aruncă crabii pe malul mării. 3 Siluetă fină la... 60 km. pe oră ! — Fantomă. 4. A creat „Cotofana hoață". — La afine! 5. Comparativ. — A compus melodia „Turturele". — Momeală poetică... 6. Moluște gasteropode — Cal ca-n basme... (pop.). 7. Autorul operetei „Vițelușul tărcat". 8. În ham ! — Acțiunea de a intra în... cușca leilor ! 9. Papagal american. — Refren la concertul... de pe lac ! — Culoarea ursului de la Pol... 10. Capac. — Zugrăvește uneori și animale.. 11. Chiscar. — Asociație de minerale. 12. Ciocîrlie. — Însușit în sens rău.

Ion PASCAL

Cuvinte mai rare : ASP — ESO — ENA.

Bine!

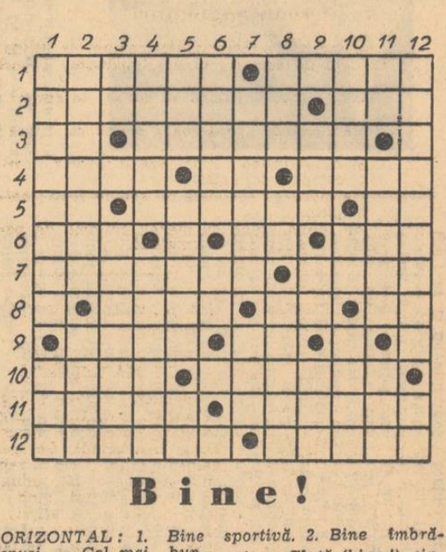

ORIZONTAL : 1. Bine dispuși. — Cel mai bun. 2. Cu efect bun... la durere. — Nu e bun. 3. De leac ! — Buni de gură. 4. Aleargă bine. — Părere ! — Merge bine pe apă. 5. Arde bine... — Bine udată. — Stau bine ! 6. ...„Carpați" — Cuvete! — Asociația oamenilor de artă din instituțiile de teatru și muzicale. 7. Bine țesută.—„Ce bine ne-nțelegem noi doi!" (pl.) 8. Rudă bună. — Rece ! — Carte ! 9. Bună în bucate. — Literă grecească. 10. Dans de voie bună (pl.) — Amestec bine determinat (fem.). 11. Stîrnesc voia bună. — Bine închegată. 12. Păstrătoare de bunuri mărunte. — Plin de voie bună.

VERTICAL : 1. Bine prețuiți. — Interjecție sportivă. 2. Bine îmbrăcat. — Cîntă (bine !) singur... 3. Bine... rău ! — Prieten bun. 4. Bine crescut... — Idee, de multe ori bine venită. 5. Zeu casnic. — Să-ți fie de bine ! — Spetează. 6. Bine strînși pe picioare. — Îți aparține. 7. Toxic. — Uzat bine... 8. Munte în Corsica. — Parte ! — Autorul piesei „Într-un ceas bun". 9. Termină euforia ! — Coase bine. — Apel. 10. A alege bine. — Lucrez pămîntul. — În jocurile de copii... 11. Literă slavonă. — Bună-voință— Localitate în Suedia. 12. Le-a mers bine... — Cel mai bun.

Aneta BARTOLOMEU

Cuvinte mai rare : ORO — ADO.

Nu fiți superstițioși!

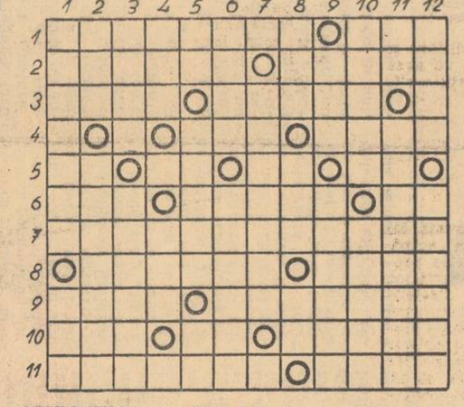

ORIZONTAL : 1. S-a întors din drum.. (pl.). — Pisică (dar nu neagră !) 2. De-ochi... — Bobi ! (sing.). 3. Pisică neagră. — I se bate ochiul ! 4. Fluieră-n casă... — Oraș în Filipine. 5. Nicușor Constantinescu. — Magia lui... Columb ! — Sistem tactic la fotbal. — Nicu Stoenescu. 6. Autorul a „Douăsprezece scaune". — Han în Bucureștii de altădată. — Teodor Dumitrescu. 7. Bate-n lemn... 8. Te mănîncă-n palmă (med.). — Admiră tot ce e la modă. 9. Personaj legendar (bibl.) — Îți dă (în) cafea... (fem.). 10. Rîu lîngă Sparta. — Pe... cal bălan ! — Rămas... la cărți ! 11. Oglindă spartă (pl.). — La... de-ochi !

VERTICAL : 1. Studiul limbilor derivate din cea latină. — Farmec (fig.). 2. Numele slav al Adigelui. — I se bate ochiul... (pl.). 3. Proastă (reg.). — Campo-... (oraș în Italia). 4. Rîu în U.R.S.S. — (Se) bate-n lemn... 5. Soare. — Treisprezece. — Seleniu. 6. Stele norocoase... — Venea „pe drum de seară"... către poarta Romei! (ant.). 7. Sub casă... 8. Rîu în Brazilia. — I-a pierit glasul... — Radu Dumitrescu. 9. Tăcere ! — Vis urît... 10. „Asul de pică" — Nume feminin. 11. Se dă pe față... — Citește-n stele. 12. Metodă de lucru. — Pe sub scară...

Lucia BALENTY

Cuvinte mai rare : TAAL — SIMI — IRI — ECI — ULA — ISA.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ESEU ISTORICO-GEOGRAFIC

Asiria — Assisi — Podiș — A — Abrud — UM — Acidava — DU — Les — Adana — Rom — Isac — Apa — Mare — A — Lac — A — Vid — A — Koros — Midas — C — Niș — L — Eiu — D — Alia — Loc — Ateu — Nec — Cuier — Inn — AM — Ilarion — Da — Danai — E — Minor — Anadol — Călire.

ISTORIE ANTICĂ

S.D. — Cirmiz — Ora — Stepena — Nespus — Urzi — Cratițe — T — Calciu — Petarda — Deteriorată — Z — Iago — C.L. — J — U — OI — R — Arca — Cesium — Aat — Ati — CP — Joc — Compunători — A — Oira — Răpire — BI — Scîrbit — Italic.

FEROVIARĂ

Locomotivă — S — Ogorit — Nucet — Comănești — LE — Arad — Lor — Rip — T — Sat — Sal — EH — Iran — Rețea — — E — Ear — Bea — Olan — Peron — Arcaș — GI — Ileanda — O — Adjud — Riazan — R — Aluniș — AS — Aed — Rud — Brad.

NUNTĂ LA ANGOLA

*Povestire de Herbert L. Shor *)*

Nu răsărise încă soarele, cînd Jesu Catembe deschise poarta și scoase vitele afară. În timpul nopții pămîntul abia se răcise. Era zăduf și liniște. Nu sufla nici kakimbo, vîntul aducător de răcoare. Gospodăria lui Jesu se afla sus, pe colină și lui Jesu îi place să privească ba spre muntele gol, ba în vale, să privească drumul și frunzele uscate ce cădeau din copaci, iar apoi să îmbrățișeze cu privirea ogorul său acoperit cu iarbă suculentă.

E simbătă. Mîine, aici în sat, va fi sărbătoare. Va fi larmă, veselie, răpăit de tobe. Toate acestea îi plăceau, zicese, sfîntului căruia îi este închinată sărbătoarea. Îi plăceau și dănțuitorii și chiar fetele drăgălașe, nu-i vorbă, acele care erau nelipsite de la biserică...

Jesu își dădu pe ceafă pălăria cu boruri mari și scrută cu luare-aminte drumul.

La poalele colinei se ivi un mic punct luminos. Peste cîteva clipe se și putea distinge părul negru, revărsat peste umerii cu străluciri de bronz și bluza sinilie a Mariei Cueliman.

Pășea, răscolind praful cu picioarele desculțe, încet, încet, fără vlagă. Mîine se cunună cu bătrînul Francisco Bareto și toți copiii ei, care vor vedea cîndva lumina zilei, nu vor mai fi angolezi, ci, așa precum se spune, vor fi albi și civilizați...

Se opri, ridică o rămurea uscată, răscoli cu piciorul cîteva pietricele. Părea că nu-i vede pe Jesu așezat pe gard. Abia cînd ajunse în dreptul lui, dar tot fără să-și ridice privirea, i se adresă :

— Bagă de seamă Jesu, poți să cazi și să te lovești.

El rămase sus pe gard, frămîntîndu-se cum să facă s-o întrebe pe Maria cum de a nimerit aici pe Drumul galben. Să-i fi ghicit gîndurile ? Îi spuse :

— Diseară o să mă îmbăieze, deîndată ce se va ascunde soarele. După care, logodnicul meu nu-mi va îngădui să ies nicăieri.

Tăcu și își netezi părul ciufulit. Jesu privea cît de ușor îi lunecă degetele peste părul lucios, și era cît pe-aici să izbucnească : „Bine, dar el e bătrîn !"

— De te-ai da jos de pe gard, spuse iar Maria, am să-ți arăt verigheta. O am la mine. O să mi-o pună mîine, în biserica Sf. Nazaret.

El ar fi vrut să-i spună ceva care s-o facă să-și ridice capul. Trebuie să-i mai vadă o dată fața, măcar o dată, înainte ca să i-o acopere vălul de mireasă.

— O să vin și eu mîine la biserică, spuse el într-un suflet, pe neașteptate. Ca și înainte, privirea îi era pironită pe pămînt.

— Ascultă, dar verigheta ?... De bună seamă, că nu-i cine știe ce...

Privirile lor se-ntîlniră pentru o clipită, dar ea și le întoarse de îndată

— Măicuța Catembe e acasă ? întrebă ea.

— Nu. Nu-i nimeni. Toți s-au dus în oraș, la serbare.

— Ei, am plecat.

Își netezi iar părul și, întorcîndu-se, păși în întîmpinarea soarelui.

Jesu privi în urma ei și simți o greutate pe inimă.

Se dădu jos de pe gard, își potrivi pălăria, își strînse cureaua și o luă de-a dreptul prin stufăriș spre un arbore mare și rămuros și se piti lîngă el. Curînd auzi pașii ușori și vocea subțirică a Mariei care înghina un cîntecel. Cînd Maria se apropie, se ridică.

Băiatul era negru, negru ca pămîntul roditor, după cum neagră era și Maicăsa Neagră — Angola. Și puternic.

Văzînd că Jesu îi bara drumul, Maria se dădu îndărăt ; vîntul care începu să sufle, îi strînse fusta pe șolduri, razele soarelui se jucau pe pielea strălucitoare a feței și mîinilor sale.

— În sfîrșit, te-ai dat jos de pe gard? întrebă ea.

— Da. Dar verigheta ?... De bună seamă că nu-i cine știe ce.

— Ba, e frumoasă, spuse ea. Foarte frumoasă.

La asfințit, Maria o să fie îmbăiată înainte de nuntă, se gîndi el.

Între timp, ea se întoarse spre el și-i întinse verigheta prinsă de un fir subțire, auriu.

Văzînd că el nici nu se gîndește să privească verigheta, o ascunse iarăși.

— Chiar dacă e un inel scump, spuse Jesu aceasta n-o să-l facă mai tînăr.

— În schimb, o să-mi cumpere o rochie și pantofi încrustați cu mărgele.

Jesu veni mai aproape.

— Iar eu am să fiu stăpînă în casa lui, continuă ea. Copiii mei vor fi portughezi.

Pe neașteptate, Jesu o cuprinse în brațe.

Maria Cueliman era la fel de tînără ca și el, se născuse pe același pămînt negru, în aceeași perioadă a zilelor fierbinți, cînd încă nu sufla kakimbo cel aducător de răcoare. Ba încă se născuse în același an ca și el.

— Tata și bătrînul Bareto au plecat împreună, șopti ea. Se pregătesc să facă cumpărături pentru nuntă. Bareto are o pușcă...

— Nu mi-e frică, răspunse el, de asemenea în șoaptă. Totul este din cauza apei. Și apoi... Bareto ăsta este doar portughez.

— Afară de aceasta, tata zice că toate fetele trebuie să se mărite.

Voia să-i mai explice ceva, însă tînărul o strînse mai tare.

— Lasă-mă ! Nu se cade, dacă ne vede cineva.

— Dar nu-i nimeni. Singele lui Jesu îi bătea năvalnic în tîmple, genunchii îi tremurau. Am vite, murmură el. Patru vaci... și viței...

— Nu, răspunse ea, fără să ridice capul. Tații nu-i trebuie viței tăi...

Soarele se ascunsese, sau poate că nu, însă ea nu-l mai vedea : Jesu îi acoperi soarele.

Apoi el rămase mult timp lungit pe pămînt sub arborele rămuros, în timp ce Maria, asemenea unei pietricele, se rostogoli pe colină în jos.

Pe Drumul galben se opri, se-ntoarse și privi în sus, acolo unde creștea arborele. Dar nu mai putea distinge nimic, nimic altceva decît cămașa albă ca laptele a lui Jesu Catembe.

Acasă o aștepta mătușa Maiet.

— Intră, intră, fata mea, spuse ea.

În fața căminului stătea în genunchi măicuța Umzila. Ținea în mînă o sticlă cu săpun. Pe întuneric, în lumina tremurîndă a focului, măicuța Umzila, cu fața supță și gîtul lung, zbîrcit, semăna cu o pasăre de pradă.

Bătrîna zîmbi :

— Dezbracă-te, dar mai repede. Și mai întîi, spală-te pe cap. Nu ți-e teamă ? o întrebă ea cu blîndețe. Ți-e teamă ? Nu-i nimic, totul o să treacă, drăguțo !

După baie, Maria a fost lăsată singură în coliba mică ridicată peste drum de casa lor, anume în acest scop. În mijlocul camerei se aflau cîteva scaune. I se porunci să ia loc pe unul din ele.

— Lăsați-mi lampa, se rugă Maria, aici e întuneric.

Umzila zîmbi din nou și intră în casă, ca să povestească celorlalte femei ce frică îi este Mariei de ceremonialul ce o așteaptă. Glasurile femeilor, rîsul lor se întețiră. Iată însă că auzi tropăit de cal. Apoi o auzi pe bătrînă ieșind din casă, întimpinîndu-i pe Francisco Bareto și pe tatăl ei.

— A fost îmbăiată ? întrebă tatăl.

— Îmbăiată, îmbăiată. E-n colibă. Uite, îi duc lampa.

Bărbații intrară în colibă și se așezară și ei. În întuneric începură să vorbească pe șoptite. Maria nu deslușea ce anume vorbesc. Bătrînul Francisco scoase o țigară, o strînse între buze și apoi, încet-încet, privind la flăcăruia chibritului spre Maria, o aprinse. Sub privirea lui fata lăsă capul în jos. Chibritul se stinse, Mariei i se părea însă că și pe-ntuneric bătrînul o străfulgeră cu ochii săi înțepători.

— Te-ai îmbăiat ? întrebă el, trăgînd din țigară și inspirînd mirosul de săpun ce stăruia în încăpere.

Bunicuța Umzila aduse o lampă cu parafină, o puse pe un colț al mesei și ieși. Bărbații începură, unul după altul, să soarbă vin. Au băut mult timp.

— N-ar fi rău s-o rugăm pe bătrînă să-i vorbească Mariei, spuse don Bareto tatălui. Femeile bătrîne se pricep mai bine să pregătească fetele tinere pentru această treabă.

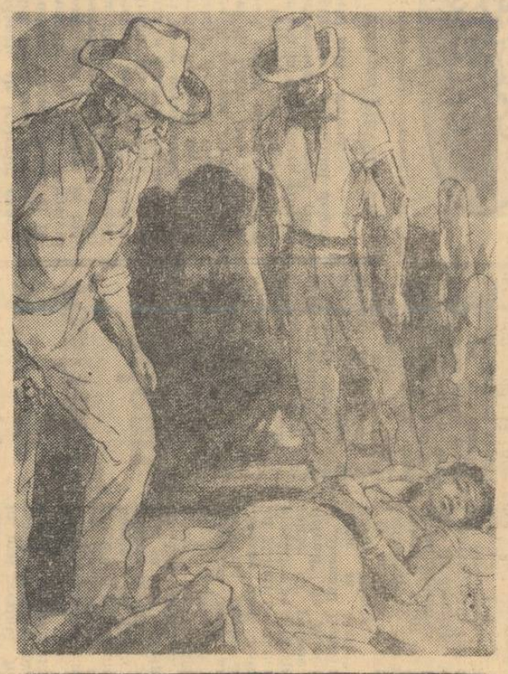

— Fie ! Mongasi își privi fiica: ea tot mai stătea cu capul lăsat în jos. — Maria, vino-încoace !

Fata nu se mișcă.

— Ți s-a spus o dată, vino-ncoace.

Fără a-și privi părintele, Maria înălță capul.

— Don Bareto ți-a cumpărat o rochie, o frumusețe de rochie. Așteaptă, ți-o aduc îndată.

Maria tăcu.

— Rochia costă o groază de bani.

— Mai bine să n-o luăm, tată.

— Cum ?!

Maria coborî privirile și se lipi de spetează scaunului.

— Mai bine să nu luăm rochia, repetă ea.

Bărbații se priviră unul pe celălalt, apoi amîndoi se uitară nedumeriți la Maria. În cameră se lăsă o tăcere apăsătoare.

— Poate că nu vrea, Mongasi. Poate că ea...

— Nu, vrea, știu bine...

Bareto scuipă, și Maria văzu asta.

— Nu am să mă mărit cu don Bareto, tată, după tot ce s-a întîmplat astăzi.

Bătrînul se sucі pe scaun.

— Ți-am spus doar, Mongasi. Pesemne că fata are pe cineva pe care vrea să-l ia.

— Nu are pe nimeni, știu bine.

— Jesu Catembe mă iubește și nu mă voi mărita decît cu el, spuse Maria. Înainte, eram împotrivă, azi însă m-am răzgîndit.

Tăcu, ca să-și tragă răsuflarea. Bărbații stăteau nemișcați și ascultau.

— De bună seamă că ar fi mai bine să nu spun, însă totuși am să vorbesc despre ceea ce am făcut. Înainte, nu s-a întîmplat niciodată așa ceva. Astăzi însă s-a întîmplat... Francisco Bareto nu se va căsători cu mine mîine. Am fost astăzi cu Jesu Catembe. Acolo sub arborele rămuros.

— Minți ! urmă Mongasi.

— Nu, nu minte.

Și din gîtlejul lui Francisco Bareto porni un rîs malițios.

— Îmi pare tare rău, spuse el, dar acuma din izvorul meu n-ai să mai poți trage apă spre pămîntul tău, Mongasi. Nici în alte alea n-o să ne putem înțelege. Dădu din umeri. Ce să-i faci, sînt un bătrîn smintit !

Mongasi Cueliman îngăimă : — Tocmai anul acesta am nevoie, ca niciodată, de apă pentru ogorul meu pîrjolit, don Bareto. Iar fără apă, mă prăpădesc. Crede-mă : amîndoi am fost înșelați.

Se priviră unul pe celălalt.

— Spune, poate nu-i tîrziu încă... șopti, pierit, Mongasi. Poate mai există vreo ieșire...

— O ieșire găsim ! răspunse bătrînul Bareto făcîndu-și de lucru cu țigara. O găsim noi, însă uite ce-i, Mongasi : trebuie să se facă dreptate.

— Flăcăul...

— Lasă-l pe flăcău, o să-și primească și el... ci...

Făcu semn cu capul spre Maria, care ședea tremurînd.

— Fie cum zici tu, don Bareto, trebuie să se facă dreptate, spuse Mongasi Cueliman de-abia mișcînd buzele.

Francisco Bareto izbucni într-un rîs de-ți înghețа sufletul. Trase din nou din sticlă.

— Întîi și-ntîi, sărbătorim nunta. Pune fata să-și îmbrace rochia. Am cumpărat-o pentru ea.

Bărbații se ridicară și fata văzu umbrele lor înălțîndu-se pînă-n tavan.

Maria credea că ei au plecat, Mongasi însă se-ntoarse și în pragul ușii spuse :

— Fată — glasul lui Mongasi era șoptit, omul părea profund îndurerat — noi plecăm pentru puțin, iar tu între timp pune-ți veșmîntul de nuntă, în păr prinde-ți pieptenul și așteaptă-ne. Măicuța Umzila o să te-ajute. Și ieși.

Maria auzi tropăitul cailor ce se îndepărtau. În încăpere intră bunicuța Umzila.

— Unde-au plecat ?

— Sînt bărbați, copila mea, de unde să știu ce au de gînd ? Mîine te mărîți și don Bareto dorește să te gătesc cu rochia de mireasă. Ei, scoală !

Îmbrăcată în rochia de mireasă, Maria se așeză pe scaunul din fața ușii. Aștepta. Fusta foșnitoare, de mătase, îi lăsa dezvelîți genunchii, vălul îi acoperea umerii. În picioare străluceau pantofiorii de atlas împodobiți cu mărgele. Femeile plecară și Maria nu auzea decît cîntul greierilor.

Apoi ciinii începură să latre și ea auzi din nou tropăit de cai. Se-ntorceau Bareto și Mongasi. Ea recunoscu de îndată pașii părintelui.

Mongasi porunci fiicei : — Ieși !

Cînd ea apăru, Francisco Bareto stătea călare. Aștepta. Părea că el și calul se contopiseră. Deveniseră o singură ființă.

Mongasi aduse un cal.

— Încalecă, fată ! Eu am să vin după voi.

Maria îl privi cu uimire.

— Bine, spuse ea. Dar unde mergem ?

— Încalecă ! repetă Mongasi.

Don Bareto călărea în față. Iată că au trecut de colina verde, că au străbătut pîrîul. Apa era atît de liniștită că pe luciul ei se îmbinau și stelele și licuricii. Dincolo începea drumul.

— De aici, cred, se poate merge pe jos, spuse don Bareto. Opriră caii.

— Unde mergem, tată ?

— Așadar, Jesu Catembe a fost acela...

— Da, răspunse ea plină de bucurie. La el mergem ? Zicea că o să ne căsătorim dacă o să-ți dai consimțămîntul. Are turma sa : patru vaci, și viței, și capre...

— Nu, nu se va putea căsători cu tine.

Deodată, tînăra avu presimțirea unei nenorociri. Se opri. Bătrînul Bareto însă o apucă de mînă.

— Vorbești cam mult. Mongasi, stringe-o mai tare de mînă !

Mergeau așa de repede încît Maria de-abia ținea pasul cu ei.

— Dă-mi drumul ! Lasă-mă, tată !

— Iată, cred, un loc nimerit, spuse, în sfîrșit, Bareto, coborînd glasul.

Maria înțelese că ei pun ceva la cale. Bătrînul Bareto scoase cuțitul și începu să curețe o cracă groasă. Apoi o înfipse cu putere în pămînt. Îngroză, Maria se-ntoarse spre tatăl ei.

— Tată, nu-l lăsa !

Se smulse și fugi. Însă bărbații o prinseră deîndată și o tîrîră spre parul înfipt. Totul se petrecu foarte repede... Bătrînul Bareto își aprinse o țigară, apoi așeză corpul Mariei pe pămînt, îndreptă vălul pe capul ei, îi potrivi fusta, îi așeză mîinile pe piept, își făcu cruce și veni lîngă Mongasi.

Timp îndelungat au stat tăcuți, aplecați deasupra cadavrului.

— Să mergem ! spuse într-un tîrziu Mongasi Cueliman.

În zori începu să sufle kakimbo, vîntul aducător de răcoare. Arșița se potolise.

*) Tînăr scriitor african.

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Redacția : Piața Scînteii. Tel 17.60.10 Administrația : 17.60.20 Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Popas printre compozitori

E dimineață...

Pianul a rămas deschis de azi noapte. Partitura și creionul sînt la locul lor de totdeauna... Totul așteaptă ca artistul să-și reia munca. Și activitatea începe, începe... Va fi și astăzi o zi plină de roade ?

— La ce lucrați ?, i-am întrebat pe interlocutorii noștri.

— *Continui munca începută acum cîteva luni pentru realizarea Simfoniei a III-a. Lucrarea este aproape terminată*, — ne răspunde compozitorul GHEORGHE DUMITRESCU, maestru emerit al artei. *De asemenea, în vederea punerii în scenă a operei mele istorice „Decebal“, la Teatrul de*

Gheorghe Dumitrescu

operă și balet al R.P.R., fac audiții cu interpreții, stabilind cu ei o interesantă și utilă colaborare. Și pentru că tot sîntem la capitolul spectacole, pot să vă spun că am în pregătire muzica unei noi opere, care are ca figură centrală pe Meșterul Manole.

Un alt popas, de astă dată la maestrul emerit al artei ZENO VĂNCEA.

— *De curînd au fost executate în primă audiție, de către orchestra de studio a Radioteleviziunii, condusă de Constantin Bobescu, cele „5 piese pentru orchestra de coarde“. Acum sînt pe cale de a termina „Cvartetul al IV-lea“, lucrare scrisă anume la invitația acesteia, pentru formația cehă Ostravska Cvartet.*

Compozitorul Zeno Vancea ne-a anunțat apoi că pe șantierul creației sale figurează și cîteva madrigale pentru cor și că definitivează totodată două lucrări de muzicologie : *Istoria muzicii ro-*

Zeno Vancea

mînești și *Istoria muzicii universale*, care vor lua curînd drumul editurilor.

Artistul emerit ELLY ROMAN ne anunță că în curînd se împlinesc 40 de ani de cînd a scris prima melodie.

— *În vederea acestei aniversări*, ne spune compozitorul, *lucrez împreună cu Victor Bîrlădeanu și Emanoil Mihăilescu, la un spectacol pentru Teatrul „Constantin Tănase“, intitulat „14.599“.*

— De ce ați ales acest titlu ?

— *Cifra corespunde cu numărul serilor trudite în cei 40 de ani de activitate compozitorică. Spectacolul are și un subtitlu : „Cabaret literar de-a lungul a 40 de ani de muzică“. În el vor figura cele mai izbutite lucrări din cariera și... un surplus de 15 bucăți noi, care acum sînt într-un stadiu de finisare.*

— Altceva ?

Elly Roman

— *Cîteva melodii de muzică ușoară ce se imprimă actualmente pentru radio : „Peisaj roșu, galben și albastru“ (pe versurile lui Aurel Felea, în interpretarea lui Ion Dacian) ; „O fată, un fluture și o floare“ (pe versuri de Ștefan Tita, în interpretarea lui Florin Dorian), „De trei ori da“ (pe versuri de I. Berg, în interpretarea lui Nicolae Nițescu).*

Un alt interlocutor : tînărul compozitor GEORGE GRIGORIU.

Să-i dăm cuvîntul :

— *Am scris împreună cu Temistocle Popa și Mișu Iancu muzica viitoarei premiere a Teatrului „Constantin Tănase“, concertul-revistă „Vesele la 174“, în cadrul căruia voi fi și dirijor al orchestrei de jaz „Bucureștii“. Mă pregătesc de pe acum, cu toată seriozitatea, pentru a participa la Festivalul de muzică ușoară de la Mamaia din vara acestui an.*

— Cu muzica pentru film cum stați ?

— *Aș zice... bine. După muzica pe care am terminat-o pentru filmul „Cartierul veseliei“ scriu acum muzică pentru noul film românesc „Dincolo de barieră“ (scenariul și regia aparțin lui Francisc Munteanu).*

Sandu NAUMESCU

George Grigoriu

DISCUL

Patru vechi și pline de farmec cîntece grecești, imprimate recent de „Electrecord“, completează colecția discofililor cu cîteva izbutite interpretări, atît din punct de vedere componistic cît și al execuției. Sînt cîntece executate în limba greacă de cîntăreții Theodora Fapas, Dinu Cățuleanu și Anton Negoițescu, cu concursul discret și nuanțat al orchestrei de mandoline Leonid Gudzikievici.

Dacă din muzica altor țări existau destul de bune imprimări și dacă cu ele ascultătorul nostru s-a familiarizat, nu același lucru putem spune de cîntecele discului la care ne referim. Să facem, așadar, cunoștință cu aceste frumoase melodii grecești care au făcut încă cu mulți ani în urmă să strecoare în inimile îndrăgostiților un fir de poezie, o

Voci și mandoline

șoaptă de dragoste înginată de mandolină, instrument părtaș la serenade, la atîtea tranșe idile.

Păstrînd obișnuința, interpreții se grupează cîte doi — o soprană și un bas — cîntînd în octavă, orchestra intervenind mai puternic doar în spațiul dintre frazele vocale.

„Te iasemi“ (Iasomia) de N. Cochinu e un cîntec lent, îngîndurat, ce transmite ecoul unei dragoste îndepărtate. Habanera, „Di o movra matia“ („Doi ochi negri“) de Leon Katsapoulu îți amintește de cantonetele italiene.

De o factură mai voioasă, într-un ritm ceva mai grăbit se prezintă „To ielekaki“ („Cojocelul brodat“) de Timos Marakis.

În sfîrșit, „Na ti tha elladha“ („Aceasta e Grecia“), tango habaneră de G. Myroniannis — C. Kiousis e parcă o splendidă prezentare muzicală a peisajelor însorite ale țării cu maluri soldate de apele Mediteranei.

În rîndurile noastre am dorit să subliniem frumusețea vocilor și plăcuta lor armonizare, împletirea acestor voci cu broderia orchestrală de multă finețe. Mandolinele se dovedesc aici, în măsură să redea parcă mai intim și mai cizelat decît alte instrumente, sentimentele gingașe ce ni se transmit.

Ascultînd discul ai satisfacția unei plăcute întîlniri cu muzica greacă, cu cîntece ce poartă amprenta pronunțată a melosului popular.

Const. SÎRBU

SCENA: întreaga regiune

În aceste zile, de la Teatrul Muzical din Galați pleacă mereu spre orașele și satele regiunii formații artistice.

— *Cum participați la pregătirea alegerilor de la 7 martie, l-am întrebat pe dirijorul Silviu Zavulovici, directorul teatrului.*

— Am format două brigăzi artistice. Una cu un efectiv de peste 40 persoane pentru centrele orășenești din regiune, alta de circa 20 persoane care pleacă pe teren, alternativ.

— *Bănuim că programele lor sînt diferite.*

— Desigur. Prima brigadă care a fost pînă acum la Tecuci, Focșani, Odobești, prezintă un program de varietăți alcătuit din selecțiuni din opere, operete. A doua are un program intitulat „Cu cîntec și voie bună“ și se adresează satelor.

— *Știm că Teatrul Muzical din Galați are numeroși iubitori. Chiar așeară, spectacolul de operetă a fost cedat unor elevi de la diferite școli profesionale. Ce metode utilizați pentru a atrage un public tot mai numeros ?*

— În vederile noastre se află în primul rînd calitatea spectacolelor. Dacă ele satisfac, atunci lucrurile se desfășoară bine. Chiar și spectacolele de operă, altădată urmărite de un

Silviu Zavulovici

număr mai restrîns de auditori sînt acum mult agreate. Ca să dau un exemplu nu am decît să mă refer la colectivul de muncă al Șantierului Naval. Pentru el se rezervă numeroase spectacole de operă.

— *Ne-ar interesa lucrările din repertoriul teatrului.*

— Pe scurt iată despre ce este vorba : După recenta premieră cu „Vagabonzii“ de Ziehrer, în pregătire în stadiul înaintat sînt „Dansul notelor“ de M. Crișan, la estradă și „Motanul încălțat“ de Trăilescu, la operă... Pregătesc personal „Freischütz“ de Weber, mai avem în pregătire un program de estradă cu muzică de H. Mălineanu și vom monta opereta „Contele de Luxemburg“.

— *Bănuiesc că în noile distribuții vor intra și tineri. De aceea ce ne puteți spune despre cei mai înzestrați ?*

— Succesul cel mai recent l-a obținut tînăra absolventă a Conservatorului, Victoria Bezetti, care a cîntat în rol principal alături de Ion Dacian. Acum se pregătește pentru un recital cu Ludovic Spiess.

Să mai continuăm discuția ? Subiecte ar fi. Dar și cîte s-au arătat aici sînt suficiente pentru a oglindi activitatea scenei teatrului muzical gălățean stabilită nu numai în clădirea de pe malul Dunării, ci pe numeroase scene ale regiunii. În toată regiunea.

C. ȘERBAN

Un vernisaj neobișnuit

Numele cîntăreței de operă FLAVIA DOMȘA-GÎRBEA este foarte cunoscut timișorenilor. Din 1947 încoace, mai precis de la înființarea Operei de stat, ea apărut, stagiune de stagiune, pe scenă, cîntînd în „Traviata“, „Don Pasquale“, „Lakmé“, „Răpirea din serai“ etc., publicul, răsplătind cu vii aplauze calitățile sale vocale și interpretative. Nu de mult, timișorenii au asistat în mare număr la un spectacol jubileu al cîntăreței Flavia Domșa-Gîrbea : a 100-a reprezentație cu opera „Traviata“ de Verdi.

Dar iată că de curînd cîntăreața a făcut o nouă surpriză plăcută publicului din orașul de pe Bega, prin inaugurarea, sub auspiciile Casei regionale a creației populare, a expoziției sale de arte plastice. Acuarelele expuse — peste 30 la număr — în holul Operei de stat, au stîrnit, pe drept cuvînt, interesul publicului. „Reflexe pe Bega“, „Vedere spre Techirghiol“, „Eforie sud“, „Universitatea timișoreană“, „Căsuța pădurarului“ și altele, variate ca tematică, reliefează măiestria artistei în combinarea culorilor, unele tablouri transmițînd multă gingășie. Împărțindu-și cu aceeași dăruire timpul între scenă și șevalet, artista timișoreană a vădit pe tărîmul picturii o puternică ancorare în realitatea zilelor noastre, reflectată în unele din acuarelele sale.

V. L.

Teatrul experimental

Se vorbește foarte mult în ultima vreme despre teatrul experimental. Și nu numai în București. La Iași, încă anul trecut s-a încercat un spectacol experimental cu fragmente din tragedia antică. La Constanța, cicluri de conferințe duminicale despre istoria teatrului sînt însoțite de exemplificări din perioada istorică respectivă sau din lucrările autorului în discuție. Dar însoțite sau nu de conferințe, fragmente sau piese întregi, efortul colectivelor teatrale de a descoperi noi mijloace de expresie scenică — atît pentru regie, scenografie și interpretare — de a face cunoscute publicului lucrări dramatice mai puțin răspîndite, se înscrie în sfera unor preocupări îndreptate în exclusivitate spre îmbunătățirea continuă a nivelului artistic al spectacolelor noastre pe de o parte, spre lărgirea continuă a cunoștințelor spectatorilor, pe de altă parte. Varietatea acestor spectacole și conferințe experi-

REFLECTOR

mentale, vorbește de altfel de la sine despre cele două principale coordonate ale teatrului experimental în țara noastră. După ce a prezentat un ciclu de conferințe despre teatrul chinez și indian, mai puțin cunoscute la noi, colectivul Teatrului din Constanța este preocupat în momentul de față de teatrul contemporan, de la Federico Garcia Lorca pînă la „tinerii furioși“. După primul său spectacol cu „3.3.3.“, Studioul experimental al Teatrului „C. I. Nottara“ pregătește un ciclu „Curente în dramaturgia modernă“ și reprezentarea unei piese necunoscute a unui debutant în dramaturgie. Pe lîngă un spectacol coupé, cuprinzînd „Schițe“ de I. L. Caragiale și „Cîntăreața chelă“ de E. Ionescu, „Teatrul Mic“ inscenează poeziile lui N. Labiș. Iată numai cîteva realități și planuri, numai cîteva actuale și viitoare experimente teatrale, care nu pot să nu aibă rezultate pozitive atît în dezvoltarea viitoare a regizorilor, actorilor, scenografilor noștri, cît și în îmbogățirea cunoștințelor publicului despre una din cele mai vechi arte : teatrul.

Mariana PÎRVULESCU

Scenă din piesa „Escu“

Șantier teatral orădean

— Teatrul nostru și-a creat o tradiție încă tînără, dar pe care ne vom strădui să o continuăm și în anii ce urmează. Este vorba de începerea fiecărei stagiuni cu o piesă istorică românească. Anul trecut am prezentat, după 50 de ani de la prima și ultima sa premieră, „Luceafărul“ de Delavrancea, socotită, după părerea mea pe nedrept, una din lucrările dramatice mai puțin realizate ale scriitorului. Succesul obținut atunci ne-a îndemnat să deschidem această stagiune cu o altă piesă istorică, de data aceasta a unui autor contemporan : „Horea“ de Mihail Davidoglu. Iar încă de pe acum ne gîndim la piesa istorică cu care ne vom începe stagiunea viitoare.

După această introducere, tov. **VICTOR TOMA, director adjunct al Teatrului de Stat din Oradea**, ne-a pus în temă în legătură cu cele mai recente realizări ale teatrului precum și cu principalele preocupări ale colectivului lui.

Am aflat astfel că, în afara piesei „Horea“ în regia lui Ion Deloreanu, secția română a teatrului mai prezintă în această stagiune, printre altele, comedia muzicală în premieră pe țară „Dragoste, poveste nouă“ de Nicolaide și Berg, precum și cunoscuta comedie a lui Tudor Mușatescu „Escu“. În repetiție se află „Volpone“ de Ben Johnson. Cît privește secția maghiară, după premierele cu „Moartea unui artist“ de Horia Lovinescu și „Steaua fără nume“ a lui Mihail Sebastian, în pregătire se află spectacolele cu piesele „Fizicienii“ de Dürenmatt și „Domnul Puntila și sluga sa Matty“ de Bertolt Brecht.

O activitate intensă desfășoară colectivul teatrului și în legătură cu întîmpinarea alegerilor de deputați de la 7 martie. Sub îndrumarea directorului, Eugen Tugulea, el însuși candidat în alegerile pentru sfatul popular regional, o brigadă compusă din 16 actori din ambele secții a pregătit un program bogat format dintr-un montaj literar al scriitorului M. Andrițoiu, scenete, versuri cîntece, program cu care se prezintă în fața alegătorilor. De asemenea, în satele și orașele regiunii se organizează săptămînal seri literare. Cele mai recente au avut loc în comuna Brusturi (Aleșd), la băile „9 mai“, la „Casa ofițerilor“ din Oradea.

M. PAULIAN

Cronica teatrală

TEATRUL „C. I. NOTTARA“

„3-3-3“

Iată un afiș enigmatic, ale cărui cifre, și al cărui cifru, anunță un spectacol „tăiat“, tăiat în trei părți, fiecare parte fiind constituită dintr-o piesă într-un act. Primul „3“ nu se referă însă la trei opere, ci la trei autori : ilustrul, marele Pirandello, și total necunoscuții, cel puțin la noi, englezul John Mortimer și nord-americanul Murray Schisgal. Dar de ce încă un „3“ și încă un „3“ ? Pentru că fiecare piesă a fost pusă în scenă de un regizor deci, trei), și fiecare s-a bucurat de decorurile cîte unui pictor-decorator (deci alți trei). Iată, așadar, de unde 3—3—3. Acuma, dacă tot am pornit-o, sau mai bine zis, am fost puși, pe calea vorbirii cifrate, o întrebare : de ce nu 3—3—3—6 ? Căci fiecare dintre cele trei piese reprezentate are cîte două personaje, care au fost interpretate de cîte doi actori diferiți, ceea ce constituie o nouă simetrie, întîmplătoare sau nu. Actorii au contribuit — cred că toată lumea va fi de acord — în egală măsură, cel puțin cu cei trei regizori și cei trei decoratori, dacă nu cumva au dus chiar greul spectacolului. Totuși, participarea lor nu a fost consemnată aritmetic pe afiș, și faptul are, desigur, un anumit tîlc. 3—3—3—6 — astfel conceput, afișul teatrului nu avea decît de cîștigat : ar fi devenit încă mai enigmatic, mai atractiv, ar fi cifrat mai exact, și ar fi fost mai drept.

În spațiul atît de restrîns al unei cronici, ne este deocamdată greu să vorbim despre o singură operă, necum despre trei deodată, a căror apropiere momentană ne transportă fulgerător de la polul dramei cumplite, extreme, la polul comicului și al ilarității, — și înapoi. Situată, pe un program, între comedia reluctantă a englezului și comedia dezlănțuită a americanului, drama lui Luigi Pirandello, „*Omul cu floarea*“, deschide dintr-odată, sub ochii spectatorului foarte bine dispus, un abis al durerii, înălțînd, totodată, și piscul calitativ al acestei trilogii întîmplătoare. Aci e vorba de un om care se știe condamnat la moarte, prin cancer, și care, sub imineta obsesivă a acestei scadențe, descoperă, sau are impresia că descoperă, nedreapta fragilitate a vieții, și starea de inconștiență care o însoțește în mod curent. Un lung geamăt de disperare și revoltă a omului înspăimîntat, articulat într-o atroce confesiune făcută unui necunoscut, în pustietatea orelor tîrzii ale unei circiumi în vecinătatea gării, — aceasta e toată piesa, în care nu încap coordonatele marilor opere ale lui Pirandello, dar în care sînt prezenți unii germeni. Printre aceștia, forța zguduitoare a dramei de singurătate care va caracteriza, într-o altă ele, pe eroul pirandellian, cu acea extraordinară ascuțime a intuiției psihologice, care îl apropie de Dostoievski, și cu o poezie a tristeții sfîșietoare, căreia este imposibil a-i rezista, fără o solidă armătură morală și filozofică. Textul „Not...tara“ trebuie felicitat pentru reintroducerea în circuitul repertoriului nostru teatral a genialului dramaturg italian, a cărui operă gigantică și corosivă poate fi apreciată, de publicul nostru, în bine și în rău, după cum se cuvine.

Spectacolul regizat de Cornel Todea, are meritele sale, desigur. Un merit remarcabil este atragerea, atît de neașteptată și atît de tîrzie, la pictura scenică, a strălucitului nostru pictor, a marelui nostru colorist, Al. Ciucurencu, — grozavă achiziție pentru teatru. De primă și decisivă importanță este însă interpretarea, care stă în întregime pe umerii actorului care joacă rolul „omului cu floarea“, în spețe Mircea Angheles-cu, actor pe care fizicul său de „june-prim“ îl pune adeseori în contradicție cu posibilitățile sale, care sînt ale unui actor de dramă psihologică și nervoasă : aci s-a găsit în adevărata sa înclinare, și s-a achitat de greul său rol, cu o emoție sinceră și bine gradată, Antal, actor cu calități de patos melodios și liniear, care, desigur, a făcut o experiență în acest gen, utilă, dar nu cu totul izbutită ; personajul său a ieșit jalnic de neînchegat în intenția autorului, iar comicul acru pe care trebuie să-l degaje a fost discontinuu și silnic. Asasinul a devenit, astfel, personajul principal, pentru că interpretul, Sandu Sticlaru, are un haz mai natural, mai discret, mai spectaculos : aceasta nu înseamnă că nu a sosit momentul să-i spunem că hazul său a început să dea semne de facili-tate și de monotonie, semne foarte evidente chiar în comedia cu pricina.

„*Tigrul*“, în sfîrșit, de americanul Murray Schisgal, este tot un fel de comedie a ratării, al cărui erou, tînărul Ben, om cu mari ambiții, și poate chiar calități intelectuale, nu a izbutit, pînă la vîrsta de treizeci și doi de ani, să-și facă studiile universitare, deoarece a fost respins la examenul de... limba franceză. Trebuie deci să se mulțumească cu modesta carieră de factor poștal, ceea ce dă naștere în psihologia sa la complexul tipic american al nereușitei sociale, și la contra-complexul revoltei, disprețului, refuzului : cu o violență absolută dar haotică, el urăște societatea și lumea americană, populată de „imbecili, crețini, dobitoci, vite“ etc., și se mîngîie cu iluzia unei izolări superbe și agresive, în fond plină de timiditățî și regrete. Aceasta iese la iveală cînd „tigrul“ răpește de pe stradă o femeie, și o aduce în sărmanul său birog, promițîndu-i rolul de victimă expiatorie a tuturor rancunelor sale împotriva burgheziei. Femeia, însă, inteligentă și intuitivă, îl vădu-vește rapid de toate pretențiile sale fioroase, scoțînd la lumină un biet și simpatic adolescent înfricat, căruia lumea americană îi refuză, într-adevăr, o mînă de ajutor și o undă de căldură. „Tigrul“ devine pisoi la simpla afirmație a femeii că are real talent pentru limba franceză, și totul se termină cu o sărutare, ca în orice comedie.

Ca și în comedia lui Mortimer, se pot bănui și aci intenții satirice pe care autorul nu le-a dus la capăt. Vrut-a oare Schisgal să realizeze o satiră blajină la adresa teribilismului practicat în America de așa-numite „beat generation“, și să ne arate că un „beatnik“ e numai un orfan social foarte ușor de cumințit ? Acesta e, desigur, adevărul, totuși pentru un fenomen care a generat o adevărată școală literară și artistică, și o oarecare mișcare de opinie, e cam puțin, iar ideile sînt cam nesigure, cam confuze. Dar comedia lui Schisgal e plină de haz, de dinamism, are o excelentă dezvoltare dramatică, și, la lipsa ei de pretenții, e cum nu se poate mai plăcută.

Toate aceste calități au crescut printr-o interpretare excelentă, al cărui erou a fost debutantul Ștefan Iordache, interpretul lui Ben. Hazul său foarte personal, siguranța compoziției, dinamismul susținut, ritmul firesc și fin al procesului psihologic, ne autorizâ, cred, să afirmăm că tînărul începător face o promisiune majoră actorieî noastre comice. În rolul femeii, Ileana Predescu s-a arătat, încă odată, comediană virtuoasă, egală interpretiei de dramă și de tragedie, actriță completă care nu dezamăgește niciodată. Cu astfel de interpreți, rolul regizorului, jucat de Dinu Cernescu, a fost desigur foarte ușor, și ușor l-a dus la capăt, cu o intervenție invizibilă și de nebănuit.

Radu POPESCU

Vă povestim filmul :

„DANIEL ȘI CAMPIONUL“

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR „DEFA“ - BERLIN

Două mari pasiuni are micuțul Daniel : bicicleta sa roșie și... Tăve, campionul mondial de ciclism. Pe lîngă ele însă și un necaz : laptele pe care mama i-l dă cu perseverență, în fiecare dimineață, amenințîndu-l că dacă nu-l va bea n-o să ajungă niciodată campion ca Tăve, pentru simplul motiv că va rămîne mic !

Hotărît să împezească o dată pentru totdeauna lucrurile, Daniel se urcă pe bicicleta și pleacă în căutarea lui Tăve să se convingă dacă pentru a ajunge campion trebuie să bea neapărat... lapte. Un milițian îl îndreaptă spre Institutul de Cultură Fizică și Sport. Străbătînd sălile de sport ale Institutului, Daniel nu reușește să-l afle pe celebrul campion. În schimb însă, acesta îi trimite un bilet prin care-l anunță că în cursul acelei zile lucrează la cules cartofi într-o cooperativă agricolă. Cu bicicleta sa, Daniel pornește după Tăve. În drum, oțelarii îi vor pune o roată nouă la bicicletă, vacile de pe cîmpie îi vor oferi lapte proaspăt... Daniel însă nici nu vrea să audă de lapte El îl caută pe Tăve. Cînd ajunge însă la fața locului, cartofii erau scoși, iar Tăve plecat. Dar băiatul nu se lasă Mergînd mai departe pe urmele campionului, ajunge la un pod. Aici, macaragiul plînge de ciudă că i se strică o roată a macaralei și nu mai putea continua lucrările de construcție. Și tocmai a doua zi urma să treacă pe aici, în cursă, Tăve. Generos, Daniel îi dă roata tricicletei sale. Lucrările reîncep în ritm rapid și podul e gata la vreme. Dar... Daniel adormise în cabina macaragiului astfel încît n-a putut să-l întîlnească pe campion. Pornind repede, pe tricicletă, băiețelul îl ajunge din urmă pe Tăve Cei doi învingători se îmbrățișează în aplauzele frenetice ale publicului. Spre surprinderea lui Daniel, Tăve scoate o sticlă de... lapte și bea cu poftă. Momentul este cît se poate de potrivit căci și mama lui Daniel, regăsindu-și băiatul plecat „în lume“ îi oferă laptele pe care-l va bea de acum înainte cu convingerea deplină că numai astfel poți să ajungi și să rămîi campion.

pentru reclamă produsele din tutun, băuturile spirtoase și medicamentele.

O JUSTIFICATĂ REACȚIE de protest a produs în rîndurile artiștilor plastici francezi și a criticii de specialitate expunerea într-o galerie pariziană a unor lucrări aparținînd lui Arno Breker, care a fost sculptorul lui Hitler. Artiștii care expuneau în aceeași galerie cu Breker au arătat că nu fuseseră anunțați în prealabil de prezența acestor lucrări ale unuia din propovăduitorii rasismului și războiului.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Construcția de locuințe a căpătat o amploare fără precedent în toate regiunile țării. În perioada 1960—1964 au fost date în folosința populației, din fondurile statului, circa 214 000 de apartamente. Paralel se desfășoară o largă acțiune de sistematizare urbanistică. Noile blocuri, cartiere, magistrale, parcuri și așezăminte de cultură dau orașelor o înfățișare modernă, pe măsura epocii de adînci transformări pe care o trăiește poporul nostru.

(Din Manifestul Consiliului Național al Frontului Democrației Populare)

REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

Ce înseamnă un an pentru viața unui mare oraș? Raportate, bunăoară, la respectabila vîrstă a Bucureștiului, douăsprezece luni alcătuiesc o fracțiune de timp atît de mică, încît n-ai cuteza, dintîi, nici măcar să te gîndești la vreo comparație. Dacă totuși chibzuiești mai îndelung...

E drept că fizionomia unei așezări urbane, de întinderea capitalei noastre, nu s-a schimbat de la o zi la alta. Vorbind însă despre acumulările progresive ce compun, în cele din urmă, fața unui mare oraș, sîntem neapărat datori a opera, astăzi, pentru comparație, cu mijloace total deosebite. Acum trei-patru decenii, să zicem, suma transformărilor de pe cutare stradă sau din cutare cartier bucureștean, justifica pe drept, ideea că... nu se naște un oraș cu chip nou, așa, peste noapte. Iată însă că dinamica vremii noastre făptuiește și astfel de „minuni", perceptibile pentru orice trecător. Și tot în virtutea aceleiași dinamici instăpînite în folosul oamenilor, a bunei lor stări, se poate vorbi, fie chiar și într-un singur an, despre trăsă-

Viorica CIORBACIU

(Continuare în pag. a 2-a)

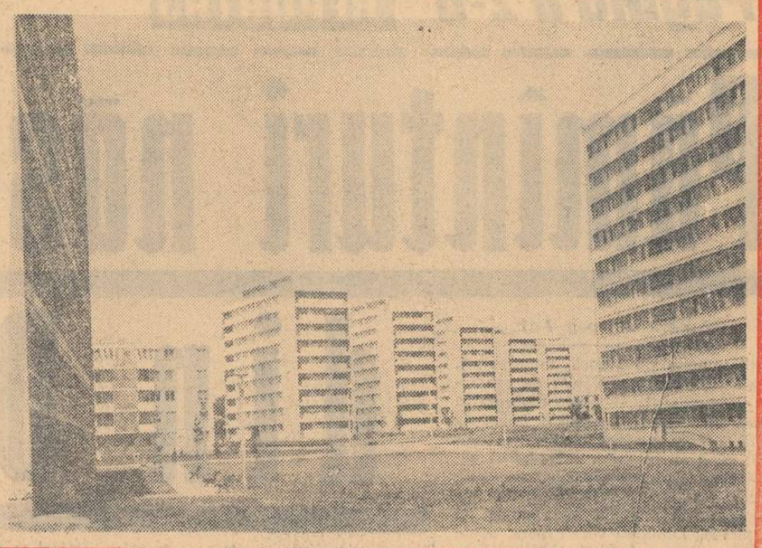

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IX nr. 386 • Sîmbătă 27 februarie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

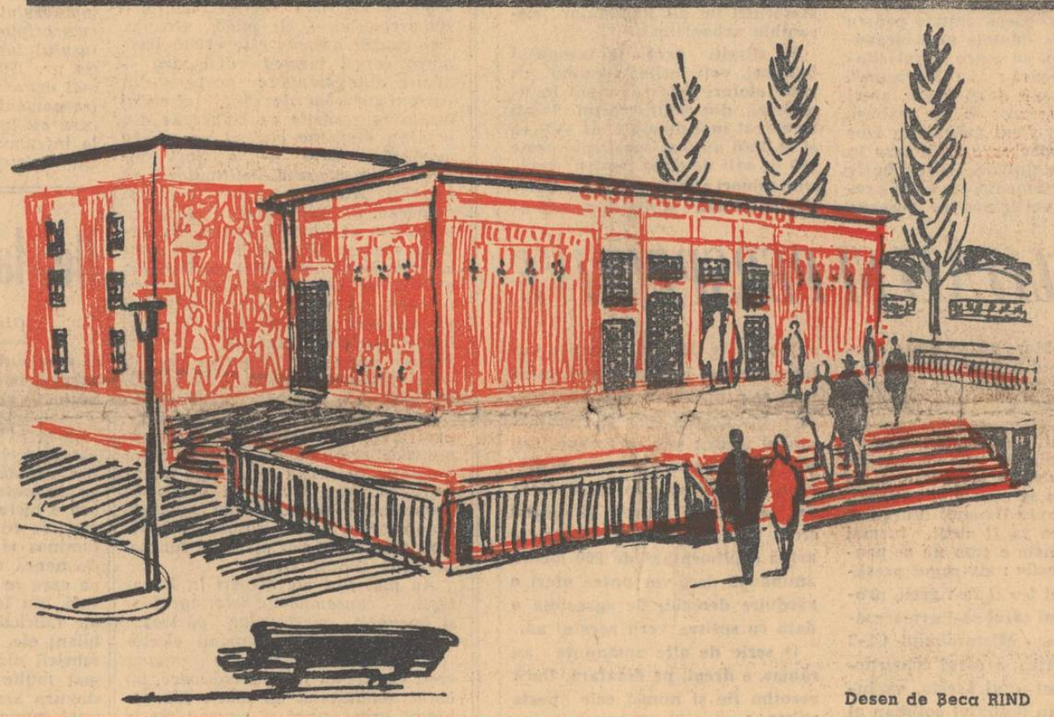

Desen de Beca RIND

La pas prin București

VREMEA ÎN CIFRE

Printr-o trainică înțelegere, izvorîtă dintr-o dragoste adîncă și veche, Bucureștiul știe întotdeauna cînd e sărbătoare în viața bucureștenilor. Știe cu mult înainte — de data asta cu o lună și mai bine...

Întîi a pregătit în cele mai frumoase clădiri cu cele mai spațioase săli, „Case ale alegătorului", în care să poată fi găzduiți cît mai mulți oaspeți. Cei mai buni din cei buni au fost propuși drept candidați ai Frontului Democrației Populare. De sub rotativele tipografiilor bucureștene a scos mii și mii de pliante, foto-gazete, broșuri și foi volante, ilustrînd dezvoltarea economică și culturală a bătrînei capitale care, în ciuda logicii, întinerește cu fiecare an care trece. În sălile caselor de cultură sau ale școlilor a găzduit seară de seară întîlniri ale candidaților cu alegătorii, în care subiectul unic — ce s-a făcut și ce mai trebuie făcut — a îmbrăcat forme diverse după specificul și realizările cartierului. La intersecțiile de străzi a pus săgeți indicatoare, pentru a îndruma chiar și pe eventualul bucureștean neavizat spre centrul de afișare a listelor de alegători, în care fiecare își găsește numele înscris ca într-un uriaș catalog școlar pentru adulți. Pe panouri uriașe a încercat să sintetizeze cîteva din marile realizări cu care se mîndrește. Spun „a încercat", pentru că nu e ușor să cuprinzi între patru margini de hîrtie tot ce au făcut în patru ani — doar de la ultimele alegeri — sute și sute de mii de bucureșteni, prin muncă, pricepere și dragoste. Ce să cuprinzi mai întîi? Faptul că nomenclatorul produselor fabricate de întreprinderile din raionul „23 August" s-a îmbogățit cu încă 3 000 de sortimente, că numai anul trecut au fost alocați din bugetul sfatului popular raional 103 milioane lei pentru dezvoltarea învățămîntului, culturii și pentru ocrotirea sănătății, că numai în ultimii patru ani s-au construit 11 000 apartamente (pe bd. Marelui Stadion, str. Maior Coravu, șos. Mihai Bravu, gara Obor, Vatra Luminoasă) și în 1965 li se vor adăuga alte 3 000 de apartamente? Dar pe lîngă aceste realizări din raion ar mai trebui amintite încă multe altele — și chiar și atunci nu s-ar completa decît biografia unui SINGUR raion din capitală!

Biografiile acestea, impresionante și spectaculoase, au fost scrise prin modestie și muncă. În fiecare zi și de fiecare om. Și chiar dacă fiecare din ele au rămas anonime, roadele lor și-au cîștigat repede celebritate, înscriindu-se cu binemeritată autoritate în cea mai nouă istorie a Bucureștiului. Ele se numesc Balta Albă, și Pajura, și Drumul Taberei, și Șoseaua Giurgiului, și Magistrala Nord-Sud, și Bd. 1 Mai, și Floreasca, și Șoseaua Olteniței, și Mihai

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

CIRCULAȚIA

• Sistematizarea circulației în capitală • Construiri, lărgiri și rectificări de bulevarde, străzi și căi de penetrație înlăuntrul ansamblurilor noi de locuințe • Soluții noi: „pastile" verzi, organizarea de giratii largi, introducerea sistemului de stop sincronic, mărirea la trei a numărului firelor de circulație pe marile artere.

Datorită dezvoltării impetuoase a capitalei, datorită construcțiilor de noi ansambluri de blocuri de locuințe, lărgirii de bulevarde, deschiderii de noi străzi etc., cît și creșterii populației urbane, sporirii numărului vehiculelor de diverse tipuri, circulația s-a intensificat în chip deosebit. Ea a devenit o problemă de strictă actualitate, care preocupă atît organele de sistematizare și de construcții, cît și pe cele însărcinate cu dirijarea circulației. Un cuvînt important de spus îl are — firește — și I.T.B.-ul, care asigură transportul în comun pe întreaga rază a capitalei.

Despre realizările de pînă acum și despre preocupările existente pe această linie, ne-am informat de la factorii de resort din Sfatul Popular al capitalei. Pe tov. TRAIAN STĂNESCU, **arhitect șef al Institutului Proiect-București și membru în Comisia de circulație a capitalei**, l-am rugat să ne vorbească despre contribuția adusă de „oamenii planșetelor" la rezolvarea problemelor de circulație.

— Rețeaua de circulație și de trans-

Mircea SCRIPCA

(Continuare în pag. a 4-a)

De la abac la memorii electronice

N-am întîlnit, dar poate că există undeva un muzeu de istorie a contabilității. Fără îndoială că aici putem întîlni și abacul, acel obiect format dintr-un cadru cu vergele orizontale și cu zece bile alunecătoare pe fiecare vergea. Abacul, care la vremea lui poate a fost prima noutate ce a ușurat munca migăloasă, trudnică a generației de lucrători contabili. Ne-am reamintit de el mai dăunăzi, cînd ne aflam la stația de evidență mecanizată a fabricii textile „Dacia" din București. Amintirea lui am asociat-o cu o alta, aceea a omului cu mînecuțe negre pînă peste cot, aplecat ore în șir asupra unor lungi coloane de cifre așezate cu migală unele sub altele cu ajutorul unui creion bine ascuțit. O clipă de nostalgie? Poate, din simpatie pentru modestia muncii lucrătorilor cu mînecuțe, de atunci. Să-i comparăm cu aceștia pe care îi privim comandînd mașinile cu zeci de clape? Desigur comparația a și fost făcută, lăsînd locul unui sentiment de admirație.

Elena Iordăchescu, operator-contabil (să reținem de pe acum că este vorba de o nouă meserie), are în stînga sa un teanc de note. Stînd în scaunul său din fața mașinii electronice de contabilizat, apasă după niște reguli învățate, întocmai ca la mașina de scris, pe claviatură. Aceasta a fost comanda. Apoi pe foaia de hîrtie fixată pe carul mare al mașinii, cifrele se orînduiesc singure, unele sub altele, pe coloane, cu cerneală neagră sau roșie. Se fac adunări, scăderi, înmulțiri, se rînduiesc rezultatele și cînd la sfîrșitul operației mașina imprimă zero, aceasta își reia poziția inițială, de la cap de rînd. Comanda a fost corectă. Comanda se repetă, și așa teancul de note scade văzînd cu ochii. În cîteva ore operatoarea-contabilă Iordăchescu înregistrează în cifre munca a mii de oameni de cu o zi în urmă, pe articole: zefir, șifon, damasc, pe secții etc. În termeni de specialitate operația se cheamă „evidența decontării zilnice a producției". Nu mai tîrziu de ora zece a zilei această situație se află

Elena PAVELESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

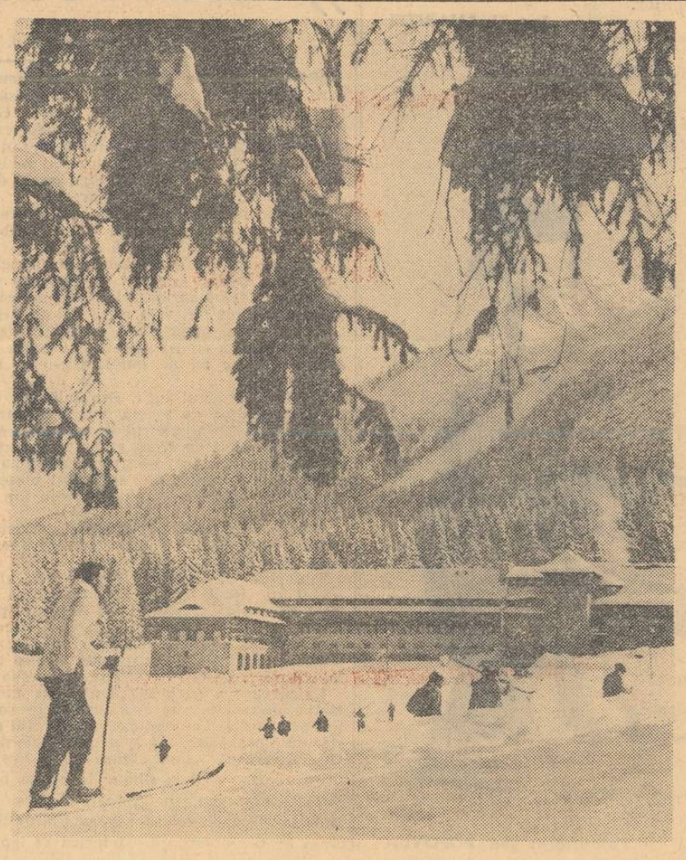

• De la castrele romane la cetățile industriei moderne • Între cotul Calafatului și cotul Brăilei • Ani cu ploaie și... ani cu soare

Pămînturi născute din Dunăre

Cînd vine vorba de Dunăre, ne gîndim numaidecît la istoria veche. Marele fluviu, erou de basm și de baladă, ne izbește închipuirea și ori de cîte ori călătorim pe țărmul lui, în gînd sau aevea, auzim parcă strigătele de luptă ale războinicilor lui Darius și zuruitul grindinei de săgeți trimise de oștenii lui Mircea asupra osmanlîilor la Rovine, în cîmpii. Chiar numele localităților înșirate de-a lungul apei au o rezonanță aparte și pronunțîndu-le, ne ducem cu mintea la străvechile așezări durate aici de latini.

Istoria contemporană poate sta însă cu vrednicie alături de cea veche, întrecînd-o în farmec și în frumusețe. Sub ochii noștri, litoralul danubian trece printr-un proces de întinerire extrem de rapid; geografilor le vine greu să țină pasul cu ceea ce se petrece aici și hărțile economice întocmite de ei nici n-apucă să iasă de sub tipar și trebuie refăcute. Condeiul s-ar simți ispitit să arunce o punte de legătură între castrele de demult și modernele cetăți industriale apărute pe urmele lor. N-am să mă refer însă aici nici la hidrocentrala a cărei piatră de temelie a fost pusă în mod solemn toamna trecută în dreptul Drubetei, n-am să mă opresc nici la combinatul chimic de mari proporții care se înalță la Turnu Măgurele, mai jos de vărsarea Oltului, n-am să descriu șantierul naval de la Oltenița, combinatul de celuloză de la Călărași, pe cel de la Brăila și celelalte obiective cunoscute. Am să încerc o incursiune prin lunca bălților dunărene.

Oricine consultă o hartă, vede că ele se țin șirag de la cotul Calafatului pînă departe, la cotul Brăilei, dacă nu punem la socoteală și Delta. Toată această zonă

Ion PAVELESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

În ziarul Universul, cu data de 17 februarie 1935, se putea citi la știri artistice:

Teatrul Vesel **prezintă azi în matineu și seara, biruitoarea farsă „Birlic" de Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu, cu Tantzi Cutava, Nora Piacentini, Wauvrina, Fifi Harand, Mișu Fotino, Chr. Etterle, Iordănescu-Bruno, Geo Maican, Romeo Lăzărescu, în rolurile principale. În rolul titular răsfățatul comedian Grigore Vasiliu-BRELOC, care în „Costache Perjoiu" are una din cele mai mari creații artistice din această stagiune.**

Așa îl chema pe actorul Grigore Vasiliu în timp ce se juca la Teatrul Vesel farsa „Birlic" în care el deținea rolul contabilului Perjoiu, supranumit în piesă Birlic. Farsa „Birlic" a rămas pe afiș multă vreme, aproape o stagiune întreagă, apoi a plecat în țară într-un lung turneu. Actorul s-a identificat atît de bine cu personajul, rolul se lipise de om atît de tare, în decursul sutelor de reprezentații —încît Grigore Vasiliu, plecînd seara din teatru, lua cu el de la un timp și porecla personajului, ca un actor care ar ieși în oraș, după spectacol, cu costumul în care și-a jucat rolul. Lumea a început să-l confunde pe Grigore cu contabilul din piesă și să-i zică Birlic. De la o vreme, fie la cafenea, fie pe stradă, fie în restaurante, cînd apărea Grigore Vasiliu, auzeai pe cineva: „Uite-l pe Birlic!". Așa că, pe nesimțite, codița BRELOC a fost înlocuită cu BIRLIC, nume de care, cel mai popular artist al poporului, n-a mai scăpat pînă azi.

Este un soi de moștenire ce i-a rămas pe urma marelui succes repurtat de Teatrul Vesel cu farsa „Birlic" cu care s-a deschis prima stagiune a teatrului.

Dar „Birlic" — și deci Teatrul Vesel — n-a fost din capul locului un succes. Dinpotrivă, premiera din toamna anului 1934 a avut toate aspectele și putea să aibă și urmările unei catastrofe, spre bucuria confraților beligeranți în „marea și mica bătălie teatrală" a capitalei. Cronicarii dramatici ai timpului au întîmpinat spectacolul cu un cor de înjurături, cor pe mai multe voci, din care se detașa glasul bunului meu prieten de mai tîrziu și de azi Mircea Ștefănescu. Mircea își încheia cronica din ziarul „Epoca", cu un sfat: să-mi încarc trupa într-o căruță barometrică și să o arunc unde se descarcă hazlalele.

Adevărul e că, în seara premierei, au avut dreptate cronicarii — și Mircea. Că unii din ei au arătat cu prea mare satisfacție că au dreptate, asta e altceva. Reprezentația prezentată merita primirea ce i se făcuse. „Birlic" este o farsă, adică o piesă care, ca orice farsă, oferă o înlănțuire de situații grotești, însăilate cu sfori groase, ce trebuie să se desfășoare într-un ritm îndrăcit, să amuze, să provoace ilaritate, fără a te lăsa să observi noduriile și cusăturile sub care nu se ascunde mai nimic. Un joc de artificii care să ți se pară un adevărat incendiu pînă la urmă, cînd îți dai seama că n-a fost decît simplu foc bengal.

Așa trebuia să se joace „Birlic". Și așa s-a jucat întotdeauna fiecare piesă la Teatrul Vesel. Datorită acestui stil de joc, teatrul n-a cunoscut decît succese.

(Continuare în pag. a 2-a)

Zăpezile abundente căzute în ultimele zile sporesc speranțele amatorilor de turism ...hibernal că sezonul favorabil sporturilor de iarnă se va prelungi. La Poiana Brașov, legată de cîtva timp de orașul de la poalele Timpei printr-o șosea modernă, activitatea schiorilor este în toi. Sute de turiști iau cu asalt, în special duminicile, mașinile care poartă pe ele inscripția: Poiana-Brașov. Și acum iată-i, bucurîndu-se din plin de frumusețea naturii învești mîntată în alb.

Fotografia: Nicu VASILE

Pămînturi născute din Dunăre

(Urmare din pag. 1-a)

poartă numele de „luncă inundabilă". Nu știu dacă termenul ales de specialiști — inundabil — poate deștepta în mintea cititorului neinițiat imaginea exactă a ceea ce reprezenta de fapt malul stîng al fluviului. A spune că oamenii trăitori pe meleagurile învecinate se aflau continuu la cheremul unei loterii înseamnă a spune prea puțin. În anii ploioși, Dunărea venea mare, apele ei creșteau în privaluri și năvălind dezlănțuite, cuprindeau, întinderi uriașe. Lunca semăna atunci cu o oglindă veche, încețoșată. Doar răchițile bătrîne, ale căror vîrfuri punctau ici-colo suprafața amorfă a ghiolurilor, mai aminteau că aici fusese cîndva uscat.

Țăranii din satele megieșe se transformau peste noapte în pescari. De altfel, fiecare avea pe acasă, pentru orice eventualitate, sculele de trebuință: cîte un năvod, coșuri, mici ambarcații. Stioanele mișunau de luntrișoare; stăpînii lor își încercau norocul dibuind crăpușteni, știuci și chiar cîte un somn rătăcit undeva, în vreun cotlon încălzit de soare. După cooperativizarea agriculturii s-au făcut multe lucruri pentru rînduirea mai chibzuită a acestei îndeletniciri. În unitățile situate în preajma bălților cu debit mai mult sau mai puțin constant, s-au constituit brigăzi pescărești dotate cu utilaje bune, moderne. M-am nimerit cu ani în urmă, într-o vară la Nedeia, lîngă gura Jiului. Fuseseră revărsări, o dată cu ele venise pește mult din Dunăre și pescarii aveau ceea ce ei numeau „zile pline". O dată, după o expediție matinală în larg, s-au întors aducînd lotcile pline cu somni. Erau mari cît viteii și pentru a-i domoli, pescarii îi pocneau peste bot cu un fel de maiuri de lemn, ca pe tauri la abator.

Dar asemenea ocazii oamenii aveau mai rar. De obicei, pescuiau pe sponci și nu erau puține cazurile cînd se întorceau, după o zi istovitoare de muncă, aducînd în bărci cîțiva raci și cîțiva baboi de pește, nici cît să completeze un cîntar. Ca să facă haz de necaz, localnicii spuneau „Cu-n baboi / Nu-ți iei boi"...

Mai înșelători și mai plini de pericole erau însă anii secetoși. Atunci apele se retrăgeau către matca fluviului lăsînd în urma lor, între bulboanele răzlețe, pline de mătăsea-broaștei, de tăuni și de noroi, zeci de mii de hectare de pămînt al nimănui, atît de bogat și de ușor de lucrat încît se părea că nu trebuie decît să întinzi mîna ca să-i culegi roadele. Tentația era mare și nu puteai să-i reziști. Mai întîi pe grinduri, apoi și pe locurile așezate se iveau pluguri și semănători. În mîlul fertil sămînța încolțea repede. În cîteva zile „balta" semăna leit cu cîmpia vecină. Pămîntul sănătos, atîta vreme nepus la treabă, împlinea rod bun și uriașa lui întindere părea prin iunie un mozaic în care o mînă de maestru combinase iscusit galbenul grîului cu verdele bătînd în negru al porumbului, albul ostenit al oarzelor cu cafeniul paringurilor. Nimic nu era însă mai nesigur decît o cultură aflată în vecinătatea fluviului. Cînd credeai că ai scăpat de toate primejdiile și te pregăteai de cules, vremea se burzuluia, Dunărea creștea vertiginos și, ca și cum ar fi vrut să-i pedepsească pe oameni pentru cutezanța lor, arunca peste ogoarele abia încropite tone de apă și de nămol. Mi-aduc aminte cum, cu vreo zece ani în urmă, Vasile Neagu, inginerul cooperativei agricole din Ceacu, de lîngă Călărași, întîlnindu-mă mi-a spus cu năduf:

— Întreabă-mă unde s-a născut zicala „O apă și un pămînt" și ți-oi spune că la noi.

Am aflat ulterior că oamenii din sat de la el avuseseră o frumusețe de porumb lîngă Dunăre, și că într-o singură noapte îl înecase apa de nu mai puteau alege nimic. Și-așa au mai pățit-o și alții. La Făcăieni, din sus de Feteși, a fost distrusă o dată, o orezărie de cîteva sute de hectare chiar în pragul strînsului. La Vlădeni, la fel. Chiar și să lași vitele slobode să pască prin pădurea de sălcii era riscant pentru că se întîmpla să le duci la pășune pe uscat și să ai nevoie, pentru a le aduce înapoi, de șlepuri. Dacă mai aveai ce aduce...

Pe baza indicațiilor date de partid și de guvern s-a întocmit un plan amplu care prevede că aceste pămînturi a căror putere se irosea în van să fie recuperate și redate agriculturii. Pentru atingerea scopului propus, s-au alocat fonduri și s-au concentrat mari forțe. Primele încercări s-au făcut cu 15 ani în urmă.

Ion PAVELESCU

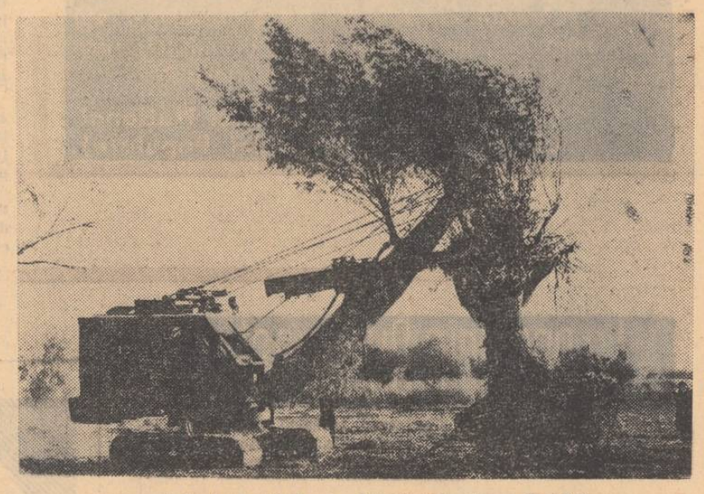

Aspect de la lucrările de defrișări din lunca Dunării

BUCURIA COPIILOR

Eram de-o șchioapă, cînd printre jucăriile care-mi țineau pe atunci tovărășie apăru una ciudată, care executa singură mișcări complicate. Mi-amintesc bine acele clipe. Jucăria imita un tanc. Lansat într-un atac vijelios, acesta împroșca prin minuscula-i țeavă salve de scîntei. Jucăria îmi concentra întreaga atenție și-mi provoca o imensă bucurie.

Nu știu dacă vreodată, mai tîrziu, m-am gîndit că o să mai am prilejul să revin la tentațiile copilăriei, în ceea ce privește această lume a jucăriilor.

Și totuși zilele trecute, cînd treburi serioase m-au adus la fabrica de jucării mecanizate „Bucuria copiilor" din București, am uitat pentru cîteva minute vîrsta pe care o am. O dată trecut de pragul fabricii, parcă aș fi pășit într-o lume nouă: lumea jucăriilor însuflețite.

Îmi impusesem să păstrez în tot timpul vizitei acel aer sobru care întovărășește de obicei orice treabă... serioasă.

Nu mi-a fost deloc ușor.

Cînd am deschis ușa de la biroul directorului, o primă încercare mi-a pus hotărîrea sub semnul întrebării.

...Contrar așteptărilor, pe biroul directorului un drăgălaș pui de broască țestoasă pășește alene. Doi oameni urmăresc îngrijorați evoluția puiului de broască.

Alte jucării, așezate cu grijă în cutiile lor, își așteaptă rîndul.

Îmi reține cu greu zîmbetul.

În sfîrșit micuța broască țestoasă și-a terminat cursa și, obosită, rămîne pironită locului. Se măsoară distanța, se verifică cronometrele.

Îngrijorarea de pe fețele celor doi dispare treptat și directorul, mulțumit, face semn să se împacheteze... concurentul.

Se întoarce. Mă recomand, se recomandă.

— Petre Ștefan.

Urmează apoi o explicație care mă lămurește că ceea ce am văzut nu este altceva decît o ultimă recepție a celor mai interesante jucării care urmează să apară în fața cumpărătorilor.

Mă interesează această originală paradă a jucăriilor mecanizate, însă caut să nu ies din rezerva pe care mi-o impusesem.

Sînt invitat să asist în continuare la încercarea celorlalte jucării.

Pe „podium" apare „elefantul jongler". Patru mingi de celuloid de diferite culori descriu prin aer curbe anumite după care ajung din nou pe trompa elefantului.

Interesantă evoluție. Am în față un adevărat acrobat, precis și sigur, calm și neturburat.

Două minute trec destul de greu chiar și pentru un artist versat. Cu atît mai dificil îi vine micuțului elefant, nou — se vede — în această artă și care pe deasupra execută „numărul" stînd doar în două picioare, poziție destul de incomodă.

În sfîrșit, fără a fi scăpat vreuna din mingi, și „elefantul jongler" va apare la rampă.

Urmează „elicopterul cu radar". O cheiță învîrte motorul și apoi prin intermediul unei manete cu mînere din material plastic, elicopterul e pus în mișcare. Zborul începe lin, razant cu pămîntul, apoi luînd viteză, aparatul se ridică la semiînălțime, unde o altă mișcare de manetă, îl oprește pentru puțină vreme. În tot acest timp mișcarea elicopterului este urmărită de pilot prin... radar, pe un minuscul ecran.

Zborul de agrement trebuie să dureze trei ture și jumătate după care elicopterul aterizează exact în punctul de unde plecase.

Nici o pană de motor nu împiedică efectuarea cursei și „elicopterul cu radar" se alătură celorlalți ambasadori.

Remarc ingeniozitatea cu care sînt gîndite mișcările jucăriilor și mă impresionează ținuta în care se prezintă.

Un „moș Gerilă" într-o sanie trasă de un cerb din... material plastic își agită biciul deasupra capului în timp ce picioarele cerbului aleargă pe o distanță record de 4 metri.

O macara cu greifer execută aproape toate mișcările posibile: rotire la dreapta sau la stînga, coborîrea cupei, deschidere, închidere, din nou ridicare și așa mai departe. Și toate aceste mișcări sînt dirijate de... viitorul mecanic de macara, de la un pupitru de comandă.

Parada jucăriilor continuă și sînt furat de ea. Nu sînt însă singurul și acest lucru mă face să mă simt bine.

— Frumoase zile trăiește directorul fabricii de jucării!

Cîteva reușite recente, printre care succesul lui „moș Gerilă", unele aprecieri măgulitoare despre calitatea jucăriilor livrate, mărirea numărului țărilor care solicită fabrica la export, toate acestea constituie pentru colectivul fabricii motive de satisfacții și bucurie.

Pe linia de fabricație a „rațel pășitoare", aflu sute de mii de mici repere care se unesc treptat, treptat și ajung în final pe masa controlorului de calitate, sub forma a zeci și sute de rățuște, care, parcă așteaptă doar un semnal pentru a începe să măcăie.

Pare curios, însă și jucăriile îmbătrînesc.

Aici, la fabrica de jucării mecanizate „Bucuria copiilor", viața lor atinge trei ani.

Este în adevăr o viață cam lungă.

Poate de aceea se întîrzie cam prea mult cu lansarea în fabricație a noi jucării care să execute mișcări mai complicate și să fie acționate electric.

Cu un singur aerodinam electric nu se face... primăvară.

Dar acestea încep să fie de acuma lucruri prea serioase și risc ca reportajul meu să întunece bucuria copiilor.

Ing. C. AMARIȚEI

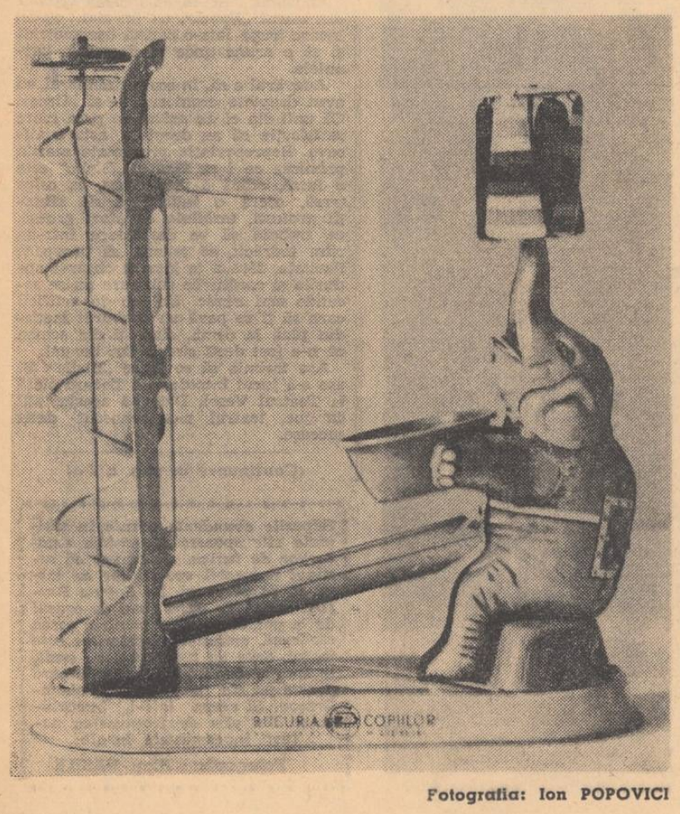

Fotografia: Ion POPOVICI

(Urmare din pag. 1)

turi noi și viguroase în înfățișarea orașelor patriei.

Cum va arăta Bucureștiul în 1965? Firește, marile bulevarde, străjuite, de o parte și de alta de prelungi ansambluri arhitectonice, vor rămîne, în general aceleași. Universitatea, cu ceasul din colț, va indica mai departe centrul geografic al capitalei (exclusiv cel geografic). Nu puține sînt însă acele surprize ale acestui an ce prilejuiesc totdeauna bucuroasele exclamații: „Dar aici cînd s-a mai construit...? !"

De pe acuma încă, prezența tot mai evidentă a macaralelor în locul cunoscut de bucureștean sub denumirea „Oborul vechi", atrage și reține cu tot gerul de afară, privirile trecătorilor. Pe fațada laterală a unei clădiri vechi (singura ce mai stă în picioare, pe o distanță de zeci de metri) a rămas scris, parcă anume pentru confruntare, numele unui negustor, probabil cu mare popularitate (!) odinioară: „La Măracine". Peste o zi sau două poate, acest însemn anacronic se va prăbuși, pe locul lui fiind înălțat un bloc din șirul celor care alcătuiesc în acest an totalul de aproximativ 800 de apartamente, șir ce se prelungește vertiginos pe șoseaua

Cartierul Berceni-Sud și cel de pe Drumul Taberei sporesc de asemenea în întindere cu 2 750 și respectiv 3 469 de apartamente. Și dacă gospodinele vor găsi în magazine specializate tot ce și-au notat grijuliu pe o listă, înseamnă că în multe puncte ale Bucureștiului, comerțul modern a cîștigat o mare pondere în 1965.

Complexul industrial — Militari, alcătuit din fabrici care produc materiale pentru uzul șantierelor (în special a celor de locuințe) se va învecina în anul acesta cu cele dintîi blocuri — totalizînd aproape 1 000 de apartamente — de pe șoseaua Armatei Poporului, unde constructorii vor statornici un alt impunător ansamblu urbanistic.

În sfîrșit, dacă la începutul toamnei, veți întîlni țîșnind ca niște stoluri voioase, copiii în uniformă, din clădiri ce nu le-ați remarcat mai dinainte, să știți că și în 1965 au fost construite peste 180 de săli de clasă pentru cetățenii minori ai Bucureștiului. Policlinica „Vitan" și Stația de salva-

REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

Ștefan cel Mare către Piața Victoriei, tinzînd a se transforma nu peste mult într-o arteră principală a Bucureștiului, cu desăvîrșire nouă.

Cît de mult se asociază noțiunea de civilizație cu existența unei șosele drepte și curate, e un lucru ce nu se cere a fi explicat. Ei bine, despre Drumul Murgului puțină lume va fi auzit, tocmai fiindcă numele e cum nu se poate mai sugestiv: zig-zagul presărat de gropi i-o fi fost greu, probabil, și unui căluț să-l urmărească, în mers. Microraionul CI-2 din Balta Albă, a cărui construcție a început anul acesta, va intra curînd în limbajul cotidian al bucureștenilor. Și o dată cu cele dintîi clădiri, Drumul Murgului își va delimita dimensiunile căpătînd drept la comunicarea nemijlocită cu orașul. În acest an, numai într-acesta, cuprinzătorul cartier bucureștean va spori în „suprafață" cu încă 4 600 de apartamente noi. În apropierea celui mai tînăr microraion, din Balta Albă (ce ajunge pînă la Calea Dudești) miresmele de pîine caldă vor da de veste că în moderna fabrică vecină, cuptoarele au început să ardă...

re de pe str. Mihail Eminescu vor intra curînd între dotările sanitare cele mai moderne din capitală. Cît despre oaspeții veniți în orașul nostru pentru treburi sau pur și simplu în călătorie de plăcere, hotelul nou de lîngă Gara de Nord (504 locuri) și spațiul creat la Athenée Palace printr-o aripă suplimentară de 200 locuri, amîndouă deci vor putea oferi o găzduire deosebit de agreabilă o dată cu sosirea verii acestui an.

O serie de alte amănunte au rămas, e drept, pe dinafară. Dacă socotim fie și numai cele peste 13 000 de apartamente, care se vor da în folosință la tot atîtea familii și la care se adaugă alte construcții industriale sau de uz curent, încă e de-ajuns pentru a înțelege că într-un singur an, viața Bucureștiului va căpăta aduas de prospețime și frumusețe, conjugîndu-se nemijlocit cu bunăstarea, cu bucuria oamenilor. Un singur an — 1965 — demonstrează îndeajuns ce înseamnă dinamica de oraș socialist, înlesnind totodată imaginea sa de perspectivă.

Viorica CIORBAGIU

Vrednicie

(Urmare din pag. 1)

Bravu, și Giulești, și atîtea alte cartiere noi — la a căror simplă rostire de nume ochii minții evocă aglomerarea de etaje, înălțate pentru confort și frumos. Există și nume vechi, ce-și găsesc arborele genealogic în cea mai veche istorie a Bucureștiului — de pildă Grivița. Dar numai numele este vechi, imaginea care-l însoțea odinioară — căsuțe din paianță cu acoperiș din carton strîmbat de vînt, circiumi insalubre răsărite ca ciupercile din pămînt, dughene etalînd pe tarabe mărfuri mizere — a fost înlocuită cu aceea a înălțimilor de beton și sticlă, a liniilor suple și moderne, a bulevardelor largi cu magazine scăldate în neon. Și bătrîna Cale a Griviței s-a schimbat azi într-un simbol al înnoirilor. Ea, alături de numeroase alte cartiere în care, chiar dacă construcțiile noi nu măsoară neapărat sute de metri liniari lungime, înnoirile sînt totuși foarte prezente: printr-o școală nouă, un centru școlar modernizat, un parc cu trandafiri răsăriți din fostul teren viran, un loc de joacă pentru copii cu tobogan și scrînciob, o stradă străjuită de pomi proaspăt plantați. Nu există azi colț de București în care munca și dragostea gospodarilor să nu fi dat roadele înnoirilor. A acelor gospodari vrednici, care acum vor alege pe cei mai vrednici dintre ei.

Au mai fost ele alegeri în București — consemnările istoriografilor și memoria vîrstnicilor păstrează încă ecoul acelor campanii electorale în care promisiunile deșarte erau etalate în fraze sforăitoare, iar votul deputatului cu joben era dobîndit prin... țuică și ciomag. Pe la sfîrșitul veacului trecut, poetul Traian Demetrescu prezenta, cu o amară recunoaștere a adevărului, principiile electorale ale deputatului din acea vreme:

„Programul meu e foarte mare
Și nu vi-l pot expune tot.
La urma urmei plătesc votul:
O litră de pelin — un vot".

A rămas în amintire și numele acelui „tribun al poporului" — Iancu Brătescu, poreclit din motive... electorale „Iancu Decalitru"; oscilînd cu seninătate între liberali și conservatori, el a schimbat de cinci ori șefii și partidele, rămînînd însă consecvent unui singur lucru: votului plătit prin băutură. De fapt nu făcea decît să urmeze o veche practică electorală, consfințită de ani.

Am avut de multe ori prilejul în ultimele săptămîni să particip la întîlniri ale alegătorilor cu candidații pe care ei i-au propus: am asistat la întîlnirea profesoarei Alex. Cerșeanu din circumscripția nr. 61, a inginerului Marin Nedelcu din circumscripția electorală nr. 63, a lăcătușului Ion Jurcu din circumscripția nr. 196. Adunări electorale? — mai degrabă întîlniri prietenești între oameni care se cunosc de mult, care au lucrat împreună cot la cot la înfrumusețarea cartierului, care își împletesc preocupările și hărnicia pentru tot ceea ce poate fi „mai mult, mai bun". Omul cu care stau la sfat nu le e străin: l-au văzut întotdeauna în fruntea lor cînd au pornit la acțiuni gospodărești, l-au găsit întotdeauna fruntaș la locul de muncă, a apărat întotdeauna interesele cetățenilor și ale cartierului, a fost întotdeauna gata să dea o mînă de ajutor unde era nevoie. Le-a fost în primul rînd prieten de nădejde și de aceea îl aleg deputat. Iar pentru cele ce vor înfăptui împreună stau chezășie toate cele cîte s-au realizat — în București, pentru bucureșteni.

Pia RĂDULESCU

De la abac la memorii electronice

(Urmare din pag. 1)

la serviciul producției, la conducerea fabricii unde se analizează: dacă s-a muncit ritmic, care este situația stocurilor între secții, ce culori lipsesc și ce altele sînt în plus, toate datele trebuincioase pentru o analiză rapidă a realizărilor și, firesc, se iau măsuri. Am vorbit numai despre o lucrare și munca la o singură mașină. În stația fabricii, un birou luminos și încăpător, se află cinci asemenea mașini. Cinci mașini, dar pe care se efectuează aproape 90 la sută din lucrările de contabilitate ale fabricii, evidențe, lucrări de bilanț etc. Și la producția actuală a fabricii nici nu mai este nevoie de mai multe mașini căci numai una singură are posibilitatea să înlocuiască munca a aproape 50 de mașini simple. O singură mașină de contabilizat electronică, care pe lîngă adunări, scăderi, efectuează și înmulțiri, este echivalentul:

— unei mașini de scris cu semne — litere mari;

— 5 pînă la 45 mașini de adunat;

— una mașină (dispozitiv) electronic de înmulțit;

— una mașină de memorat cifre pe benzi asemănătoare celor de magnetofon;

— o mașină de citit cifrele memorate;

— dispozitive de control automat a exactității operațiilor și altele.

Cu rapiditate și mare precizie aceste mașini vin să ușureze munca lucrătorilor din contabilitate.

Fabrica „Dacia" nu este singura din industria ușoară dotată cu asemenea mașini. La Fabrica de confecții și tricotaje din București, Fabrica de pielărie și încălțăminte din Cluj, Uzinele „30 Decembrie"-Arad, „Partizanul"-Bacău, în peste 30 de întreprinderi textile și de încălțăminte au început să lucreze în ultimii ani mașini de calcul și contabilizat. Alte 27 întreprinderi din capitală prelucrează datele în stația centrală de contabilitate mecanizată a Ministerului Industriei Ușoare. Aici mașinile își au particularitățile lor. Specialiștii spun: că lucrează codificat. În „traducerea liberă" a acestei „limbi", întreprinderea „Răscoala din 1907" este cifra „4", cunoscuta țesătură textilă șifonul este „186", iar cănile de ulei-„89", evidența intrărilor de materiale este „fel 5" și am mai avea foarte mult de adăugat pentru a întocmi un dicționar complet. Ansamblul de mașini al stației centralizate poate executa lunar aproximativ 300 000 de operații.

Contabilitatea, această disciplină fără de care nu s-ar putea desfășura activitatea economico-financiară în nici o întreprindere, face pași serioși spre mecanizare, în toate ramurile economiei. Pași serioși înseamnă că a sporit numărul întreprinderilor ce dispun de astfel de mijloace, că e pe cale să cuprindă toate lucrările de contabilitate, înseamnă că s-a parcurs drumul de la abac la mașini cu memorii electronice de contabilizat.

Elena PAVELESCU

„Astă-seară nu mai sînt bilete"

(Urmare din pag. 1-a)

„Birlic" însă s-a poticnit de la primul pas. Nora Piacentini, care deținea un rol important în piesă, alături de Tantzi Cutava, Wauvrina, Mișu Fotino, Etterle, Grigore Vasiliu-Breloc — draga, scumpa, fermecătoarea actriță care a fost Nora Piacentini s-a îmbolnăvit în seara primului spectacol. Doctorii au sfătuit-o să nu joace. N-a vrut cu nici un preț. Nouă nu ne-a spus o vorbă. A venit la teatru cu 38 de grade.

— Ce ești așa fierbinte, Nora?

— N-am nimic, n-am nimic, îmi trece.

A început șușoteala prin cabine: Nora e bolnavă. Nora are febră. O să joace? N-o să joace?

Pînă să-nceapă spectacolul, termometrul s-a urcat la 39 de grade. S-a ridicat cortina. Îngrijorare între culise, panică pe scenă, deci frînă serioasă în jocul actorilor. Panica s-a transmis și spectatorilor din sala mică cît un degetar a Teatrului Vesel. Cînd intra în scenă Nora, nu știam dacă o să mai iasă; cînd ieșea, nu eram siguri c-o să mai poată intra. Momente de efect sigur, de care nu ne îndoiam c-o să smulgă aplauze, treceau neobservate.

Se termină actul întîi. Din sală vin cîțiva medici la cabină, să se intereseze de soarta Norei. Sfaturi, încurajări — n-aveau ce să-i facă. Termometrul se urcase la 40 de grade. În foaier nu se vorbea decît de Nora și de temperatura ei.

În condițiile astea, s-a ajuns la ultima cortină. Spectacolul s-a jucat pînă la capăt, dar subiectul piesei n-a mai fost pățaniile de pomină ale contabilului Perjoiu din Fălticeni, ci suferințele actriței-erou.

E de la sine înțeles că publicul n-a putut să se amuze, iar cronicarii, predispuși să guste veselia unei farse, n-au avut la ce pune notă bună.

Tudorică Mușatescu, responsabil, alături de mine, atît de textul lui „Birlic" cît și de conducerea artistică a teatrului, n-a lăsat din mînă telefonul cît a ținut spectacolul, ca să anunțe omenirea întreagă de nenorocirea în care ne zbatem, de pacostea care a căzut pe capul nostru, și mai cu seamă al lui. Îl apucase un fel de ambiție să fie primul care să bată toba despre căderea lui „Birlic", despre dezastrul de la Teatrul Vesel.

La plecare a declarat că nici nu mai vrea să audă de acest teatru, de conducerea artistică sau de colaborare la autorlîc. S-a ținut de vorbă. La conducerea teatrului n-a mai revenit, cu toate stăruințele noastre. Iar la următoarele două localizări — **Dodo** și **Otto Elefantul** — semnătura lui a lipsit.

Am rămas, așadar, singur la cîrma bărcuței teatrale naufragiate. N-am închis ochii toată noaptea. A doua zi dimineața, situația era următoarea: Nora Piacentini căzuse la pat. Toată presa ne da în tărbacă. Tudorică se lepăda de noi.

Mă duc la locul sinistrului, la teatru. Urc scara printre plasatorii care făceau curățenie. I-am simțit cum, în spatele meu, încremenesc cu măturile-n mînă și cum întorc capul după mine cu priviri compătimitoare: negustorii concesionari, lipitorile teatrului — bufetul, programul, garderoba — complotau într-un colț și cînd au dat cu ochii de mine au tăcut; actorii, cu mutre lungi, parcă se întrebau dacă o să-i mai ajungă viitoarea chenzină; iar în biroul, în colțișorul de odaie cu o masă și un telefon supranumit birou, — Berești eanu, asociatul meu cu treburile administrative, sta cu mîna la falcă și fluiera în gînd a pagubă.

— Ce e, Bereștene? Ce mai știi? Ce spun doctorii?

— Că Nora nu va putea juca încă trei-patru zile. Îți dai seama că pînă atunci piesa moare și murim și noi. Ce să mai murim? Sîntem morți de pe acum... Ai văzut cronicile?

— Nu poate juca trei-patru zile! Bineee! Nu te mai văita. Cheamă pe Tina Radu.

Tina Radu era o actriță neînsemnată, începătoare, dar cu o memorie excepțională. Era în stare să învețe cinci pogoane de text în cîteva ore

— Ce să facă Tina Radu?

— Să citească rolul. Pînă diseară îl mănîncă.

— Și-o să joace Tina Radu în locul Norei? Tina Radu?

— Da, domnule, o să joace Tina Radu. Trimite după ea. Hai, nu te mai foii! Ce e azi? Simbătă. E ceva vîndut?

— Vreo șaizeci de locuri.

— Și pentru mîine?

— ...Puțin, și la matineu și seara.

— Bun. Uite, dragă Puiule... închide ușa... așa! Uite, Bereștene, cum stăm. Fii atent: salvarea noastră e în mîna ta.

— Cum în mîna mea? Ce sînt eu de vină?

— Taci din gură și ascultă aici. Ești tu în stare să-mi umpli sala opt zile, pînă duminica viitoare, cu bilete de favoare?

— Cu bilete de favoare? Și chenzina cu ce o plătim?

— Da, domnule! Cu bilete de favoare! Dar nu împărțite în teatru. La actori, mai ales, nu dai nici un loc. La nimeni din teatru. Nici unul! Umpli cu invitații Smîrdanul, Lipscanii, Văcărești, — numai negustorime, nu oameni de teatru. Totul e să nu rămîie un loc liber. Dar nu date prostește, cu teancul, să compromitem teatrul. Fiecare să creadă că i-ai făcut numai lui un mare hatîr. Așa să-mi umpli sala!

— O să-ncerc. Cu ce se mai vinde la casă...

— Nu. La casă nu se mai vinde nimic. Ia cheamă pe Hilda.

— A deschis casa.

— Să-nchidă un moment și să vie-ncoa.

Între timp a apărut Tina Radu. Am băgat-o înăuntru:

— Uite, Tina. Știi ce s-a-ntîmplat aseară. E o nenorocire. Salvarea teatrului e-n mîna ta.

I-am explicat tot, fata a înțeles, a luat textul și-a trecut alături, într-o cabină, să-nvețe.

Peste cîteva minute a intrat în birou Hilda, cu o mutră de cîine bătut.

— Dragă Hilda, fii atentă, știi ce foc e pe capul nostru. Ei, salvarea teatrului e-n mîna ta. Te duci jos la casă, dar nu mai vinzi nimic.

— Nici așa nu vînd, că n-am cui.

— Chiar dacă ai, nu mai vinzi nimănui nici un loc. Dumnezeu din cer să vie, nu-i dai un bilet. Agăți și tăblița: **pentru astă-seară nu mai sînt bilete.**

— Și dacă vine cineva să cumpere? Cu bani?

— Îi arăți tăblița și zîmbești.

— Dar dacă cere pentru mîine?

— N-ai. N-ai nici pentru mîine. N-ai pentru toată săptămîna viitoare.

Bereșteanu sare ars.

— Cum, domnule, să gonească lumea de la casă? Ce e nebunia asta? Avem bani prea mulți? !

— Da. Să gonească lumea de la casă; Hilda, ne-am înțeles: nu vinzi nimic, n-ai locuri decît pentru lunea cealaltă, peste opt zile. Și pentru orice zi de luni încolo. Dar... nu te dai de gol, cel mai mare secret. Acum, du-te și-ți vezi de treabă. Trimite-mi pe ăia cu garderoba.

Își fac apariția trei mutre plouate.

— Uite ce e, domnilor. Nu trebuie să vă mai spun eu, că știți: stăm prost. Salvarea teatrului e-n mîna voastră.

Cel mai înfipt dintre ei, de naționalitate, profesie și religie cămătar, sare cu gura:

— Domnule Sică, bani să nu ne cereți, că n-avem.

— Nu te speria că nu vă cer nici un ban. Dar dacă vreți să nu vă pierdeți banii pe care i-ați dat pînă acum, ascultați-l pe Bereșteanu. Vă las cu el să vă explice ce-aveți de făcut. Eu atît vă spun: salvarea teatrului e-n mîna voastră. Să nu ieșiți din vorba lui.

Și am intrat în cabină la Tina să trec odată rolul cu ea.

Așa s-a făcut. Programul s-a executat întocmai. Tina a jucat rolul cum a putut; Bereșteanu a făcut scurtă la mînă iscălind bilete de favoare și împreună cu concesionarii garderobei, bufetului și programului au alergat de s-au spetit, au distribuit bilete de favoare, zîmbind, unul cîte unul, și au umplut sala o săptămînă cu pomanagii. Actorii n-au știut nimic în tot timpul ăsta și n-au putut obține nici un loc de favoare; cafeneaua și lumea teatrală a început să urle că Teatrul Vesel, cu toată căderea trîmbițată de ziare, joacă cu casa închisă; casieriță n-a vîndut toată săptămîna decît pentru spectacolul de luni.

Peste opt zile, în lunea hotărîtă, în fața unei săli pline de oameni care își plătiseră locul, — n-a fost greu să se vîndă trei sute de locuri în opt zile — Nora Piacentini și-a reluat rolul, a fost un succes monstru, și „Birlic" s-a jucat un an întreg, cu tăblița agățată — de astă dată cinstit — în fiecare zi: **Pentru astă-seară nu mai sînt bilete.**

Asta e povestea piesei „Birlic" căreia actorul Grigore Vasiliu — în semn de recunoștință, îi poartă și azi numele.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

ÎN ZBOR

Nimeni nu s-a gîndit să considere neobișnuit faptul că trecătorii își ridică ochii spre cer la auzul celui mai mic zgomot de avion. Mai neobișnuit este să vezi observatori politici scrutînd la fel de instinctiv cerul vieții internaționale la cel mai mic „zgomot" al unor avioane care se află abia în stadiu de proiect. Totuși așa se întîmplă cu avionul „Concorde", mult discutatul proiect anglo-francez și cu avioanele care urmau să fie comandate de R.F.G. în Anglia.

În preajma călătoriei premierului englez Harold Wilson la Bonn și Paris, comentatorii americani. vestgermani, francezi și mai ales cei englezi găsesc în soarta acestor avioane semnele neîndoielnice ale felului cum vor evolua relațiile Angliei cu R. F. Germană și Franța. Mai întîi a fost știrea că Statele Unite au preluat comenzile vestgermane așteptate de Anglia cu privire la construirea de reactoare militare cu decolare verticală. Pe urmă s-a anunțat că guvernul vestgerman a luat hotărîrea să nu insiste ca societatea de transporturi civile Lufthansa să cumpere avionul englez B.A.C. 1-11, ceea ce a avut drept rezultat cumpărarea avionului american de tipul Boeing 737. Se știe că vara trecută R.F. Germană a promis Angliei că va cumpăra produse ale industriei aeronautice civile în valoare de 20 de milioane lire sterline pentru a compensa în parte deficitul creat Angliei de menținerea trupelor engleze în Germania occidentală. Pe baza acestei promisiuni reprezentanții ministerului de finanțe vestgerman au recomandat guvernului cumpărarea avionului B.A.C. 1-11, recomandare care a fost respinsă de guvern.

În asigurarea respingerii un rol important l-a jucat presiunea grupului proamerican din cadrul societății Lufthansa denumit și „grupul Boeing" în fruntea căruia se află fostul general al aviației hitleriste Wernher Kreipe. Corespondentul la Bonn al săptămînalului „Sunday Times" consideră că ultimele manifestări... aviatice vestgermane nu sînt numai rezultatul unor presiuni comerciale americane ci și al „înaspririi liniei anti-britanice la Bonn". Corespondentul arată că avioanele anulate constituie un indiciu a ceea ce cancelarul Erhard îi va spune premierului Wilson cînd va sosi la Bonn. Cînd se vor întîlni, scrie „Sunday Times" Erhard îi va spune între altele că „Bonnul consideră că a făcut mai mult decît trebuie pentru balanța de plăți a Angliei participînd la acțiunile internaționale pentru proptirea lirei sterline". (Este vorba de împrumutul consimțit pentru a împiedica prăbușirea lirei). De asemenea, Erhard îi va spune că Germania occidentală nu mai are nici o posibilitate să facă concesii financiare Angliei pentru acoperirea deficitului cauzat de întreținerea trupelor engleze aflate pe Rhin întrucît asemenea concesii „ar fi nepopulare în fața publicului vestgerman în acest an electoral".

Comentatorii sînt de acord că „zgomotul" acestor avioane prevestește răcirea relațiilor anglo-vestgermane. Ei subliniază în același timp că noul acord anglo-francez de a discuta construirea în comun a unui avion de transport civil de mare capacitate denumit și „autobuzul cerului", marchează încălzirea relațiilor dintre Franța și Anglia. Se desfășoară, de asemenea, convorbiri franco-engleze pentru construirea de avioane militare în legătură cu care se prevede un compromis care să ducă la lansarea unui proiect comun în valoare de 220 milioane lire sterline.

Pentru a putea face bilanțul semnificației tuturor acestor incursiuni aviatice în domeniul politicii externe vesteuropene, comentatorii așteaptă acum ca premierul Wilson să-și ia zborul săptămîna viitoare spre Bonn și Paris.

N. LUPU

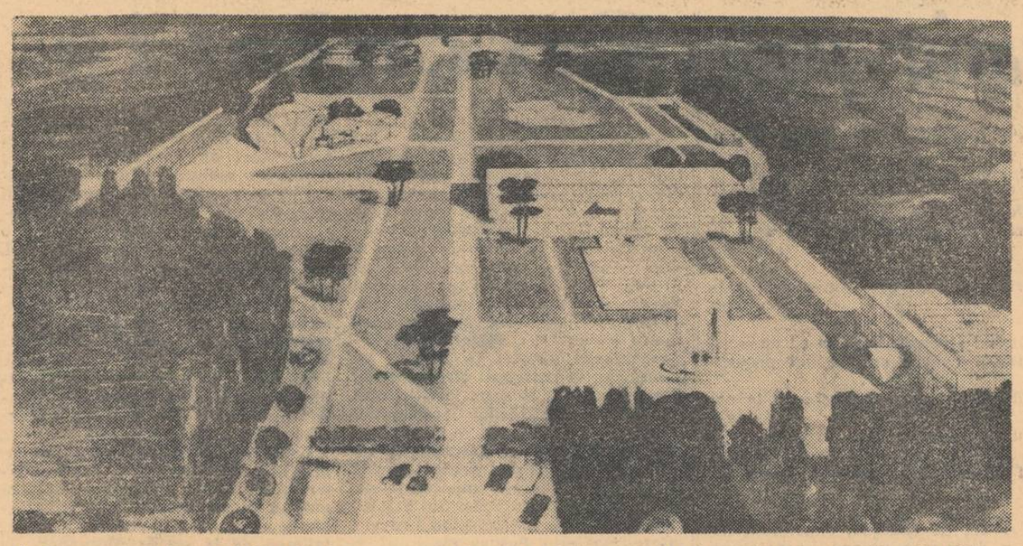

In București se lucrează din plin la construcția Combinatului apicol al Asociației crescătorilor de albine din R.P.R. S-a prevăzut ca în pavilioanele de aici, participanții la Expoziția-tîrg internațională de apicultură să facă unele demonstrații practice cu utilajele pe care le vor prezenta. In clișeu : *Macheta ansamblului viitorului Combinat apicol.*

Cu oaspeți ai țării noastre despre APIMONDIA

Acum cîteva luni, pe adresa asociațiilor naționale de apicultură din toate țările lumii, a revistelor de specialitate, a agențiilor de voiaj și a unor cunoscuți crescători de albine, au sosit plicuri expediate din București. Ele conțineau diferitele prospecte, invitații de a participa la Congresul internațional jubiliar de apicultură și la tîrgul-expoziție, manifestări care vor avea loc în vara acestui an în Romînia. **„Apicultorii din țara noastră** — scria comitetul romîn de organizare a importantei reuniuni internaționale — **sînt nerăbdători să cunoască și să strîngă mîna prietenilor apicultori din lumea întreagă...".**

De curînd, am stat de vorbă, cu prilejul ședinței consiliului executiv al Apimondiei (Federația internațională a asociațiilor de apicultură) de la Sinaia, cu președinți și secretari ai unor asociații naționale de apicultură.

Discuțiile pe care le-am purtat s-au referit îndeosebi la interesul pe care îl stîrnește în rîndurile apicultorilor congresul internațional de la București. Iată, declarațiile care ni s-au făcut :

R. ZIVANOVIC, secretar general al Asociațiilor de apicultură din R.S.F. Iugoslavia :

„Sînt un vechi apicultor așa că este firesc să mă intereseze problemele care se dezbat cu prilejul reuniunilor internaționale. Mi s-a creat posibilitatea să particip în ultimul timp la congresele internaționale ale Apimondiei de la Copenhaga, Viena și Praga și de fiecare dată am avut multe lucruri de învățat. Pînă la Congresul internațional de apicultură de la București ne mai despart aproape 6 luni. Mulți apicultori din patria mea s-au interesat, încă de acum, de programul reuniunii, de problemele care se vor dezbate, de condițiile de participare. După cum se știe în preajma Congresului de la București, specialiștii vor discuta, în cadrul unui simpozion, metodica de creștere. Cîțiva oameni de știință printre care se numără dr. V. Filipovici de la facultatea de medicină veterinară din Belgrad, dr. I. Tomașeț de la facultatea de medicină veterinară din Zagreb și-au manifestat dorința să ia parte la dezbaterile științifice care vor avea loc cu acest prilej".

R. BANKER, președinte al Federației asociațiilor de apicultură din S.U.A. :

„Deși o să vă pară ciudat, vă mărturisesc totuși că pînă în anul 1965 n-am traversat niciodată Oceanul Atlantic. Am făcut-o prima dată pentru a veni în Romînia. La vară voi fi prezent în București împreună cu soția și cu una din fete. La data cînd se ține congresul internațional, în multe state activitatea în stupină este în toi. Totuși, încă de pe acum contăm pe prezența la București a unui număr destul de mare de apicultori americani, îndeosebi a celor din statele New-York, Vermont, Connecticut, Massachusetts unde, la acea dată, sezonul apicol este pe sfîrșite. Participarea cercetătorilor este înlesnită și de faptul că, din cîte cunosc, instituțiile și departamentele de care aparțin vor suporta cheltuielile de deplasare. La ultima ședință a consiliului executiv al Apimondiei am fost ales ca vicepreședinte al federației. Îmi face o deosebită plăcere să colaborez în această calitate în interesul întăririi Apimondiei cu stimatul președinte al Federației, profesorul romîn V. Harnaj. La prima adunare generală a Apimondiei, S.U.A. intenționează să-și pună candidatura în vederea organizării, peste doi ani, al celui de-al XXI-lea Congres. Experiența comitetului romîn de organizare a congresului internațional ne va fi de folos în cazul în care țara mea va fi aleasă gazdă a viitoarei reuniuni a apicultorilor din întreaga lume".

Ing. P. HORGUELIN, președintele Uniunii naționale a apicultorilor francezi :

„În patria mea interesul pentru Congresul internațional de apicultură de la București este deosebit. Pînă acum, și-au manifestat intenția de a participa un număr de 230 de persoane. Sper că pînă la 31 mai, data cînd expiră termenul de înscriere definitivă, această cifră să fie depășită. Mulți dintre apicultorii cu care am discutat vin în Romînia cu familiile, urmînd să participe — după terminarea lucrărilor reuniunii internaționale — la excursiile programate. Unii industriași și comercianți din Franța studiază în prezent posibilitatea de a participa cu diferite produse și materiale apicole la Expoziția-tîrg internațională de apicultură de la București. În timpul petrecut în țara dumneavoastră m-am simțit excelent, ca între prieteni. Abia aștept, să revin în frumoasa și ospitaliera Romînie".

Prof. A. HANSSON, președintele Asociației crescătorilor de albine din Suedia :

„Specialitatea mea este biologia. În această calitate m-am interesat de viața albinelor și pînă la urmă — acum patru ani — am fost ales președinte al asociației respective din Suedia. În Romînia sîntem pentru prima dată. Aceasta nu înseamnă că nu cunoaștem, desigur, din cele citite, unele lucruri despre ea. În special, eram la curent cu unele amănunte despre fauna și flora din această țară. Cele două vizite programate în cursul acestui an în Romînia, vor constitui un prilej de a cunoaște și alte aspecte. În vară, nu voi fi singurul vizitator din Suedia. Pînă în prezent, circa 100 de apicultori s-au înscris la asociația noastră pentru a participa la Congresul internațional. Sper că delegația apicultorilor suedezi va mai crește pînă atunci."

Ing. Th. MARCAROV

Tragedia vicunei

Din toate timpurile, lîna vicunelor, dobîndită cu nebănuite greutăți, s-a bucurat de mare căutare. În epoca incașilor, veșmintele din lînă vicuna erau un semn de bogăție și rezervate castei stăpînitoare.

Vicuna, un animal de statură mică, sfios din cale-afară, ce seamănă cu o cămilă în miniatură, trăiește exclusiv pe „puna", podișurile friguroase, golașe, ale Anzilor. Acolo, la o înălțime de peste 4 000 de metri, ea se simte la largul ei pe plaiurile unde a fost împinsă de către rudele ei mai vînjoase și mai bătăioase : lama, guanaco și alpaca.

Deși din timpuri străvechi s-au făcut încercări de a domestici vicunele, abia în secolul nostru s-au obținut unele rezultate. Așa, de pildă, la o crescătorie experimentală, în apropiere de Puno, un fermier peruvian a reușit să crească pe niște pășuni îngrădite o turmă de vreo 500 de vicune. Cum aceste animale sînt însă pe cît de sprintene pe atît de sperioase, este aproape cu neputință să fie prinse, fără a le omorî. Și în aceasta constă tragedia lor.

În epoca dinainte de cotropirea țării de către conchistadori, incașii organizau, la intervale de 3—4 ani, uriașe hăituieli, sau așa-numitele chacos ; *vreo 20 000 de indieni formau un larg cerc și goneau, pas cu pas, toate animalele aflate în el către centru. Prin acest fel de vînătoare a fost posibilă prinderea și tunderea unui impresionant număr de vicune, fără a le omorî neapărat, dar acele chacos au căzut în desuetudine curînd după apariția armelor de foc. În cele patru secole de dominație spaniolă, uriașele turme de vicune, cu atîta grijă apărate de incași, au fost aproape exterminate.*

Se apreciază, în prezent, că numărul total al vicunelor se ridică la circa 400 000, dintre care 240 000 trăiesc în Anzii peruvieni. Începînd cu eliberatorul țării, Simon Bolivar, guvernele peruviene au interzis prin lege, socotind drept crimă, vînarea sau omorîrea lor, ca și vînzarea lînei dobîndite de la exemplarele sălbatice. Republica vecină, Bolivia, are o legislație asemănătoare pentru apărarea propriilor vicune, dar permite vînzarea produselor confecționate din lînă vicuna „importată".

Cum Bolivia exportă aproximativ cinci tone anual și singura regiune de unde poate fi „importată" este Peru, această clauză a legislației boliviene echivalează cu o condamnare la moarte pentru 20 000 pînă la 40 000 de vicune anual și a dat naștere unui negoț înfloritor, braconieri de tot soiul cutreierînd Anzii pentru a omorî vicune, mijloc sigur de a se îmbogăți de azi pe mîine. Poliția peruviană capturează ici, colo, o bandă de contrabandiști, dar ținînd seama de vastitatea teritoriului și de faptul că aceștia au nenumărate adăposturi ascunse, greu accesibile, masacrarea vicunelor continuă pe scară largă.

Recent, la Arequipa, a avut loc o conferință de experți din Argentina, Peru și Bolivia, pentru statornicirea unei noi jurisdicții și adoptarea unor măsuri menite să apere viața atît de primejduită a vicunelor. În legătură cu acestea, s-a sugerat că unele zone în apropierea graniței dintre Peru și Bolivia să fie declarate parcuri naționale sau rezervații naturale, puse sub pază corespunzătoare. În același timp, s-a propus înființarea unor centre experimentale pentru combaterea bolilor care seceră viața gingașelor animale. Ea va trebui apărată, altfel minunata lînă vicuna se va obține din ce în ce mai greu și, la un moment dat, nu va mai exista deloc.

Vedere din Ondong, fosta capitală a Cambodgiei, clădită în jurul anului 1841

Metamorfozele unui muzeu

Acum cîțiva ani, a luat ființă la Môtiers, în Elveția, asociația „Muzeul lui Jean-Jacques Rousseau", avînd drept scop să pună în valoare locuința ce l-a adăpostit într-o perioadă a vieții sale, pe celebrul filozof. Muzeul a fost dat în folosință publică în 1962, anul în care s-a sărbătorit în lumea întreagă cea de a 250-a aniversare a lui Jean-Jacques Rousseau, care exact cu două secole în urmă — în 1762, s-a instalat la Môtiers.

Supusă degradărilor de-a lungul anilor, atît în ce privește fațada cît și interioarele, restaurarea locuinței istorice se impunea. Pe de altă parte, casa-muzeu a suferit în repetate rînduri transformări ce i-au schimbat aproape cu desăvîrșire înfățișarea. În anul 1842, de pildă, au fost operate o serie de modificări arhitectonice, de gust îndoielnic, inestetice. Iar casa autentică, așa cum ne-o arată fotografia 1 — o acuarelă de Marval, executată cu maximă fidelitate în 1791 — avea să arate în 1842, după cum ne-o reprezintă fotografia 2 — într-adevăr, greu de recunoscut. O altă regretabilă restaurare a avut loc în anul 1856, amîndouă contribuind la „desfigurarea" lăcașului istoric.

Transformările s-au ținut lanț. Iar mai aproape de noi, prin 1964, s-au întreprins lucrări de restaurare care aveau menirea să-i redea casei acea înfățișare — singura valabilă — pe care o cunoscuse și Jean-Jacques.

Asociația „Muzeul lui Jean-Jacques Rousseau" din Môtiers nu a fost însă consultată. S-a constatat, de altfel, că arhitectul însărcinat cu conducerea lucrărilor nu a cercetat documentele vremii spre a-și face o idee precisă a aspectului exterior și interior al casei locuite de Rousseau. Ghidîndu-se după restaurările greșite din secolul trecut, pînă la urmă a ieșit la iveală... casa pe care o vedeți în fotografia 3. O clădire semănînd cu o cazarmă mică și căreia nu-i lipsește decît ghereta cu sentinela respectivă !

În prezent — după o relatare recentă a ziarului „Tribune de Genève" — asociația care are în seama ei casa memorială a autorului „Contractului social", a lui „Emile" și a atîtor opere făcînd parte din tezaurul culturii universale, duce o adevărată bătălie pentru a-i reda acestui lăcaș vechea și — mai ales — nealterata înfățișare. Căci dacă oamenii cărora le e scumpă memoria lui Rousseau vor tăcea, atunci — ca să folosim o expresie a președintelui asociației „Muzeul lui Jean-Jacques Rousseau" — or „să strige pietrele !"

TRIBUL BINDIBU

În centrul Australiei de vest, la nord de lacul Mackay, în marele deșert Sandy, aproape neexplorat încă, unde se întind imense păduri de arbuști și mlaștini sărate, trăiesc trei triburi puțin cunoscute — Bindibu, Pintibi și Pintubi.

Caracterizînd, în mod sumar, aceste triburi, Donald F. Thomson, profesor de antropologie la Universitatea din Melbourne, conducătorul expediției care a dus la „descoperirea" acestor triburi, a declarat că acești oameni trăiesc în condiții foarte înapoiate. Ei sînt, după aprecierile membrilor expediției, cei mai primitivi oameni cunoscuți pînă acum. Trăiesc în plină epocă paleolitică, iar locuințe aproape că nici nu au. Pînă în anul 1957, nu au văzut nici un alt om în afara celor din triburile din care fac parte.

Cel mai numeros și, în același timp, cel mai primitiv și mai puțin cunoscut, este tribul Bindibu. Centrul principal al acestuia este lacul Mackay, o mare mlaștină sărată care se întinde în această parte a țării. Profesorul Thomson a declarat că barierele geografice ale deșertului exclud orice posibilitate ca membrii celor trei triburi să intre în contact unul cu altul.

În ce privește „armele", în marea lor majoritate, sînt din piatră și lemn și se „fabrică" după aceleași metode ca în epoca de piatră. Neavînd mijloacele necesare pentru producerea acestor arme, ei le „șlefuiesc", le „cizelează" cu... dinții. Membrii acestor triburi, cînd este vorba de vînat, mînuiesc „armele" cu o măiestrie demnă de invidiat. Pentru a arăta cît de „moderne" sînt uneltele lor un singur exemplu este edificator : pentru fabricarea unei săgeți din lemn doi oameni trebuie să muncească din greu timp de... șase zile.

O altă problemă este hrana. Alimentul de bază pentru aceste triburi îl constituie semințele și șopîrlele. Este interesant și felul cum „vînează" ei aceste șopîrle. Ele sînt prinse numai atunci cînd timpul este liniștit. În aceste condiții șopîrlele sînt prinse după urmele pe care le lasă pe nisip : urmărirea durează pînă în momentul cînd vînătorii ajung, pe baza urmelor, pînă la „obiectiv". Atunci șopîrla este străpunsă cu un băț și imobilizată pe loc. De asemenea, cînd ploile transformă imensul deșert într-un vast ocean de culoare roșiatică, nemaiputînd „vina" șopîrle, tribul se hrănește cu păsări mici, numite buderigan și chiar cu canguri. Un fel de variantă locală a tutunului, - sînt frunzele unei plante pe care le mestecă.

În privința muncii, ei lucrează, după observațiile membrilor expediției, împreună, se ajută unul pe altul mai ales în confecționarea „uneltelor". Referitor la limba vorbită, ea este un dialect cu totul aparte de dialectele indigenilor din Australia. Iar îmbrăcămintea este foarte sumară sau lipsește aproape cu desăvîrșire.

DE PRETUTINDENI

LA MANILLA, capitala Filipinelor, fumatul în public a fost interzis. Hotărîrea oficială va fi aplicată în transporturile în comun, în ascensoare, în uzine, în comerț unde există mai mult de 25 de persoane, în spitale, în hoteluri, restaurante, dancinguri, cabarete.

●

DUPĂ ce a obținut consimțămîntul Vaticanului, municipalitatea orașului Rozzano (Italia de nord), a hotărît să construiască un cimitir puțin obișnuit. Cimitirul se va compune din două turnuri cu cîte 20 de etaje care pot conține patru cavouri pe etaj. La parterul acestor turnuri, o clădire la același nivel, de 75 metri lungime, va servi ca sală de recepție, de capelă și de ac post pentru paznici. Realizatorul acestui proiect este o arhitectă din Milano.

●

NECESITATEA parcurilor crește mereu în întreaga lume. Tehnologia existentă nu mai reușește să satisfacă cerințele. În S.U.A. s-a construit un robot care amenajează singur parcuri la „orice înălțime". Robotul este deservit numai de 2 oameni și amenajează parcurile într-un ritm extrem de rapid.

●

FIRMA engleză Hovercraft a început probe cu trenurile care vor circula fără șine, pe o saltea de aer.

●

ÎN TIMP ce se jucau pe un cîmp, doi copii însoțiți de un cîine au descoperit, în 1963, la Escural, la circa 130 km sud-est de Lisabona, o grotă. În grotă au fost găsite mai multe picturi preistorice.

În prezent specialiști ai Societății de arheologie din Portugalia studiază aceste vestigii. Pentru a obține date mai precise asupra originii lor, specialiștii efectuează o serie de probe cu carbon. Pînă acum ei au ajuns la unele concluzii. Cea mai mare parte a acestor desene înfățișează capete de vite. Examinînd forma coarnelor, specialiștii au putut identifica că ele aparțin animalelor care au trăit cu circa 20 de mii de ani în urmă. De asemenea, ei au identificat și ochii unei figuri umane și un fel de pălărie de paie, identică cu cele purtate în zilele noastre de vrăjitorii din Africa.

●

ÎN BAZINELE de apă din Alaska și Ciukotka care îngheață pînă în fund, trăiește un pește neobișnuit — dalia. În timpul iernii, peștele îngheață împreună cu apa în care se află, apoi cînd gheața se topește peștele revine la viață.

●

ÎNCEPÎND cu anul 1956, „Zilele internaționale ale filmelor de desene animate", destinate exclusiv acestui gen, — s-au desfășurat în Franța. După două sesiuni ale festivalului care au avut loc în cadrul Festivalului de la Cannes, „Zilele filmelor de desen animat", devenite Festivalul de la Annecy, s-au desfășurat în această localitate cu mult succes.

Data viitorului festival de la Annecy a fost fixată pentru 16—22 iunie 1965.

●

INVENTIVITATEA celor ce caută cîștiguri ușoare, este cu adevărat demnă de o cauză mai bună. Iată în ce mod se mai pot „scoate" bani de la oameni de bună credință dar prea naivi : doi tineri din Nisa, André Gallard și prietenul său Michel se prezentau la cetățeni acasă, anunțînd că sînt coșari și cu prilejul curățirii coșului la vecini, au remarcat că este necesar ca și coșurile imobilului respectiv să fie curățate de urgență, căci altfel s-ar putea ivi neplăceri. Bineînțeles se ofereau să le și curețe pe loc. Dacă proprietarul consimțea, cei doi se urcau pe acoperiș, unde își acordau o mică ședință de odihnă la soare, după care prezentau nota de plată, cu antet „Coșarii asociați", în regulă.

Comisariatele din Nisa, au fost sesizate pînă la urmă de zeci de plîngeri, toate provocate de „activitatea" coșarilor asociați.

●

ÎN APROPIERE de Tarbes, în Franța meridională, un camion cu cai s-a ciocnit de un zid, dărîmînd o coloană de susținere a acestuia. La un moment dat, din interiorul gol al coloanei s-a revărsat o adevărată ploaie de monede de aur datînd din epoca lui Ludovic al XV-lea și al XVII-lea. Comoara aceasta, cîntărind în total 30 de kilograme, este căutată de mai bine de două secole.

●

LA HOLLYWOOD a fost desemnat un nou actor care va deține într-o producție viitoare rolul lui „Tarzan" — pentru a 16-a oară în istoria cinematografiei. Este vorba de Mike Henry, înalt de 1,87 și cîntărind 110 kilograme... unul din cei mai buni jucători ai echipei de fotbal din Los Angeles.

Timotei Cipariu - poet

S-au împlinit, la 21 februarie, 160 de ani de la nașterea marelui cărturar Timotei Cipariu. Cunoscut și discutat mai mult ca filolog latinist, autor al operelor **Elemente de limbă română după dialecte și monumente vechi** (1854), **Crestomație sau Analecte literare** (1858), **Principii de limbă și scriptură** (1866) **Gramatica limbii române** (1869) etc. prin care s-au pus bazele studierii istorice a limbii noastre, și în același timp, ca susținător pasionat, deși fără succes, al ortografiei etimologice, Timotei Cipariu a fost, mai ales în prima parte a vieții sale, și un entuziast creator de stihuri, un tălmăcitor apreciat și un stăruitor exeget al literaturii populare.

Dragostea sa pentru poezie este viguros marcată prin scrierea **Elemente de poetică metrică și versificațieune** (1860), care este una din cele mai remarcabile contribuții românești de teorie literară.

Întîia sa operă publicată a fost de altfel o piesă în versuri, intitulată „**Ecloga**“ (1833), în care, după modelul idilelor lui Gessner și ale lui Florian, se înfățișează, în bogate expresii arhaice, un sugestiv tablou al vieții pastorale din munții Transilvaniei, dezvăluindu-se în mod alegoric întunericul care plutea peste viața poporului romîn din această provincie :

Prin munți și stînce și prin văi afunde
Raza culturii n-au putut pătrunde,
Cum se revarsă peste șesuri unde
Soarele toată ziua nu s-ascunde
De cînd răsare pînă cînd apune ;
La noi pin-seara stă de dimineața
Nici se ridică negura și ceața
Și face pururea întunecăciune.

Piesa a fost jucată la Blaj de către un ansamblu de teologi în frunte cu tînărul George Barițiu.

În 1838, după apariția periodicelor de la Brașov ale lui Barițiu, „Foaia literară“ și „Foaia pentru minte, inimă și literatură“, Cipariu se ivește printre colaboratorii acestora, publicînd alături de savante articole despre limbă și ortografie și unele traduceri din poeziile lui Goethe, ca **Pescarul** (Der Fischer) și chiar sonete lirice originale, confidente ale zbuciumului său intim, obligat de rigorile vieții eclesiastice la discreție și renunțare.

Citățm Sunetu XXI :

Viața-mi astăzi, iată jumătate
De cum trăise dulcele-mi părinte.
Și atîtea zile, cîndu-mi vin aminte
Din pacea avută văd că-i fură date.
Ci'n sînu-mi nu știu ce prea iute bate,
Și simț că arde d'un foc prea fierbinte.
Ah cine știi, au nu de-aci-nainte
Prin trup și oase-mi focul va străbate.

Pricep și zic : arzi foc într-al meu sînge,
Curînd străbate-l, ah tu să nu-nceți
Pînă-n cenușe ce mă vei preface.

Că lacrimi mari din ochi-mi te vor stînge
Tu arzi ascuns supt șapte tari peceți.
Și atunci ... atunci avea-voi și eu pace.

Astfel de cadențe, exprimate într-o asemenea umană confesiune, nu fac decît să lumineze și mai viu figura asceticului Cipariu și să releve în același timp vocația sa poetică.

Mai tîrziu, prin 1855, în aceeași foaie de la Brașov, Cipariu își încearcă talentul de stihuitor prin poezii inspirate de anumite motive folclorice cu tendința de a versifica unele tradiții și obiceiuri populare : O zi de ajun, Sîngeorgiu, Mormîntul etc.

Alte poezii ale lui Timotei Cipariu, Codrul, Dorul, Bătrînul se află în volumul „Elemente de poetică“, în care a fost retipărită și „Ecloga“.

„Codrul“, prin maniera sa populară, denotă o remarcabilă cunoaștere a prozodiei poporului, iar prin conținutul său social relevă simpatia poetului pentru omul copleșit de asprimile vieții. „Dorul“, în schimb, e o suavă înfățișare a inimii unei fete de la țară tulburată, în fața gherghefului, de sentimentul dragostei :

„... Ea oftează, cînd și cînd,
Ochii-n lacrimi i-se-nneacă
Și mai tare capu-și pleacă
Și-i vezi mîna tremurînd.“

Din marginea unui astfel de tablou va începe marea literatură a idilelor lui Coșbuc.

Vrednică de remarcat este și atitudinea lui Cipariu — relevată în volumul menționat — față de poezia populară, pe care o voia valorificată în toată originalitatea și semnificația ei, ridicîndu-se împotriva culegătorilor care înțelegeau să înfrumusețeze, să completeze sau să „aranjeze“ creațiile poporului. „Poezia populară — afirma în mod categoric Cipariu — să rămînă populară, nu literară“. El nu se opunea ca folcloriștii să sublinieze în disertații și note anumite insuficiențe constatate, dar „să nu strămute de capul lor textul sau cuvintele limbii, fiindcă națiunea are dreptul de a pretinde ca editorii să-i comunice operele cum le-au compus poeții ei, nu cum le-au schimonosit alții“.

Preocupările poetice ale lui Cipariu, ca și ale lui B. P. Hașdeu sau ca ale lui N. Iorga de mai tîrziu, reliefează în mod pregnant profilul spiritual al unei mari personalități culturale, care a îmbrățișat multiple și adînci domenii de activitate — filologie, istorie, ziaristică, filozofie, pedagogie, literatură, memorialistică —, impunîndu-se ca unul din cei mai eruditi și mai activi cărturari ai secolului al XIX-lea.

Perspectivele posterității sale au fost concludent apreciate de George Coșbuc prin oda scrisă în 1887 la moartea marelui erudit : Non omnis moriar !

Vasile NETEA

Circulația

Urmare din pag. 1)

port orășenesc ridică în mod acut necesitatea unei organizări superioare. Preocupările noastre s-au axat pe rezolvarea unor probleme importante de circulație ca : soluționarea relațiilor de circulație în toate sensurile prin amenajarea unor „pastile“ verzi în piața N. Bălcescu, realizarea unei fluențe mai mari în circulație prin organizarea unei mai bune și operative traversări a Pieței Unirii, reglementarea girației în Piața M. Eminescu, organizarea circulației în bune condițiuni în zona Pavilionului Expoziției realizărilor economiei naționale a R.P.R. etc. În paralel cu acestea, menționăm amenajarea unor spații de parcare pentru mașini în piețele și punctele importante ale capitalei, ca : Piața Palatului R.P.R., Banca de Stat, hotelul Lido, Universitate, cartierul Pajura etc.

În ce privește transportul în comun, se menționează degajarea magistralei Nord-Sud — Bd. Bălcescu de transportul ei în comun pe linie

Troleibuz articulat experimental

fixă (tramvaiul) și înlocuirea lui cu mijloace de transport pe pneuri (autobuze și troleibuze). Această acțiune — rezolvată, de pildă, pe b-dul 6 Martie, Piața Unirii, Piața Bălcescu, Calea Griviței, strada Căderea Bastiliei etc. — va continua și pe alte artere ale capitalei.

— Dar în cadrul ansamblurilor noi de locuințe, ce s-a realizat ?

— Rezolvarea problemelor de circulație în cadrul acestor ansambluri — ne răspunde tov. arhitect șef Traian Stănescu — **s-a făcut pe baza proiectelor de detaliu, care au avut în vedere principalele prevederi ale schiței de sistematizare a capitalei. În acest sens, ne putem referi, de pildă, la lucrările de continuare a magistralei Nord-Sud, prin străpungerea realizată între liceul Gh. Șincai și Piața Unirii. Această magistrală, care formează axul major al capitalei, asigură circulația orășenească din drumul național nr. 1 București-Ploiești, către drumul internațional București-Giurgiu — R.P. Bulgaria. Avînd circa 70 m. lățime, din front în front construit, din care 26 m. parte carosabilă, iar trotuarele de cîte 8—12 m., această magistrală înlesnește buna circulație.**

Sistematizări de artere existente, lucrări de lărgire, de asigurarea circulației în bune condițiuni a mijloacelor de transport în comun, s-au mai executat pe Calea Griviței, între Piața 30 Decembrie și Podul Basarab, pe șoseaua Mihai Bravu — șoseaua Ștefan cel Mare, la Balta Albă (inclusiv refacerea arterei Baba Novac), pe șoseaua Giurgiului și șoseaua Olteniței etc. Au fost create artere noi : bulevardul Expoziției (între bulevardul Miciurin și strada Aviator Fuică), noul bulevard al Spitalului din ansamblul Berceni Sud 1 etc.

— Și pentru viitor, ce se prevede?

— În scopul aducerii unei contribuții din ce în ce mai substanțiale la rezolvarea problemelor de circulație, în viitorii ani se prevăd — în mare — următoarele : realizarea integrală a magistralei Nord-Sud ; asigurarea legăturii între ansamblul Balta Albă și zona centrală a orașului (Piața Unirii), prin executarea magistralei de circulație Est-Vest ; realizarea inelului principal de circulație prin executarea străpungerii între Bd. Ion Șulea și rîul Dîmbovița, după care inelul va funcționa o primă etapă prin Calea Văcărești, șos. Olteniței — Piața Pieptănari — șos. Viilor ; amenajarea Căii Victoriei, pentru a se putea trece la organizarea circulației pe dublu sens ; realizarea unei legături între Piața M. Eminescu și str. Ștefan Furtună, precum și între magistrala Nord-Sud (punctul cinematograful „Patria“) cu strada Știrbei Vodă traversînd strada Luterană.

Concomitent cu realizarea ansamblurilor noi de locuințe și a lucrărilor de circulație preconizate, se propune a se amenaja o serie de principale artere de penetrație (șos. Pantelimon de la strada Morarilor la linia de centură c.f., Bd. Ion Șulea de la zona industrială la teritoriul de locuit etc.) și artere de legătură (lărgirea circulației pe strada Galați în porțiunea Bd. Republicii — str. Italiană, amenajarea Splaiului Unirii între Abator și Piața Unirii, amenajarea Căii Văcărești între șos. Olteniței și Splaiul Dîmboviței).

Ritmul intens de circulație însă, precum și concentrarea circulației în anumite noduri, ridică necesitatea construirii de pasaje denivelate. Se va trece la studiul necesar realizării unor pasaje de acest fel și anume : pasajul de legătură pe sub calea ferată între Piața Scînteii și cartierul Jiului-Scînteia ; pasajul din Piața Unirii, la intersecția dintre artera Nord-Sud și magistrala Est-Vest ; pasajul subteran din Piața Victoriei, pentru ca inelul principal de circulație să nu mai intersecteze circulația Nord-Sud.

În ce privește problemele puse de unele intersecții principale de circulație, acestea vor fi rezolvate prin intersecții în cruce, cu relații către toate direcțiile, mergîndu-se pe principiul de amenajare adoptat în Piața N. Bălcescu sau prin organizarea de giratii largi, acolo unde există posibilitatea. În vederea măririi vitezei de circulație, se preconizează utilizarea sistemului de stop sincronic, pe mai multe intersecții de străzi, precum și sporirea firelor de circulație. Bd. N. Bălcescu, de pildă, ca și alte principale artere, permite organizarea a trei fire de circulație, prin marcaje speciale“, ne asigură interlocutorul nostru.

Mircea SCRIPCA
Fotografia : Nicolae MAZILU

Colțul celor mici

În recreație

Zarva taie, scurt, tăcerea :
Recreația-i ca mierea !
Dar o miere, cum să spun,
Ca atunci cînd fierbi magiun !

De cum sună clopoțelul
A și început „măcelul“ !
Ușile înlături date
Lasă oști înfierbîntate
Să se scurgă de prin clase
Ca trei rîuri zgomotoase :
Vin cocoșii dintr-a treia
Unde-a izbucnit scînteia,
După ei fug bobocei
Numeroși ca brebeneii.
Zburdă iezii dintr-a doua
Cu ochi limpezi, cum e roua,
Dar ce e cu clasa patra
Care răpăia ca piatra ?

Curtea școlii, mare — mică
Îi răstoarnă și-i ridică
Și mi-i cerne ca-ntr-o sită,
Ca să nu stea plictisită.

Cei-de-a patra — inamicii
Nu vor lupta cu piticii,
Că nu se ivesc de fel
Sau li-i teamă de război ?
Altu-i baiul : ca și ieri
Au ajuns prizonieri,
Nevoiți iar să rămînă
Peste oră, la română.

Două vrăbii, pe-ntrecute
Vorbesc vrute și nevrute :
„Recreația, surato,
Profesoara le-a mîncat-o !“

Vasile DIMA

CIUȘ-CIUȘ

Desene de Gh. CHIRIAC

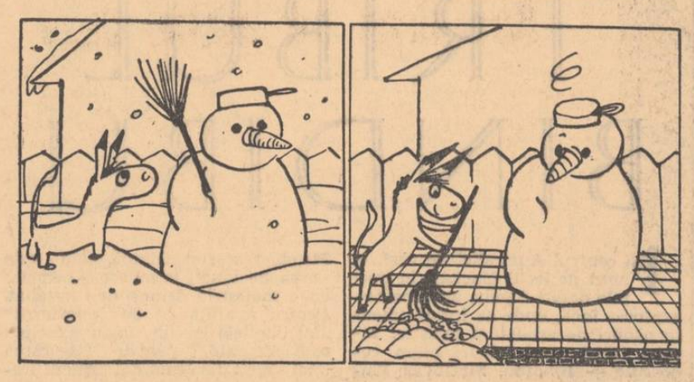

Aventurile lui Zgribulici

de M. DJENTEMIROV

— Există doar, știm bine toți.
Și biciclete cu trei roți.
De ce să risc cînd e mai bine
Să merg și eu pe... trei patine ?

Eu și cu Moț cădem mereu,
Ne străduim, ne vine greu,
Iar Mac trecînd pe lîngă noi
Ne ia în rîs pe amîndoi.

— Da, am căzut ! E-adevărat.
În schimb acum... am învățat,
Iar tu, grozav patinator,
Te plimbi și azi... în cărucior !

Desene : H. LERU

Săptămîna la televiziune

28 FEBRUARIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Rețeta gospodinei. 9.30 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. 11.00 Emisiunea pentru sate. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile lui Robin Hood (XIX). Frații. 19.35 Cîntă orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii. Dirijor: Radu Voinescu. Soliști : Ștefania Rareș, Cristina Speriosu, Ion Bogza. 20.20 Teatru în Studio. Careta de aur, de Prosper Merimée. Interpretează : Carmen Stănescu, artistă emerită, Dumitru Dunea, Mișu Fotino, Victor Radovici, Dorin Moga, 21.20 Muzică sub... zero grade. Emisiune de Letiția Popa și Fromi Moreno. Cîntă o formație instrumentală condusă de Corneliu Popescu. Soliști : Puica Igiroșeanu, Gilda Boeriu, Luminița Dobrescu, frații Mentzel, Cristian Popescu. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

1 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : Știți să socotiți ? 19.40 Post scriptum la un reportaj... 20.00 Mărțișor muzical. Recital de melodii celebre. Își dau concursul : Marina Crilovici, Valeria Savu, Constanța Cîmpeanu, Cornel Fînățeanu, Toni Buiacici, Nicoleta Mastero, (harpă), Eleonora Geantă (vioară), Maria Cristian (pian), Simona Ștefănescu, Luminița Dumitrescu, Ion Alexe, Adrian Caracaș, Paraschiv Pieleanu. 20.50 Revista spectacolelor. 21.40 Telesport. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

2 MARTIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Cumenfenol, de Emilian Corbu, inginer-șef la Combinatul de cauciuc sintetic-Onești. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : „Povestiri din Rubovia“ (II) Bagheta magică. 19.30 Șah. 19.45 Strada Pajurei nr. 15. 20.00 Teatru în Studio : Examene, examene. Comedie de Simion Macovei. În distribuție : St. Mihăilescu-Brăila, artist emerit, Elena Caragiu, Eugenia Eftimie, Cristea Avram, Viorel Comănici, Dinu Ianculescu. 21.30 De la o melodie la alta. Film muzical. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

4 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar : Oaspeții noștri. 19.40 Un laborator neobișnuit... 20.00 Actualitatea cinematografică. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

5 MARTIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune : Automatizări în industria petrolului și chimiei (I) de ing. Constantin Matei de la Institutul de proiectări de aparataj electrotehnic și instalații de automatizare. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Dăm legătura cu școala : Cei dintr-a VIII-a. 19.40 Documentarul : Delta, raiul albinelor. 20.00 Săptămîna. 21.00 Artiști amatori în studio. Echipa de dansuri a Palatului culturii din Brașov, grupul vocal-folcloric al Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei și orchestra de muzică ușoară a Ministerului Comerțului Interior. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

6 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 „1945 — 6 martie — 1965“. 19.35 Floarea albastră — operetă pentru copii de Aurel Giroveanu. 20.35 Filmul Străinul (seria I). 22.05 Melodii pentru toți. Emisiune muzical-distractivă cu Ionel Budișteanu, artist al poporului, Cleopatra Melidoneanu, Silvia Velicu, Mihaela Cotaru, Maria Teclu, Jean Păunescu, Nicolae Albulescu, Benone Damian. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

După un sondaj propriu, am ajuns la concluzia că telespectatorul obișnuit urmărește, în medie, patru (din șase) emisiuni pe săptămînă. În aceste condiții, se pune cu atît mai mult problema unui program judicios echilibrat, în care să fie reprezentate, în proporțiile pe care redacția le-a stabilit în general după criterii bune, toate genurile artistice sau publicistice frecvente pe micul ecran. În aceleași condiții, practica repetării unor emisiuni înlătură, dintr-un condei, cea mai mare parte a abonaților din fața micilor ecrane.

Sînt, desigur împrejurări și factori care justifică sau chiar impun repetarea unor programe. Ar fi fost, fără îndoială, nedrept ca acei telespectatori care n-au putut vedea la premieră spectacolul propriu al televiziunii cu „Rața sălbatică“ de H. Ibsen, să nu fi avut prilejul de-a urmări această frumoasă realizare a studioului nostru. Ar fi fost nedrept mai ales pentru creatorii lui, care au făcut atîtea lăudabile eforturi pentru un singur spectacol. Poate că ar fi fost mai indicat ca între cele două spectacole să se fi scurs un timp mai îndelungat, în care caz și cei care l-au văzut prima oară l-ar fi urmărit din nou cu interes. Dar repetarea (de mai multe ori) a unor filme, mai ales documentare, cu o stăruință care nu se justifică, alungă pe telespectatori din fața aparatelor de recepție.

Tot astfel și dezechilibrul care apare, din cînd în cînd, în alcătuirea programului. Nu mai departe decît săptămîna trecută am avut trei seri la rînd operă. În acest loc, am solicitat nu o dată atenția redacției în favoarea atît de numeroșilor prieteni ai teatrului liric. Dar după o absență de multe săptămîni, iată că trei seri, una după alta, ni se servește operă — bașca într-una din aceleași trei seri și un program bogat de operetă. Acum, probabil va urma relaxarea, cîteva săptămîni de refacere, pentru că la socoteala pe primul trimestru acest gen muzical și-a făcut suma de ore.

Iată, așadar, un exemplu de dezechilibru, această prezență masivă și insistentă a unui singur gen, după cum un alt exemplu, din aceeași săptămînă, ni-l oferă muzica ușoară. Care este (cînd este) frumoasă, sublimă, am putea spune, dar lipsește cu desăvîrșire... Va să zică, nici luni, nici marți, nici joi, nici vineri, nici sîmbătă, nici duminică, nici (din nou) luni muzica ușoară cu atît de mulți iubitori — și abia marți, o peliculă arhicunoscută de telespectatori tot prin intermediul micului ecran. Unde ne sînt orchestrele și cîntăreții ?

Precum se vede, problema echilibrării programului este una de bază.

Șt. RADU

MEDICUL vă sfătuiește

Cura de repaos în tratamentul tuberculozei pulmonare

Istoria tuberculozei și practica tratamentelor a reținut cura de repaos drept una din posibilitățile cele mai importante de vindecare a tuberculozei pulmonare. În prezent, în anumite faze ale bolii și ale procesului de vindecare, cura de repaos se asociază cu succes, sistematic, tratamentului medicamentos.

Cunoscînd datele elementare ale mecanismului de îmbolnăvire, apare logic ca paralel cu administrarea medicamentelor capabile să împiedice înmulțirea bacilului, să luptăm pentru îndepărtarea cauzelor ce au dus la îmbolnăvirea de tuberculoză.

Pornind de la strînsa dependență dintre mediul înconjurător (social și fizic) și organismul omului bolnav ; cunoscînd că atît procesele de îmbolnăvire ca și cele de vindecare au loc cu participarea sistemului nervos, se impune, în cadrul măsurilor curativo-profilactice antituberculoase, o modificare a condițiilor de viață ce au dus la îmbolnăvire.

Concediul medical cu suprimarea temporară a activității profesionale ; îndepărtarea preocupărilor ce duc la încordarea și oboseala nervoasă ; izolarea într-un mediu liniștit, capabil de a favoriza procesul de vindecare — realizează un mănunchi de măsuri capabile să modifice radical, în sens favorabil, condițiile de îmbolnăvire. Ele constituie baza curei de repaos în tratamentul tuberculozei pulmonare la adulți.

Astăzi, toată lumea de specialitate este de acord că numărul vindecărilor realizate prin respectarea curei de repaos practicată în primele luni după îmbolnăvire în spitale sau în sanatorii de specialitate este mult mai mare decît vindecările observate cu ajutorul tratamentelor denumite ambulatorii, adică la dispensar, fără a se practica corect cura de repaos.

Cura de repaos se realizează în condițiile cele mai prielnice în spital sau sanatoriu ; la domiciliu, cura de repaos este mai greu de pus în practică și de urmărit în rezultatele scontate.

Obiectivul ei prim îl constituie suprimarea eforturilor fizice capabile să agraveze boala.

Suferinzii febrili, cei slăbiți, care au o scădere mare în greutate, vor rămîne la pat pînă la dispariția temperaturii și pînă la revenirea la normal a greutății corporale. În perioada febrilă a bolii, în cursul complicațiilor (hemoptizii, localizări pe alte organe etc.) bolnavul rămîne tot timpul la pat unde i se servește alimentația. El nu are voie să vorbească și nici să fie supus emoțiilor.

Pe măsură ce procesul de vindecare face progrese, medicul — în cadrul obligației de a individualiza orice măsură terapeutică — va recomanda transformarea treptată a repaosului absolut în repaos parțial. În orele de readaptare la activitatea fizică, bolnavul va face plimbări neobositoare pe teren neted și numai pe timp frumos. Vîntul, curenții de aer, ceața și ploile au acțiune vătămătoare asupra mecanismului de vindecare.

Pe o vreme neprielnică, bolnavul își va petrece orele din afara curei, pe un scaunpat citind, ascultînd emisiunile de radio sau în fața televizorului. În anumite cazuri, la indicația specialistului, va putea începe practica culturii fizice medicale.

Cura de repaos nu trebuie prelungită peste măsură. Ea va fi practicată numai timpul necesar pentru reechilibrarea generală a organismului și adaptată fenomenelor clinice și radiografice de regresiune a leziunilor în curs de cicatrizare.

Dr. Al. Ș.

Ateroscleroza — boală de origine nervoasă ?

Printre alte teorii menite să explice modul de formare a ateromului (depozit grăsos format în mare parte din colesterol care se depune pe pereții interni ai arterelor dînd ateromatoza — preludiul aterosclerozei) există teoria nervistă.

După această teorie ateromatoza n-ar fi o boală localizată, cauzată numai de factori mecanici, infecțioși, toxiciglandulari etc. ci o boală generală a întregului organism provocată de turburări — de origine nervoasă — ale metabolismului colesterolului, ale tensiunii arteriale și ale hrănirii normale a țesuturilor vaselor de sînge.

Recent această teorie, mai cuprinzătoare decît altele, s-a consolidat considerabil prin rezultatele cercetărilor efectuate la Institutul de medicină experimentală al Academiei de Științe a U.R.S.S. Specialiștii acestui institut au constatat că surmenajul, efortul mintal exagerat, oboseala îndelungată produc dereglări nervoase care în cele din urmă generează formarea de ateroame pe traiectul arterelor. Explicația acestui fenomen este următoarea : în mod normal celulele nervoase din creier produc, pe cale reflexă, și dirijează schimburile chimice și electrice dintre sînge și țesuturi. Aceste schimburi asigură atît buna circulație a sîngelui în vase cît și hrănirea normală a țesuturilor irigate cu substanțele continute în sînge. Dar dacă celulele nervoase ale creierului sînt obosite printr-o activitate intensă și de lungă durată (surmenaj) ele nu mai au capacitatea de a declanșa și controla procesele electrice și chimice dintre sînge și țesuturi. Drept urmare se produc turburări ale acestor schimburi, grăsimile din circulație (inclusiv colesterolul) nu mai sînt metabolizate în țesuturi și se depun pe pereții vaselor sub forma unor plăci (ateroame) care dau ateromatoza și ulterior — prin modificarea pereților vaselor — ateroscleroza.

Concluzia, utilă pentru toți : evitarea surmenajului pentru a împiedica sau cel puțin a întîrzia cît mai mult instalarea aterosclerozei și — o dată cu ea — a altor inconveniente de natură nervoasă

Dr. Mircea OLTEANU

NOUTĂȚI

SE POATE CALCULA NUMĂRUL ANILOR DE VIAȚĂ ?

Așa cum se relatează în unul din ultimele numere ale revistei „Science et Vie“, dr.-ul Zemnovici de la Universitatea din Georgetown a pus la punct o metodă prin care se calculează cu ajutorul unui aparat electric durata aproximativă de funcționare a arterelor și deci și durata de viață a persoanelor examinate.

APARAT CARE PROTEJEAZĂ VIAȚA CARDIACILOR

Un grup de cercetători sovietici a realizat un aparat miniatural — nu mai mare decît o cutie de chibrituri — care, implantat sub pielea abdomenului unor bolnavi de afecțiuni cardiovasculare, asigură, prin emiterea unor impulsuri electrice o cît mai bună funcționare a inimii și previne apariția multor accidente cardiace.

BOLI DESCOPERITE PRIN MICROFON

Doi medici tailandezi au prezentat la un recent congres de cardiologie o nouă metodă pentru detectarea zgomotelor anormale ale inimii, mai ales a celor care sînt determinate de îmbolnăvirea valvulei mitrale. Prin această metodă, care folosește înregistrarea celor mai slab perceptibile zgomote ale inimii cu ajutorul unui microfon minuscul introdus în esofag, se pot descoperi chiar și cele mai mici leziuni incipiente ale inimii rămase nedecelate prin metodele uzuale de investigație.

ACȚIUNEA ANTIBIOTICĂ A STRIDIILOR

În revista „Science et Avenir“ se relatează că un grup de cercetători americani a pus în evidență acțiunea antibiotică a sucului de stridii. Experimentările au dovedit că acest suc ar fi o armă eficace impotriva infecțiilor streptococice și stafilococice precum și a virusurilor care provoacă poliomielita și gripa.

IMAGINI RADIOSCOPICE PERSISTENTE

În Anglia s-a construit un aparat pentru efectuarea examenelor radiologice după o nouă metodă. Aparatul realizează imagini radioscopice ce persistă 30 de minute pe un ecran acoperit cu un compus fosforescent electroluminiscent.

Al „treilea ochi“

Faptul că uneori avem impresia că simțim prezența sau privirea cuiva ațintită în spatele nostru înainte de a vedea persoana respectivă, a determinat pe unii oameni de știință să cerceteze fenomenul și să descopere că această senzație se datorește unor proprietăți încă necunoscute ale glandei epifize. Se presupune că această glandă cu secreție internă ar fi o rămășiță rudimentară a unui al treilea ochi și ar îndeplini legătura telepatică între unii oameni.

Narcoză electrică

Un grup de cercetători din S.U.A. a pus la punct un aparat electric, care lucrînd pe o frecvență de 700 cicli, are proprietatea — prin intermediul unor electrozi plasați pe frunte — să producă în timp de 30—60 de secunde somnul celor ce urmează să fie operați. La întreruperea curentului, bolnavul operat se redeșteaptă după cîteva secunde.

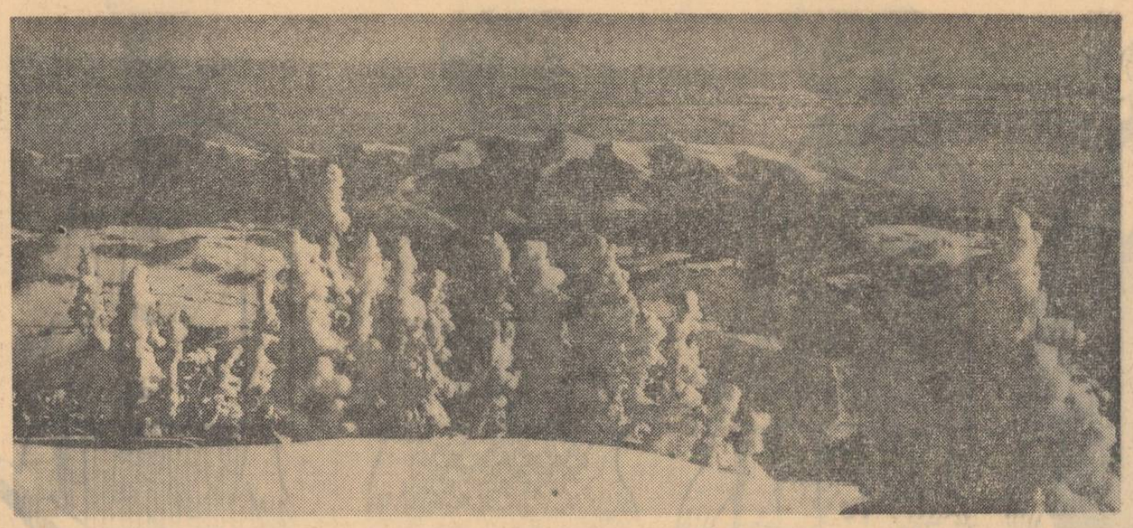

MUNTELE VLĂDEASA

Munţii Apuseni, cu pantele lor domoale, oferă numeroase terenuri proprii pentru practicarea schiurilor, acest frumos sport de iarnă, care devine tot mai răspîndit în ţara noastră. În această privinţă un loc de frunte îl ocupă masivul Muntelui Vlădeasa, care formează partea de nord-vest a Apusenilor, unde o cabană bine amenajată asigură turiştilor o cazare confortabilă.

Dintre numeroasele căi de acces care duc spre cabana Vlădeasa, iarna se recomandă îndeosebi următoarele două:

Cu mijloace auto-moto se urmează şoseaua naţională (DN1) Cluj—Oradea pînă la Huedin (50 km), apoi ruta ce trece prin comunele Zamşincrai şi Săcueu, pînă în satul Rogojel, în total 82 km. De aici se continuă drumul pe jos, pe poteca ce urcă şerpuind printre pîlcuri tot mai compacte de brazi — decorul specific al Munţilor Apuseni — şi după un urcuş de aproximativ o oră şi jumătate, drumeţul ajunge în pitoreasca „Poiana Frînturii". Spre miazăzi şi răsărit, privirea turistului alunecă peste undurirea nenumăratelor culmi ce se pierd în zare, iar la capătul de sus al poienii se zăreşte cabana Vlădeasa, într-un splendid decor de brazi. La orizont, se întinde culmea domoală a Muntelui Vlădeasa, acoperită cu veşmîntul alb al zăpezii.

Al doilea itinerar, mai dificil de parcurs, porneşte din halta de cale ferată Bologa, situată pe linia Cluj—Oradea, la 62 km de Cluj. De aici se urmează pe jos drumul de care, marcat cu bandă albastră, ce trece prin satul Bologa, pe lîngă străvechea cetate cu acelaşi nume şi urcă lin pe firul văii Săcueului, apoi pe al Ordîncuşii. După un parcurs de aproximativ 13 km începe urcuşul propriu-zis, pe o potecă ce scoate pe drumeţ deasupra satului Rogojel, făcînd apoi joncţiunea cu primul itinerar în Poiana Frînturii. Totalul parcursului de la halta Bologa pînă la cabana Vlădeasa este de aproximativ 18 km, necesitînd 5—6 ore de mers.

Cabana este situată la altitudinea de 1430 m şi astfel ea prezintă avantajul că în iernile capricioase, ca de exemplu cea din anul acesta, cînd terenurile de schi, situate la cote mai joase, sînt lipsite de zăpadă, pe pîrtiile din jurul cabanei ea se găseşte din belşug, adesea pînă în primăvară. Un număr de 37 de paturi şi un bufet bine asortat asigură turiştilor o cazare în bune condiţii.

Pîrtia cea mai frecventată de schiorii care poposesc la această cabană, este cea care traversează terenul defrişat, din imediata apropiere a cabanei, şi urcă spre vîrful Vlădeasa. Tot banda albastră îi conduce pe schiori mai departe prin minunate alei care traversează pădurea. Brazii încărcaţi cu zăpadă se răresc treptat, devin tot mai scunzi şi, desfiguraţi de viscol, iau cele mai fantastice înfăţişări. Ajungîndu-se pe golul alpin, se urmează drumul pe creastă şi după un parcurs de aproximativ o oră şi jumătate se ajunge pe vîrful Vlădeasa, înalt de 1835 m. În imediata apropiere a acestuia se găseşte staţiunea meteorologică, în funcţiune vara şi iarna.

O splendidă panoramă se desfăşoară privirilor în toate direcţiile: spre răsărit se zăresc culmile munţilor Gîlăului, spre miazăzi, crestele impozante ale munţilor Bihorului, spre apus dealurile printre care-şi croieşte drum Valea Drăganului, spre miază-noapte culmile şi văile ce formează bazinul Crişului Repede — toate învăluite în mantia albă a zăpezii.

Coborîrea pe acelaşi drum, dintr-o suflare, oferă schiorilor antrenaţi senzaţii excepţionale.

O altă excursie, mai uşoară, este cea la Pietrele Albe. Se urmează drumul de care ce trece mai jos de cabană şi urcă în pantă domoală pe coasta muntelui Vlădeasa, traversînd în viraje, pitoresc arcuite, numeroase pîraie. După o oră de mers se ajunge pe o şa, în prelungirea căreia se înfăţişează deodată în toată splendoarea lor Pietrele Albe, un enorm perete vertical de calcar, crenelat în partea de sus, la picioarele căruia se formează Valea Seacă ce duce spre cascada de la Răchiţele.

Continuînd acest traseu, care face apoi joncţiunea cu banda albastră ce coboară de pe vîrful Vlădeasa, schiorii bine antrenaţi şi rezistenţi, dacă au plecat de cu noapte de la cabană, pot să ajungă în aceeaşi zi, fie la punctul turistic Padiş, fie la staţiunea climaterică Stîna de Vale.

Dar ori pe care din aceste itenerare le-au parcurs, schiorii se vor întoarce cu impresii de neuitat ale Apusenilor.

Maxim POP

Itinerare turistice

Brazilia se pregăteşte pentru campionatul mondial de fotbal

Federaţia de fotbal din Brazilia acordă o deosebită atenţie turneului final al campionatului mondial de fotbal care va avea loc în 1966 în Anglia. Preocupările în această direcţie ar putea pare prematura, dar în Brazilia, a cărei echipă are de apărat prestigiul de dublă campioană a lumii în două ediţii consecutive, pregătirile sînt de pe acum în atenţia tuturor: a conducătorilor, a jucătorilor, a iubitorilor jocului cu balonul rotund, a presei.

Pentru a ilustra vastul program de pregătiri al lotului brazilian, considerăm că este suficient să reproducem unele părţi ale unui interviu pe care JOAO HAVELANGE, unul din factorii de răspundere din fotbalul brazilian l-a acordat presei. Iată cîteva fragmente ale acestui interviu.

— Aţi stabilit definitiv programul pentru anul în curs?

— Programul a fost definitivat şi cuprinde opt întîlniri internaţionale. Pentru trei din ele datele au fost şi fixate: primul meci la 20 iunie, la Casablanca, al doilea la 24 iunie la Porto, iar al treilea la 30 iunie la Göteborg cu Suedia. Vom avea încă trei jocuri la date încă nefixate cu trei din următoarele reprezentative naţionale: Belgia Olanda, U.R.S.S., Cehoslovacia, Iugoslavia şi R. F. Germană. Alte două meciuri le vom disputa cu reprezentativa Argentinei între 2—9 iunie. După reintoarcerea din turneul din Europa se vor întîlni două selecţionate după care lotul pentru Londra va fi definitivat.

— Ce alte măsuri aţi întreprins în cadrul programului de pregătire?

— Doctorul Gosling, care răspunde de serviciul nostru medical, va face o călătorie în Europa pentru a completa programul nostru de pregătiri. El va studia terenurile, instalaţiile, clima, mijloacele de acomodare, astfel ca la ora H, lotul nostru să fie pregătit din toate punctele de vedere. Înainte de a sosi în Anglia, programul nostru prevede trei săptămîni de acomodare în... Suedia, mai precis în localitatea Atvidaberg unde se va încheia programul nostru de pregătiri. Aici vom susţine cîteva întîlniri cu echipe suedeze după care la 4 iulie vom ajunge în localitatea engleză Lymm, la 32 de kilometri de Manchester. Şi aici vom susţine meciuri de verificare cu echipe engleze.

— Credeţi că sînt posibile surprize din partea echipelor europene?

— Da, cu condiţia să-şi fi ameliorat tehnica cu circa 30 la sută faţă de 1958 sau să folosească unele tactici noi şi interesante. Iată de ce deviza noastră este: niciodată să nu fii surprins.

— Ce informaţii meteorologice posedaţi referitor la perioada în care va avea loc turneul final din Anglia?

— Posedăm date foarte importante mai ales pentru noi, sud-americanii. Avem date precise privind temperatura probabilă, umiditatea aerului, cam la cîte zile ploioase şi cu brumă ne putem aştepta etc.

— Ce părere aveţi, veţi putea conta pe Pele şi Garrincha?

— În ceea ce îl priveşte pe Pele nu cred că vom avea probleme. În privinţa lui Garrincha nu ne putem pronunţa. El a fost operat la genunchi şi este mai în vîrstă decît Pele. Recenta lui reintrare a fost însă bună şi cred că o să-şi găsească locul în echipa Braziliei.

DINAMO-bis!

de Dan DEŞLIU

Din Suedia zăpezilor şi fiordurilor, patria lui Paavo Nurmi şi Tumba Johannson, fieful marilor performanţe în cursele cu patine şi schiuri, ne-a sosit spre sfîrşitul săptămînii trecute vestea unui frumos succes al culorilor noastre. Ce-i drept, el a fost obţinut în alt cadru decît acela al nămeţilor şi al gheţei — mai precis, în bazinul acoperit de la Eskilstuna. Frumoasa localitate de pe ţărmul lacului Mälaren, deasupra căruia va fi plutit cîndva, într-un timp de poveste, Nills Holgerssen cu cîrdul de gîşte sălbatice, a găzduit un mare turneu internaţional de polo pe apă, contînd pentru preliminariile primei ediţii a „Cupei campionilor europeni".

În compania formaţiilor similare din ţara gazdă, R. D. Germană şi Ungaria — cotate printre principalele forţe ale handbalului nautic — precum şi în meciul decisiv cu N.C.A.C. Moscova, cîştigătoarea grupei a IV-a, dinamoviştii bucureşteni s-au comportat strălucit, obţinînd patru victorii din tot atîtea partide.

Ceea ce mi se pare deosebit de îmbucurător este faptul că, pentru întîia oară într-o competiţie de anvergură, poloiştii romîni izbutesc să depăşească „punctul mort" al momentelor decisive, — păstrîndu-şi calmul şi claritatea chiar atunci cînd sînt conduşi — că ei nu se mai lasă timoraţi de faima adversarilor, că, fără a cădea în cealaltă extremă, au devenit mai încrezători în forţele proprii — de altfel reale şi importante, după cum o atestă înseşi rezultatele.

Victoria de la Eskilstuna, opţiune făgăduitoare asupra turneului final din martie, de la Magdeburg, are darul să ne reconforteze, înduleind, într-o oarecare măsură, amărăciunea mai veche şi mai recentă, a eşecurilor la limită în faţa corifeilor spectaculoasei discipline.

Marţi seară, la Floreasca, într-o ambianţă de zile mari, colegii de club ai lui Mărculescu, Zahan, Grinţescu et comp. — au surclasat, de o manieră entuziasmantă, pe handbaliştii de la R.I.K. Göteborg. Deşi era de aşteptat ca bucureştenii să-şi reînnoiască performanţa din deplasare, evoluţia campionilor noştri a stîrnit admiraţia publicului şi — rară avis — chiar pe aceea a valoroşilor jucători scandinavi. Nădăjduim că, în continuare, colegii lui Moser vor privi cu egală seriozitate fiecare întîlnire din cadrul C.C.E., avînd — după opinia unanimă — nu numai posibilitatea ci, dacă se poate spune astfel, chiar obligaţia de a aduce, la capătul competiţiei, aici, la Bucureşti, preţiosul trofeu.

Atletism... în prim plan

Atletismul de sală e la urma urmei atletism în prim plan. De sus, din tribună, în miez de vară, un pluton pe turnantă îl poate ascunde pînă şi pe Peter Snell.

În schimb aici, în sală...

Izbutesc să număr boabele de nisip deşertate din pantoful Iolandei... Aud scîncetul de copil al Viorichii Viscopoleanu sub apăsarea barei de metal... Tresar la startul cursei de 60 m., deşi pistolarul lipseşte, iar starterul dă plecarea plescăind două maxilare de lemn, precum capra de ajun...

Acesta e farmecul atletismului de sală...

Bila aruncătorilor de greutate nu zboară la vreo 100 de metri în stînga tribunei, ci se rostogoleşte chiar la picioarele tale... Stacheta cade cu un zgomot asurzitor de parcă s-ar prăbuşi într-un bazin gol. Iar sprinterii, după ce spulberă iluzia firului de sosire, cad în plasa de amortizare din faţa zidului-limită, ca fluturii atraşi de lumină.

De fapt caut un subiect de reportaj. Hai să zicem, Viorica Viscopoleanu.

— Ascultă Octave, cît cîntăreşte Viorica?

— 52 de kilograme — răspunde prompt soţul „iconiţei bizantine".

— Şi haltera de pe umeri?

— 90 de kilograme.

Încerc să par versat, dar Octav zîmbeşte cu subînţeles: „Vă rog să recunoaşteţi că nu v-aţi aşteptat!"

„Dacă vrei, recunosc".

— Şi ieri a făcut tot asta?

— Nu, ieri s-a căţărat în copac, împreună cu Ioli, la Băneasa...

— De ce?

— Ventilaţie pulmonară...

— În copac?

— Cu ocazia asta se împuşcă două veverite deodată...

— Şi care e a doua?

— Îndeminarea. Dacă le-aţi vedea, parcă sînt „figurile dantesti" ale meşterului Ciucă, la Dalles.

Dacă tema e „în prim plan", atunci să pun reflectorul pe antrenorul Mihaelei Peneş, Pandele Lixandru. Uscăţiv, ochelari, ginditor şi stîngaci pînă la dezinvoltură...

— Unde e Mihaela?

— Trebuie să pice-ndată. Joacă baschet cu Lia Manoliu la „medie 28".

— Baschet?

— Da, baschet. Campionii olimpici nu devin semizei, ci rămîn oameni.

— Nu-nţeleg.

— Ca să fii un mare sulţaş, trebuie să fii în primul rînd un mare atlet. Şi pentru ca Mihaela să nu intre în galeria „cometelor" de tip Danielsen, trebuie să devină o mare atletă.

— În care scop...

— Aleargă, aruncă pietre, lucrează la inele, la trapez etc, etc, etc.

— Proiecte 1965?

— Să fie constantă ca Sidlo şi să o bată pe... Mihaela.

Ioli. Aleargă Ioli peste garduri — 40 de m g în 6,0. Recordul de sală e 6,1 (!). Soeter:

— La Tokio, dacă n-ar fi durut-o glezna, ar fi mers la pentatlon. Pentru echipă.

— Cu şanse?

— 4 800 de puncte.

— Tradu pentru cititori...

— 1,90 înălţime, 24,5—25,0 pe 200 m, 6 la lungime, 10,95 la greutate şi 11 secunde pe 80 garduri.

Ioli sare peste stacheta înălţată la 1,60.

Ioli aleargă pe loc, cu haltera pe umeri.

Petre Zîmbreşteanu, prezent în sală:

— Marele ei secret e că îşi face adversari din orice. Din garduri, din haltere, din stachetă... Din tot... Şi se bate cu toate astea ca şi cum ar fi fiinţe vii... Ca Don Quijotte. Numai că în cazul Iolandei, morile se prăbuşesc.

O rafală de vînt prin uşa întredeschisă îmi suflă ideea reportajului...

„Într-o singură seară şi în aceeaşi sală, un reporter pornit în căutarea unui subiect a întîlnit trei fete olimpice".

Încerc o replică:

— Şi băieţii?

— Sssssst! În atletismul nostru stăpîneşte deocamdată matriarhatul...

Ioan CHIRILĂ

MOZAIC

● *O DECLARAŢIE a lui Sonny Liston: „O dată mai mult Cassius Clay a dovedit că nu se pricepe la box, afirmînd că Chuvalo va învinge prin K.O. pe Floyd Patterson. Tot mie îmi va reveni sarcina să-i ofer o lecţie de box şi să-i iau titlul de campion mondial".*

● *CUNOSCUTUL jucător francez de tenis Jean Borotra, continuă, în ciuda faptului că este în vîrstă de 66 de ani, să ia parte la diferite competiţii. Recent, în cadrul campionatelor internaţionale ale Franţei pe teren acoperit el a jucat în al doilea tur fiind învins de tînărul Bernard Paul (în vîrstă de 20 de ani!) cu 10-12, 1-6, 6-3, 6-4, 6-3 (după ce a condus în ultimul set cu 3-1).*

● *RECENT, înotătorul Don Schollander care a cîştigat patru medalii de aur la J. O. de la Tokio, a fost sărbătorit de membrii... parlamentului din statul Oregon (S.U.A.). Cu acest prilej cunoscutul campion a rostit o cuvîntare, viu aplaudată. În aceeaşi zi în urma unei dispoziţii a guvernatorului în întreg statul Oregon s-a sărbătorit „Ziua lui Don Schollander".*

● *UN ADMIRATOR al campionului european la categoria cocoş, Mimoun Ben Ali, i-a oferit după meciul său cu francezul Vetroff pe care l-a cîştigat, un bilet la loteria spaniolă. Admiratorul său a avut motive să se laude că i-a oferit un important cadou: biletul a ieşit cîştigător cu 500 000 pesetas!*

Revenirea lui Michel Jazy

Marea speranţă a atletismului francez pentru Jocurile Olimpice de la Tokio a fost Michel Jazy a cărui activitate şi performanţe îi dădeau tot dreptul să spere la o medalie de aur în cursa de 5 000 m. După cum se ştie, el a suferit un eşec (s-a clasat al patrulea) şi mulţi specialişti au fost după aceea de părere că în cazul Jazy posibilităţile sale au fost exagerate.

Iată însă că în ultima vreme numele său se află din nou în frunte în paginile de sport ale ziarelor franceze. În acest an el a obţinut o serie consecutivă de frumoase succese culminate cu o performanţă puţin obişnuită: în trei zile consecutive el a cîştigat trei probe, două pe teren acoperit, stabilind două recorduri de sală — unul european la 1 500 m (în 3'42"6) şi unul mondial la 2 000 m (în 5'04"4) şi un cros în aer liber!.

Un redactor al ziarului „L'Equipe" a găsit potrivit să-i ia un interviu, din care reproducem mai jos cîteva fragmente:

— Sînteţi satisfăcut de această experienţă?

— Da, foarte satisfăcut. Antrenamentul meu din ultima vreme mi-a permis să abordez cele trei curse fără eforturi. Iar rezultatele mi-au făcut mare plăcere. În compania unor atleţi mai valoroşi cred că aş fi obţinut rezultate şi mai bune.

— După Tokio s-au purtat multe discuţii în legătură cu viitoarea dv. carieră. Cum explicaţi evoluţia ei?

— Rezultatele cursei de 5 000 m. de la Jocurile Olimpice a fost o adevărată lovitură de ciocan şi eu eram decis — pur şi simplu — să mă las de atletism. Cînd m-am reîntors în Franţa, am fost primit cu multe încurajări şi încet-încet mi-am revenit, iar dragostea mea pentru atletism a renăscut şi mai puternic.

— Care sînt proiectele dv. de viitor?

— Mi-am schimbat programul de antrenament (în prezent am o medie zilnică de 30 km de alergări). Am un calendar destul de bogat în care ţinta mea principală va fi cursa de o milă şi cea de 5 000 m, eventual unele alergări de cros internaţional Nu sînt atît de bătrîn încît să-mi pierd speranţa că pot fi şi un viitor recordman mondial (chiar la 5 000 m) şi chiar un atlet capabil să fie prezent la Jocurile Olimpice din 1968.

IMAGINI DIN SPORTUL INTERNAŢIONAL

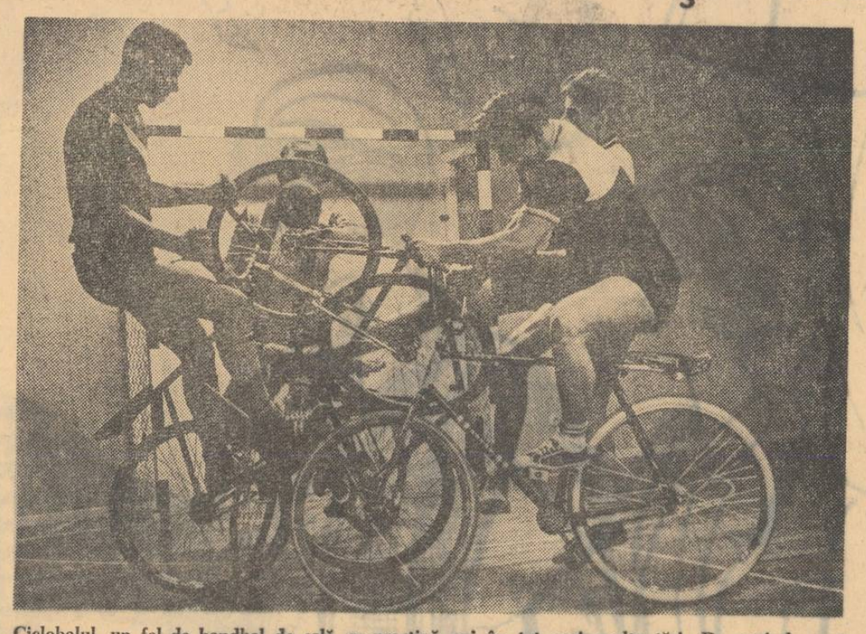

Ciclobalul, un fel de handbal de sală, se practică azi în tot mai multe ţări. De curînd acest sport a început să capete o largă răspîndire şi în Suedia. Fotografia noastră înfăţişează o fază interesantă din timpul unui meci desfăşurat la Stockholm

Jocul de rugbi oferă faze dintre cele mai spectaculoase aşa cum se poate vedea şi din fotografia de mai sus

O imagine de la campionatele de patinaj artistic desfăşurate la Moscova. Evoluează sovieticii Ludmila Belousova şi Oleg Protopopov, campioni europeni

Tică, Lică şi Goanţă... sportivi de performanţă

Şcolarii au bucuria de a găsi în aceste zile în librării o carte de versuri, anecdote, povestiri etc. cu subiect şi, bineînţeles, conţinut sportiv.

Este vorba de „Tică, Lică şi Goanţă... sportivi de performanţă", lucrare scrisă cu destulă îndemînare şi răbdare de... bunic, de *Vasile Tofan*. Ilustraţia, şi ea la înălţime; vioaie şi hazlie, e datorată unui remarcabil meşter al desenului pentru copii, actorul *Iurie Darie*.

Apreciind iniţiativa Editurii Uniunii de Cultură Fizică şi sport, socotim că este bine ca aceasta să purceadă mai des la astfel de apariţii, care furnizează o lectură plăcută şi distractivă şi contribuie în largă măsură la atragerea şcolarilor spre sport şi la sădirea ideii de întrecere şi performanţe sportive.

ŞAH

Succese olimpice ale problemiştilor romîni

În cinstea Olimpiadei de şah care a avut loc la Tel Aviv, în luna noiembrie, a fost organizat şi tradiţionalul concurs olimpic de compoziţie şahistă, la care au trimis lucrări numeroşi problemişti din ţările membre ale F.I.D.E.

Buletinul cu rezultatul acestui turneu sosit recent în ţară, notează între laureaţii turneului olimpic şi cîţiva problemişti din R. P. Romînă: Virgil Nestorescu, *cu două probleme, şi* Sergiu Than *cu una, la secţia „mat ajutor" şi* Paul Vătărescu *cu o lucrare la secţia „studii".*

Unul din arbitrii Olimpiadei a fost şi maestrul sportului, ing. A. F. Ianovcic din Sibiu, la secţia problemelor cu mat în 3 mutări.

Iată mai jos două din lucrările premiate:

Studiul nr. 1

PAUL VĂTĂRESCU
(Oltenita)

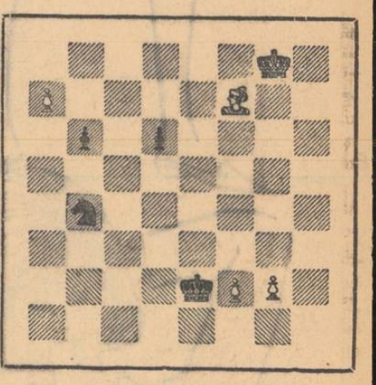

Albul cîştigă

Problema nr. 6

VIRGIL NESTORESCU
(Bucureşti)

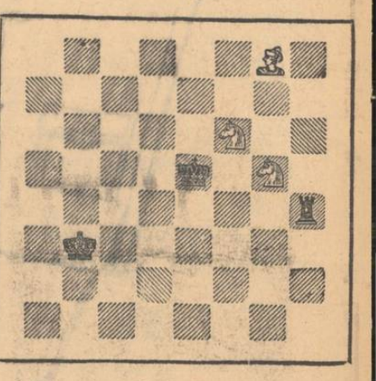

a) Mat ajutor în 3 mutări
b) Idem, cu nebunul din g8 la h8.

O partidă interesantă

La recentul turneu internaţional de la Beverwijk (Olanda), în partida dintre Smederevac — cu albele — şi Johannessen s-a jucat o variantă controversată din apărarea spaniolă: **1.e4,e5, 2.Cf3,Cc6, 3.Nb5,a6, 4.Na4,b5, 5.Nb3,Ca5.** Johannessen este un partizan al acestui mod de a trata deschiderea cînd are piesele negre şi, între alţii, i-a răspuns la fel şi maestrul Ghiţescu într-o partidă disputată la Marianski Lazne, 1961. Planul strategic al negrului pus în practică prin mutarea 5.Ca5 urmăreşte supravegherea nebunului din b3 şi schimbarea lui la momentul potrivit pentru a se slăbi presiunea pe care acesta o exercită asupra poziţiilor negre. Din punctul de vedere al negrului planul are însă şi un defect: permite albului să preia iniţiativa în centru. Această variantă duce adeseori la un joc de mare luptă, cu complicaţii neaşteptate. În partida de care am amintit şi pe care o publicăm mai jos, albul a încercat să îmbunătăţească varianta şi a jucat 12.Cf5 în locul obişnuitei mutări 12.Cf3. Johannessen a combătut însă în mod inspirat această inovaţie şi, apărîndu-se bine pe aripa damei a dezlănţuit un atac decisiv pe flancul regelui.

Problema nr. 10

Cu albele: **SMEDEREVAC**
Cu negrele: **JOHANNESSEN**

Jucată la turneul internaţional de la Beverwijk

1. e4, e5	22. Dd3, Te8
2. Cf3, Cc6	23. Cc3, Dc6
3. Nb5, a6	24. D:f5+, Rb8
4. Na4, b5	25. Dg5, Ce4!
5. Nb3, Ca5	26. C:e4, D:e4
6. 0-0, d6	27. f5, Th5!
7. d4, C:b3	28. Dg6, Te6!!
8. a:b3, f6	29. f:e6, D:g6
9. Ch4, Dd7	30. T:f8+, Ra7
10. Cc3, Nb7	31. Cf4, De4
11. f4, 0-0-0	32. Nd2, Dd4+
12. Cf5, b4	33. Rf1, D:d2
13. Ca2, N:e4	34. C:h5, D:g2+
14. Cg3, Nb7	35. Re1, Dg1+
15. C:b4, e:d4!	36. Rd2, D:h2
16. D:d4, c5	37. Re1, Dg1+
17. Dc3, f5	38. Rd2, Dd4+
18. Cd3, h5!	39. Re1, De3+
19. Cf2, h4	40. Rb1, D:e6 şi albul cedează.
20. Ce2, Th6	
21. Ch3, Cf6	

MAGAZIN
revistă săptămînală
editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia: Piaţa Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

vine primăvara

Desene de
TANȚI
PFENNINGS

RIK AUERBACH

DIN ISTORIA... MĂRȚIȘORULUI

1

— Nevastă-mea e cam slăbuță, nu suportă... mărțișorul!

2

JUPITER: — Ce să mai umblu cu mărțișoare? Uite, ți l-am adus chiar pe... Marte!

3

— Ți-am adus mărțișor un sarcofag! Știi... ca să nu te pîrlească soarele...

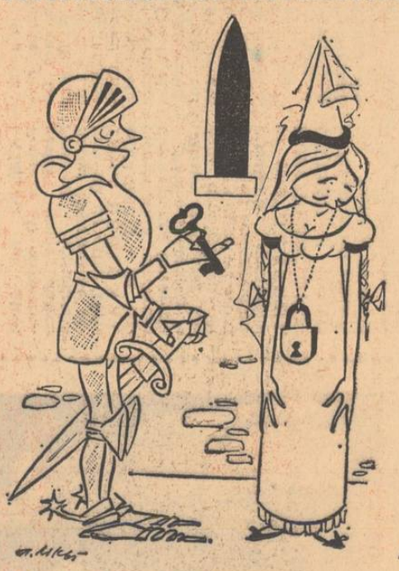

4

— Cheia... o păstrez eu!

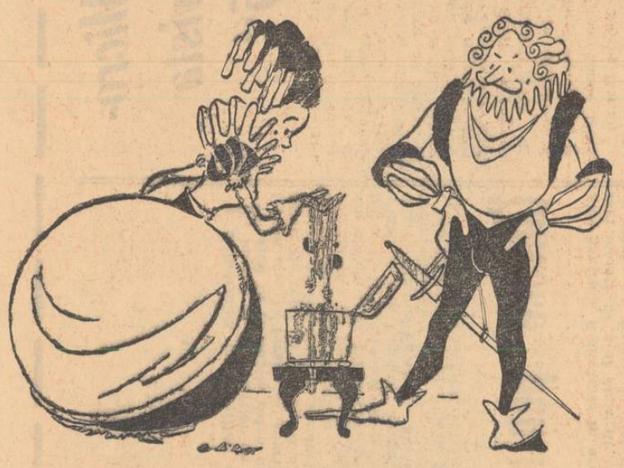

5

— Frumoase mărțișoare, dar de ce... treizeci?
— Pentru că plec în războiul... de 30 de ani!

6

— Nu, nu potcoavă! Aș dori... un avion.
— Regret, nu ne-au sosit încă. Încercați peste un... veac!

7

— Draga mea, am văzut scris pretutindeni: „Cartea, cel mai frumos mărțișor!"....

De 1 martie

CRONICĂ RIMATĂ

Draga mea, uituc din fire,
Deși știi că te ador...
Punctual la întîlnire
Ți-am adus un mărțișor.

O tradiție mai veche
Mă prezintă în zadar,
Că sînt tare de ureche
Și de tine n-am habar.

Nu-i adevărat. Privește.
Dintr-un petec de azur
Uite, luna cum zîmbește
Suspendată lîngă șnur.

Ți-am adus o floare rece
Decupată din metal...
Sau pe scară, grav, cum trece
Un coșar sentimental.

Ți-am adus un strop simbolic,
Cu luciri de peruzea
Și motanul melancolic
Cu mustăți de catifea...

Paradoxuri pe tipsie:
Patru urși, un turn, o floare,
Ți le dau pe toate ție.
Mărțișoare, mărțișoare...

Ce te uiți așa mirată
Parcă scoți pe ochi scîntei?
A, mersi, ești supărată,
Nici nu vrei să le mai iei?...

Eu, alerg o zi întreagă
Să găsesc ce a rămas...
Cine să te înțeleagă,
Și, matale, strîmbi din nas!

Mi-am strivit și pălăria,
Mi-am pierdut și un galoș.
Iară tu, îți versi mînia,
Mă privești cu crunt repros.

Cum? Păpușa-i ca o babă?
Ursul parcă e mamut?
Ia te uită, ce mă-ntreabă,
Parcă eu le-aș fi făcut?

E-o atenție, vezi bine,
Chiar trifoiul mutilat.
Ce-ai fi vrut să-ți iau în fine,
Să îți cumpăr un „Fiat"?

Sau să-ți iau o blană nouă,
Sau căciulă cu perucă?
Ce, nu vezi? Afară plouă
Iară iarna e pe ducă.

Dar eu știu de mult secretul
Ce te face să zîmbești:
Ia te rog acum buchetul,
Darul celui ce-l iubești.

Iar ești zîmbet și-ai uitat
Cînd îți dau ca prima oară
Ghiocelul parfumat,
Mărțișor de primăvară!

D. TABACU

CUVINTE încrucișate

Mărțișor

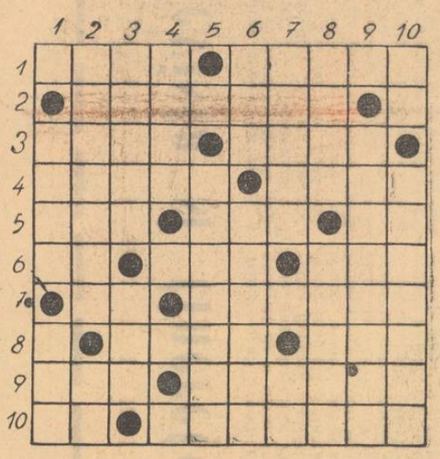

ORIZONTAL: 1. MĂRȚIȘOR (pl) — COȘAR 2. TRIFOI MARE 3. „13" — INIMA 4. „LA MULȚI ANI!" — PĂPUȘA 5. La un an odată — General al lui Mihai Viteazul — La modă! 6. Doi și trei MARTIE... — MĂRGELUȘA — Bunic (reg) 7. Destinatara MĂRȚIȘORULUI... — Plafoane 8. FLOARE — PEȘTIȘOR 9. MĂRȚIȘOR „13"... în Roma antică (pl) — CLOVN (pl) 10. Soare — BRĂȚARA DE AUR.

VERTICAL: 1. Alt COȘAR — LANȚ 2. Cheltuială (fig) — FACE CADOU 3. „13" — Prind MĂRȚIȘOARELE pe ROCHII, BLUZE sau PARDESIE 4. Aduce veselie... 5. EXPRIMA DRAGOSTEA (fem. pl) 6. Un FIR... —... NEGRU (din lemn!) 7. Nu prezintă interes — M. 8. Încă un COȘAR... — ...cu un FIR mai gros. 9. SĂRBĂTOARE (pl) 10. PERLE! — CU NOROC...

E. MARTIN

Ras, tuns și... încrucișat

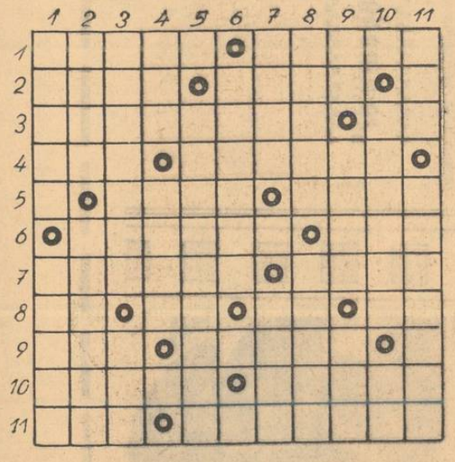

ORIZONTAL: 1. Rade barba — Prinde părul 2. Rad barba — Ondulează părul 3. Apă de colonie, în limbajul Coanei Chirița — Fier! 4. Limpezit! — Necesită frecții... 5. Ornament frontal (maschează... coama!) — Un fel de „barbă"... 6. Se ocupă mult de frează... — Poartă mereu barbișon! 7. Streașină de păr — Crește în păr! 8. Din brici... — ...și din pieptene! — Luat numai în față! — ...La forfecuță! 9. A toci... — ...bricele și foarfecele! 10. Fire albe ...naturale — O „tunde"... cînd aude startul! 11. Fir — „Apă vie" ...pentru păr!

VERTICAL: 1. Cu părul deschis... — ...și închis (fem) 2. Dă jos barba — Pieptănat 3. Reproducere de-a fir a păr... — Într-un cuvînt... a spăla pe cap! 4. Instituție prin care poți fi servit... cu mașina! — Înțeapă... 5. Ca o cărare... 6. Sticlă cu parfum, briantină sau alte loțiuni 7. Barbă... redusă! — Tuns, pe ici și pe colo! 8. Singurul animal cu părul peste cap (asemenea omului!)—Clienții de la „Ciufulici" 9. În păr și în barbă! — Frunte... cu chelie! — Insulă în Arhipelagul Solomon. 10. Bărbierul din Sevilla — Pene! 11 Pentru prins părul — Pentru ras barba.

F. RIZESCU

Cuvinte mai rare: ATIC — ALU.

Început de primăvară

ORIZONTAL: 1. Vestitori ai primăverii... 2. A acorda un rang sau o cinste (od) 3. Are mult de lucru în perioada dezghețului... — Localitate în Danemarca. — Începutul simfoniei! 4. În răsad! — Vînt cald, primăvăratic din sudul Europei. 5. Cap de clapon! — Fluviu în Siberia. 6. Primăvăratică... pe aleile înflorite — Sandu Florescu — La mijlocul cursei! 7. Ornamente arhitecturale — Prefix medical 8. Eroina florită 2. Se anunță de pe acuma... (pl). 3. Oraș în Arabia — Rîu în U.R.S.S. — Pronume 4. Teatrul Național din București — Infinitiv solar... 5. Aprilie! — Se lasă caldă, peste natura reînviată... — Ion Bostan 6. Cerul de primăvară — Ghioceii răsăriți de sub zăpadă... 7. Luminează peste piramide! — Propteaua vinului... în pilule! 8. La epoca aceasta este caldă și curată... 9. Esență de crin! — ...Și cap de

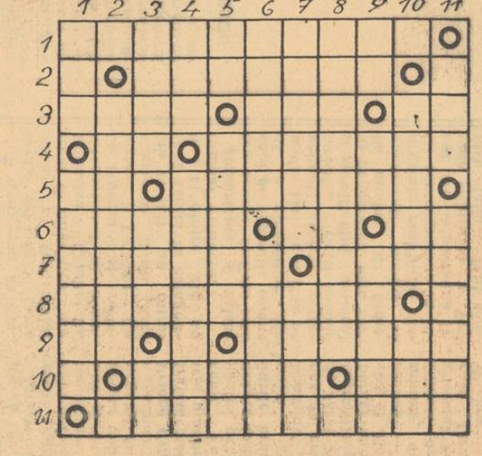

temei... 9. Înfloriturl textile... — Verbul soarelui primăvăratic 10. Plantă numită și „torțel" — Organizează excursii pe munții însoriți 11. Astenie de primăvară..

VERTICAL: 1. Lună de primăvară — Pentru prima oară înverzită și înceapă!— De 8 martie... 10. Onomatopeea pantofului.. — Rîu în Austria 11. Prefixul vieții care renaște în acest anotimp... — Piese muzicale.

Lucia BALENTY

Cuvinte mai rare: NIM — ECTO — RIAD — ILI — INN.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

NU FIȚI SUPERSTIȚIOȘI!

ORIZONTAL: Retururi — Ris — Ocular — Sport — Mită — Spasm — I — A — A — Nai — Taal — Nc — Ou — Vm — Ns — Ilf — Manuc — Td — Ciocănitoare — Prurit — Snob — Simi — Barmena — Iri — Sa — Dator — Ciobeli — Rama.

DIVERTISMENT... ZOOLOGIC

ORIZONTAL: Stoiceva — Cal — Pag — Animal — I — Apar — An — Rate — Sirop — Crapi — Or — Solzi — Apă — V — ASP — Eso — Ac — Uriaș — Capră — Elan — Olaci — P — R — Tiri — N — Cra — Eva — Imitator — Tarama — Aloca — Elefant — Brat.

BINE

ORIZONTAL: Veseli — Optim — Alinător — Rău — Le — Oratori — L — Ogar — RR — Iaht — Ra — Muiată — Au — ONT — R — VT — ATM — Stopată — Arii — I — Vară — RC — RT — Sare — RO — I — I — Hore — Dozată — Ilari — Solidă — Poșetă — Voios.

Paharul cu lapte

În fața dv. pe masă se află un pahar cu lapte și pentru a dovedi că nu veți face nici o manipulare, izolați acest pahar, așezîndu-l pe un alt pahar, întors cu gura în jos.

Acoperind totul cu un batic, comandați laptelui să dispară și apoi să revină în pahar. După cîteva clipe scoateți baticul — și în locul laptelui se observă aceeași cantitate de apă. Faceți apoi proba contrarie. Arătați un pahar gol și o carafă. Apa care este în carafă va deveni lapte. Așezați paharul peste un alt pahar întors și, turnînd apa în carafă se obține lapte.

Iată cum se obțin aceste două transformări din lapte în apă, apoi din apă în lapte.

Primul pahar de lapte nu conține decît apă, dar o căptușeală de pînză albă care se află în interior pînă la nivelul apei dă iluzia de lapte.

Un fir e cusut de această pînză, și el e destul de lung, ca atunci cînd se ia baticul, operatorul să poată apuca și firul. Cînd se ridică baticul, se scoate și pînza albă o dată cu el.

Pentru a face proba contrarie se varsă apă dintr-o carafă obișnuită într-un pahar gol dar pe fundul acestui pahar gol se află puțină tinctură de smirnă care dă apei vărsate aspectul de lapte.

Se poate întrebuința și extract de natrium (acetat de plumb lichid) însă rezultatul e mai puțin bun.

A. IOSEFINI

Poșta redacției

DUMITRU CORTUSAN — comuna Fundul Moldovei. De difuzarea revistei se ocupă numai Oficiile P.T.T.R. Nu avem posibilitate să vă trimitem numărul revistei care vă lipsește.

NELU FILIP — București. Pentru un debut... e „bine", și cu mici modificări va merge. Nu avem o rubrică de enigmistică.

V. NICULESCU — Cluj La o temă atît de vastă, se cerea un careu mai mare, cu o încrucișare și mai armonios repartizată. Jocul va rămîne totuși în evidența noastră... poate... cine știe?!

ROMEO MOCANU — Constanța. Ne-a impresionat pasiunea dv. pentru muzică. Sfatul nostru este însă să vă concentrați eforturile în ramura în care munciți. După cîte am înțeles sînteți medic veterinar și, muncind cu pasiune veți avea mult mai multe satisfacții decît o înregistrare pe discuri a vocii. Sigur că și aceasta se poate face, dacă aveți calitățile despre care ne vorbiți, dar nu trebuie să vă faceți din ea o preocupare centrală. Înregistrările pe discuri se fac numai la „Electrecord", unde sîntem de părere să vă adresați.

I. GH. CARAIMAN — București: Ambele careuri vor fi îndrumate spre publicare, în limita posibilităților și a... înghesuielii!

ANGHEL MATEI — București. Reportajul intitulat „Predealul și împrejurimile sale" a sosit la redacție. În forma în care este realizat materialul se aseamănă mai mult cu un ghid turistic și nu aduce lucruri noi. Din această cauză el nu este publicabil.

BUTURE LAURIAN — București: Cam prea multe colaborări pentru un singur transport! Vom încerca să le facem loc treptat, în timp...

ARNOLD ELENA — București: „Pe lucrul gheței" a sosit în mîna noastră ...după dezgheț! În ceea ce privește „Opere și operete", credem că va putea merge, dar cu unele modificări.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Inceputurile telefonului

de Jerome K. Jerome

Sînt convins că telefonul este un lucru folositor. De altfel, toți oamenii de afaceri o spun. Poate nu știu eu, însă, cum să-l folosesc sau sînt prea nervos. Am locuit o dată timp de o lună într-o cameră cu telefon și pot spune că mi-a făcut viața imposibilă.

Închipuiți-vă că vreți să vedeți pe cineva care stă în apropierea dumneavoastră. Vă puteți pune pălăria pe cap și în cinci minute sînteți la el. Deodată, însă, vedeți telefonul. Vă gîndiți că este mai bine să dați un telefon înainte de a pleca. Sunați de mai multe ori, dar nu primiți nici un răspuns. Vă înfuriați foarte tare și vă așezați să scrieți o scrisoare la Telefoane. Vreți să întrebați de ce nu răspund telefoniștele. Mai încercați încă o dată la telefon și de această dată obțineți un răspuns. Exasperat de atîta așteptat strigați în aparat:

— De ce nu răspundeți? Am chemat de douăzeci de ori în ultima jumătate de oră. (Aceasta nu prea e adevărat. De fapt, ați chemat numai de șase ori, dar sînteți foarte furios). Am să reclam la Telefoane. Plătesc destul de mult pentru telefon și nu mi se răspunde niciodată cînd sun. De ce?

Și cu asta ați terminat. Așteptați acum să vă răspundă. În cele din urmă auziți de foarte, foarte departe.

— Ce-ați spus? Nu aud ce spuneți.

— Am spus că v-am sunat de douăzeci de ori pînă acum și n-am primit nici un răspuns. Am să reclam la Telefoane.

— Ce anume doriți? Nu țineți receptorul atît de aproape. Nu aud ce spuneți. Ce număr?

— N-am cerut nici un număr. Am întrebat doar de ce nu răspundeți cînd vă sun?

— Opt sute și cît?

Imposibil să mai repetați încă o dată întrebarea, spuneți că doriți numărul patru-cinci-șapte-șase.

— Patru — nouă — șapte — șase? întreabă telefonista.

— Nu. Patru — cinci — șapte — șase.

— Ați spus șapte — șase sau șase — șapte?

— Nu șase — șapte! Am spus șapte — șase, adică, nu, așteptați o clipă. Nici nu mai știu ce vreau acum...

— Bine, dar ar trebui să știți, răspunde telefonista. Eu nu pot aștepta aici toată dimineața.

Între timp, găsiți numărul în cartea de telefon, îl reperați, și, în sfîrșit, aveți legătura. Cinci minute așteptați la telefon.

— Alo, alo! Nu-i nimeni la aparat? strigați de mai multe ori și apoi, ah cît sînteți de fericit! Auziți o voce care vă răspunde.

— Da, vă ascult!

În sfîrșit; aveți numărul patru — cinci — șapte — șase?

— Cum?

— Aveți numărul patru — cinci — șapte — șase, familia Williamson?

— Cum? Cine sînteți dumneavoastră?

— Opt — unu — nouă, mă numesc Jones.

— Bones?

— Nu, Jones. Aveți patru — cinci — șapte — șase?

— Da, vă ascult.

— Domnul Williamson este acasă?

— Ce anume? Cine sînteți?

— Jones! Domnul Williamson este acasă?

— Cine?

— Williamson. Will — am — son! [1]

— Sînteți fiul cui? N-aud ce spuneți. În cele din urmă, persoana cu care vorbiți înțelege că vreți să știți dacă domnul Williamson este acasă și vă răspunde, dar atît de încet, încît abia auziți.

— ...e acasă toată dimineața.

Atunci vă luați pălăria și plecați.

— Îl caut pe domnul Williamson, spuneți dumneavoastră, ajungînd la el.

— Îmi pare foarte rău, domnule, vă răspunde valetul, dar domnul nu este acasă.

— Nu este acasă? Dar acum cîteva minute mi-ați spus la telefon că e acasă toată dimineața.

— Nu, v-am spus că nu e acasă toată dimineața.

Vă reîntoarceți acasă, vă așezați în fața telefonului și vă uitați la el gîndindu-vă.

— Ce pot face? Nimic.

Așa se întîmplă cînd folosiți dumneavoastră telefonul. N-aș putea spune, însă, că este mai plăcut atunci cînd vă cheamă altcineva pe dumneavoastră.

Lucrați mult și i-ați rugat pe cunoscuți să nu vă deranjeze. Chiar atunci auziți telefonul sunînd. La început nu vă sculați, vă gîndiți că poate va obosi și vă va lăsa în pace. Dar respectivul nu se mulțumește cu atît.

Telefonul sună în continuare. Furios, răspundeți în grabă:

— Ce este? Ce doriți?

Nici un răspuns, doar un murmur. După o scurtă pauză, auziți pe doi înjurîndu-se reciproc. Încercați să întrebați de mai multe ori.

— Sînteți la aparat?

— Da, sînt la aparat!

În aceeași clipă, telefonista vă întreabă, ce doriți.

— Nu doresc nimic, îi răspundeți.

— Atunci de ce vă băgați pe fir? vă reproșează ea cu severitate. Nu trebuie să vă jucați cu telefonul.

Auzind aceasta, vă supărați foc și-i explicați că cineva din oraș v-a chemat la telefon.

— Cine v-a sunat? vă întreabă telefonista.

Enervat, nici mai mult nici mai puțin, trîntiți receptorul și vă așezați din nou pe scaun. Dar telefonul sună din nou. Vă întoarceți și întrebați cine este și ce vrea.

— Nu țipați vă rog, că nu vă aud de loc. Ce doriți? vă întreabă.

— Nu doresc nimic. Dumneavoastră însă ce doriți? De ce m-ați sunat? Vă rog să mă lăsați în pace, dacă se poate.

— Nu putem obține Hong Kongs [2] *la 74.*

— Dar nici nu v-am întrebat despre ele.

— Vreți să obțineți Zulus? [3]

— Despre ce vorbiți? întrebați dumneavoastră. Nu înțeleg ce vreți.

— Ați vrea Zulus — Zulus la 73 și jumătate?

—Nu le vreau nici 6 la un penny [4]*. Despre ce vorbiți?*

— Hong Kongs, nu putem obține la 74! Vai, doar jumătate de minut (Jumătate de minut a trecut). Sînteți la aparat?

— Da, dar dumneavoastră vorbiți cu altcineva.

— Nu putem obține Hong Kongs la 74 și jumătate.

— Vă spun că vorbiți cu altă persoană. V-am mai spus odată.

— Odată ce?

— Eu nu sînt persoana pe care o căutați. Vreau să spun că vorbiți cu o altă persoană decît cea pe care o căutați.

— Cine sînteți dumneavoastră?

— Opt — unu — nouă, Jones.

— Cum, nu sînteți unu — nouă — opt?

— Nu.

— Vai, la revedere.

— La revedere.

Cum mai poate un om, după o astfel de întîmplare, să se mai așeze la masa de lucru și să scrie?

În romînește de Irina RUNCAN

[1]) Ultima parte a acestui cuvînt, și anume — *am* — *son* înseamnă *sînt* — *fiul*.

[2]), [3]) — Acțiunile Hong Kongs și Zulus.

[4]) —Monedă divizionară engleză de 1/2 șiling.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Cu Radu Beligan despre treburi obștești

Într-o seară, cu puțin timp în urmă, m-am întîlnit întîmplător cu Radu Beligan pe peronul Gării de Nord. Bine dispus, cu o mică valiză în mînă, era gata să se urce în acceleratul de Iași.

— Încotro ?

— Spre Vaslui, unde — în calitate de candidat al F.D.P pentru Marea Adunare Națională — am mai multe întîlniri cu alegătorii.

— Sînteți moldovean?

— Get-beget. De altfel m-am despărțit de Moldova tîrziu, după ce am terminat liceul la Iași.

— Deci, pe lîngă prieteni, aveți acolo și rude ?

— Mai multe decît m-aș fi așteptat. Am constatat că numele Beligan, pe care l-am crezut mai rar „purtat" are în satele moldovenești, vechi și întinse ramificații. La întîlnirea cu alegătorii din comuna Văleni, am avut plăcuta surpriză să descopăr încă 30 de familii Beligan și chiar un... Radu Beligan, în vîrstă de 8 ani. Într-o comună alăturată am cunoscut pe Nicolae Beligan, și el candidat al F.D.P. pentru comuna respectivă.

— Asta înseamnă că în raionul în care candidați, vă simțiți ca acasă.

— Într-adevăr. Deputat al circumscripției electorale nr. 13, am în Vaslui și în raion mulți prieteni. Cînd nu ne vedem, ne scriem. Îmi cer sfaturi, aflu vești interesante. Cei mai mulți mă informează cu bucurie despre realizările obținute.

— Prietenii dumneavoastră din Vaslui vă solicită sfatul și în probleme de cultură ?

— De foarte multe ori. Dar nu asta contează că mi s-a cerut părerea asupra celui mai modern tip de decor pentru o piesă contemporană. Numai lucînd contact personal cu oamenii poți constata cît de mult s-a ridicat nivelul de trai și de gîndire. E pasionant să descoperi într-o comună răsfirată pe un întreg deal, un cămin cultural cu activitate sustinută zi de zi, sau să afli că într-un singur sat, la Bălteni, de pildă, există aproape 600 de abonați la ziare și reviste. Ce poate fi mai semnificativ decît faptul că de curînd o bibliotecară mi s-a plîns că nu poate să satisfacă cerințele cititorilor care solicită ultimele noutăți. Admiram într-o casă aparatul de radio, ultimul tip. „Radioul este pentru noi un bun profesor", mi-a spus gazda, un om trecut de 70 de ani.

— În încheiere, încă o întrebare : — Ce premiere anunță Teatrul de Comedie ?

— „Troilus și Cressida" de Shakespeare în regia lui David Esrig și „Fizicienii" de Friedric Dürrenmatt în regia lui Lucian Giurchescu.

Marian SANDU

„Micro-revista 65"

Florin Dorian și-a încheiat ziua de cursuri la Școala populară de artă a capitalei unde este profesor la clasa de muzică ușoară și a plecat ca de obicei să facă tot muzică ușoară. De astă dată unde ?

— La repetiția unui nou concert-spectacol, cu titlul provizoriu „MICROREVISTA 65" aflat în pregătire de colectivul condus de N Stroe, ne spune cîntărețul Florin Dorian.

Aflăm că în cadrul acestui spectacol, care se va prezenta atît în capitală cît și în mai multe orașe ale țării, Florin Dorian va lansa cîteva noi melodii de muzică ușoară. Între acestea vor fi două bucăți ale compozitorului Eugen Teger și una a lui Florin Bogardo.

— Voi interpreta, de asemenea, și unele melodii din filmul „Vesele la Acapulco", adaugă Florin Dorian.

O altă preocupare a cîntărețului : cuprinderea în repertoriul său, pentru împrimări, a cîtorva bucăți din operete și a unei noi piese a compozitorului Nicolae Kirculescu.

S. N.

DISCUL

La îndemîna învățătorilor, a profesorilor de muzică și a școlarilor au fost puse de curînd în circulație patru discuri microsillon, format mic, pe turația 33, cuprinzînd cîntece executate de copii de școală. Dirijorii Ana Motora-Ionescu și Ion Vanica, conducînd corurile școlilor de muzică de 12 ani nr. 1 și 2 din București precum și mici formații din aceste coruri (elevii din clasele I, II, III și IV) au imprimat nu mai puțin de 50 de cîntece, unele pe mai multe voci, altele pe una singură, unele însoțite de pian (Maria Siminel-Fusteri), altele fără nici un acompaniament.

Din aceste cîteva cuvinte de prezentare se vede că este mult de ascultat, că sînt multe cîntece de

Cîntece pentru copii

ales pentru a fi învățate în orele de clasă. Căci, mai înainte de a fi piese de concert, cîntecele, în marea lor majoritate, sînt destinate a sluji ca material ilustrativ, ca subiecte ce pot fi înscrise pe lista producțiilor muzicale ale primelor clase elementare.

La prezentarea cîntecelor sînt aplicate precepte pedagogice care țin seama de gradul de pricepere și de posibilitățile vocale ale copiilor, în raport cu vîrsta. Bunăoară, cîntecele pentru clasa I sînt simple, alese dintre cele mai frumoase („Școlărci și școlărițe" de Timotei Popovici, „Doarme mogul" de D. G. Kiriac, „Iepuraș coconaș" de Al. Voevidca sau „Vai săracul pui de cuc" de Nelu Ionescu etc.).

Cîntecele interpretate de elevii clasei a III-a — mici melodii luate mai mult din folclorul copiilor — apar ca niște perle muzicale multicolore. Adeseori cîntecul este doar o simplă frază melodică. Adunate, îți dau imaginea unei palete extrem de variate, în tonalități și ritmuri de o mare diversitate. Vocile sînt bine sîrunite de mîna sigură a dirijorului care nu permite nici o lungire, nici o vibrație în plus. Sînt piese ce strălucesc prin sobrietate și naturalețe.

Dar nu numai despre cîntece monocorde este vorba ci și de coruri bine realizate, pe mai multe voci, cu intervenția de efect a piano-ului. Sînt coruri cu rezonanță plină, închegate cu măiestrie, coruri care pot concura cu producțiile celor mai experimentate formații. Fie că e vorba de cîntecele pionierești compuse de Marian Constantin sau Corneliu Mereș, fie că e vorba de solemnul „Mulțumim din inimă partidului" de Elly Roman, ele întrunesc toate calitățile pentru a satisface exigențele.

Credem că cele patru discuri vor avea o largă răspîndire în lumea școlilor și vor aduce o binevenită contribuție la educația muzicală a copiilor.

Interpreților — elevi ai școlilor bucureștene de muzică — un „Bravo !" din toată inima Cîntecele lor sînt o dovadă că inițierea în hățișurile muzicii se face cu înțelegere și dragoste.

Const. SÎRBU

Revista și tinerețea

La Savoy a avut loc premiera unei noi reviste, „Revista dragostei". S-ar fi putut numi însă tot atît de bine „revista tinereții". Și pentru că prima dată, după mulți ani, principalii ei interpreți sînt tineri. Stela Popescu, Mihai Ciucă, Nicu Constantin, Marica Negrea, Sergiu Cioiu, Trio Caban au cucerit nu o dată aplauzele publicului iar numele pe afiș sînt tot atîtea garanții de calitate ca și cele ale mai vîrstnicilor lor colegi Marilena Bodescu, Zizi Șerban, Aida Moga, Horia Căciulescu. Dar și pentru că acestia din urmă, prezenți și ei în „Revista dragostei", aduc dacă nu tinerețea vîrstei, pe aceea permanentă a entuziasmului creator al genului. Căci revista este prin excelență un spectacol al tinereții, în care umorul se împletește cu dansul, cîntecul cu fastul, duioșia cu rîsul. Toate acestea sînt atribute ale tinereții, dar nu ale vîrstei — nu orice băiat de douăzeci de ani e tînăr (uneori poate fi atît de bătrîn!) — ci ale tinereții sufletești, ale bucuriei de a dărui frumosul, voioșia, buna dispoziție. Pe scena Marilena Bodescu e astfel o exemplificare concretă a tinereții fără bătrînețe, a vioiciunii și savoarei, iar Mihai Ciucă e tînăr nu numai după actul de naștere, dar și pentru prezența sa actoricească. Zizi Șerban e neschimbată, Horia Căciulescu, același pe care-l știm de ani și ani — Stela Popescu e tinerețea însăși. Revista nu cunoaște vîrstă, cunoaște numai o veșnică, permanentă tinerețe. Pe scena ei și „părinții" și „copiii" sînt întotdeauna „teribili". Căci în afara tinereții, revista e un gen mort. Sau nu e. De aceea ne-a bucurat avalanșa de tinerețe (de data aceasta cu act de naștere) din „Revista dragostei". Căci toate acele nume noi apărute în ultimii ani și adunate într-un singur spectacol sînt o garanție nu atît a tinereții de azi cît a tinereții de mîine a revistei.

Mariana PÎRVULESCU

REFLECTOR

Imagine din „Revista dragostei"

Cronica teatrală

„Oricît ar părea de ciudat"

de DOREL DORIAN

Teatrul Mic

Două premiere într-o singură stagiune, iată ceva care se întîmplă rareori în activitatea unui dramaturg, fie el dintre cei mai fecunzi. Dorel Dorian se găsește anul acesta într-un asemenea moment rar — semn de hărnicie deosebită, calitate de preț. Aplicația la hîrtie muncă intensă, sînt trăsături ce trebuie cultivate în principal de către scriitorul epocii socialiste, care nu se mai poate mulțumi cu voluptatea creației spontane, și nu se mai poate încredința pasiv incontrolabilei legi a inspirației. Dorel Dorian pare să fi înțeles bine acest imperativ al actualei răspunderi scriitoricești, și modul în care se succed dramele sale, ca de altfel, și dramele în sine, o dovedește cu prisosință, întorcîndu-se spre binele său. Sînt lucruri care necesită a fi spuse măcar din cînd în cînd, căci legea care constrînge eronica, în chip implacabil, numai și numai la obiect, nu-l poate totuși constrînge pe cronicar să separe creația de creator pînă în tr-atît încît să uite cu desăvîrșire de cel din urmă.

În „Oricît ar părea de ciudat", se pune problema încrederii în oameni, ca bază a tuturor relațiilor de muncă să sau particulare. și ca expresie supremă, în fond, a moralei socialiste colective. Drama e, ca de obicei la Dorian, o dramă „de inginerii" sau „cu ingineri", ingineria fiind pentru scriitorul nostru, un mediu de maximă cultivare a experiențelor sale morale. Printre parturi realizatori ai unui important proiect de instalație industrială, tînărul inginer Horia Drăgan se deosebește printr-o psihologie mefiantă, printr-o permanentă pornire de suspiciune la adresa tuturor oamenilor, și consecutiv, printr-o amărăciune care strivește relațiile sale cu prietenii cei mai apropiați, și chiar cu femeia pe care o iubește — Letiția Dinu, tot inginer, designer și coautoare a proiectului. Această crîncenă psihologie, a cărei origine se găsește în faptul că tînărul Drăgan, fiu de muncitori, a fost crescut de rudele-decesinta, întorcîndu-se spre binele său. Sînt lucruri care necesită a fi spuse măcar din cînd în cînd, căci legea care constrînge eronica, în chip implacabil, numai și numai la obiect, nu-l poate totuși constrînge pe cronicar să separe creația de creator pînă în tr-atît încît să uite cu desăvîrșire de cel din urmă.

În „Oricît ar părea de ciudat", se pune problema încrederii în oameni, ca bază a tuturor relațiilor de muncă să sau particulare. și ca expresie supremă, în fond, a moralei socialiste colective. Drama e, ca de obicei la Dorian, o dramă „de inginerii" sau „cu ingineri", ingineria fiind pentru scriitorul nostru, un mediu de maximă cultivare a experiențelor sale morale. Printre parturi realizatori ai unui important proiect de instalație industrială, tînărul inginer Horia Drăgan se deosebește printr-o psihologie mefiantă, printr-o permanentă pornire de suspiciune la adresa tuturor oamenilor, și consecutiv, printr-o amărăciune care strivește relațiile sale cu prietenii cei mai apropiați, și chiar cu femeia pe care o iubește — Letiția Dinu, tot inginer, designer și coautoare a proiectului. Această crîncenă psihologie, a cărei origine se găsește în faptul că tînărul Drăgan, fiu de muncitori, a fost crescut de rudele-decesinta, întorcîndu-se spre binele său. Sînt lucruri care necesită a fi spuse măcar din cînd în cînd, căci legea care constrînge eronica, în chip implacabil, numai și numai la obiect, nu-l poate totuși constrînge pe cronicar să separe creația de creator pînă în tr-atît încît să uite cu desăvîrșire de cel din urmă.

În „Oricît ar părea de ciudat", se pune problema încrederii în oameni, ca bază a tuturor relațiilor de muncă să sau particulare. și ca expresie supremă, în fond, a moralei socialiste colective. Drama e, ca de obicei la Dorian, o dramă „de inginerii" sau „cu ingineri", ingineria fiind pentru scriitorul nostru, un mediu de maximă cultivare a experiențelor sale morale. Printre parturi realizatori ai unui important proiect de instalație industrială, tînărul inginer Horia Drăgan se deosebește printr-o psihologie mefiantă, printr-o permanentă pornire de suspiciune la adresa tuturor oamenilor, și consecutiv, printr-o amărăciune care strivește relațiile sale cu prietenii cei mai apropiați, și chiar cu femeia pe care o iubește — Letiția Dinu, tot inginer, designer și coautoare a proiectului. Această crîncenă psihologie, a cărei origine se găsește în faptul că tînărul Drăgan, fiu de muncitori, a fost crescut de rudele-decesinta, întorcîndu-se spre binele său. Sînt lucruri care necesită a fi spuse măcar din cînd în cînd, căci legea care constrînge eronica, în chip implacabil, numai și numai la obiect, nu-l poate totuși constrînge pe cronicar să separe creația de creator pînă în tr-atît încît să uite cu desăvîrșire de cel din urmă.

Roșca; începînd cu Roșca însuși care **opune** bănuielii lui Drăgan un apropae echivoc refuz de explicații, în timp ce Letiția Dinu, logodnica, Mihai Albu, al treilea coautor al proiectului, Aurelia Viespe, desenatoare tehnică și prietenă a grupului, îl năpădesc pe bietul prepuelnic cu o avalanșă de critici patetice, dominant metaforice, și profund literare, certindu-l că nu are încredere în oameni, și cerîndu-i să aibă, oarecum cu ochii închiși. Spre zorii zilei (căci întreaga dramă se petrece în cursul unei nopți, după ce Roșca l-a convocat telefonic directorul uzinei, Catrina, om care poartă chipul preabinecunoscutului „bourru bienfaisant", prezent în toate dramele lui Dorian. Drăgan își face, desigur, autocritica, și se eliberează astfel de negativul său complex de suspiciune.

Dar, în aceste condiții, drama sfîrșește cu ceea ce, în chipul cel mai firesc ar fi trebuit să înceapă, căci cea mai obiectivă observare a sursei conflictului ne arată că în cazul Roșca bănuielile lui Drăgan nu au de loc o gratuitate morbidă, nu sînt de loc fructul unei tare obsesive și că logica cantă pentru a justifica exploziile de neîncredere ale lui Drăgan împotriva lui Roșca, dar nu și ciudata încercare de sănătoasă morală a primului față de cel de-al doilea. Și mai puțin justificată ne apare însă reacția tuturor celor ce-l înconjoară pe Drăgan, sau cu care Drăgan intră în conflicții, cu ocazia verificării proiectului de către (nu se înțelege prea bine de ce), de la sute de kilometri distanță și pe inginerul Munteanu al patrulea coautor, după ce la fața locului (adică în locuința Letiției) a sosit și soția lui Roșca, explicația vechilor fapte care au dus la adăpostirea lui Roșca în casa tatălui lui Drăgan, la arestarea acestuia din urmă și apoi la moartea lui, e adusă de cea mai elementară dicta să i se furnizeze explicațiile necesare. Aici se produce o extindere sofistică de idei și de noțiuni căci, într-adevăr, morala noastră socialistă cere încrederea în om, ca o consecință a ființei prețuirii omului, dar această nu implică de loc, și nu poate duce cîtuși de puțin la o încredere oarbă în fiecare om și în orice om. În concursul raporturilor vieții sociale și în practica lor. Încît Drăgan are dreptate, și nu în cadrul conflictului său cu Roșca se poate demonstra supraviețuirea unei morale mizantropice, sădită de mult în structura sa, în urma educației mic burgheze pe care a primit-o în vîrsta copilăriei, de la rudele-decesinta, în Roșca, ci în faptul că el a crescut după moartea tatălui său.

S-ar putea întîmpla să existe, în desfășurarea exclusiv dialogală, a dramei lui Dorian, unii termeni care să explice, să diminueze caracterul categoric al acestei contradicții. Dar în avalanșa literară și literaturizantă a textului rostit (deseori plină de interes și chiar de idei interesante) acestea nu se pot reliefa. Dorian nu a izbutit încă să se elibereze de tirania vorbirii „frumoase" și „inteligente" și de iluzia că aceasta poate suplini, cît de cît profunzimea faptului de viață și autenticitatea unei comportări de om viu. De unde și faptul că dramele lui de laborator se combină cu aceleași substanțe și din aceleași eprubete : inginerul individualist (Drăgan e Andone, din „De n-ar fi iubirile"), femeia care reliefează printr-o dragoste conștientă și critică valoarea moralei noi, adolescentul — cînd băiat, cînd fată — pur, plin de elan sănătos și ghiduș, comunistul matur cu comportări pătrunzești bruște etc. etc. Nu e viață, nu e nici pic, și nu e nici altceva...

Spectacolul, în regia lui Radu Penciulescu poate fi considerat o bună reușită, deoarece a izbutit să creeze o atmosferă de reală și susținută tensiune morală, să dea impresia de organic unui conflict, a cărui artificialitate este repede uitată de spectator.

Interpretarea este, de asemenea, bună, pe linia unei căutări a verdicului psihologic care a constituit principala preocupare a regizorului. Rolul principal al lui Horia Drăgan, a fost interpretat cu multă forță și imaginație psihologică de Ion Marinescu, actor sumbru și chinuit, care va putea realiza întotdeauna lucruri foarte bune. Tatiana Iekel a jucat foarte tinear rolul Letiției Dinu, sugerînd frămîntarea interioară permanentă a unei femei care își privește lucid dragostea, și cu o sinceritate neabătută. În rolul lui Nicolae Roșca l-am revăzut pe George Constantin, actor care dă întotdeauna satisfacție, realizînd efecte foarte convingătoare dintr-un joc aparent placid, dar punctat de explozii doveditoare ale unor profunde acumulări sufletești. În rolul comunistului Catrina, Boris Ciornei a adus o masivitate foarte simpatică, și un stil care, respectîndu-l pe al autorului, a avut, totuși, carne și sînge. Interpretînd-l pe inginerul Munteanu, rol al unei singure scene și al niciunei acțiuni dramatice, Constantin Codrescu a realizat o schiță tehnică foarte bine pusă în punct și foarte simpatică. În cele două roluri de zahăr, totdeauna scumpe lui Dorian, ale inginerului Albu și desenatoarei Aurelia Viespe, au făcut tot ce au putut pentru a nu lesina, și a nu ne lesina, de dulcegării literară. Stamate Popescu și Eliza Pîpeanu.

Radu POPESCU

Din lumea filmului

„Festivalul popoarelor"

În prima jumătate a acestei luni a avut loc la Florența cea de a șasea ediție a festivalului creat în anul 1959 din inițiativa Comitetului internațional al filmului etnografic și sociologic. (C.I.F.E.S.) Un număr de 25 de filme din 15 țări au intrat anul acesta în competiție ; 11 dintre ele au căpătat distincție.

Importanța și valoarea acestui festival este dată de aspirația comună a cineaștilor din multe țări de a fixa pe peliculă aspecte caracteristice vieții sociale și specificului național al poporelor. Este vorba, așadar, de „filme-document" menite să prezinte realitățile vieții contemporane în lume. Nu întotdeauna ținuta științifică a fost respectată — fapt semnalat de critică și cu prilejul actualei ediții în privința anumitor filme — în căutarea succesului de public. Dar organizatorii se străduiesc să apere originalitatea acestei manifestări internaționale creată în vederea unei strînse și fecunde colaborări între cineaști și cercetători științifici. Se urmărește să se ajungă la folosirea frecventă a filmului în cercetarea etnografică și sociologică. În acest sens, C.I.F.E.S. acordă unor astfel de filme de cercetare științifică valoarea unor lucrări de specialitate publicate. Tocmai de aceea, prezența oamenilor de știință la festival este socotită ca o necesitate imperioasă, fapt pentru care a fost prevăzut anul viitor un seminar de cinci zile rezervat sociologilor și etnologilor, pe marginea filmelor ce vor fi prezentate.

Iată și cîteva din filmele interesante de anul acesta : „Copiii cameleonului" de Monique și Robert Gessain despre triburile din Senegalul de est, „He is a madman" de Raymond Prince (Nigeria) asupra tratamentelor în psihiatrie practicate la indigenii Yoruba, „The gentle people" (Anglia) despre indienii din pădurile braziliene, „Jurnalul gestapovistului Schmidt", un film polonez de montaj realizat de Jerzy Zianik din fotografiile găsite în albumul unui călău fascist, și „Requiem pentru 500.000" — treizeci de minute de documente filmate de S.S.-iști în ghettoul Varșoviei după care Jerzy Bossak și Waclaw Kazmierczak au realizat acest film, „Legenda lui Marylin Monroe" de Terry Sanders (american) și „Alegerea președintelui" de Mel Stuart (tot american) despre campania electorală din 1960, cînd a fost ales John Kennedy. O temă larg tratată de cinematografiile prezente la festival a fost cea a minorităților naționale („Integrare rasială" de Saraceni despre negrii, italienii și japonezii din Brazilia, „Note despre o minoritate" de Mingozi despre cei cinci sute de mii de italieni care lucrează în Elveția etc.). În cadrul festivalului a mai avut loc o retrospectivă (1932—1962) a filmului canadian de documentație socială și proiecția unui fragment dintr-un studiu realizat de americanii Flaherty și Leacock

Vă povestim filmul :

„Cu bicicleta spre lună"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR OLANDEZE

Evert, Henk și Dick, cei trei frați care au moștenit fiecare cîte una din însușirile tatălui lor — pornesc să se realizeze, în viață. Cel dintîi, avînd aptitudini pentru pictură, este totuși constrins să lucreze într-un atelier de reclamă pentru filme. Hotărît să-și afirme talentul pe tărîmul artei, Evert părăsește atelierul și se apucă să picteze peisaje în portul Amsterdam. Dar expoziția sa nu place criticilor care-o găsește demodată și astfel pictorul, văzîndu-și ratate visurile, ajunge să decadă în lupta cu o existență mizerabilă.

La rîndu-i, Henk, îmbrăcă haina de ofițer de poliție, carieră care l-a atras. Dar și el are de întîmpinat multe neajunsuri în viață. Cazurile pe care le instrumentează nu sînt atît de diverse încît nu o dată constiința sa de om einstit îl contrapune prevederilor legii. Neputînd concilia în niciun chip convingerile sale cu regulile pe care este chemat să le aplice, el preferă să renunțe la această carieră, îngroșînd rîndurile șomerilor...

În sfîrșit, Dick. Încestrat cu simț practice Dick devine negustor de vechituri și, în goana după profit, nu se dă în lături de la mijloace necinstite de îmbogățire. El parcurge cu barca canalele întortochiate ale orașului și pescuiește vechiturile găsite. Numai că pentru a-și asigura cît mai multe obiecte în canal el aruncă seara, în apă, bicicletele celor care le rezemau de vreun colț de la marginea canalului, în răstimpul necesar unei vizite sau cumpărăturilor... Astfel, reușește să-și facă o avere frumușică, să-și cumpere mașină și, în plus, să cîștige dragostea Vilmei, o tînără care i se asociază în această meserie prea puțin curată... Reușind să iasă dintr-o serie de încurcături, Dick se dovedește a fi singurul dintre cei trei frați care, în lumea în care trăiește, poate reuși să ducă un trai îmbelșugat.

„Spectacol Caragiale"

Pe scena teatrului gălățean s-a făcut un experiment ce s-a dovedit bine inspirat : în cadrul Studioului tînărului actor s-a montat un **„Spectacol Caragiale"**, cuprinzînd **„Conu Leonida față cu reacțiunea"** și **„O noapte furtunoasă"**. Așadar, o nouă premieră pe lîngă cele multe ale acestei stagiuni

Sub îndrumarea lui Mircea Constantinescu-Govora, o mină de tineri talentați au izbutit să creeze un „Caragiale" autentic, să sublinieze cu finețe satira virulentă a operei marelui nostru dramaturg.

I Maximilian, directorul teatrului gălățean, ne-a relatat că acesta este primul spectacol al studioului și că altele îi vor urma, fără însă a se pierde din vedere scopul principal — acel al continuei perfecționări a măiestriei artistice, al neîncetatei îmbogățiri a actorilor cu probleme ale culturii generale

Cu excepția lui Ion Ulmeni, unul dintre prețuiții actori vîrstnici ai scenei din Galați, mulți dintre interpreți apăreau în roluri de compoziție. Conu Leonida și Ipingescu l-au cerut lui Mitică Iancu, un tînăr înzestrat cu reale calități comice, să se folosească din abundență și de serviciile peruchierului, de grimă. Și nu numai acestuia.

Rezultatul este că spectacolul reușește să treacă dincolo de rampă, să amuze, să facă sala să rîdă în hohote.

Dacă în „Conu Leonida" se simte că linia satirică e desenată nu cu destulă suplețe, în cealaltă piesă, tendința declanșării puțin cam forțată a rîsului, dispare

„Noaptea furtunoasă" e susținută de personaje bine conturate. Merită de subliniat chipurile temperamental deosebite ale celor două eroine Veta (Florina Cercel) și Zița (Stela Popescu), zaharisitul student în drept și publicist Rică Venturiano (Mihai Mihail), masivul Chiriac (Petru Gheorghiu).

Spectacolul gălățean este solicitat a fi vizionat de numeroase colective de muncă. În fața unei săli de elevi, actorii au jucat cu același aplomb și s-au inclinat, la sfîrșit, în fața auditoriului tînăr.

Tinerețea de pe scenă salută pe cea din fotolii, participînd împreună, la derularea unor scene ale vieții false, mincinoase, întreținute de regimul burghez, pe care nu l-au cunoscut decît prin alții.

C. ȘERBAN

Turnee ale unor teatre din capitală

OPERETA și-a format două brigăzi permanente, din care face parte actorul N Roman, Mircea Nemens. Lili Dușescu. Cella Tănăsescu, Vali Niculescu. Constanta Cîmpeanu etc Ele prezintă spectacole muzicale la Casele alegătorului din București Spectacolele mai cuprind și două scenete **„Alegerile de altădată"** și **„alegerile de azi"** puse în scenă de regizorii Ion Mavrodin și Toni Buiacici

Un colectiv al Teatrului „LUCIA STURDZA BULANDRA" prezintă un program format din versuri și sceneta **„Musafirul nepoftit"**, dramatizare după o schiță de Petre Locusteanu.

Comedia lui Alecu Popovici **„O scrisoare... găsită"** (regia : Eugen Petrescu, scenografia Barbu Niștescu) se reprezintă de către TEATRUL REGIONAL BUCUREȘTI — în circumscripțiile electorale din regiunea București.

„Romeo și Julietta la ...Mizil" de George Rănetti, completat cu un prolog de versuri scrise de poeți contemporani constituie spectacolul pe care TEATRUL MUNCITORESC C.F.R. GIULEȘTI îl prezintă în întîmpinarea alegerilor — Direcția de scenă — Mircea Dumitru, scenografia — Sanda Mușatescu.

DE PESTE HOTARE

● *LAURENCE OLIVIER va fi partenerul artiștilor Carol Lynley și Keir Dullea într-un film pe care-l realizează cunoscutul regizor american Otto Preminger.*

● *LUIZ G. BERLANGA, binecunoscutul cineast progresist spaniol, autorul unor filme satirice asupra realităților din țara sa („Bun venit domnule Marshall", „Placido" etc.) a primit premiul Academiei de umor negru pentru ultimul său film „Călăul". Amintim că același film a fost distins cu premiul criticii internationale la Festivalul de la Venetia 1963*

● *ORSON WELLES participă la turnarea filmului său „Clopotele de la miezul nopții" pe un... cărucior, întrucît suferă de fracturi piciorului sting și a mîinii drepte ca urmare a unei căderi de pe o platformă instalată într-un studio din Madrid.*

● *„VIAȚA GRETEI GARBO" se intitulează noul film proiectat de producătorul italian Dino de Laurentis, a cărui turnare urmează să înceapă în toamnă. Pentru rolul principal a fost aleasă cunoscuta artistă italiană Silvana Mangano.*

75

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

TRAIASCA VICTORIA ÎN ALEGERI A FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE !

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

Anul IX nr. 387 • Sîmbătă 6 martie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

În fața urnelor

Mîine, cetățenii patriei noastre se vor prezenta la vot pentru a-și alege deputații în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

Cei pe care îi vom alege să ne reprezinte în Marele sfat al țării, precum și cei aleși în organele locale ale puterii de stat, candidații Frontului Democrației Populare, sînt cu toții oameni vrednici care s-au ilustrat prin hărnicie și talent la locul lor de muncă, în uzine și pe șantiere, pe cîmp sau la catedră, în laboratoare sau pe ogorul scrisului, au dovedit pricepere și spirit de inițiativă în rezolvarea problemelor obștești. Ei sînt cei mai buni din cei mai buni și merită din plin încrederea noastră.

Pășind în fața urnelor, pătrunși de solemnitatea clipei, ne vom aminti încă o dată marile realizări pe care poporul nostru le-a dobîndit, sub conducerea partidului, în acești ani pe care ne-am obișnuit — și pe drept cuvînt — să-i numim ai noștri. Oriunde îți întorci privirea în cuprinsul țării, de la Turnu Severin pînă la Galați, de la Onești și Borzești și pînă la Craiova, pretutindeni se înalță în ritm rapid mîndre cetăți ale industriei moderne, care dau o față nouă locurilor și îngăduie ca bogățiile țării să fie valorificate la un nivel superior, în folosul poporului. Însăși noțiunea de ritm, aplicată la dezvoltarea industriei noastre și a economiei naționale în ansamblu, capătă sensuri noi, măsurile cu care de obicei se apreciază căpătînd serioase corective.

Alături de oraș, satul cunoaște și el o înflorire fără precedent. Cooperativizarea socialistă a agriculturii, înmulțirea și modernizarea mijloacelor de muncă puse la îndemîna țăranilor, contactul lor tot mai larg cu metodele recomandate de știință, toate acestea au avut ca rezultat sporirea producției la culturile vegetale și în ferme chiar și în anii mai puțin prielnici din punct de vedere climatic.

A crescut și crește nivelul de trai al poporului nostru, se înfrumusețează continuu viața lui. Un număr apreciabil de sate sau de tîrgușoare au devenit în ultimii ani orașe în toată puterea cuvîntului. La rîndul lor, orașele vechi și-au schimbat radical înfățișarea ; zeci de blocuri, cartiere întregi s-au ridicat, numeroase edificii culturale, stadioane etc. întregesc noul lor peisaj. Nu-i așezare rurală în care să nu te întîmpine semnele înnoirii : casele de cărămidă abia tencuite, școala ridicată de curînd, cu ferestre mari, luminoase, magazinul universal cuprinzînd în rafturi mărfurile cele mai diverse, căminul cultural, biblioteca, dispensarul.

Cultura noastră, știința, arta, literatura, se află în plin avînt. Tot mai cunoscute sînt realizările savanților și ale institutelor noastre de cercetări peste hotare, tot mai multe sînt cărțile scriitorilor romîni care apar în alte limbi. Interpreții noștri de muzică, formați la școala romînească, se întorc din străinătate acoperiți de elogii. Un popor întreg, trezit la viață, își afirmă cu putere capacitatea lui creatoare, originalitatea, vigoarea, talentul.

În realizările de azi noi vedem însă și chezășia sigură a celor de mîine. În toată țara, în preajma alegerilor, au avut loc însuflețite întîlniri între candidați și alegători. Cu acest prilej s-au dezbătut, în perspectiva zugrăvită de Manifestul Consiliului Național al Frontului Democrației Populare, obiectivele de viitor. Se vor dezvolta în același ritm înalt industria și agricultura, va crește nivelul de trai material și cultural al poporului, viața noastră va fi tot mai plină, tot mai bogată.

ALEGERILE DE LA 7 MARTIE CONSTITUIE UN MOMENT IMPORTANT ÎN VIAȚA ÎNTREGII ȚĂRI. VOTÎND CANDIDAȚII FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE, VOTĂM PENTRU TOATE CÎTE S-AU ÎNFĂPTUIT ÎN PATRIA NOASTRĂ, VOTĂM PENTRU VIITORUL NOSTRU LUMINOS ȘI PLIN DE BUCURII. VOTUL NOSTRU DE MÎINE CONSTITUIE O CĂRĂMIDĂ LA EDIFICIUL FERICIRII PE CARE NI-L FĂURIM SUB CONDUCEREA ÎNCERCATĂ ȘI PLINĂ DE ÎNȚELEPCIUNE A PARTIDULUI.

Pentru înflorirea patriei pentru socialism și pace

votați

FDP

FRONTUL DEMOCRAȚIEI POPULARE

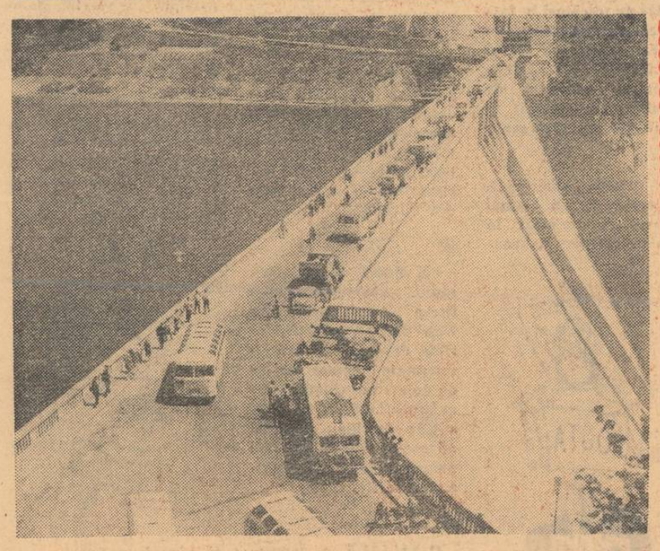

BICAZ 1965

Reportajul în pagina a 3-a

CÎNTEC DE ALEGERI

Pe-așa vremi ne-nvrednicirăm
Sub o soartă luminoasă,
Ca să fim stăpînii țării
Și stăpîni la noi acasă.

Toate cresc și se înalță,
Dintr-o zare-n altă zare.
Mîine și mai minunate
Vor fi toate-aici sub soare.

Cresc orașe, școli, uzine,
Vii pe dealuri, holde-n vale
Viitoru-l duc pe umeri,
Marile hidrocentrale.

Plini de bucuria muncii,
Liberi oamenii durează.
Tinerii ca trandafirii
Rîd sub limpedea amiază.

Peste toți o viață nouă
Se așterne ca lumina
Și în suflete-și împlîntă
Frumusețea rădăcina.

Vom vota-nsorita lume,
Viața cu al ei tezaur
Și partidul ce ne poartă
Către un liman de aur.

GEORGE LESNEA

Corespondență din Vietnamul de sud de WILFRED BURCHETT (Pagina a 2-a)

PĂMÎNTURI NĂSCUTE DIN DUNĂRE (Pagina a 3-a)

Din sumar:

„Omul rachetă" a învins muntele
REMARCABILA PERFORMANȚĂ A ALPINISTULUI ITALIAN WALTER BONATTI (Pagina a 5-a)

Locotenentul Vinh Cuu a părăsit Saigonul

Corespondență din Vietnamul de sud de WILFRED BURCHETT

În cursul primei mele vizite în teritoriul forțelor patriotice din Vietnamul de sud, am întîlnit numeroși ofițeri care trecuseră la partizani, dezertînd din armata sud-vietnameză. A fost greu să scriu despre ei, deoarece unui ziarist îi place să fie precis, să dea numele celui despre care scrie, gradul, unitatea etc. Or, în fiecare caz, aceasta ar fi adus nenorociri în plus familiilor celor în cauză, care în mare parte se mai aflau la Saigon, Hue sau în alte regiuni de sub controlul autorităților din Saigon. Dar în cursul acestei de a doua vizite în regiunile eliberate de forțele patriotice, am găsit un om despre care pot scrie fără riscul de a provoca neplăceri familiei sale.

Autorul articolului, ziaristul australian Burchett, împreună cu ziarista franceză Madeleine Riffaud, luînd un interviu lui Nguyen Hum Tho, președintele Frontului de Eliberare Națională, undeva la cartierul său general în Vietnamul de sud.

Am găsit acest om în persoana locotenentului Vinh Cuu, de la secția tehnică a principalului depozit de la Saigon, pentru aprovizionarea armatei sud-vietnameze. Numele și rangul său nu pot fi contestate. Vinh este numele de familie al fostei familii imperiale de la Hue. Locotenentul este văr primar și egal în rang cu fostul împărat Bao Dai. El s-a alăturat forțelor Frontului de eliberare, în aprilie 1964. În prezent nu mai există nici un pericol, deoarece Vinh a reușit să-și aducă atît soția sa cît și pe toți cei 13 copii ai săi în zona eliberată.

La vîrsta de 41 de ani, locotenentul Vinh Cuu este un bărbat frumos, cu fața bronzată și cu trăsături energice. De fapt, el ar fi avut cele mai puține motive de a părăsi postul său. Se afla într-o situație comodă în spatele frontului, în calitatea sa de șef al secției tehnice de la depozitul de aprovizionare a armatei, avînd posibilitatea să se întoarcă acasă la familie în fiecare seară. Dispunea de o casă bine mobilată, un automobil „Ford Vedette", iar copiii săi — cel mai în vîrstă dintre ei, o fată de 20 de ani — frecventau diferite școli. Atunci de ce și-a părăsit căminul, automobilul, mobila și un salariu (inclusiv primele) de 17 000 de piaștri pe lună, spre a pleca în junglă, unde poate avea, în cel mai bun caz, o colibă de bambus și nici un fel de salariu ?

Vinh Cuu a intrat în armata sud-vietnameză în 1954, la puțin timp după ce „împăratul" Bao Dai a fost detronat și Ngo Dinh Diem a preluat puterea la Saigon.

— Am intrat în armată deoarece am crezut că Diem este patriot. În ciuda legăturilor mele de familie, eu eram împotriva regimului feudal, de împilare, al lui Bao Dai. Dar atît eu cît și ceilalți ofițeri am început să detestăm regimul de teroare statornicit curînd în rîndurile armatei. Agenți ai partidului Cao Lan al lui Diem ne spionau incontinuu, ne supravegheau fiecare cuvînt și fiecare mișcare. Diem s-a vădit în curînd a fi un despot în slujba unor interese străine. Colegii mei ofițeri au început să vorbească deschis despre aceasta. Părerea generală era că dacă lucrurile vor continua astfel, Vietnamul de sud va deveni din nou o colonie, cum mai fusese și înainte.

Am legat speranțe mari de lovitura de stat care a dus la înlăturarea lui Diem — a continuat Vinh Cuu — pînă cînd am văzut că aceleași figuri corupte ajung din nou în frunte. La fel s-a întîmplat și după ce puterea a fost preluată de generalul Nguyen Khanh. Noi l-am cunoscut ca pe un ofițer fără nici un talent militar și ca o nulitate pe plan politic. El nu s-a bucurat niciodată de vreun prestigiu în rîndurile ofițerilor, dintre care mulți vedeau în Khanh o nouă versiune a lui Diem, manevrat de aceleași forțe.

L-am întrebat pe Vinh Cuu care au fost motivele personale care l-au determinat să ia o astfel de hotărîre.

— După zece ani de serviciu în armată, am văzut că nu există nici o perspectivă de viitor, nici pentru mine și nici pentru familia mea. Regimul din Saigon este putred. Sînt tată a 13 copii, printre care 8 fete, cea mai în vîrstă fiind de 20 de ani. Sincer vorbind — m-am temut de efectele sociale ale acestui regim asupra copiilor mei. În plus, în calitate de ofițer de carieră, mi-am dat seama că forțele Frontului de eliberare se află pe calea cea adevărată. Le-am apreciat atitudinea morală, precum și forța, și am ajuns la convingerea că numai ele oferă un viitor stabil pentru copiii mei.

Modul în care a dezertat Vinh Cuu a fost dramatic, ca să nu spunem mai mult. El nu avea de loc contacte cu forțele de eliberare, dar știa că trupele de guerilă operau pe șoselele care duc spre Saigon. Într-o zi și-a luat soția și pe șapte dintre copiii săi în mașina sa „Ford Vedette" și a ieșit din Saigon, cu intenția să meargă pînă cînd va fi oprit de trupele de guerilă. Avea de gînd să le explice acestora intențiile sale, să-i lase pe cei șapte copii drept garanție a sincerității sale și să se întoarcă spre a-i aduce și pe ceilalți. La un moment dat, a sosit la un han în apropiere de care erau cîteva tranșee proaspăt săpate.

— Am întrebat-o pe hangiță cine săpase tranșeele — a povestit el mai departe — și ea mi-a răspuns că Vietkongul fusese acolo în noaptea trecută. Am evitat să întreb dacă ar putea să mă pună în legătură cu aceștia, de teamă să nu mă trădeze autorităților. Tocmai atunci a intrat un „pao an" (membru al gărzii civile al regimului de la Saigon) și a cerut un „nuoc mam" (sos de pește) de cinci piaștri și un vas împrumut, spre a duce sosul. Hangița, o femeie în vîrstă, a răspuns că nu are un vas în plus, iar după ce „pao" a plecat a zis : „De aș fi avut un vas chiar și spart, tot nu i l-aș fi dat unui ticălos ca acesta". Atunci am înțeles că ura și ea regimul de la Saigon și am întrebat-o dacă poate să mă pună în legătură cu trupele de guerilă. Se înțelege că eram în haine civile. Ea mi-a spus că nu are legături cu acestea, dar dacă s-ar întîmpla ca soldați de-ai lor să vină prin preajmă, atunci le va spune. După un timp a dispărut și mai tîrziu s-a întors spre a mă înștiința că, dacă revin marțea viitoare la orele zece dimineața, trupele de guerilă îmi vor da un răspuns. M-am întors cu automobilul la Saigon și m-am dus din nou acolo marțea următoare. Hangița m-a condus pînă la o încrucișare de drumuri și apoi mi-a arătat pe unde s-o apuc. După 500 de metri, automobilul meu a fost oprit și am luat contact, pentru prima oară, cu soldații forțelor patriotice. Le-am explicat intențiile mele și ei au căzut repede de acord. Dar cînd ? au întrebat ei. Am răspuns că „chiar în seara aceasta", deoarece orice amînare ar putea ruina totul. Ei au încuviințat îndată. M-am întors la Saigon și chiar în acea seară am îmbarcat întreaga familie în automobil. Dar s-a întîmplat ca fiul meu cel mai mare să nu fie acasă. Plecase la un prieten să se pregătească pentru niște examene la universitate. Mă aflam în fața unei dileme grele. Dacă așteptam pînă a doua zi, însemna că întregul meu plan putea fi descoperit și, în orice caz, pierdută întîlnirea cu partizanii. Am hotărît că trebuie să sacrificăm pe unul în favoarea celorlalți 12. Am plecat fără el. Numai cînd Saigonul rămăsese departe în urma noastră, i-am destăinuit soției mele încotro ne îndreptam. Eram oarecum îngrijorat ca în rîndurile forțelor Frontului de eliberare să nu fiu tratat cu dispreț în calitate de fostă „marionetă" a regimului de la Saigon. Dar chiar de la prima întîlnire s-a creat o atmosferă din cele mai prietenești, care a devenit cu timpul tot mai caldă. M-am temut că fiul meu mai mare va avea de suferit, dar colegii mei ofițeri l-au căutat, l-au felicitat pentru ceea ce făcusem și, la momentul potrivit, l-au ajutat să ne regăsească. Așa se face că în prezent întreaga noastră familie este din nou unită și în siguranță. Acum sîntem siguri de un viitor sănătos pentru copiii noștri".

Apoi Vinh Cuu m-a prezentat celor trei fiice ale sale : Cam (Portocala), în vîrstă de 20 de ani, Chanh (Lămîița), în vîrstă de 16 ani, și Quit (Mandarina) în vîrstă de 15 ani, toate cu fețe zîmbitoare, fericite și foarte mulțumite de hotărîrea luată de tatăl lor.

În cursul anului 1964, aproximativ 80 000 de ofițeri și soldați sud-vietnamezi au luat o hotărîre similară cu cea a lui Vinh Cuu.

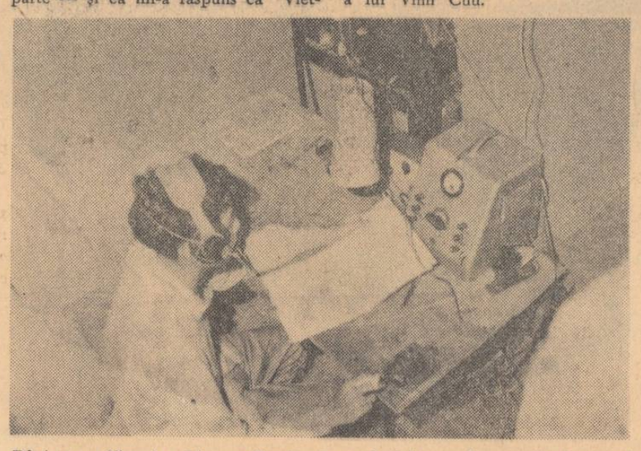

Dintr-un adăpost subteran din jungla sud-vietnameză, agenția de presă a Frontului de Eliberare Națională transmite știri în întreaga țară.

Eurocrația

Poporul Eurocrației se ridică la 8 000 de locuitori. Aceasta e suma tuturor funcționarilor celor trei organisme economice vest-europene — Piața comună, Euratom și Comunitatea cărbunelui și oțelului — care sînt denumiți în mod curent „eurocrați". Zilele trecute întreaga activitate a acestor „comunități" vest-europene a fost complet paralizată timp de două ore. Nu din cauza contradicțiilor între statele membre — cum era de așteptat — ci din cauza grevei funcționarilor nemulțumiți de salariile primite și de condițiile sociale.

O anchetă făcută de mai mulți ziariști a arătat că nemulțumirea nu este legată numai de faptul că „salariile fixate în 1958 nu țin seamă de creșterea costului vieții" ci și de dezamăgirea provocată de perspectivele acestor organisme. Un mare număr dintre ei sînt funcționari cu înaltă calificare care au sperat că prin dezvoltarea activității acestor organisme se vor deschide posibilități deosebite de promovare și de manifestare a posibilităților lor. Or, după cum relatează United Press International „în rîndurile eurocraților descrește sentimentul că ei ajută la construirea unei Europe noi. Faptul incontestabil că o Europă Occidentală unită nu se află în apropiere este subliniat de frecventele crize din sînul comunităților. Eurocrații au ajuns la concluzia că o „carieră europeană" este mult mai nesigură decît una națională.

Greviștii cu „gulere albe" au avertizat că vor organiza noi acțiuni asemănătoare în cazul că nu vor găsi măcar satisfacții materiale corespunzătoare în activitatea lor. Din nefericire pentru ei, la cîteva zile după grevă, Consiliul ministerial al Pieței comune a luat hotărîrea ca de la 1 ianuarie 1965 să se treacă la fuzionarea celor trei organisme. Măsura a fost prezentată drept o „victorie" a politicii de integrare și deci ar fi trebuit să bucure pe funcționarii demoralizați. Dar știu ei ce știu, pentru că nu degeaba își fac veacul prin culisele comunităților vest-europene ! Fuzionarea va însemna în primul rînd raționalizarea aparatului administrativ și după cum spun unele ziare „mulți vor plăti cu posturile lor această victorie a europenismului". Reducerea posturilor și a cererii de eurocrați va slăbi și capacitatea funcționarilor de a exercita presiuni eficiente pentru mărirea salariilor. Cît despre fuziunea propriu-zisă, ea este departe de a reprezenta un pas înainte pe calea integrării și a perspectivelor visate de funcționari. Contopirea hotărîtă acum este doar o operație administrativă întrucît pentru evitarea controverselor s-a hotărît ca fuziunea efectivă a comunităților care implică o armonizare a tratatelor diferite care stau la baza lor — tratatul de la Roma și tratatul Comunității cărbunelui și oțelului — să fie lăsată pentru 1 ianuarie 1968. Se știe că Franța și alte state nu vor să accepte o asemenea „armonizare", pentru că ea presupune noi posibilități de amestec în treburile lor interne. Astfel, Eurocrația sau mai bine zis imperiul contopit al celor trei birocrații nu are cu ce ferici pe cei 8 000 de locuitori ai săi. Nici salarii mai bune, nici perspective de promovare „supranațională". Nu-i de mirare în aceste condiții că unii dintre ei încep să tragă concluzia că oricum ar fi, tot mai bine-i acasă.

N. LUPU

DE FIRUL EVENIMENTELOR

Ce a devenit colecția lui Sir Sloan

Leagănul renumitului muzeu „British Museum", a fost o modestă colecție a medicului englez Sir Sloan, din anul 1753. Ea consta din obiecte antice, cărți și animale rare, împăiate. Printr-o lege specială, votată de Parlamentul britanic, au fost fuzionate atunci cîteva colecții particulare cu una din bibliotecile regale, care avea dreptul acordat prin lege la un exemplar din fiecare carte care era tipărită pe teritoriul Marii Britanii. Pentru ca fondatorii British Museum-ului să obțină o clădire demnă de colecții, ei au lansat o loterie care a adus 300.000 lire.

Clădirea principală a muzeului a fost construită în anul 1852. Cu cinci ani mai tîrziu, s-a construit sala mare de lectură. Clădirea muzeului a fost grav deteriorată de bombardamentele naziste în cel de al doilea război mondial, care au pricinuit incendierea a peste 200.000 volume. Într-una din secțiile bibliotecii muzeului pentru cărți orientale și manuscrise există o colecție din cele mai rare manuscrise, pe cele mai variate materiale, începînd cu o tablă de aur și terminînd cu foaia de palmier. Din această colecție face parte cel mai vechi document imprimat din lume, datînd din anul 868 e.n., pe care este menționată data confecționării.

Muzeul Britanic are actualmente circa 1000 salariați. Numărul vizitatorilor săi atinge un milion anual.

Poftă bună la... chimicale

Într-un laborator din California — Statele Unite — a avut loc următoarea experiență. Un grup de 15 persoane au trăit 133 de zile cu un regim alimentar alcătuit exclusiv pe bază de chimicale. Hrana era formată dintr-o combinație de 50 de chimicale dizolvate în apă distilată dînd o „soluție limpede ca cristalul". Cele 15 persoane luau această soluție de patru ori pe zi în cantitatea necesară.

După trecerea celor 133 de zile, oamenii de știință au arătat că această experiență a marcat și oarecare ameliorare în ce privește fizicul și psihicul celor ce au ținut acest regim. Înainte, însă, de a începe administrarea acestei alimentații, toți au fost supuși unui examen amănunțit din partea doctorilor. În toată perioada ei au fost examinați, în fiecare zi din punct de vedere al stării fizice, iar din punct de vedere psihic, de două ori pe săptămînă. Fiecare trebuia să desfășoare zilnic „o activitate planificată", care includea exerciții fizice și alte exerciții grele. În ce privește calitatea hranei, ea conținea între 2.100 și 3.700 de calorii pe zi.

Datorită acestei experiențe, oamenii de știință de la „Life Sciences Laboratory of the United Technology Centre" din California recomandă această „hrană" pentru cosmonauți. Un pachet cubic cu „hrana" respectivă dizolvat în apă distilată este suficient pentru un cosmonaut timp de o lună de zile. Această alimentație este foarte ușoară și se digeră complet.

Aceleași experiențe pe animale au arătat că „hrana" poate fi folosită o perioadă mult mai îndelungată.

Toate experiențele pe oameni au arătat că ei își mențin greutatea și nu se observă nimic anormal, nici o complicație la rinichi sau ficat.

Priviți această fotografie ! Oare ruinele cărei cetăți le înfățișează ea ? Nu vă grăbiți cu răspunsul pentru că tot n-o să ghiciți. Fotografia reprezintă turnul... Babel. Dar nu cel adevărat. Este vorba despre un alt turn Babel, construit din carton și care folosește regizorului italian Dino de Laurentis pentru turnarea unui film cu subiect inspirat din întîmplări biblice

De pretutindeni

IATĂ ce s-a întîmplat nu de mult într-un sat de munte, Kladarice din Bosnia (Iugoslavia). Vaca țăranului Ibro nu s-a întors de la pășune unde păștea împreună cu vițelul ei. Țăranul și vecinii săi porniră să caute vita. La sfîrșitul celei de a doua zi de căutare zadarnică, ei au hotărît să renunțe, convinși că un urs a sfîșiat vita și a tîrît-o în pădure. Deodată, ciinii începură să latre. Și într-un luminiș, Ibro și prietenii săi văzură un spectacol unic. Proptită de trunchiul unui arbore mare, vaca stătea nemișcată, iar în jurul ei se-nvîrtea vițelul. Cu picioarele sale puternice, vaca țintuise un lup voinic, de trunchiul unui copac. Pare-se că în pădure s-a desfășurat o adevărată dramă. Fiara a atacat vițelul ; apărîndu-l, vaca s-a năpustit asupra lupului și l-a împins în copac, ținîndu-l așa timp de aproape două zile. Pînă să moară, lupul a ros, de furie și de durere, coaja copacului. Dar vaca se temea de el și mort, astfel că a continuat să-l țină pînă s-au ivit oamenii.

●

JOBENUL, care se poartă astăzi numai la ceremonii, a fost inventat de negustorul de pălării John Geterington. Dintr-o notă publicată într-un ziar în 1797, rezultă cît de greu și-a croit drum această odraslă a fanteziei sale inventive. „John Geterington s-a plimbat seara de-a lungul cheiului avînd pe cap un tub uriaș confecționat din mătase, dar cu o strălucire neobișnuită. Văzînd acest obiect straniu, multe femei au leșinat, copiii au început să țipe, iar în înghesuiala iscată, un tînăr și-a fracturat o mînă. În legătură cu aceasta, domnul Geterington a trebuit să răspundă în fața lordului primar al orașului, fiind adus de un grup de polițiști înarmați. Arestatul a declarat că se consideră îndreptățit să arate londonezilor noua sa invenție. Lordul primar nu a fost de aceeași părere, condamnîndu-l pe inventatorul tubului strălucitor, la o amendă de 500 de lire sterline".

●

„ȘOFERI ! Mergeți încet. Sîntem și așa supraaglomerați cu comenzi. Pompele funebre din Ilinois". Acesta este textul de pe un panou instalat la o intersecție de mare circulație de pe o autostradă din acest stat american.

●

PROFESORUL englez H. Wolff propune folosirea sateliților artificiali ca forma cea mai eficientă a unui sistem de salvare pentru naufragiați. Acești sateliți artificiali, utilați cu posturi de emisiune, ar urma să fie lansați pe o orbită care să treacă deasupra ambilor poli. În colaborare cu stațiunile terestre ar ajuta să fie găsiți toți naufragiații care ar supraviețui catastrofelor maritime.

ÎN S.U.A. a fost înființat nu de mult „Clubul uitucilor". Membrii clubului poartă ca semn distinctiv pe reverul hainei, o insignă specială pe care se află înscrise numele și adresa lor.

●

MUNICIPALITATEA orașului portughez Menha, a găsit un mod original de a trezi în rîndurile cetățenilor interesul pentru citit. Pe străzile orașului a trecut într-o zi un șir de măgari și cămile, fiecare animal purtînd atîrnată o tăbliță pe care se putea citi : „Numai noi nu citim cărți".

●

RĂZBOIUL de o sută de ani nu a fost cel mai lung război din istoria omenirii. Mult mai lungă a fost perioada de război pe care l-au purtat spaniolii împotriva indienilor araucani, care populau teritoriul Republicii Chile de astăzi, atunci cînd conchistadorii au invadat America de sud. Războiul din Chile a durat din 1535 pînă în 1722 fără întrerupere, adică 187 de ani. Araucanii au fost nevoiți să capituleze.

●

ÎN ANII primului război mondial într-un cabaret din Zürich se producea o cîntăreață de estradă, Adrienne Ruiza. În serile cînd nu avea program, putea fi văzută într-un local modest, o cafenea în care se adunau deobicei șahiști amatori. Adrienne urmărea cu interes jocurile amicale, ce se desfășurau aici și îndeosebi o interesa un anumit jucător. Cînd francezii au început ofensiva pe front, jucătorul respectiv a dispărut pe neașteptate. Dar peste cîteva zile a putut fi văzut din nou la locul său obișnuit. Jucînd, el făcea mutări — corecte din punct de vedere a regulilor de joc — dar curioase. A doua zi dansatoarea a părăsit Zürich-ul iar ofensiva franceză a suferit un eșec.

Mulți ani mai tîrziu s-a aflat că „șahistul" transmisese prin intermediul jocului, complicei sale Adrienne Ruiza, planul ofensivei franceze.

●

CONGRESUL internațional de luptă împotriva zgomotului, care își ținea lucrările în orașul italian San-Remo, a fost nevoit să se întrerupă. Aceasta din cauza că pe o stradă vecină cu clădirea congresului, se desfășurau lucrări de reparare a pavajului, iar mașina pneumatică de forat făcea un zgomot asurzitor.

●

MILL LASTMAN, proprietarul a 28 de magazine universale din Canada a vrut într-o bună zi să vadă în ce fel reacționează trecătorii la cererile de ajutor ale cerșetorilor. Zis și făcut. Travestit în haine peticite, milionarul a străbătut străzile orașului Toronto cerșind. Dar niciunul din cei 100 de trecători în fața cărora a întins mîna, nu i-a dat atenție. O singură excepție. Un marinar șomer s-a îndurat de cerșetor și i-a aruncat în palma întinsă, 25 de cenți.

●

O FIRMĂ americană, producătoare de ciorapi de damă, a organizat în scop de reclamă un concurs al celor mai frumoase picioare. Mare a fost uimirea juriului cînd și-a dat seama că premiul întîi a fost acordat unui poștaș în vîrstă de 50 de ani.

●

CERCETĂTORII institutului politehnic din Milano lucrează la construirea unui aparat cu unde ultrasonore pentru identificarea cavităților din zidurile clădirilor medievale sau romane. Noul aparat va fi folosit în vederea descoperirii manuscriselor Divinei Comedii, care potrivit unei legende, s-ar afla ascunse într-o casă veche din Ravenna.

●

UN POST de emisiune radio, aparținînd unei firme particulare din New-York, a promis șoferilor de taxi din oraș o retribuție lunară de 50 de dolari în schimbul angajamentului acestora de a ține deschis aparatul de radio montat în taxi numai la postul de emisie respectiv.

●

O FILIALĂ a companiei „Ford" a lansat pe piață un nou tip de automobil. Pentru a oferi publicului o imagine asupra calităților excepționale ale noului tip de automobil, a fost organizată o emisiune de televiziune la care crainicul în comentariul său a arătat cu cîtă ușurință mașina ia 120 de km. pe oră. A doua zi, inspecția auto a amendat societatea cu 300 de dolari pentru viteză nepermisă pe o porțiune a șoselei unde viteza maximă este de 40 km/oră.

●

PROIECTUL noii legi vest-germane cu privire la vin, cuprinde 2700 de pagini și numără nu mai puțin de 141 de paragrafe. Iată de pildă paragraful opt, punctul cinci : Consumator de vin este considerat cel ce cumpără vin în vederea completei sale folosiri. Folosirea completă a vinului constă în utilizarea sa în scopuri neproductive și în alte scopuri avînd drept urmare că vinul, ca produs de sine stătător, încetează să existe.

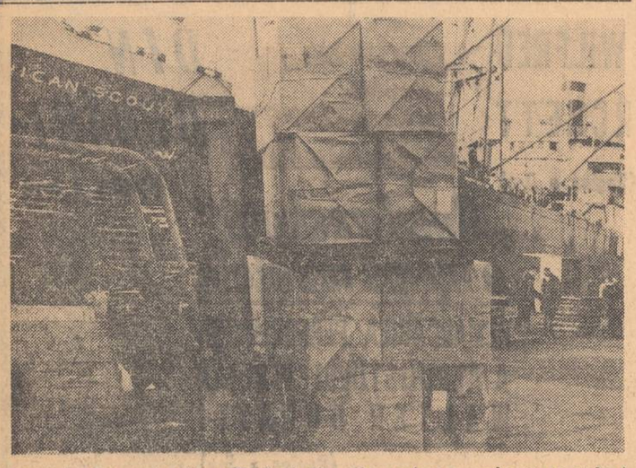

Docherii din portul New York și din alte porturi americane au reluat lucrul după ce o parte din revendicările lor privind noul contract colectiv au fost satisfăcute. În fotografie : descărcarea unei nave după reluarea lucrului

VOTÎND CANDIDAŢII FRONTULUI DEMOCRAŢIEI POPULARE

VOTAŢI PENTRU INFLORIREA PATRIEI NOASTRE SOCIALISTE, PENTRU BUNĂSTAREA POPORULUI, PENTRU PACE!

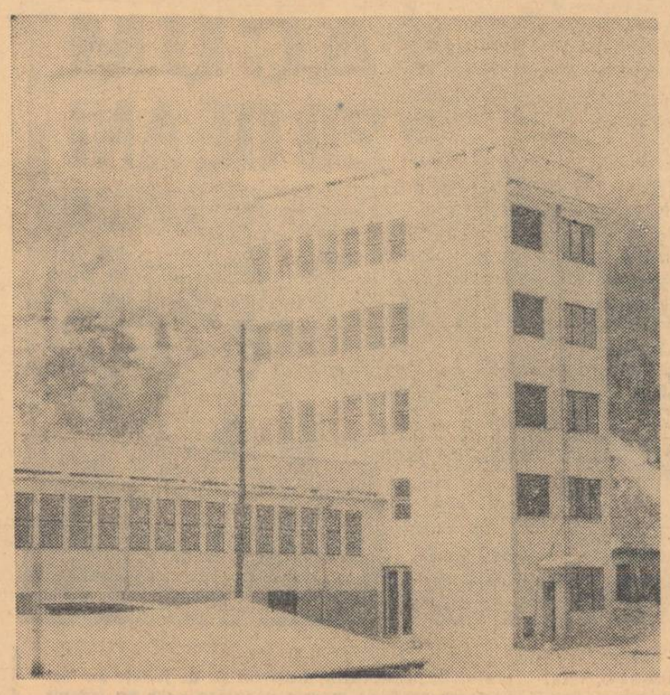

Bicaz 1965

Localităţi marcate pe hartă cu puncte modeste, sau nemarcate de fel, părăsesc anonimatul, căpătînd o personalitate distinctă, iar fenomenul intrării acestora în raza atenţiei colective este frecvent şi rapid. Notorietatea de care ajung să se bucure ele, o trainică şi îndreptăţită notorietate, purcede din realităţile noi ale ţării, după cum noi sînt şi criteriile în perspectiva cărora apare renumele de astăzi al aşezărilor omeneşti.

Să luăm, bunăoară, Bicazul... Cînd şi în ce împrejurări această comună, al cărei singur, funest „titlu de glorie", era acela de „domeniu regal", unul din multele asupra cărora vechii stăpîni vor fi avut probabil dubii, neştiind precis unde se află, a ajuns un nume atît de cunoscut, atît de apropiat inimilor noastre?

Coordonatele acestei vertiginoase ascensiuni către o faimă autentică şi durabilă ne sînt oferite de rememorarea evenimentelor de seamă ale aşezării, evenimente alcătuind ele însele un crîmpei de istorie contemporană.

1950. 13 noiembrie. Consiliul de Miniştri al Republicii Populare Romîne elaborează o hotărîre privind construirea hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz, pe temeiul celor stabilite la plenara din acelaşi an a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

1955. Şantierul hidrocentralei sărbătoreşte unul din marile sale evenimente: străpungerea tunelului de aducţiune.

1960, iulie. De-acum încolo, Bistriţa, zăgăzuită, îşi va purta o parte din apele sale printr-o albie nouă, o albie subterană de beton şi fier, menită să dirijeze puterea riului spre locul unde ea trebuie să se transforme în energie electrică.

1961. Întîia mare hidrocentrală a ţării, de care se leagă noua istorie a Bicazului, avîntul şi faima sa, începe să producă electricitate.

Aceasta este fişa biografică a Bicazului, redusă la esenţa unei lapidare cronologii, şi parcurgînd datele de mai sus fiecare dintre noi se simte îndemnat să le adauge, mental, dacă nu chiar reminiscenţele vii ale unor lucruri văzute şi trăite la faţa locului, cel puţin amintirea unor reportaje, filme documentare, lucrări beletristice, încercările de a oglindi, pe această cale, eroica muncă a constructorilor, soldîndu-se la timpul său cu bune rezultate.

Dar, poate spune cititorul, toate acestea sînt lucruri cunoscute din vremea cînd marele şantier de pe Valea Bistriţei făcea ca numele Bicazului să însemne o prezenţă familiară şi constantă în coloanele presei; este foarte firesc ca pe măsură ce ducem la îndeplinire un obiectiv, atenţia noastră să se deplaseze spre alte obiective, spre noi şantiere. Şi totuşi, ce se întîmplă astăzi la Bicaz, după ce hidrocentrala a devenit o realitate pe harta economică a ţării? Este o întrebare căreia nu i se poate răspunde cu elementară competenţă decît într-un singur fel: mergînd la Bicaz.

Am regăsit Bicazul în plină, veritabilă iarnă, cînd serpentinele care urcă spre baraj deveniseră drum de sănii, iar peste apele lacului apăsau lespezi masive de gheaţă.

Trandafirii, miile de trandafiri care au dat acestei aşezări calificativul măgulitor şi poetic, în acelaşi timp, de oraş al florilor, aşteptau venirea primăverii încotoşmănaţi în huse de hîrtie rezistentă, măsură de protecţie împotriva gerului, a eventualilor atentatori la estetica oraşului. Vă asigurăm însă că asemenea delicvenţi nu s-au mai întîlnit de mult. Locuitorii Bicazului, „bicăjenii", cum le place să-şi spună, îşi iubesc mult oraşul, o dragoste de care s-au convins nenumăraţi vizitatori, unanimi în a le preţui calitatea de buni gospodari şi ceea ce rezultă din faptul că oraşul lor a cucerit, doi ani la rînd, o recunoaştere oficială: primul loc pe regiune în ce priveşte gospodărirea localităţii, participarea cetăţenilor la munca patriotică.

Am pornit de la gară trecînd pe podul peste apa Bicazului, am ajuns în centrul oraşului, acolo unde, străjuit de eleganta clădire a poştei, drumul se bifurcă spre baraj, spre fabrica de ciment şi mai departe spre Cheile Bicazului, regretînd că anotimpul nu ne îngăduie să privim într-o desfăşurare mai prodigioasă munca acelor mîini de gospodari atît de harnice în înfrumuseţarea oraşului lor. Dar aspectul edilitar al aşezării are nenumărate alte ipostaze, în primenire continuă, pe care ochiul le detectează în fiecare anotimp. Iată, de pildă, pe pereţii unor case au fost aplicate tăbliţe cu denumiri de străzi (pînă la 1 ianuarie 1965 nu exista o nomenclatură a străzilor): Barajului, Muncii, Păcii, Plutaşului, de alei — Zimbrului, Mioriţa, Dorului. Uneori, denumirea nouă vine să ia locul unei toponimii vetuste, izvorîte desigur din trecutul de suferinţă fizică şi morală. Cartierul Ciungi se va numi de-acum încolo cu un cuvînt chemat să exprime înfăţişarea de astăzi a locului: Cartierul Nou.

Pentru vizitatorii mai vechi ai Bicazului, care ar înclina să limiteze partea „urbană" a acestuia la cartierul Mărceni din stînga Bistriţei, ultimele noutăţi edilitare se confundă cu tot atîtea surprize. Blocurile înălţate în 1964 prefigurează pregnant adevăratul centru, cel de astăzi şi de mîine al oraşului. La parterul celor mai noi dintre blocuri, tocmai se amenajau magazine moderne cu autoservire, iar cîţiva paşi mai încolo, pe strada Barajului, se înalţă o clădire cu mai multe etaje, al cărei parter priveşte parcă strada prin pereţi de sticlă, lăsînd impresia unei imense vitrine. Este clădirea care urmează să strîngă sub acelaşi acoperiş cîteva unităţi de utilitate publică, aparţinînd cooperativelor meşteşugăreşti. Aceste unităţi petrec acum ultimele zile în „casă veche", ocupînd construcţii improprii, rămase încă din vechiul Bicaz, construcţii în locul cărora se vor înălţa chiar în 1965 trei noi clădiri de locuit, tip vilă, însumînd 33 de apartamente.

Construcţia de locuinţe a căpătat o amploare fără precedent în toate regiunile ţării. În perioada 1960—1964 au fost date în folosinţă populaţiei, din fondurile statului, circa 214 000 apartamente. Paralel se desfăşoară o largă acţiune de sistematizare urbanistică. Noile blocuri, cartiere, magistrale, parcuri şi aşezăminte de cultură dau oraşelor o înfăţişare modernă, pe măsura epocii de adînci transformări pe care o trăieşte poporul nostru.

(Din Manifestul Consiliului Naţional al Frontului Democraţiei Populare)

Într-o populaţie de patru ori mai mare decît cea existentă acum 20 de ani (12 000 de locuitori faţă de 3 000), este firesc să nu afli doar localnici get-beget, construcţia hidrocentralei atrăgînd spre aceste locuri oameni din toate părţile ţării. Unii dintre ei au plecat, mutîndu-se pe alte şantiere, alţii s-au statornicit la Bicaz şi lucrează acum la fabrica de ciment — una din cele mai mari şi mai moderne din ţară — la cea de azbociment, la fabrica de var, a cărei secţie de agrocalcare a început să producă la sfîrşitul anului trecut amendamente calcaroase pentru agricultură, la uzina electrică, în portul Bicaz sau la calea ferată. Dar deşi proveniţi din locuri diferite, cei care alcătuiesc majoritatea în Bicazul de astăzi sînt oricînd gata să nu precupeţească nici o străduinţă pentru ca oraşul adoptiv să fie în toate privinţele un oraş model.

Mai înainte, vorbeam de înfrumuseţarea oraşului. Eforturile cetăţenilor nu se limitează numai la asta. Era o veche dorinţă a lor să poată vedea la ei acasă programele televiziunii. În noaptea de 31 decembrie 1964, dorinţa li s-a îndeplinit, ecranele televizoarelor s-au aprins şi la Bicaz, în această realizare făcîndu-se simţită în chip consistent şi munca patriotică a cetăţenilor, bunăoară la amenajarea căilor de acces spre antena releului. O activitate similară s-a desfăşurat şi cu prilejul construirii stadionului orăşenesc. Sînt fapte care vor ieşi încă mai pregnant în evidenţă dacă vom spune că în anul 1964 valoarea economiilor obţinute prin muncă patriotică a atins suma de 2 910 000 lei.

În holului sfatului popular al oraşului, păstrate ca nişte trofee de preţ, vizitatorul întîlneşte steagurile de oraş fruntaş pe regiune, împreună cu cele decernate animatorilor activităţii de înfrumuseţare şi gospodărire a tînărului lor oraş, deputaţii de ieri, candidaţii de astăzi în alegerile pentru sfatul popular orăşenesc: Constantin Simion, Constantin Ţăranu, Elena Bicăjanu, Lucia Bălan, Nicolaie Gilea, Ilie Săpunaru.

Poate că peste un an acestor trofee li se vor alătura altele. Se pare că în privinţa asta locuitorii oraşului de la poalele Ceahlăului au prins gustul izbînzilor statornice, intenţiile lor ţintind mai departe, în dorinţa de a ajunge din urmă alte oraşe, fruntaşe nu doar pe regiune, ci pe ţară. Dar şi dacă îşi vor menţine locul, şi dacă nu vor mai cîştiga nimic, fiind depăşiţi de alţii mai vrednici, bicăjenii sînt hotărîţi să ducă mai departe lucrul început. Lucru gospodăresc, bun, frumos şi de durată.

Boris BUZILA

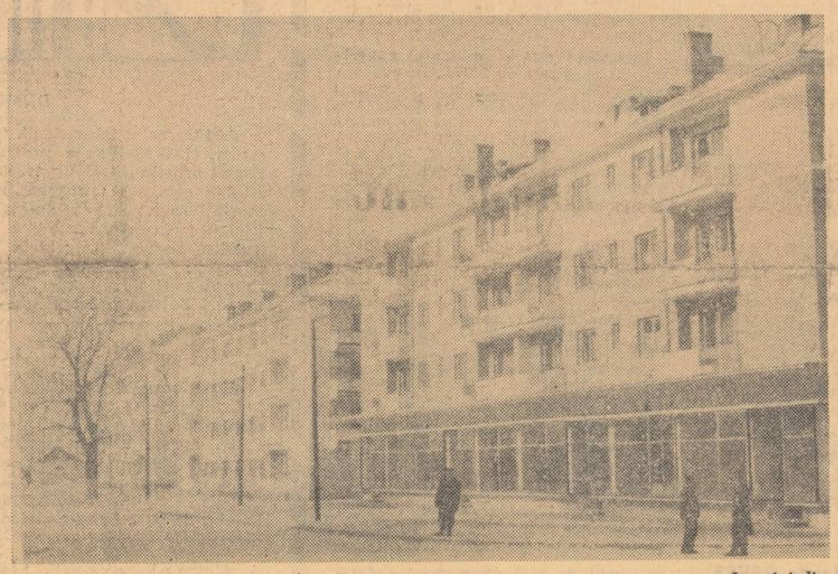

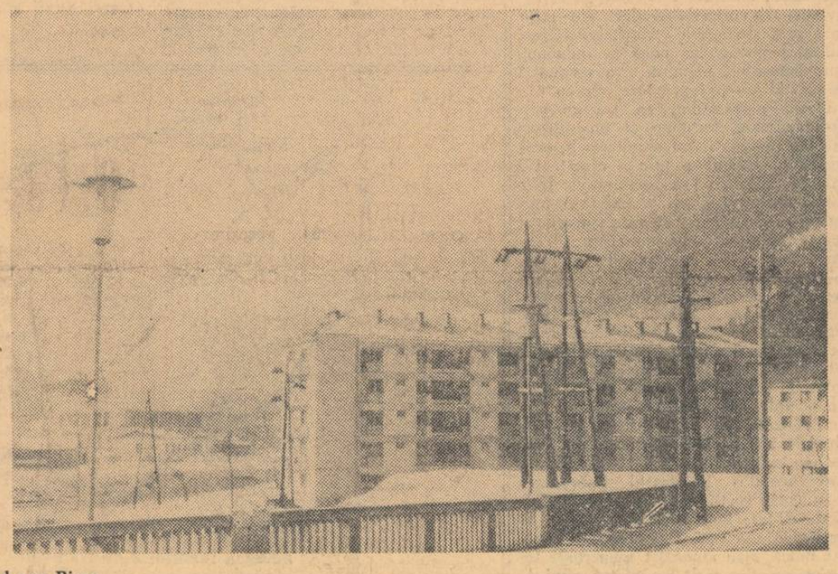

Imagini din oraşul nou Bicaz

Pămînturi născute din Dunăre

● Operaţia Pietroiu — prologul unei acţiuni de amploare ● Aventura celor două drăgi şi alte fapte de pe şantierele din lunca Dunării ● Suprafeţe noi pentru patrimoniul agricol al ţării

În primăvara lui 1950, într-o bună dimineaţă, din dreptul satului Pietroiu, a pornit peste Borcea un mic bac, ducînd cu el cîţiva ingineri înarmaţi cu toporişti şi cu hărţi topografice. Hărţi poate e prea mult spus deoarece, pe hîrtiile care puteau fi denumite astfel, nu era însemnat decît conturul exterior al locului înconjurat de apă. Terenul ca atare reprezenta un fel de „terra incognito" care abia de acum încolo urma să fie identificat şi codificat. Explorările s-au desfăşurat destul de anevoios. Totuşi, pe la începutul lui mai, bacul care făcea naveta între cele două maluri a început să care pe nişte platforme fel de fel de utilaje: buldozere, screpere, tractoare pe şenile. Poemul noilor pămînturi avea ca fundal sonor muzica aspră, bărbătească, rezultată din scrîşnetul metalelor, din uruitul motoarelor încinse. Cu fiecare zi care trecea, ea se amplifica. Cît ţinea Borcea, maşinile goneau în lanţ, cărînd pe drumuri croite fără compas şi fără riglă pămînt din interior către maluri. După proiectele întocmite de specialişti, aici se ridica un mare dig protector de forma unei elipse care-şi avea focarele, unul la Unirea şi altul aproape de Feteşti. Terenurile astfel adăpostite aveau să fie atribuite gospodăriei de stat Pietroiu. Ea trebuia să mai aştepte însă destul de mult pînă să intre în stăpînirea lor. Căci, după îndiguire, suprafaţa împrejmuită nu era altceva decît o colecţie de smîrcuri şi arinişuri, interesantă poate, sub raport faunistic, pentru biologi dar complet impracticabilă pentru agricultură. Ca acest hăţiş să poată fi transformat în ogor, era necesară încă o operaţie, aceea de desecare. Iar pentru ca pe ogor să se poată face o agricultură intensivă, cum se preconizase, mai trebuia parcursă şi cea de a treia etapă, care prevedea crearea unui sistem de irigaţii îndeajuns de modern şi de amplu ramificat, în stare să asigure apă pînă în colţurile cele mai îndepărtate ale insulei. Fără a intra în detalii, voi arăta că în trei ani de muncă intensă s-a făcut tot ce se proiectase.

Digurile au fost înălţate pe o întindere de 42 km, creîndu-se pentru a se înlătura surprizele şi un coeficient de siguranţă. În opt puncte bine alese, s-au instalat cantoane de observaţie prevăzute cu legături telefonice. Se putea purcede la muncă fără nici o teamă. Şi n-au trecut decît trei-patru ani pentru ca despre recoltele de porumb realizate pe pămîntul dintre ape să se ducă vestea în toată ţara. Aici, au prins să se scoată constant cîte 7—8 000 kg. boabe la hectar şi chiar mai mult.

Se vedea astfel limpede ce potenţial ridicat are lunca Dunării, luată în ansamblu, cît de folositoare este pentru economia naţională valorificarea ei superioară. De aici s-au tras concluzii logice. La îndemnul partidului, lunca Dunării a fost „atacată" de 200 000 hectare. Ceea ce am putea numi operaţia Pietroiu n-a fost deci decît un punct de plecare, un experiment, prologul epopeii. Cîmpurile sale s-au scris de atunci încoace şi au crescut mereu în amploare. S-au scris şi se scriu cu o caligrafie sigură, viguroasă. În unele cazuri, expresia „a scrie" trebuie folosită cu sensul ei propriu. Cine merge în aceste zile la Nedeia, în Oltenia, vede la malul apei cîteva rînduri de ţăruşi. Sînt nişte jaloane pentru cei care vor începe peste cîtva timp munca de desecare. Deocamdată, specialiştii mai studiază la planşetă diverse variante confruntîndu-le, cîntărindu-le avantajele. Dar proiectul a şi prins să se contureze. Din mai multe părţi se vor săpa concomitent canale şi toată apa aprinsă în enclava de lîngă Jiu va fi pompată în Dunăre. Pescuitul somnilor se va strămuta în fluviu. De pe balta de odinioară oamenii vor aduna în „năvoade" ştiuleţi dolofani cît ciortanii. Şi vor fi mai mulţumiţi. Mai departe, dacă mergi în lungul Dunării către vărsare, constaţi că proiectele de desecare au intrat de mult în faza de executare. La Boianu-Sticleanu, la Călăraşi, la Dichiseni şi Roseţi, se lucrează fără odihnă. Munca n-a contenit o clipă nici primăvara trecută, nici astă-vară cînd abia puteai să-ţi tragi sufletul de praf şi de zăpuşeală. Nu conteneşte nici acum, chiar dacă afară ninge, viscoleşte sau e ger ascuţit. La îndemîna oamenilor au fost puse mijloace tehnice de prim rang. Constantin Bojică, inginerul care răspunde de mecanizare pe grupul de şantiere ce-şi are sediul la Modelu, lîngă Călăraşi, ne-a prezentat o listă întreagă cu maşinile pe care le folosesc şi între care se numără zeci de tractoare, autocamioane, dragline, drăgi, macarale plutitoare. Bineînţeles însă pînă la urmă cuvîntul hotărîtor îl au tot oamenii. În „baltă" nu-i aşa de simplu să te descurci. La fiecare pas se ivesc nenumărate probleme despre care nu se scrie nimic în nici un manual. Aici intervine capacitatea omului de a se orienta rapid, tenacitatea lui.

Multe pagini vibrante se pot scrie despre aceşti eroi anonimi care s-au învăţat să înfrunte greutăţile cu sînge rece şi să le biruie. Să povestim, bunăoară, întîmplarea recentă care, pe şantier, dintr-un spirit sănătos de autoironie, a căpătat un nume ce seamănă cu un titlu de film captivant: „aventura celor două drăgi". Se săpa, sau mai bine zis, se adîncea un canal a cărui albie trece prin mijlocul Iezerului de lîngă Cuza Vodă. Într-o dimineaţă, s-a primit vestea că aici apa a îngheţat bocnă. Munca însă nu putea să aştepte. Canalul trebuia degajat ca să se facă loc apei să-şi vadă de drum spre Dunăre. Tocmai se căuta o soluţie cînd doi căpitani de dragă — Gheorghe Baghină şi Constantin Cocoş — s-au oferit să încerce ei să spargă banchiza. Sincer vorbind nimeni n-a crezut că pot face mare lucru, dar cum pentru moment altceva nu se putea întreprinde, li s-a spus să pornească spre locul cu pricina. Au purces, unul dintr-o parte, altul din cealaltă. Gheaţa era groasă, nu ceda. Cele două drăgi se opinteau din răsputeri cu slabe rezultate. La un moment dat, uneia i s-a oprit motorul. Era deajuns să rămînă aşa imobilizată măcar o jumătate de oră şi sloiul o cuprindea şi pe ea de n-o mai scotea nimeni pînă la dezgheţurile de primăvară. Dar mecanicul a acţionat repede şi maşina a fost repusă în mişcare. Loviturile de berbece ale drăgilor s-au înteţit. Izbită cu putere, gheaţa a început să hîrîie. Pas cu pas, cele două drăgi se apropiau una de alta curăţind totul în cale şi făcînd loc apei trimise de pompe. După o zi de zbucium s-au întîlnit faţă în faţă — tentativa izbutise. Şi cronica nescrisă a şantierelor cuprinde zeci de asemenea fapte care ne îngăduie să-i cunoaştem pe oamenii ce lucrează aici, să apreciem dimensiunile profilului lor moral. Ei, aceşti oameni, dau o faţă nouă pămînturilor de la Dunăre făcînd ca expresia consacrată de dicţionare — „luncă inundabilă" — să devină treptat inoperantă pentru această parte a bazinului hidrografic al ţării noastre. Prin munca lor, anul trecut s-au recuperat zeci de mii de hectare care, cultivate cu porumb, au dat recolte comparabile, în Bărăgan, doar cu cele de la Pietroiu. Anul acesta patrimoniul agricol se va îmbogăţi cu noi suprafeţe. Nu va trece mult şi toată fîşia care însoţeşte ca un brîu albia Dunării va deveni ogorul nostru cel mai bogat şi mai darnic.

Pe tărmurile marelui fluviu istoria veche a înscris multe pagini de glorie. Incomparabil mai frumoase, mai bogate în fapte şi în semnificaţii majore, sînt însă paginile de istorie nouă pe care le scriu, în luptă cu natura, oamenii muncii conduşi de partid, pentru a spori bogăţiile patriei.

Ion PAVELESCU

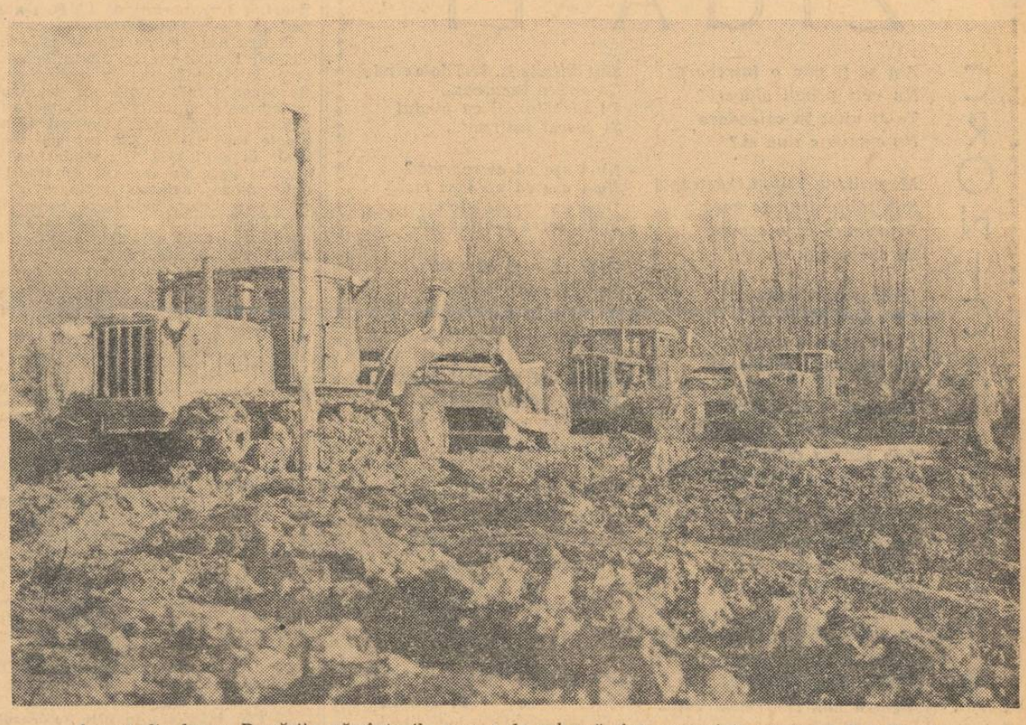

Aspect din lunca Dunării: pămînturile scoase de sub apă sînt amenajate pentru a fi cultivate

Foto: V. LUPU

Desen de Eugen CIUCĂ

Primăvară

La răspîntia dintre iarnă și primăvară, vremea devine schimbătoare, înghețurile și dezghețurile se țin lanț, zăpezile scad, topite sub soarele care scapă tot mai des printre nori. Cunoscînd asprimea gerurilor, oamenii așteaptă cu nerăbdare neostoită anotimpul blajin al florilor. Întru întîmpinarea sa întocmesc socoteli gospodărești pentru zilele cînd, însfîrșit, se va putea trebălui pe afară. Drept care, e primit cu bucurie fiece prilej de a pune la cale acele lucruri care așteaptă să fie făcute. Asemenea prilejuri s-au ivit în ultimele săptămîni din belșug. Primăvara mult așteptată aduce cu sine evenimentul de seamă al alegerilor și în cadrul manifestărilor care au precedat acest eveniment, candidații F.D.P. și cetățenii au discutat cele înfăptuite și cele ce mai sînt de făcut.

Deunăzi am primit o invitație la una din aceste adunări în circumscripția electorală „7 Noiembrie", pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, circumscripție în care candidează textilista *Ioana Dincă*. Numele îmi era cunoscut din coloanele ziarelor. Deputată în aceeași circumscripție, Ioana Dincă a luat cuvîntul la ultima sesiune a Marii Adunări Naționale, ridicînd cu competență probleme interesante privind îmbunătățirea calității produselor. Fosta țesătoare, acum controlor tehnic de calitate, arăta: „Întreprinderea în care lucrez produce țesături de bumbac, care sînt folosite în cea mai mare parte de femei, pentru îmbrăcămintea lor și a copiilor. Este știut că femeilor nu numai că le place să se îmbrace după ultima modă, dar ele, ca gospodine și mame, chiverniseso cu mai multă grijă agoniseala familiei și atunci cînd dau un ban pe un lucru pretind, pe bună dreptate, ca mărfurile cumpărate să fie bune, frumoase și durabile, într-un cuvînt, de calitate". Subliniind acestea, Ioana Dincă menționa că Întreprinderea „7 Noiembrie" unde muncește, a îndeplinit planul anual cu 5 zile mai devreme, la toți indicii.

Ioana Dincă mi s-a părut atunci un om încărcat de experiența anilor. Cu această impresie m-am și dus la adunarea cu pricina. Venise multă lume, și credeam că n-o voi afla ușor pe candidată, dar tocmai lucrul acesta s-a dovedit a fi cel mai simplu cu putință. Înconjurată de un grup numeros, era ușor de recunoscut. Dar, spre surpriza mea, n-aveam în față o femeie cu tîmplele ninse, ci o tînără, îmbrăcată îngrijit, emoționată că primește atîtea felicitări.

Ioana Dincă este prezentă pretutindeni. Oamenii o cunosc, pentru că și ea le știe preocupările, năzuințele, pentru că este alături de ei în toate acțiunile gospodărești. Încrederea ce i s-a acordat — a fost propusă pentru a doua oară candidată în alegerile pentru Marea Adunare Națională — e îndreptățită, mărturie stînd întrega sa activitate. În primele rînduri ale celor care prin străduințile lor îmbunătățesc calitatea produselor puse la îndemîna cumpărătorilor, membră în comitetul de partid pe întreprindere, mereu în mijlocul alegătorilor, ea s-a dovedit un muncitor destoinic și un activist obștesc priceput. Am ascultat-o la acea adunare vorbind simplu și direct. Cu matură limpezime a conturat în fața ascultătorilor proporțiile acelei gigantice opere colective care este construcția socialismului, evocînd cu căldură entuziasmul creator al oamenilor muncii; le-a vorbit despre convingătoarele dovezi ale ridicării nivelului de trai. Numai în circumscripția „7 Noiembrie" s-au clădit, în Balta Albă, b-dul Muncii, pe numeroase alte străzi, un număr de 46 blocuri, cu 4 și 9 etaje, s-au dat în folosință unități de servire diverse și cu un complex comercial, 7 străzi au fost modernizate, pe b-dul Muncii și principalele artere ale cartierului Balta Albă, inclus în circumscripția respectivă, a fost introdus iluminatul fluorescent, s-au creat spații verzi în suprafață de peste 81 000 mp, între care parcul de agrement din vecinătatea străzii Caporal Buică, s-au amenajat numeroase terenuri sportive și de joc pentru copii. Amănunt cu amănunt s-a înfiripat imaginea unui cartier în plină înflorire, în care semnele noului sînt vizibile pretutindeni, modernul și estetica — elemente familiare fiecăruia. Dar perspectivele? Asupra lor s-au oprit îndelung. Se vor construi noi blocuri de locuințe, mai multe complexe comerciale, un mare cinematograf, spații verzi și locuri de agrement. Viitorul acesta este apropiat oamenilor. Pentru că au certitudinea înfăptuirii lui. Chezășia stă în realitatea ridicării permanente a bunăstării celor ce muncesc, datorată politicii înțelepte a partidului, grijii statului nostru.

Mii de femei, asemenea Ioanei Dincă, sînt candidați ai Frontului Democrației Populare. În lumina alegerilor de mîine, care aduc o confirmare în plus drepturilor largi ale femeii, prețuirii în societate, apropiata și tradiționala ei sărbătorire la 8 martie, în prag de primăvară, capătă noi și profunde semnificații.

Cornelia PREDA

ZIUA EI

CRONICĂ RIMATĂ

Am să-ți pun o întrebare:
Nu vezi primii ghiocei?
Te-ai uitat în calendare
Nu cumva e ziua ei?

Mugurii (nu-i simți?) așteaptă
Sub zăbranicul de nea.
Primăvara ca o șoaptă
Se apropie și ea.

Iarna foarte insipidă
Cu reversele tîrzii,
S-a tîrît ca o omidă
Pe sub norii plumburii.

Nu auzi în atmosferă
Ca un foșnet slab și blînd,
Sub zăpada efemeră
Iarba tînără crescînd?

Și natura îți arată
Cu omătul în declin,
Ziua asta rezervată
Pentru genul feminin.

Geaba spui, pornit pe glume
(Vezi că sîntem neglijați?)
Că nu e o zi anume
Pentru noi, pentru bărbați...

Sînt destule!... Seri de-a rîndul
Cu amicii încurcat...
Te sărbătoreai cu gîndul
Și soseai întîrziat...

Nu-i așa că ai regrete?
Nu-i așa că nu mai faci?
Du-i un coș de violete
Și încearcă s-o împaci.

Ziua ei, e zi cu soare,
Cu discretă gingășie
Ea ne e la fiecare
Mamă, soră sau soție.

Cîte nopți n-a stat de strajă
Peste leagăn ca un scut,
Ocrotind, surîsul vrajă
Al întîiului născut.

Veșnic harnică și bună
A trudit de mult, din gr.
Altă viață-i încunună
Tinerețea ei mereu.

Azi de lume respectată
Îi vezi chipul peste tot,
E și dînsa candidată:
S-o cinstim cu toți la vot!

D. TABACU

Caietele cunoscuților mei

Într-un scurt răstimp, cititorului nostru i s-a oferit posibilitatea să facă cunoștință, printre altele, cu două romane apropiate din punct de vedere tematic deși diferite ca modalitate de abordare a problemelor și, bineînțeles, purtînd fiecare amprenta specifică stilului autorului respectiv. Amîndouă însă tratează probleme de actualitate, amîndouă sînt strict ancorate în problematica contemporaneității, în viața societății românești. Despre una dintre aceste cărți, „Pasiuni", pe care o datorăm lui Constantin Chiriță, am avut prilejul să vorbim la această rubrică. În cele ce urmează am dori să schițăm cîteva idei în legătură cu volumul unui debutant în literatură, N. Crișan și anume „Caietele cunoscuților mei".

Vom spune pentru început că cei doi „cunoscuți" ai autorului volumului sînt un vechi activist de partid, Jerca, și un tînăr medic, om de știință, Octavian Titus Comes.

Notațiile din „caietul" primului ne permit o privire în viața Moldovei anilor 1930—1944, a luptei duse în ilegalitate de partid, a luptei împotriva Germaniei hitleriste și mai tîrziu prin trecerea eroului în munca productivă, zbuciumul, lupta pentru aplicarea unei tehnologii noi într-o uzină de motoare auto, tehnologie ce avea să revoluționeze acest sector de activitate.

„Caietul" celui de-al doilea personaj al romanului ne prezintă alte medii ale societății românești din ajunul celui de-al doilea război mondial, moșieri, politicieni, burghezi, oameni de știință, medici și mai tîrziu, acolo unde destinul lui Comes se împletește cu cel al lui Jerca, momente ale luptei pentru eliberarea țării, episoade de pe front și într-o măsură substanțială munca titanică a lui Comes în domeniul oncologiei, căreia i se dedică.

Notațiile amîndurora întinzîndu-se pînă în anii 1962—1963 și îmbrățișînd două sectoare atît de importante ale vieții, prezintă de la bun început interes pentru cititor. Interes însă ce va spori pe măsura lecturii care ne dezvăluie pe de-o parte un scriitor de talent, care sondează cu pricepere gîndurile eroilor săi și pe de altă parte o lărgire a ariei de cuprindere a romanului, de investigație a noi și noi medii, a psihologiei reprezentanților diferitelor pături sociale.

Nu stă în intenția noastră să prezentăm cititorului personajele romanului. Le va găsi el însuși și le va urmări, de-a lungul unor pagini ce se citesc cu interes mereu sporit. I se cere însă — îi atragem atenția de la început — puțină răbdare, întrucît autorul împletește uneori cam arbitrar faptele, evocările, reveniri le la actualitate. O dată depășită această dificultate, cititorul va avea satisfacții multiple.

Romanul se impune în primul rînd prin autenticitatea sa, prin substanțialitatea epicei sale care îmbrățișează fenomene majore. Lupta dusă de partid pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și aliații ei, antagonismul de clasă, manifestările concrete ale rezistenței opuse de rămășițele claselor exploatatoare, relațiile dintre oamenii de știință și muncitori ca și cele dintre oamenii de știință aflați în același domeniu dar judecînd de pe poziții diferite, înfruntarea dintre etica noastră și cea burgheză, dar mai ales lupta oamenilor, contemporanii noștri, de a se depăși, dăruirea lor totală în numele și pentru cauza socialismului, îi prilejuiesc lui N. Crișan realizarea multor pagini reușite. Împletind în mod organic viața socială a eroilor săi cu viața lor intimă, reflectînd zbuciumul lor profund omenesc, încercările prin care trec, autorul îți creează impresia, certitudinea, că asemenea oameni ca Jerca, ca doctorul Comes, ca Stravolca, îți sînt bineunoscuți.

Cît despre drama lui Comes, așa cum o dovedește însăși romanul, ea apare oarecum lipită de autor, probabil din dorința de a realiza un final mai dramatic. Nici măcar faptul că toată confesiunea lui Comes este realizată sub semnul apropiatei lui dispariții, nu-i ajută în realizarea acestui scop. Dimpotrivă. Ni se pare că adversitatea față de happy-end nu trebuie, în mod obligatoriu, să atragă după sine confecționarea de drame.

M. RADIAN

PRIETENA MEA **CARTEA**

În urmă cu două decenii, la 6 Martie 1945, valul impetuos al luptei maselor populare — desfășurată sub conducerea Partidului Comunist — a impus instaurarea primului guvern democrat din istoria țării noastre, prezidat de eminentul om de stat dr. Petru Groza, guvern în care reprezentanții clasei muncitoare aveau un rol precumpănitor. Această dată memorabilă din istoria Moldovei reprezintă un moment important al luptei poporului nostru — a cărui energie creatoare a fost descătușată de insurecția armată victorioasă din August 1944 — pentru obiective mereu mai înalte ale progresului social, pentru desăvîrșirea transformărilor burghezo-democratice și trecerea la instaurarea puterii muncitorești-țărănești, la înfăptuirea sarcinilor revoluției socialiste. Un factor hotărîtor în obținerea victoriei împotriva principalelor forțe ale burgheziei și moșierimii la 6 Martie 1945, l-a constituit făurirea alianței dintre clasa muncitoare — organizată în front unic muncitoresc — și țărănimea muncitoare.

Uriașe forțe sociale unite sub steagul Partidului Comunist s-au avîntat cu hotărîre la lupta pentru completa nimicire a fascismului, refacerea economică a țării, instaurarea unei reale democrații și consolidarea independenței naționale. Primăriile, prefecturile dintr-un șir de județe au fost luate cu asalt de masele populare, care au izgonit din aparatul de stat slugile fascismului, punînd în locul lor reprezentanți ai poporului. În focul luptei pentru înfăptuirea pe cale revoluționară a reformei agrare, răspunzînd chemării comuniștilor, țăranii au pus stăpînire pe pămînturile moșierilor. O asemenea participare activă a poporului la viața politică nu mai cunoscuse nicicînd pînă atunci istoria țării noastre.

Cei 20 de ani care au trecut de atunci au fost anii unor transformări fundamentale. Socialismul a învins deplin și definitiv la orașe și sate, a fost lichidată — pentru totdeauna — exploatarea omului de către om în țara noastră. R. P. Română a devenit o țară înaintată, cu o economie socialistă unitară în plină dezvoltare, cu o cultură înfloritoare, cu un prestigiu internațional mai puternic ca niciodată.

În preajma alegerilor de la 7 martie — care vor constitui încă un prilej de reafirmare a hotărîrii entuziaste a maselor de a da viață programului luminos trasat de cel de al treilea Congres al Partidului Muncitoresc Român, pe drumul desăvîrșirii construirii socialismului în țara noastră — poporul nostru face o trecere în revistă a marilor realizări dobîndite, temelia trainică a viitoarelor sale succese.

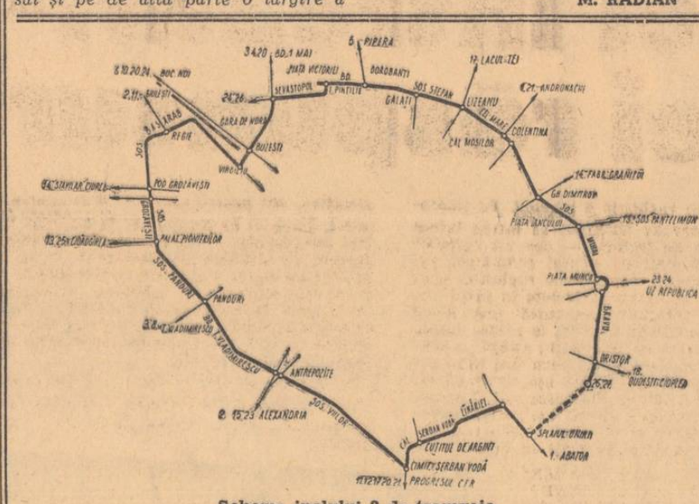

Schema inelului 2 de tramvaie

Desen de Magda GANEA

2.800.000 CĂLĂTORI PE ZI

• Sporirea parcului I.T.B. • Întregirea inelului 2 al capitalei • Noi linii de tramvai, autobuze și troleibuze • Construirea unui vehicul experimental articulat • Un dispozitiv de înregistrare și transmitere automată a trecerilor vehiculelor printr-un punct fix • Importante economii realizate prin autotaxare

Asigurarea unei ritmicități a circulației mijloacelor de transport în comun pe măsura dezvoltării impetuoase a capitalei, a creșterii însemnate a numărului locuitorilor, nu este o chestiune deloc ușoară. În legătură cu problemele care se pun în acest domeniu, cu preocupările de viitor, am invitat la discuția noastră — începută într-un număr anterior — pe tov. ing ION MALCOCI, inginer șef al I.T.B.

— În anii de democrație populară, transportul în comun s-a dezvoltat în chip deosebit. Dacă în anul 1938, de pildă, se transportau circa 270.000.000 de călători, în anul 1964 numărul călătorilor transportați de I.T.B. s-a cifrat la circa 1.029.000.000.

Pentru a se putea ajunge la aceasta, au trebuit create condițiile necesare. Întreprinderea de transporturi București a fost dotată cu tramvaie, troleibuze și autobuze fabricate de industria noastră. **Astfel, parcul de vehicule este azi de 2,15 ori mai mare decît în anul 1938. S-a modernizat și vechiul parc de vagoane de tramvai, dublîndu-se puterea motoarelor de tracțiune, reconstruindu-se caroseriile etc. Vehiculele de transport în comun parcurg de 2,3 ori mai mulți kilometri decît în anul 1938.**

Pentru buna întreținere a mijloacelor de transport în comun s-au reutilat și modernizat Atelierele Centrale I.T.B., s-au construit noi unități de garaje și întreținere, ca: garajul de autobuze Floreasca, garajele de troleibuze din Vatra Luminoasă și Șos. Nordului, Depoul de tramvaie Alexandria. A fost — în cea mai mare parte — modernizată și calea de rulare a tramvaielor. În ce privește puterea instalată în substațiile de tracțiune electrică, ea este de 2,88 ori mai mare decît în anul 1938.

— Pe harta capitalei au luat ființă noi linii de circulație...

— Desigur. Destinația lor: noile zone industriale și de circulație. Importante sînt însă și prelungirile, ca, de pildă, a rețelei de tramvai în zonele Pipera, Militari, Uzinele „Semănătoarea", iar în anul precedent prelungirea liniei de troleibuze nr. 84 în cartierul Balta Albă, a liniei de autobuze nr. 37 în cartierul Drumul Taberei și a liniei de autobuze nr. 41 în cartierul Nițu Vasile.

— Din informațiile primite rezultă că în prezent sînt transportați cu mijloacele I.T.B. circa 2 800 000 de călători pe zi. Avînd în vedere că pe unele linii — îndeosebi la anumite ore de „vîrf" — se înregistrează unele greutăți în transportul în comun și ținînd seama, totodată, că necesitățile de transport vor spori, ce se va întreprinde pentru asigurarea în bune condițiuni a transportului călătorilor?

— Una din preocupări — ne răspunde tov. ing. șef I. Malcoci, — o va constitui analizarea în continuare a desfășurării circulației, a ritmicității ei, astfel ca să putem asigura în mod operativ întărirea unor linii, sau mutarea unor vehicule de pe o linie pe alta, potrivit cu necesitățile.

Pentru orele de „vîrf" de circulație, problema încă nu e rezolvată. În scopul eșalonării orarului de începere și de terminare a lucrului, s-a luat legătura cu marile întreprinderi și instituții bucureștene. Adoptîndu-se măsurile corespunzătoare în acest sens de către unele întreprinderi — ca cele din zonele 23 August, Militari, șos. Olteniței — Danubiana etc. — s-a putut efectua o eșalonare a transportului. Mai puțină importanță însă au acordat acestei probleme întreprinderile din zona Pipera, unitatea I.R.A. 3 de pe șos. Olteniței și altele. Noi vom stărui pe această linie. Este cazul însă ca toate întreprinderile și instituțiile să dea dovadă de înțelegere în această privință, luînd măsuri pentru eșalonarea orarului de lucru, pentru evitarea astfel a aglomerației.

În acest an, I.T.B. — împreună cu Institutul de proiectare de aparataj electrotehnic și instalații de automatizare al Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini — vor studia și experimenta în continuare o serie de mijloace tehnice privind urmărirea automată a modului în care se desfășoară circulația. Printre acestea, menționăm un dispozitiv care urmează să identifice, să înregistreze și să transmită trecerile vehiculelor printr-un punct fix.

— Ce se va mai întreprinde pentru îmbunătățirea transportului în comun?

— Se vor efectua dotări pentru îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun. Pentru mărirea capacității de transport a vehiculelor cu pneuri, cît și a înlesnirii circulației călătorilor înlăuntrul acestora, în cadrul reparațiilor ce se execută la Atelierele Centrale I.T.B., se reamenajează și interiorul acestor vehicule. Laborator. Funcțiunile acestui inel sînt foarte însemnate: asigură legătura directă între puncte importante de afluență ca Gara de Nord, Piața Victoriei, nodul Dorobanți—Ștefan cel Mare, Obor, Piața Muncii, Piața Pieptănari, Piața Coșbuc, statuia Leu; înlesnește legături mai scurte și mai raționale între cartierele de locuințe și între acestea și zonele industriale, fără traversarea centrului orașului (de pildă, între zona de sud și zona industrială din estul capitalei); descongestionează centrul orașului de o seamă de legături care se efectuează în mod nerațional, îngreunînd circulația generală a orașului.

Se mai prevede, de asemenea, prelungirea rețelei de troleibuze în cartierul Pajura, prelungirea aceleeași rețele — prin Calea Văcărești — în cartierul Nițu Vasile etc. Se vor mai construi unele substații de tracțiune, din care una în zona de sud a orașului, un depou de tramvaie în cartierul Colentina și un garaj de troleibuze în zona Ferentari. În scopul asigurării bunei desfășurări a circulației, după refacerea — în cursul anului trecut — a unor artere importante ca Bd. Aviatorilor, Calea Griviței (parțial), străzile Lt. Lemnea, Occidentului, Polizu, în acest an vor mai fi modernizate — pentru a face față traficului actual — Bd. Dacia, str. Al. Sahia, Bd. Mărășești, Bd. Schitu Măgureanu, Calea Griviței (între Bd. Nicolae Titulescu și Podul Grand) etc.

— Se vor efectua amenajări și la capetele de linie?

— În Piața Scînteii, la capătul liniilor 3, 4 și a troleibuzului 86, s-a construit o elegantă stație de așteptare, încadrată într-o zonă verde, care se înscrie armonios în ansamblul arhitectonic al pavilionului Expoziției. Peroanele acoperite de aici permit accesul și defluirea a circa 25 000 călători pe oră. Pe măsura necesităților, asemenea amenajări vor fi executate și la alte capete de linii.

— O ultimă întrebare: autotaxarea se dovedește rentabilă? Care sînt rezultatele introducerii ei?

— Autotaxarea — ne răspunde același interlocutor — s-a introdus pe 6 linii I.T.B. și anume: 5, 33, 35, 37, 86 și 87. Călătorii s-au obișnuit, în mare parte, cu acest sistem avansat, exercitînd ei înșiși controlul asupra respectării autotaxării. **În urma aplicării acestui sistem I.T.B. a realizat în anul 1964 economii în valoare de circa 2 600 000 lei.** Taxatorii sînt introduși pe alte linii, sau recalificați. În anul trecut, de pildă, au fost pregătiți 250 conductori de tramvaie și 80 conductori de troleibuze, iar în acest an se vor pregăti 500 conductori de tramvaie și 200 conductori de troleibuze.

Mircea SCRIPCA

Pe micul ecran

DUMINICĂ 7 MARTIE

9.00 Jurnalul televiziunii. 9.30 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. 11.00 Emisiunea pentru sate. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Filmul artistic „Străinul" (seria a II-a). 20.45 În întîmpinarea cîntecului. Își dau concursul: Roxana Matei, Anca Agemolu, Petre Geambașu, Florin Dorian; Trio Do-Re-Mi (Constanța); Alexandru Jula, Ionel Miron (Galați); Nicoleta Vasilovici, Angela Buciu (Baia Mare); Ileana Chira, Dumitru Sopon (Cluj); Stelu Manta (Brașov); Constantin Nadoleanu (Onești); Ana Pacatiuș (Caransebeș); Tița Ștefan (reg. București); Maria Cornescu (Craiova), Ana Dănilă (reg. Dobrogea). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

LUNI 8 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: Mîini îndeminatice. O vizită la cercul mîinilor îndeminatice de la Palatul pionierilor. 19.40 De ziua noastră. Recital literar-muzical cu: Zenaida Pally, artistă a poporului, Eugenia Popovici, Sili Popescu, Irinel Liciu, Angela Moldoveanu, artiste emerite, Coca Andronescu, Camelia Dăscălescu. În jurul orei 20,30 Campionatul mondial de hochei pe gheață: Canada — S.U.A. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

MARȚI 9 MARTIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Ciclohexanul, de ing. Ion Ghejan. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: „Năzdrăvăniile vulpii"; Vulpoiul și ursul de zăpadă. Adaptare și dramatizare de Sergiu Milorian. 19.40 Jocuri pe nisip. Film de animație. 20.00 Teatrul de stat din Piatra Neamț: „Farsa jupînului Pathelin". Adaptare de Eduard Covali și Alexandru Lazăr. „Căsătoria silită" de Molière. În românește de Valentin Lipatti. Direcția de scenă și scenografia: Gabriel Negri. În pauză: Poșta televiziunii. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

JOI 11 MARTIE

17.30 Campionatul mondial de hochei pe gheață: U.R.S.S. — S.U.A. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). 19.30 Jurnalul televiziunii. 19.40 Pentru copii: Aventurile echipajului Val-Vîrtej: „Jeti, omul zăpezilor". 20.30 Cîntă orchestra Xavier Cugat (II). 20.55 Emisiune de știință: Ce este biofizica? de Ion Minzatu, candidat în științe. • Un nou preparat Aracid-S.F. • Știați că?... 21.15 Maeștrii genului scurt. Björnstjerne Björnson. Prezintă: Zoe Dumitrescu-Bușulenga. Ecranizare de Eva Dragomir.

VINERI 12 MARTIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Automatizări în industria petrolului și chimiei (II), de ing. Constantin Matei. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: Vă place muzica? Compozitorul Alfred Mendelsohn, maestru emerit al artei, ne va ajuta să înțelegem un alt gen al muzicii simfonice: uvertura. Exemplificările vor fi susținute de orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Dirijor: Ludovic Baci. 20.00 Săptămîna. 21.00 Din viața animalelor (XXVIII). 21.30 Treizeci de minute... muzică ușoară cu Jean Ionescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

SÎMBĂTĂ 13 MARTIE

14.00 — 16.00 Campionatul mondial de hochei pe gheață: U.R.S.S. — Cehoslovacia. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). 17.30—19.30 Campionatul mondial de hochei pe gheață: Suedia—Canada. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). 19.30 Jurnalul televiziunii. 19.40 Știți să desenați, copii?!: „Hoțul" — povestire de Tudor Arghezi. 20.00 Melodie și ritm. Conducerea muzicală: Gelu Solomonescu. 20.30 Filmul: Brațul nedrept al legii. 22.05 Cîntă soprana de coloratură Bogna Sokorska (R.P. Polonă). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Am avut multe emisiuni interesante în ultima săptămînă, printre care cele două montări proprii de teatru în studio s-au remarcat în mod deosebit. Dacă vom consemna totuși emisiunea de muzică ușoară „Muzica sub zero grade" difuzată duminica trecută, o vom face pentru a fi consecvenți cu noi înșine: în notele anterioare regretam lipsa muzicii ușoare; acum sîntem datori să semnalăm prezența ei corespunzătoare, mai ales că susamintitul program a fost mai mult decît un simplu concert, — un montaj cu o idee regizorală și cu o anume tendință lăudabilă de a crea condiții de afirmare cîtorva elemente tinere.

Acesta a fost de altfel meritul principal al celor doi redactori Letiția Popa și Fromi Moreno (din care prima a asigurat și regia).

Între cîntăreți, recentul cîștigător al concursului inițiat de televiziune, studentul Cristian Popescu, a cîntat frumos, s-a mișcat cu dezinvoltură și a corespuns exigențelor tehnice dificile ale montajului. Acestuia i s-au alăturat, cu vervă și talentul lor cunoscut, frații Mentzel, la fel de tineri, dar cu mai multă experiență artistică.

Programul ar putea, așadar, primi un calificativ foarte bun, dacă...

Dacă n-ar fi avut și un comperaj, dacă n-ar fi avut și un comper. Încercîndu-se într-un gen de umor rece, care ar trebui să încălzească pe spectatori, prezentatorul (Alexandru Culescu) a reușit doar — și de astădată — să-i înghețe. Ceea ce nu este o ipostază plăcută, chiar pentru o emisiune care se desfășoară sub... zero grade.

Șt. RADU

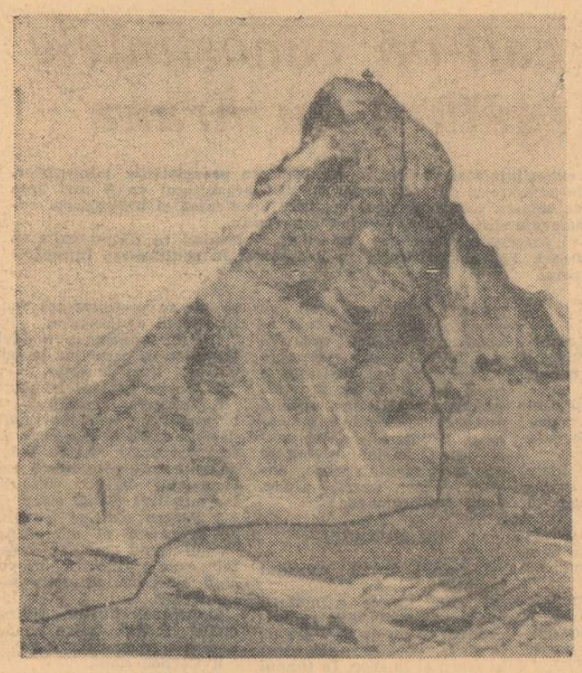

„Omul racheta" a învins muntele

Remarcabila performanță a alpinistului italian WALTER BONATTI: cucerirea vîrfului Cervin (peste 4000 m.) pentru prima dată de pe versantul nordic

Escaladarea pe versantul nordic a vîrfului Cervin de pe muntele Matterhorn, la granița dintre Elveția și Italia, urma să fie efectuată, inițial, în trei, de **WALTER BONATTI** (35 ani), **GIGI PANEI** (aproape 50 ani) și **ALBERTO TASSOTI** (42 ani). Traseul pe care doreau ei să-l inaugureze era privit de mulți — chiar și de reputați specialiști — drept imposibil. Pe versantul nordic al muntelui, amețitor de abrupt, diferența de nivel de 1 200 m, ghețurile și zăpezile păreau cu neputință de trecut. Și prima tentativă a celor trei s-a soldat, într-adevăr, cu un eșec. După trei zile de mari eforturi ei au reușit să depășească doar dificultățile părții inferioare a versantului. Datorită timpului nefavorabil, au rămas o zi întreagă în bivuac, iar în cea de-a cincea zi, furtuna i-a obligat să se recunoască învinși și să renunțe la urcuș.

Reveniți la bază, Panei și Tassoti au trebuit să plece, chemați de obligațiile lor profesionale. V. Bonatti a rămas la Zermatt, la poalele muntelui, urmînd ca partenerii săi să revină, în vederea unei noi escaladări, imediat ce timpul va deveni favorabil. Dar iată că vremea s-a îmbunătățit în scurt timp și cei doi nu au mai dat nici un semn de viață. Bonatti s-a hotărît: nu-i va mai aștepta. Va urca de unul singur și va închina performanța sa aniversării a 100 de ani de la prima cucerire a vîrfului Cervin — dar nu de pe versantul nordic!

Semnale luminoase pentru cei ce priveau cu binoclul

Joi după amiază, (18 februarie) Bonatti și-a început ascensiunea și a rămas în bivuac la 1 200 m. Celor care îl urmăreau cu binoclurile de la Staffel Alp, le-a comunicat poziția sa prin semnale luminoase făcute cu lanterna. Vineri dimineață, înainte de venirea zorilor, tot prin semnale luminoase și-a anunțat reluarea urcușului pe peretele nordic, aproape vertical, al muntelui.

Cînd s-a luminat de ziuă, el a putut fi urmărit în plină activitate. Urca cu destulă ușurință o pantă de gheață de aproape 60 m. După ce a parcurs-o cu succes, pe următoarea porțiune a traseului, acoperită cu chiciura, ritmul a încetinit considerabil. Avantajat în ascensiunea sa solitară de faptul că se putea mișca mai lejer, Bonatti era dezavantajat, în schimb, de faptul că trebuia să transporte singur, într-un sac de 25 kg., întregul material necesar — o coardă de 60 m., crampoane, pitoni, un sac de bivuac, pantaloni impermiabili, pulovere, alimente (slănină, biscuiți, fructe uscate, dulceață și ceai), o lanternă, precum și două rachete pentru semnalizarea unor situații de excepțională primejdie.

Unul din corespondenții de presă care urmărea prin binoclu toate peripețiile escaladării, scria că îl impresionase volumul de muncă excepțional pe care trebuia să-l depună Bonatti pentru a cîștiga fiecare metru de perete: asigurarea coardei de un piton, apoi coborîrea, ridicarea și asigurarea sacului, o clipă de odihnă și din nou căutarea unui loc pentru asigurarea coardei și așa mai departe.

Cînd a venit clipa odihnei — la minus 25 grade! — după luarea mesei, un ceai cald pregătit prin topirea zăpezii, premergea somnul fără vise, din bivuacul asigurat la mare înălțime al temerarului alpinist.

Emoțiile înălțimilor

...Să-l lăsăm pe Walter să se odihnească și să vorbim puțin despre prodigioasa sa carieră sportivă. Primii săi pași în alpinism datează din 1947, cînd lucrează pe pantele de la Grigue, la 50 km. de Milano. După cîțiva ani, îndrăgostit de drumeția prin munți, s-a mutat cu soția sa la Courmayeur, la poalele Mont Blancului. Pe lîngă alpinismul clasic a început să practice, tot mai mult escaladările externe, de mare performanță. Participă la două expediții în Himalaya, urcă masive inaccesibile în Cordilierii peruvieni, e rănit de o avalanșă de pietre în timpul unei tentative de a urca primul pe versantul nordic al Eigerului, ia parte la o expediție alpină în munții din nord-estul Siberiei, la o temperatură de minus 65 grade. Pe Bonatti îl pasionează nu numai performanța în sine: el e, în primul rînd, un îndrăgostit al înălțimilor și, de fiecare dată cînd ajunge la un vîrf, îl încearcă aceleași vii emoții pe care, mărturisea el, le-a simțit după prima sa escaladare din tinerețe...

...La ora 6,30, înainte de venirea zorilor, obișnuitele semnale luminoase anunțau duminică începutul unei noi zile de eforturi. Semnalele veneau de la aproximativ 3 750 m.... La ora 10, Bonatti se afla deja la 3 800 m., angajat în depășirea unui nou bloc dificil. După ce trece obstacolul, Walter își acordă o odihnă de o oră, pentru a-și împrospăta forțele în vederea unor noi atacuri. Spre prînz, observatorii de la Staffel Alp îl pierd din vedere din cauza soarelui care le bătea direct în față. În acest timp însă, temerarul urcător se află în continuare, ca în tot timpul expediției, în umbră. Și cînd binoclurile pot deslușI din nou silueta lui Bonatti, specialiștii își dau verdictul: el se află la 3 850 m, la aproximativ 600 metri de vîrf. Pînă după amiază la ora 17, cînd își pregătește bivuacul pentru popasul de noapte, Bonatti mai cucerește încă 100 m.

Pe ultima porțiune a traseului

Luni dimineața. Numărul spectatorilor aflați la Staffel Alp s-a mărit. Aventura lui Bonatti e tot mai pasionantă și, dacă totul merge bine, s-ar putea încheia luni. Pe versantul italian al muntelui au urcat trei încercați alpiniști care se pregătesc să-i facă onorurile lui Walter. Sînt mobilizate avioane pentru a se urmări și fotografia ultima porțiune de luptă a lui Bonatti.

La ora 9 dimineața cînd, înghețați, își reiau observațiile (minus 25 grade), spectatorii constată că Bonatti urcă pentru prima dată cu rucsacul în spate — un indiciu că unghiul de înclinație al pantei nu mai e așa de mare. La ora 10,30 Walter a depășit Nez Zmutt, o protuberanță care ridica mari dificultăți. Deci se afla la 4 100 m. Devine clar că Bonatti a cîștigat partida: au mai rămas 350 m care, în ciuda încrustațiilor de gheață, nu mai prezintă probleme pentru un alpinist de clasă. La prînz este atinsă altitudinea de 4 210 m și Walter urcă în forță. La ora 12,45, pe vîrful muntelui sînt vizibile siluetele celor trei alpiniști italieni, care-și așteaptă compatriotul. Un avion special, avînd la bord ziariști și observatori oficiali, zboară la mică înălțime, deasupra Cervinului, încercînd să-l urmărească pe alpinist. Acesta, la ora 14,25 iese pentru prima dată în bătaia soarelui. După patru zile, în care a stat continuu în umbră, Bonatti e parcă amețit de razele calde ale soarelui. În sfîrșit, la orele 15,10, Bonatti ajunge pe vîrful muntelui, îmbrățișat de cei trei ce-l așteptau. Celor din avion, celor de jos, calde salutări cu mîna. „Omul rachetă", cum i s-a dat porecla, învinsese!

Pledoarie pentru comoditate

Dan DEȘLIU

Amicul X — unul dintre acele stranii personaje despre care n-ai putea afirma că-ți vor binele, dar care, în mod cert, nu sînt animate de sentimente contrarii — îmi spunea mai deunăzi, pe un ton nonșalant:

— Iartă-mă, dar nu te înțeleg! Dacă, așa cum mărturisești, luările de atitudine în probleme de sport îți provoacă dureri de cap, stîrnind iritarea unora, nedumerind pe alții, atrăgînd asupra semnatarului vîrfurile unor săgeți fățișe sau camuflate, fără ca, în schimb, să ai satisfacția de a observa minime îmbunătățiri în respectivul domeniu — atunci, pentru ce nu renunți? Scrie, domnule, articole de culoare, instantanee pitorești, fraze plăcute, despre orice și despre nimic, — psalmodiază delicat și amabil, arătînd cît de folositoare este gimnastica de înviorare, laudă virtuțile alpinismului și ale canotajului, încurajează practicarea tenisului de cîmp și de masă, ocupă-te de popice, de parașutism, de radio-relee și de talere (firește, nu cu două fețe) dar, pentru dumnezeu, încetează să-ți mai spui părerea în chestiuni esențiale!

În fond, amicul X are dreptate. Eu însumi am ajuns nu o dată la concluzii asemănătoare, și probabil că aș fi procedat în consecință, dacă nu-mi juca renghiul afurisitul spirit de aventură. Nu-i vorba de vreo trăsătură temperamentală, de un motto al propriei ființe, gen „vivere pericolosamente" — ci, mai degrabă, de reminiscențele unor impulsuri din perioada școlii primare. Doar nu degeaba bietul taică-meu se da de ceasul morții cînd mă prindea cu lecturi inflamante, ca Bill Gazon și Excentric Club, Submarinul Dox și Stăpînul Deșertului...

Acum, însă, m-am hotărît: gata, destul, ajunge — cum zicea, nu de mult, un simpatic director de editură.

N-am să mai suflu o vorbă în chestiuni arzătoare la ordinea zilei, cum ar fi aceea a pregătirii loturilor fotbalistice, n-am să mai critic glorioasele turnee între Acropole și Kilimangiaro, n-am să mai pun întrebări indiscrete, în legătură cu aniversarea cutărui mijlocaș sau atacant, chemat să apere culorile țării în turneul U.E.F.A. — etc., etc., etc.

Lecuit definitiv și irevocabil, am să cultiv genul comod, relaxîndu-mi stiloul în simple plimbări de agrement prin poeniță cu victorii și recorduri. Cît despre siciitoarele valențe combative, pe acestea voi căuta să le canalizez în direcții mai potrivite, să zicem, box cu umbra sau străbătînd mările sudului în compania căpitanului Young, a cărui celebră lucrare „Les requins" îmi stă, de cîteva zile, la îndemînă.

Cunoscutul campion olimpic Abebe Bikila, învingătorul probei de maraton la ultimele două ediții ale Jocurilor Olimpice, examinînd o parte din trofeele sale sportive. După cum se știe, după victoria de la Tokio, Abebe Bikila a fost ridicat la rangul de maior al armatei etiopiene.

VARIETĂȚI

Testamentul unui pasionat fotbalist

Un înflăcărat suporter al echipei de fotbal Benfica Lisabona — decedat recent, în vîrstă de 62 de ani — avea obiceiul ca, duminică de duminică, să vină la meciurile formației sale favorite, îmbrăcat în haine albe, cu cravată roșie, purtînd în mîini și un steag alb-roșu, culorile clubului său preferat. Faptul ar fi rămas mai puțin memorabil în rîndul spectatorilor de fotbal portughezi, dacă nu s-ar fi aflat că, în testamentul său, acest pasionat suporter a cerut să fie înmormîntat în echipamentul clubului Benfica: chiloți albi și tricou roșu...

Patinaj în larg

Pe lacul înghețat de la Yamanaka, circa 700 de patinatori japonezi practicau sportul favorit. La un moment dat, un bloc uriaș de gheață, pe care se afla majoritatea acestor patinatori, s-a desprins și a început să pornească în larg. O parte dintre sportivi a sesizat acest lucru și, aruncîndu-se mai întîi în apă, au ajuns repede la mal. Aproximativ două sute de persoane au rămas însă izolate pe blocul plutitor, fiind nevoite — bineînțeles, nu fără teamă — să aștepte sosirea unui vapor care să-i ia la bord.

Verde-roșu-negru

Organizatorii concursurilor de schi din Franța (și se pare că și cei din Austria, R. F. Germană, Italia, Elveția) intenționează să marcheze pîrtiile probelor alpine cu diferite culori, potrivit gradului de dificultate al pantelor respective. La această idee i-a condus faptul că în ultima vreme s-au înregistrat tot mai numeroase accidente grave. Pîrtiile accesibile schiorilor începători vor fi marcate cu verde, cele de grad mijlociu de dificultate — cu roșu, iar pîrtiile cele mai periculoase — cu negru.

Înaintea noului campionat de rugbi

Trei întrebări — trei răspunsuri

Un nou sezon rugbistic a început. Pe stadionul din șoseaua Olteniței se întrec într-o competiție de tradiție — dar cu caracter de verificare în vederea noului campionat republican — formații fruntașe ale rugbiului nostru. E drept că deocamdată disputa în jurul balonului oval nu întrunește un număr prea mare de spectatori. Duminica trecută, la prima etapă, au venit cîteva sute de pasionați; astăzi, se speră ca numărul acestora să fie ceva mai substanțial. Oricum e greu să schimbi așa, dintr-odată, atmosfera caldă a sălilor Floreasca sau Dinamo, cu tribunele neacoperite și reci ale stadioanelor.

Activitatea internă și internațională a rugbiștilor noștri se anunță și în acest an deosebit de atractivă, atît pentru sportivi cît și pentru spectatori. Circa 80 de echipe vor fi angajate în cele trei campionate — republican, de calificare, de juniori. La ultimele sale ședințe de lucru, biroul federal de rugbi a definitivat totodată și calendarul internațional al echipelor reprezentative (de seniori, de tineret și de juniori), a stabilit în principiu partidele internaționale pe care le vor susține în țară sau peste hotare o serie de formații de club românești.

În cele ce urmează vom prezenta cititorilor noștri opiniile a trei maeștri emeriți ai sportului privind trei probleme ale anului rugbistic 1965.

1. CARE VĂ ESTE PĂREREA ÎN LEGĂTURĂ CU DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII COMPETIȚIONALE INTERNE?

2. CUM APRECIAȚI RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE RUGBIULUI DIN ȚARA NOASTRĂ?

3. CONSIDERAȚI CĂ JUNIORII SE BUCURĂ DE ATENȚIA CUVENITĂ?

Viorel Morariu

Alexandru Teofilovici

La prima întrebare ne răspunde maestrul emerit al sportului RENĂ CHIRIAC.

— Părerea mea — și știu că nu-i singulară — este că forma unei echipe, a unui sportiv, este determinată de seriozitatea, de continuitatea cu care se desfășoară campionatul. Activitatea competițională, permanența ei, sînt hotărîtoare în atingerea și menținerea măiestriei sportive. Acolo, pe teren, în condițiile de joc, în fața neprevăzutului ce ți-l poate oferi adversarul și chiar mingea (care, se știe, sare uneori la întîmplare!) se verifică, se realizează, aș zice, munca de la antrenamente. Sînt deci pentru respectarea riguroasă a desfășurării campionatului republican.

În ce privește echipa mea, Steaua, pot spune următoarele: avem o garnitură împrospătată. Elementele noi venite în lot sînt talentate și, cel puțin din felul cum se comportă la antrenamente, par a fi decise să ajungă cît mai repede la nivelul celor pe care îi vor înlocui în acest sezon. Orice s-ar spune, „găurile" lăsate de Blăgescu, Danciu, Kramer, Nanu, Cojocaru, Merghișescu — care s-au retras din activitatea competițională — nu vor fi atît de ușor de astupat.

Faptul că Steaua este campioană, mărește și mai mult grija antrenorului Cosmănescu, a fiecăruia dintre noi, cei mai vechi în formație. N-aș vrea să se presupună că-s pesimist, însă campionatul din acest an se anunță mai greu ca niciodată pentru noi, cei de la Steaua. Am auzit că vechii noștri rivali (dar totuși prieteni!) rugbiștii de la Grivița roșie, de la Dinamo, de la Progresul — vizează cu insistență titlul, pregătindu-se în consecință.

— Aveți „curajul" să-i întrezăriți pe cîștigătorii campionatului?

— Nu-i vorba de curaj. Calculul probabilităților, ca să mă exprim astfel, are un cuvînt greu de spus. Echipele bucureștene sînt, în general, de forțe apropiate. Provincia are, de asemenea, forțe rugbistice (mă gîndesc în primul rînd, la C.S.M.S. Iași), care și ele intervin — e drept, indirect — în lupta pentru titlu.

La întrebare deci, nu pot răspunde. Cel mult aș exprima o dorință a coechipierilor mei, căreia desigur, mă alătur: la toamnă vrem să îmbrăcăm din nou tricourile de campioni... Ne gîndim, totodată, ca Steaua să furnizeze cît mai mulți și bine pregătiți jucători reprezentativei naționale. Prestigiul țării noastre în rugbiul mondial trebuie apărat și consolidat.

Întîmplător, interlocutorul nostru ne-a „lansat" în final ideea întrebării pe care intenționam s-o punem maestrului emerit al sportului **VIOREL MORARU.**

— Ați aflat, desigur, ce cuprinde calendarul internațional al rugbiștilor în 1965. Aveți de făcut vreo remarcă?

— Mai multe chiar. Întîi: numărul meciurilor în țară și peste hotare este sporit față de 64. Al doilea: programul este mai cuprinzător; tradiționalul și mult așteptatul meci Romînia—Franța (care anul acesta se va disputa în Franța), este precedat de o serie de partide pentru echipele de juniori și tineret. Astfel, în luna mai, pe baza unei înțelegeri între federația noastră și cea franceză, la Toulouse, va avea loc întîlnirea dintre juniorii bucureșteni și o formație corespunzătoare reprezentînd regiunea Pirineilor. La aceeași dată (16 mai) la București urmează să se întîlnească formațiile de seniori ale Bucureștiului și Pirineilor. Cu această ocazie vor fi folosiți și numeroși jucători tineri. În luna iunie este prevăzut un turneu de două jocuri al echipei de juniori a R. F. Germane, care va primi replica, probabil la București și Ploiești, a selecționatei juniorilor noștri. Echipe de club, printre care și Grivița roșie, vor susține în țară și peste hotare, partide internaționale.

În sfîrșit, încă o mențiune. Aș dori ca și în acest an, coechipierii mei — cei de-o vîrstă cu mine, ca și cei mai tineri, juniorii — să dețină majoritatea în reprezentativele naționale.

— Problema vă privește, desigur, și pe dv. personal. De cîte ori ați fost selecționat în echipa națională?

— Anul trecut, în meciul cu Franța, am îmbrăcat tricoul reprezentativei, pentru a 35-a și... poate ultima oară.

— Înseamnă aceasta că vă retrageți din rugbi?

— De rugbi nu mă voi despărți așa ușor! S-ar putea să mai joc din cînd în cînd, dar vreau ca efectiv să mă dedic profesiei de antrenor.

★

Cel de-al treilea participant la discuția noastră, este maestrul emerit al sportului **ALEXANDRU TEOFILOVICI.** Proaspăt absolvent al Institutului de cultură fizică, binecunoscutul pilier al naționalei, caută să împărtășească cît mai mult din experiența sa tinerilor care îndrăgesc balonul oval. El se ocupă de pregătirea echipei de seniori a clubului Constructorul, dar — ca un antrenor ce se respectă — sprijină și munca echipelor de juniori și copii.

— La noi, aci la „Constructorul" — ne-a precizat Teofilovici — s-a format o bună tradiție în creșterea viitoarelor cadre de rugbiști. De vreo zece ani colegul meu mai experimentat și mai vîrstnic, Dumitru Ionescu,

René Chiriac

se ocupă cu migala și perseverența unui pasionat dascăl de copii și juniori. Și nu se poate spune că în pepiniera din șos. Olteniței n-au crescut roade bune. Într-un fel sau altul numeroși rugbiști din cluburile bucureștene sau din provincie au deprins „buchea rugbiului" la Constructorul. Cum e și normal, mai sînt și alte cluburi care se gîndesc la schimbul de mîine. Mi se pare deosebit de fructuoasă munca ce se desfășoară pe terenul din Parcul copilului, pe stadionul Tineretului. La „Tineretului" clubul sportiv școlar, specialiștii săi, au reînviat tradițiile de început ale rugbiului din țara noastră. De mai mulți ani școlarii lui Cornel Munteanu sînt campioni autoritari în rîndul echipelor de juniori.

Părerea mea este că totuși tinerii rugbiști nu sînt înconjurați cu atenția cuvenită; mă refer la faptul că numărul echipelor de juniori este încă destul de mic, apoi la pregătirea tehnică a acestora (cu rare excepții, cunoștințele juniorilor sînt de slab nivel). Fără îndoială că vina o poartă antrenorii formațiilor de seniori, cărora le e cam indiferentă activitatea tinerilor sportivi. Nu-i vorbă că și conducerile cluburilor nu sprijină decît rareori o astfel de activitate. Mi se pare fericită ideea de a se organiza în acest an o competiție rezervată copiilor. Pe terenuri de dimensiuni mici, cu formați reduse (de cîte 7 jucători), o astfel de întrecere — care se cere desigur permanentizată de-a lungul anilor — va duce la mărirea numărului de rugbiști în general, la descoperirea unor cadre valoroase pentru echipele reprezentative.

Dar în problema juniorilor, federația de specialitate are — sau ar trebui să aibă — un cuvînt mai hotărît de spus...

Ion DAMIAN

Din lumea fotbalului

● *CINCI ZILE după ce a împlinit 50 de ani, Stanley Matthews a jucat în echipa sa, Stoke City, un meci împotriva formației Fulham fiind unul dintre cei mai buni jucători de pe teren și principal realizator al victoriei obținute de echipa sa cu 3—1. În cercurile oficiale se afirmă că Sir Stanley Matthews va fi numit ca adjunct al selecționerului unic Alf Ramsey al echipei Angliei.*

● *ÎN URMA înfrîngerii suferite pe teren propriu în meciul cu echipa R.D. Germane, selecționata Uruguayului are un nou antrenor: Juan Lopez, care a pregătit „11"-le uruguayan în anul 1950 cînd aceștia au cîștigat campionatul mondial.*

● *IATĂ un record neegalat pînă în prezent: jucătorul Jimmy Dickinson din echipa Portsmouth (de 48 ori internațional) a susținut recent cel de-al 750-lea meci din cariera sa!*

● *ECHIPA italiană Pro Patria a fost sancționată cu o amendă de 500 000 lire pentru faptul că n-a asigurat condiții bune de joc cu o altă echipă (spectatorii au aruncat mereu cu bulgări de zăpadă pe teren). Suporterii clubului, datorită căreia formația a fost suspendată, au hotărît să „repare" greșeala lor strîngînd prin chetă suma respectivă.*

● *LA QUAREGNON (Belgia) s-a disputat un meci între echipa locală și Athis. Întîlnirea s-a încheiat cu un record foarte original, unic în lume: echipa Quaregnon a învins cu 11—1 iar cele 11 goluri au fost marcate de toți 11 jucători (inclusiv portarul din penalti)!*

● *DECLARAȚIA lui Bela Guttman cu prilejul unei călătorii la Roma, unde a asistat la cîteva jocuri: „Concepția tactică defensivă inițiată de Helenio Herrera constituie în prezent cel mai mare rău al fotbalului mondial".*

● *ZIARUL englez „Daily Mail" a înființat o cupă pentru echipa cu cel mai corect joc. Situația în momentul de față: 1) West Ham (79,13%) 2) Nottingham (76,33%) 3) Chelsea (76,20%). Pe ultimul loc: Burnley (69,06%).*

● *DIN „SECRETELE" lui Stanley Matthews: „Înaintea unui meci obișnuiesc să-mi fac încălzirea cu ghete speciale (cu plumb) care sînt foarte grele. Apoi cînd îmbrac ghetele obișnuite am impresia că zbor!"*

● *FEDERAȚIA italiană de fotbal a luat o măsură originală: în fiecare duminică trimite tuturor căpitanilor echipelor de fotbal cîte o telegramă în care adresează îndemnuri la joc corect și calm. Federația a aranjat ca telegramele să parvină celor în drept cu puțin înainte de începerea meciurilor!*

● *CU PRILEJUL turneului final al campionatului mondial care va avea loc în 1966 în Anglia, poșta engleză va scoate o emisiune filatelică. Unul din timbre va purta probabil efigia lui Stanley Matthews.*

Arbitrul: — *Îți repet pentru ultima oară: nu sînt permise loviturile joase!...* (Din revista „Oggi")

ȘAH

De la Albin la Tal

Era în anul 1893, la un turneu ce se disputa la New York. În fața măsuței de șah se aflau doi dintre maeștrii renumiți ai vremii. Piesele albe le conducea americanul Emanuel Lasker, care avea să devină, după numai un an de zile, noul campion al lumii, în urma victoriei cu 12—7 obținute la Steinitz. Piesele negre le conducea Adolf Albin, un jucător cu favoriți, născut la București de unde, datorită lipsei de activitate șahistă (el publicase și un manual de popularizare a șahului fără să reușească totuși să răspîndească jocul iubit) plecase la Viena și, de acolo, în diferite capitale, obținînd o serie de remarcabile succese în turnee internaționale.

Spectatorii care îi înconjurau pe cei doi așteptau cu interes începutul partidei. Iată, Lasker înaintează doi pași pionul din fața damei. Adversarul său îi răspunde imediat, avansînd la rîndul său cu două căsuțe pionul damei. Fără să mai gîndească, albul mută doi pași pionul din fața nebunului damei. Un sacrificiu. Așadar, obișnuitul gambit al damei. Ce va răspunde Albin puternicului său adversar?

Negrul stătea pe gînduri. Concentrat, parcă nu mai vedea pe nimeni în jur. De ce oare se gîndește atît? Doar cunoaște pe din afară toate variantele care pornesc din această poziție... se întrebau parcă puțin nedumeriți spectatorii. Cînd, în sfîrșit, Albin făcu cea de-a doua mutare, cei din sală, inclusiv Lasker, au tresărit. Albin jucase 2...e7-e5! Ceva cu totul neobișnuit. La sacrificiul de pion al albului negru răspunsese, cu alte cuvinte, cu un contrasacrificiu de pion!

...Așa s-a născut, acum aproape șapte decenii, deschiderea pomenită de toate tratatele de deschideri sub numele de „Contra gambitul Albin". Deschiderea a fost mult jucată la turnee, negrul obținînd prin contrasacrificiul său un pion puternic instalat pe d4 (după 3. d:e5, d4) și inițiativa, care de multe ori, era decisivă. Cu timpul, albul a găsit căile cele mai bune de apărare și, pe măsură ce tehnica defensivă se îmbunătățea, sacrificarea pionului se dovedea parcă din ce în ce mai riscantă. Așa se face că, treptat, deschiderea a început să dispară din turneele de maeștri, deși, chiar și în zilele noastre, în multe concursuri ale marilor maeștri, se înregistrează încercări de surprindere a adversarului cu mutarea lui Albin.

Cum spuneam, din cînd în cînd, deschiderea lui Albin este reluată și astăzi. Împotriva ei a trebuit să lupte — și a reușit să facă aceasta cu mult succes — chiar și marele maestru Mihail Tal, într-o partidă pe care o susținut-o nu de mult în Anglia și pe care o publicăm mai jos. Menționăm că al doilea sacrificiu de pion al negrului — 5...f6 — a fost introdus în practica turneelor de Schlechter, într-o partidă jucată la Munchen în 1900. Tal, obișnuit să ofere el sacrificii, nu a luat al doilea pion și, profitînd că adversarul său nu a ales cea mai bună continuare la mutarea opta (8...Cge7) a preluat inițiativa. A sacrificat el un pion pentru a putea dezlănțui atacul, a evitat o cursă rafinată (16. N:e2? d3+ 17. Rh1, d:e2 18. Tf3, Cg6 cu joc bun pentru negru) și, printr-o străpungere surprinzătoare 16. e6!!, a reușit să destrame poziția adversarului său cu un atac surclasant.

Partida nr. 11

Cu piese albe: TALL	Cu piese negre: SPRINGALL
1. d4, d5	14. Cc4, Tdf8
2. c4, e5	15. Nf4, Ne2
3. d:e5, d4	16. e6!, Dd8
4. e4, Cc6	17. Ce5, N:f1
5. f4, f6	18. T:f1, Cg6
6. Cf3, f:e5	19. Cf7, De8
7. Nd3, Ng4	20. Ng3, Thg8
8. 0-0, Nd6	21. Tc1, De7
9. c5, N:c5	22. Dd5, Nb6
10. Db3, Dd7	23. Na6! d3+
11. C:e5, C:e5	24. Rh1, c5
12. f:e5, 0-0-0	25. Dc6+ și negrul cedează.
13. Cd2, Ce7	

Campionatul... doctorilor

La Amsterdam, în Olanda, a avut loc o întrecere mai puțin cunoscută: campionatul european al medicilor. Concursul a fost organizat de Pulse International Winthrop și s-a terminat cu victoria dr. Hage din Danemarca. Campionul Franței, dr. Roos, s-a clasat pe locul doi.

Problema nr. 1

Lucrare primită la concursul semestrial de compoziție organizat la „Magazin".

Albul dă mat în 2 mutări

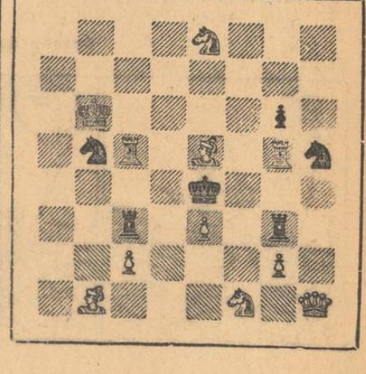

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația: Piața Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată de măsline; praz umplut cu orez; clătite cu dulceață.
— Ciorbă de cartofi; perișoare cu smîntînă; compot de caise.
— Cremă de zarzavat cu smîntînă; iofca cu brînză; cremă la cești.
— Pate de ficat; cîrnați de purcel cu cartofi piure-murături; minciunele.
— Mămăliguță cu brînză la cuptor; mîncare de fasolică verde fără carne; budincă de griș cu sirop de smeură.
— Jumări cu slănină; ficat prăjit cu sos de ceapă; compot de caise.
— Piftie de gîscă; gîscă pe varză călită; trufe.

PIFTIE DE GÎSCĂ

Cantități pentru 6 persoane: o gîscă mică, 3 cepe, un morcov, o țelină, o rădăcină de pătrunjel, o foaie de dafin; o lămîie; 3—4 măsline, 1—2 ouă tari, 3—4 foi de gelatină. Se pune la fiert gîsca cu apă, cît o acoperă, se lasă să dea în fiert, se ia spuma, se adaugă zarzavaturile curățite, foaia de dafin, zeama de lămîie. Se lasă să fiarbă bine și după 2—3 ore se strecoară zeama, se limpezește bine, apoi se pun bucățile de gîscă în farfurii adînci sau în forme mai mici peste care turnăm zeama. Se lasă la rece ca să se închege. Se garnisește cu felii de ouă tari și măsline.

GISCA PE VARZĂ CĂLITĂ

Cantități pentru 6 persoane: o gîscă potrivită, 2—3 verze mici, cîteva boabe de piper, 100 g. slănină, 100 g. grăsime. Gîsca curățită se așează într-o tavă peste grăsimea bine încinsă și slănina mărunt tăiată. Cînd s-a rumenit se adaugă apă, puțin cîte puțin, și se bagă la cuptor. Se lasă înăbușită pînă se moaie. Nu trebuie să uităm s-o stropim mereu cu sosul care s-a format iar dacă mai este nevoie mai adăugăm și puțină apă. Înainte de a o servi la masă, așezăm în aceiași tavă varza tocată mărunt și călită. Se mai lasă împreună cu gîsca în cuptor încă 10—15 minute ca să prindă culoare.

TRUFE

Cantități: 2 gălbenușuri, 250 g. zahăr, 250 g. nuci, 100 g ciocolată, o lingură de cacao. Frecăm gălbenușurile cu zahăr pînă se albesc la care adăugăm 250 g. nuci date prin mașină și ciocolată rasă prin răzătoare mică. Cu mîna udă formăm mici gogoși rotunde sau de formă conică pe care le tăvălim prin cacao. Se lasă la rece cel puțin 2 ore înainte de a fi servite.

SFATURI COSMETICE

În lipsa preparatelor cosmetice, îngrijirea obrazului o putem realiza folosind substanțe naturale. Pentru curățirea obrazului, dacă avem fața sensibilă și uscată, se recomandă folosirea tărițelor de grîu, ovăz, orz etc. înmuiate cu lapte. Dacă tenul este gras, cu porii dilatați, umezirea o putem face cu sucuri de fructe sau zeamă de lămîie.

Pentru punctele negre se recomandă amestecarea tărițelor cu făină de mălai. În cazul tenurilor uscate și normale ne putem prepara singure o emulsie din migdale decojite (30 g migdale dulci se introduc în apă clocotită, se scoate pelicula, se adaugă 90 g apă în care am amestecat în prealabil 5 g alcool). Se filtrează și se adaugă 0,10 g acid salicilic pentru conservare.

Tot în același scop, din gălbenușul de ou putem prepara prin adăugarea unei lingurițe de untdelemn un amestec pe care îl întindem pe obraz frecînd bine, apoi spălăm cu apă călduță și la urmă cu apă rece. Tenul gras se recomandă să fie frecat cu albuș de ou amestecat cu un vîrf de cuțit de sare de bucătărie (albușul bătut spumă).

Pentru a evita o degresare prea drastică nu se va folosi acest procedeu decît cel mult de 2 ori pe săptămînă. Tot pentru tenul gras putem prepara o loțiune cu calități deosebite din zeama a două lămîi amestecată cu 3 albușuri de ou și 100 g alcool de 70°.

Un rol deosebit în îngrijirea obrazului îl au și produsele lactate. Astfel laptele acidofil, smîntîna, iaurtul, se recomandă pentru menținerea supleței obrazului, în special sub formă de măști.

În cazul unui ten șters, ofilit, drojdia de bere poate fi folosită în combinație cu mierea de albine sau cu zeamă de lămîie, în funcție de natura tenului. Zeama de morcov bogată în vitamina A este un produs prețios pentru pielea iritată și congestionată. Nu trebuie să uităm apa de ploaie care are calități deosebite în menținerea prospețimii și frumuseții obrazului, deoarece ea înmoaie și descongestionează pielea.

Anca BOGDAN

Priviți acest înlocuitor de noptieră făcut din creton înflorat și în culorile patului sau camerei, prins în perete și avînd mai multe „buzunare" mari și unul-două mici. Este o transformare a covorului de la un perete al patului într-o încăpătoare măsuță de noapte. În schemă se dau dimensiunile aproximative care se vor mări sau reduce după nevoie sau gust. Schița ne arată ce bine vor petrece noaptea păpușa sau ursulețul luați delicat de mămica din brațele „îngerașului" adormit și puși „în banca lor". Și ce plăcută va fi revederea, la trezire, dimineața...

Dar și multe alte lucruri ca: batistă, un caiet, un creion etc. își au foarte bine locul aici.

Apar ghiocei și violetele. Primăvara se ivește repede, cu zile calde și însorite, cu altele, din păcate, mai reci... Ce vom îmbrăca mai des? Pardesiul gros (dreapta sus) *va mai fi mult folosit sau va face repede loc celui subțire* (stînga sus) *sau frumosului taior sport cu fustă-pantalon* (stînga jos). *În dreapta* (mijloc și jos), *două rochii moderne mai groase, gen sarafan.*

Desene de Tanți PFENNINGS

E bine să știți...

VIORICA PETRESCU: **Gulerul de urson alb se poate curăța fie cu apă călduță în care s-a dizolvat detergent din comerț pentru obiecte de nylon, relon sau alte materiale plastice, fie cu o pastă făcută din făină și neofalină. În primul caz se întinde gulerul pe o planșetă de lemn curată, se trece o cîrpă curată îmbibată în soluția menționată și se freacă ușor într-un sens și altul, limpezind apoi cu cîrpa bine stoarsă muiată în apa călduță.**

În al doilea caz, se face o pastă moale din făină și neofalină (departe de vreo sursă de căldură) se întinde această pastă pe guler și se lasă 12 ore. Apoi se scutură bine bătînd gulerul cu o vergea învelită în molton sau cîrpă albă, curată.

EMANUELA APOLZAN — Constanța: **Rochia albă din lamé spălată își pierde din aspectul inițial și în acest caz trebuie ușor călcată cu fierul nu prea încins, aplicînd o cîrpă udă peste rochie și apoi fierul călduț. Înainte de a proceda la călcare, este bine să încercați pe dosul unei cusături dacă nu se degradează laméul. Totuși, lameul nu va mai avea aspectul pe care l-a avut înainte de a spăla rochia.**

LIVIA RĂDULESCU — Răsăani: **O haină de vinilin pătată cu creion chimic se poate curăța frecînd ușor pata cu spirt alb (alcool). Repetați operația de cîteva ori, folosind de fiecare dată cîte un tampon de vată curată.**

MIHAI ALEXANDRU-Peris: **Petele de vermut alb de pe un costum de stofă se scot la fel ca petele de vin alb procedînd în felul următor: se așează locul pătat pe o planșetă curată acoperită cu o cîrpă albă (molton, finet, pînză moale). Se tamponează locul cu spirt alb (alcool și glicerină în părți egale) frecînd ușor concentric cu un tampon de vată sau o cîrpă curată. Se repetă operația de cîteva ori. Dacă pata iese greu, se dizolvă săpun în apă fierbinte în care s-a pus amoniac și se freacă pata cu acest amestec. Se clătește locul cu apă. Dacă însă costumul a fost purtat mai mult s-ar putea ca locul curățat să fie mai curat decît restul stofei. În acest caz, întregul costum trebuie dat la curățat.**

Verificați-vă cunoștințele în legătură cu hrana

Cu cît posedăm cunoștințe mai variate în legătură cu proprietățile alimentelor, cu modul lor de păstrare și de prelucrare, cu atît organismul va fi mai bine hrănit și i se va asigura o sănătate mai deplină. Verificarea și îmbogățirea cunoștințelor în acest domeniu sînt de aceea oricînd binevenite.

În acest scop, vă prezentăm o serie de întrebări, urmînd ca răspunsurile să încercați a le da singuri. Pentru verificare, vă prezentăm în continuarea întrebărilor răspunsurile corecte.

ÎNTREBĂRI

1. Cui se datorește acțiunea dezinfectantă a mierii de albine asupra florei intestinale?
2. Cînd și cît timp își păstrează laptele proaspăt proprietatea de a nu permite dezvoltarea microbilor?
3. Ce măsuri trebuie luate spre a nu distruge vitaminele din lapte (în special vitamina C)?
4. Cum se pot preveni tulburările digestive la cei care tolerează greu consumul de lapte?
5. Care sînt alimentele care au proprietatea de a dezvolta în intestin microorganisme capabile să sintetizeze unele vitamine?
6. Ce știți despre valoarea nutritivă a brînzeturilor în raport cu acea a laptelui din care au fost preparate?
7. Pentru ce se păstrează ciocolata în folițe de staniol?
8. Care sînt produsele alimentare ce conțin cele mai bogate surse de fier, necesare organismului?
9. Care parte a cărnii este mai bogată în vitamine?
10. Cum se asigură prospețimea ouălelor cînd e nevoie să fie păstrate mai mult timp?
11. Care sînt consecințele pentru organism cînd se consumă în exclusivitate alimente cu conținut prea sărac în calciu sau vitamina D., neglijîndu-se, mai ales la copii, introducerea în alimentație a ouălelor, untului proaspăt și smîntînii, a ficatului, a peștelui, a legumelor și fructelor proaspete (morcovi, napi, spanac, andive, roșii, varză, alune, nuci, portocale etc.).

RĂSPUNSURI

1. Acidul formic conținut în miere.
2. Cînd laptele e nefiert, nu permite dezvoltarea microbilor timp de 3—4 ore de la muls, dacă se păstrează acoperit și la rece. În timpul transportului își menține această proprietate dacă este pasteurizat sau transportat în condiții de temperatură foarte scăzută. După ce a fost fiert, dezvoltarea microbilor în lapte se împiedică prin acoperire și păstrare în beciuri răcoroase sau în răcitoare, dar nu mai mult de 20—24 ore.
3. Să nu se agite prea mult în timpul transportului (pentru aceasta e bine ca bidoanele sau sticlele să fie cît mai pline), să nu se expună prea mult la lumină și să nu se prelungească inutil timpul de fierbere.
4. Prin adăugarea a două linguriță cu carbonat de calciu la 1 litru de lapte.
5. Iaurtul și laptele bătut.
6. Valoarea nutritivă a brînzeturilor este mai mare decît a laptelui din care au fost preparate. Cu cît brînzeturile au o consistență mai compactă, cu atît valoarea lor nutritivă e mai mare.
7. Pentru a nu se dezvolta pe suprafața ei microorganismul numit „molia ciocolatei", care o alterează, provocînd stări de indigestie sau intoxicații.
8. Carnea, ficatul, splina, ouăle, lintea, fasolea boabe, andivele, spanacul.
9. Carnea slabă.
10. Spălîndu-le cu apă călduță înainte de a le păstra la rece după metodele preferate.
11. În asemenea cazuri organismul caută să-și procure calciul din oasele scheletului propriu și din dinți, cu toate că lipsa vitaminei D. nu-i va permite utilizarea acestui calciu. Carența de vitamină D 3 duce la carierea dinților și la decalcifieri osoase, expunînd mai ușor la fracturi.

Dr. I. LEGIC

MEDICUL vă sfătuiește

Actualități

METODĂ NOUĂ DE CONSERVARE A SÎNGELUI. Din Amsterdam se relatează că biochimistul H. E. Krünen a reușit să congeleze sînge printr-o metodă care permite conservarea acestui lichid pe o durată nelimitată. Noua metodă de conservare a sîngelui folosește azotul lichid la o temperatură apropiată de minus 200 grade C.

SALTEA CURATIVĂ. În R.P. Ungară s-a construit o saltea mecanică cu aer, care prin pulsațiile ce le produce are proprietatea să vindece bolnavii de urmările statului îndelungat în pat.

DESCOPERIREA RAPIDĂ A CANCERULUI. Prin descoperirea în tumorile canceroase a unei substanțe numită Malignolipina, un grup de cercetători italieni a pus la punct o nouă metodă rapidă pentru diagnosticarea precoce a cancerului. Punerea în practică a noii metode de diagnostic oferă posibilitatea de a stabili, în cel mult 7 ore, existența oricărei formațiuni de natură canceroasă în faza inițială, chiar la persoanele aparent sănătoase care nu au început încă să prezinte simptome de îmbolnăvire.

DIAGNOSTICUL STERILITĂȚII LA FEMEI. În Uniunea Sovietică se folosește de curînd o metodă de Histerosalpingografie care este lipsită de neajunsurile vechilor metode utilizate pentru diagnosticarea sterilității feminine. Noua metodă de diagnostic e pusă în practică cu ajutorul unui aparat ale cărui piese principale sînt un aspirator electric și o canulă.

PRECIZAREA RAPIDĂ A CAUZELOR DE INTOXICAȚIE. În R.P. Bulgaria s-a construit un aparat electronic cu ajutorul căruia se pot diagnostica precis circa 100 de feluri de intoxicații ale organismului. Noul aparat stabilește diagnosticul în cel mult zece secunde.

TELEFON PENTRU SURDOMUȚI. În revista „Le Moniteur des pharmacies" se relatează că s-a reușit construirea unui telefon special cu claviatură, care permite surdomuților să „vorbească" între ei. Cel care transmite mesajul atinge cu degetele într-un anumit mod clapele claviaturii. Recepția se face pe o claviatură identică, tot prin intermediul degetelor. Ritmul de transmitere este de 67 cuvinte pe minut.

CLEȘTELE IDEAL. În Uniunea Sovietică, Vladimir Cekin a construit un clește pentru extragerea fără anestezie și fără durere a dinților. Extracțiile nedureroase se datoresc numărului considerabil de vibrații (1000 pe minut) produse de acest clește.

Ce este alergia

Numeroase boli și stări patologice au putut fi explicate azi numai datorită alergiei. Aceasta este o stare de reactivitate modificată a organismului provocată de un agent străin.

Orice substanță este capabilă s-o declanșeze numai dacă are o acțiune antigenică, adică poate să dezvolte anticorpi față de agentul respectiv.

Organismul poate fi sensibilizat față de un anumit alergen și insensibil față de alții sau se pot produce reacții alergice la mai mulți alergeni, cu condiția ca să se repete contactul cît mai des și să fie de durată cît mai lungă.

Prin unirea alergen-anticorpi se eliberează o serie de substanțe cu acțiune iritativă asupra organelor și țesuturilor.

Există mai multe porți de intrare ale alergenelor: mucoasa respiratorie, digestivă, pielea.

Cele mai multe alergene din mediul extern pătrund în organism pe cale digestivă, prin alimente. Alimentele de natură proteică sînt deobicei cele mai alergizante: carnea, ouăle, laptele, brînza, untul, apoi pești, afumăturile, conservele, unele fructe, căpșune, fragi, zmeură. Alteori ele pot pătrunde pe cale respiratorie cum sînt prafurile, polenul de flori, fulgi, pene, fire de păr, făină, ciuperci microscopice din atmosfera orașelor. Dintre alergenele de contact ce pătrund prin piele pot fi pomezile, vopselele, unii produși chimici. Mai toate medicamentele pot fi alergene, dintre care citățm: piramidonul, aspirina, mercurul, sulful, amidopirina, penicilina, streptomicina, fie germenii microbieni sau paraziții.

Există însă și endoalergeni ce iau naștere chiar în organism, cum ar fi produse toxice din focare de infecție, substanțe rezultate din digestie.

Subliniem că la această sensibilizare a organismului, reactivitatea individuală are un rol hotărîtor. Aceasta este determinată în mare măsură de o predispoziție ereditară, dar mai intervin și alți factori favorizanți: tulburările endocrine, carențe vitaminice, o deficientă hepatică sau boli intestinale, anumite stări neuro-psihice. S-a observat că emoțiile, stările de tensiune nervoasă, infecțiile de focare, perioada menstrelor pot influența izbucnirea unor manifestări alergice. Frigul, umiditatea, anumite anotimpuri, lumina solară, schimbări bruște meteorologice le pot favoriza.

Alergia stă la baza unui întreg grup de boli numite alergoze: urticaria, astmul bronșic, rinita vaso-motorie, eczema, coriza de fîn sau poate interveni ca o componentă secundară în unele afecțiuni.

Negii sînt molipsitori?

De multe ori apar pe mîini, mai ales la tineri, niște mici creșcături de forme variate care au, de obicei, culoarea pielii. Cei ce nu cunosc originea acestor formațiuni nu se sfiesc să dea mîna cu ceilalți și dacă s-ar întîmpla ca cineva să refuze de a le răspunde în acest mod la salut, s-ar considera desigur jigniți. Logic ar fi încă ca nu numai să nu se supere, dar să procedeze în așa fel încît să nu ocazioneze astfel de situații neplăcute. Și iată de ce:

Aceste mici creșcături de pe piele, care se numesc negi sau, în termeni medicali veruci, sînt provocate de un virus filtrabil ce se transmite de la omul care are astfel de formațiuni pe mîini sau pe față la omul sănătos. Negii sînt deci molipsitori, contagiunea făcîndu-se atît direct cît și prin intermediul obiectelor ce aparțin suferinzilor de astfel de tumorete. Perioada de incubație a negilor este de 4—12 săptămîni.

Orice om care a căpătat negi trebuie deci să se gîndească de a nu molipsi pe alții și totodată să scape cît mai repede de aceste formațiuni, care, deși nu prezintă pericol pentru starea generală a sănătății, sînt totuși disgrațioase și provoacă repulsie.

Uneori, negii dispar fără nici un tratament. Aceasta se întîmplă însă mai rar. De obicei, dacă nu sînt tratați corespunzător, se înmulțesc, se măresc și cuprind porțiuni tot mai întinse de piele.

Încercarea diferitelor leacuri împotriva negilor, fără indicația medicului, expune de cele mai multe ori nu numai la insuccese ci și la unele infecții ale pielii cu consecințe grave. Pentru îndepărtarea negilor, singurul indicat să intervină cu folos este medicul dermatolog. Tratamentele aplicate de acesta prin creioanări cu nitrat de argint, galvanocauterizare, electrocoagulare etc., sau de către chirurg, prin ablație chirurgicală, realizează vindecări fără recidive.

Negii nu trebuie confundați cu nevii (alunițele) sau cu alte formațiuni tumorale ale pielii, a căror prezență e uneori mai bine să fie respectată, fără a căuta îndepărtarea acestora decît numai în cazurile riguros indicate de medic și numai prin intermediul acestuia.

Dr. I. LEONESCU

Colțul CELOR MICI

Scrisoarea lui Iepurilă

Dragi copii,

Să vă dau vești despre mine. Pînă ieri am dus-o bine: n-a fost ger așa de mare, am găsit și de mîncare muguri, scoarță de copac, dar acum ce să mă fac? E un ger fără pereche. O lăbuță și-o ureche rău de tot mi-au înghețat.

Aș da fuga pînă-n sat să mă bag după cuptor dar mă tem de vînător care trage fără milă.

Vă sărută

IEPURILĂ

P.S. Cînd a stat puțin ninsoarea și plecam să pun scrisoarea, a sosit un pițigoi cu vești bune pentru noi. Ne-a adus o

TELEGRAMĂ

„Așteptați și n-aveți teamă.
Iarna asta grea și rece
În curînd are să plece,
Eu îmi iau angajamentul
Să v-anunț evenimentul
Și la timp voi apărea
De sub pătura de nea.
Pînă-atunci mai e nițel."

iscălit:
UN GHIOCEL
Pentru conf.
Florin IORDĂCHESCU

CIUȘ - CIUȘ

Desene de Gh. CHIRIAC

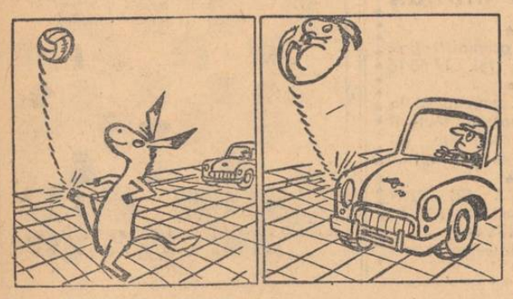

PRACTIC

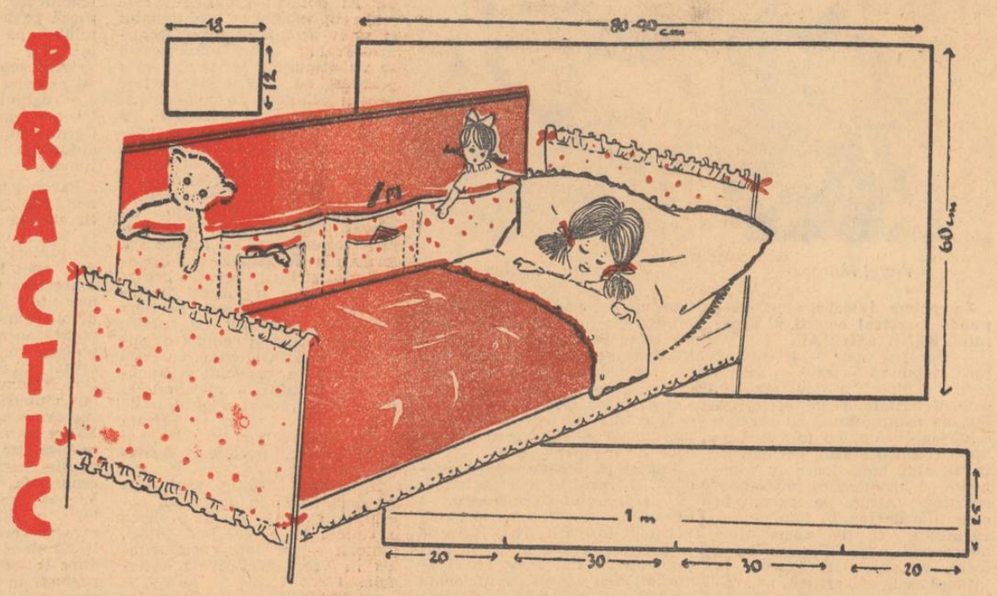

Aventurile lui Zgribulici

de M. DJENTEMIROV

Lui Moț îi place șoricelul,
Stă și-l privește zîmbitor,
În schimb ce-i dau lui Rip cățelul
Venit la noi întîmplător?

Nu-i dau nimic? Frumos e oare?
Nu-i nici frumos, și nu-i nici drept.
Să stau de vorbă prin urmare
Cu Moț, motanul înțelept.

— Ia-ți jucăria. Haide, ține!
A ta-i băiete, ce mai vrei?
Și nu te îngriji de mine
Că-mi fac eu rost de... șoricei!

Desene de H. LERU

G. BADEA

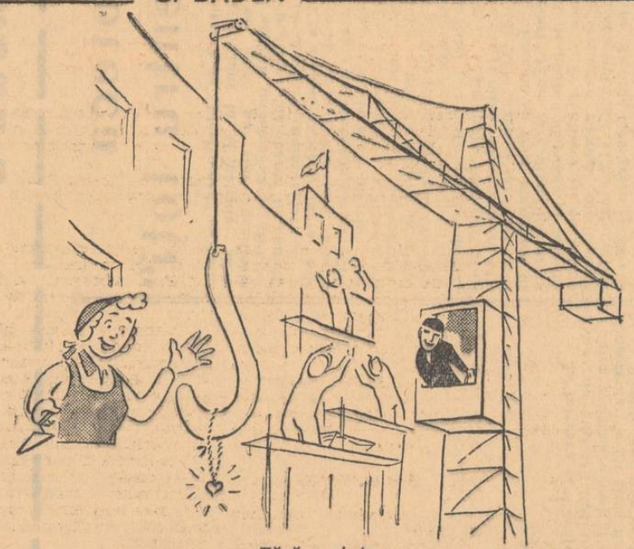

Fără cuvinte

ŞEDINŢĂ CU PĂRINŢII

— Cam slăbuţ fiul dumitale.
— Mă mir, că doar mănîncă destul de bine.

S. NOVAC

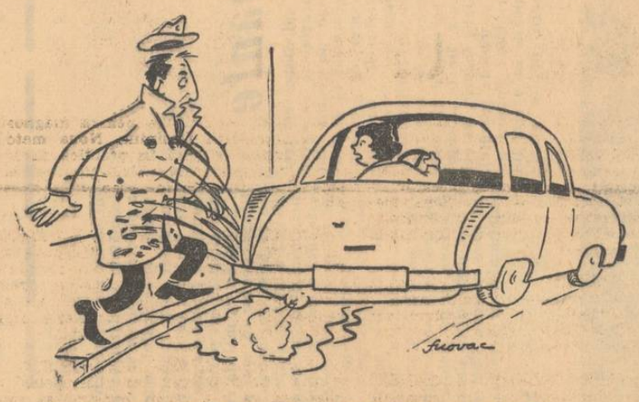

— Ce te uiţi aşa? N-ai mai văzut femeie la volan?

FRED GHENADESCU

— În curînd începe fotbalul: iar jocuri slabe!...
— Nu te mai duce.
— Zău, crezi că din cauza mea se joacă prost?!

ŞT. MUNTEANU

„8 martie" pentru soţia pilotului.

Umorul altora

Tom Smith, un crescător de vite din Texas, vizitează Olanda. Pe o păşune zăreşte păscînd nişte vaci, iar lîngă ele îşi învîrtea palele o moară de vînt. Tom Smith se adresează ghidului olandez:

— La mine acasă sîntem cu mult în urmă faţă de dumneavoastră!

— Cum asta?

— Păi, făcu Tom Smith, la noi nimeni nu s-a gîndit să instaleze pe păşune ventilatoare pentru vaci!

★

— Domnule profesor, sînteţi pentru incinerare?

— Da, răspunse profesorul solicitat. După un răstimp: iarna da, vara însă prefer un mormînt răcoros.

★

La un moment dat se răspîndise vestea că Haydn ar fi murit. Cherubini compuse cu această ocazie o cantată, iar la Paris s-a oficiat şi o slujbă la care s-a executat Requiem-ul lui Mozart.

— Păcat, spuse Haydn, cînd află de această, dacă aş fi ştiut, mă duceam cu plăcere la Paris pentru a dirija Requiem-ul.

★

Walt Whitman îi mărturisi într-o zi unui prieten: — După ce am scris timp de 10 ani, mi-am dat seama că nu prea am talent.

— Sper că ai renunţat la scris în cazul acesta?

— Imposibil, era prea tîrziu. Devenisem celebru.

★

Micul Fritz, la şcoală.

— Fritzchen, îl întreabă învăţătorul, la ce timp e verbul cînd spui „voi mînca"?

— La un timp nehotărît, domnule învăţător, căci noi mîncăm uneori la douăsprezece şi alteori la unu ...

★

Un domn cu un cîine fox apare, seara tîrziu, la un medic veterinar.

— Domnule doctor, n-aţi putea să-i tăiaţi cîinelui meu coada?

— Desigur, dar prefer să execut operaţia mîine dimineaţă.

— Nu se poate! Soacra mea soseşte noaptea şi nu doresc să i se facă nici un fel de manifestaţie de simpatie în casa mea.

— Aşadar, spuse învăţătorul, poliţi opuşi se atrag! Aţi înţeles?

— Nu, răspunse Kurt, mucalit, nu înţeleg. De-ar fi cum spuneţi dumneavoastră, atunci Polul nord şi Polul sud ar fi trebuit de mult să se întîlnească la Ecuator.

★

— Peter, spuse tatăl (cu o mină încruntată), mi-ai promis să fii la şapte acasă, iar eu ţi-am promis o bătaie bună dacă întîrzii.

— Da, tăticule, dar cum nu m-am ţinut de cuvînt, nu trebuie să te ţii de cuvînt nici dumneata!

★

La un sanatoriu soseşte un nou pacient.

— Ne vom da toată silinţa — îi spune sora — să vă simţiţi ca acasă.

— Vai de mine! Şi eu care venisem aci să mă odihnesc...

★

— De ce nu vorbesc peştii? întrebă copilul pe tatăl său.

— Oare tu ai putea vorbi dacă ai avea gura plină cu apă? îi răspunse tatăl.

Poşta redacţiei

CORNELIA D. — tehniciană. **Scrisoarea trimisă revistei a fost citită cu multă atenţie. Ne este greu însă, să ne pronunţăm de unde a început greşeala, dacă se poate spune aşa — în privinţa educaţiei copilului. Mai degrabă ar trebui învinuit fostul soţ care şi-a călcat în picioare sentimentele şi afecţiunea pentru familie într-un moment cînd copilul avea nevoie mai mult ca oricînd de aşa ceva. Deznodămîntul a fost într-adevăr neprevăzut, dar noi nu ne putem da seama care au fost cauzele. Nu rămîne decît să vă consolaţi cu situaţia actuală iar munca vă va da suficiente satisfacţii pentru a putea uita momentele de depresiune prin care aţi trecut. Vă dorim mult succes.**

ADAM STOICA — Bucureşti: **Am primit de două ori careul, şi-l vom publica... o singură dată!**

TEODOR MIHĂILESCU — Cluj. **Trebuie să vă prezentaţi la comisia medicală care este în măsură să stabilească dacă mai suferiţi de afecţiunea căpătată în 1960, iar secţia de prevederi sociale a sfatului popular orăşenesc va hotărî. În orice caz nu aveţi dreptul la pensie retroactiv de vreme ce aţi renunţat de a vă mai prezenta în termenul stabilit pentru revizuire.**

COŞESCU CONSTANTIN — Bacău: **În ciuda celor cîteva erori strecurate în încrucişare, am reţinut ambele careuri. Poate, în timp, vom alege cîte ceva din ele...**

DAMIAN MACOVEI — comuna Cîrlibaba-Suceava. **Abonamente pentru presă, deci şi pentru revista noastră fac numai oficiile poştale raionale sau orăşeneşti. Nu este cazul să trimiteţi bani la noi, deoarece nu vă putem satisface această dorinţă.**

GH. COŞERARU — Iaşi. **Careul are următoarele defecte: a) prea multe puncte negre (25); b) un colţ închis (jos stînga); c) unele cuvinte forţate. Vă propunem totuşi să lăsaţi jocul în studiu... poate cu unele rectificări va deveni publicabil.**

ION VOICU — Curtea de Argeş. **Publicăm şi jocuri distractive dacă sînt reuşite. Ceea ce ne-a sosit de la dv. este însă prea simplist pentru a putea să apară.**

BUCUR OCTAVIAN — com. Veţel — Hunedoara. **Careul se reţine pentru publicare, dar cu unele modificări.**

GH. VINTILĂ — Bucureşti. **Vă mulţumim pentru frumoasele aprecieri la adresa revistei şi vom căuta să ţinem seama de unele propuneri făcute. Cît priveşte rugămintea de a vă trimite cîteva numere din revistă pentru a vă completa colecţia, cu părere de rău trebuie să vă spunem că nu vă putem satisface dorinţa.**

V. CRISTI — Lipova-Banat: **Din materialul atît de „voluminos", vom încerca să alegem cîte ceva, dar nu atît de repede cum aţi spera...**

CUVINTE încrucişate

Flori...

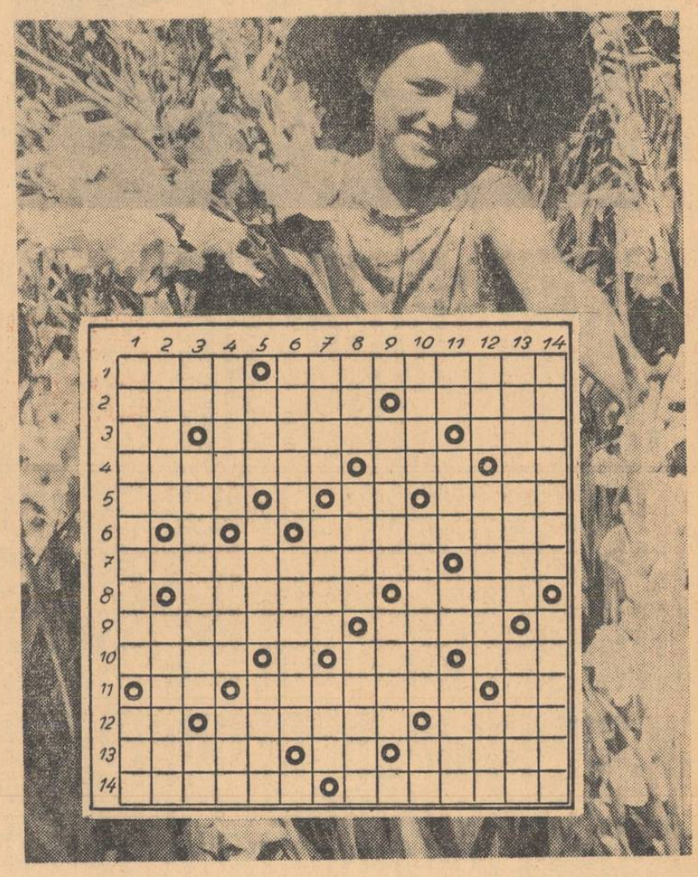

ORIZONTAL: 1. Plantă ornamentală, cu miros puternic. — Compozee cu flori mici, galbene în centru. 2. Temelia florilor. — Metafora cîmpului înflorit... 3. Sfîrşit de vis! — Delectare literară. — Hrana plantelor... 4. Flori din familia liliaceelor. — Fir (dar nu de floare!) — Capăt de toc! 5. Verbul zefirului. — Lună ebraică. — Zei familiari. 6. Reunit (tehn.) 7. Frumoşi, dar... ţepoşi! — Rîu în U.R.S.S. 8. Culoare (fig.) — Flori sîngerii... 9. Pune flori pe... pălării! — Trandafir. 10. Acidă. — Lac artificial. — Acelaşi nume. 11. Heliu. — Betonul castelului din basme... — Încălzeşte florile de lotus! 12. Înfloriţe textile... — Cîntăreaţă de pădure, cu cioc galben şi pene negre. — Refugiu. 13. Plantă plutitoare, cu petale mari şi flori albe. — Pară! — Aşezări urbane. 14. Culegător... din flori! — Lucrare făcută din zid.

VERTICAL: 1. Floare decorativă tomnatică. — Diminutiv feminin. 2. Floare... în devenire! — ...-boului. 3. Idem. — Plantă erbacee cu miros plăcut (pl.) — Foarte bine. 4. Plantă folosită în medicină, cu flori roşii, galbene sau albe. — Ramură tînără şi flexibilă. — Lună de primăvară. 5. Pronume. — Asigurări de Stat. — Cu nasul... scurt. 6. Poetă română (1860—1889). — Grup de insule în Atlantic. 7. Prefix. — Afecţiune a mucoasei gurii (sing.) — Perioadă. 8. Opusul binelui. — AA! — Imaş. 9. Ghiveci cu flori (reg.) — Dans popular. 10. Salcîm. — Plantă erbacee cu flori albe sau roz. — Odinioară. 11. Formula densităţii (fiz.) — Culoarea crinului. — Botul lui Azor! — Piatră preţioasă (fig.) 12. Operetă de Lehar. — Prevăzut în buget. — Ec. 13. Plantă erbacee, cu flori albastre-violet (pl.) — Stînjenel (pl.) 14. Struguri... sprijiniţi! — Arbust ornamental exotic, cu flori roşii, roz, sau albe.

Ion VOICULESCU

Cuvinte mai rare: OSI — RAVAR

Sfîrşit de iarnă

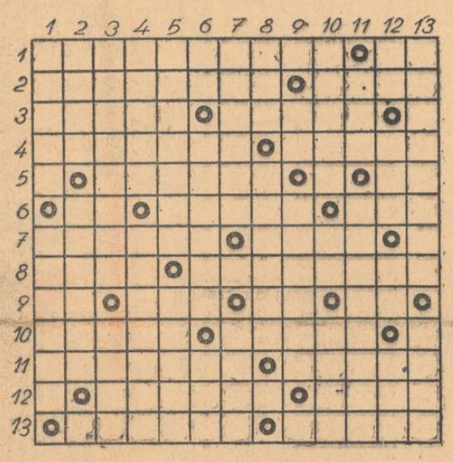

ORIZONTAL: 1. Autorul poeziei „Noapte de iarnă". — La mijloc de iarnă! 2. A scris versurile: „Ia, eu fac ce fac de mult, / Iarna viscolu-i ascult"... — Soră mai mare, la ţară (pl.) 3. Cuprins de frigul iernii, dar şi de... călduri! — Pictor rus, autorul tabloului „Iarna". 4. Îmbrăcăminte călduroasă de iarnă. — Gonesc pe gheaţă... 5. Produs chimic folosit în tăbăcărie. — În esenţa legii! 6. Negaţie. — Susţinătoare de haine. — Introducere la ţuică! 7. Albă ca Zăpada (fig. pl.) — Plantă de baltă. 8. A pictat tabloul „Ploaia de aur a lui Zeus". — Metaforă pentru Crivăţ şi ger (pl.) 9. Cale! — Comună în Japonia. — Constantin Niculescu. — La început de iarnă! 10. Felicitată de Anul Nou. — Să nu-l dai nici pe el afară pe o vreme ca asta... 11. Cultivator de ţelină. — Cad fulgi de zăpadă... 12. Copiat. — Localitate în R.P.D. Coreeană. 13 Mantia iernii (pl.) — Strălucesc pe cer.

VERTICAL: 1. Patinoar (fig.) — Înhămaţi la sanie (dim.) 2. Decorul alb de sezon... — Pe spatele jucătorilor de hochei (pl.) 3. Fulg de zăpadă topit... — A uni. 4. Poate fi şi rece... (mai ales iarna!) — Iarna. 5. Cu singe rece (fig.) — Alunecă pe zăpadă... 6. Cesium. — Troian de zăpadă (reg.) — Localitate în Mexic. 7. Ne prezintă „Dragoste la zero grade" (pl.) — Poate fi „nou" şi iarna... 8. Oraş în Germania. — Sănii trase de trei cai. 9. Margini de puc! — Autorul poeziei „Ah! Voi, sănii, sănii!" 10. 24 ianuarie 1859. — Stă la hibernat! — Plouat de iarnă... 11. Începutul anotimpului! — Prins între nămeţi. 12. Cel „nou" începe iarna. — Bulgărele dintr-o nuvelă de Maupassant... — O „răceală" la debut! — Înroşeşte nasul... 13. Pătruns de frig. (pl.) — Animale de tracţiune pe zăpadă.

Costică VIŞINESCU

Cuvinte mai rare: OSAR — OSE — NIEN — ATZ — AUE

Radio-televiziune

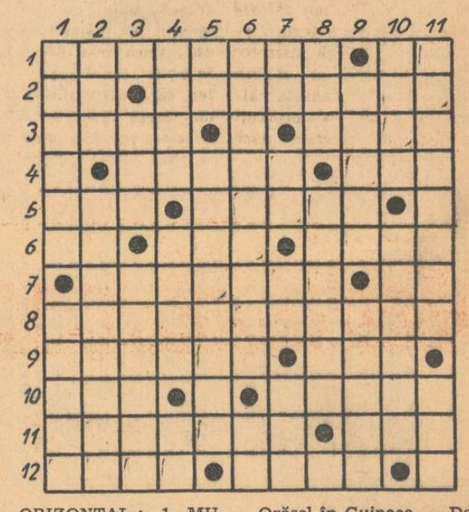

ORIZONTAL: 1. MUZICA (pl.) — La fel (abr.) 2. Schiţă de APARAT! — CONFERINŢA (pl.) 3. CANAL. — Nume masculin slav. 4. Pe CANALUL „zece" (reg.) — Comună în Suedia. 5. Cap în Peninsula Iberică. — PROGRAME. 6. Patru RATE trimestriale... — Învechit (abr.) — Personaj din Eneida. 7. AŞCHIUŢĂ (pl.) — Xenopol Radu. 8. SFATUL MEDICULUI. 9. POANTE... cu barbă! (fig.) — Cu coarnele pe spate (zootehn.) 10. COLOANA. — VOALAREA ECRANULUI (fig.) 11. EMISIUNE. — UNDĂ. 12. CUPLET. — DEFECŢIUNE TEHNICĂ.

VERTICAL: 1. APARAT. — SIGILIU. 2. UNDE (fig. sing.) — COMEDIE şi TRAGEDIE. 3. Orăşel în Guineea. — Dalac (med.) 4. CERTIFICAT de GARANŢIE (pl.) — PERSOANE. — Piesă de ANTENA! 5. În zori! — CANAL. 6. PAUZĂ (pl.) — SFATUL MEDICULUI... pe scurt! 7. Niculae Georgescu. — Pe ECRAN! — La carte! — Pronume. 8. Specie de arahide. — Cînd pe ECRANE apar DUNGI... 9. Orăşel în Franţa. — TUB... necatodic! 10. Alături de GRIGORESCU, TONITZA sau LUCHIAN... — A fi... (fără a nu fi!) 11. EMISIUNE. — ATENŢIUNE!

Petru VALENTIN

Cuvinte mai rare: VRA — NAO — TES — NZO — ERO — ELVEN

O întîmplare euforică

Ciudate sînt uneori căile care duc la descoperiri ştiinţifice. Dacă istoria ştiinţei clasice este bogată în întîmplări care au grăbit apariţia unor invenţii şi descoperiri, nici ştiinţa contemporană nu este lipsită de episoade uneori tragicomice.

...Imaginaţi-vă un apreciat medic, cercetător reputat, a cărui sobrietate era binecunoscută, — văzut într-o bună zi beat pe străzile Parisului!

Incidentul — petrecut acum vreo 20 de ani — a stîrnit fireşte comentarii dintre cele mai penibile, variind între sinceră consternare şi aspră indignare. Distinsul medic mergea clătinîndu-se, schiţînd paşi de dans, salutînd zgomotos doamnele sau oprindu-se deodată în mijlocul trotuarului şi rîzînd în hohote. Bătrîna portăreasă a casei în care locuia, îl privi speriată apoi oftă şi medită:

— Ca să vezi! Niciodată nu cunoşti îndeajuns oamenii!

...Cînd dr. Hofman intră ca de obicei în camera sa de lucru de la Laboratoarele Sandoz, asistentul îi aruncă o privire vizibil critică. Doctorul îşi cercetă cu discreţie costumul care însă arăta impecabil. Atunci, ce se întîmplase? Asistentul părea să aştepte o explicaţie care nu venea. În cele din urmă, tînărul nu se mai putu stăpîni:

— Domnule profesor...

— Aceasta a fost ultima probă — adăugă el ducînd la nas flaconul cu un preparat obţinut din secara cornută (ergotul). Apoi... am plecat acasă, pe drumul obişnuit.

Urmă o scurtă tăcere. Asistentul îl urmărea pe jumătate convins. Dar, deodată, doctorul Hofman izbucni în rîs. Ridea în cascade nesfîrşite. Printre hohote, izbuti să spună:

— Partea cea mai caraghioasă e că picioarele mi s-au transformat în apă...

Asistentul înmărmuri. Apoi o idee îi fulgeră prin minte şi repezindu-se la caietul de experienţă începu să noteze febril. Doctorul vorbea fără întrerupere.

— Ia te uită ce mică s-a făcut sala laboratorului nostru! Şi fereastra se măreşte neîncetat... Cerul intră acum în laborator... Dar e mult prea albastru... Şi dumneata, dragul meu, de ce vrei să te ascunzi în retortă... ai să te dizolvi în acid...

Cînd ziarele reproduseră cele petrecute, misterul fusese deja lămurit: doctorul Hofman de la Laboratoarele Sandoz din Paris sintetizase din întîmplare, diethylamida acidului lisergic din secara cornută.

Substanţa descoperită deveni cunoscută sub numele de L.D.S. 25.

Medicii neuro-psihiatri au experimentat-o întîi pe ei înşişi. De fiecare dată, era suficient să inhaleze — ca şi dr. Hofman — o cantitate infimă din această substanţă şi... halucinaţiile, tulburările de vedere, euforiile, anxietăţile, crizele de rîs, senzaţia de dematerializare a corpului se ţineau lanţ.

La ce-a folosit L.D.S.-25? Ciudatul său efect s-a dovedit deosebit de util în bolile creierului. Cu ajutorul său, specialiştii au obţinut ca bolnavii să retrăiască unele momente din viaţă care-i tulburaseră, constituind originea bolilor lor, permiţînd astfel detectarea cauzei care a produs traumatizarea nervoasă, făcînd astfel posibilă tratarea şi vindecarea.

Catinca MUSCAN

O ŞTIRE IMPORTANTĂ!

SOLDĂRI SEZONIERE

Între 15 februarie — 15 martie 1965, are loc, în întreaga ţară o reducere de 20—30% a preţului la numeroase sortimente de îmbrăcăminte, încălţăminte şi ţesături specifice sezonului rece.

În această perioadă vă puteţi procura în condiţii avantajoase, cu reduceri de preţ substanţiale:

— paltoane din stofă pentru femei şi bărbaţi, rochii, fuste şi taioare din stofă, raglane şi canadiene, ghete şi bocanci, stofe de palton şi costum, ciorapi din bumbac mercerizat sau coton şi multe alte articole de calitate şi în sortimente variate.

NU PIERDEŢI PRILEJUL! Vizitaţi neîntîrziat magazinele!

Reţineţi că vînzarea la preţ redus are loc numai între 15 februarie — 15 martie 1965 la mărfuri de sezon.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ÎNCEPUT DE PRIMĂVARĂ

Mărţişoare — A — Investi — B — ICAB — Nim — Si — Ad — Sirocco — CL — Ienisei — Idila — SF — RS! Muluri — Ecto — Primăvara — N — Ii — I — Iradia — E — Inita — ONT — Slăbiciune.

RAS, TUNS ŞI... ÎNCRUCIŞAT...

Brici — Clama — Lame — Fier — C — Odicolon — FE — Net — Răceli — D — Atic — Sagă — Frezor — Ţap — Breton — Para — Ri — En — Lu — Or — Uza — Trusă — A — Nalbă — Atlet — Ata — Loţiune.

MĂRŢIŞOR

Luni — Patul — Sulfină — R — Suma — Cord — Urare — Scul — Rar — Rat — Mo — Ar — Bob — Bit — Ea — Tavane — S — Crin — Tir — Ide — Comici — Ra — Meserie.

2 Redacţia: Piaţa Scînteii. Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

„Discoteca pentru toţi“

Noua colecţie scoasă de „Electrecord“ cu titlul de mai sus a ajuns la al patrulea disc.

Păcat că pe mape nu sînt specificate numerele fiecărei apariţii întocmai ca la „Biblioteca pentru toţi“ pentrucă înglobarea în nomenclatorul general nu uşurează căutarea lor.

Cum arătam tot la această rubrică, ideea este bună, şi dacă e vorba să ne pronunţăm asupra valorii discului, şi ea este corespunzătoare. Credem, de asemenea, că şi alegerea pieselor ţine seama de criteriul accesibilităţii, al înţelegerii adresantului — începători în iniţierea simfonică.

Să precizăm. Pînă acum au apărut în grupa ECC : Ciobănaşul şi Olteneasca de Paul Constantinescu, Izbuc de Martian Negrea, Dansul ritual al focului din suita de balet „Amorul vrăjitor“ de Manuel de Falla şi Espana de Emanuel Chabrier, Ciacona din partita nr. 2 în re minor pentru vioară solo (Henryk Szeryng) de J. S. Bach şi Mica serenadă de W. A. Mozart. Precum se vede, sînt piese de mare strălucire muzicală pe care discofilul, oricît ar fi de neiniţiat, le poate pătrunde şi asimila. Trebuie, de asemenea, să subliniez că execuţiile sînt realizate de orchestre romîne (orchestrele simfonice ale Radioteleviziunii şi Cinematografiei) şi au ca dirijori pe George Georgescu şi Mircea Cristescu.

Atenţi la îndrumările date ascultătorilor constatăm că textele tipărite pe mape, deşi scurte, sînt cuprinzătoare, clare, mai puţin cel privitor la

DISCUL

Ciacona lui Bach unde noţiunile folosite cer discofililor începători cunoştinţele necesare despre contrapunct, stil polifonic, allemandă, courantă, sarabandă, gigă şi altele. Ca să afle că ciacona este un vechi dans spaniol apărut pe la sfîrşitul secolului XVI şi care a căpătat o mare răspîndire, cel căruia i se dedică discul trebuie să alerge la Dicţionarul Enciclopedic şi să-l cerceteze, în cazul cînd îl are... Iată de ce credem că în atari cazuri este nevoie ca lămuririle să fie complete, pentrucă în afară de piesa în sine, de muzica ce îi este pusă la dispoziţie, ascultătorului i se ţine şi o lecţie. Să nu uităm că această colecţie trebuie să ţină seama şi de cerinţele pedagogice.

Scriind despre colecţia „Discoteca pentru toţi“ şi subliniind valoarea ei multiplă am dori să sugerăm ideea de a face tot posibilul pentru mai buna ei popularizare. Sînt discuri ce trebuie să aibă o pătrundere adîncă, să fie ascultate de mai mulţi. Or, mi se pare că recomandarea colecţiei nu este la înălţimea cuvenită. Cînd spun aceasta mă refer şi la magazinele muzicale unde discurile sînt aşezate fără discernămînt alături de altele ce nu mai au nevoie de reclamă şi pe care cumpărătorul le cunoaşte mai bine.

Trebuie să facem tot ce ne stă în putere pentru ca această colecţie valoroasă să iasă din anonimat.

Const. SÎRBU

Premiere

După „Dragoste, poveste nouă“ de H. Nicolaide, afişul Teatrului de Stat orădean anunţă o nouă premieră : spumoasa comedie a lui Tudor Muşatescu „...Escu“. Urmare a „Titanic vals-ului“ această piesă în care personajele au evoluat, înfăţişînd un Deveselean mişcînd în cercul Stamatescu şi un Platon Stamatescu major sau o Mizăa ajunsă generăleasă, bicîuieşte moravurile politicienilor burghezi, practicile samsarie ale celor îmbogăţiţi în vîrful piramidei.

Sub direcţia de scenă a artistului emerit Dorel Urlăţeanu şi în scenografia lui F. Pamfil personajele dau din plin viaţă acestei comedii pe care din nefericire, nu am prea văzut-o jucată cu anii în urmă.

In distribuţia orădeană a excelat cuplul general Stamatescu (Const Simionescu) şi Miza general Stamatescu (Lil Mihăilescu - Vladimiri) Cu verşă şi degajamen a jucat George Pintilieş cu (Decebal) ca şi Vasile Constantinescu (Traian Neculescu). Puţin cam şarjat şi-au conceput rolurile Valeriu Grama (Platon) şi parte nera lui, deşi au destule resurse pentru a scoate comicul şi cu alte mijloace.

In rest, Mişu Vladimir, Doina Urlăţeanu, Jean Săndulescu, Mia Popescu şi ceilalţi au adus o bună contribuţie la închegarea unui spectacol care aduce multă bună dispoziţie.

Un cuvînt de apreciere trebuie spus şi despre caietul-program redactat de secretarul literar Stelian Vasilescu. De altfel, fiecare piesă se bucură de prezentarea cuvenită, spectatorului oferindu-i-se o bogată şi instructivă lectură.

C. ŞERBAN

Marilena Negru şi Ion Abrudan într-o scenă din „Dragoste, poveste nouă“ de H. Nicolaide, una din premierele Teatrului de Stat din Oradea.

SPECTACOLE ÎN CINSTEA ALEGERILOR

În întreaga ţară teatrele de stat, ansamblurile folclorice, formaţiile artistice de amatori susţin cu multă insufleţire campania electorală. Activitatea artistică a fost şi este aşadar foarte bogată atît în ceea ce priveşte reprezentaţiile cît şi ca număr de spectatori.

Veştile sosite de pe tot cuprinsul ţării ne informează despre manifestările ce au avut loc. Dintre acestea spicuim doar cîteva.

La Casa tineretului din raionul 30 Decembrie din capitală publicul care a asistat la spectacolul cu comedia „**Conu Leonida faţă cu reacţiunea**“ a fost format din tineri care mai mine vor vota pentru prima oară. După ce s-a ridicat cortina, artiştii poporului Grigore Vasiliu-Birlic şi Al. Giugaru — precum şi artista Elena Sereda, interpreţii piesei, s-au întreţinut cu cei veniţi la spectacol.

In Calea 13 Septembrie, la Clubul fabricii de prototipuri s-a produs una dintre echipele Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase“. Printre cei care şi-au dat concursul se aflau, între alţii, Mircea Crişan, Radu Zaharescu, Aida Moga, Nicu Constantin, Bită Rădulescu şi orchestra condusă de Nicolae Patrichi. Regia spectacolului era semnată de Nicolae Dinescu, directorul teatrului.

Regizorul s-a întîlnit cu spectatori nu numai în această calitate. El venise la clubul fabricii şi în calitate de candidat în alegerile pentru Sfatul popular al oraşului Bucureşti.

Un alt regizor al Teatrului „C. Tănase“, Nicolae Frunzetti, este candidat pentru alegerile în sfatul popular al raionului Tudor Vladimirescu. El a semnat regia la spectacolul pe care o altă echipă a teatrului l-a prezentat în oraşele şi satele din regiunea Oltenia.

Ansamblul de cîntece şi dansuri al C.C.S a întreprins numeroase acţiuni în cinstea alegerilor de la 7 martie. Civa compozitori, colaboratori ai ansamblului, au compus cîntece dedicate alegerilor : Radu Paladi, cîntecul intitulat „**Hai la alegeri**“, Ludovic Paceag, „**Tării îi dăm votul**“, Florin Comişel, „**Cîntec pentru alegeri**“.

Ansamblul de cîntece şi dansuri „Perniţa“ al Sfatului popular al capitalei a format cîteva echipe ce au dat spectacole în diverse regiuni ale ţării. O echipă s-a oprit şi în regiunea Crişana dînd spectacole în numeroase oraşe şi sate.

In cinstea alegerilor Teatrul de Stat din Bîrlad a prezentat un festival cuprinzînd în partea întîia un fragment din „**O scrisoare pierdută**“ de I. L. Caragiale iar în partea a doua versuri reflectînd marile realizări obţinute în anii de democraţie populară. Cu acest program, artiştii s-au deplasat în raioanele lar mîine se vor prezenta la secţiile de votare.

REFLECTOR

Performanţe

Mereu prezent în ultimii ani, între cei trei pereţi ai scenei — Caragiale e un autor care poate scoate oricînd un teatru din impas, întrunînd „sufragiul“ universal al dramaturgiei ideale, succes de casă sigur, de prestigiu. „Conu Iancu“ a trecut dezinvolt, de sub lumina reflectoarelor, în imperiul celei de a 7-a arte . După „O noapte furtunoasă“, „Scrisoarea pierdută“, după aceasta „D-ale carnavalului“, între ele „schiţe“ ecranizate şi „momente“ imortalizate pe peliculă. De la „Lanţul slăbiciunilor“ şi „Vizita“ la „Două lozuri“, de aci la „Politică cu delicatese“ şi pînă la recentul, adică la prezentul „Mofturi 1900.“ Spunea un regizor a cărui faimă în cunoaşterea operei lui Caragiale a depăşit hotarele ţării, (multe versiuni scrise ale „Scrisorii“ jucate în ultimii ani în străinătate se datoresc aportului său) că după a sa părere, schiţele şi momentele se pretează mai curînd specificului artei cinematografice decît comediilor care, supuse rigorilor acesteia, pierd mult din ceea ce Caragiale are mai savuros — replica. O fi sau nu aşa — fapt este că ritmul în care cineaştii au pornit să valorifice opera caragealeană nu va mai da curînd prilej de asemenea dileme. Pentru că, mai presus de ceea ce convine sau nu artei cinematografice din opera măiestrit cizelată a lui Caragiale, însăşi faptul că ea devine film, urmărit de milioane de spectatori, mărturiseşte încă o dată (pentru a cita oară ?) viabilitatea acestei opere, puterea ei de pătrundere, accesibilitatea şi permanenţa ei. Căci fără a mai vorbi de opera sa tipărită, pe ecran sau pe scenă, prin comedii sau prin schiţe, Caragiale e permanent prezent în mijlocul nostru.

Dar mai ales „Momente şi schiţe“ ni se dezvăluie acum sub noi înfăţişări, ca în „Mofturi 1960“ pe ecrane, ca în „Schiţe“, pe scena Teatrului Mic. Şi încă după atîtea dramatizări şi ecranizări, izvorul pare nesecat. Căci permanenţa operei stă în nedesminţita şi veşnica ei noutate.

Mariana PÎRVULESCU

O scenă din opereta „Silvia“ interpretată de actori ai Teatrului Muzical din Galaţi

DE PESTE HOTARE

IN STATELE UNITE există, printre altele muzee, şi un muzeu... al păpuşilor. Aici sînt reunite cîteva mii de păpuşi din diferite ţări şi epoci istorice ilustrînd în mic îndeletnicirea artizanilor, fantezia populară, obiceiurile şi costumaţia tradiţională a mai multor popoare.

JEAN PAUL SARTRE se pregăteşte să plece în curînd în S.U.A. unde va ţine o serie de conferinţe asupra vieţii şi operei lui Gustave Flaubert la Universitatea din statul Ithaca.

DISTINSĂ în septembrie trecut cu premiul I al Concursului Internaţional „George Enescu“, tînăra violonistă franceză Claire Bernard a prezentat recent acelaşi concert cu care a obţinut distincţia de la Bucureşti — concertul de Haciaturian — la Paris, împreună cu orchestra „Concertele Colonne“, obţinînd un strălucit succes.

AL PATRULEA FESTIVAL Internaţional al filmului de la Moscova se va desfăşura între 5—20 iulie. Fiecare ţară participantă va putea prezenta în competiţie un lung metraj şi un scurt metraj.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

Betsy Blair

Născută la New Jersey, lîngă New York, Betsy Blair şi-a trimis fotografia, la opt ani, la un concurs organizat de ziarul „Daily News“ — fiind selecţionată ca manechin pentru îmbrăcăminte de copii.

Mai tîrziu, cînd împlinea 15 ani, ca să-şi poată urma studiile, s-a angajat show-girls la un cazinou, jucînd în comedii muzicale destinate clienţilor ocazionali ai localului. Aici, însă, a avut norocul s-o vadă reputatul scriitor american William Saroyan, care i-a încredinţat un rol în piesa sa „The beautiful people“.

Vreme îndelungată, Betsy şi-a dorit să joace în film. Dar dorinţa i s-a împlinit abia în 1948, cînd i-a fost încredinţat un rol mic în filmul „O viaţă dublă“. In perioada prigoanei politice, organizate de Mc Carthy, s-a numărat printre artiştii americani care au avut de suferit pentru convingerile lor cinstite.

Celebritatea şi-o datorează rolului principal din filmul „Marty“, care a rulat şi pe ecranele noastre. Distins cu Marele Premiu la Cannes, filmul i-a deschis artistei drumul în cinematografiile europene. Primul ei film în Europa — realizat cu Robert Lamoureux la Paris — n-a avut o valoare deosebită. Abia întîlnirea cu Juan Antonio Bardem, care a distribuit-o în „Strada Mare“ — celălalt film important din cariera ei, pe care publicul nostru l-a văzut pe ecrane — i-a deschis seria unor roluri de mare respiraţie dramatică.

In prezent, Betsy Blair — care, vă amintiţi, ne-a vizitat ţara acum cîţiva ani — este artistă la Royal Court Theatre *din Londra.*

Din lumea filmului

Tendinţe novatoare

Curentul „Free Cinema“ (cinematograful liber, în traducere literală) este una din importantele manifestări progresiste în arta postbelică a filmului englez. Spectatorii noştri au văzut pe ecrane filme înfăţişînd o tipologie complexă, oameni cu dureroase procese de conştiinţă, cauzate de refuzul lor de a se adapta la principiile moralei burgheze. Amintim dintre aceste filme : „**Drumul spre înalta societate**“ de Jack Clayton, „**Cabotinul**“ şi „**Priveşte înapoi cu mînie**“ după piesa lui John Osborne, de Tony Richardson şi „**Viaţă sportivă**“ de Lindsay Anderson. Aceleaşi mişcări îi aparţine şi filmul „**Singurătatea alergătorului de cursă lungă**“ (tot de Richardson) prezentat recent.

Regizori curajoşi printre care Karel Reisz, Tony Richardson, Mazetti, Lindsay Anderson (care pînă atunci făcuseră filme de reclamă sau scurt metraje) avînd ca singur bagaj talentul şi ideile lor îndrăzneţe, dau naştere curentului denumit de ei „**Free Cinema**“. Intr-un manifest, Anderson reclama ca „**cinematograful să fie respectat şi înţeles de toată lumea ca făcînd parte în mod esenţial din viaţa creatoare**“. Cu sprijinul Academiei cinematografice şi al unor producători, primele lung metraje din seria enunţată mai sus reuşesc să vadă lumina ecranului Astfel s-a impus un curent artistic novator care, după cum subliniază criticii şi istoricii de film, nu poate fi asemuit „**noului val**“ francez căci el are la bază o orientare, iar nu o simplă colegialitate de vîrstă Karel Reisz, unul din principalii întemeietori şi animatori ai curentului „**Free Cinema**“, a exprimat astfel telurile mişcării artistice care între timp a şi făcut proba unei veritabile reînnoiri a cinematografiei britanice : „**Noi am vrut să cercetăm situaţia individului în societate, în ambianţa sa vitală... Şi dacă filmele noastre au trezit un interes imediat aceasta se explică prin faptul că imaginea societăţii pe care o înfăţişau reprezenta, de asemenea, o vie reacţie împotriva fenomenelor decadente care au apărut în evoluţia cinematografiei britanice. Mişcarea „Free Cinema“ a dat naştere la numeroase filme care toate au avut, mai mult sau mai puţin, caracter de mărturie personală...**“.

Indeobşte înfrînţi, eroii acestor filme dau însă la iveală procese zguduitoare de conştiinţă, iar sinceritatea cu care cineaştii denunţă ipocrizia şi conformismul unei societăţi puritane este edificator pentru rezultatele artistice ale lui „**Free Cinema**“.

TEATRUL NAŢIONAL „I.L.CARAGIALE“

„ÎNTÎLNIRE CU ÎNGERUL“

de Sidonia Drăguşanu

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

O nouă comedie pe tema vieţii conjugale, a relaţiilor dintre soţi, înăuntrul căminului şi a comportării fiecăruia dintre soţi, în afară. Iată o temă asupra căreia autorii noştri dramatici s-au aplecat mult în ultima vreme, şi pe care nouă operă a Sidoniei Drăguşanu izbuteşte totuşi s-o îmbogăţească printr-o contribuţie de noi nuanţe, de noi precizări, şi printr-o argumentaţie psihologică şi morală de incontestabilă eficienţă educativă. Autoarea îşi sub-defineşte comedia drept „dramatică“ şi are dreptate s-o facă, deoarece în morala şi în mentalitatea societăţii socialiste, morala şi mentalitatea noastră, nu se mai poate accepta, ca odinioară, ideea de „comedie“ a căsătoriei şi a iubirii, decît ca ceva ce reprezintă re a unei cauze dureroase, a unei situaţii în care constiinţa omului de azi s-a lăsat învinsă de inerţii străvechi, şi s-a bătută de pe drumul ei drept.

Acesta e cazul arhitectului Grigore Mîrza — eroul comediei şi al dramei ce se împleteşc în „Întîlnire cu îngerul“, om ajuns în pragul maturităţii, cu o situaţie socială şi de familie care pare la fel de solide şi de clare, fără ca, însă, cea din urmă să corespundă în adîncuri acestei aparenţe. Arhitectul are o soţie ireproşabilă (tinereţe, frumuseţe, fidelitate, bunătate, gingăşie), ceea ce, după părerea lui, îi dă dreptul de „a călca pe alături“, în nenumărate şi fulgerătoare aventuri extraconjugale, cu scuza, pe care şi-o furnizează neabătut, că nu acordă nici o importanţă acestor aventuri, că le consumă în cea mai deplină „discreţie“, că el îşi „respectă“ soţia etc. Tocmai cînd această fericire conjugală e încoronată prin naşterea primului copil, apare Gina Beiu, „îngerul“, femeie frumoasă, inteligentă şi ispititoare, care a trăit din plin amarul dragostei cu bărbaţi insuraţi, şi care, cu timpul, şi-a format o psihologie de rancună, ură şi dispreţ la adresa bărbaţilor, bază a unei comportări în care nu încape nici un fel de scrupul, a unei cinisme care justifică toate mijloacele în căutarea fericirii. Căci Gina Beiu, care ştie că are dreptul la fericire, ca orice alt om, înţelege acum să şi-o cîştige cu orice preţ, în persoana lui Mîrza, pe care, în fond, îl şi iubeşte, aşa cum acesta, în fond, îşi iubeşte soţia. Dar ce înseamnă această „iubire“, şi acest „în fond“, dacă ele sînt puse în slujba unei satisfacţii egoiste, cu implicaţiile oricărei feroicităţi, conştiente sau inconştiente ? Cuprins de o patimă nebună, Mîrza îşi neglijează soţia şi copilul, trăieşte numai în orbita şi obsesia Gînei, care trimite scrisori anonime Stelei (soţia arhitectului), denunţîndu-l dragostea adulteră a soţului. Mare criză în căsnicie, apoi ruptură ; Mîrza, care intre timp s-a văzut ameninţat şi cu şantajul de către un subaltern incapcet, este abandonat de Stela, şi în faţa acestui fapt, rupe, la rîndul său, cu Gina. O ultimă scenă pune faţă în faţă pe cei trei, Gina recunoaşte cu un cinism plin de tristeţe că este autoarea scrisorilor anonime şi a tuturor celorlalte provocări la adresa Stelei, în speranţa de a-l rupe pe arhitect de soţia sa şi de a-şi realiza, astfel, fericirea. In acelaşi timp, înfrîntă, ea dă Stelei cel mai convingător certificat despre dragostea pe care i-o poartă soţul său. Dar o zadarnic, căci Stela, adevărată femeie a zilelor noastre, nu mai poate continua o căsătorie lipsită de încredere şi cinste, şi persistă în hotărîrea ei de a-l abandona pe Mîrza, a cărui cîntă pare sincerâ. Tocmai de aceea, poate, nici hotărîrea Stelei nu apare irevocabilă, ci revizuibilă, cu timpul în funcţie de sinceritatea soţului său.

Aceasta ar fi, sub raportul liniilor generale ale acţiunii şi conflictului comedia „dramatică“ a Sidoniei Drăguşanu, şi nu aci, desigur un dramaturg mai poate aduce un element de noutate. Un soţ sau o soţie adulteră, un terţ corespunzător — triunghiul acesta reprezintă într-adevăr schema fatală a dramei conjugale, a dramei căsniciei, şi tot ceea ce poate fi adăugat tine de concepţia şi de perspectiva morală. Din punctul acesta de vedere, demonstrarea, prin dramă, a reacţiei societăţii noastre faţă de triunghi nu poate fi decît opera colectivă a dramaturgilor, aşa cum şi oglindirea mentalităţii burgheze în aceeaşi problemă a fost o operă (ca să întrebuinţez acelaşi termen), colectivă. Valoarea fiecărei contribuţii individuale se judecă după nuanţă, după argument, după forţa de convingere a acestora. Valoarea contribuţiei adusă de Sidonia Drăguşanu la dezbaterea acestei probleme de pe poziţiile morale ale societăţii socialiste, se afirmă prin autenticitatea faptului de viaţă, prin veridicitatea comportării psihologice a eroilor, prin simplitatea directă, dar convingătoare, a argumentului.

Ca în mai toate dramele sau comediile căsnicii, săgeata satirică şi morala fabulei sînt rezervate bărbatului, şi e just să fie astfel, deoarece bărbatul a fost, în general, beneficiarul condiţiilor de inegalitate şi imoralitate care au constituit baza căsătoriei burgheze, căsătorie întemeiată pe interese materiale şi pe inferioritatea socială a femeii. Deci, în psihologia şi în comportarea bărbaţilor se manifestă mai frecvent supraviejuirea unei mentalităţi şi a unor moraluri vechi, care trebuie denunţate şi combătute. Femeia a fost, în general, victima acestor comportări, şi Sidonia Drăguşanu o arată, cu discreţie dar cu fermitate, prin cîteva din eroinele comediei sale. Prin aceasta, însă, ea nu acordă nici o dispensă absolută, de eternă şi generală iresponsabilitate femeilor, şi personajul cel mai îndrăzneţ al comediei, Gina Beiu, îngerul, pune din plin această problemă. Delimitarea situaţiei de „victimă“, responsabilitatea morală a femeii în condiţiile societăţii noastre, iată elementul cel mai nou, cel mai original pe care îl aduce ultima operă a Sidoniei Drăguşanu.

Fină cercetătoare a psihologiei intime, înclinată spre un umor de calitate mai curînd aforistică, Sidonia Drăguşanu ne-a dat o comedie ale cărei virtuţi stau mai ales în ascuţimea observaţiilor, în supleţea dialogului, în hazul şi rapiditatea formulării. La desfăşurarea acţiunii, există, desigur, unele şovăieli, unele disproporţii, între momentele statice şi momentele de precipitare. Se produc şi unele dilatări de episoade secundare, care capătă accente prea apăsate. Dar totul e acoperit de noutatea neslnită a replicii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei mulţimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei mulţimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei mulţimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei

multimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei

multimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei

multimi de observaţii adevărate şi subtile, pe care spectatorul le reţine, spre o fructuoasă meditaţie de viaţă.

Spectacolul este excelent, în regia lui Mihai Berechet, care pare specializat, în ultimul timp, în comedii de vervă şi de spumă, cu baritoni care devin tenori. Acesta nu e rău de loc, şi Berechet odovedeşte seriozitate chiar în regia acestor comedii, cum a dovedit şi aci, în primul rînd prin căutarea de a respecta textul, de a-l valorifica în spiritul autorului, pe linia înţelesurilor şi subînţelesurilor lui. Cu toate că a căutat hazul, şi bine a făcut, Berechet nu a lăsat în umbră o anumită sursă, tristă şi dureroasă, a situaţiei comice, ceea ce a eliberat şi stimulat atît desfăşurarea psihologică a personajelor, cît şi un conţinut de forţă educativă care îl vizează pe spectator. Ca în toate operele foarte **inteligente**, ritmul este uneori ameninţat, şi regizorul mai poate interveni, ici şi colo, pentru a accelera cadenţa.

Interpretarea a fost, de asemenea, excelentă, cu o echipă pe care nu sîntem obişnuiţi s-o vedem în comedie, — altă bună şi rodnică iniţiativă a regizorului. Rolul principal, al arhitectului Mîrza, a fost interpretat de Geo Barton, un Barton care a adăugat o bogată clavietură comică la vechea sa gamă dramatică : efectul a fost deosebit de valoros, căci interpretul, care n-a solicitat în faţa noastră nici un mijloc de haz, stăpîneşte un ris continuu, a ştiut în acelaşi timp să potenţeze valoarea comicului pe nivelul a realităţii, de vervă neobosită a întregului, de reala plăcere a unei

Un film povestit

In rîndul producţiilor cinematografice ale studiourilor din Republica Arabă Unită, pe care spectatorii noştri le-au putut vedea în ultima vreme pe ecrane, se numără şi „Strigătul Corlei“, aflată în repertoriul acestei luni.

...Liniştea nopţii este şfîşiată de strigătul straniu al acestei păsări care parcă spune : „fă-mi dreptate !“ iar Amna îşi aminteşte, auzindu-l, întîmplările tragice ale unui trecut apropiat. Ea vede satul însorit, aflat la răspîntia deşertului cu oaza, şi retrăieşte în minte ziua tristă cînd cahul a adus acasă trupul neînsufleţit al tatălui ei, ucis mişeleşte de unchiul Gaber. Apoi, plecarea ei, împreună cu mama sa, la oraş unde ea s-a angajat la subprefect, iar sora ei Hanadi la inginer.

Timpul a trecut, iar într-o zi Amna a aflat că sora ei a fost siluită de inginer, un om care ducea o viaţă uşuratică. După o veche lege nescrisă, fata necinstită nu mai avea dreptul să trăiască. Intr-un asfinţit, la umbra palmierilor, unchiul Gaber o ucide pe Hanadi.

Reintoarsă la oraş, după cele întîmplate, Amna nutreşte gîndul răzbunării. Ea se angajează slujnică la inginer şi încearcă mai întîi să-l otrăvească. Nereuşind să-şi ducă planul la îndeplinire, caută să-l cucerească cu farmecele ei, pentru ca făcîndu-l s-o iubească, şi apoi respingîndu-l, să-l chinuie într-atît, încît să se apuce de băutură şi singur să se piardă.

Dar în acest timp, în inima Amnei se naşte un sentiment nebănuit de ea. Impotriva voinţei ei, dragostea pune tot mai mult stăpînire pe tînăra şi frumoasa egipteancă. Iar atunci cînd, îndrăgostit de ea, inginerul o cere în căsătorie — ea îi mărturiseşte sincer scopul pentru care a căutat să se afle în preajma lui. Zguduit de cele auzite, inginerul îi cere totuşi să rămînă împreună pentru a duce mai uşor povara tristei amintiri. Tocmai atunci însă, unchiul Gaber, aflat într-un tufiş aproape, convins de cuvintele lor că Amna a păcătuit, îndreaptă puşca şi trage. In ultima clipă însă, inginerul se aşează în bătaia glonţului şi moare fericit că Amna îl iubeşte. In tăcerea aşternută în jur se aude din nou, strigătul Corlei...

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

O STRĂLUCITĂ VICTORIE

Duminică, 7 martie, țara întreagă a trăit intens, într-o atmosferă de entuziasm și optimism, sărbătoarea alegerilor. Poporul, deplin stăpîn pe propria-i soartă, și-a exercitat marele drept, profund democratic, înscris în Constituția țării: dreptul de-a alege din rîndurile sale reprezentanții în Marea Adunare Națională și-n sfaturile populare. Înalta conștiință cetățenească a maselor largi de oameni ai muncii și-a găsit în această zi o strălucită confirmare în participarea masivă la vot, în toate orașele și satele. Pînă la amiază votaseră în întreaga țară 87,2 la sută din totalitatea alegătorilor. Pînă la orele 18 se prezentaseră la vot 99,39 la sută din totalul celor înscriși în listele de alegători, iar la deschiderea urnelor, la miezul nopții — potrivit datelor comunicate de Comisia Electorală Centrală votaseră 99,96 la sută din alegătorii țării.

Prin amploarea manifestărilor prilejuite de alegeri, poporul și-a reafirmat interesul și adînca răspundere cu care participă la conducerea țării, convingerea fermă că alegerile reprezintă un act de mare importanță pentru continua dezvoltare a Romîniei socialiste.

Patriotismul înflăcărat al oamenilor muncii, încrederea lor nestrămutată în viitorul luminos ce stă în fața țării și a poporului, au fost exprimate cu o forță uriașă de rezultatul alegerilor.

Din 12 853 590 alegători, 12 834 862 — adică 99,85 la sută din totalul votanților — au dat votul lor Frontului Democrației Populare, care reprezintă înmănuncherea tuturor forțelor patriotice ale țării, unitatea și coeziunea de nezdruncinat a poporului în jurul încercatei sale călăuze — Partidul Muncitoresc Romîn.

Pentru Frontul Democrației Populare și-au dat votul locuitorii orașelor, comunelor și satelor, tineri și vîrstnici, bărbați și femei, romîni și aparținînd minorităților naționale. În circumscripțiile unde au candidat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului și statului, precum și la secția de votare nr. 19 din raionul „Grivița roșie", unde au votat conducătorii partidului, au avut loc emoționante manifestări ale dragostei oamenilor muncii față de partid, ale unității trainice a poporului în jurul partidului și guvernului țării.

Prin votul lor, milioanele de alegători și-au reafirmat hotărîrea de-a păși neabătut pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului, de a-și făuri, sub conducerea partidului, o viață tot mai fericită, tot mai înfloritoare.

(Continuare în pag. a 2-a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IX nr. 388 • Sîmbătă 13 martie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

Aceiași pasiune creatoare

Cu cîțiva ani în urmă aflîndu-se într-un schimb de experiență la Reșița, maistrul Ion Vasile de la uzinele „Grivița Roșie" din București a făcut, cum se zice, „pe viu", verificarea unei inovații a lui.

Venise înaintea tuturor la gară. Mai era încă destul timp pînă la plecarea accceleratului. Din depărtare se auzeau semnalele unui alt tren. Impiegatul ieșise din birou să-i facă primirea. Un marfar, cu zeci de vagoane, se apropia greoi oprindu-se pe o linie lăturalnică. Mecanicul a dat drumul aburilor micșorînd presiunea, apoi a coborît din locomotivă. Omul privea mașina într-un chip care lui Ion Vasile i s-a părut deosebit. Parcă voia să-i mulțumească că l-a ajutat să ajungă cu bine.

Maistrul grivițean s-a apropiat de el. Mecanicul a înțeles că cel cu care vorbea știa bine ce înseamnă o astfel de mașină. Ion Vasile, socotind gheața spartă, a ajuns la amănunte:

— Văd că are armăturile de bronz schimbate după inovația introdusă de curînd. Dă rezultate bune?

— Să fie sănătos cel care a făcut-o! De bună seamă că e mecanic de locomotivă, de aceea a priceput atît de bine necazurile pe care le aveam pînă acum în meseria noastră.

Apoi mecanicul a început să-i dea amănunte. Cum în loc de 13 armături de bronz, dispersate pe suprafața cazanului și comandate din cabină prin tije, acum se folosesc doar patru. Înainte, dacă se defecta una dintre armături, pentru a o repara trebuia răcit cazanul scoțînd pentru un timp locomotiva din funcțiune.

— Acum repararea se face din „mers" — i-a explicat în continuare, iar după ce i-a mai dat și alte amănunte, a repetat urarea de sănătate.

Maistrul de la „Grivița Roșie", unul din veteranii acestei uzine, a trăit atunci una din cele mai fericite zile din viața lui. 40 de ani i-a consacrat muncii în uzină: douăzeci în atelierele vechi, alți douăzeci în uzina întinerită, reutilată. În 1948, animat de dorința de a face lucrări de mai bună calitate, de a spori productivitatea muncii, a realizat prima inovație. Era vorba de o modificare la pornirea injectorului de tras apă la locomotivă. Această inovație a deschis o serie. Astăzi Ion Vasile este autorul a peste 60 de inovații de mare însemnătate. (Raționalizările, inovațiile mai mici nici nu vrea să le pună la socoteală).

Doar 29 dintre ele au adus uzinei într-un an economii de peste 3 milioane lei. Dar aceste inovații au fost aplicate în întreaga țară, în uzinele și atelierele similare.

★

„Grivița Roșie" s-a reprofilat în ultimii ani, transformîndu-se din ateliere

Gheorghe SUCIU

(Continuare în pag. a 2-a)

Exact acolo unde atracția ozonului, a soarelui, a altitudinii adună mii de turiști în fiecare anotimp — frumusețea devine dintr-un produs natural, unul industrial. Vizitînd deunăzi, secțiile fabricii „Nivea" din Brașov am urmărit pe viu cum se petrece această miraculoasă transformare.

Uzina frumuseții

Dar, mai întîi — care sînt atributele frumuseții? Îngrijirea corectă, diferențiată, periodică a corpului. Fără utilizarea produselor cosmetice aceasta este greu de realizat. Este un adevăr binecunoscut încă din antichitate. Astăzi însă, el capătă confirmarea științei — întreprinderea „Nivea" fiind una dintre cele mai mari unități producătoare de cosmetice din țară care își orientează activitatea după aceste exigențe. Aici se realizează toată gama de produse cosmetice de la feluritele săpunuri de toaletă, la uleiuri eterice naturale și pînă la paste de ras și de dinți și creme pentru îngrijirea pielei.

Natura livrează... fabricii

Direcția preocupărilor în acest domeniu se îndreaptă astăzi spre obținerea de produse care conțin elemente active. Ori, aceste elemente se află în natură. Primul lor laborator este organismul plantelor. Nu e de mirare deci că fabrica apelează la natură ca unul din... principalii săi furnizori. Este, așadar explicabil faptul că procesul de producție începe dincolo de zidurile întreprinderii — în comuna Bod. Distileria de uleiuri volatile prelucrează acolo plantele din culturi proprii, contractate cu cooperative de producție agricolă sau gospodării de stat. Menta se preface în binecunoscuta aromă a pastelor de dinți iar lavanda — tot sub formă de ulei volatil — este destinată fabricației parfumurilor, în alte unități. Extractul din mușchi de stejar devine un excelent fixativ — folosit tot în industria parfumeriei, clorofila din urzici este elementul activ al pastelor de dinți „Clorofila" și „Perla", azulena — rezultată din coada șoricelului sau mușețel — este cea care combate paradentoza în compoziția pastei „Dia-

Sorin ROIBU
Gh. TODIRAȘ

(Continuare în pag. a 2-a)

Fotografia: Ion POPOVICI

ANCHETA REVISTEI „MAGAZIN"

LA DESCHIDEREA SEZONULUI FOTBALISTIC

20 DE IUBITORI AI ACESTUI ÎNDRĂGIT SPORT RĂSPUND LA ANCHETĂ

(Pagina a 5-a)

● Mereu tînără, în ciuda unei vîrste milenare ● „Alianțe" dătătoare de forță ● O duritate superioară oțelului ● Însușiri de... cameleon ● Din bucătărie și pînă în spațiul cosmic

Este cunoscută de milenii, arheologii o descoperă adesea în săpăturile lor aducînd la lumina zilei fragmente inedite de istorie, se regăsește, sub nenumărate forme — utilă, aspectoasă și de neînlocuit — în viața de toate zilele și este, totuși, mereu alta: schimbătoare, mereu plină de surprize.

Tine pasul, tinerește, cu tehnica modernă, se pretează — și din acest punct de vedere — celor mai noi și mai neașteptate descoperiri și, în ciuda vîrstei sale respectabile, ține piept cu succes celor mai pline de posibilități „concurente" ale chimiei polimerilor. Iar unul dintre motivele acestui succes este și faptul că nu se „închistează" într-o compoziție imuabilă și știe să-și facă aliat și izvor de forță și de noi însușiri din cele mai variate elemente sau compuși chimici.

Să vi-o prezentăm: este sticla. Arhicunoscuta și omniprezenta sticlă. Sticla-elastică, sticla-resort, sticla-plutitoare, sticla-cameleon, sau sticla prezentînd o înaltă rezistență termică.

Nu este aici locul să vorbim despre compoziția chimică a sticlei. Nici despre binecunoscutele ei însușiri, care au făcut-o și-o fac folositoare în nenumărate domenii de activitate. Ceea ce este mai interesant de relevat, este faptul că bătrîna și mereu tînăra sticlă și-a dezvăluit tainele de-abia în ultimele decenii, că — oricare ar fi utilizarea acesteia — principalele ei însușiri sînt: inerția chimică, rezistența și caracteristicile ei izolatoare, precum și transparența.

Adăugarea — în cantități uneori foarte mici — a unor anumite substanțe la compoziția clasică a sticlei, i-a descoperit însă noi însușiri care ar părea de-a dreptul miraculoase — dacă nu s-ar baza pe o strictă și controlabilă justificare științifică.

I. ADRIAN

(Continuare în pag. a 4-a)

Membrii unei miraculoase familii

Din sumar:

O femeie pe puntea de comandă
(Pagina a 2-a)

●

Cazul „Burmah Oil"
Un episod mai puțin cunoscut din timpul războiului revine în actualitate
(Pagina a 3-a)

●

BUCUREȘTI-BOGOTA
Relatări din călătoria făcută în Columbia de acad. Ștefan I. Nicolau
(Pagina a 3-a)

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Pe un drum vechi și lung

Drum vechi și lung vom străbate în plimbarea noastră de azi — drum lung care începe din plin centrul Capitalei, parcurge aproape trei sferturi din bătrînul București, urcă sau coboară pe mulți kilometri urmărindu-i fidel relieful și se termină hăt-departe, pe șoseaua care duce dincolo de hotarele bucureștene. Dar punctul de plecare și-l are tot aici, pe malul străvechii Dîmbovițe... Acolo unde, sub platforma de beton bolborosesc în străfunduri neînțelese și nevăzute apele riului, iar deasupra se întretaie zgomote din tumultul pieței, din forfota tribunalului, din circulația autobuzelor și uruitul tramvaielor. De aici începe Calea Rahovei și drumul debutează străjuit de o parte și de cealaltă de două mari și vechi edificii: clădirea Tribunalului, cu scările ei impunătoare și zidurile voit austere, și biserica Domnița Bălașa, unul din cele mai frumoase monumente istorice bucureștene. Ridicată de Constantin Brîncoveanu și purtînd numele fiicei sale — Bălașa, zidurile ei, de o deosebită frumusețe arhitecturală, poartă înscrise o istorie veche și zbuciumată: durată în 1751, este refăcută în 1831, este dărîmată de cutremurul din 1838, este clădită din nou în 1881 — „din grinzi și stîlpi de stejar bătuți pe locul unde înainte era prundișul apelor Dîmboviței" — este șubrezită de cutremurul din 1940 și este refăcută în 1959. Istorie care se desfășoară de-a lungul a două secole...

Pia RADULESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

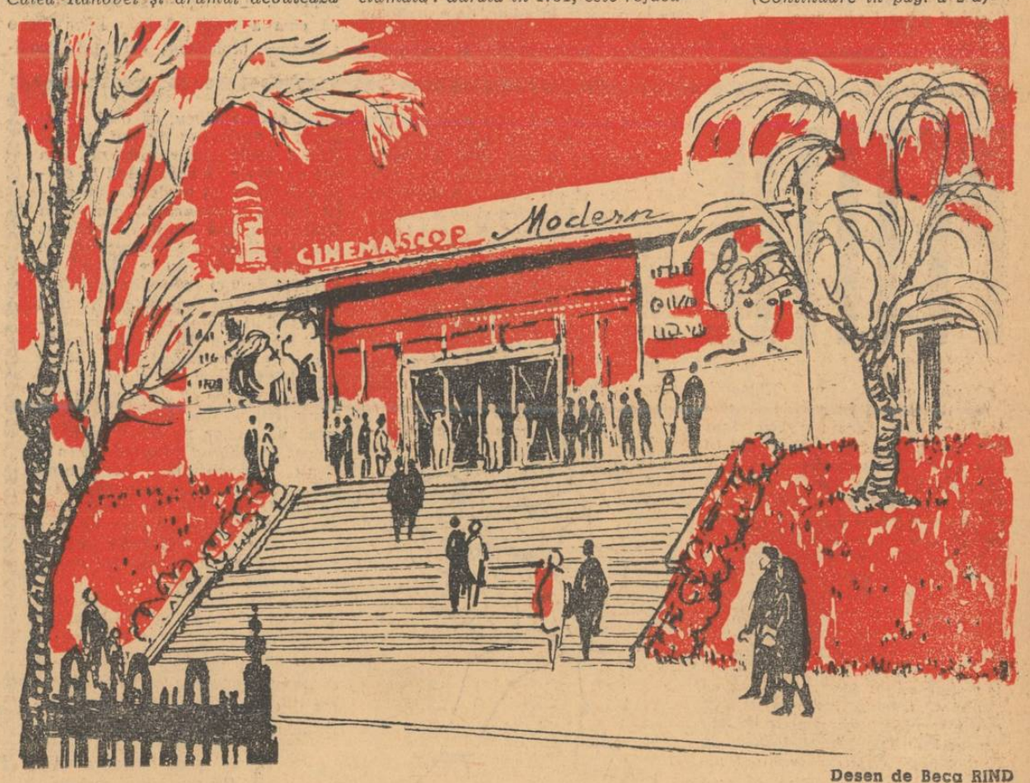

Desen de Beca RIND

O STRĂLUCITĂ VICTORIE

(Urmare din pag. 1)

Buletinele de vot pe care le-au pus în urne milioane de mîini — mîini de muncitori și de țărani, mîini de gospodine, mîini de artiști, mîini de mame și de tineri care abia au împlinit 18 ani — au însemnat tot atîtea calde aprobări, tot atîtea sincere recunoașteri a bilanțului bogat în realizări pe care Frontul Democrației Populare l-a înfățișat poporului. Voturile date au reprezentat o unanimă și puternică adeziune față de regimul democrat-popular, față de cauza construcției socialismului în țara noastră.

Din noianul relatărilor reporterești din ziua alegerilor, din miile de declarații aduse la cunoștința tuturor prin radio, presă și televiziune, oricine a putut vedea, cu deosebită claritate, felul în care fiecare om al muncii a înțeles să-și exprime bucuria și admirația pentru înfăptuirile de la noi din țară, încrederea în viitoarele succese care vor duce Romînia mereu înainte, spre un nivel tot mai înalt de civilizație. Milioanele de cetățeni ai țării care au votat cu încredere Frontul Democrației Populare și-au dat deplina adeziune la politica externă a partidului și statului nostru, politică ce a făcut să crească prestigiul țării pe arena internațională, Republica Populară Romînă afirmîndu-se ca un factor activ al promovării păcii și colaborării internaționale.

Alegerile de la 7 martie, strălucita victorie a Frontului Democrației Populare în aceste alegeri reprezintă totodată angajamentul unanim al celor ce muncesc de a lupta cu perseverență pentru înfăptuirea planurilor elaborate de partid, de a urma fără șovăire politica sa înțeleaptă, care are ca obiectiv fundamental ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii.

„Rezultatele obținute pînă acum pe ansamblul economiei naționale — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la posturile de radio și televiziune — **permit să se aprecieze că obiectivele planului șesenal vor fi îndeplinite cu succes, iar în unele ramuri vor fi depășite.**

Se creează astfel o temelie solidă viitorului plan cincinal — 1966-1970. Proiectul acestui plan, care se află în curs de elaborare, va fi pus în dezbaterea oamenilor muncii și, apoi, discutat la cel de-al IV-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, în vara acestui an.

Noul plan cincinal va marca un mare pas înainte în creșterea producției industriale și agricole, în progresul multilateral al patriei și ridicarea bunăstării poporului".

Bilanțul realizărilor și perspectivelor ce stau în fața țării insuflă oamenilor muncii un puternic sentiment de siguranță și încredere în ziua de mîine, convingerea că activitatea lor creatoare în fabrici și uzine, pe ogoare, în instituțiile de cultură, va da bogate roade ce se vor răsfrînge în traiul zilnic al fiecărei familii.

Însuflețiți de aceste sentimente, încrezători în viitorul țării, hotărîți să facă patria noastră mereu mai bogată, mai înfloritoare, oamenii muncii și-au spus cuvîntul: au votat pentru socialism, pentru pace!

Aceeași pasiune creatoare

(Urmare din pag. 1)

de reparat utilaj rulant în uzina constructoare de utilaje pentru industria chimică. Reprofilarea s-a făcut din mers. Și Ion Vasile și-a „reprofilat" preocupările. S-au ivit cerințe noi, probleme complexe, comenzi inedite. Cabinetul tehnic a organizat cu inovatorii uzinei (114 muncitori și 93 ingineri și tehnicieni) deplasări la combinatele chimice de la Turnu Măgurele, Săvinești, Borzești. La fața locului s-au studiat utilajele, s-a urmărit funcționarea lor, s-au ascultat părerile lucrătorilor din industria chimică. Această muncă de documentare care a durat luni de zile, și-a găsit concretizarea în propuneri de inovații și raționalizări de mare însemnătate. De fapt, la fiecare început de an Cabinetul tehnic pune în fața inovatorilor un plan tematic cu cele mai stringente probleme ale producției.

Ion Vasile, ajutat și de alți inovatori, a propus și a realizat o nouă serie de inovații. „Mașina de sudat automat recorduri și guri de vizitare a produselor de utilaj chimic" a dus la creșterea productivității muncii cu 250 la sută. „Dispozitivul pentru găurirea plăcilor tubulare" a însemnat de asemenea un cîștig serios de timp și muncă. (Executarea unei plăci tubulare cu 1 500 de găuri dura după tehnologia veche o lună de zile. Acum se realizează 24 de plăci tubulare pe lună). Acestea sînt numai două dintre inovațiile realizate de maistrul Ion Vasile după reprofilarea uzinelor în care lucrează. Preocuparea lui continuă însă.

Asemenea celorlalți 207 inovatori de la „Grivița Roșie" și zecilor de mii de muncitori, ingineri și tehnicieni din toate fabricile și uzinele din țară, încadrați în acțiunea de ridicare continuă a calității produselor, de îmbunătățire a proceselor tehnologice de fabricație, de mărire a randamentului mașinilor și agregatelor prin adaptarea unor dispozitive realizate de ei, își dedică o bună parte din timpul liber pasiunii sale creatoare. La cabinetul tehnic — cînd se află alături de ingineri și tehnicieni care îl apreciază pentru munca și căutările sale neobosite și îl ajută să-și transpună în fapte proiectele; acasă — în serile liniștite, după ce soția și copiii i s-au culcat — în mintea lui pătrunzătoare și inventivă persistă imaginea, uneori încă neclară, a viitoarelor dispozitive. Își ia creionul și hîrtia și reîncepe seria calculelor, a schițelor.

Poate la aceeași oră, la Brașov, Virgil Staicu, unul dintre cei 1 050 de inovatori din uzinele de autocamioane „Steagul Roșu" migălește tot la realizarea unui dispozitiv pentru strungul său; poate la Arad, la cabinetul tehnic al uzinelor de strunguri lumina stăruie încă, iar în jurul unei mese strungarul Constantin Mustață și tehnicianul Carol Orban pun la punct calculele unei noi îmbunătățiri la strungul automat S.N.-400. Ion Vasile nu se gîndește la ei, nici nu-i cunoaște, deși toți se dăruiesc aceleiași pasiuni creatoare.

Gheorghe SUCIU

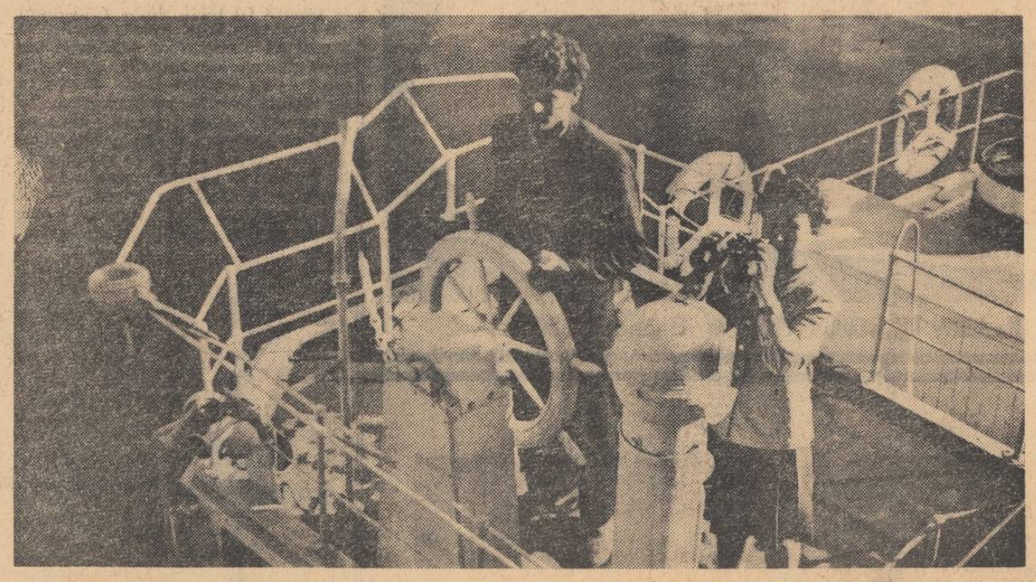

O femeie pe puntea de comandă

Iarna și primăvara pe faleza cazinoului din Constanța se plimbă doar vîntul aspru, care-și amestecă șuieratul cu țipetele ascuțite ale pescărușilor.

Era cea de-a treia zi de furtună și valurile verzi-cenușii loveau, bubuind înfundat, blocurile de beton ale digurilor.

Priveam adăpostit de vechiul far genovez lupta aceasta stăruitoare a apei cu uscatul. Într-un tîrziu, departe în larg, pierdut ca un punct mișcător între munții de apă, a apărut vasul pe care-l așteptam. L-am recunoscut abia cînd s-a mai apropiat, după cele două catarge și după forma caracteristică a suprastructurii. Naviga rulînd puternic, cînd într-un bord, cînd în altul, iar puntea era măturată de valuri. După un timp nava a ocolit geamandura din capătul digului mare și a intrat în portul Constanța.

Am pornit grăbiți spre dana la care acostase, curioși să cunoaștem echipajul acestei nave care desfășoară o activitate dintre cele mai interesante: e o navă de cercetări hidrografice a Institutului de cercetări și studii hidrotehnice din cadrul Comitetului de Stat al Apelor.

Străbătînd marea iarna ca și vara, nava „Arieșul" culege cu aparatele pe care le coboară în adînc, date prețioase asupra curenților marini, a depunerii aluviunilor, temperaturii și salinității apei. Aceste date constituie un material prețios pentru cercetările care urmăresc să stabilească felul în care se formează și dispar bancurile de nisip, influența curenților și valurilor asupra litoralului, influența apelor Dunării în zona nordică a litoralului, precum și alte date necesare pentru proiectarea lucrărilor hidrotehnice de pe litoral sau pentru navigație.

Pe cheiul la care nava albă sta acostată ne-a întîmpinat Andrei Damian, timonierul navei, un tînăr înalt, voinic. Am aflat că timp de opt ore nu se deslipise de timonă. Supraveghease atent drumul pe roza vînturilor din busola suspendată în fața sa. Ne-a vorbit despre furtuna din ziua aceea, simplu, ca despre un fapt obișnuit. Îndreptîndu-ne spre cabina comandantului ne-a ieșit înainte o femeie subțirică, de statură mijlocie, îmbrăcată cu o bluză de vînt. Ne-a poftit în cabină. Sprijinită cu o mînă de masa pe care era întinsă o hartă a Mării Negre, aștepta să-i vorbim. O priveam curioși. Acesta era deci comandantul navei „Arieșul". A zîmbit observîndu-ne surpriza firească, pentru că era prima femeie comandant de navă pe care o vedeam. De altfel, Angela Lefterescu este prima femeie ofițer de marină din flota noastră comercială. Am rugat-o să ne povestească cum a reușit să se califice într-o asemenea profesiune, care prin tradiție pare rezervată în exclusivitate bărbaților. După terminarea liceului, în anul 1947, într-un mic orășel din Moldova, a ținut cu tot dinadinsul să-și împlinească un vis: să devină navigator. Era în anii în care puterea noastră populară deschisese tuturor cetățenilor, bărbați și femei, un drum larg. Drumul Angelei Lefterescu, în meseria îndrăzneață de marinar n-a fost ușor. Unii au privit-o la început cu neîncredere. Le-a spulberat-o însă prin muncă perseverentă, începută ca simplu marinar pe punte. Doi ani a muncit pe puntea unui remorcher maritim, unde în iernile grele mîinile îi înghețau pe parîmele metalice ale cargourilor de cursă lungă, pe care remorcherul le ajuta în manevrele de acostare sau de plecare din port. Folosea fiecare clipă liberă pentru a învăța. Își amintește cu recunoștință numele comandantului de cursă lungă, comunistul Nicolae Ștefănescu, și al altora, care au ajutat-o să stăpînească problemele de navigație, să persevereze pe drumul pe care și l-a ales. Curînd s-a calificat timonier, apoi șef de echipaj și pe același remorcher maritim pe puntea căruia lucrase ca marinar simplu a devenit căpitan.

Primul brevet de ofițer de punte, brevetul de ofițer III, l-a obținut în fața unei comisii de examinare la căpitănia portului Constanța. A fost primul și a rămas pînă acum singurul brevet eliberat unei femei. Navigatoarea nu s-a oprit însă aici. După alți 3 ani de ambarcare pe nava bază a flotei de pescuit de larg s-a prezentat din nou la examen. De astădată a obținut brevetul de ofițer II.

Comanda navei „Arieșul" i-a fost încredințată Angelei Lefterescu în anul 1963, încă din șantierul naval. Pe atunci chila și coastele navei semănau cu scheletul unui cetaceu uriaș eșuat pe țărm. I-a urmărit zi de zi pe constructori, a supravegheat montarea punților, a catargurilor și dispunerea aparatelor de navigație și cercetare, pînă cînd de pe cala șantierului a coborît pe apă o navă nouă, cu siluetă zveltă.

Fiecare filă din jurnalul de bord de pe această navă se încheie după date privind navigația cu același cuvînt: „Nimic important de semnalat". Și totuși, cîte fapte, eforturi și întîmplări se scurg sub aceste patru cuvinte! Cîte zile, în care dinspre orizontul îndepărtat s-a ridicat întîi umbra unui nor, care cîndva a acoperit cerul, deschizînd porțile furtunii! Lovită mereu de valuri, nava surprinsă de furtună continua să se mențină în locul unde se făceau cercetările, în timp ce pe punte vinciurile electrice înfășurau cablurile subțiri de oțel, care aduceau din adînc aparatele de cercetare. Condusă cu pricepere de comandantul ei, nava „Arieșul" a înfruntat multe furtuni. Munca anonimă a fiecărui membru din echipaj se oglindește în fiecare pagină a jurnalului de bord care relatează în cuvinte simple, lipsite de emfază: „Sarcinile de cercetare realizate. Vînt din nord-est, forța 6, continuăm să lucrăm".

Mecanicul șef, comunistul I. Petala supraveghează cu grijă plină de migală compartimentul mașinilor. Gheorghe Peltea, care de curînd a obținut brevetul de ofițer mecanic, supraveghează, în cartul lui, nu numai motoarele ci și instalațiile de forță de pe punte. Prin grija lui, motoarele auxiliare funcționează ireproșabil. Șeful de echipaj, comunistul M. Moruzu, înlocuiește deseori pe timonierul de serviciu în carturile lungi de noapte. Alături de ei, zi și noapte, pe puntea de comandă a navei femeia marinar cu ochii scrutînd orizontul călăuzește nava pe drumul cel bun.

Cu prilejul vizitei la bord am auzit multe cuvinte de laudă la adresa comandantului navei „Arieșul". O citează cu stimă și ofițerul mecanic Gheorghe Peltea, care i-a simțit ajutorul cu ocazia examenului de specialitate, și Ion Iacobski, cu care a lucrat nu de mult, azi timonier șef pe unul din traulerele românești, care pescuiesc în ocean. „De la Angela Lefterescu am învățat să citesc hărțile marine și să determin poziția navei după stele cu sextantul — spunea Ion Iacobski. De altfel, întregul echipaj învață, fiecare membru preocupîndu-se ajutat de ceilalți, să-și ridice calificarea profesională. Ce face acum Angela Lefterescu, comandantul navei? Își folosește cu chibzuință timpul liber și se pregătește pentru un nou examen. Aprofundează problemele complexe de navigație costieră, astronomică și estimată, problemele dreptului internațional maritim. Examenul de ofițer întîi îi cere multe eforturi.

Și visul ei de a naviga pe puntea unei nave românești de cursă lungă pe mări și oceane se va putea împlini, pentru că Angela Lefterescu trăiește într-un timp și-ntr'o țară în care visele îndrăznețe ale oamenilor se împlinesc.

Viorel LUPU

UZINA FRUMUSEȚII

(Urmare din pag. 1)

dent", iar colesterina — necesară cremelor — se extrage din lanolină. Iată deci poarta de intrare a factorilor naturali activi în produsul pe care dumneavoastră îl folosiți. Însemnătatea acestor factori nu trebuie subestimată căci, pe piața mondială se lansează uneori cosmetice care conțin așa numitele „elemente de mascare" care ascund, de fapt, cu arome rafinate, absența totală a mijloacelor naturale de nutriție și înfrumusețare implicite oricărui produs de calitate.

În utilizarea, la întocmirea noilor rețete, a acestor factori activi, se vădește împletirea tendințelor moderne cu cunoștințe tradiționale ale cosmeticii și medicinei populare. Iată, deci, cum este posibil să întîlniți pe ambalajul pastei „Diadent" recomandarea Facultății de stomatologie a Institutului medico-farmaceutic.

Utilul și plăcutul

„Hrănește, regenerează, netezește epiderma" — stă scris în prospectul cremei „Catifelin", unul dintre noile produse ale fabricii „Nivea". Sursa: uleiul de avocado bogat în vitamine, protide, glucide, lipide și enzime. Indicații similare recomandă produsele fabricii destinate altor întrebuințări. Dar de ce, de pildă, aflăm mai multe variante ale aceluiaș produs? Iată cele două măști de frumusețe „Tenofin": una astringentă, cealaltă — emolientă. Prima este preparată pe bază de suc de castraveți, ulei de ou, tinctură benzoe și alte substanțe active, iar a doua cu extract de placentă, alcool cetilic, balsam peru, unt de cacao etc. Specialiștii fabricii ne-au explicat necesitatea lor: nu orice ten suportă același tip de cremă și, în acest scop, au fost elaborate rețete diferențiate pentru tenurile grase și uscate. Toate urmăresc însă același țel: ca epiderma să-și recapete suplețea, frăgezimea și respirația normală — condiții deopotrivă ale igienii și frumuseții.

De aici începe, de fapt, grija pentru interesul consumatorului. Plăcutul se realizează prin util pe o întreagă filieră: din laboratorul uzinal al direcției generale de specialitate, trece în continuare prin aprecierile organelor comerciale și capătă confirmarea definitivă a laboratorului de control al medicamentelor care experimentează produsele, în toate fazele. Termenul de garanție limitată, marcat pe fiecare produs este, dacă putem spune astfel, ultimul element de control pe care-l face de astădată cumpărătorul.

Tehnica igienei

O plimbare prin fabrică este echivalentă cu o privire într-un laborator. Oameni în halate albe își încep, în fiecare dimineață munca, după ce s-au spălat bine pe mîini și și-au legat părul cu baticuri imaculate. De regulă, produsul nu este atins cu mîna. Pentru un vizitator ocazional, este amuzant să urmărească cum pînă și ambalajul nu este atins cu mîna: tuburile pastelor de dinți se confecționează pe o linie automată dintr-o rondelă de aluminiu pînă la... înșurubarea capacului. Apoi, în alte faze, aceste tuburi sînt umplute ritmic tot de mașini. În acele puține locuri unde manipularea implică în mod obligatoriu atingerea produsului, aceasta se face numai cu mănuși medicinale. Nu peste multă vreme, o serie de alte perfecționări tehnologice vor asigura un plus de igienă prin căderea liberă a substanțelor direct în vasele de dozaj.

Ambalajul constituie în cosmetică un element care adaogă sau scade calitatea produsului. De aceea el este permanent în atenția specialiștilor fabricii. Tuburile de aluminiu — deși net superioare celor de plumb — sînt totuși, la rîndul lor izolate printr-o cămașe de lac protectoare. Astfel conținutul nu-și alterează, prin reacții chimice posibile cu ambalajul, proprietățile inițiale. Cercetările și perfecționările în această privință, bineînțeles, continuă.

Din cap... pînă-n picioare

La întrebarea: cîtă frumusețe datorăm produselor „Nivea"? specialiștii fabricii ne-au răspuns prompt: din cap pînă-n picioare! Într-adevăr, fabrica produce săpunuri medicinale pentru păr, săpunuri de corp, creme de bărbierit, creme pentru ten, paste de dinți, măști de frumusețe, creme pentru plajă și sport, creme pentru picioare obosite. Ele sînt deopotrivă reconfortante și accesibile întrucît se adresează masei largi a consumatorilor.

La ei se gîndesc fără încetare specialiștii atunci cînd elaborează noile rețete. În fabricarea săpunurilor, de pildă, unde s-ar părea că nu mai este nimic de spus se pune la punct, în prezent, reducerea alcalinității prin experimentarea ingredienților conservanți. La pastele de dinți se pregătește trecerea de la spumanți pe bază de săpunuri la spumanți naturali. Pe măsura solicitărilor în comerț, va crește și gama cremelor necesare celor mai delicate și pretențioase tenuri. Astfel, a apărut nu de mult în magazine crema „Nectin" cu lăptișor de matcă, bogată în biocatalizatori naturali precum și crema „Anca" antirid, conținînd substanțe vitale ultrapenetrante, ce regenerează țesutul.

★

Părăsind uzina frumuseții ne-am gîndit la frumusețea uzinei în care grija pentru farmecul dumneavoastră este o preocupare productivă, de fiecare zi.

Sorin ROIBU
Gh. TODIRAȘ

Pe un drum vechi și lung

(Urmare din pag. 1-a)

Secole care și-au lăsat amprenta și pe bătrîna Cale a Rahovei — cunoscută de mult sub numele de „Drumul Craiovei", mai apoi de „Podul Calicilor" — pare-se, datorită numeroșilor săraci care veneau să cerșească la porțile bisericii — și, în fine, de „Podul Calițel". Și ca tot ce este vechi, este și ea dăruită cu legende: Calița se zice că era numele circiumăresei, soția vestitului podgorean Cănuță, care avea vinuri bune și curate și pe care le vindea mușteriilor în „cănuțe" (ulcele de pămînt smălțuite). Dar numele s-a pierdut și n-a rămas decît legenda...

Pornim pe Calea Rahovei și, pe stînga, prima clădire — cu ferestre înalte după moda altui veac și pereți șubrezîți de povara vremii — ni se înfățișează prinsă în zeci de brațe de oțel, grinzi metalice țesute pentru susținerea casei care se cocîrjează ca un bătrîn covîrșit de ani și neputință. În față, peste crengile copacilor unde se ceartă harnic niște vrăbii, silueta înaltă a blocului-turn de lîngă Operetă se înalță trufașe, privind de la înălțimea celor 12 etaje, casa bătrînă, sprijinită în cîrje de metal. Pentru ea și un singur cat e prea mult!

Un părculeț mic, cu bănci solitare pe care s-a așternut promoroaca, apare neașteptat în acest cartier în care, și pentru curți a fost loc prea puțin, dar mi-te pentru parcuri! Dar, doar de aici poți observa „amănuntul" cu iz arhaic, rămas necunoscut pentru mulți bucureșteni: poarta cu arcadă, pe frontispiciul căreia stă scris cu litere de fier „Pasajul Nirescher". Într-adevăr, este unul din pasajele cele mai puțin știute și cu atît mai puțin umblate.

Mergem mai departe și, după ce privirea înregistrează fugar, dar familiar, prezența cofetăriei „Tulcea", a farmaciei nr. 54, sau a restaurantului „Cluj", zăbovește din nou asupra a ceea ce pare mai puțin obișnuit în decorul contemporan: case vechi, cu grilajuri în dantelă de metal ruginit, cu pereți coșcoviți și ghirlande de trandafiri născuți-morți din ipsos și var. Deasupra, printre stocaturi și arabescuri, casele își scot cu trufie în afară balcoanele, ca piepturile soldaților prusaci ieșiți la inspecție. Balcoane în formă de malacov, balcoane drepte ca cuștile de tigri, balcoane rotunjite jos ca niște pere imense, balcoane umflate ca butiile de vin, balcoane... Balconul era un element viu și important în viața cartierului: prin intermediul lui se afla cum este noua toaletă a Protopopeasăi din colț, cîți cai au fost la dricul lui „bietul Nae", și dacă sergentul din post s-a mai întîlnit cu slujnica conului Iordache.

De la intersecția cu strada Sf. Apostoli, Calea Rahovei însă se schimbă total: parcă-i altă arteră, croită în altă epocă, pe alte principii. Într-adevăr, obligatoriile prăvălii de la parter și balcoane de la etaj dispar, strada se lărgește, casele se distanțează unele de altele, ca și cum ar fi simțit nevoia să interpună cîțiva metri de verdeață între gardul lor și gardul de-alături. Sînt case mai „cu pretenții" — pretenții impuse de acoperișurile în formă de enorme evantaie de palmier ce adăpostesc scările de afară și de curțile gîndite să poată primi trăsurile cu cai. Mergi și, după cîțiva zeci de metri, ai impresia că în această parte a Căii Rahovei s-au concentrat acum, cu bunăștiință, instituții care slujesc doar cartea și copiii: școala medie „Mihail Eminescu", Întreprinderea de material didactic — unitatea nr. 2, grădinița de copii nr. 60, școala profesională de ucenici „Electromagnetica". Vor fi căutat liniștea care, în aceste locuri, nu este întreruptă decît la ore fixe, după program, cînd intră sau ies copiii de la școală. Puțin mai sus, pe mîna dreaptă, străjuiește un colț cu strada Libertății, renumitul restaurant „Bumbești". binecunoscut azi de toți bucureștenii amatori de „specialități".

Din noi case vechi, din nou bătrînețea grea durată din ziduri șubrede și deodată — surprinzător în ambianța aceasta — cîteva blocuri noi, vesele și cochete în veșmîntul lor de alb și verde. Parcă ar fi niște gigantici ghiocei, răsăriți din cenușiul pămîntului împietrit de iarnă ca să vestească prematur primăvara. Pe stînga, la colțul unde se ridică impunătoare „Librăria noastră", se deschide o străduță din care se vede la cîțiva pași distanță părculețul în rond al Pieței Cosbuc și noul local al cinematografului „Modern", cu cinemascop și sală confortabilă. Dar nu vrem să facem ocol din drumul nostru și ne continuăm plimbarea pe Calea Rahovei, ajungînd la intersecția cu strada Antim. În acest loc se afla cu zeci de ani în urmă — pe vremea cînd Bucureștiul suferea încă de lipsa apei și a canalizării — așanumitul „Puț cu zale", un puț cu roată enormă și cu streașină din șindrilă. Mai tîrziu, el a fost înlocuit de „Pompa de apă", construită la aceeași răspîntie. Datorită funcției utilitare pe care o avea, locul era foarte cunoscut în Bucureștiul de altădată. Dar nu numai prin asta, ci și prin... legendă. Se pare că pe la sfîrșitul veacului trecut aici locuia Cănărița, una din demimondenele renumite; era bogată, avea casă mare, cu „butcă și arnăuți", era nepăsătoare și huzurea după plac, pînă cînd... s-a îndrăgostit de un fecior de boier mare, iar cînd acesta a părăsit-o și s-a însurat cu o fată din lumea lui, Cănărița s-a sfîrșit de inimă rea. Ea s-a sfîrșit și a fost uitată, dar — zice scriitorul Alexandru Macedonski în schița „Cănărița" — „...casele ei însă stau pînă azi în Podul Calițel, pe unde apuci la Antim, părăginite, pustii...".

De aici, Calea Rahovei începe să urce, ascultînd supusă de capriciile reliefului. Și din cauza asta casele se așează strîmb și trecătorii gîfîie. Cîteva prăvălii cu firme anacronice, sporesc impresia de cartier provincial de la 1900. Mai sus însă, clădirea impunătoare a Casei de cultură a tineretului din raionul V. I. Lenin restabilește adevărul contemporan — anunțînd prin afișe mari, expuneri despre folosirea energiei atomice, concursuri „Cine știe, cîștigă", sau seri de muzică distractivă.

La colțul cu strada Sabinelor, Calea Rahovei se oprește. Cel neavizat poate crede chiar că aici se termină. Dar ea se oprește doar pentru a prinde puteri ca să cotească și să-și continue drumul, încă o dată pe-atît. Drum lung și vechi care — pentru bucureșteanul de azi obișnuit cu verticalul zecilor de etaje, cu lift și apă caldă la orice oră, cu magazinele spațioase și cartierele noi și moderne — pare o imagine desprinsă din cartea de istorie.

Pia RĂDULESCU

PETIȚIE

Subsemnatul Ion Gîlceavă, domiciliat în strada Armoniei, număr nare că lam scos eu cînd a fost să arunc în cap unui jmecher care mia spus că dece trintesc ușa la bloc că parcă era blocu lui tatsu, vă comunic că nu mai e de trăit cu locatarii din sus numitul bloc că e toți niște oameni lipsiți de maniere elegante și neînțelegători asupra traiului vieții în colectiv. Că parcă nare omul voie să facă ce vrea în casa lui, că daia ia dat statul casă ca să facă cetățeanul și cîte un chef. Nui adevărat că fac chef zilnic toată noaptea, că sîmbăta trecută nam făcut, că am fost plecat din București la nunta lui nepotumeu Vasile la Slobozia Și că cîntă radioul pînăn zori tot nui adevărat, că după trei nu mai prind nici un post ca lumea și atunci pun picapul lui naș Florea care mi la împrumutat de revelion și am uitat săl dau înapoi. Dar iștia din bloc nus firi sensibile și nu sînt megalomani să înțeleagă muzica și daia mă acuză că fac zgomot că parcă tuistu și mendinzonu e zgomote. Cît privește că cînt și eu cu invitații mei, doar no să tac ca să fac pe plac lui fiștecine. Că pînă și gîștele mele de pe balcon mai dau cîte un concert nocturn în fiecare dimineață, că le e frig săracele, numai vecinii nu apreciază arta simfonică.

Acum să vă comunic cu țărășenia aia cu blocu, că cică nam plătit întreținerea de opt luni și cînd a venit administratoru lam dat afară de pe scări pînă la etaju subaltern. Și ce dacă nam plătit cîteva lunișoare că eram în jenă financiară din pricină că am multe obligații de întreținut și musafirilor mei nu le place ila vărsatu de 9 ci numai de treisferturi care e cu dop poleit, pentru asta trebuie sămi violeze domiciliu? Că unde e înțelegerea față de om, că nu se prăpădește blocu fără bănuții mei. Ba chiar că nici nam să plătesc că întro seară na mers liftu și nea Fănică era săși rupă un picior pe scară cînd a plecat fredonînd tangoul „Bun e vinul ghiurghiuliu". Iar acuma mă amenință cu evacuarea cum că încalc regulile de convețuire. Eu le încalc sau ița care nu știu să se poarte cu delicatețe față de vecini de parcă ar trăi în codru nu printre oameni?

De aceea, avînd în vedere cele es puse, vă rog să puneți la punct pe administrator care nare ce se băga unde nui fierbe oala și a dispune evacuarea tuturor vecinilor din blocu meu care eu singur înțeleg cum sămi trăiesc viața.

ION GÎLCEAVĂ
Pentru conformitate
Paul MARIAN

Controversata afacere „Burmah Oil" se află din nou înscrisă luna aceasta pe ordinea de zi a parlamentului britanic. Legea despăgubirilor de război, prezentată de guvern spre aprobare Camerei Comunelor, urmează să fie citită în cea de-a treia și ultima lectură. Abia după aceea se va putea ști cum va evolua un proces care durează de patru ani și care este legat de un episod mai puțin cunoscut din zilele celui de-al doilea război mondial.

Grupurile de sabotaj aruncă în aer instalații petroliere

Cazul „Burmah Oil"

● Un episod mai puțin cunoscut din timpul războiului revine în actualitate ● Primejdioasa misiune a căpitanului Walter D. Scott ● Un proiect de lege care anulează o decizie a Camerei lorzilor

Fila calendarului arăta 14 noiembrie 1941. Pe aeroportul din Rangoon, un avion militar aducea, între alți pasageri, și pe un tînăr căpitan englez care privea curios în jur. La controlul actelor, acesta se recomandă: Walter D. Scott. Am sosit aici, explică el, într-o inspecție a stocurilor rezervelor de alimente. De la aeroport, căpitanul Scott se îndreptă spre rafinăria Syriam, aflată de partea cealaltă a Rangoonului. Acolo fu primit de către directorul Mallison, căruia îi solicită sprijin pentru îndeplinirea misiunii sale. O inspecție, ca atîtea altele...

Sosirea noului inspector nu a atras în mod deosebit atenția nimănui. Ceea ce își dorise, de altfel, și căpitanul Scott. Pentru că, în acele zile tulburi de sfîrșitului de noiembrie, cînd trupele japoneze se aflau în plină ofensivă și primejdia invadării teritoriului birman devenise cît se poate de reală, misiunea de inspecție a tînărului ofițer era decît un paravan al unei alte misiuni, mult mai importantă și mai dificilă. Walter, de profesie inginer constructor, fusese în realitate trimis de autoritățile britanice la Rangoon pentru pregăti aruncarea în aer a unor importante instalații petroliere, în cazul care armatele japoneze ar ajunge să ocupe teritoriile birmane.

Tînărul ofițer efectua cu conștiinciozitate inspecțiile și, în același timp, studia terenul în vederea mînării celor mai importante obiective: o mare rafinărie, rezervoare petroliere, sonde aflate ceva mai departe de Rangoon, la Yenangjaung etc. Aruncarea în aer era prevăzută să dureze un timp foarte scurt și urma să fie efectuată numai în ultimul moment, cînd ocuparea de către trupele japoneze nu mai putea fi evitată.

Scott își dădea seama însă că distrugerea completă a tuturor obiectivelor era cu neputință. Cu grupul de oameni pe care îi recrutase în secret și cu cantitatea de exploziv care îi fusese pusă la dispoziție era imposibilă aruncarea în aer, într-un timp extrem de scurt, a tuturor instalațiilor. Trebuiau deci distruse numai acele obiective sau părți de obiective care ar fi putut să împiedice în mod practic dușmanul să se poată aproviziona cu petrolul din regiune. Cum însă căpitanul nu avea cunoștințe de exploatarea țițeiului, ceru să i se trimită și un inginer petrolist. Cererea fu aprobată și, curînd, sosi la Rangoon un alt „inspector", Leslie Forster, cu care Scott stabili locurile unde urma să fie așezat explozibilul. Obiectivele selecționate erau astfel alese încît japonezii să nu le poată pune în funcțiune nici chiar aducînd unele motoare și utilaje diverse din alte părți.

Toate pregătirile se făceau în cel mai mare secret, atît pentru a nu alarma populația orașului și personalul care lucra la instalațiile petroliere cît și, mai ales, pentru a nu da posibilitate serviciilor de spionaj japoneze să ia cunoștință de operațiunea în pregătire. Cu toate că trupele japoneze nu se găseau încă în imediata apropiere a Rangoonului, exista primejdia unor operații prin surprindere fie dinspre mare fie printr-o lansare de trupe aeropurtate.

La sfîrșitul lui februarie 1942, cînd pregătirile erau încheiate, devenise evident că ocupația japoneză nu mai putea fi evitată. O parte din personalul companiilor cărora le aparțineau instalațiile a fost evacuată. Registrele și documentele rafinăriei au fost și ele îndepărtate. La 1 martie, explozibilele se aflau plasate la locurile stabilite. Grupurile primiseră sarcini foarte precise unde să acționeze. Se așteptă numai semnalul de începere. Acesta a venit simbătă 7 martie, către ora prînzului.

Era o zi frumoasă de primăvară. Conducătorii grupurilor și-au potrivit toți ceasurile și, fără întîrziere, au pornit la treabă. După puțin timp, prima explozie se auzi la centrala electrică. Acționase Scott. După aceea se auziră alte explozii extrem de puternice. La rafinărie, la depozitele de combustibil, la alte obiective. Deasupra Rangoonului se înălța un ocean de flăcări și fum. Erau distruse peste 100 milioane de galoni de țiței, benzină, uleiuri. Cînd participanții la acțiunea de aruncare în aer se reîntîlniră la locul stabilit, Walter privi la ceas. Trecuseră numai 70 de minute. Misiunea fusese îndeplinită! Dar nu era timp de jubilat. Trupele japoneze erau pe aproape. Grupele de sabotaj se urcară într-un convoi de mașini pe care, o dată ajunși la destinație, la fluviu, unde-i aștepta un cargou, le aruncară de asemenea în aer. Iar cînd japonezii au intrat în Rangoon, nu mai puteau face nimic. Petrolul pe care mizaseră nu mai era...

Au trecut de atunci mai mult de 20 de ani. Acest episod din timpul războiului a fost readus în actualitatea britanică nu de un istoric, de un cineast sau de un romancier ci de o... acțiune în justiție! În octombrie 1961, companiile proprietare ale instalațiilor petroliere aruncate în aer prin acțiunea condusă de căpitanul Walter D. Scott, companii membre ale grupului petrolier „Burmah Oil", au început o acțiune judiciară pentru a primi din partea statului englez despăgubiri în valoare de 31 milioane lire sterline.

Înalta curte din Scoția, în fața căreia a venit pentru prima dată plîngerea lui „Burmah Oil", a respins cererea companiilor, găsind-o neîntemeiată din două puncte de vedere. Pe de o parte, cabinetul britanic ordonase distrugerea instalațiilor petroliere din Rangoon în baza unui act regal datînd din 1940 și în care se prevedea apărarea Birmaniei prin orice mijloace. Pe de altă parte, conform unei legi din anul 1893, astfel de cereri de despăgubire trebuiau depuse în cel mult șase luni după înregistrarea pagubei reclamate.

Companiile s-au adresat atunci Camerei lorzilor, cea mai înaltă instanță de apel a Angliei. Un juriu de cinci lorzi a dezbătut apelul și, cu trei voturi contra două, a dat cîștig de cauză companiilor. În consecință, cererea a revenit înaltei curți din Scoția.

Între timp, a survenit însă un element nou: intervenția guvernului englez care, după cum consideră Sunday Telegraph, „caută să schimbe hotărîrea" Camerei lorzilor prin prezentarea în fața parlamentului a Legii cu privire la despăgubirile de război ale cărei prevederi sînt defavorabile poziției companiilor din „Burmah Oil". A doua citire a legii a avut loc la începutul lunii februarie și, conform aprecierii aceluiași săptămînal, cu prilejul celei de-a treia citiri, care urmează să aibă loc luna aceasta, de pe băncile opoziției conservatoare se vor auzi vii proteste.

Ziarele au publicat pe larg articole consacrate acestei afaceri. Unii comentatori care se împotrivesc despăgubirii proprietarilor companiilor petroliere din vărsămintele contribuabililor au pus o întrebare care a stîrnit ecou: oare „Burmah Oil" nu ar fi avut de suferit aceleași pagube și în cazul în care instalațiile petroliere ar fi rămas intacte dar pe mîinile trupelor de ocupație japoneze?

U. VĂLUREANU

De pretutindeni

S-au înregistrat unele inovații în tehnica sporturilor de iarnă. Astfel, la Viena, și-a făcut apariția o „bicicletă pentru zăpadă". Acest vehicul (în clișeu) este ușor de manevrat și atinge o viteză apreciabilă

NU DE MULT, cîteva cartiere ale orașului Schwerin au fost cufundate în întuneric. „Vinovatul" s-a dovedit a fi

un motan ce se strecurase în cabina unde se aflau transformatorii din cartierul Goerries, cauzînd un scurt circuit.

●

SPRE CONSTERNAREA trecătorilor, prin străzile orașului Melbourne gonea o mașină, avînd la volan... un schelet. Gluma asta macabră a făcut-o un inginer în electronică ce folosise automobilul respectiv la experiențe de conducere automată. Experiențele au reușit sută la sută. De asemenea, senzația stîrnită în public.

●

ÎNTREPRINDERI forestiere din statul Oregon, în S.U.A., folosesc baloane umplute cu heliu la transportul copacilor doborîți în pădurile greu accesibile. Copacul doborît plutește la 50 de metri înălțime deasupra vîrfurilor. Pe urmă, el este remorcat de un tractor.

●

MEDICII știu de mult că alcoolicii sînt mai înclinați spre infecții, mai ales spre pneumonie. Pînă în prezent, lipsea însă o lămurire științifică a acestui fenomen. Medicul american R. G. Brayton de la universitatea din Ithaca a studiat recent care este pricina. După experiențe temeinice cu oameni care s-au oferit voluntar, dînsul a constatat că globulele albe, care sînt cea mai importantă materie protectoare din organism, ajung mult mai greu în locurile periclitate ale acestuia, în cazul prezenței alcoolului în sînge. Globulele albe pătrund în mod normal foarte repede din sînge, în țesuturile atacate de microbi. Prezența alcoolului în sînge creează o piedică greu de depășit. Doctorul Brayton studiază în prezent mecanismul acestui fenomen, prin noi experiențe. Deocamdată dînsul a constatat doar că alcoolul nu distruge globulele albe și chiar dacă sîngele conține 2‰ alcool, numărul globulelor albe nu se micșorează.

●

LA VESTIARUL unui mare teatru din Anvers, în Belgia, o specialistă în puericultură ia în primire, înainte de ridicarea cortinei, copiii mici ai spectatorilor.

●

ÎNVINGĂTORUL întrecerilor „olimpice" rezervate porumbeilor, care au avut loc la Londra, este un porumbel de patru ani, numit Cymro, ceea ce în limba celtică înseamnă Galul. Cymro i-a întrecut pe 100 000 de alți porumbei călători, dintre care cei mai bine clasați au provenit din crescătoriile engleze.

●

VITA MATANGA din Palermo este prima femeie din Sicilia care a obținut permis de conducere a unui autoturism

taxi. Însă ea nu transportă în mașina ei decît pasagere... „Asta ar mai trebui, să transport și bărbați în mașina mea" — a spus ea.

●

CUNOSCUTUL roman al lui Erich Kästner — „Emil și detectivii" a fost filmat pînă acum de cinci ori. Acum, va fi filmat pentru a șasea oară de către producătorul Walt Disney din Hollywood, autorul cunoscutelor filme de desen animat. Regizorul filmului: Peter Tewksbury.

●

DRAMATURGUL american William Tennessee a oferit o parte din manuscrisele sale drept donație bibliotecii universitare din Austin (Texas). Curînd însă cea mai mare parte a manuscriselor i-au fost returnate cu explicația că sînt indescifrabile.

●

SCRIITORUL GEORGES SIMENON (Franța), autor a mai bine de 180 de cărți, a arătat recent într-un interviu că păstrează în biblioteca sa personală o colecție uriașă de cărți de telefon din diferite orașe ale lumii. Lectura lor este, după părerea scriitorului, ceva foarte plăcut. În afară de aceasta, cărțile de telefon îl ajută în creație. În ele, scriitorul găsește nume pentru personajele romanelor sale. Pentru un autor de zeci și zeci de romane găsirea de nume noi pentru eroii lor, devine o treabă dificilă.

●

ÎN ORAȘUL Salzburg (Austria) au fost introduse semnale sonore pentru reglarea circulației pe marile artere. De îndată ce la semnalul luminos se aprinde lumina verde, răsună o bătaie de gong, semn că trecerea e liberă.

●

ÎN BERLINUL DE VEST a fost deschisă o expoziție permanentă de poezie vizuală. Cu 300 de ani înaintea erei noastre grecul Dosiados a scris un poem în formă de altar și a creat astfel bazele artei din care vizitatorii expoziției pot viziona lucrări a 104 autori. Toate documentele de poezie vizuală începînd din antichitate, literatura din perioada reformei, poezia baroc, simbolismul francez, futurismul rus-polonez-italian pînă la textele vizuale ale epocii moderne, pot fi văzute de spectatori sub formă de fotocopii mărite, lipite pe tăblițe albe de aceeași mărime, conținînd figuri care încearcă să exprime idei literare.

●

LA UZINA CHIMICĂ de la Dankov (U.R.S.S.) a fost obținut un lichid din combinații organice ale siliciului. Zidurile Muzeului Rus din Leningrad au fost acoperite în trecut cu un lichid analog, care le-a protejat de umiditate, de praf și le-a menținut culoarea. Se prevede de elixirului din Dankov o posibilitate de largă aplicare în domenii diferite de activitate.

●

UN TURIST — mare amator de statistică, în vizită în Texas, l-a întrebat pe proprietarul unei mici prăvălii ce vinde mai mult — instrumente muzicale sau arme de foc.

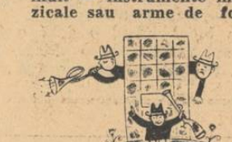

Fără a sta mult pe gînduri, negustorul i-a răspuns: „La fel. Este de-ajuns să-și cumpere cineva un saxofon și de îndată vecinul său se grăbește să cumpere o armă de foc".

●

CUNOSCUTA firmă „Cunard" a comandat un nou transoceanic, care urmează să înlocuiască vasul Queen Mary, a cărui vechime este de 29 de ani. Noul vas va costa 25 milioane de lire sterline. Viteza sa va fi de 23 noduri pe oră, iar capacitatea sa va fi de 2 000 pasageri. În timpul verii, noul vas va traversa Atlanticul, iar în timpul iernii, va efectua curse turistice pe alte itinerare.

Anders Kragh din Gjoel — Iutlanda (Danemarca) a stîrnit publicitate în jurul încercării sale de a reabilita tehnica veche și vechile unelte ale meșteșugarilor fierari. Pentru prima dată din vremurile străvechi, Danemarca are din nou propriul ei fierar cu cremene. Anders Kragh a fost vizitat de oameni de știință din lumea întreagă și a scris multe cărți cu acest subiect. Fotografia îl înfățișează pe Kragh la lucru.

DE PE FIRUL EVENIMENTELOR

VOLUNTARII

Marele magnat al presei americane, Henry Luce, obișnuiește să se mîndrească cu dictonul, al cărui autor este, că „orice business acționează în interesul public". Ultimul număr al uneia din revistele sale, „Fortune", caută, într-un articol scris special, să adune cît mai multe fapte în sprijinul acestei afirmații. Articolul a fost însă tipărit înainte de a fi dat publicității apelul adresat de președintele Johnson marilor oameni de afaceri americani să colaboreze „voluntar" la împiedicarea scurgerii aurului american în străinătate prin limitarea voluntară, între altele, a ieșirii de capitaluri din Statele Unite. Ar fi fost instructiv de văzut dacă „Fortune" ar fi inclus între faptele folosite și reacția la acest apel a lui „Chase Manhattan Bank", unul din cele mai mari centre financiare ale Statelor Unite. Într-un raport special banca susamintită își manifestă îngrijorarea față de zvonul care circulă prin coridoarele imperiilor financiare americane că guvernul ar avea intenția, în cazul că programul voluntariatului nu aduce reducerea ieșirii dolarilor, să aplice „controale directe". Raportul special al lui „Chase Manhattan Bank" declară textual: „Fără îndoială că băncile vor respecta directivele lui Federal Reserve Board (instituție de stat care reglementează problemele financiare — n.n.); dar amenințarea de a vedea guvernul impunînd controale directe asupra investițiilor americane în străinătate pune pe conducătorii întreprinderilor în fața dilemei: ei ar dori să acționeze în calitate de buni cetățeni, dar ei trebuie în egală măsură să apere interesele firmelor lor".

Pentru cititorii raportului nu ar putea rămîne nici o îndoială că dacă ar apare dilema, devotamentul față de interesele firmei va predomina asupra celui față de normele „bunului cetățean". Doar în cercurile respective mai circulă și alt dicton nepublicat în ultimul număr al revistei „Fortune": „ce e bun pentru General Motors e bun și pentru Statele Unite" și nu invers.

Presa economică internațională nu a întîrziat să aprecieze raportul lui „Chase Manhattan Bank" drept un avertisment dat administrației, avertisment care are toate șansele să devină o directivă de lucru ținînd seamă de precedente. Se cunoaște, de pildă, că atunci cînd magnații oțelului, în ciuda acordului cu guvernul, au trecut la mărirea prețurilor subminînd proiectele oficiale fostul președinte Kennedy a trecut la represalii spectaculoase în jurul cărora s-a făcut multă publicitate, represalii care au determinat pe magnații oțelului să revină temporar la vechile prețuri. Dar nu după mult timp magnații oțelului au trecut la mărirea eșalonată a prețurilor, ajungînd la același obiectiv fără ca de astădată să se audă cel mai mic sunet de protest oficial. Ce s-a petrecut... s-a petrecut în culise. În public au apărut doar rezultatele care au arătat cum acționează în practică dictonul lui Luce.

Judecînd după poziția adoptată de „Chase Manhattan Bank", unitățile de voluntari s-au și aliniat în Wall Street gata să... pună la punct pe cei care se ating de interesele firmelor.

N. LUPU

Aspect de la Congresul latino-american de microbiologie. Vorbește reprezentantul romîn

București-Bogota

Ascultăm amintiri dintr-o călătorie făcută la cîteva grade aproape de Ecuator, pe pămînturi scăldate de apele Atlanticului și ale Pacificului.

Autorul interesantei evocări: academicianul prof. ȘTEFAN S. NICOLAU. *În plină iarnă europeană, cu un „Boeing" decolînd din Paris a parcurs lungul traseu de cîteva mii de kilometri, cu destinația Bogota, capitala Columbiei și a primăverii veșnice. A vizitat orașul cu pini și eucalipți pururi verzi și cu nopți străbătute de vîntul răcoros al Cordilierilor, ca invitat al celui de-al treilea Congres latino-american de microbiologie. Iată, în camera de lucru a profesorului, fixate pe o muche a bibliotecii, cîteva stranii obiecte plate din metal galben, aduse cu niște măști.*

— Sînt niște reproduceri după cîteva piese autentice, de aur, existente în „Museo del oro" — Muzeul aurului — din Bogota — *spune interlocutorul.*

Acest muzeu, *ne povestește mai departe,* găzduiește aproape 8 000 de statuete, măști, bijuterii, cîntărind circa 150 de kilograme de metal prețios, făurite de populația indiană Chibca, stăpîna de odinioară a țării. Piesele de aici, ca și obiectele de artă din Muzeul național al orașului (arheologie, etnografie, sculptură în lemn și în piatră etc.) denotă puterea de inspirație, rafinamentul, gustul artistic desăvîrșit și măiastra capacitate de execuție, proprii artei populare indiene din epocile precolumbiene. „Atena sud-americană" — așa e supranumită capitala Columbiei.

Un alt obiect adus ca amintire și plasat printre cărți, violentează imaginația predispusă să improvizeze priveliști blajine: pe poliția bibliotecii atîrnă un cap de om! Un cap de indian nu mai mare decît pumnul, cu ochii închiși și buzele lipite, cu părul întunecat încadrînd dezordonat obrăjii livizi.

— Este autentic — *confirmă profesorul.* Se spune că asemenea capete, curățate de masa cărnoasă și osoasă erau cîndva umplute cu nisip cald și apoi vîndute ca... piese de decor.

Și astfel, pornind de la această zguduitoare mărturie, chipul Columbiei capătă trăsături mai nuanțate: o țară cu o istorie convulsionată, unde pînă astăzi mai există încă regiuni neexplorate, adăpostind în desișurile de pe malul Amazonului o populație indiană în stare tribală, pentru care arcul și săgeata muiată în curara reprezintă arma de căpetenie în procurarea vînatului și în apărare. O țară în care bigotismul își spune apăsat cuvîntul, mergînd mînă în mînă cu capitalul.

— Cu toate că e mai „bătrînă" decît New York-ul — *spune acad. Nicolau* — Bogota avea acum un sfert de veac numai 300 000 de locuitori. Orașul și țara sînt însă în dezvoltare. Capitala numără azi aproape două milioane de locuitori.

— *Dar din punct de vedere al activității științifice?*

— Universitatea Anzilor, așezată pe o colină la marginea orașului, precum și diverse alte instituții de învățămînt, de sănătate publică, de cercetare științifică, tind, în mod evident, să integreze capitala Columbiei în rîndul țărilor cu o evoluție științifico-culturală modernă. Congresul la care am luat parte este o manifestare slujind acestor eforturi.

— *Și ordinea de zi a acestei manifestări?*

— Congresul a dezbătut la nivel continental probleme interesînd pe specialiștii de pretutindeni. Printre lucrări s-au comunicat cercetări de parazitologie și protozoologie, de microbiologie și de antibiotice. Au fost de față circa 300 de oameni de știință din Columbia, Venezuela, Panama, Porto Rico, Mexic, Argentina, Bolivia, Chili, Peru, Brazilia, Guatemala, Jamaica, Uruguay, S.U.A. Specialiștii din Europa, reprezentanți la Congres, au fost doi: un olandez și cu mine. Am adus la cunoștința congresului o sinteză de lucrări privind etiologia rickettsiană și pararikettsiană a unor afecțiuni cardiovasculare. Problema interesează mult pe cercetătorii din America latină și pe cei din America de Nord dată fiind incidența mare a unei maladii, denumită „febră pătată", în Munții Stîncoși. Cu unii specialiști columbieni, precum și cu cercetători din alte țări ale Americii de Sud și din S.U.A. am avut multiple convorbiri asupra problemei abordate la Congres. Am notat o serie de cereri de lucrări publicate de noi în acest domeniu.

Un teanc de fotografii, răsfirate pe masa de lucru, ilustrează diferite momente ale relatării. Academicianul Ștefan S. Nicolau, vorbind de la tribuna inaugurală a congresului, în marele teatru „Colon" din Bogota. Profesorul a înfățișat atunci pe scurt succesele obținute de medicina din R. P. Română în ultimii 20 de ani, evidențiind activitatea institutelor românești unde se fac cercetări de microbiologie. Alte fotografii îl reprezintă pe interlocutor împreună cu colegii de la Congres. Profesorul evocă plăcuta întîlnire cu profesorul dr. Pomales Lehron, președintele Uniunii microbiologilor sud-americani și președintele Congresului.

— Era bucuros să mă cunoască personal. Odinioară, a făcut studii de cercetare la Institutul Pasteur din Paris, unde am lucrat și eu.

Apoi, indică pe fotografii alte și alte chipuri ale unor cunoscuți oameni de știință ai Americii latine.

În sfîrșit, o ultimă fotografie readuce în discuție începutul dialogului. În imagine: o petrecere cimpenească într-un decor neobișnuit, dar plin de voioșie, organizată de autoritățile columbiene pentru invitații la Congres. Interlocutorul îi păstrează o amintire statornică. Savană cu iarbă pururi verde, un pîlc de eucalipți, iar în fund, deslușindu-se anevoie prin ceață, șiragul de granit al Cordilierilor...

Graziela VÎNTU

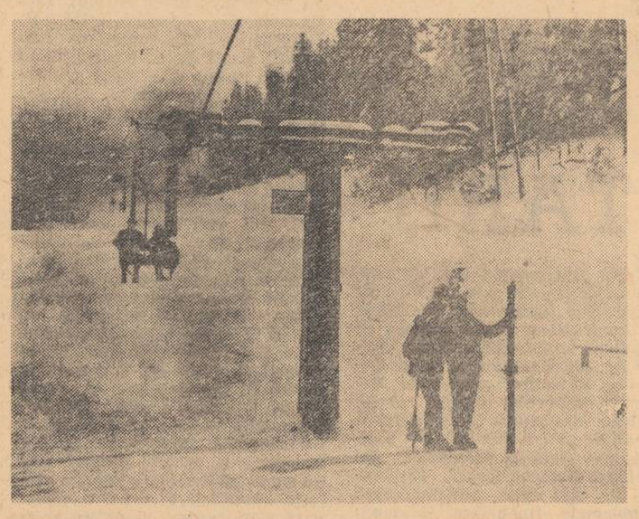

În plină iarnă, zăpezile au rămas privilegiul imaculat al piscurilor. Tălpicele schiurilor și săniuțelor s-au împotmolit pe cărările montane, iar mult așteptatele ninsori n-au fost decît fulguirea lentă și rară a unor cristale imense, pufoase și efemere. În schimb, acum de Mărțișor, pe pantele stîncoase și în păduri s-au așternut nămeți. La șes plouă cu găleata, tună și fulgeră ca-n plină vară, dar încrezătorii în buletinele meteorologice mii și mii de turiști pleacă săptămînal în munți pentru practicarea sporturilor de... iarnă. Numai din București trenurile și autocarele transportă în fiecare sîmbătă și duminică 4—5 000 de excursioniști la Sinaia, Bușteni, Predeal sau Poiana

ÎN EXCURSIE PE MUNTE

Brașov, care cunosc, în sfîrșit, animația caracteristică în plin sezon hibernal: întreceri pasionante pe toboganul văilor, nelipsitele șotii și voie bună, multă voie bună.

Însoțind sus la munte pe iubitorii drumeției, am surprins cîteva instantanee, pe itinerarul parcurs.

Imaginea nr. 1: Predeal. O ispititoare plimbare pe pîrtia de la Clăbucetul Baiului. Dar nu cu schiurile! Nou teleferic, construit aici de curînd, ne-a transportat comod. El poate face zilnic naveta cu peste 2 000 de excursioniști.

Imaginea nr. 2: Cine nu vrea să facă ascensiuni n-are decît să stea la plajă. Schiurile țin loc de șezlong. Sînt cam tari dar nu-i nimic. Totul e să te întorci cît mai bronzat acasă. Cu ochii închiși, în liniștea de la Pîriul Rece, înconjurați de zăpezi, visăm... la zilele de vară.

Imaginea nr. 3: La hotelul „Poiana Ursului" din Poiana Brașov, am tras o spaimă grozavă. Către noi venea ditamai ursul. E drept că el era în... cușcă. De altfel singur și-a ales acest domiciliu. Într-o zi, pe cînd era de-o șchioapă, s-a plictisit de codri și s-a stabilit aici. Devenit de-al casei, a căpătat și un nume... Lache, hai, în două labe, salută-ne.

Foto: Nicu VASILE

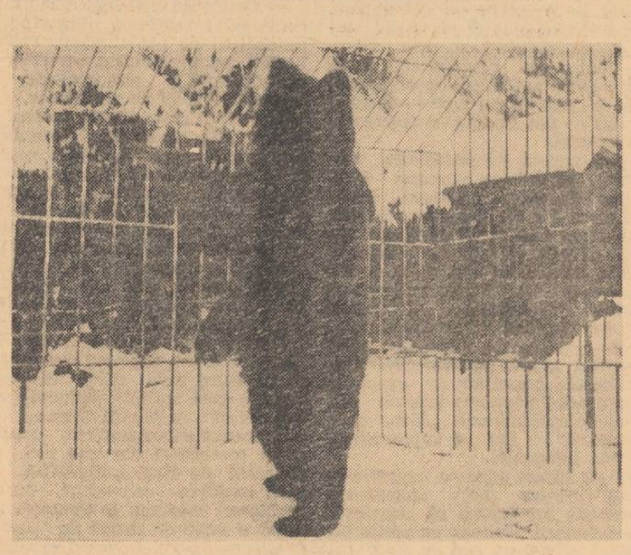

Prietena mea CARTEA

La țintă *)

Vasile Băran este un scriitor tînăr. Coleg de-al nostru în gazetărie, el a practicat între altele și foiletonul. Și iată că debutul său în literatură se face sub semnul pasiunii pentru acest gen dificil în care sînt destul de puțini cei ce reușesc să obțină izbînzi. Vasile Băran reușește performanța. Chiar dacă — și faptul ni se pare explicabil avînd în vedere tinerețea autorului — unele dintre schițe, insuficient sau în grabă elaborate, ar fi fost susceptibile la îmbunătățiri.

În volum își dau întîlnire o seamă de personaje purtătoare ale unor mentalități învechite: ariviști, fățarnici, servili, lași, nepricepuți, necinstiți, palavragii și lozincarzi, dar Băran, luminîndu-le figura, detaliile, desprinde — arborînd un ton uneori glumeț, alteori sarcastic sau voit „obiectiv" — semnificația generală a faptului respectiv, esența acestor elemente depășite, însoțindu-le de un hohot de rîs, pe care-l poate trezi numai conștiința faptului că aceste mentalități sînt depășite istoric și ridicolul lor nu mai este acceptat. Astfel încît nimeni nu se va lăsa înșelat de naivitatea aparentă, de credulitatea mirată, cu care Băran dezvăluie, îngroșîndu-le trăsăturile, chipurile eroilor săi, acoperindu-le cu valul ridicolului. După cum tonul glumeț folosit de autor nu poate ascunde faptul că pe Băran îl preocupă lucruri serioase și că poantele nu sînt rostite de dragul poantelor ci vizează acele aspecte care pot fi și trebuie îndreptate. Este, de asemenea, demn de subliniat faptul că autorul abordează problematica sa de cele mai multe ori în chip inedit, ferindu-se de soluții facile și recurgînd îndeobște la metoda reducerii la absurd a situațiilor, la folosirea grotescului, fapt ce-i permite sublinierea anacronismelor și în acest fel combaterea lor.

„Uluitoarea dispariție a unui cap liniștit" ridiculizează un individ care crede că în comunism își poate găsi loc individualismul abject; „Ciudatele fenomene de pe planeta Venus" prilejuiește o incursiune în mentalitatea unui tip servil; „Pelicanul de pasaj" izbește în acea categorie de indivizi fluturatici gata la orice numai pentru a-și asigura o existență comodă, în timp ce „Scaunul" este o satiră la adresa acelor oameni pe care funcția ce-o dețin îi insensibilizează, îi birocratizează.

Cercetători „științifici" care-și irosesc puterile și viața în cercetarea unor fenomene minore care nu interesează de fapt pe nimeni („Pata albă"); falsa aureolă care pălește la primele raze de soare și cu care unii indivizi își împodobesc tarele; epitaful pe mormîntul trăgătorului de sfori căruia autorul îi rezervă un sfîrșit tragicomic; persiflarea bugetivorului care se autointitulează „om de creație" dar care în fond nu creează nimic („Simfonia infinitului"); ridiculizarea individului căruia lașitatea îi taie avînturile („Cafeaua"), acestea și multe alte schițe, de dimensiuni modeste dar cu semnificații puternice îi acordă volumului calități certe. Am mai menționa în mod deosebit schițele „Perechea", „Neregula" și „Ultima zi de rai a lui Adam Popescu" care ni se par deosebit de reușite sub raportul construcției și limbajului folosit de autor.

În concluzie, o lectură plăcută, interesantă, un debut meritoriu.

M. RADIAN

*) VASILE BĂRAN — „Uluitoarea dispariție a unui cap liniștit".

ÎN VITRINELE LIBRĂRIILOR

Caragiale

de ION ROMAN

O amplă biografie bazată pe o vastă și temeinică documentare îi prezintă cititorului figura autorului „Scrisorii pierdute". Privit în raport cu societatea timpului său, urmărit pas cu pas, într-o cronologie precisă, în drumul său spinos, personalitatea lui Caragiale ne apare în toată măreția ei. Volumul este cu atît mai prețios cu cît pe lîngă sistematizarea unui vast material biografic și bibliografic mai cunoscut, aduce și o seamă de elemente inedite. Cîteva dintre titlurile capitolelor: „Nemuritorii nu cred în „lumea ficțiunii ideale", „Berarul Caragiale", „Calomniatorul se achită", „Calomniatul trebuie să plece", „Ultima noapte".

Ochean

de ION BARBU

Volumul precedat de un amplu cuvînt înainte al acad. Al. Rosetti și Liviu Călin, este de fapt o culegere a celor mai reprezentative poezii ale remarcabilului poet. Sînt reproduse în volum pentru prima dată unele poeme publicate de autor în „Zburătorul", „Umanitatea", „Cuvîntul liber" și alte reviste. Cititorul ar fi avut de cîștigat dacă pe lîngă substanțiala și judicioasa analiză a poeziei lui Ion Barbu, editorii ar fi făcut eforturile cuvenite de a data fiecare poezie în parte.

Mănăstirea Cozia

Apărut în Editura Meridiane, albumul prezintă cititorilor un scurt istoric al întemeierii și reproducerii fotografice ale acestui monument important al arhitecturii vechi românești (sec. XIV) și cu deosebire a elementului cel mai reprezentativ al întregului complex: biserica cea mare. Sînt prezente și fotografii ale detaliilor cele mai valoroase, care împodobesc atît interiorul cît și exteriorul mănăstirii.

Albumul este însoțit de texte rezumative în limba franceză, engleză, rusă, germană, astfel încît acesta constituie și un ghid pentru oaspeții de peste hotare care pot face astfel cunoștință cu un ansamblu arhitectural de mare valoare istorică și artistică.

Marea călătorie

de JORGE SEMPRUN

Volumul prefațat și tradus de A. E. Baconschi prezintă amintirile emoționante ale unui om din călătoria pe care a făcut-o în timpul războiului, spre un lagăr de exterminare. Drumul propriu-zis nu ține mai mult de cîteva zile dar însemnările autorului nu se opresc numai la călătoria sa și a tovarășilor săi ci ele îi prilejuiesc o incursiune în perioada dinainte și după război, astfel încît cititorul are posibilitatea să urmărească prin psihologia eroului principal evoluția unei întregi societăți. Cartea este pasionantă prin tematică, prin stilul ales, prin profunzimea introspecției. Este una dintre cele mai reușite cărți realizate pe această temă în anii din urmă.

NOTE DE TELESPECTATOR

Seara de teatru din săptămîna aceasta a fost consacrată unor piese franțuzești într-un act, dacă ceva mai îndepărtate între ele ca epocă, în orice caz foarte apropiate ca structură. **„Farsa jupînului Pathelin"**, cu autor anonim, este socotită o culme a genului, iar comedia-balet **„Căsătorie silită"**, scrisă și reprezentată de Molière cu două secole mai tîrziu decît prima, este una din cele mai reușite farse ale genialului actor și dramaturg.

Sarcina reprezentării celor două piese a revenit tînărului colectiv al Teatrului de Stat din Piatra Neamț, cunoscut de altfel telespectatorilor din cîteva emisiuni anterioare, în care s-au relevat — ca și acum — nu numai prospețimea și vioiciunea ansamblului, nu numai o evidentă stăpînire a meșteșugului actoricesc, dar și o înclinație puternică spre inovație.

Marți seara, direcția de scenă s-a străduit să creeze ambianța epocii folosind decoruri sumare poate, dar sugestive, iar jocul ansamblului de interpreți a urmărit, pe lîngă rostirea vivace a textului, o continuă mișcare scenică. Împletindu-se însă prea aspru manierele „Comediei dell'Arte" cu mișcările pantomimei, accentuîndu-se forțat tonul caricatural, rezultatele n-au fost totdeauna cele dorite. Telespectatorii n-au putut desprinde cu destulă claritate, în zgomotul și agitația exagerate ale primei piese, ideea principală pentru care a pledat autorul ei anonim și anume că, fără excepție, înșelătorul își găsește nașul. Din grupul interpreților s-au evidențiat Virgil Ogășanu (Pathelin) și Dionisie Vîtcu în rolul unui cioban cretin doar în aparență, în realitate șiret și isteț, care ni l-a reamintit pe Bourvil din „Tot aurul din lume".

Mult mai echilibrat, în ton just, spectacolul molièresc, în care ne-a izbit o singură notă falsă: interpretul lui Sganarel (Ștefan Radof) altfel actor talentat, a fost mult prea vivace, tînăr și plin de virtuți bărbătești pentru cei peste 50 de ani ai personajului, în timp ce junele favorit al frumoasei Dorimena (Mariella Petrescu), părea mult mai bătrîn și mai moliu decît ar fi presupus cele 20 de primăveri ale sale.

În general, o seară plăcută în fața micului ecran.

Șt. RADU

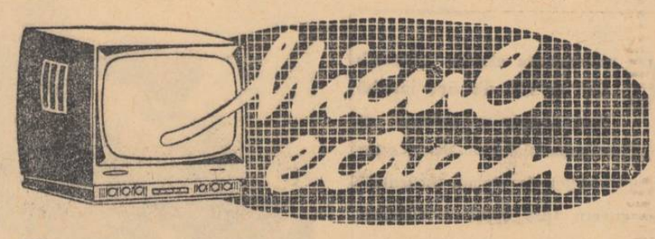

Săptămîna la televiziune

14 MARTIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 RETETA GOSPODINEI. 9.30 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: ● Pregătiri pentru primăvară ● Să cunoaștem noua mașină de semănat porumb S.P.C.-6 ● Răspundem legumicultorilor ● De vorbă cu medicul: Cum ne putem feri de răceală ● Artiști amatori în Studio: echipa de dansuri-a fabricii de bere „Rahova". ● Muzică populară românească. 14.00 — 16.00 Campionatul mondial de hochei pe gheață: SUEDIA — R.S. CEHOSLOVACĂ. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). 17.30 Campionatul mondial de hochei pe gheață: U.R.S.S. — CANADA. Transmisiune de la Tampere (Finlanda). 19.30 VARIETĂȚI CU ISTORIE. Emisiune de Eugen Mirea, Sașa Georgescu și Paul Urmuzescu. 20.30 Jurnalul televiziunii. 20.45 PARTEA A II-A A EMISIUNII DE VARIETĂȚI. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

15 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: Știți să explicați?! 19.40 Recitalul violonistei AYLA ERDURAN, solistă a Filarmonicii din Ankara. 20.00 PĂDUREA ȘI NISIPUL. (film). 20.20 Transmisiune de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu": Opera „BOEMA" de Puccini. În pauze: ● TELESPORT ● NOI ȘI SOARELE (film). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

16 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. Benzen — etilbenzen, stiren, de Toma Messinger, de la Institutul Petrochim-Ploiești. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: Micii filateliști. 19.35 Filmul pentru copii: PASĂREA CURĂJOASĂ. 19.45 Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara": „PEER GYNT" de Henrik Ibsen. În romînește de Adrian Maniu. În pauze: ● ȘAH ● Emisiune de știință: ELECTRORACHETE, de lt. col. ing. Dumitru Andreescu, membru în comisia de astronautică a Academiei R.P. Romîne. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

18 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Filmul pentru copii: Calul Fury (II): DISPARIȚIA LUI FURY. 19.35 CLUBUL TINEREȚII. 20.55 POVESTE DE PE DON. (film). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

19 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICA LA TELEVIZIUNE. Automatizări în industria minieră, de Liviu Beghegeanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Concert educativ pentru tineretul școlar. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Fujy Yama. Documentar realizat de cineaștii japonezi. 21.30 Emisiune de artă plastică: DIN TAINELE GRAVURII de Paul Constantin. 21.50 CÎNTĂ ORCHESTRA EDMUNDO ROS (VIII). În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

20 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: „NĂZBÎTIILE LUI ȚĂNDĂRICĂ" de Nicolae Massim. 20.15 Muzică ușoară interpretată de Gigi Marga și orchestra condusă de Alexandru Imre. 20.45 COMICI VESTIȚI AI ECRANULUI. 21.50 Poeme de dragoste. Trei dintre cele mai frumoase poeme din literatură: „Tristan și Isolda", „Demonul" de Lermontov și „Luceafărul" de Eminescu își vor găsi tălmăcirea coregrafică prin intermediul soliștilor: Alexa Dumitrache-Mezincescu, Ileana Iliescu, Gheorghe Cotovelea, artiști emeriți, Elena Dacian, Cora Benador, Amatto Checiulescu, Petre Ciortea, Marius Zirra, Vasile Matei, Mihai Beluri și un grup de balerini de la Teatrul de operă și balet al R. P. Romîne. Coregrafia: Gelu Matei. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

Începuturile fotografiei

Schiță de JEROME K. JEROME

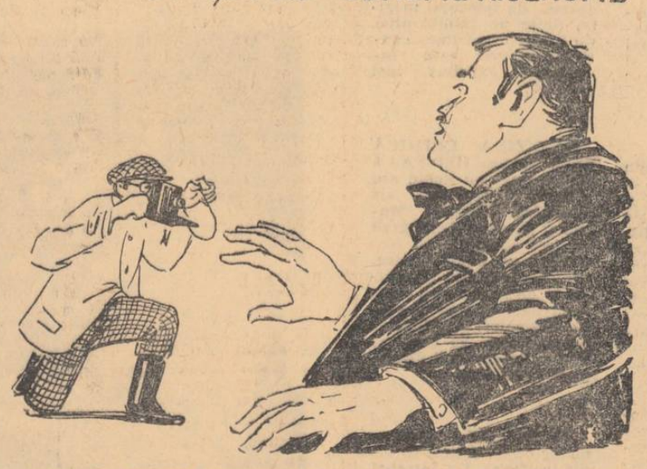

Era la începutul nebuniei cu fotografiile. Prietenul meu Begglely a fost unul dintre primii fotografi.

Orice vedea, oriunde se ducea, fotografia. Îi fotografia pe prietenii lui, făcîndu-și-i dușmani. Îi fotografia pe copilași, aducînd disperare în sufletul mamelor. Fotografia tinere fete, discreditînd familia fetei.

Un băiat iubea o dată o fată pe care tatăl lui n-o plăcea. Tatălui îi veni o idee grozavă; l-a rugat pe Begglely s-o fotografieze pe fată în șapte poziții. Cînd băiatul a văzut prima fotografie a spus:

— Vai ce fotografie înspăimîntătoare. Cine a făcut-o? Cînd a văzut a doua fotografie i-a spus lui Begglely:

— Dar, dragul meu prieten, nu există o fată mai drăguță ca ea. Tu ai făcut-o, însă, să arate ca o femeie urîtă și bătrînă.

La a treia i-a reproșat:

— Ce-ai făcut cu picioarele ei? Nu pot fi atît de lungi, doar nu-s în mărime naturală.

La a patra fotografie a exclamat:

— Și ce înfățișare are!

Begglely se simțea din ce în ce mai ofensat, tatăl băiatului însă i-a venit în ajutor.

— Nu-i greșeala lui Begglely, interveni el. Nu poate fi greșeala lui. Ce-i un fotograf? Un simplu instrument în mîinile științei. El își aranjează aparatul și prinde tot ce-i în fața lui. Nu, continuă el, punînd mîna pe umărul lui Begglely, nu i le mai arăta și pe celelalte.

Mi-a părut foarte rău pentru biata fată, căci sînt convins că ea îl iubea într-adevăr pe băiat; și în ceea ce privește înfățișarea ei, vă asigur că era foarte drăguță.

Cam așa i se întîmpla mai întotdeauna lui Begglely.

Un om cu un coș pe față devenea un coș avînd ca fundal figura unui om. Copilașii ieșeau cu o expresie de șarlatani. Majoritatea fetelor tinere aveau un aer de timpite. Cele mai blînde doamne în vîrstă căpătau o expresie de femei bătrîne, afurisite și cinice. Begglely nu cunoștea nici o regulă de perspectivă. L-am văzut pe unchiul fotografiat lîngă o moară de vînt, și nu pot spune care era mai mare, unchiul sau moara.

Begglely le-a făcut prietenilor și rudelor viața imposibilă. I-a făcut tatălui său un instantaneu, în timp ce-l înjura pe grădinar, iar pe sora lui a prins-o în momentul cînd se despărțea de logodnicul ei la poarta grădinii. Și cu aceasta și-a încheiat cariera de fotograf. Sora lui i-a luat pur și simplu aparatul de fotografiat.

În romînește de Irina RUNCAN

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Membrii unei miraculoase familii

(Urmare din pag. 1-a)

Să luăm unul din nenumăratele exemple care demonstrează acest lucru. Adăugarea de către cercetători, la constituienții tradiționali ai sticlei, a anhidridei borice, a reprezentat punctul de plecare al unor importante realizări în arta sticlăriei — permițînd obținerea unor sticle cu totul neobișnuite.

Atomii de bor — noul partener al procesului de fabricație — au înzestrat sticla cu remarcabile însușiri de transparență în ultraviolet (se știe că — în mod normal — sticla „reține" aceste radiații) ceea ce a făcut posibilă utilizarea ei în crearea aparaturii folosind domeniul radiațiilor avînd o lungime de undă redusă. Asemenea sticle își găsesc o largă utilizare și în optică, fiind dotate cu un foarte redus coeficient de refracție și o mare putere de dispersie. Adică, borul a făcut ca sticla să nu schimbe de loc direcția fasciculelor de lumină care o străbat, descompunîndu-le în diferite radiații componente. Coeficientul redus de dilatare a sticlei „aliate" cu bor o face foarte rezistentă la variațiile de temperatură. Acest coeficient este ușor de reglat — astfel încît o asemenea sticlă poate fi sudată cu metalele.

În compoziția noii sticle — denumite PIREX — se întîlnește siliciul, oxidul de bor de sodiu și o mică cantitate de aluminiu. Pirexul și-a găsit o largă întrebuințare nu numai în înzestrarea de uz casnic și laborator, ci și în industria chimică și electrotehnică. Astfel, tuburile redresoarelor cu vapori de mercur care permit controlarea și redresarea curenților de la 3 pînă la 400 de amperi — la tensiuni de 20 000 de volți — sînt fabricate din aceeași minunată sticlă.

Să ne imaginăm un recipient avînd aspectul sticlei — așezat pe un bloc de gheață — în care se toarnă metal topit. Încetul cu încetul metalul se solidifică, gheața se topește și... singur recipientul rămîne intact. Exemplu care demonstrează o extraordinară capacitate de a rezista variațiilor termice și care recomandă „călduros" un nou tip de sticlă, a cărei compoziție este asemănătoare cu cea a pirexului, însă ale cărei însușiri sînt superioare.

După felul în care este tratată în procesul de fabricație, dintr-o asemenea sticlă se pot obține varietăți avînd o porozitate accentuată — ce poate fi reglată după necesități — care o fac utilizabilă în fabricarea diferitelor filtre sau tipuri de sticle ultrarezistente la schimbările bruște de temperatură, folosite în industria metalurgică. Chiar și inerția lor chimică este cu mult mai accentuată decît cea a pirexului. Ele sînt — practic vorbind — inatacabile de cei mai de seamă agenți corosivi chimici, însușiri care le „impun" industriei chimice. Transparența în domeniul radiațiilor ultraviolete face ca aceste sticle să poată fi folosite în realizarea tuburilor fotomultiplicatoare sau a ferestrelor capsulelor spațiale.

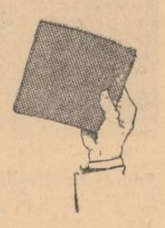

Un alt reprezentant „tînăr" al milenarei familii a sticlei: VITROCERAMUL. Chiar dacă am sublinia numai faptul că această sticlă are o duritate superioară oțelului și încă ar fi suficient ca aceasta să stîrnească nu numai curiozitatea științifică, ci și mirarea. Această extraordinară însușire rămîne constantă chiar și atunci cînd vitroceramul este adus la temperatura de 1 000 de grade C. Dacă mai adăugăm la acestea rezistența practic absolută la coroziunea chimică, însușirea de izolator — neegalată de vreun alt material — atunci avem în față principalele însușiri ale noii varietăți de sticlă, ale cărei utilizări se vor extinde în domeniul elaborării pistoanelor mașinilor cu explozie, al fabricării oglinzilor de telescop sau a anumitor părți constitutive ale structurii avioanelor supersonice.

În ultima vreme, sticla a devenit un concurent al plăcii fotografice obișnuite. Este vorba despre sticlele fotosensibile — în a căror compoziție intră mici cantități de cupru, argint, aur sau platină și un corp stabilizator.

Este interesant de relevat faptul că sticla fotosensibilă se comportă ca o emulsie fotografică, conservînd — în masa ei — imaginile. Procesul prin care radiațiile ultraviolete „impresionează" această sticlă este complex. Imaginile obținute trebuie — ca și în cazul filmelor obișnuite — „developate", ceea ce se obține printr-un tratament termic corespunzător.

Oamenii de știință au adus alte nenumărate îmbunătățiri însușirilor sticlei. Printr-o metodă chimică s-a reușit fabricarea unor sticle suprarezistente, care suportă pînă la 70 kg pe milimetru pătrat. Din sticlă — s-au obținut fibre, care pot fi folosite drept „conductori" de imagini.

Și iată ultimul — însă nu și cel din urmă — descendent al străvechii sticle.

...Privim prin pereții de sticlă ai unei încăperi și razele soarelui nu stînjenesc cu nimic pe cei ce-și desfășoară aici activitatea. Sticla pe care o străbate lumina este întunecată și — aidoma unor ochelari de soare — protejează vederea. Iată însă că — pe măsură ce afară se întunecă — sticla se „luminează", devenind perfect transparentă o dată cu căderea nopții. S-ar părea că este înzestrată cu un dispozitiv automat ce-i conferă însușirea de a se lumina sau întuneca după nevoi, înlocuind cunoscutele storuri. Nu este vorba însă „decît" despre niște compuși ai molibdenului care — adăugați compoziției sticlei — au creat o nouă și interesantă varietate: sticla cameleon.

I. ADRIAN

ANCHETA REVISTEI „MAGAZIN"

La deschiderea sezonului fotbalistic

Mîine se deschide sezonul fotbalistic de primăvară, eveniment prilejuit de reluarea campionatului categoriei A. Cu acest prilej, publicăm în numărul de față păreri, gînduri și sugestii de la o parte din iubitorii acestui îndrăgit sport.

ILIE OANĂ — antrenorul principal al lotului republican:

Cu ani în urmă, pe timpul cînd eram jucător, atunci cînd se alcătuia echipa națională, pentru postul de extremă dreaptă, post pe care jucam și eu, erau șapte candidați. Dar nu numai pentru acest post și în general pentru toate posturile din echipă. Vă închipuiți ce dificultăți ridica antrenorilor problema selecției. Aș fi însă tare încîntat dacă asemenea dificultăți mi-ar oferi și mie noul sezon fotbalistic. Este tot ce aștept mai mult de la reluarea campionatului de fotbal.

GRIGORE VASILIU-BIRLIC — artist al poporului:

Începe campionatul! Asta-i foarte bine fiindcă înseamnă că a venit primăvara. Ca vechi specialist, și ca suporter de categoria A, voi împărtăși fotbaliștilor cîteva secrete, pe care-i bine să le cunoască... acei care nu le știu încă. Cînd un jucător a ajuns în fața porții adverse și are mingea la picior, regulamentul îi dă voie să tragă la poartă și arbitrul **nu sancționează** chiar dacă bagă gol. Dacă una din echipe are un mic avantaj, regulamentul nu prevede ca jucătorii să înceapă să tragă de ceas. S-ar putea să fie „într-un ceas rău". Să nu se uite că la fotbal nu-i ca la teatru: la teatru cînd e gol e rău, dar la fotbal cînd e gol, e foarte bine. Ce doresc eu noului campionat? Cînd mă duc pe stadion să văd fotbal nu teatru, să ne lase pe noi, actorii, să dăm spectacole, să nu se dea ei... în spectacol.

GH. CONSTANTIN — căpitanul echipei Steaua:

Eu doresc ca împreună cu colegii de echipă să am o comportare cît mai bună, să practicăm un fotbal de calitate pentru a satisface publicul care în toamnă a fost foarte dezamăgit de evoluția fotbaliștilor noștri. Personal mai aștept ceva în noul sezon fotbalistic. Aștept ca soția mea să nască un băiat care... să nu rateze nici o lovitură liberă de la 11 metri la Olimpiada din 1984.

OCTAV PANCU-IAȘI — scriitor:

Tare mi-e că aștept prea multe de la noul sezon de fotbal... Totuși nu pot să nu fiu optimist. Fac parte din acea categorie a spectatorilor care, întorcîndu-se de la un meci anost, nu și-a jurat să nu mai calce pe stadion. Nu-mi găsesc decît o singură explicație: speranța, încrederea... Sînt sentimente cu care îi înconjur și acum, la un nou început de drum, pe fotbaliștii noștri. Nu mă aștept la minuni. Știu că garnitura ieșeană a lui Teașcă, echipa spre care se îndreaptă cea dintîi simpatia mea de suporter născut și trăit o bună vreme sub dealul Copoului, nu va deveni peste noapte un „Real" al Moldovei și nu-mi imaginez că Steaua, învingînd la scor în cupă pe Arieșul îmi va da în permanență satisfacția asistării la meciuri cu goluri multe. Nu mă aștept la minuni, dar am tot dreptul, un drept cîștigat în zilele de zloată, cu ploi torențiale, sau de canicule care m-au găsit în tribune, să pretind fotbaliștilor noștri ceea ce aș numi un fotbal curat, jucat cu pasiune, cu dragoste pentru acest sport superb și pentru culorile clubului, un fotbal care-i transformă pe protagoniști în luptători ambițioși pentru o victorie deplină, nu pentru două puncte smulse adversarilor și nervilor noștri puși la grea încercare. Asta pot, au datoria s-o facă. Îi aștept cu optimism.

CONSTANTIN TEAȘCĂ — antrenorul echipei C.S.M.S. Iași:

Nu pot să-mi doresc pentru noul sezon decît ceea ce cred că-și doresc toți antrenorii de fotbal și anume ca echipa pe care o pregătesc să evolueze cît mai bine în campionat. În ce măsură se va realiza această dorință a mea rămîne de văzut pe parcursul etapelor. Eu unul aștept să se producă o îmbunătățire în jocul echipei noastre în așa fel încît să concurăm la unul din locurile fruntașe ale clasamentului.

DEM RĂDULESCU:

Ar fi cazul să se joace și fotbal. Să mă explic: se uită un lucru esențial, mai bine-zis pe stadioane se trece cu vederea cel mai important lucru: fotbalul. Nu se simte la jucători, pe teren, plăcerea personală de a juca. Nu faceți nimic... scuzați-mă... pentru spectacolul de fotbal. E frumos să cîștigi dar nu oricum. Chiar cu puțin timp înainte asistam uneori la adevărate spectacole de fotbal. Mi-amintesc cu plăcere cînd am învins pe Lutton Town. Observați cum am spus: am învins, adică noi toți, nu numai echipa Steaua. Echipele aveau o tehnică individuală înaintată, un mare respect față de fotbal. Fotbaliști, nu ne lăsați acasă! Chemați-ne pe stadioane, atrageți-ne cu spectacole frumoase. Oricine cîștigă campionatul, tot ai noștri sînt. Pe lîngă satisfacția rezultatului dați-ne și satisfacție estetică.

PAUL BLAIER — inginer la Uzinele „23 August":

Eu aș vrea să mă refer nu la returul campionatului ci la programul internațional al fotbaliștilor noștri din acest sezon. S-ar putea să fie o... deformație profesională. Lucrez într-o secție a uzinei din care pleacă spre nenumărate țări ale lumii produse apreciate cu cele mai măgulitoare superlative. Mi-ar plăcea, m-ar bucura nespus, dacă măcar o infimă parte din aceste cuvinte de laudă ar fi adresate aiurea și fotbalului nostru. O spun pentru că știu că se poate, pentru că fotbaliștii noștri au toate condițiile materiale și morale. Le adresez un îndemn la muncă, la perseverență, la voință. Nu te naști cu măiestrie sportivă și nimeni nu ți-o poate da sau împrumuta. Ți-o cîștigi singur, muncind, perseverînd.

GH. STAICU — jucător la Minerul Baia Mare:

Situația în clasament a echipei noastre este destul de precară. Să nu considerați însă că lucrurile sînt pe deplin lichidate. Eu și colegii mei de echipă așteptăm ca în noul sezon să culegem roadele bunei pregătiri efectuate în timpul iernii și să nu vă mire dacă și în viitorul campionat vom juca tot în prima categorie.

ION PÎRCĂLAB:

Pentru mine, începerea noului sezon de fotbal pune probleme deosebit de mari. Sînt în primul rînd foarte afectat pentru faptul că nu am intrat în vederile selecționerilor echipei naționale și acest fapt m-a ambiționat foarte mult. Voi face apel la toate cunoștințele mele tehnice și tactice pentru a dovedi că merit o astfel de încredere. Mă simt excepțional chiar dacă, după unii, nu am dus o viață de călugăr. Aș mai avea multe de spus înaintea începerii sezonului fotbalistic dar voi lăsa faptele să vorbească.

VALENTIN STĂNESCU:

După ce formația noastră a efectuat turneul de trei jocuri în Izrael, potențialul ei a crescut și ultima verificare, jocul de Cupă R.P.R. susținut la Galați, ne-a întărit convingerea într-o comportare bună în acest retur de campionat. Avem un „hop" dificil la Iași pe care trebuie să-l trecem cu bine. Pregătirile făcute pînă în prezent ne dau încredere în forțele noastre și ne vom strădui să practicăm un fotbal de calitate, care să satisfacă nu numai suporterii noștri ci și pe ai lui Dinamo, Steaua, Progresul etc.

MIRCEA CRIȘAN — artist emerit:

Aștept de la fotbaliști tot ce așteaptă și ei de la mine. Pătrundere, inventivitate, „să nu bat pe loc", surprize plăcute, mereu ceva nou, să avansez fără să-mi cotonogesc colegii, și să joc cu cap. Să-mi atac adversarii, să joc frumos și să nu dau replici la mălai. Să nu pun piedici celor mai tineri și bineînțeles să am grijă să cîștig. Doar că lor le doresc cît mai multe goluri iar mie cît mai multe plinuri.

TITUS OZON:

Noi așteptăm, cum s-ar spune, cu sufletul la gură reluarea campionatului republican. Începem marele tur de forță pentru a supraviețui în categoria A. Vom apare duminică cu o echipă mult întinerită și cu o concepție de joc pur ofensivă care să ne permită realizarea scopului propus. Împreună cu colegul meu Eugen Iordache, ne-am gîndit că dorința de afirmare a tinerilor introduși în echipă se va îmbina armonios cu necesitatea ca echipa în ansamblul său să reziste la turul de forță pe care ni-l propunem. Doresc foarte mult ca startul să fie cît mai promițător.

VASILICA TASTAMAN:

Cînd scriam aceste rînduri, a observat Jenei, soțul meu, și mi-a atras atenția că dacă eu scriu despre fotbal, ce-o să mă fac dacă o să înceapă să se ocupe și el de teatru. Și mi-a mai spus că mi s-a cerut părerea în această problemă deoarece sînt soția unui fotbalist. Lucrul nu-i adevărat. Sînt o pasionată fotbalistă încă cu mult timp înainte de a-l fi cunoscut pe el. Ca probă că am mai scris despre fotbal cu ani în urmă tot în revista „Magazin" despre meciul C.C.A.-Dinamo, împreună cu Colea Răutu și Ion Lucian. E drept că de cînd sînt soția unui fotbalist am început să cunosc mai multe din culisele acestui sport, să-mi dau seama că nu poate fi fiecare șut un gol. Totuși... mai sînt multe lucruri care pot fi îndreptate. În primul rînd să nu se urmărească rezultate „cu orice preț", să avem meciuri spectaculoase dar jucate numai în limitele regulamentului. Și doresc ca în acest sezon să cucerească campionatul și cupa echipa cea mai bună, care desigur nu e alta decît... „Steaua".

PUIU CĂLINESCU:

O zicală bătrînească spune: „Picătură cu picătură se face balta mare!". Nu știu dacă asta are o legătură cu returul campionatului, dar voi căuta să fac o apropiere, iar dacă se va lovi ca mingea-n bară, cer cuvenitele scuze. Dacă o echipă de fotbal, indiferent că e Rapid, Dinamo, Steaua, Farul, Petrolul sau, mă rog, Progresul (căruia îi doresc să nu intre în a doua literă a alfabetului), ar marca un gol colo, un gol dincolo nu s-ar face o baltă dar, cu fiecare gol în plus, s-ar dovedi mai puține goluri în pregătire.

ION BĂLĂNESCU — antrenor federal:

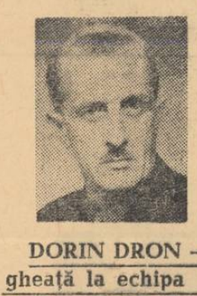

Dorințele mele în noul sezon fotbalistic sînt legate de activitatea echipelor de juniori. În toamnă campionatul juniorilor ne-a oferit cîteva aspecte nedorite cum au fost unele acte de indisciplină și, mai ales, neprezentarea multor echipe la meciurile programate. Doresc și aștept ca toate acestea să dispară din activitatea competițională, iar cît mai mulți juniori să se impună promovării în prima categorie.

DORIN DRON — actor, fost jucător de hochei pe gheață la echipa Steaua, ani de-a rîndul portar al echipei naționale:

Jucătorii de fotbal nu-și pot închipui cît de mare este nerăbdarea cu care actorii așteaptă redeschiderea campionatului și cu cîtă pasiune urmăresc pregătirile diferitelor echipe. Cel puțin la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra" discuțiile interminabile dintre actori, presărate cu argumente (întotdeauna perfecte), glume și mici răutăți (dulci), au ajuns la punctul culminant. Acum, la deschiderea noului sezon fotbalistic, gîndurile mele se îndreaptă spre foștii mei colegi de sport, adică către echipa Steaua, de la care aștept o evoluție artistică, plină de farmec.

M. PETESCU — jucător la echipa Steaua:

Am terminat de curînd facultatea de chimie industrială. În luna iulie voi da examenul de stat. Deci o primă dorință ce aș dori-o realizată în noul sezon este aceea de a lua cu bine examenul de stat. Cît despre fotbal, doresc ca să jucăm din ce în ce mai bine și să reciștigăm titlul de campioană.

IURIE DARIE:

Numai cine a jucat fotbal, știe ce înseamnă „fotbal"! E ușor să stai în tribună și să dai sfaturi: „Trage! Acum trage!" sau „Paseaz-o, dă drumul la minge" sau „Direct... așa, în poartă!". Eu am jucat fotbal (nu numai în filme) și am simțit în fața porții goale, același trac ca în seara celei mai mari premiere. Și atunci, în fața porții, de la 5 metri m-am „bîlbîit" și am tras direct... peste bară. La teatru am știut să-mi înving tracul și să nu mă bîlbîi în scena cea mare (dar asta după 12 ani de meserie) lucru pe care-i sfătuiesc să-l facă și jucătorii noștri de categoria A. Condiții excelente există, jucători talentați avem, spectatori entuziasmați, ce să mai vorbim! Atunci de ce să nu fie fotbal de calitate!?! Desigur că în retur va fi. Eu o doresc din toată inima.

SANDU VICTOR — responsabilul cinematografului „Republica":

Sînt nelipsit de la meciurile de fotbal și îi cunosc personal pe foarte mulți dintre cei care evoluează pe gazon. Unii dintre ei vin să vizioneze cu regularitate filmele ce rulează la noi. Aș dori ca în noul sezon să-i văd jucînd cît mai bine. Totodată să-i văd cît mai des în sala de spectacol a cinematografului nostru. Poate că atunci nu o să mai citim în presă lucruri neplăcute despre viața extrasportivă a unora dintre fotbaliști.

ARMAND STAMBULIU — regizor la Teatrul Național „I. L. Caragiale":

Pe terenurile de fotbal mă aflu în fiecare duminică sau în calitate de arbitru sau în aceea de suporter pasionat al echipei Progresul. Nu-i glumă! Țin chiar cu Progresul și asta din toată inima! Am venit cu ei din B și nu vreau să facem calea-întoarsă. De aceea doresc ca în noua ei formă întinerită și „Ozon"-ată echipa mea favorită să fie în retur o adevărată revelație, astfel încît să nu mai sufăr ironiile colegilor din teatru. (Am rămas în teatru singurul suporter al Progresului).

CRONICĂ RIMATĂ

REDIVIVUS

Nu mai vreau să reînceapă!
Nu mai vreau să merg la meci
După ultima etapă
M-am imunizat pe veci.

Nu accept în calendare
Nici un nou campionat.
Fără nici o remușcare
Cer să fie desființat!

Fotbalul e sport? Confuzii...
E o glumă fără haz.
Un pretext de vagi iluzii,
Sau o lampă fără gaz.

Nu pricep atîta vreme
Ce microb m-a molipsit,
Ce atavice blesteme
Din senin, m-au țintuit

Să îmi turbur existența
Împlintat pe stadion,
Să semnez aici, prezența
Pe caietul de gazon.

Ce miraj m-a scos din fire?
(Mi-am făcut și analize)
Să mă duc la întîlnire
Cu nevroza în reprize...

Cu duminici cînd în fugă,
C-un pachet la subsuoară,
Mă zbăteam ca o zvîrlugă
Să ajung la prima... bară.

Oaidă cînd pornea în trombă
Așteptam să văd minunea.
Reușea din prima bombă
Să îmi crească tensiunea.

Urmăream uimit prin spații
Traiectoria-n picaj,
Poposită în vibrații,
În tabela de marcaj.

Un autogol din sute,
Fără nici un echivoc
Îl ghiceam pe nevăzute,
Căci știam că e Motroc.

11 metri? Ce delicii,
Șutul cînd pornea din plin,
Fără multe artificii
Propulsat de Constantin.

Se uimea și spectatorul
De plonjonul lui terestru,
Remarcînd că profesorul
A ratat ca un maestru.

Scumpe amintiri subtile,
Cu același cald ecou,
Vă aștept de luni de zile
Să vă întîlnesc din nou.

Iarba mingile balonul
Cu înfiorări discrete,
Iar se umple stadionul,
Iar e coadă la bilete!

Iar mi-a revenit elanul,
Chit că muza, supărată,
Îmi va inspira la anul
Tot o cronică rimată!

D. TABACU

Pe teme de sezon

de Dan DEȘLIU

Nici n-a mijit bine colțul ierbii, și sportivii sezonieri încep să-și pregătească primele starturi. Nu-i vorba numai de fotbaliști — practic, oamenii balonului rotund n-au prea avut vacanță — sau de rugbiști, ale căror turnee iernatice s-ar cuveni să devină tradiționale: e vorba, în primul rînd despre acele discipline în care performanța reprezintă doar creasta valului, căci temeiul îl alcătuiesc cei mulți și anonimi. Bazinele acoperite nu vor înlocui niciodată pelicula vie a lacului, meandrele riului, pe sub anini și sălcii plîngătoare, briza sărată a mării, tainică invitație la infinit... Caiacul, schifful, canoea, grațioase făpturi de origină exotică, tînjesc de dorul mediului acvatic, ca niște arcușuri despărțite de vioară.

Promenada în jurul Mangaliei, sau antrenamentul la home-trainer, sînt departe de a egala, în sufletele cicliștilor senzația goanei îndrăcite pe zeci și sute de kilometri, peripețiile eroi-comice ale unei alergări cu profil variat, ambianța dramatică a curselor pe etape. În ciuda motorizării intensive, bicicleta continuă să fie „mica regină" a șoselei; dacă — din păcate — cea mai importantă competiție internă nu poate reuni astăzi peste șaptezeci de alergători — sute de mii de vehicule cu două roți străbat necontenit drumurile țării, ceea ce ne îngăduie să nădăjduim că, totuși, cine știe...

În sfîrșit, pe măsură ce zăpada bate în retragere, organizîndu-și ultima rezistență în preajma piscurilor (anul ăsta, pe cît se pare, norii au dus o veritabilă campanie de economii) și melancolizînd la culme pe adepții schiurilor și ai tălpicelor metalice, călătorii cei mulți din satele și din orașele Rominiei scrutează văzduhul, în speranța unei grabnice statorniciri a stihiilor.

Cum s-or zvînta cărările sub răsuflarea austrului, prieteni șesului și ai luncii, ai brînelor de piatră, și ai zăvoaielor dintre dealuri vor porni, la capătul săptămînii, către zarea învecinată. Aceștia, care preferă să converseze cu orizontul și cu stînca, în loc să-și îmbîcsească spiritul în afumători colective, ticsite de larmă, sudoare, lămpi fluorescente, alligali etc. — aceștia sînt, după mine, temeiul talazului din care se înalță uneori performanța sportivă.

ȘAH

Virgil Zaharescu (București) cîștigătorul celei de-a II-a ediții a „Cupei Magazin"

Locul	Numele	Localitatea	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Virgil Zaharescu	București		1	0	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	1	12,5 puncte
2-3	Mihai Candin	Sibiu	0		½	1	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11,5 „
2-3	Mircea Dabija	Cîmpina	1	½		1	½	½	1	1	1	1	0	1	1	1	1	11,5 „
4	Nic. Ștefănescu	București	0	0	0		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11 „
5	Alfred Schochter	Suceava	0	½	½	0		1	1	½	½	1	1	1	1	1	1	9,5 „
6	Dan Nitescu	București	0	½	½	0	0		0	1	1	1	1	1	1	1	1	9 „
7	Eugen Hang	Cluj	½	0	0	0	0	1		0	½	1	1	1	1	1	1	8 „
8	Teodor Munteanu	Bîrlad	0	0	0	0	½	0	1		1	1	0	1	1	1	1	7,5 „
9-10	Suzana Makai	Oradea	0	0	0	0	½	0	½	0		½	½	1	1	1	1	6 „
9-10	Paul Popescu	București	0	0	0	0	½	0	0	0	½		1	1	1	1	1	6 „
11	Ioan Goța	Mediaș	0	0	0	0	0	0	0	1	½	0		1	1	1	1	5,5 „
12	Matei Pîrvu	Făgăraș	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0		1	1	1	4 „
13	Adrian Ionescu	București	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		1	1	2 „
14	Nic. Popa	Orăștie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		1	1 „
15	Romeo Nestianu	Brăila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0 „

După aproape cinci ani de zile de la începerea ei, a doua ediție a concursului popular de șah prin corespondență „Cupa Magazin" ia sfîrșit cu victoria meritată a lui Virgil Zaharescu din București. Bun tactician, Zaharescu a cîștigat o grupă din sferturile de finală (cu 6 puncte din 6 posibile), o grupă din semifinale (din nou fără pierdere: 8 puncte din tot atîtea posibile!)) și, în finală, în compania unor adversari experimentați, a reușit să cîștige 12 partide, să remizeze una și să piardă, de asemenea, numai una. O performanță, fără îndoială, valoroasă, care dovedește seriozitatea și maturitatea analizelor sale, calități pe care învingătorul „Cupei Magazin" le-a confirmat și în cadrul turneelor individuale ale campionatului european prin corespondență, unde a cîștigat o grupă, calificîndu-se pentru turneele de categoria I.

O ilustrare a jocului său oferă s partida cîștigată în finală la Miha Candin. În deschiderea sicilană alea să de adversarul său, Zaharescu a adoptat o variantă mai rar jucată t turneele oficiale — gambitul Morr — care constă în sacrificarea unu pion pentru inițiativă în atac. După serie de manevre, ambii jucători a pornit atacul pe flancul regelui. Sub estimînd valoarea coloanei deschise aflată sub controlul albului, Candi a încercat să-și pună regele la adă post efectuînd rocada mare. Zaharesc a exploatat prompt inexactitatea par tenerului său printr-un sacrificiu d cal 18. C d 5! (acceptat), a mai oferi un sacrificiu de nebun 20. N: a6! (ne acceptat) și a mai dat, temporar, u turn (26. T: e7!), reușind să intre în tr-un final cîștigat. Iată mai jos a ceastă partidă:

Partida nr. 12

Cu albele: VIRGIL ZAHARESCU — Cu negrele: MIHAI CANDIN

1. e4, c5	10. Ne3, a6	18. Cd5!, e:d5	32. Tc3, Te8
2. d4, c:d4	11. Tfd1, Dc7	19. e:d5, Ce5	33. Te3, Ta8
3. Cf3, Cc6	12. Tac1, Cf6	20. N:a6!, Rb8	34. Tf3, f6
4. c3, d:c3	13. Cd4, Nd7	21. d:c6, C:c6	35. g:f6, g:f6
5. C:c3, d6	14. g4, h5	22. Nb5, Dd7	36. N:f6, Tf8
6. Nc4, e6	15. C:c6, N:c6	23. N:c6, b:c6	37. Rg2, Tf7
7. o-o, Ne7	16. g5, Cg4	24. Td3, Tc8	38. Nd4, Te7
8. De2, Cf6	17. Nf4, 0-0-0?	25. Te3, Tc7	39. a4, Td7
9. Nf4, Ch5		26. T:e7!, D:e7	40. Nc5, Tg7+
		27. D:e7, T:e7	41. Rh3, h4
		28. N:d6+, Rb7	42. Te3, Tg1
		29. N:e7, Ta8	43. Te7+ și negrul
		30. a3, Ta4	cedează.
		31. b4, Ta8	

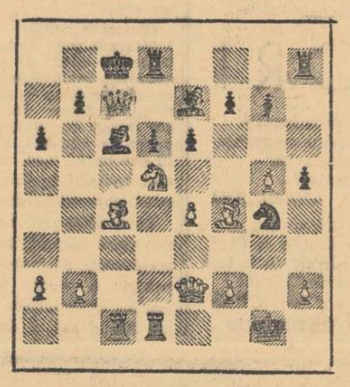

★

Locurile următoare, decise prin re zolvarea unor contestații de către Co misia de specialitate din cadrul fede rației și prin adjudecarea partidelo rămase neterminate de către candi dat maestrul Sergiu Samarian, au re venit pe merit unor jucători cu stagi în jocul prin corespondență, care a realizat o serie de partide valoroase Candin, Dabija, Ștefănescu. Mai slabe sub posibilități, au fost rezultatele ob ținute de Eugen Hang, Suzana Mak și Paul Popescu.

Eventualele contestații se primes pînă la 30 martie 1965.

Caricaturistul GHEORGHE CHIRIAC ne-a făcut trei declarații:

— Aș dori să nu mai am ocazia să spun:

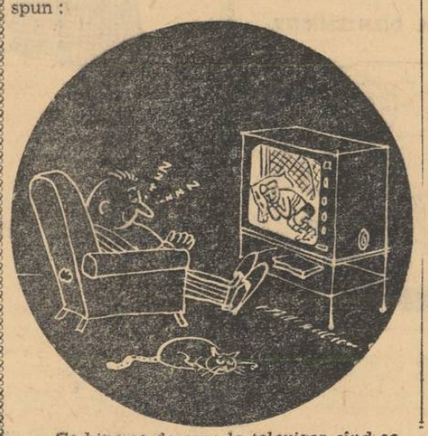

— Ce bine se doarme la televizor cînd se transmite un meci!...

...Să nu mai am discuții cu secretarul de redacție în privința formatului desenelor, ca în scena de mai jos:

Secretarul de redacție: — *Iar mi-ai făcut un desen pe „înalt"!*

...Iar ca încheiere la fabulația de alături să nu se întîmple ca mai jos:

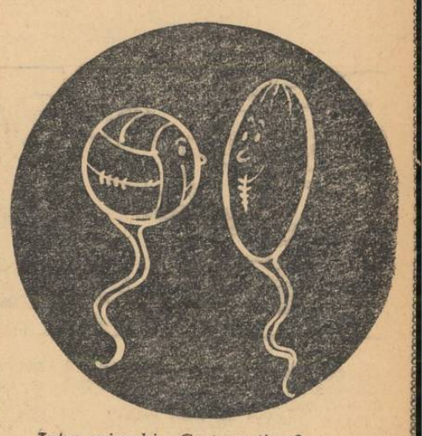

Între microbi: *Ce-i cu tine?* — *Mi-am schimbat profilul!...*

Intre primăvară și vară nu prea știm ce să îmbrăcăm. Cu toate că la noi această perioadă este foarte scurtă, cele trei rochii pe care le prezentăm ne vor fi de mare folos, avînd fiecare cîte două forme de prezentare.

Depinzînd de grosimea materialului, precum și de alți factori — neomițînd nici chiar previziunile meteorologice — se va face modelul mai „ușor", fără mineci și cordon sau celălalt...

Desene de Tanți PFENNINGS

Curățirea blănurilor din fibre sintetice

Îndurile de față se referă atît la hainele din fibre sintetice cît și la căciulile confecționate din blănuri realizate din aceste fibre. Curățirea se face prin spălare cu detergenți sintetici (p Alba — lux sau Perlan) în apă călduță de 35 — 40 grade. (Feriți-vă de a spăla blănurile sintetice cu apă fierbinte, căci riscați să le deteriorați). După ce ați înlăturat blana în soluția de spălare, frecați-o ușor cu o perie de haine în direcția firului. După această operațiune, urmează clătirea în apă călduță, apoi clătirea în apă rece. Îndepărtarea apei se face prin presare fără răsucire, după care blana se perie sau se piaptănă din nou în direcția părului.

Uscarea se face prin atîrnarea pe un umeraș la temperatura camerei, departe de sursele de căldură (calorifer, sobă etc.) și de razele soarelui. După uscare periați (sau pieptănați) din nou blana pînă ce obțineți aspectul ei inițial.

Ghiduri gospodinei

Meniul săptămînii

— Borș cu carne ; mîncare cu castraveți — mămăliguță ; compot de pere.

— Salată de sfeclă cu hrean ; orez cu caşcaval ; strudel cu mere.

— Mazăre sote cu frigănele ; friptură la grătar — murături ; fructe.

— Cartofi la cuptor cu smîntînă ; tocană de legume ; cremă de zahăr ars.

— Supă cu găluști de griș ; rasol cu hrean ; compot de caise.

— Omletă cu ceapă ; ghiveci de post ; plăcintă cu brînză de vaci.

— Sufle de caşcaval ; carne cu varză ; tort (desert) cu cremă de ciocolată.

CÎTEVA PREPARATE DIN OREZ

— Orez cu caşcaval —

250 g. orez, 100 g. grăsime, de preferință unt, 1—2 cepe, sare. Se curăță orezul și cu o jumătate de oră înainte de a se servi masa se încinge grăsimea în care se pune ceapa tocată mărunt. Se lasă să se coloreze după care se răstoarnă și orezul pe care-l lăsăm și pe el să se prăjească puțin. Peste tot turnăm zeamă de carne — dacă avem — sau numai apă. (La o ceașcă de orez se toarnă 2 cești de apă.) După aproximativ 20—25 minute orezul este fiert. Deasupra radem 100—150 g. de caşcaval și se mai pune o nucă sau două de unt. Se servește imediat.

— Orez cu jambon —

250 g. orez, 1—2 cepe tăiate mărunt, 750 g. zeamă de carne, zarzavat sau apă, 2 linguri de jambon tăiat mărunt, cîteva bucățele de unt și cîteva păstăi de fasole verde (conserve), piper (alb). Orezul se înăbușe în grăsime împreună cu ceapa puțin rumenită, sare, piper și jambonul mărunțit. Deasupra se adaugă zeamă de carne. După 20—25 de minute, cînd este de acum fiert se pune și fasolea. Peste tot mai presărăm cîteva bucățele de unt.

— Orez milanez —

250 g. orez, 3 linguri de ceapă, tăiată mărunt, 100 g. unt, 750 g. zeamă de legume sau apă. Se prăjește orezul cu ceapa în unt. Se toarnă zeama de legume peste orez, se lasă să scadă timp de 20 minute. La el se adaugă 100 g. limbă afumată tăiată mărunt și 100 g. șuncă — mărunțită. Cînd se servește la masă se toarnă deasupra un sos de roșii mai picant.

— Orez cu mazăre —

Orezul se prepară ca de obicei la care adăugăm însă și mazărea sote înăbușită în puțin unt. Acest preparat se servește ca felul I Lîngă el se pot așeza cîrnăciori prăjiți, parizer prăjit etc.

Coltul CELOR MICI

CIUȘ - CIUȘ

Desene de Gh. CHIRIAC

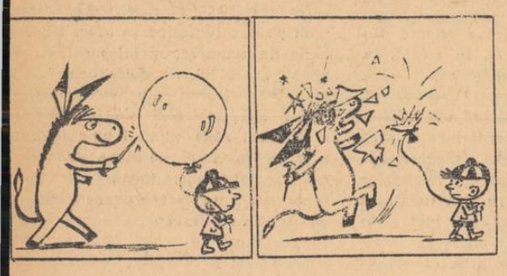

Vrăbiuța

...rna aspră, iarna grea,
...întins covor de nea.
...erul la ferestre țese
...înduri de perdele dese
...ă nu poți vedea deloc.
...ine bate-n geam: „Cioc, cioc"?
— Vrăbiuță, tu erai?
...ii să-mi ceri puțin mălai
...firimituri de pîine?
...m să-ți dau și azi și mîine.

Cît va fi zăpada mare
Să n-ai grijă de mîncare
Că și iarna asta rece
Nu mai ține mult și trece
Și-așa într-o bună zi
Primăvara va veni.
Hei, atunci găsești tu hrană
Prin grădină și poiană.

Florin IORDACHESCU

GHICITORI

...știut de-o lume-ntreagă
...-a mîncat iezii lui Creangă
...l ce-și ține teapăn gîtul
...tiți cum se numește?
(LUPUL)

...pa cînd îngheață bine
...doar atunci le iei cu tine
...a un mînz te duc călare
...u pe șa, ci în picioare!
(PATINELE)

Se pricepe să înfrunte
Greul mersului pe munte
Pe acest echilibrist
Cum îl cheamă?...
(ALPINIST)

Pe covorul alb și moale
Te va duce-n zbor la vale
Înspre deal în drum te lasă
Nu se mișcă decît trasă!
(SANIUȚA)

Șt. FATULESCU

SFATURI COSMETICE

Pentru a avea ochi frumoși trebuie înainte de toate să avem ochi sănătoși, echilibrul fiind considerat ca unul dintre organele cele mai expresive căruia trebuie să-i acordăm îngrijiri zilnice și perseverente.

În primul rînd, nu trebuie să-i obosim printr-o muncă concentrată, de lungă durată, la o lumină slabă. Dacă simțim că ochii încep să ne doară îi vom închide pentru cîteva clipe.

Pierderea nopților, fumatul nerațional, cafeaua în exces, localurile pline de fum sînt dușmani ai sănătății ochilor noștri ducînd la apariția cearcănelor, a pungilor de sub ochi, a iritației pleoapelor etc.

Oboseala ochilor poate fi înlăturată prin comprese alternative calde și reci care au efect înviorător sau prin repaos de circa 1/4 de oră într-o încăpere întunecoasă. Un somn îndelungat, comprese de mușețel, plimbările în aer curat, sînt, de asemenea, remedii prețioase împotriva oboselii ochilor.

Dacă obișnuim să fumăm sau dacă lucrăm într-o cameră unde se fumează mult, pentru a evita usturimea ochilor se impune aerisirea cît mai deasă a încăperilor respective. De asemenea, înainte de culcare, vom avea grijă ca dormitorul să fie cît mai aerisit.

Ochii trebuie ocrotiți și de razele prea puternice ale soarelui cu ajutorul ochelarilor cu lentile de bună calitate. Desigur că nu trebuie să exagerăm și să deprindem ochii cu ochelari de soare de dimineață și pînă seara deoarece în acest caz, ei nu vor mai putea suporta nici lumina obișnuită. Dacă vizionăm în mod curent emisiunile de televiziune, pentru a evita oboseala ochilor ne vom așeza cît mai departe de ecran. Obiceiul de a citi în vehicule care zdruncină (tramvai, tren, mașină) este dăunător ochilor și trebuie evitat.

Ochii sănătoși pe care nu-i machiem, este suficient să-i tamponăm la sculare cu apă rece care în afară de efectul înviorător contribuie și la întărirea mușchilor. Seara, înainte de culcare, ochii vor fi spălați cu apă obișnuită, iar după uscare, pentru evitarea ridurilor „laba gîștei" vom efectua tapotări ușoare cu vîrful degetelor unse în prealabil cu o cremă hrănitoare. Această operație va fi cît mai gingașă pentru a nu întinde pielea care în această regiune este foarte sensibilă.

Dacă oboseala a lăsat urme sub formă de pungi sau cearcăne le putem atenua prin aplicarea de comprese călduțe cu apă sărată sau cu infuzie de rosmarin. Dacă ochii sînt roșii aplicați pe pleoape comprese călduțe îmbibate într-o infuzie din 5 g albăstrele, 5 g mușețel și un vîrf de cuțit de acid boric la 100 g apă.

Frumusețea ochilor este legată de frumusețea genelor și sprîncenelor. Pentru a avea gene lungi le vom peria în fiecare seară cu ajutorul unei periuțe înmuiată într-un amestec de ulei de ricin 4 g, vaselină 10 g, acid galic 1 g, iar sprîncenele le vom epila cu regularitate în partea de dedesupt.

Anca BOGDAN

MEDICUL vă sfătuiește

CUM GĂTIM ȘI CUM MÎNCĂM (I)

În ultimă instanță, bucătăria este o artă chimică, care prelucrează combustibilul chimic al organismului. Acesta este motivul pentru care este necesară și în gastronomie și gastrotehnie, ca și în toate celelalte activități umane, stabilirea unor reguli științifice, a căror încălcare se sancționează cu cea mai neplăcută și mai imprevizibilă dintre sancțiuni: pierderea sănătății.

În primul rînd la baza oricărei bucătării trebuie să stea principiul curățeniei absolute și utilizarea alimentelor proaspete, necontaminate. Carnea, peștele, zarzavaturile, se curăță separat și o dată curățate se gătesc imediat. Spălarea alimentelor se face energic, sub curent de apă, dar ele nu vor fi lăsate nici o dată să stea în apă, pentrucă pierd în această toate principiile lor hrănitoare. Pentru acelasi motiv, mîncarea se consumă toată o dată (nu se reîncălzește) și se fierbe la întuneric (cu capac) și în mediu acid; toate aceste condiții crută vitaminele păstrînd alimentelor întreaga lor valoare nutritivă.

Practic, alimentele sînt supuse, schematic, la 4 feluri de acțiune a căldurii: fierberea în apă (100°), fierberea în uleiuri sau grăsime animală (200 °), expunerea directă la radiații (300 °), fierberea în vapori (temperatură combinată cu presiune).

Fierberea

Fierberea cărnii se poate face în două feluri, după rezultatul pe care vrem să-l obținem.

Dacă vrem să obținem pe lîngă carnea fiartă și un lichid gustos și bogat în substanțe hrănitoare care să treacă din carne în apă (supă, aspic) vom introduce carnea în apă rece, încălzind-o treptat la foc moale. Substanțele hrănitoare vor trece direct din carne în apă cu cît temperatura va crește, căldura ajutînd foarte mult la dizolvarea substanțelor din carne și la ruperea membranelor celulare; țesutul conjunctiv (tendoanele, pielițele) se moaie cel mai mult în acest fel de preparare, fibrele musculare devenind mai fragede.

Dacă vrem să păstrăm în carne cele mai multe principii (gustoase) și nutritive și nu ne interesează lichidul de fierbere, atunci introducem carnea în apă clocotită, lăsînd-o să fiarbă un timp variabil. În acest din urmă caz, prin contactul cu apa foarte fierbinte, se formează la suprafața bucăților de carne o crustă (o coaje) de coagulare (închegare) care nu mai permite ca substanțele să treacă în apă. Evident că pentru supe vom folosi carnea care nu o consumăm ca „bucăți" (tendoane etc.) extrăgînd din ea maximum de substanțe nutritive, iar prin al doilea mod vom prepara carnea de bună calitate.

Cînd țesuturile de fiert sînt sfărîmicioase și moi (pește, ouă, creier) atunci le vom pune tot în apă clocotită care însă s-a acidulat în prealabil cu oțet sau vin alb. În nici un caz nu se va folosi pentru aceste alimente bicarbonatul care este recomandat la fierberea legumelor în apă dură.

OREZUL ȘI FĂINOASELE se aruncă la fel în apă clocotită, pentrucă dacă s-ar pune în apă rece care fierbe treptat, va trece tot amidonul din ele în apă și vom avea la sfîrșit un fel de pap foarte puțin arătos și foarte puțin gustos. De asemenea, apa va fi multă cantitativ, aruncîndu-se după prima fierbere.

VEGETALELE (legume, cartofi, leguminoase, rădăcinoase) se fierb în apă rece la început

În cazul apelor dure, cu multe săruri de calciu (sulfat) vegetalele rămîn tari, motiv pentru care trebuie adăugat puțin bicarbonat de sodiu care precipită calciul și permite acționarea optimă a căldurii.

GRĂSIMILE de fiert în apă sînt animale (slănina) sau vegetale (uleiurile).

Cea mai importantă pentru bucătăria modernă, igienică, este aceasta din urmă, adică prepararea „a la grec" cu ulei fiert în apă; savoarea și aroma alimentelor nu se modifică, la fel ca și valoarea lor alimentară. Scad numai pericolele atero-sclerozei și hipertensiunii arteriale. Procentul de grăsimi animale necesare omului este astfel perfect satisfăcut prin grăsimile conținute în carne, brînză, ouă, fără să fie nevoie să adăugăm ca atare untura, untul, seul. În plus un mare avantaj este faptul că acest mod de preparare nu crește temperatura peste 100 ° și uleiul nu este transformat în derivați periculoși.

Dr. N. CHIOTAN

Indicațiile și contraindicațiile băilor de aburi

Încă din cele mai vechi timpuri aburul era apreciat pentru acțiunea sa reconfortantă. Romanii, de pildă, foloseau cu multă convingere băile de aburi ca mijloc de refacere a organismului, iar împăratul Caracala, care era vestit pentru construcțiile sale de băi publice, nu neglija niciodată să introducă instalatii speciale pentru producerea și utilizarea aburului în aceste edificii.

În prezent, aburul este folosit fie sub formă de băi generale, cu sau fără inhalarea vaporilor de apă, fie sub formă de băi parțiale aplicate pe o regiune limitată a corpului.

Băile generale de aburi cu inhalarea vaporilor se efectuează în unele băi publice cu săli anume amenajate în acest scop. Persoanele sănătoase, rezistente și obișnuite cu astfel de procedee hidroterapice se pot așeza pe băncile de sus ale încăperii, unde cantitatea de abur este mai mare. Cei care fac pentru prima oară astfel de băi e bine să se așeze la început pe băncile de jos, pînă se obișnuiesc. Apoi treptat pot fi folosite și băncile superioare. Baia generală de abur durează 10-30 minute. La terminarea băii este util să se facă un duș rece de scurtă durată (5-10 secunde) pentru a opri transpirația excesivă care se produce în timpul băii și a restabili tonusul vascular. La sfîrșit se recomandă 15-30 minute de odihnă în cabină.

Băile generale de aburi cu inhalarea vaporilor sînt contraindicate suferinzilor de hipertensiune arterială, angină pectorală, insuficiență cardiacă, astm bronșic, tuberculoză pulmonară.

În ceea ce privește băile parțiale de aburi, acestea constituie un prețios factor de tratament ajutător în nevralgii, gută, reumatism, intoxicații profesionale, precum și în unele tulburări provocate de hipotiroidism, obezitate,

Dr. I. LEGIC

Noutăți MEDICALE

TOT MAI MULȚI MICROBI s-au obișnuit astăzi cu antibioticele uzuale, crescînd și înmulțindu-se nestingheriți în prezența acestora. A devenit o necesitate stringentă obținerea de antibiotice noi, care să fie eficace în condițiile actuale. GENTAMICINA (un antibiotic descoperit și experimentat recent) și-a confirmat eficacitatea față de germenii care se găsesc obișnuit în infecțiile intraspitalicești. În Anglia a fost descoperit un nou antibiotic: CEPORINA. Rezultatele sale sînt foarte rapide, iar toxicitatea este practic nulă. Cele mai bune rezultate s-au obținut în infecțiile renale și cele prostatice. Dacă totuși unele infecții aparent vindecate recidivează, aceasta se petrece din cauză că antibioticele întrebuințate nu omoară realmente bacteriile infecțioase. Microbii nu sînt decît paralizați și în unele cazuri redeșteptîndu-se își recapătă virulența. Cel mai bun mijloc de a remedia aceste inconveniente este, după unii, întrebuințarea simultană a două antibiotice.

MULȚI LOCUITORI AI PLANETEI NOASTRE sînt nemulțumiți că dinții pe care-i poartă, nu au o culoare atît de albă care să corespundă nivelului cerințelor. Recent, s-a pus la punct o metodă foarte bună pentru a remedia „culoarea urîtă" a danturii noastre, întrebuințîndu-se hidroperita (35% apă oxigenată și 65% uree). După ce se aplică acest preparat, dantura este iradiată cu o lampă solară timp de 10 minute și rezultatele — după cei care au folosit-o — sînt excelente.

„CAUZELE ANESTEZIEI" încep să fie astăzi explicate diferit față de unele explicații anterioare. Acum se consideră că anesteziul modifică compoziția moleculei de apă din creer, în sensul că moleculele anesteziculul se combină cu cele de apă, formînd un fel de „cușcă" apărătoare, și care slăbește considerabil activitatea electrică a creerului. Unindu-se între ele, aceste cuști constituie baraje importante, ce se opun trecerii curenților electrici normali ai creerului.

MEDICINA MODERNĂ vindecă tot mai multe din defectele organice sau funcționale ale oamenilor. La universitatea din Ohio se întrebuințează cu succes un aparat care permite corectarea greutăților de pronunțare — fie că sînt de ordin psihologic — fie că sînt de ordin mecanic (poziția normală a dinților). Pentru fiecare literă sînt prezentate 4 pronunțări diferite pe care bolnavul le poate utiliza pentru a se corecta.

METODĂ NOUĂ ÎN LUPTA CONTRA TETANOSULUI. Tetanosul a rămas o boală destul de gravă, în special în cazurile cînd bolnavul se prezintă tardiv la medic. În epoca noastră s-au obținut noi succese în vindecarea acestei boli, folosind „camerele de oxigen". Bolnavul este introdus într-o cameră de oxigen pur ce are o presiune de 2 ori mai mare decît presiunea atmosferică normală; în acest fel oxigenul pătrunde în părțile infectate anihilînd și omorînd bacteriile, pentru care oxigenul este vătămător.

Gh. BUNGHEZ

Aventurile lui Zgribulici

de M. DJENTEMIROV

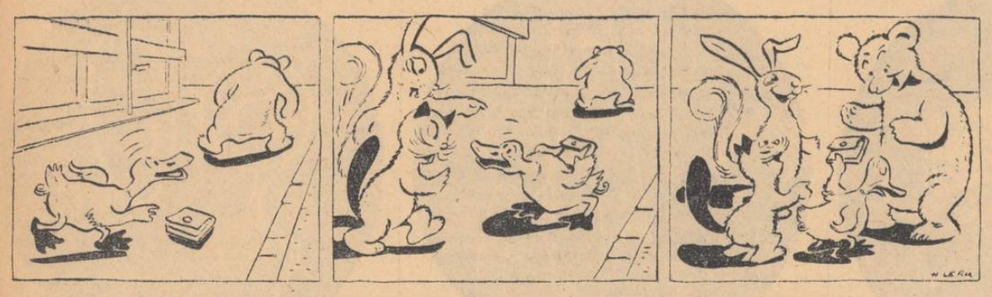

E vesel Mac: — Vai, tocmai eu
Să dau pe drum de-un portmoneu!
N-o fi cumva al dumnealui?
A fost cîndva! Al meu acu-i!

Pe loc îl prindem cu și Moț:
— Te porți întocmai ca un hoț!
Știi doar al cui e! Nu-i așa?
Ori faci pe prostul dumneata?

Zîmbește Ursul și întreabă:
— Cum l-ați găsit așa deodată?
— E foarte lesne de ghicit:
Găsind... pe cel ce l-a găsit!

Desene: E. LERU

Îmbrăcămintea de toate zilele cea mai practică este aceea cu caracter sportiv, care în plus, este și elegantă. Iată cîteva sugestii pentru pardesie, sarafane, rochii, costume, potrivite vîrstei de 10—14 ani.

Desene de Raia SOLOMONICA

Cămăși de noapte

se pot face în multe feluri: unele cu plastron ca o bluză, altele ca un halat lung încheiat de sus pînă jos, unele cu anumite croieli părînd chiar rochii în toată regula. Broderii, tigheluri și ceva funde și nasturi dau nota personală; să nu fie însă prea multe.

RIK AUERBACH

— Aș vrea un pantofior, micuț, ușor...
— Știți, noi... nu ținem mărțișoare!

— Doctorul mi-a recomandat insistent să încetez cu chefurile!
— Care doctor?
— Ăla care stă... deasupra noastră!...

— Nici asta nu-i bună. Aveți numai pălării mici!
— Nu-i nimic, vă dau... două!

— Mîine deschidem!
— Sigur?
— Categoric! Poimîine intrăm în inventar!

S. NOVAC

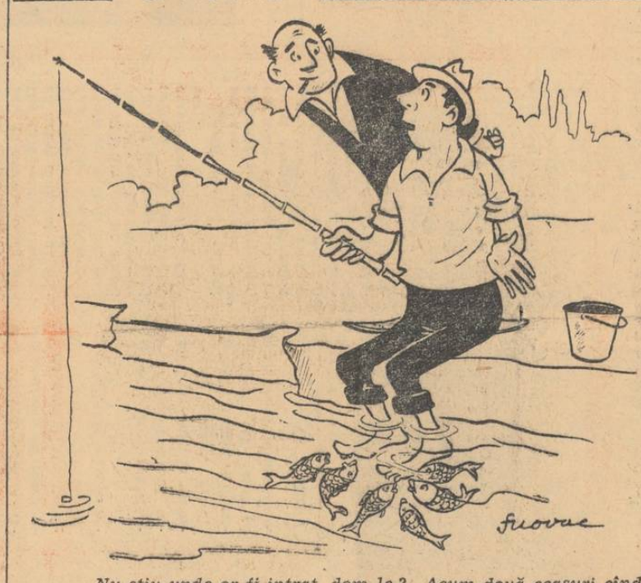

— Nu știu unde or fi intrat, dom-le? Acum două ceasuri cînd am venit era balta plină de ei!...

UMORUL ALTORA

Un agent de circulație fluieră după un șofer.

— Nu aveți aprins becul roșu de la spate, trebuie să vă închei un proces verbal de contravenție.

— Ba da, protestează șoferul, am unul, numai că s-a stins.

La care agentul răspunde:

— Mai bine să n-aveți niciunul, dar să fie aprins.

★

— Acuzat, trebuia ca îndată ce ai găsit punga cu bani s-o duci la comisariat.

— Așa am și făcut, domnule judecător, dar am găsit comisariatul gol.

— Bine, dar a doua zi?

— A doua zi punga era goală.

★

În munți, pe malurile unui lac pitoresc, ghidul vorbește celor veniți la odihnă: — Iar de aici, domnilor, atunci cînd malul celălalt este vizibil înseamnă că a doua zi va ploua.

— Dar dacă nu se vede?

— Înseamnă că a și început ploaia.

★

S-au întîlnit doi prieteni.

— Unde te grăbești așa? întrebă primul.

— Vreau să ajung cît mai repede acasă, răspunse celălalt. Am cumpărat soției o pălărie și vreau să ajung pînă nu se schimbă moda.

Conferință aproape științifică despre pietoni

Pietonul este o ființă care atunci cînd se află în oraș cu treburi trăiește pe trotuar. Dacă nu se află pe trotuar, ci în mijlocul străzii riscă să nu mai trăiască chiar atît de sigur...

Pe trotuar, în partea opusă bordurii, pietonul găsește vitrine, magazine, cinematografe, coșuri pentru hîrtii, în care unii cetățeni aruncă din greșeală hîrtiile, într-un cuvînt, pe trotuar, pietonul găsește tot ce-i trebuie. În mijlocul străzii, pietonul găsește tot ce nu-i trebuie: taxiuri, furgonete, tramvaie, autobuze. Bineînțeles de toate aceste mijloace de locomoție nu are nevoie cînd, din neatenție, se trezește în mijlocul străzii. Cînd are nevoie de ele pietonul nu le ia din mijlocul străzii, ci din stație dar atunci nu prea le găsește. În schimb, aceste mijloace de locomoție nu îl iau pe pietonul nedisciplinat din stație, ci din mijlocul străzii. Îl iau și îl duc trei, patru, sau cinci metri, pînă cînd pietonul, în loc să spună „am ajuns la capul liniei", spune „am ajuns la vai de capul meu". Avantajul este că în această călătorie el nu scoate bilet. Scoate gemete.

Pietonii se împart în două categorii: pietoni disciplinați și pietoni nedisciplinați. Pietonii disciplinați se împart la rîndul lor în două categorii: prima categorie cei care circulă pe trotuarul sting, a doua categorie cei care circulă pe trotuarul drept. Cei din categoria a doua pot trece în categoria întîia și viceversa, cei din categoria întîia pot trece în a doua, dar numai prin locurile indicate de tăbliețele semnalizatoare. Cei care nu traversează prin aceste locuri intră în categoria a treia, numită și categoria „5 lei" sau categoria „proces-verbal".

Pietonul disciplinat este o specie foarte răspîndită și dacă ar exista numai această specie, n-ar exista conferința de față. Mai există însă și o altă categorie: pietonul nedisciplinat. Această categorie de ființe bipede trăiește pretutindeni, numai pe trotuare nu.

Specia „pietonul nedisciplinat" se împarte în mai multe subdiviziuni, după gravitatea accidentului: în mîini fracturate, în picioare rupte, în capete sparte etc. Există și o altă împărțire, la fel de științifică: 1) pietonul care trece la stop pe roșu; 2) pietonul care trece strada cînd nu-l observă milițianul; 3) pietonul care traversează strada cînd își închipuie că nu-l observă milițianul.

Cel care traversează pe roșu are ocazia să constate dacă boturile mașinilor sînt făcute din oțel dur, cu alte cuvinte dacă s-a respectat procesul tehnologic al fabricației caroseriei și dacă anvelopele și camerele au presiunea reglementară. Dacă respectivul pieton constată cu acest prilej vreo deficiență, el poate reclama aceasta la cel mai apropiat centru de reparații: „Colentina", „Brîncovenesc", „Urgență", „Colțea" sau la orice alt centru de reparații „Auto-moto".

Reparațiile se fac la secția chirurgicală și se execută în trei faze: 1) Aoleo, tovarășe doctor, mă doare de-mi sar ochii! La care medicul răspunde: „Nu-ți sar ochii, îți sare clavicula"; 2) Aoleu, cine m-a pus să trec pe roșu că am văzut albastru și am ajuns galben, și 3) Mulțumesc lui dumnezeu că am scăpat numai cu atît și vă rog să-mi spuneți cînd îmi scoateți ghipsul.

Omul-pieton nedisciplinat se mai împarte în alte trei subspecii, după felul accidentului pe care l-a provocat: 1) omul-Wartburg, atunci cînd e accidentat în doi timpi și trei cilindri; 2) omul-Fiat, accidentat în patru timpi cu suspensie între omoplați și 3) omul-motocicletă, care prezintă avantajul întrucît trece numai pe sub două roți.

Pietonul care traversează strada nereglementar, în speranța că nu-l observă milițianul și care a fost totuși observat, se împarte în următoarele categorii: 1) Tovarășe milițian, n-am știut că-i interzis pe-aici, sînt din provincie (deși are Buletin de București); 2) De ce să-mi faci proces verbal, tovarășe milițian? Ce? Dumneata nu stai în mijlocul străzii? 3) Tovarășe milițian, e ultima oară că mai traversez pe unde-i interzis. De azi înainte o să fiu atent. (O să traversez cînd nu mă observi.)

Ajuns acasă pietonul nedisciplinat decontează soției sale următoarele cheltuieli: 10 lei biscuiți, 10 lei parizer, 15 lei șvaițer, 5 lei traversatul străzii, total 40.

Și a doua zi cînd vrei să ieși în oraș, te ironizează copilul: „Tăticule, tu rămîi acasă. Mă duc numai eu, că pe mine traversatul nu mă costă nimic". Și taci. Nu poți să-i spui nimic. În situația asta, claxonatul e interzis.

I. AVIAN

Vai, ce ne iubim!

O știți pe Cocuța?

Într-una dintre recentele mele vizite la Grădina zoologică de la Băneasa, atrasă de un țipăt subțire, chemător, m-am apropiat de-un amplasament. Înăuntru se bălăcea și se vînzolea într-un mic bazin de apă o făptură tare drăgălașă, cu trup alungit, îmbrăcat într-o blăniță mătăsoasă. Mișcările ei iuți contrastau cu imobilitatea aproape perfectă a vecinilor de încăpere: un crocodil și doi pitoni. Duioasa chemare era adresată unei tinere din personalul grădinii care tocmai intrase și acum o mîngîia pe micuța vidră (că așa scria pe tăbliță: Vidra lutra lutra). Aceasta, răspundea mîngîierilor cu alintări de pisicuță, își freca căpșorul de mîinile vizitatoarei și tot încerca să-i dea un „pupic". Tînăra era zootehniciana Petra Merișanu.

Întoarsă acasă, am răsfoit cartea „Instantanee din viața animalelor" a marelui cunoscător și iubitor al faunei noastre, Ionel Pop, și am aflat o mulțime de lucruri despre „Lutra Lutra". Că e un pescar iscusit, că e foarte jucăușă — „se dă de-a săniușul" întocmai ca copiii, din pură plăcere, și că, citez, „nu e isteață umblătoare pe uscat". Acest ultim amănunt l-am găsit confirmat și în „Lumea animalelor" după Brehm, carte apărută recent, unde se spune textual că „vidra se mișcă pe uscat încet". Foarte bine, zic, dacă voi avea noroc să-mi pozeze, îmi va fi mai ușor s-o fotografiez. Aceasta, pentru că de la o vreme zilele mohorîte fără soare se țineau șir, fiind necesari deci timpi de expunere mai lungi.

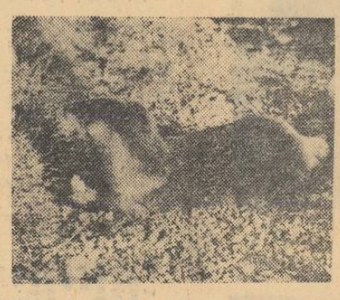

Vidra lutra lutra este numele meu științific. Dar puteți să-mi spuneți Cocuța

Și iată-mă din nou la grădina zoologică, solicitînd un mic interviu zootehnicienei Petra Merișanu.

— Am fost informată că „Lutra Lutra", sau, în intimitate, Cocuța, este preferata dv.

— De fapt, mi-s dragi toate viețuitoarele pe care le avem aici, dar pe aceasta am crescut-o cu biberonul și am ținut-o un timp și acasă...

— ?!

— Cînd ne-au adus-o, acum un an și ceva, de prin părțile Bacăului, era încă un puișor. Nici nu făcuse ochi. Am îndrăgit-o tare mult și ca s-o pot îngriji mai bine, o luam și acasă

— Și cum se comporta?

— Se zbenguia într-una. Și era curioasă! Cum dădea de-o cutie închisă, nu se lăsa pînă nu vedea ce-i înăuntru. Uneori, zăbovea în fața măsuței de toaletă, cum stau animalele la pîndă și apoi, țuști în spatele oglinzii, s-o prindă pe vidra cealaltă. Era o nostimadă! Ba dădea și semne de cochetărie: îi plăcea apa de colonie. Simpatica musafiră îmi întorcea, literalmente, casa pe dos. Și știți cum o potoleam? N-o să ghiciți niciodată: deschizînd televizorul. Stătea și se uita la ecran ca cel mai atent telespectator.

Partea proastă era că se trezea în puterea nopții cu chef de joacă. Și apucă-te de-o tăvălește, de-o fugărește prin cameră, pînă obosea, că altfel, adio somn.

— Nu s-a întîmplat niciodată să devină agresivă?

— Cu mine nu, dar în general nu prea lasă să se pună mîna pe ea. Scoate un fel de mîriit amenințător, ba chiar poate să și muște.

— Cum a iernat Cocuța?

— S-a gătit cu o blăniță caldă, iar noi i-am săpat în pămînt o vizuină „adevărată".

— Foarte interesant! Și acum, tovarășă Merișanu, aș fi fericită să-i fac lui Cocuța cîteva fotografii. Nu prea e soare, dar fiind un animal care, după cum știu din cărți, se mișcă încet pe uscat...

Interlocutoarea mea m-a privit în mod ciudat, cu un zîmbet pitit în colțul buzelor.

Și iată-mă cu aparatul în fața modelului. Eram închise amîndouă într-un fel de țarc. Expunere 1/50, diafragma 5,6. Arbisuficient pentru o vidră. „Pregătiți-vă, îi dau drumul", mă previne tovarășa zootehniciană.

Dar ce-i asta? Cocuța străbate ca fulgerul suprafața țarcului, se oprește o fărîmă de secundă în colțul opus, săgetează prin iarba deasă trasind în verdele ei o dîră efemeră. Văzînd cum stau lucrurile, abuzez din nou de amabilitatea tovarășei zootehniciene și astfel au luat naștere aceste două imagini pe care vi le prezentăm.

Eleonora MIRCEA

Cuvinte încrucișate

ARBORI

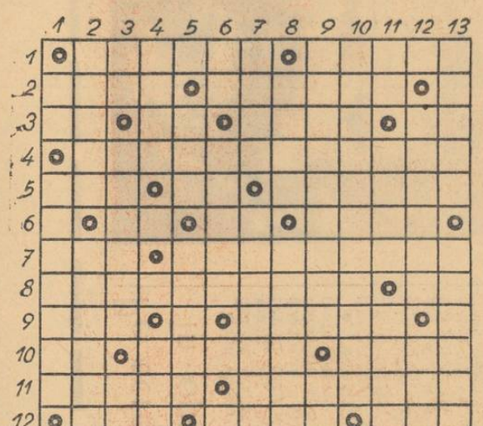

ORIZONTAL: 1. Cocoș (pl.). — COCOȘ SĂLBATIC 2. ALUN și PRUN... — TREI BRAZI. 3. Diftong — Miez de PIERSICĂ... — PE LÎNGĂ PLOPII FĂRĂ SOȚ... — Extract de CĂPȘUNA! 4. RAMURA. 5. Pronume. — Începe cu un BRAD ÎMPODOBIT. — Încărcat cu MERE (reg.). 6 Rest de CAISĂ... — ...și de RENGLOTĂ! — General maghiar. 7. Adverb de loc. — CER. 8 ANIN (a)! — Apare! 9. Romancier portughez. — Nume feminin. 10. Nicu Marinescu. — SALCIE (masc. fig.) — PLOPII FĂRĂ SOȚ... 11. Stil arhitectural. — LĂSTARE (sing.) 12. PLOPU. — MERI. — Diminutiv feminin.

VERTICAL: 1. Ultima PARA! — MUȘCHI 2. LIVADA CU VIȘINI. — CER (fig.) 3. Vîrf de AMENT! — MITIȘOR. — Ultima PRUNĂ! 4. PLOPII CU SOȚ... — Interjecție. 5 Diminutiv feminin. — Latură. 6 Radu Costin. — Ziua POMULUI DE IARNĂ... 7. Insulă în Oceanul Pacific. — PIERSIC (fem.). 8. Poetă engleză — Mucenic 9 RAMURI (fig.). — La urmă SMOCHINĂ! 10. CORN (pl.) 11 Sodiu. — Zefir poetic (pl.). — Localitate în Danemarca. 12. ANIN (a.) — Fluviu în Olanda. 13. COPACI... pe pereți! — PLATAN.

Lucia BALENTY

Cuvinte mai rare: TURR — ESA — BELM — ARRE — EEM.

FRUCTE

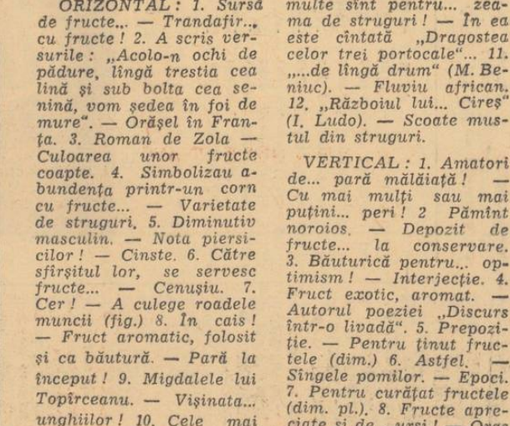

ORIZONTAL: 1. Sursă de fructe... — Trandafir... cu fructe! 2. A scris versurile: „Acolo-n ochi de pădure, lîngă trestia cea lină și sub bolta cea senină, vom ședea în foi de mure". — Orășel în Franța. 3. Roman de Zola — Culoarea unor fructe coapte. 4. Simbolizau abundența printr-un corn cu fructe... — Varietate de struguri. 5. Diminutiv masculin. — Nota piersicilor! — Cinste. 6. Către sfîrșitul lor, se servesc fructe... — Cenușiu. 7. Cer! — A culege roadele muncii (fig.) 8. În cais! — Fruct aromatic, folosit și ca băutură. — Pară la început! 9. Migdalele lui Topîrceanu. — Vișinata... unghiilor! 10. Cele mai multe sînt pentru... zeama de struguri! — În ea este cîntată „Dragostea celor trei portocale"... 11. „...de lîngă drum" (M. Beniuc). — Fluviu african. 12. „Războiul lui... Cireș" (I. Ludo). — Scoate mustul din struguri.

VERTICAL: 1. Amatori de... pară mălăiață! — Cu mai mulți sau mai puțini... peri! 2 Pămînt noroios. — Depozit de fructe... la conservare. 3. Băuturică pentru... optimism! — Interjecție. 4. Fruct exotic, aromat. — Autorul poeziei „Discurs într-o livadă". 5. Prepoziție. — Pentru ținut fructele (dim.) 6. Astfel. — Sîngele pomilor. — Epoci. 7. Pentru curățat fructele (dim. pl.), 8. Fructe apreciate și de... urși! — Oraș în Finlanda. — Udă Drăgășanii! 9. Rîu în Siberia. — Cuprinde ciorchini cu boabe... de grîu! 10. A scris povestirea „La cireșe". — Face obrajii de culoarea vișinelor... 11. Primul pronume. — Soră (pop.) — Distribuitorul mărului... discordiei! 12. Chimen. — Pinguin.

Julieta FLOREA

Cuvinte mai rare: RUE — ENO — IRO — SOR — ALC.

ÎN DOI PERI

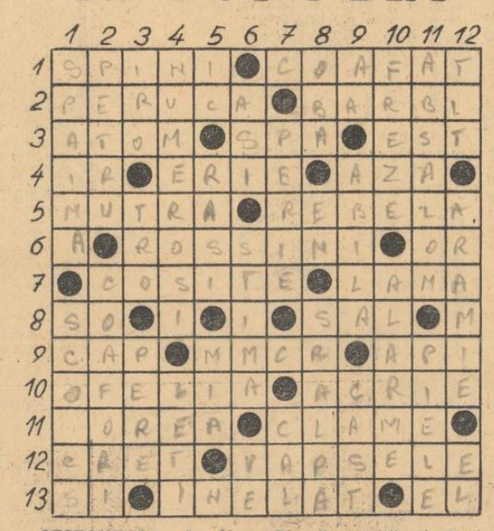

ORIZONTAL: 1. Un bărbat excepțional: nu se bărbierește niciodată! (pl.) — Păr ondulat și pieptănat cu grijă. 2. Păr de împrumut... — Minciuni păroase! 3. Element redus la minimum... — Oraș în Belgia. — Soarerăsare. 4. Se dă după bărbierit. — Își despletește apele de la înălțimea Niagarei. — Scriitor spaniol. 5. Se oferă frizerului... (fam.) — O șuviță de păr fără astîmpăr. 6. A scris „Bărbierul din Sevilla" — Sfîrșitul unui coafor! 7. Păr lung împletit în cozi (pl.) — Imitație de brici, pentru bărbierii diletanți! 8. Socotit la cap! — Îl poartă femeile pe cap. 9. Împodobit cu păr. — Unitate de măsurat părul!! — Prefix la stupărie.. 10. Cu flori împletite în părul bălai, rătăcește cu privirea pierdută prin castelul Elseneur. — Acrișoară. 11. Plantă numită și Barba împăratului. — Prind buclele părului la femei. 12. Păr cîrlionțat. — Fac din blondă brună și invers... (pl.) 13. Notă. — Păr buclat. — Chel pe jumătate!

VERTICAL: 1. Îți face părul măciucă. — Mamifer al cărui păr se aseamănă cu al dihorului. 2. Tar al Rusiei, care a tăiat bărbile tuturor boierilor... — Maeștri ai ondulațiilor, mai mult sau mai puțin permanente. 3. Fluviu în Africa de Sud. — Vioară siameză. — Cresc în păr. 4 Cît păr în cap... — Scriitor italian din sec. XVII. 5. Ileana Cosînzeana. — ...tunși și frezați! — Diminutiv feminin. 6. Coafori de clasă... — ...vrednici de considerație. — Vede prima parte! 7 Simbolul păros al lingușitorului! — Coada lui, model de coafură! 8. Arbore de pîine în Gabon. — Literă slavonă. — A desprinde pielea capului, cu păr cu tot. 9. Fluviu în Franța. — O coafeză îndemînatecă. — Virtuos. 10. Pieptănătură masculină (pl.) — Semnale de primejdie. 11. Personaj legendar, omorît din cauza părului său lung (bibl.) — „Teren" pentru păr... 12. Orășel în Sahara. — Culoare de păr roșcat. — Dînsul.

Dan LAURENȚIU

Cuvinte mai rare: SPA — AZA — IRO — TRO — LETI — OBA — TIT

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

SFÎRȘIT DE IARNĂ

ORIZONTAL: Topîrceanu — Ar — Eminescu — Nane — Răcit — Repin — B — Etamina — Crose — N — Tanant — E — Eg — Nu — Umere — Tui — Curate — Osar — T — Aman — Tăietori — Le — Ose — Cn — Ia — Urata — Ciine — R — Telinar — Ninge — I — Imitat — Nien — Zăpezi — Aștri.

FLORI

ORIZONTAL: Crin — Margareta — Rădăcina — Covor — Is — Lectura — Apa — Zambile — Ata — Oc — Adia — E — Av — Lari — N — X — A — Asamblat — Trandafiri — Osi — E — Nuanța — Maci — Modistă — Roza — A — Acră — I — Iaz — Tiz — HE — Cleștar — RA — II — Mierla — Azil — Nufăr — AA — Orașe — Albina — Zidărie.

RADIO — TELEVIZIUNE

ORIZONTAL: Magazine — ID — AP — Congrese — Sant — T — Oleg — I — Zecer — Vra — Nao — Orare — J — AN — Inv — Enea — Tăndări — Xr — Consultație — Antice — Tes — Sir — T — Ceața — Emanare — Val — Text — Pana — O.

Poșta redacției

AUREL MIHAI — Baia Mare. Nu putem să ne pronunțăm dacă aveți dreptate sau nu în litigiul cu întreprinderea din Săsar, necunoscînd decît punctul dv. de vedere. Părerea noastră este să aveți răbdare pînă ce organul care cercetează cazul va ajunge la o concluzie.

ROBERT DÎMBOVICEANU — București: Am reținut și ultimul careu, deși tema (ca atare) a mai fost frecvent folosită.

CANAR KILIMAN — București. Încercați la o spălătorie chimică care ar putea scoate petele despre care ne vorbiți.

DESZO LEHER IOAN — Turda. Adresați-vă unui dermatolog, deoarece după cele ce ne scrieți aveți o seboree accentuată care trebuie neapărat tratată.

PETRE ALECA — G.A.S. Pădureți. Detalii privind tenisul de masă, inclusiv construcția mesei, găsiți în broșura editată de U.C.F.S. sub titlul „Tenisul de masă".

SOFIA BUCURESCU — București: Ambele careuri au fost reținute la dosar, în vederea publicării.

IOAN A. TIRZIU — Mangalia. Pentru a urma școala tehnică de radio și televiziune trebuie să aveți cursurile medii terminate cu examen de maturitate. Amănunte puteți afla de la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini.

POPA MARIA — Arad. Vom avea în vedere să publicăm un articol în legătură cu boala Raynaud.

MARIA CRUCIOIU — Onești. Instrucțiunile în vigoare prevăd o serie de clauze pentru a putea ocupa postul de tehnician I. Printre acestea este și aceea de a avea o vechime de cel puțin 5 ani în funcții tehnice. Deci va trebui să îndepliniți și această condiție.

COSTICĂ VIȘINESCU — Com. Teiu — Argeș: Ambele careuri conțin cam multe puncte negre, precum și unele erori de încrucișare. Rămîn în studiu, să vedem dacă se poate face ceva...

PETRU BORTA — Tg. Mureș, str. Lenin nr. 2 A, posedă colecția revistei „Magazin" din anul 1957 și pînă în prezent și o pune la dispoziția doritorilor.

SOREL — București. Vă sfătuim să vă adresați unui serviciu de chirurgie.

S. HOGAȘ — Bîrlad. Pensia alimentară pentru copii se plătește pînă la majorat indiferent de sex și chiar dacă fosta soție se recăsătorește. Angajații temporari nu au dreptul la preaviz și nici la concediu. La ultima întrebare răspunsul este negativ.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

„Dintr-o țandără de lemn..."

Păpuși... oameni din lemn și cîrpă însuflețiți de mîinile dibace ale unor artiști pe care nu-i vezi niciodată. Păpuși trase pe sfori sau minuite pe degete, al căror suflet e sufletul oamenilor vii de dedesubtul sau de deasupra scenei minuscule. Păpuși — fetițe cu cosițe de aur sau pinguini care vorbesc, vrăjitori sau feți frumoși, băieți neastîmpărați ca Țăndărică, născuți dintr-o țandără de lemn, cîntărețe de cabaret, toate își trag obîrșia din micul Vasilache al bîlciurilor populare, închis într-o cutie cu perdea. „Hai păpuși, păpuși lumești!"... E mult de atunci. Păpușile noastre au ieșit în lume. Și cît sînt ele de mici, de neînsemnate în hăinuțele lor de cîrpă, cît de neputincioase par, agățate în șiclaiele lor din culisele teatrelor, ele au cucerit lumea. Țăndărică a încetat cu ființa ani în urmă să mai fie o țandără de lemn din care s-a cioplit un cap de băiat cîrn și poznaș. A devenit un simbol. Un simbol al unui teatru, al unei mișcări artistice care s-a impus peste hotare cu forța adevăratei arte. Nu mai știu cîte premii internaționale au cucerit în numai ființa ani, urmașii mucalitului Vasilache, al căror suflet e sufletul oamenilor pe care, ascunși de deasupra sau de dedesubtul scenei, nu-i vezi niciodată. Și cine poate număra spectatorii, mici și mari ai cutiei cu perdea ajunsă la dimensiunile a zeci de scene și săli ? „Hai păpuși, păpuși lumești"... Țăndărică (nu uitați, e un simbol — deci teatrul de păpuși, păpușarii din întreaga țară) — se pregătește din nou să iasă în lume — în vara aceasta va avea loc la București un nou festival internațional al teatrelor de păpuși. Și pregătirile sînt în toi. Va fi o adevărată paradă a păpușilor lumii, în care Țăndărică, nu se îndoim, se va afla ca întotdeauna în primele rînduri, însuflețit de cei pe care nu-i vedem niciodată, îi cunoaștem prea puțin și care nu cer pentru ei decît rîsul cristalin al copiilor, ce ajunge dedesubtul sau deasupra scenei, ca un clinchet de clopoțel. „Hai păpuși, păpuși lumești"...

Mariana PÎRVULESCU

REFLECTOR

Magda Ianculescu și Nicolae Herlea în opera „Rigoletto" de Verdi
Fotografia : I. MICLEA

Artiștii în documentare

În holul teatrului de stat din Oradea se află o interesantă expoziție avînd ca temă viața și lupta eroică a lui Horia. Materialul documentar (fotografii) cuprinde aspecte în urma unei călătorii documentare făcute de artiștii teatrului în părțile Cîmpenilor, locuri legate de numele lui Horia și ale celorlalți doi tovarăși de luptă, căpitani ai răscoalelor din 1784.

La Cărpiniș, ei s-au oprit la locul de naștere al lui Cloșca și Crișan, la Abrud, la statuia lui Horia și au vizitat școala medie ce poartă numele celor trei luptători. De acolo au luat-o spre Arda locul de baștină al Crăișorului, imprimînd pe peliculă fotografică fiecare popas. În vîrful dealului, la Fereget, acolo unde este frasinul lui Horia, au privit panorama ce îi se deschidea în față și au văzut pe unde a mers eroul piesei ce voiau să o joace.

O întîlnire fericită le-a dat putința să întîlnească un descendent: Nicula Dumitru-Mitrula, strănepot al lui Horia, un țăran în vîrstă de 76 ani. Cu el, actorii orădeni au avut o lungă discuție de pe urma căreia s-au ales cu multe cunoștințe.

Drumul a continuat spre Lupșa unde în 1784 s-au purtat lupte grele. Călătoria a atins și alte puncte : Brad, Mesteacăn, Curechiu lîngă Alba Iulia.

Călătoria în Țara Moților a fost instructivă. Ea s-a reflectat nu numai în interpretarea actorilor ci și în expoziția pe care multe de spectatori o vizionează.

E o inițiativă bună ce trebuie să fie subliniată.

DISCUL

ION CRISTOREANU

Multe discuri de muzică populară lansate de „Electrecord" — și ele apar în ultimul timp tot mai des — oferă ascultătorilor posibilitatea de a avea în rafturile discotecii lor o diversitate de imprimări datorate unor cîntăreți binecunoscuți publicului. Firește, dintre ele, un disc Ion Cristoreanu nu putea să lipsească deoarece acest cîntăreț al folclorului nostru transilvan întrunește cele mai bune aprecieri. Se știe că apariția lui pe scenă sau într-un program televizat întrunește largi cercuri de ascultători care-l urmărese cu plăcere.

Discul recent apărut nu are pretenția să-i prezinte pe Cristoreanu, cu toate alesele lui calități vocale. E peste putință ca trei cîntece populare („La mîndra pe ulicioară", „Poartă mîndră ce-i purta" și „De la noi de la ferească") să reliefeze personalitatea lui artistică. Tocmai de aceea iei discul cu gîndul de „a mai avea ceva" din cîntecele lui Cristoreanu, te mulțumești cu ceea ce ți se dă, presupunînd că alte discuri vor aduce completările dorite.

Cîntecele interpretate împreună cu orchestrele „Barbu Lăutaru", Radioteleviziunii, cu Ansamblul „Ciocîrlia", dirijate, în ordine, de Florian Economu, Radu Voinescu și Victor Predescu, sînt bine alese fiindcă fiecare dintre ele reprezintă o anumită varietate melodică, iar întîlnirea și împletirea lor schițează în linii sumare, cadrul unui concert în miniatură.

Micul concert de muzică populară, alcătuit din numere nu prea mult cîntate suscită interes, căci Cristoreanu știe să modeleze cu artă fraza muzicală și o face cu talent, cu subtilitate și pondere.

Alături de înregistrările similare, discul amintit se înscrie printre cele reușite.

Despre celelalte, cuprinzînd tot muzică populară, cu altă ocazie.

C. SÎRBU

Un portret pe săptămînă

JEAN PAUL BELMONDO

Fiu al sculptorului Paul Belmondo, popularul artist francez de cinema s-a născut în anul 1933. Un an mai tîrziu, familia s-a mutat în Algeria, unde rămîne acolo pînă ce Jean ajunge la vîrsta școlară. Revenit la Paris, Jean se îmbolnăvește. La 15 ani, viitorul artist visa să devină... păstor, iar un an mai tîrziu iubea fotbalul și arta.

Dornic să-și încerce forțele în artă, Jean Paul Belmondo se perfecționează la cursurile lui Raymond Girard și apoi e primit să audieze cursurile Conservatorului de artă dramatică.

Cum succesul se lasă așteptat, Jean duce o viață boemă pînă în 1948 cînd este angajat la Teatrul Oscar alături de Pierre Mondy. Primele sale contracte cinematografice au fost realizate pentru filme ca „Fii frumoasă și taci", „Ciudată Duminică", „Pe jos, pe cal și în trăsură". În mai puțin de cinci ani el devine cel mai popular artist tînăr, din Franța. Ultimele sale filme sînt „Coajă de banană", „Week-end la Zuydcote", „100 000 dolari sub soare", „Omul din Rio", Jean Paul Bermondo este președintele sindicatului artiștilor francezi. Creatorii de vîrsta sa, precum și cei consacrați îi apreciază — alături de marele public — arta interpretativă.

Pe ecrane - în aprilie

Luna viitoare vom vedea pe ecrane, în premieră, noi filme artistice de lung metraj din producția studiourilor naționale și a celor de peste hotare.

● „NEAMUL SOIMĂRESTILOR", filmul în culori pentru ecran lat cu sunet stereofonic, realizat de Mircea Drăgan și „GAUDEAMUS IGITUR", un film inspirat de viața studenților astăzi, undeva într-un centru universitar al țării, în regia lui Gh. Vitanidis, vor fi premierele românești ale lunii aprilie.

● „ARMATA CODOBATURILOR", „UNDE EȘTI ACUM, MAXIM?" și filmul dedicat lui V. I. Lenin, „CAIETUL ALBASTRU" — din producția studiourilor sovietice.

● „CRONICA UNUI BUFON" și „JOE LIMONADĂ" — două filme cehoslovace.

● „LOGODNICELE VĂDUVE" — o producție a studiourilor din R. P. Ungară.

● „UCIGAȘII DE FEMEI" (englez), „VIEȚI UȘCATE" (brazilian), „FATA ÎN DOLIU" (spaniol) și „SCARAMOUCHE" (francez).

● În sfîrșit, un interesant desen animat în culori, de lung metraj, intitulat „PARISUL VESEL" — realizare a cineaștilor din S.U.A.

DE PESTE HOTARE

BOURVIL, care în aceste zile apare pe ecrane în filmul „Un omorîș ciudat", va turna în trei filme. Sub conducerea regizorului Christian Jaque, cu Annie Girardot și Robert Hossein — în „Războiul secret" ; sub conducerea lui Alex Joffe — în „Metropolitan Story" (titlul îi aparține) și, în sfîrșit, la începutul lunii, va începe să filmeze în ecranizarea romanului „Spărtura" de Giovanni în regia lui Robert Enrico.

O TRADUCERE cuprinzînd largi extrase din cartea lui N. B. Abrazov, alese de Serghei Iutkevici, a fost publicată la Paris de către editura Sedor. Ea va contribui la o mai bună cunoaștere de către cinefilii francezi a creației lui Dziga Vertov, unul dintre clasicii cinematografiei sovietice, căruia îi este consacrată cartea.

Din lumea filmului

Superproducțiile și cinematografia

Montările costisitoare, cu figurație care se ridică la zeci de mii de figuranți, cu reconstituiri ale unor edificii și chiar orașe întregi din vremurile trecute, cu costumație și armament de epocă — nu sînt o descoperire modernă în cinematografie. Din primele decenii ale secolului au fost realizate atît în cinematografiile occidentale (cea italiană, de pildă) cît și la Hollywood asemenea filme.

Reapariția în anii de după război a superproducțiilor a fost determinată de concurența tot mai accentuată a televiziunii mai întîi în S.U.A. și apoi în Europa Occidentală. Scăderea masivă a numărului de spectatori în cinematografe a determinat încă din 1952 pe producătorii americani să lanseze noile sisteme de filmare și proiecție — cinemascopul și cinerama — care favorizau montările de proporții. Datorită în primul rînd noutății tehnice ele au readus publicul în săliile de cinema dar... numai pentru cîțiva ani. În 1963—64, bilanțul unor atari superproducții s-a dovedit, de regulă, deficitar. „O lume nebună, nebună, nebună" sau „Cucerirea Vestului" produse de societatea „Cinerama", „Cleopatra" producție „Fox" ba chiar și filmul francez „La Fayette" n-au putut să-și acopere investițiile. Acelaș lucru s-a petrecut și cu „Sodoma și Gomora" turnat la Roma sau „Căderea imperiului roman", realizat de americanul Samuel Bronston în Spania. Explicația se află pe de o parte în prețul ridicat al biletelor, în așa numitele săli de exclusivitate" din centrul marilor orașe, iar pe de alta, în faptul că astfel de filme au saturat de pe acum publicul. Firește, unele dintre ele ca „West Side Story", „My Fair Lady" și altele reușesc datorită realizării lor artistice, să atragă încă publicul dar cuvîntul „criză" se aude tot mai des în cinematografiile de pe ambele maluri ale Atlanticului. Pentrucă, la rîndul lor, aceste superproducții reprezintă o concurență pentru filmele produse cu un buget modest, deci cu mai puține argumente publicitare. Unii cineaști se întreabă chiar dacă superproducțiile nu vor constitui, de acum, o serioasă amenințare pentru dezvoltarea cinematografiei, în viitor.

Vă povestim filmul:
„Spărgătorul"
O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR ENGLEZE

Un nou film românesc în pregătire

„DINCOLO DE BARIERĂ"

Irina Ionescu în rolul Nastasiei

Drama domnișoarei Nastasia care a stîrnit interesul spectatorilor mai bine de un sfert de veac, este transpusă în cadrul unei producții cinematografice a Studioului „București", în filmul **„Dincolo de barieră"**, realizat de Francisc Munteanu.

În aceste zile, principalii realizatori se află pe platoul studioului Tomis. A fost ascultată muzica compozitorului George Grigoriu, s-au terminat ultimele probe de filmare, iar machetele scenografice concepute de arhitectul Giulio Tincu au început să prindă viață. În cabinetul de regie al regizorului secund Mihai Constantinescu se află notate, fiecare loc de filmare, cuprinsul în cifre al fiecărei imagini din secvențe și totuși, înainte de a porni primul tur de manivelă, mai e nevoie de făcut unele pregătiri, despre care ne vorbește regizorul FRANCISC MUNTEANU :

— Am terminat probele fotografice prin care am vrut să constat nu numai calitățile și gradul de fotogenie ale interpreților, dar îndeosebi unele defecte care pot fi remediate în timpul filmării. Acțiunea filmului se desfășoară în bună parte, la lumina lămpii de petrol. Apoi am filmat cu fiecare interpret o secvență „cheie" fără nici un fel de oprire și fără montaj, iar acum facem ultimele repetiții înainte de a începe filmările.

— „Care desigur se vor desfășura în cea mai mare parte pe platourile de la Buftea ?

— **Totuși nu vom exclude exteriorcle, ce-i drept foarte greu de găsit în Bucureștiul de azi. Dar în această privință are grijă să „aranjeze" decorul arhitectul Tincu și regizorul Mihai Constantinescu.**

Al doilea platou e pe strada Pelicanului, din cartierul Pantelimon, unde se petrece acțiunea, ne spune tov. CONSTANTINESCU. Acum, această stradă e pavată, cu case frumoase, îngrijite gospodărește. Vom acoperi pavajul cu pămînt, iar caselor pe care le vom filma le vom face fațade din... placaj și mucava, astfel încît să putem da înapoi aspectul străzii cu trei decenii.

— Deși, adaugă regizorul FRANCISC MUNTEANU, nu ne-am ginduit să fixăm acțiunii filmului o anumită dată. De altfel, eroii lui G. M. Zamfirescu au în film o vîrstă cu mult mai mică decît în piesă : Nastasia 17 ani, Vulpașin 26 de ani. Consider conflictul o hartieră, dar nu geografică ci sufletească, urmărim să relevăm dorința oamenilor de a trăi mai bine, mai frumos.

— Cine sînt interpreții ?

— Vulpașin, va fi interpretat de Ion Dichiseanu. Rolul înseamnă pentru interpret un adevărat examen personajul e complex, actorul trăiește foarte multe stări sufletești, el trece de la gingășie naivă, primitivă, la brutalitate, de la mingîieri stîngace la crimă. Pe domnișoara Nastasia o interpretează Irina Ionescu, studentă la Filologie. Celelalte personaje sînt întruchipate de Silviu Stănculescu, Mircea Constantinescu, Ștefan Bănică și Leni Peșția (de la Teatrul Național din Craiova). Filmul va fi gata pînă la 1 iunie.

Marian SANDU

Teatrul de Comedie

„Troilus și Cresida"

de W. SHAKESPEARE

Troilus și Cresida ? Firul dramei liric-poetice a dragostei, deceptia amară a iubirii trecătoare, care aproape că așteaptă prilejul de a se strădа pe sine, prilej furnizat de nebunia lumii înconjurătoare, — războiul, adversitățile de clan, combinațiile de lăcomie și ambiție etc ? Sau firul învechitului cavalerism feudal al troianului Hector, don Quijote naiv, solemn, deci, de loc ridicol ca individualitate umană ? Sau firul criticii acerbe la adresa taberei grecești, a războiului de jaf, a corupției morale, a lăcomiei, vanității și capriciilor care se plătesc cu valuri de singe nevinovat? Fără a mai vorbi de faptul că fiecare dintre aceste fire este el însuși împletit cu alte nenumărate fire subțiri și șerpuitoare, aproape invizibile prin finețe și întelenă, — lăsînd, deci, la o parte aceasta (de care ține însă extraordinara valoare psihologică a operei) ce este esențial în **Troilus și Cresida ?** Totul este esențial, la nimic nu se poate renunța, și nimic nu poate fi lăsat în umbră, nimic nu poate fi diminuat sau jertfit în favoarea unei proeminențe acordate, spre simplificare, numai unuia sau altuia dintre aceste idei, dintre aceste valori.

În aceste condiții, realizarea concretă, teatrală a acestei fantastic variate și echilibrate imagini shakespeariene este foarte dificilă. Teatrul are, prin însăși natura sa, tendința de a simplifica, și omul de teatru proclamă o lege a simplificării aproape în fiecare gest al său. La aceasta adăugînd și faptul că teatrul nostru, în acest moment, regia noastră, au cea mai marcată înclinație spre comedie, și, în sfîrșit, faptul că ne aflăm la un teatru „de comedie", explică în mod suficient spectacolul pe care l-am văzut, spectacol care a eliminat toate firele operei în favoarea firului comic, și care a extins accentul comic asupra tuturor planurilor și din recțiilor operei. Egalității desăvîrșite și împletirii nedezmințite a tuturor categoriilor estetice i s-a impus o prioritate comică strivitoare, care a absorbit variația de valori literare, morale și melodice într-un singur și simplu elan de satiră grotească, bufă. S-a evidențiat, s-a dilatat la maximum accentul șarje și accentul parodie trecîndu-se, natural, în primul plan, tabăra grecească, dar prelingîndu-se, din această, stropi foarte corosivi și asupra dramei Troilus-Cresida, și asupra limitei eroisme reprezentate prin Hector. La greci, conceptia se aplică perfect ; la sfera imaginei lui Hector și a tuturor ideilor legate de aceasta, mult mai puțin, și numai uneori ; la planul dramei lirico-erotice, de loc (cu toate că, într-un alt sens, desigur că figura Cresidei poate fi considerată cu o anumită ironie). Aceasta s-a văzît din plin, în foarte multe direcții și mo gini — cheie ale liricii shakespeariene a dragostei) etc.

Toată această concepție de simplificare comică a operei a fost accentuată prin chiar natura și mijloacele comicului urmărit de regizorul D. Essrig : comic de farsă groasă, supraîncărcătură și torent de gaguri. Fantezia nu lipsește, în această direcție, există o mie de momente pline de haz, surprinzătoare și violente, care provoacă în modul cel mai irezistibil, hohotul de ris. Dar gagul e gag, continuitatea ideii, analiza în profunzime, sînt imposibile cu acest sistem, în care spectacolul devine o suită de clipe, de fărîme ilariante. Ideea, de pildă, ca sunetul trîmbițelor ostășești și războinice să înnimeni, fără lectură prealabilă, nu a reținut nimic din textele spuse de cei doi eroi și de mulți alții. Acelorași mijloace de caricatură grosă, întemeiată pe gag, i se datorește și faptul multor disproporționări : de pildă, rolul deosebit de important al lui Pandarus, scade, în comparație, să zicem cu al lui Patrocle, care capătă o pondere nejustificată.

Trebuie neapărat adăugat, că pentru a-și servi formula sa comică, regizorul „a umblat" mult la textul operei, nu numai în sensul că a tăiat, a contopit și a intervertit numeroase scene și episoade, dar și în sensul că a *adăogat* replici, ceea ce oricît am fi de pătiți cu libertățile pe care și le ia regia față de literatură, apare, oricum, exorbitant. Toate celelalte fapte care vin, mai mult sau mai puțin, împotriva textului, nu scad nimic din valoarea eminentei traduceri, de spirit poetic și de limbă savuroasă, a lui Florian Nicolau.

Lăsînd de o parte toate acestea, valoarea actoricească a spectacolului este dintre cele superioare. Pentru interpreți, comedia regizorzală a însemnat, nu încape vorbă, o sursă de dificultăți, care au fost învinse, în general. În ordinea „indicată de autor", Mircea Constantinescu, interpretul regelui Priam, a fost redus la o umbră senilă, cărcia el i-a dat relief scenic. Pe Hector l-a jucat Iurie Darie, cu multă prestanță ironică, și cu o eleganță virilă desuetă, de cel mai bun efect. Pentru rolul lui Troilus, s-a ales un tînăr debutant foarte promițător, Grigore Gonța, care, corespunzînd mai ales idei de candoare adolescentă, indicată de regizor, nu a izbutit să sugereze profundele neliniști ale acestui rol de mare tristețe a dragostei. Val Plătăreanu, în Paris, dar mai ales Ștefan Tapalagă, în Eneas, au dat rolurilor lor o contrastantă seriozitate hazlie, care place mult. În marele rol al lui Pandarus (căruia regizorul nu i-a acordat chiar mărimea necesară), Florin Scărlătescu, cu cea mai bună rostire din întreaga distribuție, a fost ca totdeauna plin de miez, măsurat în intenții, și excelent în rezultate. Mircea Șeptilici ne-a dat un Agamemnon de mare autoritate și haz, masiv și firesc în limitele foarte strînte ale imaginii generale. Mircea Albulescu, interpretul lui Ahille, a avut o soartă ingrată, condus pe linia unui grotesc laborios și monoton, pe care l-a dus cu îndîrjire pînă la capăt. Mi-e aproape teamă să spun unui actor atît de tînăr ca Marin Moraru, că a fost absolut senzațional în rolul lui Patrocle, ca nu cumva să creadă că linia aceasta poate fi a unei îndelungate valorificări comice: dar n-am încotro, a fost senzațional. În Ajax l-am văzut pe Dorin Dudiuță, de astădată mult mai puțin, dar cu multă prezență scenică, și cu o eleganță în mișcări, care au fost remarcate. Pe Tersit l-a interpretat Ion Dichiseanu, cu o mare forță de sugestie, cu o mare putere de pătrundere în straturile adînci ale ființei acestui personaj, cu o mare bogăție de mijloace, cu o mare siguranță în dozarea efectelor, cu o mare inteligență în folosirea lor. Ceea ce a făcut din Tersit, în interpretarea lui Dichiseanu, o creație de mare forță, de mare adîncime, de mare originalitate, o creație de mare actor.

Irina Ionescu a dat Elenei o siluetă de mare eleganță, cu o mare prestanță, cu o mare distincție, cu o mare frumusețe, dar a rămas, în ansamblu, la o interpretare prea exterioară, prea puțin pătrunsă de sensurile adînci ale personajului. Vasilica Tastaman a făcut o apariție repede dispărută. Andromaca, în interpretarea Consulei Roșu, nu ne-a lăsat decît amintirea unui ciudat zîmbet, cu totul nepotrivit în atmosfera dureroasă a scenei sale. Dar Casandra Iarinei Demian nu ne-a lăsat nici o amintire. În sfîrșit, Cresida a fost interpretată de Sanda Toma, și nu încape vorbă că talentata actriță ar fi dat mult mai multă complexitate fermecătorului rol, decît i-a îngăduit linia regizorului : dar chiar și ceea ce a dat a fost inteligent, fin, convingător.

Radu POPESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IX nr. 389 • Luni 22 martie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

Inima tovarășului Gheorghiu-Dej a încetat să bată

COMUNICAT

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Populare Romîne anunță cu adîncă durere încetarea din viață, în ziua de 19 martie, orele 17 și 43 minute, după o boală grea, a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, fiu credincios al clasei muncitoare și al poporului romîn, conducătorul iubit al partidului și poporului nostru.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Ședința comună de doliu a C.C. al P.M.R., a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale R.P.R.

În seara zilei de 19 martie a.c. a avut loc ședința comună de doliu a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale Republicii Populare Romîne.

Profund îndurerați, participanții la ședință au cinstit memoria tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, conducătorul iubit al partidului și statului nostru, înflăcărat luptător pentru fericirea patriei și a poporului, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

S-a adoptat hotărîrea cu privire la declararea doliului național și organizarea de funeralii naționale.

HOTĂRÎREA

Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Populare Romîne

În legătură cu încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Populare Romîne hotărăsc:

1. Se declară doliu național în întreaga țară, începînd de astăzi, 19 martie, pînă în ziua funeraliilor, inclusiv.

2. Se vor organiza funeralii naționale. Funeraliile vor avea loc miercuri 24 martie 1965.

3. Se constituie o comisie de partid și de stat pentru organizarea funeraliilor, formată din tovarășii Chivu Stoica (președintele comisiei), Emil Bodnaraș, Alexandru Drăghici, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec.

4. În zilele doliului național, în întreaga țară se arborează în bernă drapelul de stat al Republicii Populare Romîne și drapelul Partidului Muncitoresc Romîn.

Manifestările distractive și sportive, adunările festive și comemorative de orice fel se suspendă pe toată durata doliului. Teatrele, cinematografele, radioul și televiziunea și celelalte instituții de cultură își vor adapta programele la zilele de doliu.

În ziua funeraliilor toate spectacolele și cursurile învățămîntului de toate gradele se suspendă.

5. În semn de omagiu, în ziua funeraliilor, se va întrerupe lucrul timp de 3 minute în toate întreprinderile și instituțiile din țară (cu excepția acelora unde condițiile de producție nu permit întreruperea lucrului); pe timpul întreruperii lucrului vor suna sirenele întreprinderilor, locomotivelor, vaselor fluviale și maritime; se va opri circulația trenurilor, automobilelor, altor vehicule și a pietonilor.

6. În Capitala Republicii Populare Romîne și în toate centrele regionale se vor trage — în semn de ultim salut — 24 salve de artilerie.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Membrii conducerii de partid și de stat la căpătîiul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

În ultimele clipe de viață ale tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, la căpătîiul său se aflau membrii conducerii de partid și de stat, tovarășii Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Alexandru Bîrlădeanu, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Gheorghe Gaston Marin, Gogu Rădulescu, Gheorghe Rădoi.

După încetarea din viață a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorii de partid și de stat au făcut prima gardă la corpul său neînsuflețit și au prezentat condoleanțe familiei.

ACOLO UNDE A MUNCIT PENTRU BINELE PATRIEI

Dacă întîmplarea a făcut să vă găsiți pe una din străzile din centrul Bucureștilor, vineri seara, la ora cînd crainicul de la radio, cu vocea sugrumată de emoție, da citire comunicatului despre încetarea din viață a tovarășului Gheorghiu-Dej, este cu neputință să nu fi simțit dorința de a vă purta pașii spre locul de care se leagă cel mai mult numele aceluia ce a fost conducătorul iubit al partidului și poporului nostru, spre clădirea Comitetului Central. Am mers într-acolo urmînd fiecare îndemnul propriilor noastre inimi, dar odată ajunși în vasta piață, cuprinsă între cele două edificii pe care flutură, acum în bernă, steagurile patriei și partidului, am văzut că nu sîntem singuri, că, printr-un spontan consens de unanimitate mii și mii de bucureșteni s-au adunat aici într-o tăcere gravă. Era în acest emoționant pelerinaj simbolul unei realități majore înălțătoare: mulțimea adunată în fața „statului major" al partidului avea darul să sugereze coeziunea milioanelor de oameni de pe întreg cuprinsul Romîniei socialiste, strîns uniți în jurul Partidului Muncitoresc Romîn și al Comitetului său Central, pentru traducerea în viață a sarcinilor desăvîrșirii construcției socialiste.

Ore în șir pîlcuri compacte de oameni puteau fi întîlnite în perimetrul dintre clădirea Comitetului Central și Palatul Republicii. Așa cum încă din ajun sute de cetățeni zăboveau aici ca într-o gardă de onoare, venită să aducă un pios omagiu celui mai iubit fiu al poporului, aceluia care și-a închinat întreaga sa viață înfloririi patriei, fericirii poporului, cauzei luminoase a socialismului și păcii, tot așa și a doua zi, în primele ore ale dimineții, s-au adunat aici mulțimi îndurerate.

Primele rînduri încep să urce scările clădirii Comitetului Central trecînd pe lîngă drapelele cernite de la intrare. Aici, la etajul întîi, la camera cu numărul 121, se află cabinetul unde a muncit, pînă în ultimele zile ale vieții sale, cu profund devotament și dăruire de sine, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Un interior simplu, de o sobră distincție, semănînd prin aspectul său cu orice încăpere de lucru, avînd la mijloc o masă pe care se află, rămasă din ultimele zile de lucru ale celui ce ne-a părăsit, macheta unui mare combinat care va îmbogăți peisajul industrial al țării. Proiectul și caracteristicile tehnico-economice ale acestui important obiectiv industrial au fost analizate aici. Un scrin pe care se află o statuetă a lui Lenin, un birou cu materiale de lucru, însemnări, referate și materiale de sinteză privind dezvoltarea de perspectivă a economiei noastre naționale pentru perioada 1966—1970, orientarea investițiilor în anii următori. Un material deschis, privind planul pe anul 1965, poartă ultimele însemnări. Toate la un loc lasă impresia unei activități intense, vremelnic întreruptă, care parcă așteaptă ca omul care dădea viață și însuflețire acestei încăperi, să-și reia locul în spatele biroului. Fila calendarului a rămas neîntoarsă de la 19 februarie...

Șiruri nesfîrșite de oameni se perindă cu pași rari prin fața portretului îndoliat, încadrat de steaguri, de asemenea cernite. Portretul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej este străjuit de o gardă de onoare. Fac prima gardă tovarășii Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioroș, Alexandru Bîrlădeanu, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Mihai Dalea. Rînd pe rînd, fac apoi de gardă membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, reprezentanți ai organizațiilor obștești, veterani ai mișcării muncitorești.

Am intrat în rînd, un rînd în care s-au întîlnit, sub semnul unui impresionant pelerinaj, oameni de cele mai felurite profesii și vîrste, oameni dintre care cei mai mulți nu s-au cunoscut pînă acum, oameni pe care durerea îi apropie și îi unește sub semnul aceleiași hotărîri, al aceluiași țel — construcția Romîniei socialiste, țel căruia tovarășul Gheorghiu-Dej i-a consacrat întreaga sa activitate.

(Continuare în pag. a 2-a)

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

(Urmare din pag 1-a)

Primii au venit muncitorii de la „Griviţa Roşie", leagănul luptelor revoluţionare din 1933, in fruntea cărora s-a aflat tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej

Iată-i, după ce au părăsit încăperea, printre cei dintîi în orele după amiezii, cîţiva ţărani într-un grup. Aflăm că se numesc Marin Ioniţă, Dumitru Asanache şi Petre Alexandru şi că sînt de la cooperativa de producţie din Ştefăneşti, raionul 1 Mai. *„Ne întoarcem acasă păstrînd în minte pentru toată viaţa înfăţişarea locului unde a lucrat iubitul nostru tovarăş Gheorghe Gheorghiu-Dej şi în acelaşi timp cu hotărîrea de a munci mai mult şi mai bine pentru a cinsti astfel amintirea celui ce nu odată s-a aflat în mijlocul ţărănimii muncitoare, a luptat pentru binele nostru".*

Un muncitor înalt, robust, cu mîini

ACOLO UNDE A MUNCIT PENTRU BINELE PATRIEI

de uriaş şi figură de adolescent îşi striveşte o lacrimă în colţul genelor. Gest care în alte împrejurări ar fi fost nepotrivit poate cu statura lui atletică, dar acum acest gest se contopeşte cu omagiul colectiv în care inimile simt nevoia să se descarce în felul lor potrivit cu sensibilitatea fiecăruia.

„Mă numesc Justinian Pop şi sînt muncitor la „Ascensorul"-Bucureşti. L-am văzut pe tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej de multe, foarte multe ori. Din ceea ce am văzut păstrez imaginea unui om optimist, simplu, gata oricînd să stea de vorbă cu muncitorii. Exemplul vieţii şi muncii sale ne va îndemna mereu spre noi biruinţi pe drumul construcţiei socialiste, sub conducerea partidului, a conducătorilor săi".

Dar nu numai Justinian Pop a avut fericirea să-l vadă în mai multe rînduri pe tovarăşul Gheorghiu-Dej. Un arădan, Aurel Lăcătuş, maistru la Uzinele textile Arad, povesteşte într-un grup impresii din vizita pe care tovarăşul Gheorghiu-Dej a făcut-o în oraşul lor. Aceleaşi aduceri aminte deapănă şi asistentul universitar Vasile Chiribău de la Institutul politehnic din Cluj şi cîţi alţii nu vor fi păstrînd în minte imaginea unei întîlniri într-o uzină, pe un şantier, sau pur şi simplu fluturarea de mînă şi zîmbetul acela familiar.

Mii şi mii de oameni n-au conte-

În vasta piaţă din faţa sediului Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn mii şi mii de tineri şi virstnici, într-un şir nesfîrşit, se îndreaptă spre cabinetul de lucru al tovarăşului Gheorghiu-Dej

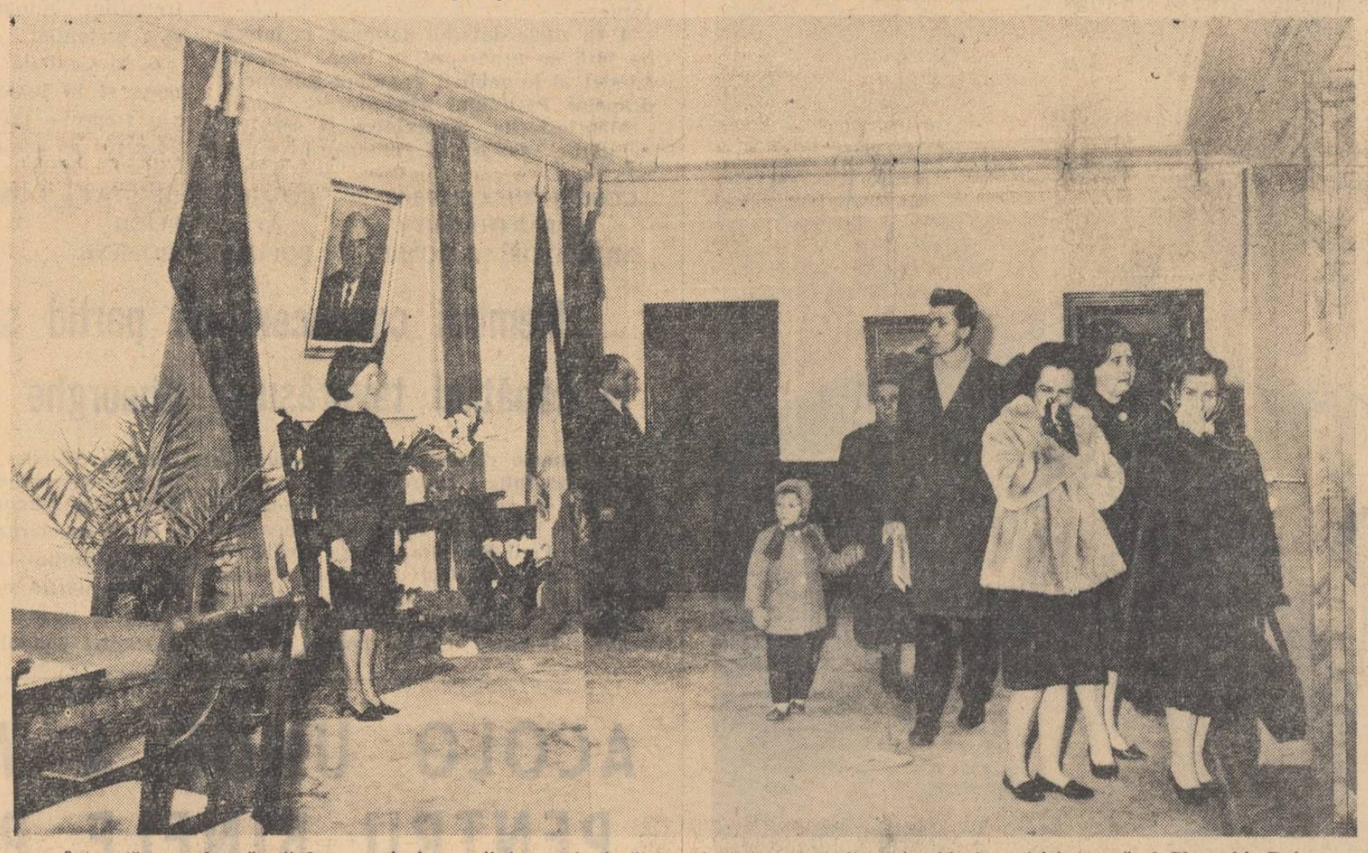

Într-o tăcere solemnă mii de oameni ai muncii trec prin încăperea în care a muncit pentru binele patriei, tovarăşul Gheorghiu-Dej

nit să treacă prin cabinetul de lucru al tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Începute iniţial în faţa sediului Comitetului Central, şirurile au sporit în lungime cuprinzînd toată faţada Bibliotecii Centrale Universitare şi mai departe pe strada Theodor Aman. Alţi şi alţi cetăţeni au continuat să îngroaşe rîndurile pînă noaptea tîrziu într-un impresionant pelerinaj al recunoştinţei şi dragostei pentru omul a cărui amintire poporul nostru o va păstra veşnic în inimi.

Spre noi şi mari înfăptuiri

De la un capăt la altul al ţării, întregul popor plînge stingerea din viaţă a tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej, vajnic luptător din anii de prigoană şi mare constructor al Romîniei socialiste în anii de uriaşe înfăptuiri şi biruinţe.

Personalitatea sa puternică, în fruntea Comitetului Central al Partidului, a dominat o epocă şi a deschis drum nou poporului romîn în cele mai grele împrejurări din zbuciumata lui istorie. Înfruntînd grelele urmări ale războiului, partidul a ştiut să mobilizeze toate energiile, să stimuleze toate iniţiativele, să cheme la lucru toate valorile făcînd din toate pîrghia puternică pe care s-a ridicat ţara în noua şi temeinica ei aşezare. Iar la cîrma acestor acţiuni s-a aflat permanent Comitetul Central al Partidului în frunte cu tovarăşul Gheorghiu-Dej.

În scrisoarea adresată Marii Adunări Naţionale, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea : **„Mîndriei legitime a oamenilor muncii pentru tot ce au clădit prin eforturile lor fără preget i se adaugă încrederea că noi succese vor urma celor obţinute pînă acum, convingerea că înaintea Romîniei socialiste se deschid perspectivele unui viitor strălucit".**

Ţara întreagă va urma acest îndemn la muncă, la noi şi mari înfăptuiri pe drumul construcţiei socialiste.

Tudor Teodorescu-BRANIŞTE

Vom fi mereu în primele rînduri

Atît eu cît şi tovarăşii mei de lucru sîntem profund îndureraţi de vestea morţii omului care ne-a fost atît de drag tuturor, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Parcă îl văd şi acum. În 1963 ne-a vizitat Combinatul, unitate nouă, modernă, părticică din opera de industrializare a ţării, iniţiată de partid sub conducerea înţeleaptă a tovarăşului Gheorghiu-Dej. S-a apropiat şi de maşina mea, a cerut inginerului şef explicaţii, a dat indicaţii, a lămurit unele probleme cu multă chibzuinţă şi dragoste.

Am mai avut apoi prilejul să-l întîlnesc. Am fost în audienţă cu unele probleme personale. M-a impresionat adînca prietenie cu care m-a primit, atenţia cu care mi-a ascultat păsul şi mai ales grija cu care s-a ocupat personal şi pe loc de rezolvarea lui.

Acum, moartea nemiloasă l-a răpit dintre noi. Dar, nouă, muncitorilor, nouă comuniştilor, ne-a lăsat un drum deschis, un drum sigur pe care vom şti să mergem neabătut sub conducerea înţeleaptă a partidului, al cărui conducător iubit a fost atîţia ani.

Aici, la locul meu de muncă, nu voi precupeţi nici un efort să-mi fac datoria ca un ostaş credincios al partidului.

Petru NOVAC
muncitor la Combinatul „Victoria" din Timişoara

Luptătorul şi constructorul

Conducător de Stat şi de Partid, de o nobilă simplitate, tovarăşul Gheorghiu-Dej a fost expresia complexă nu a unei vieţi, ci a unei epoci : fără îndoială, cea mai dinamică şi mai fecundă epocă din istoria patriei noastre.

Împreună cu alţi luptători de frunte, Gheorghiu-Dej a ştiut să se jertfească, să lupte, să apere şi să întărească acea voinţă revoluţionară, — şi, cînd datorită luptei maselor populare conduse de partid, pe cer s-a proiectat soarele Libertăţii, luptătorul de la Griviţa a devenit Om de Stat şi Constructor de frunte al unei **Lumi noi.**

De o mare înţelepciune, care izvora din înţelepciunea puternicului nostru partid, — tovarăşul Gheorghiu-Dej vedea nu în perspectiva zilei de mîine, ci în aceea — infinit cuprinzătoare — a viitorului. Însă nu uita nici o clipă că, pentru a te proiecta în viitor este obligatoriu ca prezentul să aibă o rampă solidă.

Ştia că visul de totdeauna al umanităţii e Fericirea, — şi toate forţele sale, pînă în ultima clipă, fericirii acestui popor le-a închinat, fericirii tuturor popoarelor care luptă pentru libertate.

Ştia nu numai să vorbească pe înţelesul fiecărui om — ci să şi asculte. Cu răbdare, atent, cu o uimitoare disponibilitate pentru oricare idee sau sugestie constructivă.

Iubea cu gravitate bucuria poporului nostru de a-şi construi viaţa în fericire, deoarece ştia că Bucuria de astăzi este fiica Durerii de ieri.

Ştia că unitatea poporului în jurul partidului şi patriotismul socialist sînt cheile care deschid porţile viitorului şi ale celei mai dezvoltate civilizaţii — şi ne-a făcut să vedem întrupat acest adevăr într-o **Patrie nouă,** pe care poporul, călăuzit de partid, a făurit-o cu mîinile şi cu mintea sa.

Pe cărămizile acestei patrii noi, numele lui Gheorghiu-Dej, fiu şi cîrmaci devotat al partidului, este adînc gravat.

Şi nici un omagiu nu poate fi mai emoţionant şi mai drag amintirii vii a lui Gheorghiu-Dej, decît devotamentul cu care fiii patriei se string, în aceste clipe, în jurul partidului, a Comitetului Central, hotărîţi să ridice pînă la stele lumea celor mai înalte visuri ale poporului acestuia.

Eugen JEBELEANU

Cu adîncă recunoştinţă

Mie şi întregii familii ştirea încetării din viaţă a iubitului nostru conducător, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ne-a umplut inima de durere. Cu adîncă recunoştinţă mi-am adus din nou aminte de clipa în care am avut fericita ocazie de a-l cunoaşte personal pe marele nostru conducător de partid şi de stat. Acum circa 4 ani, vizitîndu-ne uzina împreună cu alţi conducători de partid şi de stat s-a oprit îndelung şi în secţia montaj general, locul de naştere al tractorului şi apoi pe rampa de încărcare a maşinilor pe care noi le producem, dîndu-ne cu acest prilej indicaţii preţioase în legătură cu realizarea unor tractoare cu caracteristici tehnice superioare atît de necesare agriculturii noastre socialiste.

În timpul unor demonstraţii practice pe care le-am făcut cu un nou tip de tractor, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, găsindu-se iarăşi în uzina noastră, şi-a exprimat aprecierea faţă de frumoasele maşini. Cu acest prilej a stat de vorbă cu noi, dîndu-ne noi preţioase îndrumări, care au constituit un mare sprijin pentru munca noastră.

Astăzi, cînd poporul nostru trece printr-o grea încercare, eu şi întregul colectiv ne angajăm să traducem în fapte sarcinile trasate de partid, de Comitetul său Central.

Ing. Constantin SASU
şef adjunct al secţiei montaj general a Uzinelor de tractoare din Braşov

BULETIN MEDICAL

În a doua jumătate a lunii ianuarie 1965, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a prezentat semnele unei afecţiuni pulmonare, cu tuse şi expectoraţii reduse sero-muco-sanghinolente. Examenul sputei nu a arătat nimic deosebit. La examenul radiologic s-a constatat un proces infiltrativ la nivelul hilului pulmonar drept. Controlul radiologic din prima decadă a lunii februarie a arătat persistenţa imaginei de infiltraţii a hilului pulmonar drept. Examenele radiologice de control efectuate în a doua decadă a lunii februarie au arătat prezenţa unei formaţiuni de aspect tumoral la nivelul hilului pulmonar drept. Tot în această decadă se observă clinic o mărire rapidă a ficatului, însoţită de subicter. Examenele clinice şi de laborator au evidenţiat prezenţa de formaţiuni tumorale hepatice.

La 2 martie 1965, examenele microscopice ale sputei au arătat prezenţa de celule neoplazice.

Pe baza datelor clinice şi de laborator s-a stabilit diagnosticul de neoplasm pulmonar şi hepatic.

Avînd în vedere gravitatea bolii diagnosticate, a fost invitat în ţară un grup de specialişti reputaţi din străinătate, hepatologi, pneumologi şi oncologi, care au confirmat diagnosticul.

În cursul bolii s-a aplicat tratamentul corespunzător evoluţiei acesteia.

Datorită caracterului agresiv şi de diseminare a neoplaziei, boala a continuat să progreseze determinînd o evoluţie gravă şi rapidă cu instalarea unui icter intens şi unei insuficienţe hepato-renale.

În ziua de 19 martie, după ora 16, starea bolnavului s-a înrăutăţit brusc ; cu toate îngrijirile date bolnavul a intrat în comă şi a încetat din viaţă la ora 17,43.

Prof. dr. **Voinea Marinescu,** Ministrul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale ; Acad. dr. **N. Gh. Lupu ;** Prof. dr. **Tiberiu Spîrchez :** Prof. dr. **Constantin Nicolau ;** Prof. dr. **Ioan Brukner ;** Prof. dr. **Constantin Anastasatu ;** Prof. dr. **Octav Costăchel ;** Conf. dr. **Leon Bercu ;** Dr. **Alexandru Dumitriu**

Aspect de la adunarea de doliu de la uzinele „Griviţa Roşie"

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

ÎNTR-O NESFÎRȘITĂ COLOANĂ

POPORUL ÎȘI IA RĂMAS BUN DE LA MARELE SĂU FIU, TOVARĂȘUL GHEORGHIU-DEJ

Zeci și zeci de mii de cetățeni din Capitală și întreaga țară au venit să-și ia rămas bun de la tovarășul Gheorghiu-Dej

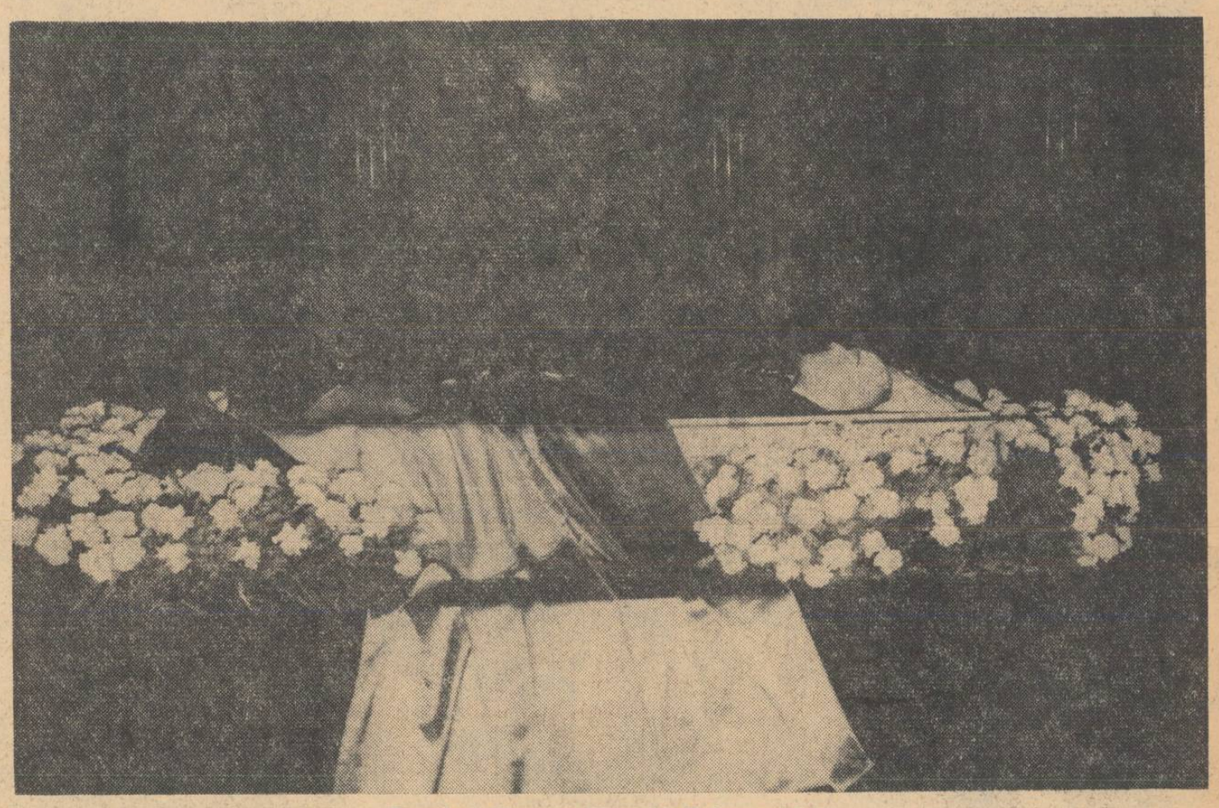

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej pe catafalc

Cutremurată de tragica veste a morții tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, fiul credincios al clasei noastre muncitoare, înflăcărat luptător pentru fericirea patriei, pentru cauza socialismului și a păcii, întreaga țară și-a îndreptat în aceste zile privirile spre București. De pretutindeni sosesc scrisori și mesaje care exprimă durerea poporului și în același timp, voința sa nestrămutată de a continua ferm opera căreia conducătorul iubit al partidului și poporului nostru i-a consacrat întreaga sa viață, toată energia și capacitatea de muncă. Ieri, corpul neînsuflețit al tovarășului Gheorghiu-Dej a fost depus pe catafalc, la Palatul Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne. Încă din zorii zilei, mii și mii de oameni de toate vîrstele, de toate profesiile, au venit să-și ia rămas bun de la acela care în fruntea partidului a condus poporul romîn pe drumul victoriilor sale de astăzi. Coloanele păreau fără sfîrșit. Ca niște fluvii vii, ele înaintau încet, într-o tăcere gravă, de-a lungul străzilor. Această mulțime imensă care mergea să-l vadă pentru ultima oară pe cel care a fost atît de aproape de inima și de cugetul fiecăruia, îți sugera imaginea poporului nostru care în aceste momente și-a exprimat atît de spontan, atît de puternic și de profund, într-un consens unanim, dragostea lui față de marele fiu al poporului nostru, atașamentul ferm față de politica partidului elaborată cu înțelepciune de Comitetul Central în frunte cu tovarășul Gheorghiu-Dej.

Pe frontispiciul Palatului Consiliului de Stat, drapat în catifea neagră, se desfășoară, arborat în bernă, un steag roșu și unul tricolor, iar alături se află stema partidului și stema patriei. In sala în care tovarășul Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului și statului s-au întîlnit de atîtea ori cu oamenii muncii se află catafalcul. Plină de durere este această audiență de pe urmă pe care ne-o acordă cel ce a ascultat pe atîția dintre noi îmbărbătîndu-i, îndemnîndu-i la fapte demne de epoca noastră. Catafalcul este acoperit de faldurile steagului roșu și ale drapelului tricolor. La căpătîi, îngemănate, lucesc stema partidului și stema țării. Jos, în fața catafalcului, o coroană mare de garoafe roșii cu două eșarfe pe care stă scris: „Din partea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri". Pe perne de catifea vișinie, așezate în două rînduri, sînt prinse înaltele titluri, ordine și medalii ale R. P. Romîne și ale altor state cu care a fost distins conducătorul partidului și statului nostru. Numeroase coroane au fost depuse în sala de primire și în alte săli din partea instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, a colectivelor din fabrici, uzine, instituții, unități agricole, unități militare.

In sală se află membrii familiei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Prima gardă de onoare este alcătuită din tovarășii : Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Alexandru Bîrlădeanu, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea.

Conducătorii partidului și statului nostru exprimă apoi profunde condoleanțe familiei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Gărzile se schimbă continuu. La catafalc fac de gardă membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători de instituții centrale și organizații de masă, vechi militanți ai mișcării muncitorești, muncitori, oameni de știință și cultură, activiști de partid și de stat, generali și ofițeri superiori.

Intr-o tăcere solemnă, priviri înlăcrimate se opresc asupra chipului tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, atît de viu în conștiința fiecăruia. Afară, pe străzi, alți și alți oameni ai muncii într-o coloană parcă fără sfîrșit așteaptă să treacă prin fața catafalcului. In coloane se află vechi tovarăși de luptă ai tovarășului Gheorghiu-Dej, ceferiști care în 1933, la Grivița, au înfruntat ploaia de gloanțe în numele viitorului și al fericirii patriei. Ei au venit împreună cu fiii și nepoții lor de pe magistralele moderne, caracteristice epocii noastre socialiste, spre a-și lua rămas bun de la cel care, în fruntea partidului, a Comitetului Central, a condus lupta pentru făurirea vieții luminoase pe care o trăim. Familii întregi, de la bunici și pînă la nepoți și strănepoți au ținut să treacă prin fața catafalcului. Pe chipurile lor se vede cît de profunde sînt sentimentele de dragoste și recunoștință față de cel care s-a aflat în fruntea partidului și statului nostru și de numele căruia sînt legate atîtea înfăptuiri ale patriei. Am întîlnit în coloane și oameni veniți din colțuri mai depărtate ale țării. Muncitorul ceferist Vasile Văcăriuc a venit din Timișoara împreună cu fiul său. Dintr-un sat de pe malul Dunării, din apropiere de Giurgiu, a venit cu soția sa țăranul cooperatist Dumitru Goia. El aducea din satul dunărean adînca recunoștință a țăranilor pentru viața lor nouă intrată la îndemnul partidului pe orbita belșugului. In coloană se află și numeroși ofițeri și subofițeri ai forțelor noastre armate.

Durerea adîncă a poporului nostru o citești, ca într-o carte deschisă, pe fețele oamenilor din coloane. În același timp, simți hotărîrea tuturor de a strînge și mai mult rîndurile în jurul partidului și a Comitetului său Central care ne-a călăuzit mereu spre noi și noi victorii. Spre palat înaintează un grup de muncitori, ingineri și tehnicieni de la Uzinele „23 August". Pe eșarfa prinsă în coroana purtată de ei citim hotărîrea de care este animat întregul nostru popor în aceste zile : „Exemplul luminos al celui mai bun fiu al poporului romîn ne va călăuzi neabătut în marea operă de construcție a vieții noi".

După amiază și seara, spre Palatul Consiliului de Stat au continuat să se îndrepte coloane nesfîrșite.

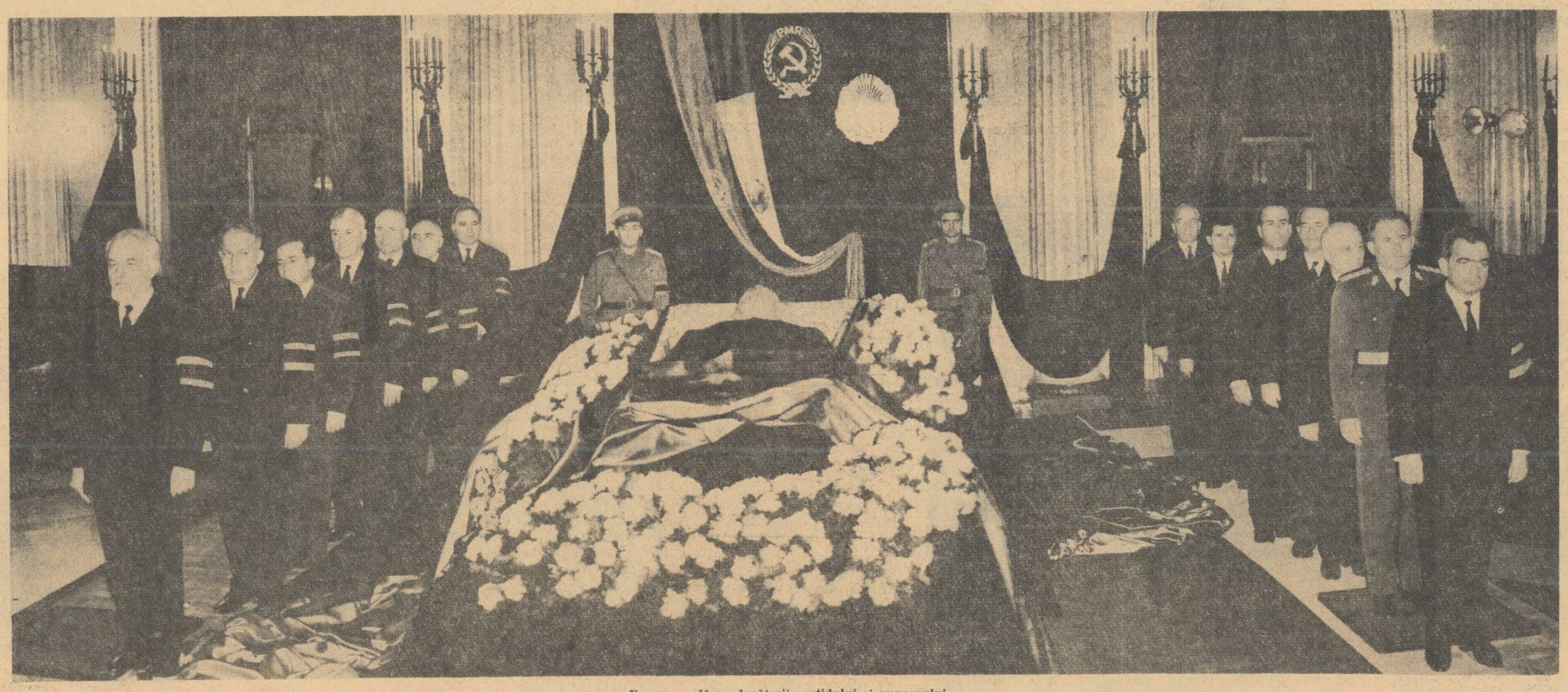

Fac de gardă conducătorii partidului și guvernului

Imagini de neuitat

Entuziasta primire făcută de muncitorii, tehnicienii și inginerii Fabricii de antibiotice din Iași.

Întîlnire cu vechi membri ai partidului

Profund legat de masele largi populare, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, luptător de frunte pentru cauza partidului, a fost mereu prezent în mijlocul oamenilor muncii, cunoscîndu-le aspirațiile și problemele, sfătuindu-i și îndrumîndu-i.

Iubit și stimat de întregul popor, marele fiu al partidului și poporului nostru a iubit cu toată căldura sufletului său oamenii cărora le-a închinat întreaga sa viață de luptător comunist.

Publicăm în cele ce urmează un număr de fotografii din ultimii ani, ale tovarășului Gheorghiu-Dej în mijlocul oamenilor muncii.

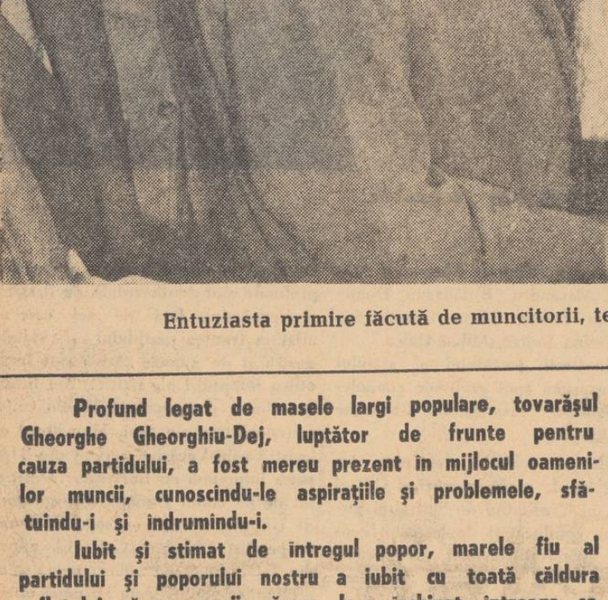

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu academicianul Tudor Arghezi, în mijlocul unor țărani cooperatori.

Imagini din vizita făcută la gospodăria de stat Grabăț. În stînga: un grup de pionieri oferind flori tovarășului Gheorghiu-Dej; În dreapta: prin lanurile bogate în roade ale gospodăriei.

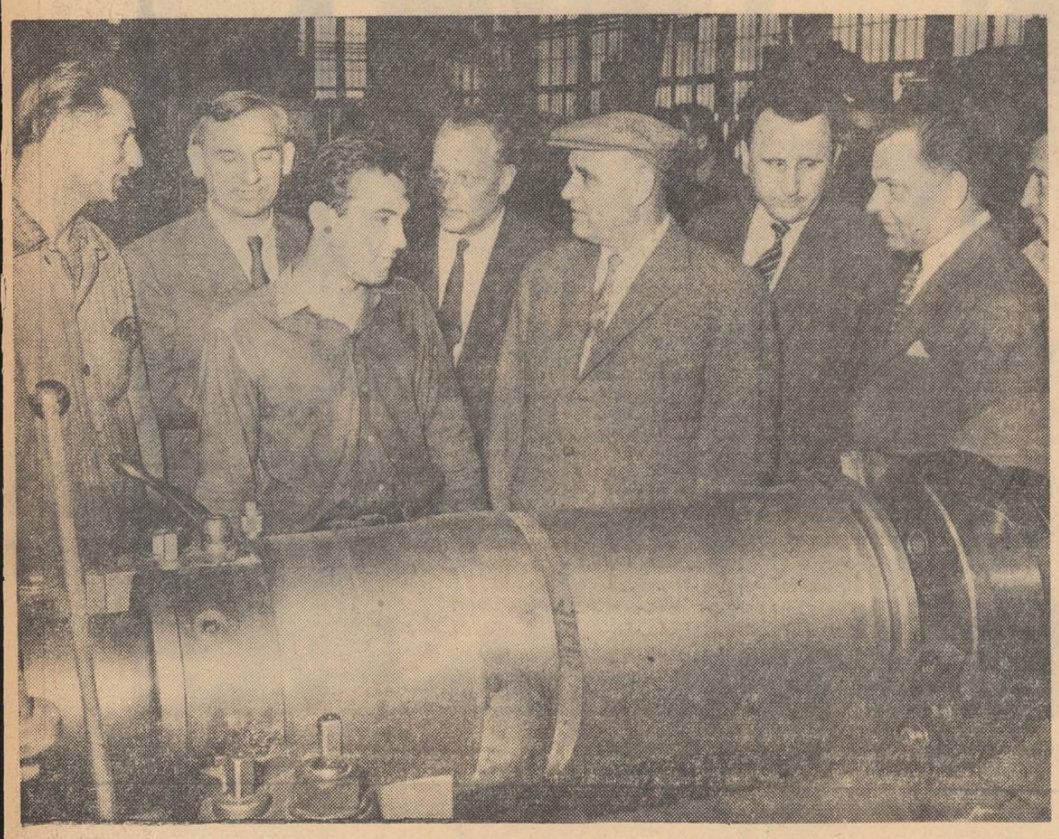

În noua hală a fabricii de motoare pentru locomotive Diesel electrice din Craiova
(clișeul din stînga)

Într-una din secțiile modernei întreprinderi „Victoria" din Timișoara
(clișeul din dreapta)

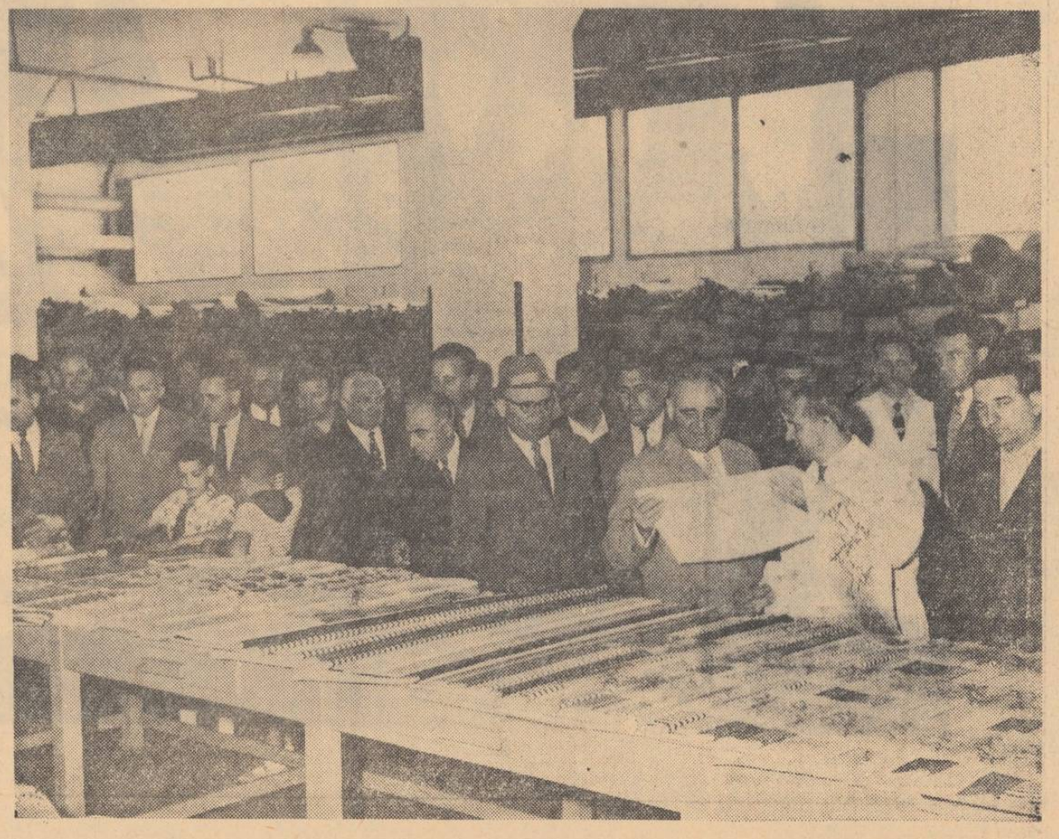

Imagini de neuitat

Unei tinere mlădițe, un cadou gingaș.
(clișeul din stînga)

Întîlnire emoționantă. Temerarii constructori ai hidrocentralei de pe Argeș au în mijlocul lor oaspeți de onoare, tovarășul Gheorghiu-Dej și alți conducători ai partidului și statului.
(clișeul din dreapta)

Convorbire cu tinerele cadre de muncitori.

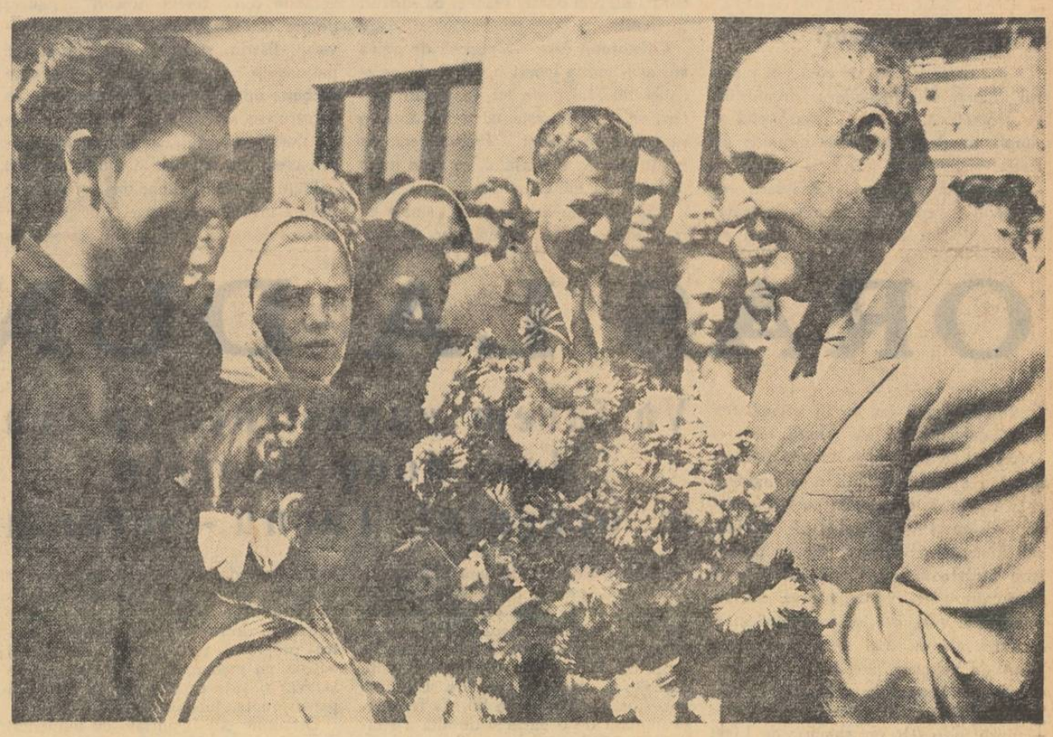

La cooperativa agricolă de producție „Horia, Cloșca și Crișan" din Nazna, iubiții oaspeți sînt primiți cu flori.

Mereu prezent pe marile șantiere ale țării.

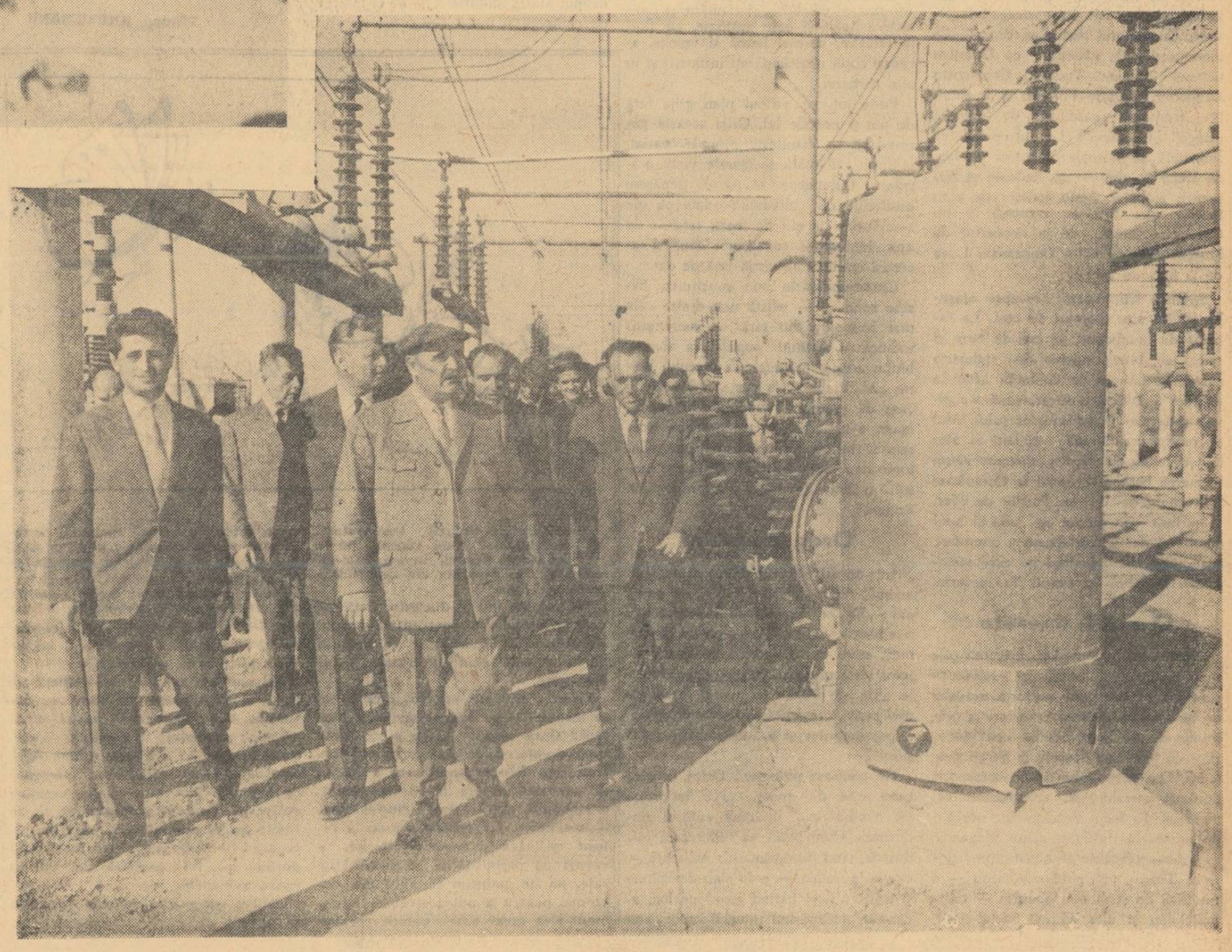

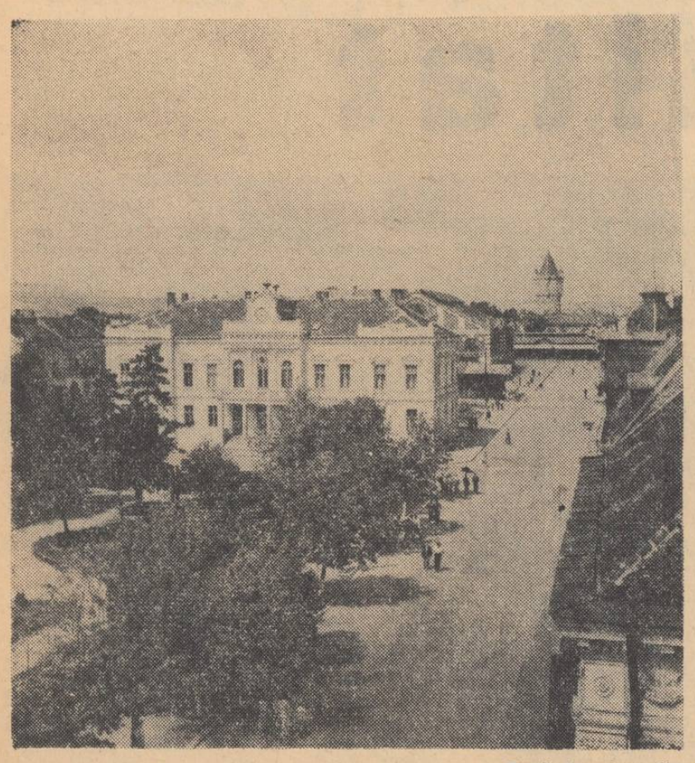

Două imagini din oraşul Turnu-Severin

ORAŞ LA DUNĂRE

Vă facem cunoştinţă cu cea de-a doua tinereţe a oraşului Turnu-Severin

Oraşele au fost supranumite „lumină", „cetăţi", „muzee", „de foc", „de piatră", „de aur" sau „de argint". Tr. Severin are şi el o denumire simplă, dar la care severinenii ţin — vorba zicalei — „ca la ochii din cap" : oraş al florilor. Şi totuşi oraşul întruneşte în acelaşi timp însuşirile oraşului muzeu. Un călător francez, G. Recamié, l-a numit „Nisa Românieі". „Am umblat toată ţara şi nicăieri n-am simţit o iarnă mai dulce ca aici". Botanistul de mare renume, Al. Borza, numea Severinul cu împrejurimile lui, „Rivieră a Olteniei", pentru liliecii lui sălbatici şi nucii în inima pădurilor. Unii l-au numit „oraşul geometric" pentru străzile sale paralele şi perpendiculare, riguros întretăiate unele cu altele. Şi cu toţii au dreptate.

Contururi

Ceea ce te izbeşte de cum pui piciorul în oraş este într-adevăr urbanistica sa geometrică, arhitectura sa zveltă şi simplă totodată, florile — miliarde de flori.

În această ambianţă cuceritoare, severinenii muncesc, se bucură de viaţă, iar oraşul lor creşte împreună cu ei. rale s-au integrat în tînăra arhitectură a oraşului ca o cerinţă indispensabilă. La tot pasul, sub covorul florilor, strada se descoperă multicoloră. Niciodată fizionomia acestui oraş nu s-a reflectat atît de grandioasă în albia fluviului ca astăzi.

Tr. Severin, privit prin perspectiva istoriei este un oraş tînăr. Dar el este un oraş mult mai tînăr privit prin perspectiva ultimelor douăzeci de primăveri ale sale. Mutilat de război, el a renăscut din ruine şi dărămături. Toţi severinenii şi-au pus în gînd că nu va trece multă vreme şi nimeni n-o să mai ştie cum arătau imobilele întunecate şi balcoanele şui de la 1900. Periferiile dezolante îşi leapădă mănuşa veche şi bulevardele şi străzile pornesc spre centru cu un nou obraz, vesel şi cu surisuri în ferestre.

Călătorului care n-a poposit de cîţiva ani aici multe locuri îi vor fi de nerecunoscut. Mai peste tot, în fiecare cartier, se construieşte cu avînt, într-un ritm fără precedent. Pretutindeni, pe vastul şantier al oraşului, se vede urma proaspătă a mîinii omului.

...Să ne plimbăm pe străzi, unele cu răsunătoare nume ce amintesc de istoliere, ca de pildă fabrica de bere sau cea de placaj ?

Cum stăm acum cu industria ? Poate fi socotit portul dunărean un oraş industrial ? Da ! Chiar dacă nu am lua în considerare decît şantierul naval, cel mai vechi şantier naval din ţară de altfel. Cît priveşte restul configuraţiei industriale, înlesneam cititorului o orientare la începutul acestor rînduri. Aici la şantierul naval întîlnim adevărate „dinastii" de constructori navali, familii care moştenesc îndeletnicirea din tată în fiu. Stînd de vorbă cu „veterani" care construiesc astăzi variate tipuri de nave-şlepuri, tancuri petroliere, vase pescăreşti, motonave, cabotiere, bacuri pentru transportat stuful — afli revelatoare date despre condiţiile de lucru mizerabile din trecut, uneori inumane, despre tradiţia revoluţionară a colectivului. Bătrîni şi tineri mai ales,îţi fac pasionante expuneri tehnice, din care răzbeşte mîndria firească pentru ceea ce construiesc astăzi. E turburător să trăieşti satisfacţia muncitorului pentru mîndra creaţie a mîinilor şi minţii sale. În calitate de gazde, muncitorii îţi vorbesc despre utilajele moderne, despre noi meserii însuşite, despre noi metode de lucru (extinderea sudurii automate şi semiautomate, craiţuire arc-aer, sudarea cu pistolul a prezoanelor de nave şi vagoane), despre eforturile rodnice pentru progresul continuu al construcţiei navale, cu preocupări ce au dat naştere la zeci şi sute de inovaţii, la cercetări perseverente, încununate de succes.

Discuţiile pot fi purtate cu muncitori de nădejde ca Alexandru Călinescu — de la Uzina mecanică, Sebastian Fraitor, Nicolae Ilievici — de la fabrica de bere, Constantin Mărgineanu, Ion Ristea — de la fabrica de ciment Gura Văii, şi Maria Vărzaru, Georgeta Prundeanu, Maria Rădulescu — de la fabrica de confecţii şi mulţi alţii.

O incursiune la hidrocentrala de la Porţile de Fier este şi ea prilej de a face cunoştinţa unor muncitori de nădejde şi cu experienţă, călîţi la şcoala marilor şantiere a hidrocentralelor de pe Argeş şi Bistriţa. Iată-i aici pe Manole Tudor, şef de brigadă la baterea palplanşeloı, excavatoristul Ion Bicoiu, buldozeriştii Grigore Mezinca şi Pavel Dună... Unii construiesc barajul, deocamdată fundaţiile sale prin sistemul palplanşeloı bătute cu ajutorul vibrosonetei, alţii nivelează terenul creînd platforma necesară înaintării palplanşelor şi, însfîrşit, foarte mulţi sînt ocupaţi cu lucrările menite să modernizeze şi să lărgească actualele drumuri feroviare.

Indiferent de locul lor de muncă, pe figurile acestor oameni minunaţi, în gesturile lor, în atitudinea lor, desluşeşti că sînt stăpîni ai roadelor muncii lor. Şi cît e de frumos şi de firesc să fie aşa !

★

Severinenii, muncitori portuari, făuritori de mobilă, metalurgişti, marinari, profesori, medici, artişti sau poeţi — sînt destui barzi ce au drept muză oraşul — cu toţii iubesc cu afecţiune şi respect oraşul florilor. Într-adevăr severinenii iubesc mult florile. Ele înfrumuseţează viaţa omului, îi încîntă privirea, îl odihnesc. În parcurile şi grădinile publice sînt sute de mii de flori cu miresme parfumate ce dau oraşului prospeţime şi frumuseţe. În mijlocul florilor severinenii îşi petrec adeseori clipe de încîntare şi reconfortare. Încîntarea şi binemeritata odihnă severinenii şi-o caută şi-n alte părţi. Numeroase sînt prilejurile de desfătare : plimbări pe Dunăre, excursii cu vaporul, scăldatul, pescuitul, incursiunile pe Ostrovul Simianului, sau la Cazane, drumeţia la peştera Topolniţa din comuna Cireşu, cea mai mare şi mai turburătoare prin frumuseţi din ţară. Serile sînt rezervate deobicei concertelor, conferinţelor şi bineînţeles spectacolelor. Serile mai au şi alte tentaţii, ca plimbările pe străzile oraşului inundat de luminile neonului sau minunatele serate de la clubul „Patria". Dezinvoltura tinereţii şi dragostea de viaţă se manifestă cu exuberanţă şi în tînărul oraş de pe malul bătrînului Danubiu.

Mircea ANDRIEŞANU

BRIGADA DE LA PALTIN

Între Pîriul lui Nistor şi Pîriul lui Moroşan, sus pe Paltin, în parcela nr. 9 lucrează brigada lui Arcadie Ceaicovschi din Stulpicani . Treizeci şi doi de oameni se întîlnesc dimineaţa la şapte în pădure şi munca lor se orînduieşte repede, după sistemul cunoscut al brigăzilor complexe cu acord global ; jos, pe rampa de încărcare, la capătul Pîriului lui Nistor, coboară zilnic buştenii albi, care călătoresc mai departe cu autoremorcile, de-a lungul văii Şipotelor şi, apoi pe valea Suhei, pînă la fabrica de cherestea din Frasin. Gaterele desfac buştenii în felii şi lemnul îşi continuă călătoria spre multiple destinaţii.

Acestea sînt principalele coordonate ale vieţii de pădure a lui Arcadie Ceaicovschi şi a tovarăşilor săi. Din zece în zece minute, doi muncitori din Doroteia doboară cîte un brad de nouă metri cubi după care echipele brigăzii complexe — fasonatorii, corhănitorii — intră în funcţiune şi bradul, cepuit, cojit, secţionat, este îndreptat la uluc şi determinat să coboare Pîriul lui Nistor, în etape succesive, alunecînd sau tras de cai zdraveni, pînă la rampa de încărcare. Peste pădure răsună comenzile domoale ale lui bădiţa Arcadie şi cînd tace „comanda" şefului, pădurea se înfioară de semnale care înştiinţează că buşteanul şi-a început impetuoasa călătorie şi nimeni nu trebuie să-i stea în cale. Iar cînd tac şi semnalele, fierăstraiele sînt singurul cîntec al pădurii. Apoi iar se aude „comanda" lui bădiţa Arcadie...

E aici o muncă bărbătească, aspră şi ordonată. Ca să-i cunoşti bucuria trebuie să ai muşchi de oţel, ochi ageri şi capacitatea de a decide fără şovăială. Cei treizeci şi doi de oameni au toate aceste aptitudini şi, pe deasupra, poartă în sînge bucuria vieţii de pădure.

Povesteşte Arcadie Ceaicovschi

— Vara, cînd lătrau cîinii la stîna de pe muntele Botoşanu, ciutele veneau la noi la cabană. De noi nu se temeau. Şi toamna era frumos : huia pădurea de boncăluitul cerbilor...

Arcadie Ceaicovschi are treizeci şi şase de ani. Fraţii lui sînt muncitori de pădure, cei patru cumnaţi sînt muncitori de pădure, tatăl a fost muncitor de pădure. El, de cînd se ştie, a muncit la pădure.

Peste amintirile lui Arcadie Ceaicovschi stăruie o întîmplare năpraznică.

— Tata avea 45 de ani. Mama murise cu opt ani înainte şi eram acasă şapte copii. Eu şi cu un frate lucram cu tata la gura de exploatare de la Torniţa. Sînt în iarna asta 22 de ani de atunci. Pe tata l-a omorît un buştean, la Pîriul Scăldătorilor. Eu şi fratele meu eram de faţă. A murit lîngă noi. Eu n-aveam decît 14 ani...

Năpraznica întîmplare a lăsat pe chipul lui Arcadie Ceaicovschi o duritate care se întrezăreşte ori de cîte ori şeful de brigadă se apleacă asupra lui însuşi, coborînd treptele anilor pînă la acea iarnă a lui 1943.

— Pe bunicul meu îl chema Costan Bîrsan, iar bunica era de acasă Ceaicovschi şi noi toţi am rămas cu numele ei. Sărăcia îl făcuse pe bunicul să trăiască o viaţă întreagă cu nevasta necununat, numai pentru că bunica avea o pensioară după primul bărbat şi-şi făcuseră amîndoi socoteala că-i bine să n-o piardă.

Din 1959, Arcadie Ceaicovschi este şef de brigadă. Autoritatea lui, priceperea în meserie, omenia în relaţiile cu tovarăşii săi de muncă au strîns în juru-i bărbaţi de nădejde. Statornicia în brigadă a celor treizeci şi doi de oameni stă la temelia multor succese. Disciplina în muncă este mîndria colectivului. Fasonatorii Gavril Forminte, în vîrstă de 59 de ani, şi Gheorghe Diaconu, cel mai tînăr din brigadă — a împlinit 18 ani —, sînt reprezentanţii de vîrstă ai colectivului de la Paltin, între ei încadrîndu-se ceilalţi, dar vrednicia aici nu ţine seama de vîrstă, ea este comună tuturor. Primul exemplu îl dă şeful de brigadă, organizatorul tuturor operaţiilor, părtaş drept la munca celorlalţi.

— Seara, oricît aş fi de obosit, îmi place să repet lecţiile cu Ioana...

Ioana Ceaicovschi are nouă ani şi este în clasa a II-a. Anul trecut a luat premiul întîi, iar în acest an a primit numai note de 10. Dacă în

● Acolo unde vrednicia se notează cu 2,3 metri cubi de om ● Un tată care 6 ani la rînd a luat premiul I şi Ioana cea cu nota 10.

munca tatălui ei s-ar practica acelaşi sistem de notare, Ioana ar avea un tată care şase ani la rînd a luat premiul întîi şi care anul acesta a primit numai note de 10. Arcadie Ceaicovschi este şef de mulţi ani fruntaş pe sector şi pe întreprindere.

Pînă şi recepţionerul s-a întîlnit cu urşii

Voia bună este o condiţie a muncii la pădure. Posomoriţii n-au aici căutare.

— Şi cum a fost cu ursul ?

— Cu ursul ? Erau doi, nu numai unul. S-a întîmplat vineri seara, în locul numit La Troci, adaugă pentru noi recepţionerul sectorului forestier din Stulpicani, Gavril Lehaci. Eu veneam din parcela 59 şi ei veneau din 56. Am cam încremenit, dar ei s-au dus nepăsători, ca urşii...

Nu se face haz. Cineva povesteşte însă de o „mireasă" şi hazul izbucneşte, îndreptat în altă parte. Rîde şi Dumitru, cel pe seama căruia rîd ceilalţi.

— Dacă are patruzeci de ani şi nu se însoară...

Zîmbeşte şi şeful de brigadă. Ce să-i faci, fiecare cu metehnele lui !

Maistrul de exploatare întreabă ceva şi toţi devin serioşi. Munca primează. Vasile Lehaci, maistrul, este foarte tînăr, dar pe semne îşi cunoaşte îndatoririle şi pe această bază se bucură de respect. Discuţia cu şeful de brigadă capătă un caracter profesional : se vorbeşte despre nişte comenzi urgente care trebuie satisfăcute, se schimbă opinii referitoare la calitatea produselor brigăzii şi despărţirea are loc pe fundalul unor preocupări majore. Au fost uitaţi pînă şi urşii recepţionerului.

Coborîm pe un drum paralel cu cel al buştenilor. În faţă, coasta Şipotelor, impresionantă, ne reaminteşte rampa de încărcare de la poalele ei. Zilnic, pe rampa de încărcare sosesc 2,3 metri cubi de fiecare om din brigada lui Arcadie Ceaicovschi. O productivitate bună a muncii. Ea depăşeşte media obţinută pe întreprindere. Dar n-am fi înţeles mare lucru din această cifră, dacă nu i-am fi văzut pe oamenii lui bădiţa Arcadie. Vrednicia lor, în scriptele întreprinderii, se notează cu doi virgulă trei metri cubi, dar pentru noi cei care nu muncim la pădure, brigada lui Arcadie Ceaicovschi înseamnă şi această cifră, şi ciutele de la Botoşanu, şi urşii recepţionerului, şi Ioana cea cu nota 10...

P. SOLCAN

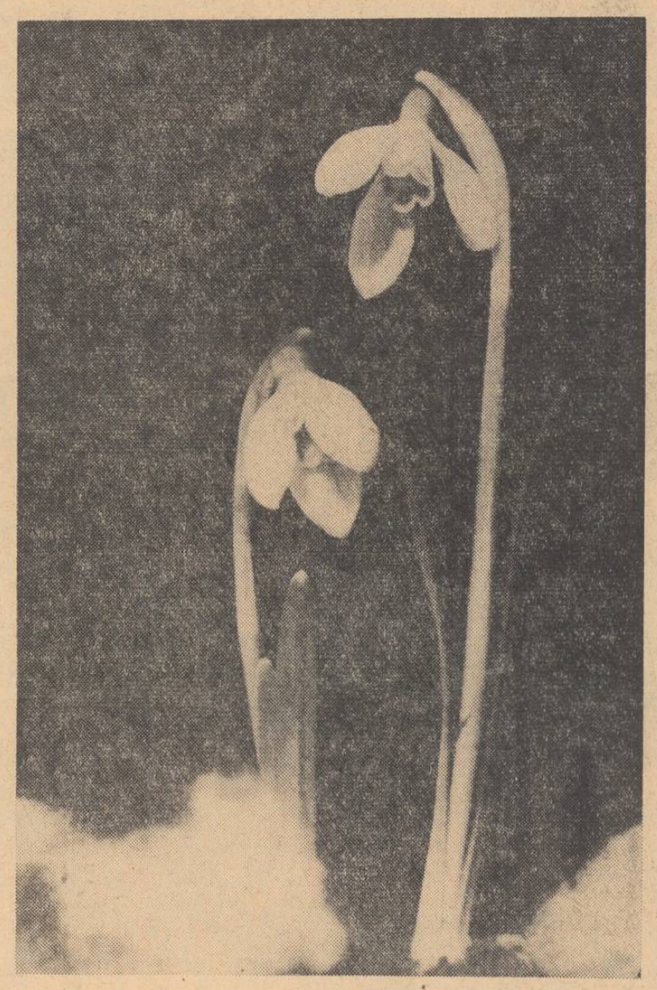

„Primii ghiocei"

Fotografia : Ady BERGMAN

Aparate de zbor...

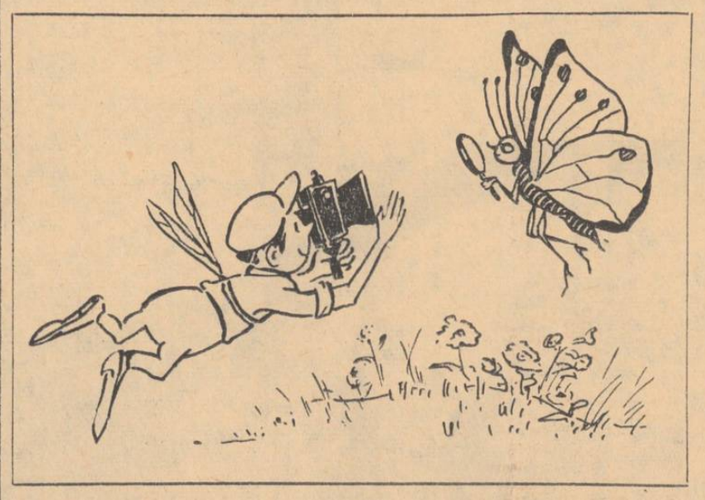

Cum zboară ţînţarii? Dar fluturii şi albinele? Cum reuşesc unele muşte să rămînă în aer, într-un punct fix? Şi care din ele sînt zburătoare mai bune ?

Iată numai cîteva din întrebările pe care şi le pun astăzi nu puţini oameni de ştiinţă şi cărora li se dă răspuns în urma unor studii profunde şi îndelungate.

Fireşte, cititorul are tot dreptul să se întrebe: la ce bun asemenea cercetări ? Oare numai pentru a răspunde unei simple curiozităţi ştiinţifice? Hotărît, nu. Întotdeauna omul a căutat să cunoască natura ce-l înconjoară, s-o supună sau — atunci cînd e cazul — s-o imite. Iar pentru aceasta a folosit mijloace şi modele diferite, în raport cu posibilităţile şi necesităţile sale. Să ne amintim că, încă din vechime, pentru a putea străbate apele, omul şi-a creat bărci, galere, corăbii care, toate, în ultimă instanţă, amintesc de forma alungită a peştilor. Aceeaşi siluetă o au, în linii generale, şi transatlanticele moderne. Corpul rechinilor a slujit drept model celor ce au creat carcasele submarinelor, iar alte imersibile, destinate mai ales cercetărilor ştiinţifice (batiscafe, mezoscafe etc.) imită caracatiţa.

Nu mai puţin au căutat oamenii să imite şi să adapteze nevoilor lor calităţile altor vieţuitoare atunci cînd au dorit să traducă în viaţă un vis milenar: acela de a zbura. Chiar dacă Icar n-a fost decît un personaj de legendă, fapt este că din vremuri străvechi oamenii au încercat să se înalţe în văzduh aidoma păsărilor — cu aripi fixate de corpul lor. Şi această dorinţă n-a fost părăsită nici azi, în epoca avioanelor supersonice şi a rachetelor: nu puţini sportivi încearcă să zboare cu aripi confecţionate nu din ceară sau şipci de lemn, ci din mătase sau material plastic. Sîntem doar în secolul XX !... Dar avioanele oare nu sînt ele nişte „păsări" de metal ? Şi trebuie să spunem că se fac încercări serioase pentru a se crea avioane cu aripi mobile, care să străbată înălţimile, bătînd din ele ca adevăraţi şoimi metalici...

Necesităţile de azi ale ştiinţei şi tehnicii i-au făcut pe oameni să-şi atîntească cu şi mai mare atenţie privirile spre lumea vieţuitoarelor, şi — mai ales — spre cele mai mici fiinţe, la care au descoperit însuşiri de-a dreptul uluitoare: aproape toate insectele, de pildă (ca şi mulţi peşti), sînt dotate cu „aparate" de simţ nu numai extrem de sensibile, ci şi foarte miniaturizate, fiind în acelaşi timp cît se poate de rezistente. Biologii şi inginerii şi-au unit forţele în scopul copierii acestor extraordinare „aparate" şi astfel a apărut o nouă ştiinţă: bionica **Ea este soră bună cu cibernetica şi are o mare importanţă în crearea sistemelor automate.**

Cei mai vechi zburători

Îndreptîndu-şi privirile spre înălţimi, omul a căutat, aşadar, să imite zborul păsărilor. Cu toate acestea există în natură aparate de zbor din multe puncte de vedere mai perfecţionate decît păsările: insectele De altfel, prima vietate care s-a ridicat în văzduh a fost o insectă asemănătoare libelulei.

Să precizăm : nu toate insectele sînt zburătoare chiar atît de bune, ci numai unele dintre ele. De pildă, unii fluturi sau cărăbuşi se încurcă destul de rău în cele două perechi de aripi care lucrează identic, dar asincron. Rezultatul: aripile din spate creează un curent direcţionat spre faţă, iar cele anterioare — un curent în sens invers. Fireşte, în felul acesta se înaintează destul de greu, deşi vieţuitoarele s-au adaptat într-un fel sau altul. În schimb, la alte insecte — muşte, ţînţari — greutatea zborului şi-au asumat-o perechea de aripi din faţă La unele insecte aripile posterioare s-au redus la nişte rămăşiţe ce joacă doar rolul de „starter".

Există himenoptere, de pildă albinele, la care întregul aparat de zbor e perfect sincronizat. În felul acesta aripioarele posterioare nu numai că nu le creează dificultăţi, ci — în fapt — măresc suprafaţa celor anterioare.

Aripa insectei — la care, spre deosebire de păsări, n-are nici o importanţă profilul — lucrează, lovind aerul cu ambele suprafeţe, căci, în timpul zborului, săvîrşeşte o rotire de aproximativ o sută de grade în jurul propriului ax. Mişcarea are forma cifrei 8: în prima parte — aripa imprimă insectei o traiectorie ascensională, iar în a doua parte — o propulsează înainte.

Micile „elicoptere"

Dintre aparatele de zbor create de om, singurul care poate sta pe loc în aer este elicopterul. El este, în acelaşi timp, şi singura maşină de zburat care foloseşte — datorită elicei sale orizontale — unele sisteme de zbor găsite la insecte. Nici în natură nu

SONDORI IN PREMIERĂ

1

2

3

4

Dialogul fotografic de față a început de fapt înainte de a pătrunde în perimetrul sondei nr. 10 a Întreprinderii de foraj — Ploiești, sondă destinată atingerii celei mai mari adîncimi cu ajutorul noii instalații de foraj 4 DH-315 fabricată la uzinele „1 Mai" din Ploiești. Nici nu era prea dificil de stabilit acest prim contact, deoarece turla sondei și instalațiile ei auxiliare, devin vizibile cu mult mai înainte de a fi în preajma lor (clișeul I). **Mai greu a fost poate pentru foto-reporter să cuprindă într-o singură imagine această sondă care măsoară 63 de metri în înălțime.**

Puțin mai tîrziu, în biroul inginerului șef al sondei, Emilian Bart, l-am cunoscut pe unul din principalii săi colaboratori: geologul Cristian Miron. La cițiva ani după terminarea facultății, răstimp în care a lucrat în mai multe zone petroliere ale țării, tînărul geolog își pregătește acum lucrarea de aspirantură. Participarea la forarea celei mai adînci sonde săpate pînă acum în țară, îi oferă un bogat material documentar.

Vorbind despre această lucrare, despre autorul ei, ne vine în minte faptul că practic întregul colectiv al sondei nr. 10 își dă de fapt examenul de aspirantură. Unii dintre ei, e drept, nu sînt la prima sondă de mare adîncime. Dar sînt totuși primii care lucrează cu instalația de foraj 4 DH-315, cea mai modernă și cea mai puternică din cele fabricate în țară, instalație menită să realizeze adîncimi de pînă la 7 000 de metri.

Participanții la această veritabilă premieră pe tărîmul tehnicii forajului, sînt oameni cu multă experiență. Maistrul principal Cristu Dutescu și-a început activitatea în urmă cu peste 40 de ani, într-unul din leagănele petrolului romînesc: Buștenari. De la postul lui, el conduce cu pricepere operațiile de foraj (clișeul 2). **I-a dat prin telefon ultimele indicații sondorului șef care se află în schimb și acum va mai trece o dată pe la laboratorul sondei pentru a afla ultimele rezultate ale analizelor făcute fluidului de foraj.**

Între timp, sapa sondei își continuă cursa spre adîncuri. De la comanda granicului, sondorul șef Vasile Epuran ne anunță că s-a depășit adîncimea de 4 400 metri (clișeul 3).

Și, înainte de plecare, o ultimă imagine de la cea mai modernă sondă a țării: Nicolae Mitrică, Gh. Rusu, Mircea Pătran, Minea Alexe și Ion Ioniță (clișeul 4). **Fețele lor exprimă tinerețe, voioșie, mîndria de a duce la bun sfîrșit misiunea săpării celei mai adînci sonde din istoria de pînă acum a forajului romînesc.**

Tudor GHEORGHIU
Fotografii: Mihai POPESCU

ÎN CARTIERUL... SATULUI

Cînd l-am auzit pomenind pentru prima dată despre „Cartierul cel nou" în care, spunea el, „este neapărat nevoie să se introducă lumina electrică", am rămas puțin mirat. E adevărat că pînă atunci auzisem vorbindu-se despre cartiere noi în mai toate orașele regiunii. Dar despre un cartier nou într-un sat era pentru prima oară cînd auzeam.

Și totuși, în comuna Miron Costin există nu un singur cartier nou, ci două. Cel despre care vreau să vorbesc este situat la intrarea în sat dinspre Roman, reședința raionului. Cartierul este locuit de cîteva zeci de familii de săteni care și-au construit case în ultimii 3—4 ani cu veniturile obținute la cooperativa agricolă de producție. De altminteri, în discuția pe care am avut-o în ziua aceea cu Grigore Ghiga, acesta a adus vorba de mai multe ori despre cartierul cel nou. Și nu întîmplător, circumscripția electorală comunală unde era deputat cuprindea și grupul acela de case de la marginea satului.

Firește că, așa cum se întîmplă în toate cazurile de acest fel, și în cartierul cel nou din comuna Miron Costin sînt multe de făcut. Acest lucru a ieșit în evidență mai ales în adunarea care a avut loc pe la începutul anului trecut în casa lui Nicolaie Butnaru. Atunci, cetățenii din cartierul nou s-au angajat să contribuie la înfăptuirea tuturor lucrărilor înscrise în planul de acțiuni gospodărești pentru 1964. În plus, ei au propus să se prevadă în plan și o seamă de alte lucrări care trebuiau să fie executate neapărat în circumscripția lor. Era vorba de crearea unui drum care să lege cartierul de șoseaua principală, de construirea unor podețe, de introducerea luminii electrice. La sesiunea sfatului popular comunal, care a avut loc cîteva zile mai tîrziu, Grigore Ghiga a susținut cu insistență includerea în plan a propunerilor făcute de cetățeni.

E adevărat că unele lucrări nu au putut fi înfăptuite chiar așa de ușor, că executarea lor le-a dat multă bătaie de cap. Așa a fost cu construirea podețelor. La început s-a intenționat ca acestea să fie executate din lemn. Grigore Ghiga s-a împotrivit. „Doar nu le construim pentru un an-doi, spunea el. Ș-apoi, nu uitați că pe podețul de la intrarea în sat sau pe cel ce dă spre tarlalele de la Ciobota vor trebui să treacă tractoare, combine și alte mașini grele".

La propunerea lui, oamenii hotărîră să facă podețele din beton. S-a ridicat însă o altă problemă. Aveau nevoie de ciment, de fier beton. Cu ce să se procure aceste materiale? În bugetul sfatului popular comunal nu erau prevăzute fonduri pentru așa ceva. Soluția a dat-o tot Grigore Ghiga.

— În gospodăria fiecăruia dintre noi se găsesc multe fiare vechi care ruginesc de pomană. Să le predăm la I.C.M., iar cu banii ce-i vom primi să cumpărăm materialele necesare.

Ideea era bună, de aceea a fost susținută și de Maria Deneș, de Ion Apostol, de Nicolaie Butnaru și de alți cetățeni din circumscripție. Apoi s-au apucat de treabă. Exemplul celor din cartierul nou a fost urmat de toate celelalte circumscripții. În felul acesta, în comună au fost construite din beton nu mai puțin de 32 de podețe, din care trei în circumscripția lui Grigore Ghiga.

O altă realizare care reține atenția celui ce trece prin comuna Miron Costin o constituie drumurile largi, drepte, bine întreținute.

— Numai în 1964, ne spune Daniel Neagu, președintele comitetului executiv al sfatului popular comunal, s-au aliniat garduri, au fost făcute șanțuri, s-au supraînălțat și pietruit drumuri pe o distanță de 9 kilometri.

Ce i-a determinat pe cetățenii comunei Miron Costin să întreprindă o asemenea acțiune? În primul rînd, dorința de a se crea condiții pentru asigurarea unei circulații bune în tot timpul anului și cu orice fel de vehicule. Apoi, drumurile drepte, largi dau o înfățișare mult mai plăcută satului.

Și a mai fost un motiv: electrificarea.

— În 1964 am avut în plan să extindem rețeaua electrică cu încă 11 kilometri, ne explică președintele. Întîmpinam însă o greutate. Din cauză că drumurile erau tare întortocheate, ne trebuia un număr mare de stîlpi, ceea ce ducea la scumpirea costului lucrării. Ce era de făcut? Singura soluție o constituia îndreptarea drumurilor. O dată cu aceasta, le-am și lărgit. În felul acesta, am făcut la stîlpi o economie de peste 25 000 lei, iar rețeaua electrică a putut fi extinsă și în cele două cartiere noi.

Drumuri bune și-au asigurat cetățenii din comuna Miron Costin nu numai în interiorul satelor. După ce au refăcut șoseaua care duce la Dulcești și au reparat și pietruit drumul care leagă comuna de șoseaua națională Roman—Piatra Neamț, anul trecut ei au lărgit, supraînălțat și pietruit în parte drumul care face legătura cu șoseaua Roman—Roznov. În felul acesta, au fost create condiții ca autobuzele I.R.T.A. de pe traseul Roman—București să treacă și prin comuna Miron Costin, înlesnind astfel legătura cu orașul Roman, reședința raionului. Iată și o cifră pe care o socotim deosebit de semnificativă: **numai pentru repararea și întreținerea stării de viabilitate a drumurilor, în cursul anului 1964, în comuna Miron Costin au fost efectuate, cu ajutorul cetățenilor, lucrări în valoare de 598 478 lei.** La realizarea lor, ca și a parcului din centrul comunei, o contribuție însemnată au adus și cetățenii din cartierul nou, în frunte cu deputatul Grigore Ghiga.

Merită a fi amintit faptul că realizările obținute anul trecut au situat comuna Miron Costin pe locul doi pe regiune în întrecerea patriotică pentru înfrumusețarea și gospodărirea satelor.

La o adunare cetățenească, oamenii au făcut alte propuneri. Au în vedere noi lucrări gospodărești pe care se pregătesc să le înfăptuiască în primăvara acestui an. Sînt ferm hotărîți ca anul acesta să se situeze pe primul loc în întrecerea patriotică dintre comunele regiunii. Convingerea că își vor atinge ținta se întemeiază nu numai pe vorbe, ci pe fapte, pe realizările obținute pînă acum.

Const. AZOIȚII

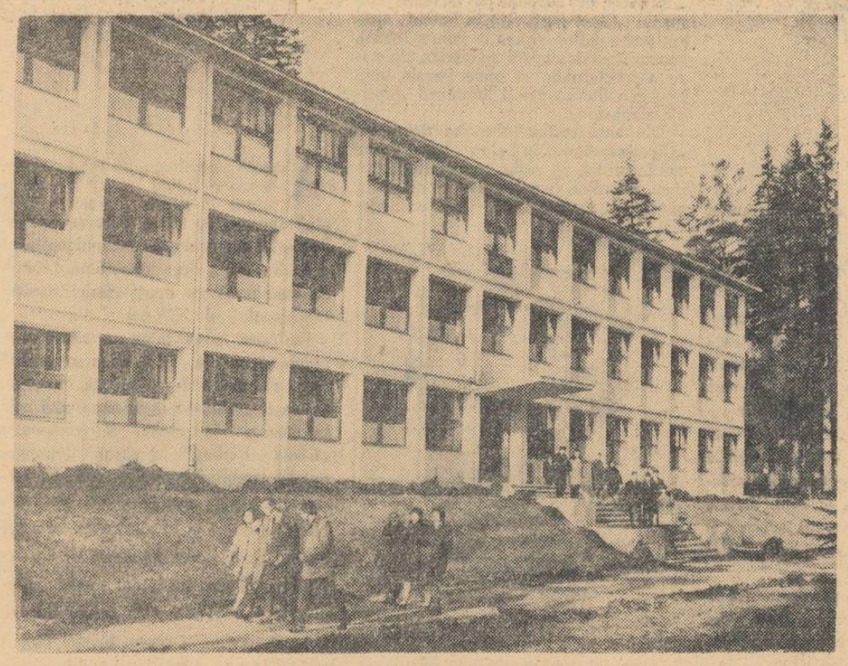

Noua școală medie din Sinaia, regiunea Ploiești, cu 16 săli de clasă

naturale

Sînt multe zburătoarele în stare să rămînă pe loc în văzduh.

Printre cele mai perfecționate „elicoptere" naturale sînt musculițele acelea mici pe care, vara, le vedem „atîrnînd" ca niște punctișoare fixe în aer. Aceste insecte pot să-și deconecteze aparatul propulsor, lucrînd doar cu cel elevator. În timpul acesta, aripa execută o rotire de 90 de grade. Musca se ridică și, pînă ce începe căderea, aripa face o nouă mișcare. De ce nu observăm la insectă tendința de a cădea? Pentru că totul se petrece extrem de rapid, aripioarele bătînd aerul cu o viteză uluitoare.

Unele tipuri de sirfide sînt adevărați acrobați aerieni. Ele pot rămîne pe loc în aer, chiar și cu spatele în jos. Această musculiță se dă peste cap cu asemenea viteză, încît o rotire a ei în plan vertical nu durează mai mult de 0,001 secunde.

Un „motor" perfecționat

„Motorul" cu care sînt înzestrați acești micuți zburători este deosebit de puternic, de exact, de solid și de perfecționat în raport cu necesitățile lor. El este în stare să miște aripile insectei cu o viteză foarte mare. Faptul că auzim bîzîitul lor e o dovadă că se mișcă cu mai mult de 18 bătăi pe secundă (căci numai de la acest număr de mișcări în sus se produce sunetul caracteristic). Dar, la majoritatea insectelor zburătoare, mișcarea aripilor e mult mai rapidă.

Astfel, într-o secundă, aripile bondarului vibrează de 180—240 ori, ale muștei de casă — de 330, ale albinei — de 350 ori, iar ale țînțarului — de 594 ori. Așadar, viteza cu care se contractă mușchii lor e mult mai mare ca la orice vertebrat sau pasăre.

Cu ce viteză se deplasează acești „piloți" încercați? Ea depinde de o serie de factori, ca: durata zborului, viteza vîntului, temperatura aerului etc. În medie însă, albina străbate 23,5 km. într-o oră, libelula — 36 km, iar porumbacul (un fluture de noapte) 54 km.

În aparență, nu prea mult. Calculul se face însă altfel: de cîte ori se cuprinde lungimea propriului corp în distanța străbătută într-o unitate de timp? Astfel, calculat, ne dăm seama că zborul insectelor are un mare randament. Să facem o comparație cu păsările. Dintre acestea, una din cele mai bune zburătoare este lăstunul, a cărui viteză absolută este cam de cinci ori superioară bondarului. Dar pasărea amintită străbate, într-o oră, de 8 300 ori lungimea propriului corp, în timp ce bondarul — de 10 000 ori.

Puterea acestor „motoare" este destul de mare. Sînt fluturi care călătoresc din Europa în Africa, iar porumbacul poate zbura în 24 ore, peste 1 200 km. Pentru a obține un kg de miere, harnica albină execută zboruri pe distanțe ce totalizează de 4 ori înconjurul pămîntului.

Modele pentru ingineri

Cele relatate mai sus au încetat să mai fie simple „curiozități" ale naturii.

S-au creat instalații speciale cu ajutorul cărora se poate urmări — „in vivo" — zborul insectelor. Aparatele de filmat cu un număr mare de imagini pe secundă fixează pe peliculă fiecare mișcare a aripilor insectelor, iar cadrele obținute constituie o documentare valoroasă pentru ingineri. S-a trecut chiar la executarea unor modele mecanice, care reproduc zborul unor insecte. Masele plastice au oferit materialul din care se pot confecționa — la scară mult mărită — diafanele aripi de libelulă, de fluture sau de țînțar. Un astfel de model — avînd un motor de 3 CP — a fost înzestrat cu aripi de țînțar și a reușit să se ridice de pe sol.

La aceasta mai trebuie adăugat studiul „aparatelor" de ghidaj pe care le posedă unele insecte (de exemplu albinele) și care — deși extrem de mici — obțin performanțe deosebite.

Aceste cercetări, care se fac în multe țări, concomitent cu studierea zborului păsărilor au oferit inginerilor rezolvări interesante pentru construcțiile aeronautice.

Dan LAZARESCU
Desene: Becu RIND

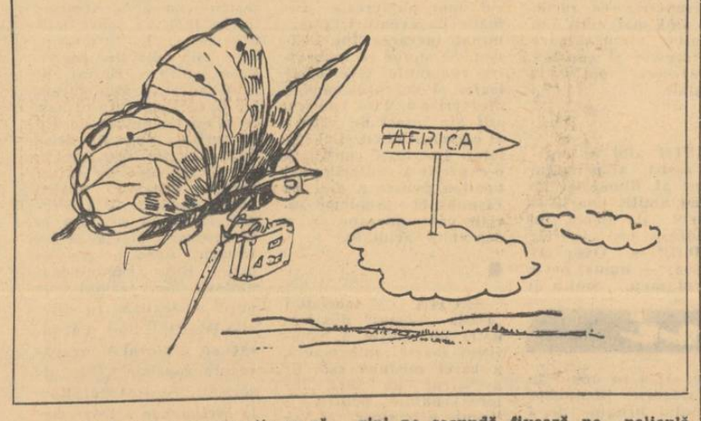

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

TRENUL DE DIMINEAȚĂ

Schiță de Siegfried Lentz

Parcurgînd cu capătul unghiilor, registrul vechi și pătat, portarul de noapte strînse din umeri, cu părere de rău, și se întoarse spre noul venit cu tot corpul său pe care vestonul de uniformă se întinse atît de mult la subsuori, încît părea că va plezni din moment în moment.

— E unica șansă, spuse el. La ora asta tîrzie nu veți găsi nicăieri o cameră separată. Desigur, puteți încerca și la alte hoteluri. Eu însă trebuie să vă previn: dacă o să vă întoarceți din nou la noi, n-o să vă mai putem oferi nimic, întrucît unicul pat liber din camera pentru două persoane — pe care nu știu pentru ce motive îl refuzați — cu siguranță va fi ocupat.

— Bine, spune Schwamm, rămîn aci. Numai aș dori să știu un lucru, după cum vă puteți închipui și singur, cu cine va trebui să-mi petrec noaptea de somn. Nu-i vorbă de prudență, nu, n-are de ce să-mi fie frică. Vă rog, așadar, să-mi spuneți, vecinul meu (pentru că așa trebuie să-l denumesc pe omul cu care îmi voi petrece o noapte) se află acum în cameră?

— Da, e acolo. Doarme.

— Va să zică doarme, repetă Schwamm, și luînd apoi formularul, îl completă și se urcă în cameră. Văzînd ușa pe care era indicat numărul respectiv, Schwamm, fără să vrea, își încetini pașii, își reținu o clipă răsuflarea, nădăjduind să surprindă măcar vreun zgomot din cameră, ca să-și dea seama ce face viitorul lui vecin.

Apăsă pe clanța ușii. Intrînd, o închise încet și începu să bîjbîie cu palma pe perete, căutînd întrerupătorul. Deodată smuci mîna: lîngă el — dîndu-și imediat seama că acolo trebuie să fie paturile — cineva rosti surd și în același timp energic:

— Vă rog să nu aprindeți lumina. O să vă rămîn mult îndatorat dacă îmi veți îndeplini dorința.

— M-ați așteptat? întrebă Schwamm speriat.

Deși îi auzi clar întrebarea, necunoscutul continuă:

— Să nu vă împiedicați de cîrjele mele. În mijlocul camerei se mai află și un geamantan. Vedeți să nu vă loviți. Iar acum ascultați-mă, o să vă spun cum trebuie să vă mișcați. Faceți trei pași de-a lungul peretelui, apoi întoarceți-vă la stînga; mai mergeți încă trei pași și sînteți în patul dv.

Schwamm se supuse întocmai la ceea ce îi ceruse necunoscutul: ajuns la patul său, se dezbrăcă și se băgă sub plapumă. Auzind respirația vecinului, înțelese îndată că nu va putea adormi așa de curînd.

— Numele meu este Schwamm, spuse el nehotărît, după cîteva clipe.

— Așa, spuse vecinul.

— Da.

— Ați venit la vreun congres? întrebă necunoscutul.

— Nu, dar dv?

— Nu.

— Cu treburi?

— Nu, nu s-ar putea spune cu treburi, răspunse vecinul.

— Eu cred că n-a existat niciodată, la nimeni, o pricină mai ciudată pentru a veni în oraș, decît la mine, spuse Schwamm.

În gară se formau garnituri de trenuri. Pămîntul se cutremura, iar somierele pe care dormeau Schwamm și vecinul său, vibrau ușor.

— Ați venit în oraș ca să vă puneți capăt zilelor? — se auzi vocea necunoscutului din întuneric.

— Nu, răspunse Schwamm. Seamăn eu oare a fi un sinucigaș?

— Nu știu cu cine semănați, spuse celălalt. Aici e întuneric.

— Nu, ferească dumnezeu, spuse Schwamm cu o bucurie de-abia simțită în glas. Am un băiat, domnule... (vecinul încă nu-și spusese numele) un mic strengar, de dragul lui am venit aici.

— E la spital?

— La spital? Nu, e un copil sănătos, e adevărat, pare să fie puțin cam palid, dar, în general, e complet sănătos. Aș vrea să vă povestesc pentru ce mă aflu acum aicea, în cameră cu dv. E ceva în legătură cu băiatul meu. E vorba despre faptul că el este foarte impresionabil, un copil gingaș. Reacționează îndată la cel mai neînsemnat fleac.

— Va să zică e totuși la spital?

— Nu! exclamă Schwamm. V-am spus doar că e sănătos, absolut sănătos. Însă în momentul de față se află în primejdie. Strengarul acesta mic al meu are un suflet delicat, ca o floare de mimoză, iată de ce vă spun că este în pericol.

— De ce nu-și pune capăt zilelor?

— Domnule, dar vă rog să mă ascultați, e doar un copil inocent, lipsit de experiență! Cum puteți vorbi astfel? Ferească dumnezeu. O să vă explic acum de ce copilul meu se află în primejdie: în fiecare dimineață cînd merge la școală, (și merge la școală totdeauna singur) se oprește în fața barierei și așteaptă pînă ce trece trenul de dimineață. Stînd pironit acolo, puștiul meu, în momentul cînd trece trenul, face semn cu mîna, face mereu, din toată puterea lui, și zîmbește prietenos, însă toate acestea în zadar...

— Ei, și mai departe?

— Apoi, spuse Schwamm, merge la școală, iar cînd se întoarce acasă, pare abătut, buimăcit. Uneori chiar și plînge. Nu e în stare să-și facă lecțiile, renunță la jocuri, nu vrea nici să vorbească. Și asta se întîmplă zi de zi, de mai multe luni.

— Ce anume îl influențează așa de mult, întrebă necunoscutul.

— Să vedeți, spuse Schwamm, toate acestea, desigur, sînt lucruri foarte stranii: copilul face semn cu mîna, dar nimeni dintre călători nu-i răspunde. El însă își pune toate acestea la inimă, încît noi — eu și soția mea — ne temem să nu se întîmple ceva foarte rău. El stă și face semn cu mîna, dar nimeni nu-i face semn și lui drept răspuns; desigur nu pot fi obligați călătorii să răspundă la un astfel de salut, și ar fi absurd și de rîs, să se ceară emiterea unei dispoziții scrise în acest sens, cu toate că...

— Și dv. domnule Schwamm, vreți să îndepărtați nenorocirea fiului dumneavoastră, urcîndu-vă mîine în trenul de dimineață, cu gîndul de a face semn cu mîna, de la geam, copilului?

— Da, spuse Schwamm.

— Pentru mine nu există copii, spuse necunoscutul. Nu-i pot suferi și mă feresc de ei, pentru că din pricina lor — ca să spunem lucrurilor pe nume — eu mi-am pierdut soția. Ea a murit la prima naștere.

— Îmi pare foarte rău, spuse Schwamm. Se săltă apoi în pat și-și cuprinse genunchii cu mîinile. Simții în tot corpul o căldură plăcută. Își dădu seama că acum va putea adormi, dar din nou auzi glasul vecinului său:

— Mergeți la Kurzbach, nu-i așa?

— Da.

— Și nu simțiți nici un fel de remușcare, pregătindu-vă să vă realizați intenția? Vorbind pe șleau, nu vi-e rușine să vă înșelați fiul? Pentru că ceea ce vreți să faceți — trebuie să recunoașteți și singur — e curată înșelăciune, o minciună!

— Cum vă permiteți? spuse Schwamm indignat. Poftim, ce-i trece prin cap! Trase repede plapuma peste cap, stătu așa nemișcat un timp, gîndindu-se, apoi adormi.

Cînd se trezi dimineața, Schwamm constată cu uimire că e singur în cameră. Se uită la ceas și se îngrozi: pînă la trenul de dimineață mai rămăseseră cinci minute. Era clar că a pierdut trenul.

Nemaiputînd rămîne încă o noapte în oraș, după prînz, Schwamm, abătut și istovit, se întoarse acasă.

Fiul îi deschise ușa radiind de bucurie. Îi alergă în întîmpinare, bătînd din palme și strigînd:

— Știi că un domn azi mi-a făcut semn din tren, mult, mult...

— Cu o cîrjă? întrebă Schwamm.

— Da, cu un baston. La capăt i-a legat o batistă și îmi făcea semn cu el prin geam, tot timpul, pînă ce a dispărut trenul.

În romînește de I. BABIN

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

NICOLAE FILIMON

Nicolae Filimon, autorul primului roman realizat ca atare din literatura noastră, s-a născut în București în 1819 și a încetat din viață, acum un secol, în 1865.

Primele studii și le face în orașul natal, la Colegiul Sf. Sava, unde este coleg cu Ion Ghica și Nicolae Bălcescu și apoi la Paris, fără să obțină vreo diplomă. Începuturile publicistice și literare sînt marcate de apariția unui memorial de călătorie — **„Escursiuni în Germania meridională, memorii artistice, istorice și critice"** (1860), lucrare care, pe lîngă informații istorice și geografice, prezintă un evident interes literar.

Nicolae Filimon împărtășește ideile înaintate ale revoluției din 1848, ceea ce avea să se reflecte în cele două nuvele romantice, care pun în centrul acțiunii luptători pentru libertate (**„Friederich Staaps"** — 1860) și **„Mateo Cipriani"** — 1861). Lucrărilor sale în domeniul prozei scurte li se adaugă nuvela **„Nenorocirile unui slujnicar sau Gentilomii din mahala"** (1861), în care sînt satirizate cu vervă incisivă ignoranța, carierismul, demagogia.

În sfîrșit, opera sa de căpetenie, publicată cu doi ani înaintea morții este **„Ciocoii vechi și noi" sau „Ce crește din pisică șoarici mănîncă"**, publicată întîi în **„Revista română"** a lui Odobescu în 1862. „Ciocoii vechi și noi" este cel dintîi roman realist izbutit din literatura română, remarcabil prin amploarea criticii sociale și prin calitățile de portretist și evocator ale prozatorului.

Nicolae Filimon este și întemeietorul criticii muzicale de la noi din țară, prin cronicile publicate în **„Naționalul"**, **„Revista Carpaților"**, **„Independența"**, **„Țăranul romîn"**.

Viața și opera prozatorului și-au găsit un magistral exeget în persoana lui George Călinescu care le-a consacrat în anii noștri o amplă monografie.

JULES VERNE

Se împlinesc 50 de ani de cînd a închis ochii pentru totdeauna, la Amiens, Jules Verne, cel ce devenise încă din timpul vieții unul din autorii cei mai populari, ale cărui cărți au încîntat generații întregi de cititori.

Născut la Nantes în 1828, în familia unui avocat, Jules Verne părea chemat să îmbrățișeze el însuși cariera juridică. Dar, pregătindu-se pentru profesiunea tatălui, Jules Verne cochetează și cu literatura. Începe prin a scrie teatru și librete de opere comice (pînă prin 1860). La capătul acestei prime perioade de creație, scrie și publică într-un **„Magazin de educație și recreare"** romanul **„Cinci săptămîni în balon"**, apărut peste puțină vreme în volum (1863), roman care descoperă adevărata chemare a scriitorului și pune bazele unui nou gen literar, genul literaturii științifico-fantastice.

Din anul strălucitului său debut cu „Cinci săptămîni în balon", Jules Verne nu încetează să scrie, roman după roman, abordînd temele cele mai originale și mai captivante. Între 1863, anul de-

butului și 1905, anul morții, Jules Verne a scris nu mai puțin de 57 de romane, grupate sub numele generic de **„Călătorii neobișnuite"**.

Din imensa moștenire literară a lui Jules Verne, înzestrată cu secretul veșnicei tinereți, pot fi citate cel puțin 10—15 titluri care i-au consacrat celebritatea: **„Călătorie în centrul pămîntului" (1864)**, **„De la pămînt la lună"** (1865), **„Copiii căpitanului Grant"** (1867—1868), **„Douăzeci de mii de leghe sub mări"** (1870), **„Ocolul pămîntului în 80 de zile"** (1873), **„Un căpitan la 15 ani"** (1878), **Mattias Sandorf"** (1885) și altele. Cele mai multe sînt astăzi cunoscute cititorilor din Romînia, țară pentru care scriitorul pare să fi manifestat un interes deosebit; dovadă romanul **„Castelul din Carpați"** (1892).

Cărțile lui Jules Verne anticipează adesea unele din invențiile și descoperirile care aveau să fie traduse în realitate mult mai tîrziu, în anii noștri. O dată cu aceasta, meritul lor rezidă în priceperea de a servi cititorilor, mai cu seamă celor tineri, în învelișul de aur al fanteziei, cunoștințe din domeniile cele mai variate: științele naturii, geografie, etnografie, însușire care le transformă într-o lectură deopotrivă de agreabilă și de instructivă.

SELMA LAGERLÖF

Această scriitoare, al cărui nume evocă o figură intrată de multă vreme în istoria literară, a trăit pînă aproape de zilele noastre, doar 25 de ani despărțindu-ne de anul încetării sale din viață, deși născută în 1859 și contemporană cu marii clasici suedezi din secolul al XIX-lea.

Profesînd citva timp ca învățătoare, îndeletnicire la care avea să rămînă cu o statornică dragoste față de copii, Selma Lagerlöf s-a făcut cunoscută prin publicarea în 1891 a romanului **„Gösta Berling"** a cărui denumire exactă, sugerînd eposul scandinav, este de fapt **„Saga despre Gösta Berling"**, lucrare tradusă și în românește. Apariția acestei cărți a fost apreciată ca un reviriment al romantismului suedez, apreciere valabilă numai în parte, întrucît nota dominantă a prozei Selmei Lagerlöf avea să fie împletirea dintre romantism și realitatea concretă a Suediei timpului său. Nu mai puțin celebră avea să fie în scurtă vreme (1906—1907) cunoscuta poveste a lui Nils Holgerson, odiseea plină de poezie a unui băiețaș pornit să-și cunoască țara pe aripile unei... gîște, carte tradusă în mai toate limbile pămîntului, aparținînd astăzi fondului de aur al literaturii pentru copii. Dintre cărțile Selmei Lagerlöf mai pot fi citate **„Legături nevăzute"** (1894), **„Cartea legendelor"** (1906), **„Exilatul"** (1918) și altele.

În toate aceste opere, imaginația prodigioasă, fantezia romantică, se împletesc cu o profundă dragoste de oameni, cu o puternică vibrație față de existența și suferințele celor mulți. Selma Lagerlöf a avut de-a lungul întregii vieți o pilduitoare ținută cetățenească, luînd atitudine împotriva fascismului. În 1909 a fost distinsă cu Premiul Nobel, iar în 1914 a fost aleasă membră a Academiei suedeze.

UZINA „TERAPIA"

Numele e semnificativ: Terapia. L-am întîlnit oricare din noi cu un prilej sau altul. Fie pe cutiile cu meprobamat (ah, carbaxinomania!), fie pe cele cu fenacod (păcătoase sînt durerile astea de cap), faringosept (îți ia cu mîna durerea de gît) sau romergan. Fapt este că medicamentele purtînd marca întreprinderii clujene și-au cîștigat o bună reputație. În țară, dar și în străinătate, căci multe din produsele „Terapiei" sînt solicitate la export.

„Străbunicul" — o farmacie seculară

Ghizi prin secțiile uzinei ne-au fost cei doi Zegreanu: Paul și Octav. Nu, nu sînt frați, nici măcar neamuri. S-au cunoscut acolo, în secțiile fabricii. Primul, chimist, e șeful serviciului tehnic; celălalt, toxicolog, conduce laboratorul. E mai tînăr și de dată mai recentă în întreprindere decît colegul său, e și mai scund, și de aceea lumea îi spune Zegreanu cel mic. Acest din urmă Zegreanu, împreună cu directorul, Ștefan Mureșan, sînt pe cale să termine monografia fabricii. Prilej de a ne informa asupra unor elemente interesante din istoria ei. „Străbunicul" fabricii a fost laboratorul celor două farmacii seculare din oraș: „Sfîntu Gheorghe", înființată în 1640 și „Unicorn", existentă din 1685. Apoi, în localul ultimei farmacii și-a început activitatea, prin 1920, laboratorul „Terapia", care se ocupă cu fabricarea extraselor din glande (opoterapeutice) și, mai tîrziu, cu obținerea unor produse din fermentație. Dar abia după naționalizare s-au pus aci bazele unei adevărate fabrici de medicamente. Începutul a fost modest. Fabrica s-a născut din sinteza (ca să păstrăm termenii de specialitate farmaceutică) dintre... o fostă fabrică de cremă de ghete (Gladys), o veche mezelărie, fostul laborator Hygeea și alte asemenea unități mici și disparate. În clădirile respective, reamenajate și reutilate, a început fabricarea primelor medicamente ale fabricii clujene.

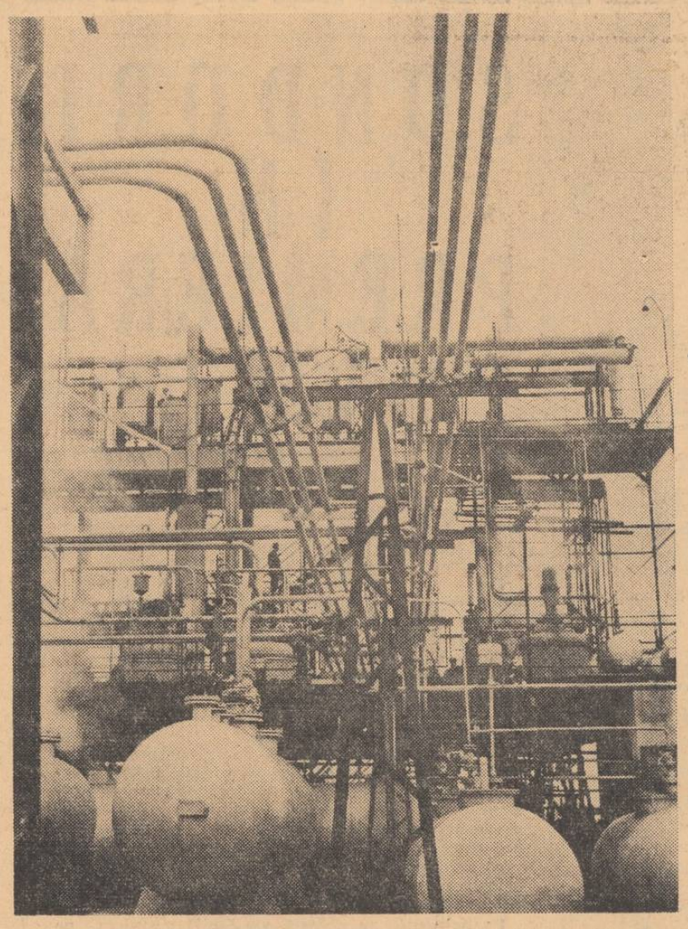

Noua secție de la „Terapia" este o întreprindere chimică în toată puterea cuvîntului

Noua unitate — o adevărată fabrică

Toxicologul Octav Zegreanu ne-a vorbit despre trecut. Prezentul l-am văzut, iar viitorul l-am întrezărit în noua unitate. O fabrică chimică în toată puterea cuvîntului, cu nenumărate reactoare, turnuri de metal ce se înalță în aer de pe platforme de beton, cu kilometri întregi de țevi care șerpuiesc și se întretaie, cu hale mari, pline de lumină. Aici a început, în 1962, producția pe scară largă a cloranfenicolului și hidrazidei izonicotinice. Ulterior, acestora li s-au adăugat alte 16 produse de sinteză. Iar de foarte curînd a început fabricarea a două produse de primă însemnătate: grupa hormonilor steroizi și librium, un tranchilizant cu proprietăți superioare. Nu peste mult timp va veni apoi rîndul altui produs: acetat de cortizon.

Noua unitate va reprezenta de fapt în curînd noua fabrică. Căci, rînd pe rînd, toate secțiile „Terapiei" își vor găsi aici adăpost stabil și definitiv.

Aici se află și stația pilot a Institutului de cercetări chimico-farmaceutice, fabrica de oxigen, (care furnizează întreprinderii de medicamente azotul, materie primă foarte importantă), un mare parc de rezervoare care adăpostesc materiile prime lichide. O clădire încă la roșu este destinată noii secții de autoclave pentru reacții la presiuni înalte.

„Terapia" are un profil complex. Aici se face și sinteza organică (obținerea, din diferite materii prime, a unor substanțe cu efect fiziologic), aici se face și condiționarea (tabletarea, drageificarea, fiolarea) substanțelor de sinteză. Deci, de la materiile prime — peste o mie la număr — la medicamentul finit, drumul e neîntrerupt. Pe poarta fabricii ies peste 30 sortimente de comprimate și drajeuri, peste 35 feluri de medicamente înfiolate, toate cu efecte terapeutice ridicate.

Garanția mărcii fabricii

Calitatea produselor e o problemă la ordinea zilei în toate întreprinderile industriale. La „Terapia" sistemul de control al calității este astfel organizat încît să pună o barieră de netrecut în calea oricărui medicament necorespunzător prescripțiilor.

Prima verificare exigentă o suferă materiile prime. Apoi există controlul interfazic în toate perioadele procesului tehnologic. În sfîrșit, controlul final are un caracter extrem de complex, fiind executat la fiecare șarjă de produse. Se face un control chimic (verificîndu-se puritatea, dozajul etc.), unul biologic (experimentarea medicamentelor pe animale), un control clinic și unul bacteriologic.

Vizitînd fabrica am fost pretutindeni martorii acestei griji permanente pentru garanția calității. Pentru întărirea răspunderii și posibilitatea unui control eficient, fiecare șarjă de medicamente poartă un număr de serie; la fel, prospectul ce însoțește produsul cuprinde și numărul de ordine al celui care a făcut ambalarea. După umplerea fiolelor, acestea se introduc într-un lichid de culoare roșie, cu ajutorul căruia se verifică dacă sticla nu conține vreo fisură invizibilă. Și acestea nu sînt decît o mică parte din măsurile luate în acest domeniu.

Cercetarea științifică ocupă un loc important în activitatea colectivului fabricii. Paul Zegreanu ne-a vorbit pe larg despre acțiunile întreprinse în acest sens, în colaborare cu unele institute științifice și de învățămînt superior. Bunăoară, împreună cu filiala Cluj a Academiei R.P.R., s-a studiat și rezolvat problema îmbunătățirii randamentului la sinteza romerganului. Automatizarea unei faze de fabricare a cloranfenicolului a constituit subiectul unui studiu comun cu Iprochim-București, după cum studiul unor substanțe intermediare la prepararea cloranfenicolului a fost efectuat împreună cu catedra de toxicologie, igiena muncii și boli profesionale de la I.M.F.-Cluj.

Oamenii care cumpără de la farmacie un produs sau altul purtînd marca „Terapia" nu au de unde cunoaște toate aceste preocupări, activitatea intensă, multilaterală ce se desfășoară în fabrica de pe malul Someșului. Ei sînt mulțumiți că medicamentul le alină suferința, că îi însănătoșește. Acesta este de altfel scopul final, obiectivul pentru care luptă colectivul fabricii de sănătate din Cluj.

Paul MARIAN
Fotografia: R. WAGNER

HĂRNICIA MONTORILOR

Eram martor la predarea ultimelor lucrări, executate de brigada lui Petre Mustățea pe șantierul Uzinei metalurgice din Iași. Ceremonia de predare a lucrărilor, dacă o putem numi așa, se sfîrșește de obicei la un pahar de vin sau la o halbă de bere. Nici de data aceasta nu s-a făcut excepție de la regulă.

Reînvie amintirile

Poate mulți dintre cititorii noștri, nefamiliarizați cu viața șantierului se întreabă: ce simt oare constructorii atunci cînd lucrarea la care au muncit luni de zile este pe terminate și urmează să-și strîngă bagajele spre a se muta pe un alt șantier? Dacă îl întrebi pe Petre Mustățea de cîte ori a trăit aceste sentimente, nu poate să-ți răspundă imediat. De fiecare șantier îl leagă o amintire. De fiecare dată cînd a trebuit să-și facă bagajele, a simțit un sentiment de mulțumire pentru ceea ce lăsa în urmă, dar și o ușoară strîngere de inimă pentru locurile pe care începuse să le îndrăgească. Sînt aproape cinci ani de cînd a poposit în zona industrială a Iașului. A început cu fabrica de ulei, iar acum părăsește uzina metalurgică, unde s-au terminat lucrările prevăzute în prima etapă de construcții.

Fiecare din noile șantiere pe care pășește, îi ridică noi probleme complexe. De fiecare dată își propune ca acesta să fie ultimul șantier și apoi să se stabilească definitiv într-un oraș. Însă, o dată ce ai gustat din satisfacțiile acestei meserii e greu să renunți la ele. Iar cînd ajungi să-ți „pregătești" bagajele nu-ți cumperi bilet de tren pentru localitatea natală, ci pentru un alt mare șantier industrial.

Astăzi s-au strîns din nou cu toții. Sînt de atîția ani împreună, se cunosc foarte bine unul pe altul, și totuși... Se vorbește despre zilele cînd au poposit pe șantierul unde astăzi se ridică Uzina metalurgică. Despre bucuriile și necazurile trăite împreună.

Fiecare șantier — o școală

Om cu experiență, Mustățea consideră că montarea utilajelor la uzina metalurgică nu-i va ridica probleme deosebite. Iată însă că după cîteva zile de la începerea montajului, băieții din brigadă l-au văzut îngîndurat. Ceva nu era în regulă sau ceva putea fi făcut mai bine. După puțin timp, Mustățea le-a propus să aplice o nouă metodă la montarea podurilor rulante, care a dus la scurtarea termenului de montaj de aproape 4 ori.

O dată cu depănarea amintirilor se fac și proiecte de viitor. Conducerea întreprinderii ar dori să mențină această brigadă cu experiență bogată pe șantierele Iașului. Unii dintre constructori optează însă pentru șantiere mai apropiate de casă, de Ploiești. În asemenea ocazii, cuvîntul șefului de brigadă are mare greutate.

— Vedeți, spune el, aici am avut satisfacții deosebite. Să montezi utilaje într-o hală cu o suprafață de aproape 4,5 ha., atît cît are uzina metalurgică și apoi este vorba de noua metodă de montare a podurilor, concepută de noi, care a fost însușită de Trustul 21 Instalații, de experiența în montarea utilajelor cu gabarite mari. Toate sînt lucruri pe care nu le poți uita. Apoi, de Iași ne leagă și altfel de amintiri. Am crescut o serie de tineri, despre care pot să spun că au ajuns montori pricepuți. Ei sînt, cum spunem noi constructorii, „finii" noștri, ai celor mai vîrstnici. Acești fini mai au totuși de învățat, iar noi avem datoria să le fim „nași" buni. Pentru mine Iașul va rămîne întotdeauna întîipărit în amintire. Aici am avut marea cinste să fiu primit în rîndul candidaților de partid. Este adevărat că uneori mi-e dor de Ploiești, dar nici aici nu-i rău. Cu toții avem case bune iar familiile sînt cu noi. În ce mă privește, la 41 de ani, aș dori să-mi aduc contribuția la realizarea altor obiective industriale, poate chiar aici la Iași, la noile fabrici care se construiesc...

★

Pregătirea bagajelor pentru constructorii șantierelor industriale înseamnă că încă un nou obiectiv a apărut pe harta economică a țării. De data aceasta, brigada lui Mustățea face această operație cu trei luni mai devreme decît fusese prevăzut. Brigadierii încă nu s-au hotărît încotro să-și îndrepte pașii. Constructorii cu experiență sînt solicitați pe multe șantiere.

Asistînd la pregătirea bagajelor, m-am convins însă de un lucru: că ori unde se va duce să lucreze brigada lui Mustățea, vom mai avea ocazie să aflăm lucruri interesante despre ea.

Anton DROST

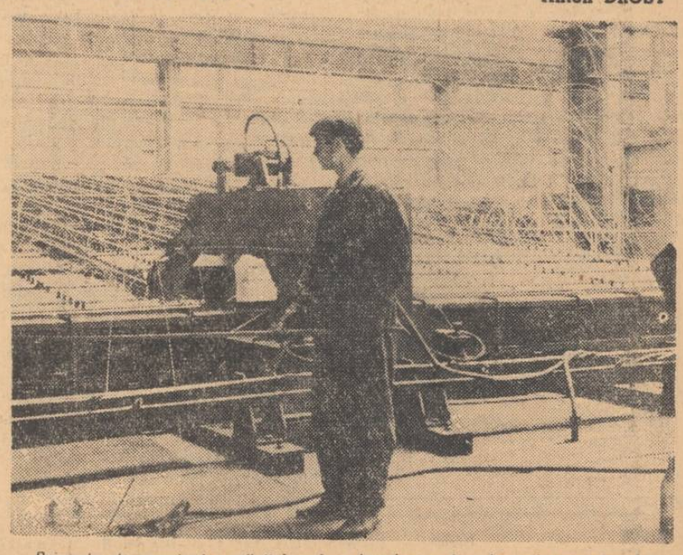

Brigada de montori a părăsit uzina, locul ei a fost luat de metalurgiști
Fotografia: I. POPOVICI

De prin toate zilele

PATINAJUL ȘI TENISUL par să fie noțiuni incompatibile. Și totuși nu așa stau lucrurile. În multe țări devine popular tenisul pe gheață. Regulile de joc sînt aceleași ca și la tenisul obișnuit. Se înțelege însă, că jucătorului i se cere o adevărată virtuozitate de patinator. Frumusețea jocului și îndemînarea care se cere jucătorului lasă să se întrevadă că acest joc va găsi numeroși suporteri.

●

PRIMELE PROPUNERI pentru premiul Nobel pe 1965 pentru literatură s-au făcut la începutul lunii februarie a.c. Au fost înregistrate 89 propuneri din toate țările lumii, în majoritate din Anglia și Franța.

●

INVAZIA termitelor asupra Europei pricinuiește mari neplăceri agriculturii din numeroase țări. Recent, un om de știință berlinez, G. Becker, a stabilit că aceste insecte se deplasează de-a lungul liniei polului magnetic al pămîntului. După părerea lui, prin folosirea unor electromagneți puternici, termitele vor putea fi înșelate și silite să se deplaseze în direcția dorită, nimerind în capcane pline cu substanțe toxice.

●

„CEASUL RADIO" al cărui mers se reglează în mod automat cu fiecare comunicare a orei exacte la radio, a apărut pe piața japoneză. De 20 de ori pe zi, micul aparat de radio, montat în interiorul ceasului dă ora exactă și printr-un magnet, printre altele, indică eclipsa soarelui și a lunii și poziția unor planete. Cele mai vechi ceasornice din muzeu provin din secolul al XV-lea.

●

NOUL MAGAZIN universal „Moscova" din capitala Uniunii Sovietice, magazin care are o suprafață de vînzare de peste 6 500 metri pătrați, a fost înzestrat cu o instalație modernă de condiționare a aerului care permite menținerea unei temperaturi constante în toate încăperile, la 18° C. Aerul se rotește de 12 ori pe oră, iar la intrarea în magazin există adevărate perdele de aer.

●

FUNCȚIONARUL serviciului de stare civilă din Wales manifestă o grijă neobișnuită pentru cei ce vor să se căsătorească. În fiecare zi, pe ușa biroului apare un bilet pe care toți cei veniți să se cunune pot citi: „Am plecat la masă. Mă întorc la orele 14, deci aveți timp să vă gîndiți".

●

ÎMPOTRIVA celor mai fioroase fiare din Africa de sud, vor fi folosiți cîinii. Medicul veterinar Dean Marais din Johannesburg a crescut o rasă specială de cîini care cîntăresc 100 kg și care nu se evidențiază prin frumusețe. În schimb, au o forță deosebită. Acești cîini, încrucișare între bernardin și buldog englez, au fost special instruiți pentru urmărirea leoparzilor, deoarece ei sînt în stare să lupte și să ucidă cu colții lor ascuțiți, acest animal temut. Îi ajută în lupta cu leoparzii și faptul că pot sări cu ușurință piedici de 2 metri înălțime.

●

O NOUĂ APARATURĂ Röentgen concepută de medicul peruvian dr. Franco A. Laghi, lucrează cu filme normale fotografice, spre deosebire de instalațiile de pînă acum care cer folosirea unor filme speciale Röentgen.

Noul aparat urmează să coste numai o cincime din prețul instalațiilor folosite în prezent.

●

OAMENII DE ȘTIINȚĂ americani au început să efectueze experiențe practice de extragere a apei din roci de bazalt și alte roci ce cuprind apă, fixată din punct de vedere chimic, în cristale. Rocile măcinate pierd la încălzire, prin descreșterea apei evaporate, pînă la 30% din greutatea lor. O cantitate și mai mare de apă se poate obține prin reducția oxizilor la trecerea gazelor de hidrocarburi prin stratul măcinat și încălzit al rocii.

Se preconizează că după ajungerea în Lună, cosmonauții, care vor rămîne timp mai îndelungat acolo, își vor putea procura apa în acest mod. Se presupune că rocile lunare sînt mai mult sau mai puțin asemănătoare celor terestre și cuprind, ca și acestea, apă fixată în cristale.

●

ADEPȚII albi ai regimului rasist al primului ministru al Rhodesiei de sud, Jan Smith, poartă la butonieră un sicriu în miniatură, cu literele „O.M.D.B." — Over my dead body — numai peste cadavrul meu. Smith și adepții săi s-au opus în mod categoric planurilor guvernului britanic de a acorda independența Rhodesiei de sud, în cadrul Commonwealth-ului britanic, deoarece se tem că în alegeri libere, cele 2,7 milioane de africani ar pune capăt dictaturii celor 225 000 de europeni.

●

LA SFÎRȘITUL anului 1964, a apărut în S.U.A. ultima carte a lui Jack London, intitulată „Institutul pentru crime". Scriitorul a scris-o scurt timp înainte de a muri, reușind să termine doar 2/3 din manuscris. London a predat manuscrisul lui Sinclair Lewis însă nici acesta nu a reușit să continue cartea pînă la sfîrșit. După moartea lui Jack London, manuscrisul neterminat al romanului a fost depus o dată cu întreaga sa moștenire literară, într-o instituție din California. Abia acum, după cîteva încercări nereușite, scriitorul american Robert L. Fish, autorul unor numeroase romane de aventuri, a terminat lucrarea lui London. Se spune că încheierea romanului este foarte logică și concordă cu părțile scrise de Jack London, atît din punct de vedere al compoziției cît și al stilului. Lucrarea constituie o expresie a căutărilor lui London pentru a găsi un răspuns la probleme sociale contemporane de o deosebită acuitate.

●

SECȚIA Asociației „Italia nostra" din Veneția pregătește o expoziție foarte interesantă, a cărei misiune este de a stîrni un larg interes public pentru viitorul urbanistic al Veneției. Expoziția a început să circule prin orașele Strassbourg și Paris, urmînd ca apoi să se mute în sălile de expoziție ale Institutului Regal al arhitecților din Londra.

Expoziția prezintă dezvoltarea Veneției moderne și dificultățile ce decurg din conflictul între cerințele vieții moderne și grija de a se păstra numeroasele clădiri istorice care sînt amenințate nu numai de vreme dar și de traficul modern pe sistemul canalelor. Noul plan teritorial al Veneției prevede construirea unei serii de clădiri înalte și a unei magistrale moderne care să fie în afara Veneției istorice și să lege astfel traficul mecanizat, cu lagunele.

●

UNA DIN CELE MAI RARE mărci poștale din lume este o marcă a poștei aeriene emisă în Australia în 1920. Pe scurt, iată istoricul ei. La 12 noiembrie 1919 pilotul englez Ross Smith a zburat de la Londra la Melbourne. La bordul aparatului său se aflau un număr de 320 de scrisori francate obișnuit. Aceasta, deoarece în Marea Britanie nu există mărci speciale pentru poșta aeriană. Din diferite cauze el a ajuns la Melbourne abia la 26 februarie, după ce s-a oprit timp îndelungat undeva pe țărmul de nord australian. În diferite localități Ross a aruncat cu ajutorul unor parașute speciale 190 de scrisori. Sosirea lui Ross la Melbourne a fost marcată de poșta australiană printr-o emisiune specială de mărci. Pe marca specială emisă cu acest prilej se putea citi „Prima poștă aeriană Anglia — Australia, 12 noiembrie — 10 decembrie 1919" (la 10 decembrie pilotul a aterizat pe pămîntul Australiei). Scrisorile rămase — 130 la număr au fost introduse în plicuri noi pe care s-a aplicat noua marcă, obliterată cu o ștampilă specială. Restul emisiunii de mărci a fost aproape în întregime distrus. Prin urmare cele 130 de mărci obliterate și vreo 15 mărci neobliterare, aceasta e tot ce a rămas din acea serie. Iată și explicația interesului filateliștilor pentru aceste mărci.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IX nr. 390 • Sîmbătă 27 martie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

AMINTIRE VEȘNIC VIE ÎN INIMA POPORULUI

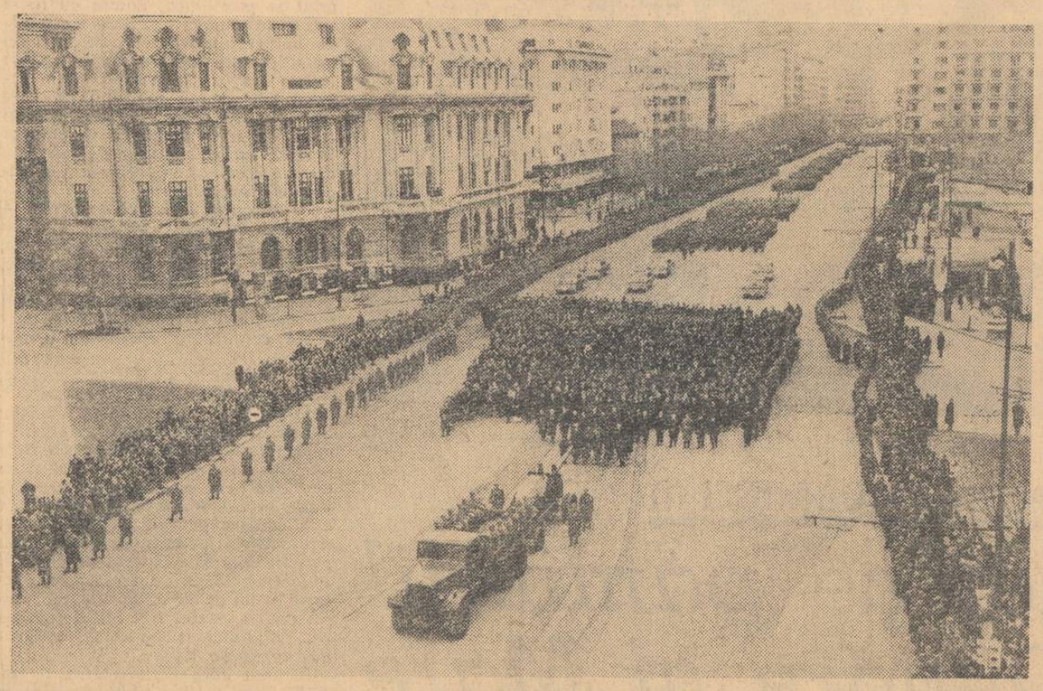

Cortegiul funerar pe străzile Capitalei

Trei zile au trecut de cînd întreaga țară îndoliată și-a luat un ultim și dureros rămas bun de la tovarășul Gheorghiu-Dej ; trei zile de cînd frunțile tuturora s-au înclinat, de cînd flamurile cernite s-au plecat în fața celui care pleca dintre noi spre a trăi de-acum înainte veșnic, ca amintire și simbol luminos.

De neuitat va rămîne imaginea acelei zile de doliu, amintirea Capitalei unde au venit din zori zeci și zeci de mii de oameni, de pe toate meleagurile țării, zeci și zeci de mii de muncitori, țărani și intelectuali, tineri și vîrstnici, membri și nemembri de partid reprezentînd cele 19 milioane ale poporului romîn, spre a-și lua adio de la cel care, în întreaga sa viață de luptător, a adus o uriașă contribuție la mersul înainte, spre socialism, al Romîniei. Umăr la umăr, durere lîngă durere, zecile de mii de oameni adunați în Piața Republicii făceau o ultimă gardă celui care și-a închinat întreaga viață slujirii poporului muncitor, celui care le-a fost conducător înțelept, tovarăș de luptă și prieten.

De-a lungul străzilor și bulevardelor pe care avea să treacă cortegiul funerar se aliniaseră alte zeci și sute de mii de oameni din București și din întreaga țară. Sosise ceasul greu al despărțirii, cînd mintea și inima încerca o ultimă împotrivire în fața ireparabilului.

Popoare de pe toate continentele se alăturau durerii noastre. Departe, la mii și mii de kilometri, steagurile a zeci de state s-au coborît în bernă, drept omagiu adus eminentului om de stat, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, care a luptat neobosit pentru prietenia și unitatea țărilor socialiste, pentru colaborare și apropiere între popoare, pentru cauza socialismului și păcii în lume.

Întreaga țară a trăit clipe de profundă mîhnire dar și de legămînt solemn de a păși înainte, cu hotărîre fermă, cu voință nestrămutată, cu dirzenie călită în focul marilor încercări, sub steagul partidului scump al clasei muncitoare, spre noi izbînzi, care să ridice Romînia socialistă pe culmi și mai luminoase, așa cum ne-a îndemnat pînă în ultimele momente ale vieții sale tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

În sala de marmură a Palatului Consiliului de Stat, în care de atîtea ori s-a auzit, vibrant și cald, glasul conducătorului iubit, răsunau solemn acordurile grave ale marșurilor funebre și se schimbau ultimele gărzi.

Alături de catafalc se aflau membrii familiei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Stăteau de strajă lîngă trupul său neînsuflețit membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, deputați în Marea Adunare Națională, personalități de seamă ale vieții noastre științifice și culturale, generali.

Din ultima gardă de onoare au făcut parte tovarășii săi cei mai apropiați de luptă și muncă : Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Birlădeanu, Emil Bodnaraș, Petre Borilă, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț.

Într-o tăcere impresionantă, sub privirea îndurerată a marii mulțimi, sicriul — învelit în drapelul purpuriu al partidului și-n tricolorul patriei — a fost purtat de cei mai apropiați tovarăși de luptă ai neuitatului conducător și așezat pe catafalcul din mijlocul pieței. Aliniate sub drapele în bernă, cele opt companii de onoare, reprezentînd armele forțelor noastre armate, au dat onorul. Sub cerul înnourat al acelei dimineți de martie s-au înălțat sunetele fanfarei militare.

În marea tribună drapată în catifea neagră și roșie, avînd în mijloc stemele aurii ale partidului și republicii, au luat loc membrii familiei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorii partidului și statului. În tribunele laterale se aflau membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, deputați ai Marii Adunări Naționale, conducători ai organizațiilor obștești și instituțiilor centrale.

Se aflau, de asemenea, membrii delegațiilor de partid și de stat, reprezentanți ai șefilor de state și ai guvernelor la funeraliile tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Erau prezenți șefii misiunilor diplomatice acreditați la București, atașați militari, ziariști romîni și străini.

Mitingul de doliu a fost deschis de tovarășul Chivu Stoica. Au luat cuvîntul tovarășii Gheorghe Apostol, Ion Gheorghe Maurer și Nicolae Ceaușescu.

Cuvintele rostite de conducătorii de partid și de stat la mitingul de doliu au străbătut întreaga țară, purtate de undele radioului și televiziunii, ascultate de milioane și milioane de oameni. Aceste cuvinte de rămas bun și legămînt solemn au scos încă o dată în evidență marea personalitate a celui care a stat în fruntea partidului și statului nostru ; ele au subliniat sarcinile care stau în fața poporului nostru pentru a ridica țara pe culmi și mai înalte, pentru a contribui la întărirea păcii în lume, la triumful ideilor marxist-leniniste.

După terminarea mitingului trupele au prezentat onorul. În acordurile solemne ale marșului funebru cortegiul funerar s-a îndreptat spre Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism. Coroanele de flori care au fost depuse la catafalc din partea C.C. al P.M.R., a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, a Marii Adunări Naționale, organizațiilor obștești, Academiei R. P. Romîne și a familiei erau purtate în fața cortegiului. Generali și ofițeri superiori duceau perne de catifea vișinie pe care se aflau înaltele ordine și medalii romînești și străine cu care a fost distins eminentul om politic și de stat al poporului nostru.

În urma afetului de tun pe care se afla sicriul, pășeau membrii familiei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorii partidului și statului.

În imensa coloană de oameni ai muncii care au condus pe ultimul său drum pe fiul iubit al clasei noastre muncitoare au fost, alături de locuitorii Capitalei, veniți cu zecile și zecile de mii, reprezentanți ai muncitorilor de pe șantierul Combinatului siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" de la Galați, ai constructorilor hidrocentralei de pe Argeș, ai marilor combinate chimice din țară. Cu toții și-au exprimat voința fermă de a-și consacra energia creatoare pentru dezvoltarea industriei socialiste. În nesfîrșitul fluviu de oameni erau reprezentanții întregii muncitorimi a țării care este mîndră că din rîndurile ei s-a ridicat un asemenea conducător încercat, întruchipare a celor mai nobile trăsături ale clasei noastre muncitoare. Erau prezenți reprezentanți ai țăranilor cooperatori din cîmpia Dunării și de pe alte meleaguri ale țării care, urmînd calea arătată de partid, sporesc rodnicia ogoarelor înfrățite și își clădesc o viață din ce în ce mai fericită. Erau de asemenea prezenți intelectuali, oameni de știință și artă care slujesc cu credință poporul, care fac să crească prestigiul științei și culturii romînești. Era prezentă cu inima și cu gîndul întreaga suflare a țării, toți cei care în acele momente urmăreau la radio și televiziune impresionanta solemnitate.

Din Piața Libertății, sicriul a fost purtat pe umeri de generali ai armatei romîne. Treaptă cu treaptă, cortegiul funerar a urcat, în sunetele turburătoare ale marșului funebru spre Monumentul de marmură roșie, unde, pe ultima platformă două batalioane de gardă, alcătuite din tineri născuți în anul 1944, au prezentat onorul. A fost în aceasta, simbolul omagiului pe care, alături de întreg poporul romîn, l-au adus marelui dispărut generațiile de după 23 August, generații crescute, educate și călite sub conducerea înțeleaptă a partidului.

În fața intrării în Monument, sicriul a fost așezat pe catafalc. Fanfara a intonat solemn Imnul de Stat al Republicii Populare Romîne.

Erau ultimele clipe de rămas bun, ultimele clipe de reculegere. Sirenele sfîșiau văzduhul cu vocea lor pătrunzătoare ; cît vedeai cu ochii, de la Monument pînă departe jos, în Piața Libertății, mulțimea omenească sta descoperită ; era clipa cînd locomotivele, motoarele, mașinile s-au oprit pe tot cuprinsul țării, laolaltă cu oamenii, cînd navele romînești înălțau șuierul lor pe depărtările oceanelor. Era clipa cînd toată suflarea țării, în ceasul rămasului bun, stătea unită într-un singur gînd și îl asigura pe scumpul tovarăș că marea cauză pentru care a luptat și a muncit pînă în ultima clipă va fi continuată, cu neclintită încredere, cu neînvins elan, sub steagul înaintemergător al Partidului Muncitoresc Romîn.

Doi ofițeri și doi muncitori au ridicat de pe sicriu mătasea celor două steaguri, al republicii și al partidului. Sicriul a fost dus în rotonda interioară, între pereții de granit roșu, sub lumina blîndă a boltei de mozaic auriu. Aici, în centrul marii încăperi, străjuit de conducătorii de partid și de stat, de familia marelui dispărut, înconjurat de membrii Comitetului Central, ai Consiliului de Stat, ai Consiliului de Miniștri și de șefii delegațiilor străine, în sunetele nemuritoare ale Internaționalei, în bubuitul celor 24 de salve ale ultimului salut, sicriul a fost coborît în criptă, sub o lespede de granit. Pe placa neagră se află săpată stema partidului, iar dedesubt, cu litere aurii, o inscripție :

GHEORGHE
GHEORGHIU-DEJ
8. 11. 1901 — 19. 3. 1965

Afară, pe cea mai de sus terasă, într-o amforă de granit, arde o flacără — nestinsa amintire.

În fața Monumentului eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism **Fotografia : Nicu VASILE**

Țara întreagă se înclină, cinstind memoria celui care a închis ochii cu conștiința datoriei împlinite, care și-a exprimat în ultimele sale cuvinte convingerea îndreptățită a mersului Romîniei pe calea progresului economic și social. Iubitul nostru conducător ne-a părăsit cînd înaintea țării sînt deschise noi și minunate perspective ce stau în mîinile sigure ale poporului nostru, călăuzit de partid, de Comitetul său Central. Pilda nepieritoare a vieții sale clocotitoare trăiește în fiecare uzină și pe fiecare șantier, în gospodării de stat și în cooperativele agricole de producție, în școli și universități, în toate orașele și satele înfloritoare, în tot ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește în patria noastră dragă. Mărturisesc acest lucru elanul constructiv al oamenilor muncii, entuziasmul și hotărîrea cu care luptă pentru traducerea în fapt a politicii înțelepte a partidului.

Ca un imn închinat memoriei tovarășului Gheorghiu-Dej răsună cu mai multă putere vuietul muncii ce se înalță pretutindeni. Strîns unit în jurul Partidului Muncitoresc Romîn, al conducerii sale încercate, poporul nostru continuă hotărît și neabătut lupta pentru făurirea viitorului tot mai luminos al Romîniei socialiste.

„MECANICUL ŞEF" AL OGOARELOR

Un laborator a poposit în plin cîmp. Un laborator, dar nu dintre cele obişnuite. La prima vedere nu-i decît un microbuz, de la care pornesc o serie de cabluri spre o maşină agricolă — un tractor, o semănătoare sau un plug. Fiecare cablu e conectat la un reper al maşinii agricole. Aceasta, la rîndul ei, lucrează, fără să-i... pese de fire şi de laborator. Dar în interiorul microbuzului este înregistrată orice mişcare, întreaga comportare a reperelor agregatului respectiv.

De unde vin aceste laboratoare şi cine sînt „laboranţii" ?

O amplă sistemă de maşini

După cum se ştie, maşinile agricole care lucrează în gospodăriile noastre de stat, în S.M.T.-uri şi în cooperativele agricole de producţie poartă pe ele marca multor fabrici şi uzine. Dar drumul fiecăreia dintre ele n-a început din aceste uzine, ci din laboratoarele unui institut din Bucureşti care şi-a căpătat, pe bună dreptate, renumele de „mecanic şef" al ogoarelor. Este vorba de Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii (I.C.M.A.).

Întreaga activitate a I.C.M.A. — care a fost înfiinţat acum 13 ani — este strîns legată de sarcina principală a agriculturii : înfăptuirea programului complex de măsuri pentru dezvoltarea intensivă şi multilaterală a acestei ramuri de mare importanţă în economia noastră naţională. Colectivul de cercetători desfăşoară o intensă activitate creatoare pentru a pune la dispoziţia mecanizatorilor maşini tot mai productive, contribuind astfel la dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale a agriculturii.

Fiecare din cele peste 100 de tipuri de maşini elaborate în Institut s-a născut ca o necesitate a agriculturii noastre. Practica muncii pe ogoare este, aşadar, izvorul principal care inspiră activitatea diferitelor secţii ale I.C.M.A.

La dispoziţia cercetătorilor stă un bogat material documentar de modele de maşini, precum şi o largă literatură de specialitate. De pildă, biblioteca institutului numără peste 50 de mii de volume şi primeşte toate revistele de maşini agricole care apar în lume. Mulţi cercetători au fost peste hotare, s-au specializat în mari centre ştiinţifice, de notorietate mondială.

Ţinînd seama de realizările pe plan mondial şi — în primul rînd — de specificul ţării noastre, I.C.M.A. a realizat o amplă *sistemă de maşini*. Ce reprezintă ea ? Aceasta este un fel de „proiect" general, care conţine toate tipurile de maşini de la cele de arat — pînă la cele folosite la înmagazinarea produselor recoltate. Aici sînt descrise atît procesele tehnologice pe care fiecare din ele urmează să le îndeplinească, precum şi caracteristicile tehnice ale maşinilor. Sistema de maşini a fost discutată pe larg cu specialişti din alte domenii ale agriculturii, din S.M.T.-uri şi cu cei din uzinele producătoare de asemenea agregate, care i-au adus numeroase corective. Aceasta a devenit, ca să spunem aşa, linia de orientare, „planul de bătaie" al I.C.M.A. Dar el nu este rigid. Viaţa, practica îi aduce mereu corective, care şi ele, la rîndul lor, sînt dezbătute în cercurile largi ale specialiştilor din institute şi din producţie. Şi corective se aduc chiar şi acelor agregate intrate în producţie.

...C-1, 2 SPC-2, SPC-6, MIC-1 şi altele sînt denumiri care, la prima vedere, par a fi scoase din codul radioamatorilor. În realitate sînt numele sub care-s cunoscute maşinile agricole, iar iniţialele — descifrate — îţi vorbesc despre calităţile, despre specificul fiecărui agregat.

Firește, ar fi imposibil să descriem aici zecile de maşini care au trecut prin laboratoarele şi standurile de încercare de la I.C.M.A. Totuşi, ne vom opri la două dintre cele mai recente. Una poartă numele de SPC-6. Cele trei litere arată că avem de-a face cu o semănătoare pneumatică şi că ea — prin adăugarea unor piese pentru prăşit — poate fi transformată într-o cultivatoare ce lucrează pe şase rînduri. Ca şi celelalte agregate, SPC-6 porneşte, desigur, tot din sistema de maşini amintită. În aparenţă, nu se deosebeşte prea mult de cultivatorul purtat universal (CPU-4, 2) cu care a fost înzestrată, pînă nu de mult, agricultura noastră. Dar dacă vechiul cultivator lucra pe 4 rînduri, semănătoarea, devenită cultivator, lucrează pe o lăţime o dată şi jumătate mai mare. Aceasta înseamnă că poate prăşi, într-un schimb, cu 20—22 ha mai mult ca predecesorul său.

Un alt agregat care ne-a atras atenţia este o maşină centrifugă (MIC-1) destinată împrăştierii îngrăşămintelor minerale. Maşina aceasta este dotată cu un disc de construcţie specială, la care granulele minerale, aflate într-un buncher, ajung cu ajutorul unui mecanism vibrator. Conectată la motorul unui tractor, MIC-1, care are o construcţie simplă dar robustă, difuzează îngrăşămintele cît se poate de uniform, deplasîndu-se cu o viteză de peste 10 km pe oră. Într-un schimb, ea împrăştie îngrăşăminte pe o suprafaţă de 50 ha.

Tranzistorii fac control

De la laboratoarele I.C.M.A. şi pînă la ogoarele cărora le sînt destinate, calea străbătută de maşinile agricole nu e scurtă. După ce proiectul iniţial ia chipul viitorului agregat — uneori chiar în atelierele institutului, care sînt, de fapt, o adevărată uzină în miniatură — modelul este supus la tot felul de experimentări, mai întîi pe standurile de probă din spaţioasele hale de la I.C.M.A., iar apoi la cîmp.

Ele însă nu merg singure acolo, ci însoţite de cîte un microbuz-laborator, ca acelea despre care vorbeam la început. În interiorul lui se află tot felul de aparate electronice. La ele ajung cablurile ce sînt fixate, în numeroase puncte, de agregatul supus controlului. În timp ce tractorul sau semănătoarea, cultivatoarea sau plugul lucrează, la aparatele din microbuz sosesc, sub formă de impulsuri, diferite date, sau „mărimi", cum le zic specialiştii, ca : presiunea exercitată de sol asupra diferitelor puncte ale maşinii, consumul de combustibil sau lubrifianţi, viteza de lucru etc. Aparatura electronică „traduce" mai întîi datele obţinute în mărimi electrice, care, apoi, sînt înregistrate pe contoare de impulsuri şi pe o bandă de oscilograf. Astfel, se vede cum se comportă diversele părţi ale maşinii la fiecare zecime de secundă din timpul probei. Lucru foarte important, deoarece în acest mod se poate efectua studiul simultan a 24 de parametri.

„Secţia de aparate de măsurat şi analize" a I.C.M.A. nu numai că realizează aceste măsurători, dar construieşte şi o mare gamă de aparate necesare laboratoarelor mobile. Sînt utilaje electronice foarte precise, măsurînd, de pildă, consumul de combustibil cu o exactitate de 0,10 la sută. Toate aceste aparate care trebuie să reziste la condiţiile de loc uşoare din cîmp, sînt executate după cele mai noi cerinţe ale tehnicii, fiind aproape total tranzistorizate. Ceea ce, de altfel, le face să semene cu cîte un mic, dar foarte complex, aparat de radio.

Pornind de la concluziile cercetărilor efectuate pe modele, se elaborează tema de proiectare şi studiul tehnico-economic pe baza căruia noile agregate intră în producţie. Primele două-trei exemplare sînt construite la Întreprinderea de prototipuri pentru maşini agricole. Ele ajung curînd pe ogoare, respectiv la Staţiunea de încărcări şi omologări a maşinilor agricole, aflată în localitatea Moara Domnească, cu un anumit scop : să-şi dea „examenul de admitere". De rezultatul lui depinde, desigur, intrarea noii maşini în producţia de serie.

Cercetătorii institutului continuă şi după aceea să o urmărească în producţie. Ei au, pentru aceasta, numeroase „antene" — atît secţiile de mecanizare aflate în diferite staţiuni experimentale, cît şi inginerii şi mecanizatorii din S.M.T.-uri şi G.A.S.-uri. Sesizările acestea sînt un foarte preţios ajutor în munca de îmbunătăţire a maşinilor pentru ogoare.

Tractoare pe „stadion"

Am văzut în incinta institutului un adevărat stadion cu trei piste (de beton, de pămînt şi de nisip). Nu ştim în ce măsură el corespunde normelor olimpice, dar e sigur că răspunde pe deplin necesităţilor cercetărilor ştiinţifice. Aici se încearcă noile tipuri de tractoare şi alte maşini destinate transportului. „Stadionul" mai este prevăzut cu încă o pistă, mai mică, dar plină de tot felul de obstacole deloc uşoare.

Acest poligon de probă — alături de alte standuri mai puţin spaţioase — constituie un mijloc modern de experimentare accelerată a maşinilor. Dacă în alte condiţii rezultate concludente se obţin după circa o lună de probe intense, aici datele se capătă după cîteva zeci de ore.

În timp ce străbat pistele de probă, tractoarele, remorcile etc. — la construcţia cărora au un aport însemnat şi cercetătorii de la I.C.M.A. — sînt urmărite, cu ajutorul unor aparate electrice dintr-un turn-laborator aflat în centrul „stadionului". În acest fel se constată comportarea la circulaţia pe şosele, pe pămînt sau pe soluri nisipoase a diferitelor agregate de tracţiune, se verifică rezistenţa lor la trepidaţii, şocuri, uzură. Pe pista cea mică, maşina merge fără conductor, fiind condusă de la distanţă printr-un sistem de ghidaj.

★

Procesul întens de mecanizare a agriculturii noastre ridică mereu noi „exigenţe" faţă de cercetătorii acestui Institut. Acum, de pildă, se cer mai multe tipuri de maşini pentru recoltatul porumbului, cartofului, sfeclei, precum şi pentru mecanizarea lucrărilor în legumicultură, viticultură, pomicultură şi zootehnie. De asemenea, în planul tematic s-a prevăzut studierea utilajelor destinate mecanizării lucrărilor pe terenurile situate în pantă, a noilor instalaţii pentru încorporarea în sol a îngrăşămintelor lichide şi a unor noi mijloace de transport pentru agricultură.

Cercetătorii de la I.C.M.A. au şi pornit la realizarea lor.

Dan LĂZĂRESCU

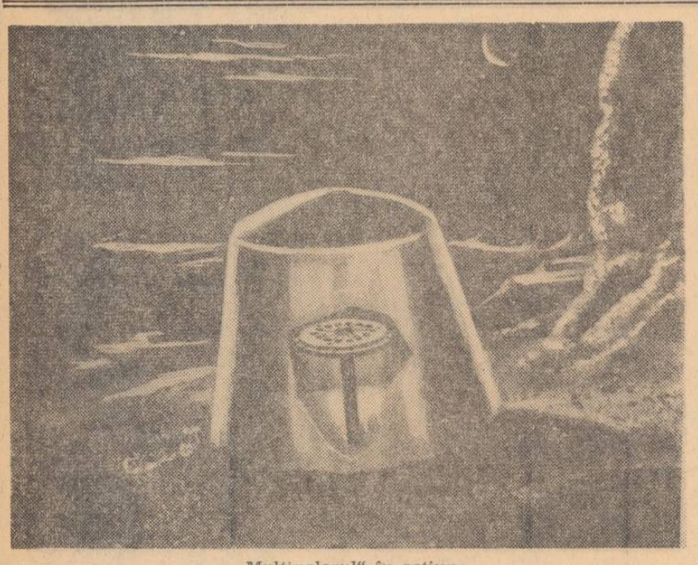

„Multivalorul" în acţiune

Aprovizionarea avionului utilitar pe terenurile cooperativei agricole de producţie din comuna Ţepeş Vodă

CHIPURILE DOBROGEI (I)

Fapte noi pe pămîntul dintre Dunăre şi Mare

BARUŢU T. ARGHEZI

Pasul peste Dunăre făcut spre Dobrogea şi peste unda lină care străbate ţara din miezul ei pînă la Mare, e-o legănare de ape cu străvechi amintiri şi-un început nou de drum.

Martie 1965 — Hîrşova, Stupina, Crucea, Gălbiori... Şoseaua şerpuieşte prin grădinile şi ogoarele marilor unităţi socialiste ale agriculturii, întrerupte la graniţele unui fir de geografie locală doar de arcul metalic scînteietor al porţilor de intrare şi ieşire a tractoarelor cu semănători.

Drumurile ne sînt întrerupte cînd şi cînd de urmele de lut ale tractoarelor în trecerea lor de pe hotarul stîng al şoselei pe cel drept. Vehicule puţine. Animaţia e în aer, în spaţiile dintre case, în cîmpuri şi în orizonturile largi, tremurate de dîra străvezie a cîte unui fum. Pregătindu-l pentru încolţire, omul îi dă pămîntului căldura mîinii, inimii şi dragostei lui pe care o trece deodată cu sămînţa în brazdă...

Se descoperă singure bogăţiile cîmpurilor dobrogene !

Herghelii întregi de cai putere : tractoarele !

Furnici mari pe spinarea cîmpului: semănătorile !

Străluciri verzi şi roşii, roţi, braţe albe şi coame încordate : combinele, prăşitoarele, agregatele — toate aliniate, toate curate, vopsite şi îngrijite din iarnă, gata fiecare să-şi ia drumul în clipa hotărîtă... Ni se înfăţişează o armată împărţită pe cohorte, pregătită să pornească dintr-o clipă într-alta în expediţie — nu în scuturile şi coifurile gete sau romane şi nici cu tunurile gata de atac !... E armata paşnicilor gospodari, a entuziaştilor, a oamenilor blajini dar hotărîţi, ale căror arme sînt fierul de plug şi colţii semănătorilor... S-ar zice că în Dobrogea pămîntul ţine cu omul, ca şi ploaia, soarele şi grînele recoltelor de toamnă, atîta belşug, atîta avuţie, atîta zestre adună dobrogenii de pe meleagurile altădată sărace şi pustiite de ignoranţa unui trecut sec şi orb... Pornite din mîna oamenilor, avuţiile de azi, materiale şi sufleteşti, se întorc tot în mîna şi sufletul lor, semănători şi culegători de bogăţii...

Vin cocorii de departe...

Imagine în cîmp : un tractor intrat sub aripile unui avion aterizat în plină arătură. Oameni care încărcau repede nişte saci în avion...

— Ce faceţi aici, oameni buni ?

— Păi, nu vedeţi ?!... Încărcăm avionul... Azotaţi pentru îngrăşămînt la cîmp... Îi împrăştiem cu avionul...

La o comandă, cu toţii fug de lîngă avion. Porneşte motorul. Avionul decolează... Un zbor uşor deasupra cîmpului la foarte mică înălţime, pulverizînd azotaţii peste grîul semănat.

Tractoristul : bărbat tînăr, voinic, isteţ la minte, iute şi întreprinzător, Gheorghe Poghircă din comuna alăturată, Ţepeş-Vodă.

— Primul meu tractor a fost un I.A.R., ne răspunde în răgazul dintre două transporturi de azotaţi de la depozitul Gospodăriei... Azi conduc un Universal 650, de care sînt foarte mulţumit... Stau bine pe el, se conduce uşor, e bun şi puternic...

Lucrează în Gospodărie de şapte ani. E născut la Topalu, comună vestită nu numai prin producţia agricolă dar şi prin marea colecţie de tablouri celebre, opere ale clasicilor şi contemporanilor noştri pictori... donată comunei de către soţii Sevasta şi dr. Vintilă.

Revenirea avionului ne întrerupe discuţia despre tablouri, despre Topalu şi activitatea zilei... Echipa reîncepe încărcarea.

Aviatorul e un om cu voce caldă, privire blîndă şi suris discret. Aflăm de la el caracteristicile activităţii lui: 25—30 de zboruri pe zi cu cîte 1 200 kg încărcătură. Zborul la 4—5 metri înălţime pe repere stabilite. O zi de zbor, 3—4 vagoane de azotat împrăştiat... Plecat de pe la jumătatea lui februarie din Bucureşti, rotindu-se ca un cocor peste cîmpurile Dobrogei de mai bine de o lună...

El seamănă din aer mana de belşug şi bogăţia sporită a holdelor de grîu, a spicelor şi bobului, bătînd din aripi ca şi Icar deasupra brazdelor întinse dintre Dunăre şi Euxin...

Un avion şi trei oameni : pilotul comandant Nicolae Aurelian, ajutorul lui, N. Simandi, şi mecanicul terestru Aurel Pojar... Un tractor, o remorcă şi o echipă de oameni pe care îi chiamă Ion, Vasile, Grigore, ca şi pe cîntăreţii de altădată ai Mioriţei, ca şi pe fraţii, fiii sau nepoţii de la oraş, din ateliere, mine şi păduri... Toţi la un loc sînt părinţii grîului pe care îl cresc în holdă şi în fiecare spic... cu toţii la un loc pregătesc pîinea albă şi gustoasă în splendidul anonimat al marilor fapte din cronica fiecărei zi a actualităţii noastre socialiste.

O instituţie anume, cu oamenii cei mai dîrzi, cu caracterele cele mai tari, cu sentimentele cele mai fierbinţi, aduce cele mai delicate, mai grele şi mai importante serviciul bunei stări, sănătăţii, omului, gospodăriilor şi ţării întregi : Aviaţia utilitară... *Acestor oameni, omagiul cel mai de preţ i-l aduc sentimentul datoriei împlinite şi al recunoştinţei generale faţă de izbînzile lor repetate — iar prima fărîmă de pîine pe care copilul o primeşte de dimineaţă, au bucuria s-o ştie că vine şi din mîinile lor...*

Gînduri iscate de zborul avionului spre depărtările zării, în timp ce de peste mare, în apusul de jar al soarelui culcat pe jumătate sub colinele Dobrogei, veneau în zbor săgetat cocorii... Le fluturau din prispa casei mîinile spre cer, cîţiva copii care-i zăriseră umblînd cu ochii după avion.

Medgidia : portret medical

Legenda medicului fără de talanţi suna în vechea noastră orînduire socială mai mult ca o glumă decît ca o eventuală posibilă realitate.

Medgidia are azi un spital modern, elegant, spaţios, utilat cu cele mai perfecţionate aparate medicale. Ridicat pe-o coastă nouă de oraş, spitalul este cea mai mare clădire pe care ochii noştri au întîlnit-o în acest zbor de condei în primăvara dobrogeană.

Patru etaje lungi alcătuiesc spitalul şi policlinica, dotate cu toate serviciile complete. Sute de metri de holuri luminoase şi încăperi şi tot atîţia de ferestre luminoase pe faţada însorită a sudului şi în lumina omogenă a nordului pe care sînt plasate sălile de operaţie şi toate celelalte servicii... O grădină imensă, un peisaj uşor de deal, un orizont dominat împrejur de la oricare dintre ferestre...

Ne-ntîmpină medicul de gardă — doctorul Dumitru Pufulete, a cărui „gardă" i-o prelungim, scuzîndu-ne, cu vizita noastră. Un om simpatic, încă înainte de-a ne cunoaşte şi vorbi. El venea din culoarul „Boli interne", noi îi ieşeam înainte într-un confortabil spaţiu de aşteptare.

Începem vizita organizat, pe etaje, pe compartimente, pe încăperi, în ansamblu şi în amănunt. Clasicile „saloane" sînt rezolvate aici prin încăperi de la unul la trei paturi. Saltele din burete de plastic. Lămpi cu abajurul ca o scoică, albastre, galbene, verzui. Podeaua din plastic de altă culoare pe servicii şi camere. Armonii arhitecturale pe armonii plastice interioare... Sala de operaţii în faianţă albăstruie şi violacee, sticleşte ca un pahar curat de cel mai fin cristal — sînt trei săli de operaţii... Aparatele ultra-moderne, produs romînesc 1964.

Ultimul etaj, maternitatea şi paturile mici pentru copii. Tocmai se născuseră din ziua precedentă pînă la ora vizitei noastre patru prunci... Tot aici e prevăzută şi o sală cu jucării...

Pe masa medicului, două pachete abia sosite.

— Sînt nişte cărţi, se scuză dîndu-le de-o parte oarecum stînjenit. I s-o fi părut poate că ne-am fi aşteptat să găsim o atmosferă birocratică, dosare, condeie, o „mapă". Abia mi le-a adus de la librărie...

— Spitalul a intrat în funcţiune de vreo trei săptămîni, continuă medicul, readucîndu-ne discret la pasiunea meseriei lui... Pacienţii noştri sînt mulţumiţi iar noi, medicii şi personalul medical, ne străduim să fim cel puţin la înălţimea actualelor cerinţe...

Sînt totuşi medici puţini. Doctorul Pufulete e optimist : e sigur că, în actualele condiţii, vor putea veni medici chiar din Bucureşti pe care noul orar de tren îi va avantaja : două ore şi jumătate de drum !

— Aripa nouă a oraşului de lîngă spital oferă imediat un apartament viitorului nostru coleg şi specialist... Acum 12 ani, cînd am venit în Medgidia, ne cam lipsea şi spaţiul spitalicesc nu numai cel personal...

Farmacia e o vitrină ultra-modernă ale cărei cutii sînt pete picturale de culoare. Aici ne despărţim de gazda noastră, pasionatul medic de pe meleagurile dobrogene. Un nou tip de dobrogean, plămădit sufleteşte pe chipul locului lui de muncă, de o construcţie sufletească solidă, călită sub arşiţe, sub vînturi, cu răbdarea şi înţelepciunea omului hotărît să creeze ceea ce părea cîndva un vis.

CE VOR GĂSI OAMENII ÎN COSMOS ?

Omenirea se pregăteşte pentru marele salt în Cosmos. Căci numeroşi sateliţi, de diferite tipuri sau dimensiuni, lansaţi de-a lungul anilor, în oceanul spaţial, complicata aparatură electronică instalată la bordul acestora, emoţionantele evoluţii cosmice ale pionierilor navigaţiei extra terestre — toate aceste experimente şi altele asemănătoare nu urmăresc decît să pregătească momentul răspîndirii civilizaţiei pămîntene în afara cîmpului gravitaţional terestru. Şi poate pe cel al contactului — nu mai puţin deschizător de nelimitate perspective — cu alte civilizaţii...

Pînă atunci însă, oamenii de ştiinţă studiază toate aspectele legate de asigurarea unei depline securităţi celor care vor păşi — primii — pe suprafaţa altor planete. Iar printre aceste preocupări, există una — pe cît de pasionantă, pe atît de importantă : există oare viaţă pe alte planete ? La ce grad de perfecţiune a ajuns dezvoltarea materiei vii în condiţii extraterestre şi care sînt formele sale de manifestare? Cum trebuie protejaţi viitorii cosmonauţi împotriva unei eventuale primejdii prilejuită de contactul — să zicem — cu microbi necunoscuţi pe Pămînt ?

Deocamdată, cercetătorii nu au putut răspunde tuturor acestor probleme. Ei au creat însă maşini electronice care se autoconduc, ce urmează ca — lansate la suprafaţa planetelor cu ajutorul unor rachete — să stabilească singure, conform unui program anumit, existenţa vieţii pe aceste îndepărtate locuri, precum şi faptul dacă aceasta este asemănătoare — cel puţin în linii mari — cu cea pămînteasca. Demonstrînd încăodată sprijinul preţios pe care cibernetica — ştiinţa maşinilor care se autoguvernează — îl acordă astronauticii, aceste maşini funcţionează după trei mari principii: cel al autoconducerii (ele nu necesită să fie comandate de către om în mod direct), al telecomandei (manevrarea de la distanţă) precum şi cel al programului predeterminat (modul lor de funcţionare este stabilit de către om, încă înaintea lansării rachetelor în Cosmos).

Prima întrebare este deci : EXISTĂ OARE VIAŢĂ PE ALTĂ PLANETĂ ?

Pentru a se lămuri această problemă s-a pornit de la faptul că există un numitor comun pentru toate fiinţele vii : proteinele. Acestea sînt substanţe chimice care au în structura lor carbon, hidrogen, oxigen şi azot, adesea sulf şi fosfor — precum şi alte elemente. La rîndul lor, proteinele sînt adevărate edificii miniaturale, în a căror constituţie intră ansambluri constructive mai simple — denumite polipeptide — care, şi ele, sînt construite din „cărămizile" reprezentate de aminoacizi. Detectarea acestor elemente — mai simple sau mai complexe — pe suprafaţa altor planete, este echivalentă cu existenţa vieţii.

Pe Pămînt, identificarea proteinelor este rezultatul unor analize de laborator, cu ajutorul unei aparaturi corespunzătoare. Greutatea — care părea foarte greu de depăşit iniţial — consta în efectuarea unor asemenea analize la distanţe enorme, de zeci de milioane de kilometri şi chiar mai mari, şi în transmiterea unor rezultate precise observatorilor terestri.

Şi iată că aceste piedici au fost înfrînte prin realizarea de către savanţi a unor laboratoare miniaturale automate, prevăzute cu posibilitatea unor mijloace de comunicare pe mari distanţe. Ele funcţionează — în funcţie de tipul de constituient al materiei vii pe care urmăresc să-l descopere şi să-l anunţe, pe calea undelor radio, la distanţe astronomice — după principii diferite.

Unul dintre aceste minuscule laboratoare este specializat în descoperirea acidului dezoxiribonucleic — reprezentant de bază al vieţii celulare terestre. O dată depus pe suprafaţa planetei ce urmează a fi cercetată din acest punct de vedere, un dispozitiv automat colectează praful din jur şi-l introduce într-o capsulă transparentă. Un fascicol luminos străbate acest înveliş străveziu cuprinzînd substanţa de cercetat şi este — apoi — descompus de către un spectroscop. Abia acum începe viaţa să-şi semnaleze existenţa: acidul dezoxiribonucleic îşi anunţă prezenţa printr-o dungă caracteristică în radiaţia ultravioletă. În momentul în care această dungă apare, celula fotoelectrică — care-şi are „privirea" aţintită tocmai spre acest minuscul spaţiu — va înceta să-şi mai transmită mesajul electronic, deoarece locul respectiv este umbrit. Dacă substanţa este absentă, lumina nu va fi voalată şi curentul electric va fi emis în mod continuu, declanşînd emisia undelor radio.

Ce se întîmplă însă în cazul în care încetarea transmisiei comunicaţiei radio s-ar datora fie unei „pane" în sistemul radio, fie unei slăbiri a semnalelor datorită unor cauze existente în spaţiul cosmic ?

Prevăzînd şi această eventualitate, cercetătorii au creat un dispozitiv care face ca celula fotoelectrică să se mişte de-a lungul zonei ultraviolete. Ea va transmite semnale radio ori de cîte ori va „percepe" lumina. Atunci cînd va întîlni însă „dîra întunecată" a vieţii, semnalul va înceta. Astfel, tăcerea ritmată de semnalele radio normale va semnala cu siguranţă existenţa unei forme de viaţă.

Alt tip de laborator îşi întemeiază activitatea pe detectarea enzimelor bacteriene. Substanţe în a căror lipsă nu este posibilă nici măcar viaţa microbilor, aceste enzime îşi fac simţită prezenţa prin intermediul anumitor reacţii chimice. Laboratorul — denumit „multivalor" — este, în linii mari, alcătuit dintr-un tub prin care, cu ajutorul unui ventilator, praful de pe sol este aspirat şi îngrămădit în mici cămăruţe, ai căror pereţi transparenţi sînt unşi cu o substanţă lipicioasă, de care aderă particulele.

Automat, în fiecare compartiment, este introdusă o substanţă chimică. Apoi, cămăruţa este închisă şi, printr-o mişcare de rotaţie, fiecare „fagure" începe să defileze prin faţa unui fotometru. Atunci cînd există bacterii şi — deci — enzime, conţinutul devine fluorescent şi fotometrul începe să funcţioneze „fabricînd" curent electric care este transformat în unde radio.

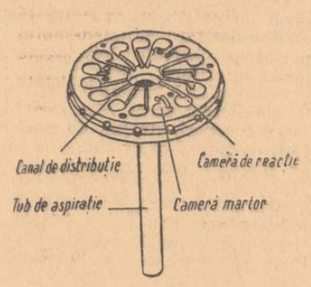

Cu acelaşi scop — cel al „vînării" microbilor — specialiştii au creat un aparat care poate pune în evidenţă, extrem de precis, prezenţa acestora. „Guliver" — noul microlaborator — culege o probă de aer sau de sol şi o „însămînţează" într-un bulion de cultură. Procedeul în sine nu este nou ; el este folosit în mod curent în laboratoarele de bacteriologie. Noul este reprezentat aici de tipul de bulion folosit : mediul de cultură microbian cuprinde substanţe „marcate" cu izotopi radioactivi.

Dacă microbii se dezvoltă în bulion, ei liberează bioxid de carbon. Din motivele arătate, acest gaz este radioactiv. Un contor Geiger măsoară această radioactivitate şi trimite — prompt — „concluziile" sale observatorului terestru.

Este interesantă descrierea funcţionării sistemului de colectare al laboratorului. Căci Guliver desfăşoară o veritabilă tehnică de... pescar microbian. Sosit pe sol, cele trei mici ferestre cu care comunică cu exteriorul se deschid automat şi prin ele îşi fac apariţia trei ţevi de tun în miniatură care „trag" tot atîtea proiectile de care sînt ataşate fire lungi îmbibate cu o substanţă cleioasă. Proiectilele se detaşează apoi singure, iar firele sînt retrase în mod automat în laborator. Pînă în momentul introducerii în mediul de cultură, prin tîrire pe suprafaţa solului, ele adună probele de analiză.

„Cursa de lup" — construită în întregime din material plastic — funcţionează tot pe principiul amintit al metabolismului microbian. Noul laborator cosmic este înzestrat însă cu un alt mijloc — mai simplu — de adunare a prafului în interiorul aparatului este creat vid. La exterior este aşezată o sondă — relativ fragilă — care se sparge în momentul contactului laboratorului cu solul. Astfel, vidul va aspira praful din sol în interior. De îndată ce presiunea internă se va echilibra cu cea externă, o valvă va închide automat legătura cu exteriorul. Apoi, praful urmează calea spre bulionul de cultură care — în cazul existentei microbilor — fie că va deveni mai tulbure, fie că-şi va mări aciditatea, fenomene transmise ulterior prin radio.

Numeroase alte metode de detectare a formelor elementare de viaţă au fost elaborate de către savanţi. Să amintim — în încheiere — interesantul procedeu al „microscopului — vidicon", prin care existenţa microbilor este relevată în chip direct, cu ajutorul microscopului. Trecute prin faţa obiectivului microscopic, bacteriile îşi măresc considerabil dimensiunile, iar imaginile — analizate şi descompuse cu ajutorul unei camere de televiziune miniaturale — sînt transmise spre pămînt.

Astfel, cu ajutorul acestei complexe aparaturi vom avea o primă legătură cu formele de viaţă — necunoscute poate — existente în alte lumi, care au avut o evoluţie deosebită de cea a materiei vii de pe planeta noastră, însă a căror minuţioasă cercetare — completată cu un viu contact ulterior „la faţa locului" — va deschide noi perspective biologiei.

I. ADRIAN

SANTIERUL DIN VALEA SUHEI

Burghiul a pătruns dincolo. Muntele a fost străpuns...

Fotografia : I. NISTOR

A fără, Valea Suhei, supusă, cu frumusețile ei sălbatice și îmblînzite, cu păduri de strajă pe coamele de deal, cu camioane și freamăt de șantier, era luminată toată, începînd de aici, din pieptul muntelui, și pînă jos, la Frasin.

Lumina acoperea Ostra și Stulpicanii, Doroteia și deschiderea largă a văii, Negrileasa și Gemenea, atotcuprinzătoare, stăpînind ținutul.

Oamenii porneau din mijlocul luminii și intrau în tunel. Lumina stăruia pe fața lor și le lumina calea. Imaginea, de-o rară frumusețe, redeștepta etape eroice din istoria tunelului Aluniș.

Visuri și metal

Un muzeu la Leșul Ursului ar fi prematur. Dar dacă el ar lua ființă, vechea baracă a geologilor, din urmă cu șapte-opt ani, ar trebui să ocupe locul central. Poate și bocancii geologilor, și uneltele lor, și fotografiile unor oameni bărboși, temerari.

Un șantier nu se naște fără o cheltuire incalculabilă de vise. La Leșul Ursului, visurile sînt pe cale să se transforme în metal. Minereul s-a clătinat în leagănul lui geologic și se pregătește de marea călătorie. La 23 ianuarie 1965, cînd încă nu se făcuse dimineață — și anume la orele 6,30, cum s-a consemnat aici cu o desăvîrșită exactitate —, primul transport de minereu cuprifer a trecut prin tunel, din Valea Bistriței către Valea Moldovei, a trecut salutat de mineri și i-a ieșit în întîmpinare stația de flotare de la Tarnița, cea despre care reporterii spun că are un profil de hotel turistic și că seamănă cu un pian uriaș. Între bocancii geologilor, care colindă văile și munții, pîraiele și codrii, și primul transport de minereu prin cel mai lung tunel din țară, se situează etapa cea mai tulburătoare, mai trepidantă și mai eroică : străpungerea tunelului de 6 075 m.

În dimineața de 22 august 1964 — era și atunci tot în zorii zilei —, cînd brigăzile lui Petru Crișan și Nistor Flutur au ieșit din tunel, îmbrățișîndu-se, s-a auzit o ultimă explozie, cea mai puternică, cea mai cuprinzătoare, al cărei ecou a coborît pe valea Suhei, pînă la Frasin, Gura Humorului și Suceava. Era o explozie de bucurie : tunelul a fost străpuns cu patru luni și zece zile înainte de termen. S-au atins viteze de înaintare record pentru asemenea gen de lucrări : 275 de metri într-o lună ! Vechii mineri încercați de la Bicaz, trecuți prin întîmplări primejdioase, învinse cu îndrăzneală și calm, aveau ochii plini de bucuria victoriei.

— S-a sfîrșit cu bine !

Dar a început o nouă etapă, o nouă regrupare de forțe, un nou asalt : betonarea și finisarea tunelului. Și s-au ivit noi recorduri : 505 m și apoi, 507 m într-o lună, cu peste 100 de metri în plus față de angajamentul entuziast al minerilor, luat chiar în dimineața aceea însorită de august ! Sînt cifre care conțin o nemaipomenită străduință, măsurată metru cu metru, minut cu minut, o străduință care angrenează toată priceperea, toată experiența și toată energia unui colectiv calificat, matur, perspicace și îndrăzneț. Iar acum, de curînd, a sosit „ALIVA"...

Secretele... „Alivei"

Pe inginera care cobora în subteran, la frontul de lucru al minerilor betoniști, o chema Rita Amărăscu. Nu era localnică și nu știu cum arată cînd trece pe bulevardele bucureștene, cum nici bucureștenii nu știu cum arată aici. Tînărul care o însoțea era inginerul Viorel Posa, inginer șef adjunct al întreprinderii de explorări miniere din Cîmpulung. Amîndoi se găseau aici într-un avanpost al tehnicii înaintate pregătind terenul pentru punerea în funcțiune a pompei „Aliva". Sosită de curînd pe șantier, pompa trebuia determinată să-și destăinuie cît mai repede secretele și să înceapă să lucreze cu maximum de randament.

Identitatea civică a Ritei Amărăscu : inginer principal în serviciul de tehnică nouă al Trustului de prospecțiuni și explorări miniere din București. Pretențiile pompei „Aliva" : agregate pregătite cu finețe, pereți spălați cu apă și curățați cu aer comprimat, dar o dată pretențiile îndeplinite, pompa „Aliva" execută servicii ireproșabile : betonează cu mare rapiditate — chiar și 8 mc pe oră —, iar betoanele preiau rezistența pereților în cîteva minute.

Stația de flotare de la Tarnița se află în pragul probelor tehnologice. Ele vor începe înainte de terminarea căii subterane de transport. Terminarea betonării tunelului trebuie să coincidă cu funcționarea din plin a stației. Activitatea Ritei Amărăscu se încadrează aici în febrilitatea generală. Construcția stației de preparare a minereurilor a fost terminată, la stația de antizdrobire se încheie montarea utilajelor ; construcția grupului social al complexului minier, stația de captare a apei de la Brăteasa, stația de depozitare — sînt pe terminate. În tunel se execută concomitent betonarea și finisarea, instalarea liniei de cale ferată și construirea canalului de aducțiune a apei din Bistrița la stația de flotare de la Tarnița. Prin inima muntelui, Bistrița va trece dincoace, în valea Moldovei, însoțind și veghind călătoria minereurilor neferoase, de la Leșul Ursului la Ostra.

Se apropie ziua cînd Valea Suhei va saluta întîiul convoi de autocamioane cu minereu înnobilat pornind către calea ferată și, de acolo, către cetățile metalurgiei. Și, ca să apropie ziua, ca în atîtea rînduri, pe acest vast șantier, tehnica cea mai nouă, tenacitatea, iscusința, entuziasmul, marea febrilitate a sfîrșitului de drum, toate împreună, și-au dat mîna în bătălia cu timpul.

Șantierul vibrează de muncă încordată. Energiile clocotesc și se transmit mașinilor. Muntele este ferecat în fier și beton. Victoria este aproape. Se și pregătește să rostească solemn :

— Noroc bun, tovarăși mineri ! Acum, totul s-a sfîrșit cu bine !

Și, acea zi, va deschide un nou drum, o nouă perspectivă pe Valea Bistriței și la Ostra, în munții de la miazănoapte.

P. ȘOLCAN

Imagine din cartierul „Tractorul"

Fotografia : NICU VASILE

PROFILURI BRAȘOVENE

Ca mai toate așezările vechi, Brașovul are o distinctă personalitate. Epocile, stilurile arhitectonice, s-au sedimentat de-a lungul veacurilor. Mai impunător însă decît în momentul prezent, n-a fost orașul niciînd. Ceea ce-i conferă vigoare e tocmai cea de-a doua tinerețe a sa. Noile cartiere împrumută bătrînului oraș un aer de prospețime și optimism. S-au construit nu mai puțin de 7 500 de apartamente, moderne, confortabile. Și ceea ce este demn de subliniat e faptul că acest nou, transpus lîngă multisecularitate, nu aduce o notă stridentă, ci se armonizează, înviorînd și întregind pitorescul orașului. Nu se poate să nu admiri ansamblul blocurilor înălțate lîngă noua gară, ritmica avîntată a liniilor, simfonia de culori înscrisă pe fundalul dealurilor din preajmă. O plimbare în cartierele „Steagul Roșu" sau „Tractorul" îți întărește convingerea că, aparent strînsă între limitele aride ale stasurilor și vitezelor de execuție, munca arhitecților este în fond tărîmul unor largi și originale posibilități de creație, în numele grijii față de om, față de locatarul care, deschizînd ușa apartamentului ce i s-a repartizat, trebuie să se simtă îndemnat a spune „da, îmi place, e tocmai cum mi-am dorit".

Cuprinzînd în imagini fotografice cronica strădaniei proiectanților, un panou cu imagini din noile cartiere brașovene, aflat la Direcția de sistematizare și arhitectură, evidențiază soluțiile mereu mai bune ce s-au aplicat. Iată și un proiect al celui mai înalt bloc din oraș, deocamdată prezent doar pe hîrtia de calc. O clădire suplă, în ciuda dimensiunilor sale. Douăsprezece etaje alcătuiesc corpul principal, tot atîtea al doilea, mai îngust și avînd forma unui ecran cu linii verticale din metal. Jos, intrarea — o spațioasă cabină din sticlă. Finisajele exterioare vor îmbina elemente moderne — vopsele pe bază de alichidal — cu cele tradiționale, în special piatra artificială. Proiectul prezintă și avantajul rezolvării interesante și economice a unor probleme cum sînt repartizarea încăperilor, accesul în interiorul apartamentelor, dispunerea instalațiilor sanitare.

Am avut prilejul de a cunoaște pe cei ce-au conceput profilul viitoarei clădiri. Șef de atelier : arhitectul Ioan Giuroiu. De altfel la „Arhitectură 1", cum e denumit acest veritabil laborator de creație în care lucrează și pe care-l conduce, au fost realizate proiectele majorității blocurilor de locuințe existente la Brașov și în regiune, ca și ale celor ce se vor construi anul acesta, aproximativ 1 800 de apartamente numai pentru centrul regional. Arhitectul Ioan Giuroiu e un om punctual și competent. Dincolo de amănuntele cu care descrie „procesul de producție", preocupările proiectanților, răzbește ecoul unei veritabile pasiuni pentru meseria sa. Nu degeaba ea s-a transmis și în familie. Un fiu și o fiică urmează studii superioare pentru a lucra și ei în același domeniu, un al treilea fiu este proiectant.

Sub semnul pasiunii și al profundei înțelegeri a însemnătății muncii depuse, conștiinciozitatea devine înaltă conștiință profesională. Prezent în mii de case ale orașului, prin strădania sa creatoare, respectat la locul de muncă, apreciat în cartier ca priceput gospodar, comunistul Ioan Giuroiu a fost ales pentru a doua oară deputat orășenesc.

Antrenați de deputați, care se bucură de respectul și sprijinul oamenilor tocmai pentru entuziasmul și spiritul lor de inițiativă, cetățenii au dat o contribuție însemnată la buna gospodărire a orașului. Numai în ultimii patru ani, cu contribuția acestora, au fost modernizate, asfaltate și sistematizate numeroase străzi, în suprafață de peste 32 700 de mp., zonele verzi s-au extins cu 213 928 metri, s-au realizat sute de mii de lei economii prin buna întreținere a imobilelor. Statistica spune și multe și puține. Cifrele rezumă o stare de fapt, nu și entuziasmul.

Brașovul întinerește nu numai prin noile construcții ci mai ales prin îngrijirea și înfrumusețarea sa. Pentru succesele dobîndite în această amplă acțiune, gospodarii orașului au obținut de altfel premiul II în întrecerea patriotică desfășurată anul trecut între orașele țării. Binemeritată răsplată și în același timp îndemn la noi realizări viitoare. Ultimele săptămîni s-au arătat îndeosebi promițătoare. În primele zile frumoase brașovenii au ieșit pe străzi și în parcuri pentru a șterge urmele iernii și a găti orașul sărbătorește ca la fiecare început de primăvară.

C. PREDA

UN NOU COMPLEX TURISTIC IN CAPITALĂ

În curînd : Restaurarea hanului lui Manuc ● Cramă în pivnița boltită ● La etaj un magazin artizanal ● Circulația pietonilor între Piața Universității și Piața Unirii ● Ansambluri comerciale

Cei peste 500 de ani de istorie a Bucureștiului se reazimă nu numai pe documentele scrise, aflate în diverse arhive și biblioteci, ci și pe monumentele istorice, ajunse pînă la noi într-o stare mai bună sau mai puțin bună de conservare. Unul din aceste monumente istorice este și hanul lui Manuc (în care, la 1812, s-a semnat Pacea de la București), aflat cu o fațadă în Piața Unirii iar cu alta — spre Piața de Flori. Din fericire, hanul s-a păstrat pînă în zilele noastre, suferind unele transformări și adăugiri datorită stăpînilor succesivi și calamităților naturale (incendiul din 1847, de exemplu), suferite de-a lungul vremii. Ceea ce nu s-a întîmplat cu Turnul Colței, dărîmat în veacul trecut de inconștiența edililor vremii, ca neinteresant din punct de vedere istoric.

Francezul J. A. Vaillant, bun cunoscător al Bucureștiului și al Țării Românești, despre care a și lăsat o operă în trei volume, cunoscînd bine și hanul scria prin 1840 : „Hanul lui Manuc-bey, uriaș caravanserai, dacă ar fi restaurat și bine zugrăvit ar oferi priveliștea cea mai curioasă a acestei uriașe capitale".

Mai tîrziu compatriotul său, artistul plastic Lancelot, după ce ne lăsa în țară cîteva desene vestite ale hanului lui Manuc, adăuga (1866) : „Este un han care și-a păstrat neschimbată prima înfățișare, din nenorocire arătînd jalnic din pricina murdăriei. Cele două rînduri de galerii, care leagă cele patru corpuri ale clădirii sub un acoperiș înălțat și cu bîrne bine profilate, și scara cea mare, cu parapet dublu, ce deservește ambele etaje, sînt împodobite cu coloane și cu balustrade de un gust încîntător și cu o lucrătură îndemînatică. S-ar putea zice că este un palat de lemn și ar merita să fie restaurat".

★

Pînă în prezent hanul lui Manucbey nu a fost restaurat. Ce se va întîmpla însă cu dînsul în viitor, o dată cu punerea în practică a planului de sistematizare în această parte a orașului ? Iată ce am aflat în această privință :

Institutul Proiect-București studiază posibilitățile de punere în valoare și restaurare a hanului, ca o moștenire prețioasă a trecutului orașului.

Monumentul va face parte dintr-un ansamblu monumental istoric împreună cu Biserica „Curtea Veche" și cu porțiuni din fostul palat domnesc.

Pentru scoaterea lui în relief, întreaga zonă va fi degajată de construcțiile mercantile de la începutul veacului al 19-lea, iar pentru a fi încadrat în zona centrală activă a orașului se va amenaja o suită de străzi numai pentru pietoni care vor lega Piața Universității de Piața Unirii, dublînd astfel bulevardul 1848.

Ansamblul propriu-zis al hanului ca și al Curții Vechi va fi completat cu suprafețe nou create de locuințe, magazine, un mare restaurant cramă. Astfel ansamblul va putea participa activ în viața orașului, foarte intensă în această zonă. În ceea ce privește hanul el va păstra construcția originală, în el amenajîndu-se, printre alte puncte de atracție, un mare magazin artizanal cu producere și expunere în același timp a unor mărfuri rezultate din meșteșuguri manuale caracteristice secolului al XIX-lea : lucrări în piele, lemn, covoare, coșuri de paie, împletituri.

La parterul hanului, în fosta încăpere a ospătăriei, se va amenaja o patiserie-simigerie iar dedesubtul ei, în pivnițele boltite — o cramă de epocă. Toate acestea, completate de un modern hotel ce se va construi în apropiere, precum și de restaurantul-cramă, introduse și în circuitul turistic bucureștean, vor creea un ansamblu monumental inedit în această zonă.

I. SAFIR

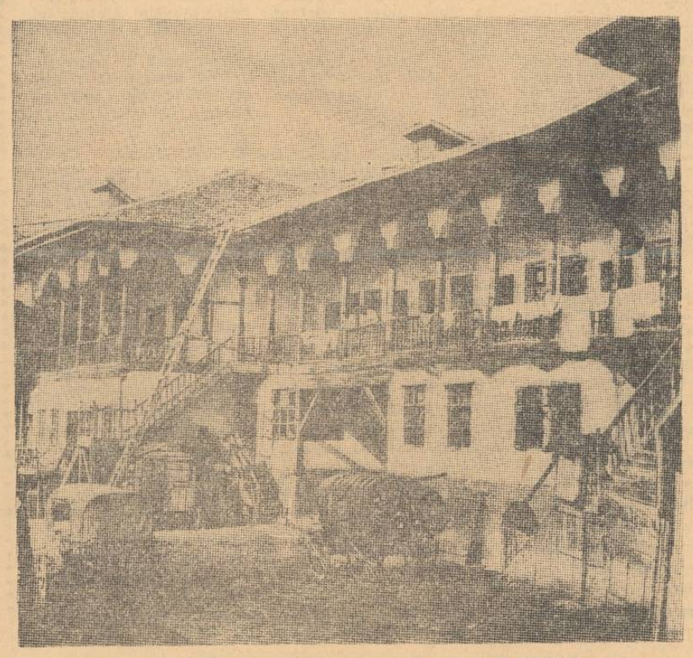

Hanul lui Manuc, pe la jumătatea secolului al XIX-lea

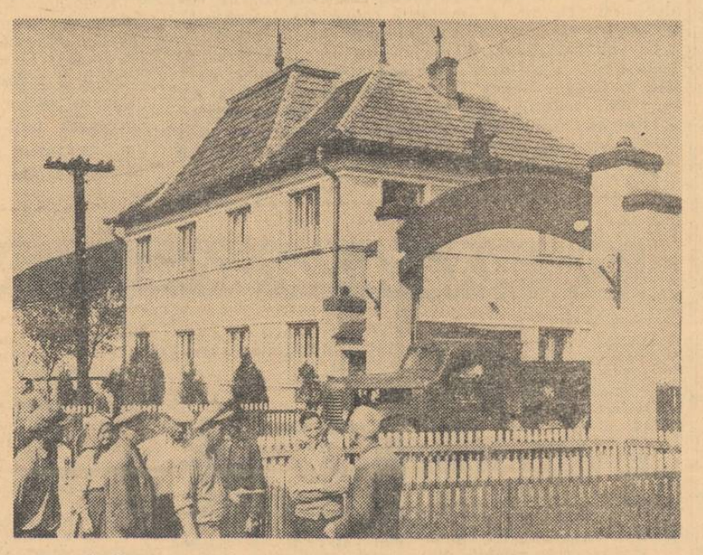

Sediul cooperativei agricole de producție din Mădăraș

ÎNTR-UN SAT DIN ȚARA CRIȘURILOR

Am vrut să stau de vorbă cu Teodor Maghiar. Aveam o mulțime de lucruri să-l întreb. Despre activitatea lui de deputat în Marea Adunare Națională — calitate pe care a deținut-o timp de trei legislaturi, acum fiind din nou ales în același înalt for. Despre munca lui de președinte desfășurată încă din 1949, al cooperativei agricole din Mădăraș, una din cele mai vestite cooperative din întreaga Țară a Crișurilor. Despre dezvoltarea comunei unde locuiește, cîndva anonimă, astăzi bine cunoscută și dincolo de limitele regiunii.

Și uite că n-am reușit mai de loc. Nu fiindcă n-ar fi ospitalier cu gazetarii. Dimpotrivă, m-a primit imediat și cu multă bunăvoință în biroul său din impunătoarea clădire administrativă a cooperativei, clădire cu etaj și cu scări interioare, clădire care ar putea să aparțină foarte bine și unei instituții dintr-o așezare urbană. Numai că în birou era frig.

— N-am făcut focul, se scuză președintele, căci n-am avut intenția să rămîn nici o clipă în birou. Am o groază de treburi pe afară...

— De pe acum ? întrebăm.

Dar n-am apucat să terminăm fraza. O bătaie în ușă și în prag apare un vizitator. E un cetățean care cere o lămurire în legătură cu pregătirea celor 30 de hectare pentru sectorul legumicol. Discuția durează cîteva minute. Aflăm cu acest prilej că întreaga suprafață legumicolă este irigată, că suprafața arabilă a gospodăriei sporește în acest an cu încă 10 hectare. În sfîrșit, omul pleacă.

— Am vrea să aflăm, tovarășe președinte...

Aș. Din nou, în ușă, cioc-cioc-cioc ! Un șofer are nu știu ce neplăceri cu un dinam. Președintele îi dă sfaturi ca un mecanic autentic. Din convorbire s-ar părea că ne aflăm la sediul unei unități auto. E vorba despre ateliere de întreținere, despre autocamioane și autoturisme, despre piese de schimb și combustibil.

A plecat și șoferul. Dar pe masă e un telefon. Și acest telefon sună nerăbdător... Din replici aflu că de data aceasta discuția are ca obiect cele 10 cursuri agrozootehnice de masă la care participă, pare-se, 420 de oameni. Președintele dă indicații privind desfășurarea ultimelor lecții pe teme zootehnice.

— Doar e vorba de unul dintre cele mai puternice sectoare ale noastre, apucă să-mi explice. Avem 1070 de taurine, 1900 de porci, 2000 de oi. Numai de aici am scos în 1964 venituri de 3 200 000 lei. Avem adăpători automate, folosim mulsul electric, mă rog, tot ce trebuie ca lucrurile să meargă bine.

Dar în birou așteptau acum alți oameni. Un tînăr are probleme familiale. Maică-sa, cîndva una din cele mai harnice cooperatoare, s-a lenevit, umblă cu tot felul de vorbe, nu se îngrijește de loc de casă. El o să plece în altă parte, că doar n-o să rămînă de rîsul satului. Președintele îl lămurește cu răbdare că nu fuga e cea mai bună soluție : dacă își iubește mama, trebuie să o ajute să treacă acest impas.

Alt cetățean are o nedumerire în legătură cu venitul. Iată, Pavel Matei a încasat 27 000 lei, Dumitru Teoran 25 000. De ce a primit el mai puțin ? Teodor Maghiar îi explică : va să zică ziua-muncă a fost de 30 lei, din care 23 numerar. Deci...

— Dar, fondul de bază cît reprezintă, tovarășe Maghiar, apuc să întreb.

— 10 500 000 lei. Dar acum, în '65, o să crească mult. Asta am discutat pe îndelete zilele trecute cînd am dezbătut planul pe acest an.

Și iată că iar intervine cineva :

— Ce facem, tovarășe președinte, nu mergem ?

Tudor Maghiar mă privește încurcat.

— Știți, trebuia încă mai de mult să fiu la sfat. Avem de aranjat niște treburi gospodărești.

Înțelegem. Eroul Muncii Socialiste își ia rămas bun și ne invită să venim altădată, să vorbim mai pe îndelete. Oare ?

În chip de lămurire, după plecarea președintelui, unul dintre oaspeții săi din acea dimineață îmi povestește :

„În comuna noastră, aproape fiecare an a adus o înfăptuire importantă. În 1951 s-a electrificat comuna, în '52 s-a construit drumul spre șoseaua principală, în '53 a venit radioficarea, în '54 s-a ridicat căminul cultural, în '57 — magazinul universal, în '62 — școala de 8 ani, în '64 — șoseaua de 7 km. spre satul Marțihaza. Iar locuințele noi, peste 400 la număr, s-au făcut an de an și o să se mai facă. Dintr-un sătuc sărac, cu oameni săraci, am ajuns acum să ne mîndrim cu comuna noastră. Pentru asta am pus cu toții umărul, și președintele cu noi alături".

Astfel am plecat din Mădăraș fără a putea sta de vorbă cum se cade cu președintele, fără a afla cîte ceva despre activitatea lui. Ce să-i faci, se mai întîmplă...

Paul MARIAN

S-a întîmplat în Paranagua

Paranagua este un mic port, o așezare de pescari situată pe coasta Atlanticului de sud, adăpostită de cîteva insule mici la sud de regiunea care va deveni mai tîrziu statul brazilian Sao Paulo. Într-o zi, prin anul 1715, locuitorii orășelului au remarcat o navă care intra în golf. Era o navă comercială, prevăzută cu 18 tunuri și un echipaj de 67 de oameni care se oprise să se aprovizioneze cu apă proaspătă. Marinarii au povestit că vasul lor a scăpat unui atac al unei nave-pirat înarmată cu 33 de tunuri, dintre care 10 de calibru mediu. Echipajul acesteia se compunea din aproximativ 200 de oameni dintre care mai mulți portughezi.

Cu toate pînzele întinse nava-pirat apăru deodată la intrarea în golful Paranagua. Pe catarg fluturau două pavilioane, unul purta tradiționalul cap de mort cu două oase așezate în formă de cruce pe un fond negru. Celălalt reprezenta un bărbat care ținea într-o mînă un cap de om. În port se produce deodată o furtună și valurile ating înălțimi impresionante. Nava-pirat luptă în derivă, se lovește de un recif, începe să ia apă și se scufundă. Unii oameni de pe bord au reușit să se salveze în șalupe, alții au ajuns înot la mal unde au fost arestați. Dar un al treilea grup încearcă în zadar să salveze de naufragiu un cufăr conținînd imense avuții. După un document contemporan evenimentului, comoara ar valora, în 1965, peste două miliarde de cruzeiros...

Începînd din iulie 1963, istoricul și scriitorul Fernando Guerra Bittencourt, membru al Institutului de istorie și geografie din Santos și al Societății geografice braziliene, încearcă, ajutat de cîțiva prieteni, să scoată din locul unde s-a scufundat vasul-pirat diferite obiecte care se aflau pe bord și în primul rînd tezaurul din cufăr.

Nu este prima tentativă de acest fel : Juan al V-lea al Portugaliei, care a fost informat despre acest naufragiu, a scris la 22 mai 1722 lui Rodrigo Cezar de Menenez, guvernatorul căpităniei Sao Paulo, însărcinîndu-l să întreprindă măsurile necesare pentru recuperarea comorii. Menenez a apelat la serviciile lui Jose Araujo, un „garimpeiro" — căutător de diamante — din Minas Gerais, căruia îi puse la dispoziție doi sclavi specializați în scufundări pentru a întreprinde această treabă dificilă. Araujo și scufundătorii au plecat la Paranagua și eforturile lor au avut un oarecare succes întrucît „scafandrii" din acele timpuri au reușit să aducă la suprafață opt tunuri, o ladă unde se găseau monedele destinate plății salariilor și diferitelor cheltuieli etc. Aceste lucrări au făcut obiectul unui raport detaliat adresat lui Juan al V-lea. Dar unul din scufundători a murit și Araujo a întrerupt cercetările sale.

De atunci au trecut 230 de ani. Bittencourt, înzestrat cu materiale moderne de cercetări, a reluat căutarea comorii. Folosind o fostă navă hidrografică, împrumutată de marina braziliană, și fără să țină seama de remarcile descurajatoare ale pescarilor el a descoperit că nava-corsar se scufundase din întîmplare într-o cavitate cu cinci metri mai adîncă decît fundul submarin, care are o adîncime de 5—6 metri, în regiunea insulei Cotinga. Însă aceștia sînt cinci metri de noroi gros care atunci cînd este mișcat tulbură apele făcînd vizibilitatea aproape imposibilă. Dar Bittencourt nu a descurajat. Echipa sa a reușit să recupereze 23 de tunuri, de calibruri diferite, cîntărind în medie cîte 800 kg. fiecare, o ancoră în lungime de peste 3 metri, cîntărind peste o tonă, clopotul principal al navei în bronz, un mare număr de pipe din porțelan, din care se pare că a existat o cantitate importantă pe bord, linguriță de argint gravate cu o figură feminină și avînd incrustat cuvîntul „London", farfurii de argint, compasuri de navigație, un foarfece, un candelabru etc...

La sfîrșitul anului 1963 cercetătorii au trăit o clipă de speranță. Un scufundător descoperise un cufăr voluminos. A fost urcat pe bordul navei hidrografice, cu destule dificultăți întrucît era greu și cînd a fost deschis s-a descoperit că era umplut cu aproximativ... 500 de ghiulele pentru tunuri de calibru mic !

S-ar putea pune întrebarea : de ce nu renunță cercetătorii la căutările lor ? Ei se bazează pe un document contemporan naufragiului, care menționează existența cufărului în care se afla comoara. Bittencourt și echipa sa, despre care se vorbește mult în revistele și ziarele braziliene, continuă munca lor. Singura necunoscută este dacă cufărul se mai află la locul lui. Ce s-a întîmplat în timpul minutelor de panică care au urmat șocului izbirii navei-pirat de stîncă și naufragiului ? Unul din documente spune că oamenii s-au repezit spre locul unde se afla cufărul și au încercat în zadar să-l salveze. Sau poate că unii dintre ei și-au umplut buzunarele cu lingouri de aur și de argint care se aflau la dispoziția lor ca și cu pietre prețioase sau alte obiecte de valoare ? Dacă cufărul a fost forțat este foarte posibil ca valurile de pe fundul mării să fi împrăștiat comoara în regatul incomensurabil al lui Neptun. Aceasta încearcă în prezent să stabilească și echipa căutătorilor brazilieni ai comorii piraților scufundată în urmă cu peste două secole.

DE FIRUL EVENIMENTELOR

Spre alte zone

Autobiografia lui Nubar Gulbenkian, cel mai mare magnat al petrolului, sau „Mister 5 procente" cum i se mai spunea atît lui cît și tatălui său, apărută zilele trecute la Londra, trebuie să fi stîrnit multă nostalgie în rîndurile urmașilor săi întru „meserie". Numai între filele cărții se mai deapănă liniștită, neîngrădită și dulce exploatarea petrolului străin. În coloanele de actualități ale ziarelor veștile sînt mai proaste pentru ei.

La Cairo s-au desfășurat lucrările Congresului arab al petrolului care au subliniat năzuința țărilor arabe de a-și păstra pentru nevoile lor partea cea mai mare din bogățiile petroliere și de a trece la revizuirea acordurilor încheiate în trecut „care nu reflectă dreptatea în înțelesul ei real". La Bahrein, greve, ciocniri, demonstrații, baricade, ale celor 5 000 de muncitori ai companiei „Bahrein Petroleum Company". Din Indonezia se anunță naționalizări ale unor companii petroliere americane. Săptămînalul „U. S. News and World Report" semnalează că în una din cele mai mari țări producătoare de petrol, în Venezuela, a fost pusă din nou la ordinea zilei revizuirea acordurilor petroliere. „De astă dată — scrie revista — nu se mai vorbește de concesii acordate companiilor străine. Noile aranjamente care sînt în pregătire poartă numele de Contracte de serviciu. Se așteaptă ca ele să fie dure. Se consideră esențial din punct de vedere politic ca în urma noilor tranzacții cu companiile petroliere să se scoată mai mult de 70 la sută din profiturile realizate de companii".

Asemenea condiții, după părerea lui „U. S. News and World Report", sînt de natură „să bage în sperieți" companiile și să le determine să fugă în altă parte. Unde? Asta-i problema. Se caută locuri „ideale" unde nu există nici muncitori greviști, nici populație care să revendice bogățiile jefuite: terenuri petrolifere submarine în largul mărilor. „West Australian Petroleum Exploration Company" are o idee mai ingenioasă. Aflînd că insulele Monte Bello, care au fost închise oricărui acces din 1956 cînd au servit drept poligon pentru experiențele engleze cu arma nucleară, vor fi redate accesului, susnumita companie a solicitat dreptul de a desfășura acolo explorări petrolifere. Se pare că asemenea locuri sînt considerate ideale pentru urmașii lui „Mister 5 procente". Este de sperat că nu se vor gîndi să lărgească zona aceasta „ideală" cu aceleași metode folosite experimental la Monte Bello.

Dl. Charles Duke, directorul general al „Asociației Orientului Mijlociu", s-a gîndit și la acei care neavînd altă soluție vor trebui mai devreme sau mai tîrziu să se retragă din afaceri. El le propune să folosească cunoștințele lor în calitate de reprezentanți comerciali pentru dezvoltarea exporturilor engleze în regiunile petrolifere pe care le cunosc mai bine. „S-ar putea — declară Charles Duke — ca ei să considere sub demnitatea lor să-și ia o slujbă. Dar după un an sau doi petrecuți spălînd vase în vila de la țară probabil că își vor schimba gîndurile..." Nu este de presupus că cei în „retragere" vor fi puși în situația de a spăla vasele. Oricum însă, ei vor duce dorul vremilor de aur ale lui Gulbenkian, care apun pentru totdeauna.

N. LUPU

Datorită aglomerației — în raport cu insuficiența căilor de acces — ce există în orașul Amsterdam (Olanda), parcarea precum și circulația mașinilor pe străzi constituie o adevărată problemă. În urma acestui fapt, o serie de întreprinderi au pus în circulație pe canalele ce împînzesc orașul, bărci mici (din material plastic) cu motor, care suplinesc transportul cu automobilele.

Din amintirile mele

De OLEG POPOV

artist al poporului din R.S.F.S.R.

Iată cum am putut să mă conving că întîmplări cu haz, comice, ne întîmpină acolo unde le așteptăm cel mai puțin.

Plecasem de acasă și mă îndreptam spre circ. Urma să aibă loc premiera unui spectacol în care apăream și eu. Pentru orice artist premiera este un eveniment important. Inclusiv și pentru un clovn. De aceea, grijile cu privire la ultimele amănunte înainte de a ieși pe arenă, nu mă părăseau. Și pot să spun că-mi era capul calendar, iar pe cap — în treacăt fie zis — purtam nu o șapcă cu pătrățele, ci una din cele mai obișnuite pălării.

Încă din depărtare am văzut în fața circului o mulțime imensă. Fără să-mi dau seama am nimerit în șuvoiul de lume care stătea în fața intrării. Era limpede că mulțimea asta, chiar cu bilete, n-o să apuce să intre pînă la începerea spectacolului și mulți vor pierde prima parte a programului. Păcat, m-am gîndit eu.

Am început să-mi croiesc drum. Primii metri au mers cum au mers, apoi însă... Stați la rînd — se auzi un bas puternic. Nu-l lăsați — îl susținură mai multe voci. Ia te uită la el, reluă altcineva, numai el vrea să-l vadă pe Oleg Popov. Și aici am făcut o greșală de neiertat.

— Dragii mei, mă adresai eu mulțimii, dar Oleg Popov sînt eu.

Mai bine nu mai spuneam nimic. Explicația mea a stîrnit un rîs plin de dispreț, nimicitor. Un rîs nu ca acela cu care sînt primit pe arenă și care bucură inima unui artist.

— S-a găsit un comic grozav, spuse o bătrînică. Ia ascultă, pe cine vrei să duci ? Nu-l știu eu pe Oleg ?

— Nu i-ar fi rușine — îi ținu isonul altcineva.

— Oleg Popov nu arată de loc ca dînsul — spuse autoritară o fetiță de vreo zece ani. E un om vesel, drăguț, cu plete lungi.

— Să avem iertare, mi se adresă un bariton, dacă sînteți Popov, de ce nu intrați pe la intrarea artiștilor ? Și adaugă cu maliție zitate : Acolo vă cunoaște doar toată lumea.

— Bineînțeles, îl aprobai, dar nu pot să ajung pînă la intrarea artiștilor.

Mulțimea îmi făcu loc, mulți gîndindu-se : poate într-adevăr e el. Dar, să vezi și să nu crezi, nu mi s-a deschis, ușa fusese blocată.

Probabil că așa aș fi rămas în stradă nerecunoscut, luat în derîdere. Programul ar fi început fără Oleg Popov cînd, pe neașteptate :

— Nene, auzii un glas subțire. Doi băieți ținîndu-se de mînă mă trăgeau de pulpana hainei. Nene, veniți cu noi, uitați, aici e o fereastră, bateți acolo. Am văzut că e cineva înăuntru, o să vă dea drumul. Dar ne luați și pe noi ?

— Haidem, răspunsei eu vesel și plecarăm tustrei. Peste un minut ne aflam cu toții în cabina mea, unde mă pregăteam pentru a ieși în fața publicului. Am povestit colegilor această aventură a mea și cu toții au rîs cu poftă.

În ultimul timp, după cum relatează ziarul englez „Sun" (din care reproducem fotografia de mai sus), scuterul și-a găsit o întrebuințare foarte utilă.

La spitalul „Royal Victoria" din orașul Newcastle-upon Tyne, sora care folosește primul scuter electric, pe nume Nancy Wilson, este considerată a fi... cea mai modernă soră de caritate. Întrebuințarea acestui nou mijloc este justificată prin aceea că acest spital are coridoare în lungime totală de 12 mile, o distanță destul de lungă.

Deocamdată, scuterul, datorită faptului că pe coridor, în timpul zilei, este o mare circulație — în special cărucioare cu mîncare și tărgi — este folosit numai în cursul nopții. La acest scuter este interesant și modul de funcționare. Baterii de 12 volți îi asigură atît o viteză corespunzătoare cît și liniștea necesară unui spital. De asemenea, fiind prevăzut cu un mecanism special, atunci cînd ajunge la un colț al coridorului, el se oprește automat.

Un formular...

Marele Vrăjitor Imperial al K.K.K. din statul Idaho și, împreună cu el, întreaga organizație rasistă a „Ku Klux Klanului", specializată în vînătoarea de negri, nu vor uita multă vreme farsa ce le-a fost jucată, recent, de un tînăr negru american și, care — potrivit ziarelor — a avut un imens ecou în Statele Unite.

Vrînd să ridiculizeze „Ku Klux Klanul", tînărul negru Paul Bellesen, în vîrstă de 33 de ani, vechi membru al Asociației pentru propășirea populației de culoare din S.U.A., a adresat, într-o bună zi, „Vrăjitorului Imperial al Cavalerilor Klanului" și, apoi, „Vrăjitorului Imperial al Klanurilor Unite" cîte o scrisoare, prin care îi informa că el ar dori să adere la organizația „Ku Klux Klan".

După ce a expediat prin poștă suma prevăzută de 15 dolari, reprezentînd taxa de înscriere în această organizație și a depus jurămîntul de credință, Bellesen a fost inițiat — pe aceeași cale — în tainele organizației secrete și, apoi, a primit carnetul de membru al „Ku Klux Klanului", parafat și timbrat în toată regula și expediat de „Cavalerii Naționali ai Ku Klux Klanului", al căror birou central își are sediul în orașul Tucker din statul Georgia.

Singura dificultate întîmpinată de Paul Bellesen la înscrierea în „Ku Klux Klan" a fost fotografia personală, care i-a fost cerută, prin scrisoare, de către „Marele Vrăjitor al K.K.K.". El a putut eluda, însă, această formalitate, realizînd performanța, nu numai de a deveni membru al „Ku Klux Klanului", dar și de a fi distins de mai marii lui cu rangul de „Mare titan". Și, astfel, un negru a reușit să devină „Mare titan" al organizației ai cărei membri au jurat „să persevereze pentru menținerea supremației rasei albe".

Cel mai afectat dintre căpeteniile „Ku Klux Klanului" de farsa ce le-a fost jucată, a fost avocatul James Venable, „Vrăjitor Imperial al Cavalerilor Naționali ai K.K.K.". El a calificat drept „o eroare tragică" numirea unui negru în rangul de „Mare titan" al „Ku Klux Klanului". Și, bineînțeles că s-a grăbit să declare „nulă și neavenită" adeziunea lui Paul Bellesen la organizația celor trei „K"-uri, anulîndu-i, totodată, legitimația de membru al „Ku Klux Klanului", ce i-a fost trimisă la domiciliu.

Nu aceeași iritare i-a produs, se pare, acest episod lui Calvin Craig, „Mare Dragon al Klanurilor Unite din America", rival al lui James Venable în „Klan", care a declarat că nu este deloc surprins de pățania colegului și adversarului său și că, nu-l miră deloc faptul „de a vedea un negru făcînd parte din Klanul lui James Venable".

Încîntat de farsa care i-a reușit, Bellesen a dus mai departe gluma sa, declarînd, cu umor : Este adevărat că am semnat formularul de aderare la această organizație, afirmînd că sînt alb, anglo-saxon și protestant. Dar, întrucît sînt negru și, în consecință, în ochii „Klanului" sînt analfabet prin definiție, mă întreb cum privesc „vrăjitorii imperiali ai Klanului" faptul că am reușit, totuși, să mă semnez ?

Hotel automatizat

Primul hotel complet automatizat din lume a început să funcționeze la Miami, în Florida. Proprietarul hotelului locuiește la o distanță de 25 km de aici și vizitează unitatea sa numai o dată pe săptămînă pentru a-și încasa banii.

Călătorii care doresc să poposească la acest hotel, pun într-un automat suma respectivă și primesc cheia camerei.

În sala de mese, există 30 automate pentru băuturi și 40 automate pentru mîncăruri (lista de bucate cuprinde circa 120 feluri de mîncăruri calde).

Singurii salariați ai hotelului sînt administratorul și soția acestuia care au grijă de mobilier și schimbă lenjeria de pat. Călătorii sînt obligați ca înainte de plecare, să-și facă singuri curățenie în camere și să plătească eventualele stricăciuni făcute mobilierului.

Imagine dintr-un oraș de pe insula Pemba (Republica Tanzania)

De pretutindeni • De pretutindeni • De pretutindeni

PE BAZA datelor statistice culese din 130 state, s-a constatat că în ultimii 10 ani numărul cinematografelor din lume a crescut cu 71%. La începutul anului acesta au funcționat 162 000 cinematografe cu 76 milioane locuri.

●

ÎN REPUBLICA Sud-africană este valabilă din anul 1952 o lege după care oamenii sînt condamnați pentru anumite fapte, la biciuire. În anul 1963, au fost biciuite 17 934 persoane care au primit 83 206 lovituri. Legea urmează să fie acum „îndulcită". Astfel, biciuirea nu va mai fi obligatorie și judecătorul va decide dacă este cazul să recurgă la această pedeapsă sau va aplica alte sancțiuni.

●

DOI SOCIOLOGI americani pregătesc publicarea în comun a așazisei „hărți a dragostei". Pe mica hartă vor fi desenate toate regiunile din S.U.A. în care bărbații au o preponderență numerică față de femei. Cîștigul mediu al bărbaților va fi prezentat prin nuanțe colorate începînd de la culoarea neagră pînă la violet (venitul cel mai scăzut) și cea roșie (venitul cel mai ridicat). Femeile doritoare de măritiș se vor putea orienta după hartă, aflînd unde au șansele optime de a-și găsi bărbați cu posibilități materiale avantajoase...

●

AUTORITĂȚILE italiene pregătesc un decret după care nu va fi permis turiștilor să viziteze localitățile cu monumente istorice din Italia, într-o îmbrăcăminte nepotrivită, mai ales în pantaloni scurți. Turiștii vestgermani și austrieci se plîng că această interdicție îi lovește îndeosebi pe ei, deoarece, după cum se știe, le plac pantalonii scurți, mai ales cei tirolezi, din piele. Totuși, în ciuda aparențelor, acești pantaloni nu sînt un port popular, ci ar fi fost „inventați" de un învățător bavarez, abia în anul 1883.

●

ÎNTR-UN LABORATOR din Baku, se desfășoară experiențe ale oamenilor de știință în vederea descoperirii legilor de distribuire a țițeiului și a gazului metan la mare adîncime. În experiențele lor, cercetătorii sovietici folosesc o presiune de cca 5 000 atm și temperaturi foarte ridicate, ceea ce le ajută să imite condițiile existente la o adîncime de cca 20 km sub scoarța pămîntului. Rezultatele probelor ajută nu numai la îmbunătățirea metodelor de depistare a zăcămintelor de petrol și gaz metan, dar și la perfecționarea metodelor existente, de extracție.

PE BAZA probelor făcute în Institutul de piscicultură din Leningrad s-au dovedit foarte buni electrozii orizontali din plase de pescuit. Nu numai că peștii sînt prinși astfel mai ușor, dar în același timp, ei sînt și triați. Cîmpul electric care se naște în jurul electrodului în apă, aduce peștii mari într-o stare asemănătoare somnului hipnotic, astfel încît, ei rămîn prinși între ochiurile plasei. Un alt avantaj al plaselor electrice este faptul că peștii fiind aduși în această stare nu mai pot lansa semnale de alarmă pentru alți pești și se mărește șansele pescuitului.

●

ARHITECTUL vest-german Robert Gabriel a elaborat proiectul unui turn de oțel cu o înălțime de 1 250 m, care ar urma să fie construit la sud-vest de Bonn, pînă în 1975. Clădirea ar urma să aibă un diametru de 300 metri, 356 etaje cu 8 000 locuințe pentru 25 000 persoane. Nu s-a adoptat încă hotărîrea definitivă pentru realizarea acestui proiect.

●

O FIRMĂ nordirlandeză a transportat la gara din Londra un covor din fibre artificiale pentru a verifica în mod public calitatea lui. Covorul a stat întins în holul gării timp de 28 de zile și nopți, (sub controlul salariaților firmei). În acest interval a fost călcat de circa 2,8 milioane de perechi de picioare. Producătorii au calculat că covorul prezintă aceleași trăsături de uzare ca după 10 ani în casa unei familii compusă din 5 membri.

●

UN AFIȘ din vitrina unui fotograf din Anglia anunță : „Aici vi se execută fotografii, pentru o imagine așa cum arătați în realitate — prețul două lire sterline, iar pentru fotografii așa cum v-ar plăcea să arătați — prețul trei lire sterline".

●

ENERGIA VALURILOR MĂRII se transformă în energie electrică, în instalații care au intrat recent în funcțiune în portul mexican Acapulco. Presiunea valurilor mării pune în mișcare o instalație care se aseamănă cu pistoanele mașinilor cu aburi.

●

ÎN ANII 1953 — 1963, zgomotele în locuințele americane au crescut cu circa 50%. La această concluzie au ajuns lucrătorii laboratorului de cercetări în domeniul acusticii din New York. Creșterea zgomotului, oricît de paradoxal ar părea, lovește cel mai mult pe cei surzi. Ei nu pot să-și potrivească bine aparatele acustice deoarece zgomotele secundare devin dese ori mai puternice decît vorbirea. Sursele principale ale sporirii zgomotului sînt mai ales aparatele casnice, radio-ul și televiziunea.

Zgomotul pe străzile orașelor americane a crescut, de asemenea, cu circa 20 %, în această perioadă.

●

RENUMITUL documentarist și teoretician englez Paul Roth lucrează de doi ani la o Enciclopedie universală a filmului, pe care intenționează să o publice editura Focal Press. Enciclopedia urmează să cuprindă istoria cinematografiei, referindu-se la toate țările producătoare de filme.

●

PROFESORUL Ivan Stekolnikov din Moscova dezlănțuie în laborator fulgere uriașe, milioane de scîntei electrice, ca un adevărat vrăjitor. Aparatele enorme cu care lucrează, par a face parte din descrierile unor romane tehnico-științifice. De 40 de ani, prof. Stekolnikov se ocupă de problemele luptei contra trăznetului. Ca urmare a lucrărilor sale, sînt construite numeroasele paratrăznete necesare pentru protejarea coșurilor de fabrică, a antenelor de televiziune, a blocurilor înalte din Moscova și alte orașe mari ale Uniunii Sovietice.

●

UN SENATOR american a primit prin poștă tocmai din Cambodgia un dar neobișnuit: un elefant tînăr — un elefant în carne și oase. Firește — este vorba de o glumă a unui prieten al său care i-a trimis puiul de elefant cîntărind aproximativ șase tone. Destinatarul a trebuit să plătească aproximativ două mii de dolari taxe vamale și de transport.

●

RECENT, s-a descoperit la Schwerin (R. D. Germană), originalul cîntecului Moorsoldatenlied, care a fost compus în lagărul de concentrare Boergermoor din Germania de nord. Este o lucrare executată de deținuți, cu tuș pe hîrtie de note. Cîntecul a fost scris în lagăr, pe hîrtiuțe, pentru a putea fi difuzat mai ușor. Imediat după prima lui interpretare, de către deținuți, a fost interzis de conducerea lagărului, dar cu toate acestea el a devenit unul din cele mai cunoscute cîntece antifasciste din Germania.

●

CROITORUL Alfred Elert din Varșovia este autorul unei noi metode de croit, ce permite confecționarea unui costum pe măsură — fără probe. Dimensiunile modelului pot fi calculate numai pe baza unor date : înălțimea, lățimea luată la umăr, precum și greutatea clientului. Conform noii metode de croit se calculează toate dimensiunile cu ajutorul unui parametru. Pe baza acestor calcule se confecționează modelul. Metoda lui Elert, căreia i se prevede un mare succes în industria poloneză de confecții, a fost prezentată recent croitorilor din întreaga Polonie.

●

LA ESCOULAR, în provincia sud-portugheză Alemtejo, au fost descoperite noi picturi în grote. Vechimea lor este apreciată la circa 200 secole (vestitele picturi din Altamira — Spania au o vechime de circa 130 secole). Grotele în care s-au descoperit aceste picturi au fost identificate cu totul întîmplător, cu prilejul unor dinamitări într-o carieră de marmură. Picturile reprezintă un grup de animale și un vrăjitor. Au fost găsite și morminte cu daruri aduse ca jertfă, de o proveniență cu cîteva mii de ani mai puțin decît picturile.

Campionatul categoriei A LA FOTBAL ieri și azi

Duminică 28 martie

Rapid—Dinamo București
Steaua—Progresul
Știința Craiova—Știința Cluj
Farul—Steagul roșu
U.T.A.—Dinamo Pitești
C.S.M.S. Iași—Minerul Baia Mare
Crișul Oradea—Petrolul

Clasamentul general

1. Dinamo București	15	10	2	3	29:13	22
2. Steaua	15	8	4	3	24:10	20
3. Rapid	15	8	4	3	19:10	20
4. Steagul roșu	15	6	4	5	16: 9	16
5. Petrolul	15	6	3	6	17:14	15
6. C.S.M.S. Iași	15	6	3	6	17:19	15
7. U.T.A.	15	5	5	5	18:22	15
8. Farul	15	6	3	6	16:22	15
9. Știința Cluj	15	5	4	6	23:20	14
10. Dinamo Pitești	15	5	3	7	20:21	13
11. Crișul	15	3	7	5	12:15	13
12. Știința Craiova	15	5	3	7	14:25	13
13. Minerul Baia Mare	15	4	2	9	15:27	10
14. Progresul	15	2	5	8	8:21	9

Clasamentul acasă

1. Dinamo Buc.	8	7	1	0	21:4	15
2. Rapid	7	6	1	0	14:2	13
3. Steagul Roșu	8	6	1	1	15:4	13
4. Știința Cluj	8	5	2	1	16:4	12
5. Petrolul	8	5	2	1	12:5	12
6. Steaua	7	5	1	1	13:3	11
7. C.S.M.S. Iași	7	4	3	0	11:3	11
8. U.T.A.	7	5	1	1	12:5	11
9. Din. Pitești	8	5	1	2	16:7	11
10. Farul	8	4	3	1	11:7	11
11. Crișul	7	3	3	1	7:3	9
12. Minerul Baia Mare	7	4	1	2	12:8	9
13. Știin. Craiova	7	3	2	2	8:9	8
14. Progresul	8	1	4	3	6:8	6

Clasamentul în deplasare

1. Steaua	8	3	3	2	11: 7	9
2. Dinamo Buc.	7	3	1	3	8: 9	7
3. Rapid	8	2	3	3	5: 8	7
4. Șt. Craiova	8	2	1	5	6:16	5
5. Crișul	8	0	4	4	5:12	4
6. C.S.M.S. Iași	8	2	0	6	6:16	4
7. U.T.A.	8	0	4	4	6:17	4
8. Farul	7	2	0	5	5:15	4
9. Petrolul	7	1	1	5	5: 9	3
10. Progresul	7	1	1	5	2:11	3
11. Steagul roșu	7	0	3	4	1: 5	3
12. Știința Cluj	7	0	2	5	7:16	2
13. Dinamo Pit.	7	0	2	5	4:14	2
14. Minerul Baia Mare	8	0	1	7	3:19	1

Golgeterii

1. Adam (Știința Cluj) 11 goluri.
2. Dridea (Petrolul), 9 goluri
3. Ene (Dinamo București), Țîrlea (U.T.A.), Sfîrlogea (Știința Craiova) 8 goluri.
4. Frățilă (Dinamo București), Stoenescu (Dinamo Pitești), Gane (Steagul roșu) 7 goluri.
5. Naghi (Dinamo Pitești), Creiniceanu (Steaua), Bükösi (Farul), Codreanu (Rapid), 6 goluri.
6. Voica (C.S.M.S. Iași), Constantin (Steaua), Sasu (Minerul Baia Mare), Vornicu (C.S.M.S. Iași), Haidu (Dinamo București) 5 goluri.

Pronosticul lui...

ȘTEFAN COVACI, antrenor federal

Rapid—Dinamo București	1
Steaua—Progresul	1
Știința Craiova—ȘtiințaCluj	X
Farul—Steagul roșu	1
U.T.A.—Dinamo Pitești	1
C.S.M.S. Iași—Min. Baia Mare	1
Crișul—Petrolul	1
Cons. Brăila—Sid. Galați	X 2
Minerul Lup.—Știința Tim.	1 X
Internaționale—Milan	1
Bologna—Fiorentina	1 X
Roma—Lazio	1

Etapa viitoare

Petrolul — U.T.A.
Progresul — C.S.M.S. Iași
Știința Cluj — Rapid
Minerul Baia Mare — Crișul Oradea
Dinamo Pitești — Dinamo București
Steaua — Farul
Steagul roșu — Știința Craiova

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația: Piața Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

ÎNTREBĂRI

DAN DEȘLIU

Orice reuniune sportivă implică, precum știm, o serie de măsuri menite să asigure buna desfășurare a programului. În virtutea acestui scop există, de pildă, arbitri și jucători, starteri și cronometrori, crainici și scoreri ș.a.m.d. Printre cei chemați să colaboreze la reușita unei competiții oficiale, se numără și acei lucrători anonimi, denumiți generic „serviciul de ordine și control". În majoritatea cazurilor, acești oameni cu atribuții dificile își exercită funcția în mod conștiincios, dînd îndrumările și explicațiile de rigoare, străduindu-se să observe normele de comportare cetățenească în relația cu publicul, — deși uneori, să recunoaștem, lucrul nu-i chiar așa de simplu...

Cu o singură categorie de „spectatori" nu se împacă, însă, funcționarii susamintiți: cu gazetarii de specialitate. În clipa în care dă cu ochii de pergamoidul verde-închis al legitimației respective, organul de ordine și control are o reacție bizară, generată, pesemne, de sentimentul că-l lipsești de un drept personal. Vezi dumneata, un bilet e altceva: îl iei, îl sfîșii la un colț sau la jumătate și totul e-n regulă. Pe cînd carnetul nu-l poți rupe; poți, cel mult, să-l sucești pe față și pe dos, să te uiți de cîteva ori la fotografie, la viză și — în fine — să-l întinzi cu un gest de lehamite posesorului ca și cum i-ai spune: „Hai, treacă de la mine!".

Ei, dar în afară de carnet îți mai trebuie ceva: delegația. Ce folos că, în interiorul carnetului există un text scurt și precis: „Are liberă intrare la toate manifestațiile sportive din țară, la locul rezervat special pentru ziariști". Ar fi, parcă, prea simplu să prezinți legitimația și să te duci la locul tău „rezervat special". Și astfel, pentru înfrumusețarea existenței ziaristului sportiv, s-a născocit delegația. Mai demult, ți se cerea numai la meciuri internaționale; acum ți se cere la tot pasul: la fotbal, la box, la popice... Atunci — te întrebi — ce rost mai are carnetul? Scot delegația și buletinul — și, sănătate bună!

Dacă povestea s-ar limita la o absurditate birocratică, am fi tentați s-o luăm în glumă. Din păcate, lucrurile nu se opresc aici. Adesеori, imprecizia directivei sau înțelegerea obtuză sînt dublate de reaua voință, de intenția șicanatoare. Nu mai departe decît la începerea sezonului fotbalistic de primăvară, redactorul de specialitate al unui mare cotidian n-a putut intra cu automobilul în incinta de parcare, deși „opozantul" îl cunoștea — pentru că, mă-nțelegi, n-avea delegație...

— Bine, tovarășe, dar n-am mai intrat de-atîtea ori, nu ne cunoaștem de ani de zile?

— Uite, acum n-ai să intri! — i-a replicat, bătos și neprotocolar, stîlpul din poartă, privind în gol.

De ce? Uite așa, pentru că nu vrea dumnealui, cică „are dispoziție"!

Avea, desigur, o proastă... dispoziție.

Discuție în avion cu un antrenor de schi

• „Zburătorii" și-au verificat aripile.
• Numai „combinată nordică" sau și sărituri?

La începutul lunii martie „zburătorii" noștri de la trambulină au participat la tradiționalul concurs internațional de schi de la Harrackov din Republica Socialistă Cehoslovacă. Pentru prima oară eram prezenți la startul acestei probe alături de loturile țărilor nordice (Norvegia, Suedia, Finlanda) și ale unor țări cu vechi tradiții (R.S.C., Austria, R.P.P. etc) în componența cărora intrau săritori din prima clasă pe plan mondial.

În aceste împrejurări lotul nostru compus din Iosif Eros (campion republican pe 1964 și 1965, cu o performanță de 83 m), Vasile Mărgineanu și Nicolae Dorobanț, avea toate condițiile să-și verifice posibilitățile pentru viitoarele confruntări internaționale.

Acest lucru a și fost urmărit. Despre unele învățăminte și concluzii trase de antrenorul Constantin Tiron, în urma acestei înfruntări, am aflat la cîteva ore după încheierea concursului. Eram în avionul care făcea cursa Berlin—Praga—București. Se zbura la 4 200 metri înălțime, cu o viteză de peste 600 km pe oră.

Desigur... sînt performanțe și performanțe.

— *Ale noastre sînt mai modeste*, a început antrenorul Constantin Tiron. *Mai avem multe de făcut pentru a ajunge la performanțe cu care să ne putem înfrunta pe plan internațional. La această oră, nivelul superior al străinilor se datorește, după părerea mea, unor factori indiobște cunoscuți la noi: cît mai mult antrenament pe trambuline, atît iarna cît și vara, participarea la concursuri și antrenamente pe cît mai multe trambuline de lungimi și profiluri diferite și atragerea unei mase mari de săritori tineri.*

Băieții noștri, care s-au aflat la prima lor confruntare internațională alături de săritori valoroși ca cehul Matacus care a ocupat locul 4 la Olimpiada de la Innsbruck, au avut multe de învățat, în special legat de desprindere și prima parte a zborului.

Vor mai avea de învățat și după vizionarea filmului celor mai buni săritori cu care au concurat. Dar nu numai ei trebuie să învețe. Avem școli sportive de elevi la Sinaia și Brașov (probe alpine) și Rîșnov (fond). Ar trebui să ia ființă și o școală sportivă pentru sărituri, de exemplu, în orășelul Săcele.

Absolvenților I.C.F., cu specializare schi, ar trebui să li se creeze condiții pentru a participa efectiv la dezvoltarea aptitudinilor tineretului pentru schi.

La Banloc există o trambulină pe care acum nu se sare și care ar putea fi reamenajată; după cum ar fi necesar să se construiască o nouă trambulină în Postăvar unde avem zăpadă încă din luna noiembrie.

Toate acestea, împreună cu participarea la cît mai multe concursuri internaționale ar constitui factori puternici pentru creșterea schiului în țara noastră.

În urma acestei confruntări antrenorul a mai tras o concluzie, aceea că *„avem mai multe șanse la combinata nordică"*. Și aceasta datorită faptului că performanțele săritorilor noștri se situează la nivelul cel mai bun al concurenților străini la această probă. Cu o bună pregătire de fond (15 km) reprezentanții noștri au șanse să cîștige.

S-ar putea ca federația de specialitate să-și însușească acest punct de vedere... Pînă la sezonul viitor are timp suficient.

Dar cu săritorii ce facem? Să sperăm tot în sezonul viitor?

C. AMARIȚEI

ITINERAR FOTBALISTIC MONDIAL (I)

● Continentul care vine: AFRICA ● În curînd: 40 federații afiliate ● Sistemul competițional internațional după modelul Europei ● Jucătorii „continentului negru" pot să se afirme

Vă invităm la o călătorie fotbalistică pe toate continentele lumii. Comentariile noastre, știrile și datele statistice urmăresc să ilustreze adevărul că fotbalul a devenit cu adevărat UN SPORT MONDIAL, evidență exprimată de altfel și de faptul că la preliminariile campionatului mondial s-au înscris țări din toate continentele globului, situație ÎNREGISTRATĂ PENTRU PRIMA OARĂ DE O DISCIPLINĂ SPORTIVĂ.

Dacă începem cu „continentul negru" o facem pentru că el a realizat asemenea pași în organizarea fotbalului, în răspîndirea lui, încît poate fi pe drept cuvînt considerat *„continentul care urcă"* în clasamentul popularității celui mai cunoscut sport de pe glob.

Marșul victorios al fotbalului în statele africane, coincide cu perioada de renaștere a continentului, în anii cînd lupta împotriva colonialismului s-a declanșat puternic. În 1948, o singură țară din Africa — Egiptul — era membră a forului internațional fotbalistic, iar în 1952 F.I.F.A. înregistra în controalele ei încă două federații ale acestui continent: *Sudan* și *Africa de sud*. Independența cucerită prin lupte de africani s-a reflectat și în organizarea unei activități sportive tot mai puternice. Înaintea tuturor disciplinelor, stă fotbalul. În dosarul „Africa" al F.I.F.A. sînt astăzi 34 de afilieri de federații aprobate de reuniunile forului tutelar. La toate reuniunile acestuia sînt prezenți cu regularitate reprezentanții federațiilor africane, unii dintre membrii marcanți ai comitetelor executive intrînd și în componența comisiilor internaționale și sectoarelor tehnice F.I.F.A.

În acțiunea de scoatere a federației de fotbal a Africii de sud din F.I.F.A. reprezentanții tuturor celorlalte foruri africane au avut un rol determinant, efectuîndu-se astfel un pas pentru lupta împotriva discriminărilor rasiale practicate în această țară.

Numărul jucătorilor, al competițiilor, al stadioanelor, al spectatorilor, al publicațiilor de specialitate, al transmisiilor de radio fiind în permanentă creștere pe tot continentul, a devenit imperios necesară organizarea unor mari întreceri internaționale care să angreneze echipele de club și reprezentative. Prima inițiativă: *crearea unei Confederații africane de fotbal, după sistemul Uniunii Europene de Fotbal*. Între timp, numărul federațiilor devine tot mai mare, așa că, după o recentă declarație a unuia dintre vicepreședinții Confederației — *Ydnekatchu Tessena* (Etiopia) — el va trece de 40. Sînt toate șansele deci ca acest organism să fie primul — ca număr de țări-membre — dintre toate celelalte organizații continentale ale F.I.F.A.

Organizarea fotbalistică a Africii a fost stabilită la prima reuniune a Confederației: împărțirea în șase zone geografice care constituie baza regulamentului tuturor competițiilor cu caracter eliminatoriu, inter-țări sau inter-cluburi. Președintele Confederației este *generalul Abdel Aziz Mustafa* (R.A.U.) iar vicepreședinte — în afara lui *Tessena* (Etiopia) — *Ohiné Djan* (Ghana). Secretar general al forului conducător african a fost ales *Murad Fahmy* (R.A.U.)

Prima competiție oficială a continentului a fost organizată în 1957: „Cupa Africii", cîștigată de *R.A.U.* care a învins în finală *Etiopia* cu 4-0. Și a doua ediție a competiției (1959) a revenit fotbaliștilor egipteni, cîștigători în finală, în fața reprezentativei *Sudanului*, cu 2-1. Cea mai mare surpriză a competiției a fost înregistrată în 1962 cînd *Etiopia* a întrecut, după prelungiri și un meci dramatic, reprezentativa *R.A.U.* cu 2-1.

Dornică să atingă — ca număr și sistem — competițiile europene — *Confederația africană* pune pe picioare și proiectul mai vechi al organizării unei *„Cupe a campionilor Africii"*. Nu este departe ziua cînd vom înregistra pe „continentul negru" o activitate fotbalistică de ritmul și amploarea întîlnite în *Europa* și *America de sud*.

Se discută foarte mult despre posibilitățile jucătorilor africani de a atinge valoarea tehnică și competițională a fotbaliștilor de clasă din celelalte continente. Foarte multe argumente și exemple pledează pentru răspunsul afirmativ. În primul rînd, jucătorii *Africii* sînt dotați cu viteză, detentă și mobilitate care — în stadiul inițial — depășesc pe cele ale europenilor și chiar ale sudamericanilor. În al doilea, treapta de înaltă valoare la care au ajuns o serie de fotbaliști africani cum sînt, în primul rînd, *Eusebio*, apoi jucătorii algerieni *Zitouni*, *Ben Tifour*, apoi numeroși marocani care au jucat sau joacă în echipele profesioniste franceze etc.

Este adevărat că marea majoritate a sportivilor africani manifestă o lipsă de rezistență dar exemplul și performanțele lui *Bikila Abebe* — maratonistul etiopian — sau cele ale fondistului *Gamudi* (Tunisia), de la Tokio demonstrează că această carență poate fi înlăturată.

Cu zeci de mii de spectatori în tribunele stadioanelor noi, care răsar mereu pe tot întinsul continentului, cu creșterea neîncetată a numărului de echipe și de competiții, cu o organizare — pe federații și în ansamblu — la nivelul continentelor cu ani de tradiție sportivă, Africa va intra cu siguranță în rîndul continentelor cu un fotbal dezvoltat, mărind astfel amploarea și echilibrul competițiilor mondiale ale acestui sport, înstalat cu atîta autoritate pe locul I al întrecerii pentru cucerirea popularității pe glob.

Eftimie IONESCU

Ghila, portarul reprezentativei Etiopiei, cîștigătoare a „Cupei Africii", plonjează spectaculos

DE ICI, DE COLO

Portari supra-numerar...

Federația engleză de fotbal a realizat de curînd o interesantă anchetă printre echipele tuturor celor patru ligi. Delegații forului de specialitate s-au deplasat la sediile cluburilor, cercetînd situația loturilor de jucători și — folosind un chestionar — au stabilit ce posturi din echipele profesioniste sînt mai solicitate.

Concluziile studiului sînt foarte interesante. Dacă în urmă cu patru ani cei mai căutați jucători erau portarii și atacanții, astăzi lipsă acută se duce numai în privința înaintașilor. Cît privește portarii, ei sînt chiar în mai mare număr decît este necesar. Astfel, toate formațiile de primă ligă din Anglia au cîte doi portari de ridicată valoare. Un exemplu recent, întărește concluziile federației: Gordon Banks, internațional A, a cerut și a obținut dreptul de transfer din partea echipei lui de club. Dar nici o altă formație nu s-a arătat dispusă să-l ia, așa că Banks a rămas mai departe pe vechiul loc.

„Poșta vine mîncînd..."

Antrenorul lui Vasas Győr, cunoscutul Hidegkuti, a făcut apel la acest proverb spre a simboliza cariera echipei lui în „Cupa campionilor europeni". Este adevărat că formația-campioană a R. P. Ungare, a întîlnit pînă acum adversari de al doilea pluton din competiție (Lokomotiv Sofia, D.W.S. Amsterdam etc.) dar tot așa de adevărat este că — așa cum au recunoscut-o specialiștii prezenți la jocurile echipei maghiare — ea a demonstrat un excelent joc colectiv: omogenitatea și o deosebită putere de luptă au adus această formație fără un nume mare pînă în semifinalele „Cupei campionilor europeni" și cine știe, mai departe.

Un adevărat suporter

La cîteva ore după terminarea meciului din „Cupa campionilor europeni", Benfica — Real Madrid, Alexandre Moraiz, un tînăr vînzător ambulant, a pornit pe jos de la Lisabona spre Madrid pentru a urmări returul partidei dintre campioanele Portugaliei și Spaniei.

Purtînd o cămașă cu culorile Benficăi, el a parcurs 30 de kilometri pe zi, pornind în fiecare zi de la 6 dimineața la drum. Moraiz a ajuns la țintă în ajunul meciului și primul lucru pe care l-a făcut a fost să-și caute un bilet pentru joc. Dar toate locurile erau vîndute așa că — după un drum de sute de kilometri — era pe punctul de a rata însăși obiectivul performanței sale pedestre. Noroc că, la ieșirea stadionului Bernabeu, a reușit să dea ochii cu Eusebio — asaltat de sute de solicitanți de autografe — care i-a oferit invitația lui.

Pentru întoarcere înflăcăratul suporter portughez a preferat mult mai comoda și mai odihnitoarea bancă a unui autocar.

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

In urma unui pariu

Cunoscutul fotbalist brazilian Pele s-a hotărît să-și radă mustața. Faptul n-a trecut neobservat de numeroșii suporteri ai „perlei negre"; de fiecare dată cînd vine vorba de Pele, ei întreabă cu toată seriozitatea: „Ce se mai aude cu mustața? A crescut din nou?"

Unul la cincizeci

Este raportul dintre numărul handbaliștilor și cel al locuitorilor din Danemarca. Dar cu toate că în această țară handbalul este atît de mult practicat, Danemarca nu se situează decît pe locul patru în lume din punctul de vedere al numărului de jucători legitimați. Pe locul întîi este R. F. Germană cu 459 030 handbaliști, urmată de Uniunea Sovietică (378 610), R. D. Germană (87 900) etc. După cum este cunoscut, primul loc în ierarhia valorică a handbalului mondial îl deține țara noastră; atît la masculin cît și la feminin, echipa noastră este campioană mondială.

Cu disciplina nu-i de glumit

Cînd, acum cîteva zile, agențiile internaționale de presă au anunțat suspendarea pe zece ani a binecunoscutei înotătoare australiene Dawn Fraser, lumea natației a rămas profund surprinsă. Ce abateri ale faimoasei înotătoare (campioană olimpică la 100 m liber la ultimele trei ediții ale J.O., deținătoare a recordului mondial al probei încă din 1956 — anul trecut ea a realizat un rezultat fenomenal: 58"9) au determinat federația de specialitate a Australiei să ia o astfel de hotărîre? După cum reiese din cele publicate de ziarul „L'Equipe", Dawn Fraser, împreună cu alte trei înotătoare australiene mai tinere (Linda McGill — de 20 ani, Nancy Duncan — 17 ani, Marlene Dayman — 15 ani) au lipsit într-una din nopți din cantonamentul olimpic de la Tokio...

Forul de conducere al natației australiene se dovedește foarte sever față de abaterile de la disciplină ale oricăruia dintre sportivi; se știe că Murray Rose — un alt celebru înotător — n-a fost selecționat în lotul olimpic pentru Tokio, deoarece nu s-a prezentat la concursurile de selecție stabilite în acest scop.

Schi în plină vară

La Portillo, stațiunea chiliană care va găzdui în 1966 campionatele mondiale de schi, se va desfășura anul acesta, la mijlocul lunii august, o repetiție generală în prezența majorității schiorilor participanți la marea competiție. Este de remarcat că „mondialele" din 1966 sînt programate de fapt cam în toiul verii (4-14 august), cînd, de pildă, pe lacul Siutghiol de la Mamaia s-ar putea face cel mult... schi nautic.

Un antrenament neobișnuit...

Echipa de fotbal din Bad Oldesloe (R.F. Germană) a ținut să urmeze un program special de pregătire în care era prevăzută și o baie de aburi în sauna și apoi imediat o alergare în chiloți de baie prin zăpadă și din nou la sauna. S-a întîmplat un eveniment neprevăzut: ușa saunei s-a blocat și jucătorii după alergarea prin zăpadă, n-au mai putut intra în sauna decît după o jumătate de oră. Suficient timp care să ducă în ultimă instanță la pierderea meciului, prevăzut pentru duminică... (pentru motive de boală).

Vă prezentăm un aspect neobișnuit. Pe marginea bazinului multă zăpadă, iar antrenorul bine îmbrăcat dă sfaturi elevilor săi din bazin. Scena se petrece la piscina descoperită a stadionului Lenin din Moscova, unde frigul nu reprezintă pentru miile de înotători un motiv să-și întrerupă antrenamentele zilnice în apa caldă a bazinului.

MOZAIC

● *FOSTUL CAMPION italian de ciclism, Ercole Baldini, a renunțat la activitatea competițională și în prezent este conducătorul unui lot de cicliști reprezentînd firma Ignis. Cu ocazia unei recente competiții, Baldini și-a descoperit și vocația de ziarist sportiv, publicînd în trei ziare cronicile acestei întreceri.*

● *CEL MAI BUN JUCĂTOR de baschet din Belgia, Steveniers, a refuzat în mod sistematic să facă parte din echipa națională, pe motiv că soția lui nu este de acord să lipsească mult timp de acasă. Disperată, federația de specialitate a propus soției lui Steveniers să însoțească pe soțul ei în deplasare. Doamna Steveniers n-a dat încă răspunsul, deși prin această propunere federația riscă să creeze un precedent periculos.*

● *ISTORIA BOXULUI mondial menționează că primul film privind desfășurarea unui meci de box a fost turnat în 1893. Atunci s-a filmat întîlnirea în 6 reprize dintre James J. Corbett și Peter Courtney, care apoi a fost prezentată în fața spectatorilor din cinematografe.*

● *PENTRU PRIMA OARĂ în istoria Jocurilor Olimpice, două orașe prezintă împreună candidatura lor pentru organizarea unei ediții a acestei competiții. Este vorba de orașul suedez Are și orașul finlandez Lahti, care au cerut să organizeze împreună Jocurile Olimpice de iarnă din 1972. Pînă în prezent și-au mai prezentat candidaturile orașele Sapporo (Japonia) și Calgary (Canada).*

● *FOSTUL CAMPION mondial de box la toate categoriile, Jack Dempsey, deține în palmaresul lui un record cu totul original. În luna februarie a anului 1926, el a făcut o exhibiție de o repriză cu 6 adversari. Numai doi au rezistat cîte trei minute, în timp ce ceilalți au fost făcuți K.O.*

● *UNUL DINTRE CEI MAI CUNOSCUȚI campioni de automobilism, Stirling Moss, a avut surpriza să fie chemat în fața judecătorilor pentru vina de a fi... depășit viteza legală pe străzile Londrei și a fost amendat cu 50 de lire. Considerînd că numai amenda nu este suficientă, judecătorul a hotărît ca această sancțiune să fie înscrisă în permisul său de conducere...*

● *KOROBKOV, antrenorul lotului de atletism al U.R.S.S., despre „colecția" de recorduri mondiale din ultima vreme realizată de Ron Clarke: „Sînt performanțe absolut logice, anticipate de specialiști. Clarke este un atlet de mare clasă care se simte mai bine atunci cînd aleargă în Australia. În schimb, atunci cînd concurează în alte țări — vezi Tokio și alte localități — el nu dă același randament. Iată de ce îmi permit să spun: a bate un record este o performanță. Dar a învinge adversari puternici și a stabili un nou record este o performanță mult mai dificilă".*

ȘAH

„CUPA MAGAZIN"

● Start în finala ediției a III-a
● Grupele semifinalei ediției a IV-a

Finala celei de-a treia ediții a „Cupei Magazin" la șah prin corespondență a început la 10 martie.

După omologarea rezultatelor înregistrate într-o serie din grupele de sferturi de finală ale „Cupei Magazin", ediția a patra, au fost alcătuite primele grupe ale semifinalelor acestei ediții. Iată componența lor:

GRUPA A. — **Gh. Varabiescu (Pitești), G. G. Henrich (comuna Cristian), Ion Iacoban (Cîmpulung Moldovenesc), Paniș Anatolie (Snagov), Emil Dumitrescu (Ivești), Gabriela Hang (Cluj), Radu Drăgoescu (București), N. Trandafir (București), Val. Gorohov (Timișoara), Voicu Gongu (București), Cornel Vădășan (Arad), I. Cucuian (Rominaș), Em. Grunberg (Constanța), Valeriu Otto (București).**

GRUPA B. — **Anton Ghilea (Căzănești), Eugen Gavriș (Cîmpia Turzii), Puiu Răduică (Băilești), Paul Popescu (București), Al. Gherman (Rm. Sărat), Vincențiu Dumitrescu (București), Mihai Moisescu (București), Const. Lăzărescu (Galați), Victor Breban (Boșca Română), Uță Victor (Pitești), Val. Rotărescu (București), Iane Eugen (București), Anton Mamescu (Brăila), Ștefan Mustățea (București), și Ghiță Dumitru (București).**

GRUPA C. — **Lambă Stelian (Constanța), Val. Olteanu (Valea Măcrișului), Dumitru Țepeneag (București), Virgil Zaharescu (București), Ismail Noman (Constanța), Stroe Radu (Ploiești), Ștefan Hantoș (Budai), Alecu Gh. (București), Florea Popescu (București), Val. Mîrzan (București), Emil Lungu (București), Ion Ioniță (București), Petre Chiran (Giurgiu), Călin Tomoșoiu (București) și Ștefan Alexiu (Craiova).**

GRUPA D. — **Eugen Szabo (Timișoara), Racoce Xenofon (București), Const. Prelipceanu (București), Teodor Munteanu (Birlad), Dinu Focșeneanu (București), Const. Mirescu (Banița), Mihai Perja (București), Zvsivanov Arcadie (Timișoara), Pop Horia (București), Ioan Despu (Cluj), Const. Albișoru (București), Radu Justinian (București), Ifrim Viorel (București), Mihai Baltă (București) și Nelu Weinberg (Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej).**

Aceste grupe vor începe jocul pînă la sfîrșitul lunii martie.

Din nou despre atacul „Frank Marshall"

Disputa teoretică în jurul faimosului sacrificiu de pion oferit în urmă cu aproape jumătate secol de Frank Marshall în partida sa, jucată cu Capablanca continuă să stîrnească în ultima vreme noi discuții. Sacrificiul (8...d5 !) este reluat la diferite turnee de mîna întîi și, după cum arată faptele, îmbogățit cu idei noi. La un turneu disputat nu de mult la Milwaukee, după „sistemul elvețian", s-a disputat astfel o partidă care a atras atenția teoreticienilor. Negrul a adus în practica turneelor o mutare care nu figurează în manuale (17...Rh8 !) și a inaugurat o interesantă linie de joc care întărește atacul pe flancul regelui.

Partida nr. 13

Cu albele: H. MAYER — Cu negrele: M. RADOICIC

Jucată într-un turneu cu „sistem elvețian" la Milwaukee (S.U.A.)

1. e4, e5	10. C:e5, C:e5
2. Cf3, Cc6	11. T : e5, c6
3. Nb5, a6	12. d4, Nd6
4. Na4, Cf6	13. Te1 Dh4
5. o-o, Ne7	14. g3, Dh3
6. Te1, b5	15. Ne3, Ng4
7. Nb3, o-o	16. Dd3, C : e3
8. c3, d5	17. T : e3, Rh8 !
9. e : d5, C : d5	

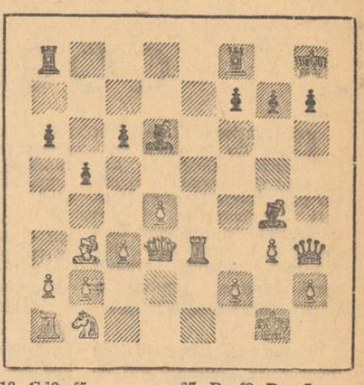

18. Cd2, f5	27. D : f3, D : e7
19. f4, g5	28. D:c6, Ta — e8
20. f : g5, f4	29. Tdl, Dh4
21. g : f4, Dh4	30. Dg2, Te1
22. Cfl, N : f4	31. T : e1, D : e1
23. Te7, Nf5	32. Nc2, Ne3
24. De2, D:g5	33. Nd3, Tg8
25. Rh1, Ng4	și albul cedează.
26. De4, Nf3	

Știri șahiste

● Jucătorii noștri fruntași sînt acum în plină activitate. Campionul țării, Florin Gheorghiu, participă la tradiționalul turneu internațional de la Mar del Plata (Argentina). În același timp, la București a început turneul maeștrilor la care, cu unele excepții, participă cei mai buni șahiști din țară: Victor Ciocîltea, Th. Ghițescu, C. Radovici, B. Soos, E. Reicher, O. Pușcașu, P. Voiculescu, Al. Gunsberger, T. Stanciu, M. Nacu, I. Szabo, M. Partoș, C. Botez. Ținînd seama că anul acesta echipa noastră reprezentativă va lua parte la finala campionatului european, pentru care s-a calificat, turneul va oferi un bun prilej de antrenament și verificare a jucătorilor apți să fie selecționați în formație.

● Luna viitoare va începe la Zagreb în Iugoslavia, un important turneu internațional la care au fost invitați să ia parte, între alții, actualul campion mondial Botvinnik, Korcinoi, Fischer, Portisch, Bobotov, Pachman, Donner, Gligorici etc. Încă nu se știe dacă Botvinnik, care a renunțat să mai participe la turneul candidaților (unde va fi înlocuit, conform regulilor F.I.D.E. cu Efim Geller), va mai răspunde afirmativ la invitație.

Obiecte împodobite cu motive naționale expuse la magazinul de artizanat din Bd. Magheru

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ochiuri românești ; pilaf de urzici, clătite cu dulceață.

— Borș de carne ; vrăbioare la grătar — gogoșari ; compot de mere.

— Salată de andive cu sos de muștar ; spanac au gratin ; eclair.

— Mămăliguță cu brînză la cuptor ; ruladă de carne — cartofi piure ; compot de cireșe.

— Supă de roșii cu orez; fasole bătută — murături; trandafir.

— Salată de iere ; pîrjoale cu varză călită ; cremă de cacao la cești.

— Borș de miel ; friptură de miel la cuptor — salată verde ; tort cu cremă de castane.

— CÎTEVA PREPARATE DE SEZON —

SPANAC ÎN RAMURI

Cantități pentru 6 persoane : 1,500 kg. spanac, 100 g unt, sare. Spanacul curățit și spălat în multe ape se lasă 5 minute să clocotească în apă fierbinte cu sare. Se scoate, se scurge și se trece într-un vas în care am topit untul proaspăt. Se lasă înăbușit aproximativ 8-10 minute după care se servește la masă. Deasupra se pune cîte o nucă de unt.

MIEL CU SPANAC

Cantități pentru 6 persoane : 1 kg. carne de miel, partea de dinainte (gît, piept), 100 g. grăsime, 1 kg. spanac, sare. Sos : o ceapă, 25 g. făină, 25 g. bulion, 1 dl. apă, o lămîie. Se taie carnea în bucăți potrivite, se pune la prăjit în grăsime bine încinsă, între timp se curăță spanacul, se spală, se oprește, se strecoară bine de apă. Peste carnea prăjită se adaugă ceapa tocată mărunt, un praf de făină, se lasă să se prăjească. Acum se adaugă și spanacul, bulionul, apa și feliile de lămîie. Se potrivește de sare, se lasă să scadă în cuptor.

SPANAC AU GRATIN

Cantități pentru 6 persoane : 1 kg. spanac, 20 g. sare. Sos alb : 100 g. unt, 60 g făină, 4 dl. lapte, 50 g. cașcaval sau orice brînză, 25 g. pesmet, 25 g unt pentru deasupra, cînd se servește. Spanacul curățit se spală în mai multe ape, se fierbe în apă clocotită cu sare cîteva minute. După ce s-a scurs de apă se așează într-un vas rezistent la foc și uns cu unt, un rînd de foi de spanac, un rînd de sos alb și tot așa pînă se umple vasul. Se termină cu sosul alb. Pe deasupra se presară cașcaval ras, pesmet și bucățele de unt proaspăt. Se bagă la cuptor să se gratineze. Cine dorește poată să dea spanacul prin sită.

Lumini în interior

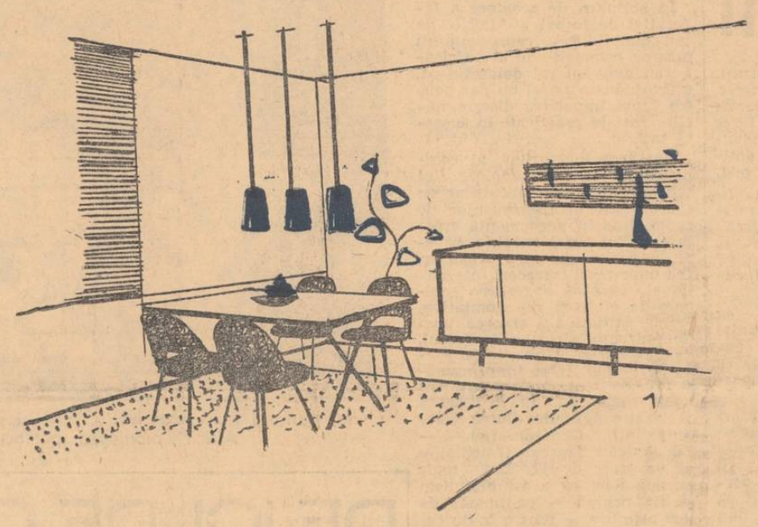

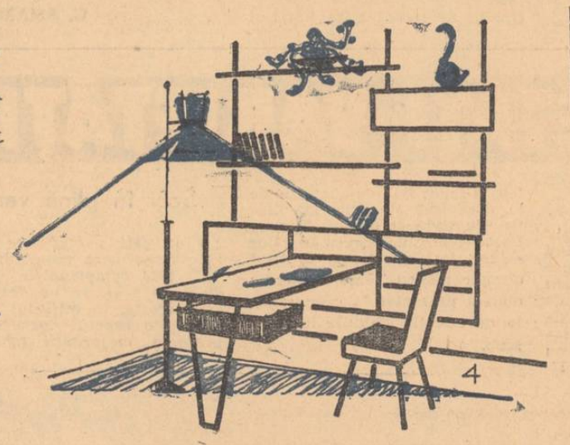

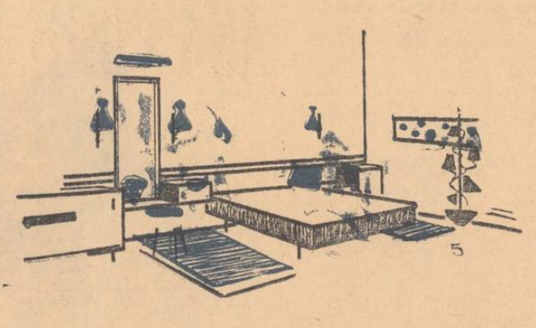

În raport de format, poziție, construcție, lămpile pot fi împărțite în mai multe categorii ; lămpi de tavan, cu picior, veioze, aplice, lămpi de masă etc.. de unde rezultă și funcțiunea lor diferită care le dă în interiorul nostru locul fiecăreia în parte.

Astfel, iată cum în camera de zi putem înlocui obișnuita lampă de tavan, din mijlocul camerei, cu o garnitură de 2-3 lămpi identice care prin poziția lor determină precis poziția mesei (desenul nr. 1).

Tot aici colțul de odihnă, lectură, vizite este bine completat de o lampă cu picior a cărei lumină difuză poate fi întregită de cea a unei lămpi mici de masă (desenul nr. 2).

Un colț artistic — statuetă tablouri etc., este pus în valoare de lumina bine plasată a unei lămpi cu picior ce poate lua diverse poziții, după nevoi (desenul nr. 3).

Biroul, colțul de lucru, își cere un con de lumină bine dirijat ce se poate obține cu această lampă cu dublă funcțiune — de interior și de planșetă (desenul nr. 4).

În dormitor, lampa de căpătîi (veioza) poate fi gen aplică pentru a elibera noptiera ; în acest caz încadrarea oglinzii de la toaletă, luminată și de sus, aduce un plus de efect (desenul nr. 5).

Cura de ape minerale

Cercetările efectuate în ultimul timp dovedesc cu prisosință că apele minerale aduc o contribuție prețioasă în tratamentul unor boli de nutriție ca diabetul, guta, obezitatea.

Acțiunea apelor minerale în tratamentul acestor boli se bazează pe proprietatea unor săruri de a modifica conținutul ionic al țesuturilor și tumorilor și de a ameliora funcționalitatea metabolismului mineral al organismului.

In unele forme ușoare de diabet zaharat, fără tendință la acidoză, care nu produc denutriție și complicații, cura internă cu ape minerale la Olănești, Sîngiorz, Călimănești, Borsec, Covasna, Slănic Moldova, Tușnad, Bicsad și în alte stațiuni cu ape asemănătoare contribuie la scăderea cantității de zahăr din sînge și urină și determină acumulări de glicogen în ficat, înlocuind în parte acțiunea secreției insulinice a pancreasului. Cazurile grave de diabet, precum și majoritatea formelor de diabet infantil nu pot însă să beneficieze de tratament hidromineral.

In gută, exceptînd stările acute de boală, cura internă cu ape minerale la Călimănești, Brădet, Olănești, Tinca, Sîngiorz, Zizin, Herculane, Covasna, stimulează diureza și prin aceasta favorizează eliminarea acidului uric din organism și rezorbția tofilor (depozitele de acid uric de la încheieturi). După un tratament hidromineral bine administrat, durerile, atît de supărătoare ale gutoșilor, dispar de cele mai multe ori.

Stările de obezitate de natură alimentară sînt favorabil influențate de cura internă cu apele minerale de la Olănești, Băltătești, Lipova, Călimănești, Săcelu, precum și de tratamentul balnear în stațiuni cu ape sărate, ca Ocna Sibiului, Sovata, Govora, Amara, Lacul Sărat, Slănic Moldova, Telega și în localitățile de pe litoral. Acțiunea acestor ape determină pierderi importante din depozitele de grăsimi acumulate sub piele și în jurul organelor interne, datorită stimulării diurezei, activării arderilor în țesuturi și sustragerii de căldură din organism. Obezitatea de natură endocrină nu are indicații pentru tratament hidromineral.

Cura de ape minerale în diabet, gută și obezitate, deși este de un real folos, nu trebuie însă privită decît ca un tratament ajutător. Ea nu scutește pe bolnavi de respectarea cu rigurozitate a alimentației dietetice, absolut necesară în aceste boli, nici de regimul corespunzător de viață și nici de toate celelalte indicații terapeutice.

Alegerea celei mai potrivite stațiuni de cură e bine să fie făcută împreună cu medicul pentru a avea garanția obținerii unor cît mai bune rezultate.

Dr. I. LEONESCU

Știați că...

...ULTRASUNETELE sînt cele mai perfecte... insecticide ? Ele omoară în cîteva secunde orice fel de insectă, chiar rezistentă la insecticidele obișnuite ? De pildă, libărcile (insecte negre de bucătărie) au nevoie doar de un fascicul de 180 foni pentru ca în mai puțin de 20 secunde să fie moarte, deși insecticidele obișnuite nu le ucid.

...UTILIZAREA îndelungată a antibioticelor (tetraciclina, streptomicina, penicilina etc.), după ultimele observații, poate să producă tulburări și întîrzieri de creștere normală la copii ?

...LIPSA DE VITAMINE din alimentație în timpul sarcinii poate să ducă la malformațiuni ale fătului ? Experiențele doctorului Hütter din Düsseldorf, făcute pe animale, au demonstrat că hrana lipsită de vitamina A dă tulburări de vedere, și deformări ale aparatului cardio-vascular, lipsa vitaminei B_1 și B_2 dă deformări ale creierului, ochilor și scheletului, a vitaminei C — nașteri premature, a vitaminei D — avorturi și deformări ale sistemului osos.

...RAZELE ultraviolete distrug în cîteva secunde orice fel de microb chiar dacă e rezistent la antibiotice ? Pe baza acestei observații s-au construit aspiratoare de praf cuplate cu surse de raze ultraviolete, pentru uzul spitalelor.

...ZBORURILE la înălțime (cu avionul sau cu alte mijloace) ar constitui un excelent antrenament pentru arterele coronariene (ale inimii) și deci o modalitate de prevenire a infarctelor de miocard ? Cel puțin aceasta este părerea cardiologului parizian dr. Plas, care explică în acest mod raritatea infarctului de miocard în rîndul personalului navigant în comparație cu restul populației.

MEDICUL vă sfătuiește

ASTMUL BRONȘIC

Este o afecțiune cu caracter neuro-alergic ce se manifestă prin crize de dispnee (greutate în respirație). Bolnavii se plîng de crize de sufocare, sete de aer, ce apar brusc în cursul nopții și îi obligă să se scoale din pat și să deschidă fereastra.

Inspirația bolnavului este scurtă, expirația zgomotoasă, șuierătoare. Criza durează 2-4 ore după care se calmează. Ea poate avea o frecvență variabilă, apărînd zilnic, lunar, sezonier sau poate dura zile sau săptămîni fără întrerupere.

Boala începe în copilărie sau în tinerețe cu crize slabe în anotimpurile reci și umede, o dată cu contractarea bronșitelor și poate să dispară treptat în urma unui tratament susținut. Alteori apare la adulți, concomitent cu alte afecțiuni pulmonare ca T.B.C., bronșectazii, și poate deveni cronică. La unele femei prezența crizelor este legată de anumite perioade ca menstră, sarcină sau climax.

Criza de astm este provocată de o constricție adică de o micșorare a lumenului bronhiilor mici. Acest spasm al musculaturii netede din bronhiole este declanșat de cauze variate. Astmul bronșic este una din afecțiunile cele mai complexe la care sînt implicați numeroși factori patogeni.

Praful, pulberile din casă, penele, ciupercile microscopice din aerul înconjurător, polenul, microbii, paraziții, medicamentele, vopselele, pot acționa ca alergene. pătrunzînd prin inhalare și pot determina o reacție alergică caracteristică, la nivelul aparatului respirator : criza de astm bronșic.

Alteori cauze nealergice, în special factorii nervoși, emoțiile, frica, enervarea o pot declanșa. Toți acești factori presupun însă neapărat o reactivitate modificată a organismului, datorită fie unui teren nevrotic accentuiat fie unor turburări endocrine, neuro-vegetative sau unor boli metabolice.

Profilaxia astmului bronșic începe în primul rînd cu depistarea și înlăturarea factorilor declanșatori. Se vor trata toate infecțiile aparatului respirator, ca și orice alte manifestări alergice, modificînd în acest fel reactivitatea organismului.

Regimul de viață al astmaticului înseamnă în primul rînd cumpătare, fără enervări sau emoții. Locuința va trebui să fie bine aerisită, curată, fără mult mobilier, iar praful va fi îndepărtat pe cît posibil cu aspiratorul. Nu se vor utiliza insecticide sau desinfectante. Alimentația trebuie supraveghiată, deoarece și ea poate uneori da naștere la alergeni. Se vor evita alimente cunoscute ca alergizante: ouăle, laptele, mezelurile, condimentele, fragii, zmeura, căpșunile.

Climatul favorabil astmaticului este cel ferit de vînt, umezeală, dar uneori chiar schimbarea localității produce dispariția crizelor.

Identificarea și eliminarea factorului alergic, care de altfel este diferit la fiecare bolnav în parte, constituie cea mai importantă preocupare a medicului. Ca tratament se recurge la desensibilizarea organismului, specifică sau nespecifică după cum alergenul este sau nu cunoscut.

Pe înțelesul tuturor

ANTIBIOGRAMA

De nenumărate ori în rubrica noastră am subliniat marile neajunsuri provocate de utilizarea irațională a antibioticelor. Pe lîngă faptul că administrarea incorectă a antibioticelor creează microbi rezistenți la antibioticele obișnuite, ne expunem și la neplăceri grave. De aceea numai medicul poate preciza dacă trebuie sau nu folosit un antibiotic, și care anume precum și în ce cantitate. Astăzi și medicii sînt prudenți în administrarea acestor substanțe și au un mare ajutor în antibiogramă. Aceasta este o probă de laborator care scoate la iveală sensibilitatea la antibiotice a microbilor. Se izolează de la bolnavul cu boală infecțioasă, microbul, fie din secreția unei răni, fie din spută, urină, bilă, sînge etc. Se face o cultură, apoi microbul izolat prin cultură este pus în contact cu antibioticele curente și se constată la care anume este sensibil și în ce măsură. Pe baza acestei analize medicul prescrie antibioticul necesar și precizează doza.

SFATURI COSMETICE

Încărunțirea părului nu este un fenomen provocat exclusiv de bătrînețe ; sînt persoane al căror păr albește în plină tinerețe. Încărunțirea începe în special în regiunea tîmplelor și, în urma unui proces lent, cuprinde treptat toată regiunea capului, la sfîrșit albind genele și sprîncenele.

În general, perioada de încărunțire durează ani de zile, procesul acesta fiind destul de îndelungat. Rar se citează cazuri cînd unele persoane încărunțesc repede. Albirea rapidă a părului poate surveni în cazul unui mitor boli ca erizipelul, migrena etc., dar ea nu durează și, după un anumit timp, părul începe să-și revină la normal.

În mod obișnuit însă, părul albit nu-și mai revine la culoarea naturală. În general încărunțirea se produce în funcție de anumite predispoziții ereditare. Poate fi însă și consecința unor tulburări ale sistemului nervos sau ale glandei tiroide. În acest caz este necesar să ne adresăm medicului specialist.

Încărunțirea poate fi accelerată și datorită unei defectuoase îngrijiri a părului, fapt asupra căruia vom insista mai jos. Părul trebuie spălat ținînd seama de gradul lui de grăsime. Astfel, un păr uscat, spălat prea des, cu săpunuri alcaline, cu sodă, sau tratat cu diferite soluții degresante își accentuează gradul de uscăciune, ceea ce duce la încărunțirea timpurie. În asemenea cazuri, spălarea va fi efectuată la 2—3 săptămîni, folosind șamponuri destinate părului uscat sau un șampon din gălbenușuri de ouă. Se impune suprimarea completă a sodei, loțiunilor degresante, alcoolice, în schimb foarte indicate sînt briantinele, uleiurile de păr, băile de ulei etc. Tot pentru hrănirea părului se recomandă periatul zilnic, ceea ce activează circulația și întinderea grăsimii pe toată lungimea firului de păr. Abuzul de băi de soare duce la uscarea excesivă a părului, ceea ce constituie, de asemenea, o cauză care grăbește încărunțirea.

Un mijloc de încetinire a încărunțirii îl constituie și un regim alimentar variat și bogat în vitamine. Și respectarea orelor de odihnă contribuie la încetinirea acestui proces.

Astăzi există diferite tratamente care, prescrise și aplicate de medic, dau rezultate satisfăcătoare pentru recăpătarea culorii naturale.

În ce privește vopsirea părului, atragem atenția că nu poate fi practicată întotdeauna, fie din cauza unor sensibilități la vopsele, fie din cauza caracteristicilor părului etc. Folosirea regeneratoarelor pe bază de nitrat de argint sau plumb trebuie, de asemenea, făcută cu precauțiune și sub control medical datorită toxicității substanțelor.

Anca BOGDAN

— Curățirea și degresarea covoarelor, carpetelor și tapițeriilor de la mobile și de la autoturisme se realizează cu ușurință, folosind soluția „CARPETIN".

Soluția „CARPETIN" redă covoarelor și tapițeriilor, culorile inițiale.

Prețul unui flacon cu soluție „CARPETIN" inclusiv buretele necesar curățirii — este de 6,60 lei.

Soluția „CARPETIN" s-a pus în vînzare prin toate magazinele și raioanele de vînzare a produselor chimice.

Întreținerea confecțiilor din fibre sintetice

Aproape că nu există astăzi familie care să nu posede confecții executate din țesături în a căror compoziție intră fire sau fibre sintetice. Aceasta, deoarece firele sintetice au primit o largă utilizare în industria textilă, conferind țesăturilor proprietăți îmbunătățite (rezistență, durabilitate, aspect plăcut etc.).

Confecțiile executate din țesături în a căror compoziție intră fire sintetice necesită însă o întreținere specială, determinată de caracteristicile fibrelor sintetice utilizate pentru țesătura respectivă Iată cîteva sfaturi în acest domeniu :

● Confecțiile din relon impermeabilizate se curăță prin ștergerea produsului cu o bucată de pînză sau burete îmbibat cu apă și săpun fără sodă (săpun neutral). Se îndepărtează apoi săpunul, ștergînd produsul cu o pînză sau burete înmuiat în apă rece. Se usucă fără stoarcere, prin atîrnarea confecției pe umeraș. Nu se expune la soare sau în apropierea unor radiații de căldură (sobe, calorifer). Nu se calcă.

● Fustele plisate cu conținut de fibre poliesterice (tip tergal) se curăță fie pe cale chimică cu neofalină, percloretilenă, fie prin spălare cu săpun fulgi, Alba lux sau produsul Perlan alb, la temperatura de 35—40° C. urmată de o clătire cu apă caldă, apoi cu apă rece.

În acest caz se vor prinde cutele printr-o însăilare ușoară la tiv. În ambele cazuri uscarea se face la temperatura camerei, prin atîrnarea fustei, în partea de sus, ea fiind prinsă cu trei cleme. Dacă este necesară o călcare, aceasta se va face cu ajutorul unei pînze umezite, temperatura fierului de călcat fiind de cel mult 180° C.

● Articole din țesături cu conținut de fibre poliesterice (tip tergal : costume, pantaloni, taioare, pardesie etc.) se curăță fie pe cale chimică, cu neofalină, percloretilenă etc. fie prin spălare cu săpun fulgi, Alba lux Perlan alb, la temperatura de 35—40° C, urmată de o clătire cu apă caldă, apoi cu apă rece.

Uscarea se face la temperatura camerei. Se evită sursele de căldură accentuată (calorifere, sobe etc.).

Călcarea se face cu ajutorul unei pînze umezite, temperatura fierului de călcat fiind de cca 180° C.

Construcții noi în orașul Suceava **Fotografia : Ștefan PETRESCU**

Poșta redacției

AURORA VOICA — Com. Plenița — Oltenia : „Medicală" este mult prea „tehnic" tratată. De ce nu încercați subiecte mai curente, la îndemîna tuturor ? ! Aceasta, mai ales, întrucît vădiți oarecari aptitudini și ați putea avea succes...

DUMITRU ELENA — București. Răspunsul publicat în nr. 385 al revistei noastre poate fi aplicat și la situația dv. cu condiția să aveți asentimentul conducerii întreprinderii unde lucrați.

PĂCURARU TRAIAN — Vulcan — Hunedoara : Careul s-a reținut pentru publicare.

MELY SIMA — Constanța : Cu toate că are unele erori de încrucișare, tema interesează. Vom încerca să facem retușurile necesare, în vederea publicării.

OSICEANU CONSTANTIN — Com. Valea Sadului — Oltenia : În afară unei teme bine definite, careul are o lacună și mai mare, anume, un număr „astronomic" de puncte negre (care depășește chiar și înțelegerea noastră !). Deci sfaturile pe care le solicitați reies chiar din cele expuse anterior...

PANIȘ ANATOLIE — Com. Snagov : **În afara temei, care a fost mult folosită, inconvenientul mare al careului este că are prea multe puncte negre peste procentul admis (chiar dacă noi nu facem o condiție absolută din acest deziderat !).**

ION CAZAN — Com. Titu — București : Deși tema e cam veche și perimată, careul este bine realizat, și credem că... se va realiza ! De ce nu abordați însă și alte teme mai noi și mai originale?!

COSTICĂ VIȘINESCU — Com. Teiu — Argeș : **Ambele careuri conțin cam multe puncte negre, precum și unele erori de încrucișare. Rămîn în studiu să vedem dacă se poate face ceva...**

MIHAI POPESCU — Tulcea : „Medicina" este prea... medicală, pentru niște dezlegători sănătoși ! Folosiți-vă de teme mai curente și mai pe înțelesul marelui public.

VILAN ALEXANDRU — București, GHEORGHE POPOVICI — Bacău, E. PANAITESCU — comuna Potcoava, GAVRIL PARDAU — Cîmpulung-Suceava, C. NICOLAE — Craiova. Despre noua metodă de calcul „stenografia aritmetică" a maestrului Laszlo Molnar nu cunoaștem nimic în plus decît ceea ce am publicat. După cît se pare însă metoda este în experimentare. Dacă vom afla noi amănunte le vom da publicității.

IONEL BOTEZATU — Pașcani : **Ambele careuri au fost reținute. Numărul maxim de puncte negre admise este de 15%.**

IOVAN BOB — Deț. După părerea noastră vă încadrați în categoria de muncitori necalificați, deci în tabelul 4 de funcțiuni. Relații mai amănunțite pe bază de acte le puteți obține de la secția de prevederi sociale a sfatului popular orășenesc.

PETRUȘ MANGIUREA — Brăila : „Pe drumuri de munte" s-a reținut în evidență. „Aur" are prea multe pătrate negre, pentru a mai fi... aur curat !

Ideal erau...

Săptămîna la televiziune

28 MARTIE

8.30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Rețeta gospodinei. 9.30 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. 11.00 Emisiunea pentru sate. În jurul orei 14.00 — Fotbal. Transmisiune de la Stadionul „23 August" a întîlnirilor dintre echipele Steaua—Progresul și Dinamo Buc.—Rapid. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Recital din versurile lui Tudor Arghezi. 19.30 Poeme de dragoste. Trei dintre cele mai frumoase poeme din literatură : „Tristan și Isolda", „Demonul" de Lermontov și „Luceafărul" de Eminescu, își vor găsi tălmăcirea coregrafică. 20.30 Filmul artistic „Medicul și vraciul". Producție a studiourilor italiene în regia lui Mario Monicelli. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

29 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineret : filmul artistic „Fără teamă și reproș". 20.30 Teatrul de-a lungul veacului (XVI); Teatrul romantic francez, „Chatterton", de Alfred de Vigny. În distribuție : Nicolae Gărdescu, artist emerit, Violeta Andrei, Ion Caramitru, Virgil Popovici, Ion Henter, Gh. Popovici-Poenaru. „Hernani", de Victor Hugo. În distribuție : Adela Mărculescu, Cristea Avram, Iulian Necșulescu, Constantin Codrescu, Ion Punea. Decorul : Vasile Rotaru; Regia : Lidia Ionescu. 22.20 Telesport. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

30 MARTIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Hidrocarburi aromatice policiclice, de ing. Doru Grigoriu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii : Povestiri din Rubovia (III). „O descoperire ciudată". Știetot găsește în grădină o sticluță de parfum. Parfumul are însă însușiri ciudate, care vor cauza multe încurcături. 19.30 Șah. 19.45 Noi și soarele. Film documentar realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". 20.00 Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii : Concertul simfonic susținut de orchestra de studio a conservatorului „Ciprian Porumbescu" din București. Dirijor Grigore Iosub.

1 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile echipajului Val-Virtej — În luptă cu omul zăpezilor. 19.50 Mari cîntăreți romîni : Florica Cristoforeanu. 20.20 Emisiune de știință : Miniaturi tehnice — documentar realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". 20.40 Emisiune de artă plastică : Din tainele gravurii de Paul Constantin. 21.00 „Altfel ca de obicei" — emisiune muzical-distractivă de Ion Lucian, Virgil Buicea, Viorel Burlacu. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

2 APRILIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. Automatizări în industria petrolului și chimiei (III) de ing. Constantin Matei. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii și tineretul școlar : Copii și tradiții folclorice. 19.35 În Studio, balerinii iugoslavi Katerina Bocka, Anton Marinic și pianistul belgian Frédéric Gevers. 20.00 Săptămîna. 21.00 Muzică și dans la Budapesta. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

3 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii și tineretul școlar : „Capra cu trei iezi..." — povestire de Ion Creangă. Iurie Darie va spune și va desena pentru cei mici una dintre cele mai cunoscute și îndrăgite povestiri. 19.40 Transmisiune de la Teatrul de stat de operetă : „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino, maestru emerit al artei. Libretul : Liliana Delescu, Erastia Sever și Viorel Cosma. Conducerea muzicală: Gherase Dendrino, maestru emerit al artei. Decorul : N. Lebas; Costume : Elena Agapie; Coregrafia : Elena-Penescu-Liciu. Direcția de scenă : Nicușor Constantinescu, maestru emerit al artei. În pauză : „Leul și maimuța" și „Poștalionul". Desene animate. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

NOUTĂȚI ȘTIINȚIFICE

Astronauți... magnetizați

Protejarea astronauților împotriva radiațiilor prin intermediul unor puternici magneți este actualmente studiată de către cercetătorii științifici. Radiațiile întîlnite în cursul zborului sînt, în general, provocate de electroni sau protoni. Electronii nu posedă decît o slabă energie și, de aceea, nu pot străpunge pereții unei mașini spațiale. Aceasta face ca numai protonii să reprezinte principalul pericol în acest sens. Ei posedă o energie net superioară și, ciocnind nucleii atomici din materialele de protecție, produc raze gama, protoni și neutroni.

Este cunoscut faptul că neutronii prin puterea lor de pătrundere și prin consecințele de natură electrică asupra celulei vii reprezintă un real pericol pentru țesuturile corpului omenesc. Pentru a putea respinge aceste radiații, oamenii de știință s-au gîndit de multă vreme să folosească în acest scop corpurile magnetice. Totuși, greutatea bobinelor care sînt necesare pentru a se crea cîmpul magnetic care să poată respinge particolele nocive făcea ca proiectul amintit să pară irealizabil.

Descoperirea noilor materiale supraconductoare a permis ca problema amintită să poată fi abordată într-un mod nou. Într-adevăr, trimițîndu-se un curent electric printr-un material supraconductor este creat un cîmp magnetic. Intensitatea cîmpului depinde, mai cu seamă, de cantitatea de curent. Corpurile supraconductoare au o slabă rezistență electrică la o temperatură scăzută. Deci, ele pot transporta mai mult curent decît un conductor obișnuit. Cîmpul magnetic produs este astfel mai puternic. Cea mai mare parte a supraconductorilor însă își pierd însușirile atunci cînd curentul și cîmpul magnetic ating un anumit nivel critic — care este foarte scăzut.

Descoperirea unei combinații dintre niobiu și staniu, care își conservă supraconductibilitatea în cîmpuri magnetice și la curenți foarte intenși, a deschis un nou orizont. Pot fi astăzi fabricați magneți — folosindu-se această combinație — care ar putea proteja pe astronauți față de majoritatea particolelor dăunătoare. Acești magneți sînt destul de ușori și consumă puțin curent electric. Un asemenea sistem de protecție ar prezenta deci avantaje evidente în raport cu sistemele „clasice" de protecție — concepute pe bază de beton și de plumb.

Mai rămîn, totuși, unele probleme de rezolvat. Ele se referă mai mult la fabricarea magnetului, la producerea — în condițiile izolării spațiale — a unor temperaturi foarte scăzute, indispensabile funcționării sistemului. Protejarea instrumentelor și echipamentului electric al vehiculului spațial de efectele cîmpului magnetic produs este, de asemenea, o problemă îndeaproape studiată.

Principala problemă constă în evitarea efectelor magnetice dăunătoare asupra organismului uman. De aceea, se fac experiențe pentru a se rezolva asemenea probleme, căci folosirea unor puternici magneți pare să fie pînă în prezent mijlocul tehnic cel mai eficace și mai ieftin în vederea protejării astronauților.

Vas-planor

În momentul de față, în navigația maritimă este pe cale să se producă o cotitură, datorită unei noi tehnici aplicate în mai multe țări, printre care și în U.R.S.S.

În Uniunea Sovietică, de pildă, un grup de specialiști lucrează în prezent la construirea unui vas-planor, capabil să transporte o mie de pasageri, cu o viteză de aproximativ 300 de kilometri pe oră.

Noul vas se deplasează la o înălțime de zece metri deasupra apei, sprijinindu-se pe o „pernă" de aer și folosind — pentru a se putea menține la această înălțime — propria sa viteză. El este prevăzut cu aripi — asemenea unui planor — ceea ce îi asigură o mare stabilitate. Operațiunea cea mai greu de efectuat este „decolarea". Pentru aceasta, este necesar ca vasul să aibe inițial, o viteză foarte mare.

Astfel de „planoare acvatice" vor avea un dublu avantaj : pe de o parte — viteza mare, pe de altă parte — o mare stabilitate, putîndu-se astfel evita, în bună măsură, efectele neplăcute ale furtunilor pe apă. Din punct de vedere al aspectului exterior, acvaplanul sovietic se va asemăna cu o rachetă, înzestrată cu aripi scurte.

Prin concepția și avantajele sale incontestabile, „vasul-planor" corespunde necesităților navigației maritime pentru transporturile de pasageri pe mari distanțe.

Oglinda poliesterică

La centrul englez de cercetări aeronautice a fost construită o oglindă care se compune dintr-o peliculă de poliester, avînd o grosime de 0,1 mm, metalizată în vid pe una din părți, cu ajutorul aluminiului. Prin acest procedeu, argintarea sau amalgamarea — care sînt repede degradate prin umiditate — se înlocuiesc cu o operațiune de „amalgamare" inoxidabilă.

O asemenea peliculă cu însușiri reflectoare este întinsă pe o bază rigidă, cu marginile ușor ieșite în afară, ceea ce face ca pelicula să fie separată de bază printr-un strat de aer gros de 1,5 mm, care comunică cu aerul exterior printr-un mic orificiu aflat în centrul bazei. Datorită acestui fapt, temperatura peliculei variază în funcție de temperatura aerului umed ambiant — care o scaldă de ambele părți — și, ca urmare, se micșorează simțitor condensarea vaporilor de apă din aer pe suprafața reflectoare a oglinzii.

Se obține astfel o oglindă avînd un preț de cost redus, foarte ușoară (greutatea ei scade astfel cu 80 la sută), incasabilă și care nu se aburește. În afară de aceasta, pelicula „amalgamată" poate fi ușor înlocuită cu una nouă, ceea ce nu reprezintă decît o cotă parte neînsemnată a costului unei noi oglinzi de sticlă. Însușirile reflectoare și calitățile optice ale acestei oglinzi nu sînt inferioare celor pe care le posedă oglinzile obișnuite.

Oglinzile poliesterice au cunoscut primele aplicații în aviație. De pe acum, numeroase societăți aeronautice și-au înzestrat avioanele cu asemenea oglinzi. Ele pot fi folosite în alte numeroase domenii, înlocuind oglinzile „clasice".

O sută de mii de pori pe centimetru pătrat

Corfamul — care are, pare-se, toate șansele de a deveni tot atît de cunoscut ca și nylonul — este un nou produs, asemănător pielii, realizat în S.U.A.

Rezultat al mai multor ani de muncă de laborator, corfamul este unul dintre cele mai complexe materiale realizate pînă în prezent de către chimiști. El are nu numai aspectul pielii sau „tușeul" acesteia, ci pînă și mirosul ei caracteristic. Se lucrează ca și pielea, avînd aceeași permiabilitate ca și produsul natural amintit. Din punct de vedere chimic, este o combinație de poliester și poliuretan. Structural, se prezintă sub forma unui material plastic alcătuit din mai multe straturi distincte, legate între ele printr-un fel de fibre.

Corfamul a fost supus — în laborator — la nenumărate încercări. El a fost încercat la căldură ridicată, la frecare sau deformare. Și — deși a rezistat cu succes tuturor acestor încercări, i s-a găsit și un defect notabil : o permiabilitate necorespunzătoare. Supus din nou unor procese tehnologice suplimentare pozitatea sa a fost făcută corespunzătoare : ,corfamul prezintă astăzi peste o sută de mii de pori pe centimetru pătrat.

Chiar de pe acum este posibilă transformarea ,corfamului în orice fel de piele folosită în mod curent de către industria de încălțăminte : de box, bizon sau de crocodil. Și, bineînțeles, el urmează a fi folosit în fabricarea oricărui produs confecționat, pînă în prezent, din piele. Acum se lucrează la punerea la punct a unor produse tehnologice capabile să reducă prețul de cost al corfamului, iar în ziua cînd acest lucru va deveni fapt, pielea naturală va deveni, probabil, un produs de lux.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Decor industrial

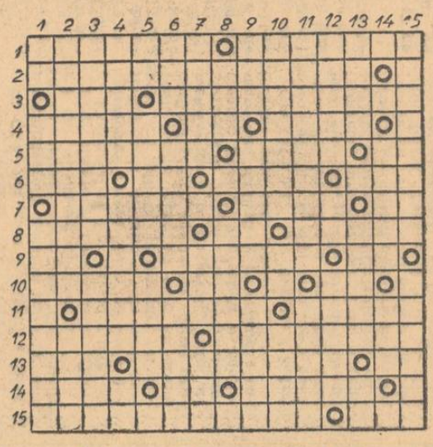

ORIZONTAL : 1. Sistem cu autoreglare, expresie a tehnicii moderne. — Competiție sportivă. 2. Principală sursă de energie în industrie 3. Literă arabă. — Încălzit industrial. 4. Grafice de activitate. — Reflexiv. — Material electro-izolant (pl.). 5. Magistrala realizare a tehnicii moderne de zbor. — Sursă de materie primă industrială. — Părere ! 6 În măsură ! — Idem. — Mineral din scoarța pămîntului. — Amalgamați în vechea chimie. 7. Element necesar în industria atomică. — Apa folosită în tehnica gravurii... — Plural. 8. Sector al producției, care furnizează materie primă pentru industria alimentară. — Literă greacă. — Prenumele unui actor de teatru și film. 9. Prepoziție. — Semnale astronomice. — Odinioară. 10. Astfel. — Aur. — Pronume. 11. Materie primă în industrie. — Pămînturi irigate. 12. Fluviu în U.R.S.S. — Cel electric se extinde rapid în țara noastră. 13. Asigură progresul în tehnică (fig.) — Cu o durată de șapte ani. — Crom. 14. Arbust decorativ. — Posesiv. — Poate proveni și din industrie. 15. Mase polimerice produse la Săvinești sau Borzești. — Știința lui a fost obiectul unui Congres internațional la București.

VERTICAL : 1. Diftong. — Rîu în U.R.S.S. — Aspect exterior. 2. Tehnică nouă de explorare în industrie. — Rezervor de... ploaie ! 3. Fire încrucișate... (pl.) — Adăpostit (pop.) 4. Admonestări. — Eros în miniatură. — Uvertură la Aida ! 5. Emite avocalic ! — Limba vechilor greci. — Superstiție. 6. Articol (abr.) — Specie literară. — Săraci. 7. Oraș în Belgia. — Miel negru la păr. — Pachet (reg.) 8. Afrodita la indieni. — Realipit. 9. Face pantomima... — În patru timpi la... Carpați sau Bucegi ! — A ridica, dar... tehnic ! 10. Ramură industrială modernă, bazată pe radioactivitate. — Nucleu atomic ! — Singur (reg.). 11. Combinat pentru extracție din petrol. — Omenești. 12. Provincie în vechea Grecie. — Individualitate filozofică. — Conducători de orașe (od.). 13. Învelișuri la plante. — Masă artificială produsă la Săvinești. — Țesе ! 14. Ritm de dezvoltare al industriei socialiste. — Onomatopee. 15. Gaze cu largă aplicare industrială. — Sursă de energie din grupa produselor albe.

Emil GHERMAN

Cuvinte mai rare : AAA — OSA — TIELT — LAU — CRI — UNEL.

Pe teme sportive

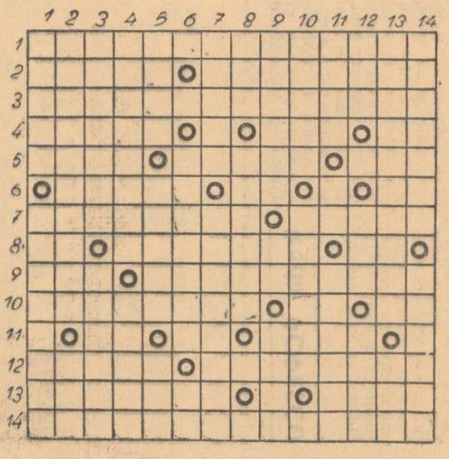

ORIZONTAL : 1. Una din calitățile deciziei arbitrului... 2. Penalitate just acordată. — Primul examen al arbitrului. 3. Calitatea primordială a arbitrului. 4. Învăluită în mister. — Prefix. — Și. 5. Șapte... și cu cinematograful opt ! — „Auri... fames." — Altă alternativă. 6. Descoperit. — Invitație. — Indică începutul și sfîrșitul partidei... 7. Bine cumpănit... de arbitru (fig.) — Verbul arbitrului... care trece cu vederea. 8. Durata campionatului. — Un arbitru... din Iran ! — Literă slavonă. 9. La începutul vibrației ! — Curmă răul din rădăcină... (pl.) 10. Deseori semnalați în... off-side ! — Tur și retur... — Prepoziție latină. 11. La peluză ! — Literă slavonă. — Sîrmă electrică (pl.) 12. Meci nul... (pl.) — Cînd arbitrul... scapă din vedere ! (fem.) 13. Meci aminat pentru altă etapă. — Monedă cu veleități sportive... 14. Arbitri... cu ecuson !

VERTICAL : 1. Verbul arbitrului care... nemulțumește galeria ! — Metaforă... cu fluier, pentru arbitri ! 2. Spiritul larg de orientare, al unor arbitri (fig.)... — Arbitraj în diagonală, la centru, pe o aripă etc... 3. Legătura între echipă și arbitru. — Povară. 4. Stațiune balneo-climaterică pe Valea Oltului. — Erudite. 5. A povesti. — Acoperă terenul de sport... — Încă odată. 6. Arbitri neutri prin excelență... — Bine ! 7. Există și una sportivă, ce se impune și jucătorilor și arbitrilor. — Complet de judecată. 8. Vale între două dealuri. — Cultivați (fig.) 9. Alt verb al arbitrului care... trece cu vederea. — După fault... — Spătoși (fig.) 10. Arbitru de tușe. — Jucător ce dă adesea de lucru arbitrului... 11. Bine băuți... — Cînd încep felicitările... — Regulament aplicabil numai în țară. 12. Echipa din Arad... altădată ! — Curgător... — Personaj din asediul Troiei. 13. Bibliografie sportivă. — Organ vegetativ al plantelor inferioare. 14. Acră, dar... mai științific! — Superlativul unor arbitri...

Ionel SĂNDULESCU

Spicuiri literare

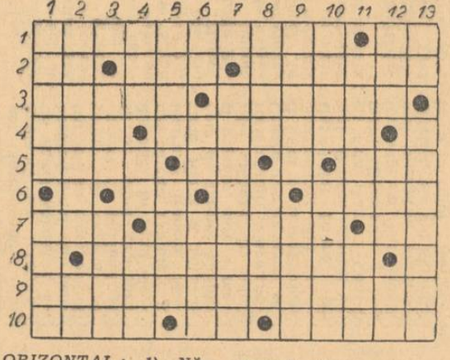

ORIZONTAL : 1) Năpasta (I. L. Caragiale) pl. — Secolul de aur (L. Bromfield). 2) Ion (L. Rebreanu) — ...de viață lungă (N. D. Cocea — neart.) — Rodica (V. Alecsandri). 3) Livada cu vișini (A. P. Cehov) — Moartea lui Fulger (G. Coșbuc) pl. 4) Minioasa... (G. Coșbuc) — Iarna pe uliță (G. Coșbuc). 5) Crai nou (V. Alecsandri) — In... Groapa (Eug. Barbu) — Paradisul pierdut (J. Milton). 6) Prepoziție latină — Sfîrșit de iarnă ! — Pe-un picior de... vers ! 7) Diminutiv feminin — Capra cu trei iezi (I. Creangă) — Insula misterioasă (J. Verne). 8) Nunta Domniței Ruxandra (M. Sadoveanu) pl. 9) Scrisoarea a IV-a (M. Eminescu). 10) În orașul de pe Mureș (Fr. Munteanu) — Pe față ! — Daniil Sihastrul (D. Bolintineanu).

VERTICAL : 1) Domnul Goe (I. L. Caragiale) — Dama de... (A. S. Puşkin) 2) Trei dragoste (I. Cronin) — Fire de tort ! (G. Coșbuc). 3) Insulă în Marea Irlandei — Soacra cu trei nurori (I. Creangă)... 4) Prefață la... Aventuriera ! (Jak London) — Rîul negru (Al. Varela) — Cîntărețul vrăjitor (Robert Browning). 5) În Casa pisicii (S. Marșak) — Strîmtoare între Australia și Tasmania. 6) Fire de tort (G. Coșbuc) sing. — Gonirea lui... Mihail, cîine de circ ! (Jak London) — din lumea plantelor (N. Botnariuc) pl. 7) Vlaicu Vodă (Al. Davila). 8) Radical chimic — Din legendele și miturile Egiptului antic... 9) Ros — Rîu în R. P. Bulgaria. 10) ...și cu sergentul zece ! (V. Alecsandri) — Din aceeași familie cu Ioan Vodă Viteazul... (I. Negoiu). 11) Inima rece (W. Hauff) — Jocul de-a vacanța (M. Sebastian)... la copii ! 12) Printre gene (M. Sadoveanu) — Poet arab — Începuturile teatrului romînesc ! (Tiberiu Avramescu). 13) Început de vacanță ! — Descătușat.

Petru VALENTIN

Cuvinte mai rare: Bass — Arda — Amr.

Dezlegările jocurilor apărute

ÎN DOI PERI

ORIZONTAL : Spini — Coafat — Perucă — Bărbi — Atom — Spa — Est — Ir — Erie — Aza — Mutra — Rebelă — A — Rossini — Or — Cosițe — Lama — So — I — SAL — M — Cap — Smoc — Api — Ofelia — Acrie — Norea — Clame — Cret — Văpsele — Si — Inelat — El.

ARBORI

ORIZONTAL : Păsări — Vînat — Rîmă — Cabana — A — Ae — Și — Vers — Ap — Specialitate — Sai — An — Meruit — C — Sa — Ta — Turr — Aci — Firmament — Localitate — AA — Esa — A — Irina — V — NM — Anost — Trei — Ionic — Tineret — Sat — Gara — Ema.

FRUCTE

ORIZONTAL : Livada — Măceș — Eminescu — Rue — Nana — Aurie — C — Elini — Terasa — Sasa — Și — Onor — I — Oaspete — Gri — CR — Avansa — C — Ca — Anason — Pa — Amare — E — Oja — Pahare — Opera — R — Mărul — Nil — Tănase — Teasc.

Acțiuni pentru popularea pădurilor

În ultimii ani au fost luate o serie de măsuri de populare a pădurilor țării cu animale și păsări, printre care și fazani.

După crearea fazanăriilor moderne de la Pischia, Timișoara și altele, care produc anual mii de fazani care îmbogățesc parcul de vînătoare — acțiunea de realizare a unor asemenea unități continuă. Anul trecut I.S.P.F. a proiectat pentru A.G.V.P.S. o fazanărie în pădurea de la Malul Roșu, Urziceni — pe malul rîului Apa Neagră, a cărei construcție va începe în curînd. Unitatea, destinată creșterii artificiale a puilor de fazani, cuprinde o hală de incubație unde ouăle sînt așezate în incubatoare speciale (clocitoare), 20 voliere (compartimente) din cărămidă, încălzite cu lămpi infraroșii.

În fața fiecărui compartiment se găsește cîte o boxă din plasă de sîrmă, unde puii pot ieși la soare. Alte 4 voliere sînt destinate lansării păsărilor în pădure.

Cele 20 solarii și cele 4 voliere pentru lansare sînt așezate pe un soclu de beton astfel ca puii de fazan să fie protejați împotriva răpitoarelor de pe sol. Un acoperiș din plasă de sîrmă îi protejează contra răpitoarelor zburătoare. Fazanăria de la Malul Roșu este destinată creșterii a 4 000 pui de fazan de o zi în două loturi a cîte 2 000 pui.

Avînd în vedere experiența căpătată la proiectarea fazanăriei Malul Roșu-Urziceni, tov. Ștefan Mocofănescu, proiectant la I.S.P.F. București, a mai elaborat, împreună cu inginerii Constanța Ovricenco și Petre Ionescu, proiectul unei alte fazanării, la Cornești-Iași, cu o capacitate dublă față de cea de la Malul Roșu.

I. VREJU

AȘA COPIL MAI SPUN ȘI EU...

Schiță de Aziz Nesin (Turcia)

Trebuia neapărat să adorm. Trecuse de mult miezul nopții. Și unde mai pui că eram sătul, iar în mînă țineam o carte parcă anume făcută pentru somn. Prin cap nu-mi treceau idei mari, și nu mă frămîntau nici supărări grozave. Trebuia să dorm. Dar nu puteam. Auzisem cîndva că atunci cînd nu te cuprinde somnul se recomandă să te apuci să numeri. Așa că am început și eu să număr... Unu... doi... trei... zece... o sută... o mie...

De afară parcă auzisem niște șoapte. Încet, ușa s-a deschis. În casă au pătruns prudenți ceilalți colocatari precum și cîțiva vecini. Voiau să știe ce se întîmpla pe la noi deoarece auziseră cum număram, și încă cu o voce din ce în ce mai tare. Mi-au spus :

— De o oră stăm în fața ușii și te ascultăm.

Eu ajunsesem cu număratul la 800 972. Exact atunci au deschis ușa. I-am întîmpinat. :

— Mai încet, mai încet, că mă încurcați... și am continuat să număr.

— 800 973... 800 974... 800...

Toți mă priveau cu ochii măriți de teamă.

— Nu fiți neliniștiți... doar n-am înebunit. Număr și eu ca tot omul, vreau să adorm.

— Cum să dormi, e de-acum ora 9... Privește afară !

Soarele strălucea pe cer. Tot numărînd, cît p-aci să termin numerele. Din acea seară n-am mai putut închide măcar un ochi. Doctorul mi-a spus :

— Sînteți extenuat. Aveți nervii ostenițI... Și m-a înzestrat cu calmante. Cu cît luam mai multe medicamente, cu atît somnul fugea de mine. Buzunarele-mi deveniseră pline de somnifere; le consumam ca pe semințe. Doctorului i s-a părut că visează urît atunci cînd m-a văzut înghițind un pumn de somnifere:

— Ce faci, omule ?

Atunci doctorul mi-a prescris medicamente și mai tari. Dar nici ele nu mi-au folosit. Mă aflam în cea de a patra zi fără să fi închis un ochi. Fiindcă tot stăteam acasă soția mi-a zis :

— Vezi de ai tu grijă de copil, eu merg prin oraș pentru cumpărături de iarnă...

Fiul nostru e un țînc de zece luni. Și este un copil liniștit. Dacă l-ai obișnuit să mănînce și să se culce la ore fixe, atunci nu e greu deloc. Ali al nostru nu plînge nici măcar o dată pe săptămînă. Dimineața se trezește la 6 și mănîncă. Se joacă de unul singur în pătuțul lui. La zece se culcă ca un pui. Se trezește la 11 și mănîncă. Se joacă apoi pînă la 15. Între 15 și 17 doarme din nou. Apoi iar se joacă. La 19 face baie, apoi hop ! în pat... Parcă sînt gelos pe el, atît de bine doarme... Pe scurt, nu e greu cîtuși de puțin să-l îngrijești pe Ali. Așa că am răspuns soției mele :

— Mergi liniștită, voi avea eu grijă de el.

Era ora unu. Soția mi-a dat toate instrucțiunile necesare, după care mi le-a mai repetat o dată ca să fie sigură că mi-au intrat în cap. Apoi s-a dus. Ce, nu-l știu eu pe Ali ?... Se joacă singur, își bea laptele ca un mieluțel, apoi doarme dus. Dar nici n-apucă bine să iasă soția pe ușă și băietașul începu să se smiorcăie. Doamne... nu se poate. De la smiorcăit trecu la plîns. Dar să vedeți cum mai plîngea...

— Taci, fiule, taci...

Dar cînd ziceam „taci" țipa și mai tare. M-am gîndit că l-o fi pișcat vreun purice. L-am controlat din cap pînă-n picioare, dar degeaba. Probabil că i-o fi foame. Dar nu era ora stabilită. Totuși i-am adus sticla cu lapte. A stat liniștit pînă ce i-am pus biberonul în gură. Atunci a lovit sticla cu mîna de m-a scăldat totul în lapte. Și iar a început să plîngă.

Îi era oare sete ? I-am dat puțină apă în pahărelul său. L-a răsturnat cu furie și a început să răcnească mai tare.

Deobicei mamă-sa se supără dacă îl lei în brațe Ce să-i faci ?... L-am luat în brațe și am început să-l arunc și să-l prind.

— Hopa, puiule, hopa...

I-am dat niște hîrtii. Parcă s-a mai calmat atunci cînd le-a rupt. Dar iar a început. Ca să-l potolesc am început să fac tot felul de ghidușii. Îmi băteam burta ca pe o tobă, îmi umflam obrajii. Mergeam în mîini. Îl căram pe spate. Mă rog, nu știam ce să mai fac.

După fiecare număr nou parcă se potolea puțin, cînd se obișnuia cu numărul, iar începea.

Și tot așa pînă m-au apucat orele 3 Am răsuflat ușurat gîndind că a sosit ora cînd trebuia să se culce mititelul. L-am pus în pat, i-am dat laptele. Dar a lovit cu piciorul în sticlă. Parcă toate obiceiurile bune le uitase în ziua aceia. Nu voia să doarmă și basta. L-am luat din pat, l-am pus pe genunchi și am început să-i cînt un „nani-nani"...

Tot cîntînd întruna, legănîndu-l, am adormit. În acest timp el s-a ridicat de pe genunchii mei și a aranjat totul în cameră. Cînd a sosit nevasta acasă l-a găsit aplecat asupra ultimei mele schițe la care lucram, și a țipat :

— Ce se întîmplă aici ?

Eu, buimăcit de somn și crezînd că m-a trezit băiatul, am continuat să mă legăn și să cînt nani-nani.

— Ce se întîmplă aici ?

— Parcă am adormit, i-am zis.

Acum, ori de cîte ori am insomnii îmi adorm băiatul. Eu adorm adînc iar el face ori ce poftește. Așa copil mai spun și eu...

In romînește de Melike ROMAN

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Redacția : Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

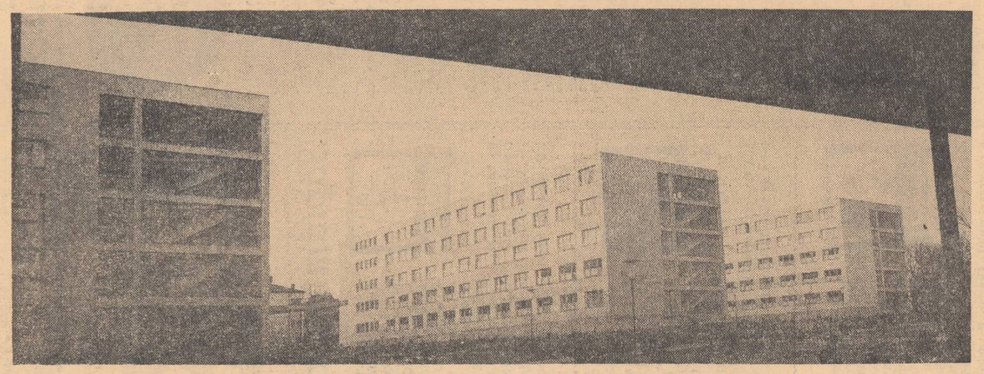

Noi cămine ale Universității „Alexandru Ion Cuza" din Iași

ORIZONTURI ARTISTICE

Ca să iei un interviu artistei poporului Zenaida Pally trebuie să fii favorizat de amabila Fortuna, căci cînd nu este în străinătate se află ori în repetiții ori în spectacole la Teatrul de Operă și Balet. O găsim acasă, cu pianul deschis. De data aceasta, în vederea pregătirii unui recital cuprinzînd lucrări ale lui Massenet precum și unele creații recente, românești. Pe un suport deasupra pianului zărim cîteva discuri „Electrecord", cu arii din opere. Este cea mai nouă imprimare, deși de la înregistrare și pînă la apariție a fost o distanță ce se măsoară în multe luni. Dar să nu intrăm în chestiuni de planificare...

— Știm că ați imprimat la multe case de discuri — „Pathé Marconi" — Paris, „Supraphon" — Praga etc., etc. — și că aveți o bună experiență și sub aspectul acesta. Care este părerea dv. despre nouă înregistrare? Cum ați lucrat?

Un tablou dăruit Zenaidei Pally la Montevideo simbolizează, prin culorile sale, vocea c'ntăreției noastre

Interviu despre turnee, spectacole, imprimări, tinere talente și timpul liber

— *Ceea ce m-a surprins și m-a bucurat este că imprimarea a durat destul de puțin, aceasta arătînd că specialiștii casei noastre de discuri lucrează cu siguranță și operativitate, că au lăsat mult în urmă stîngăcile începutului. Discul corespunde ca sonorizare, ca prezentare generală. În mulțumesc maestrului Egizio Massini pentru munca ce-a depus-o. Mă bucur că s-a însănătoșit și că-și va putea relua activitatea. Vreau să subliniez valoarea orchestrei Teatrului de Operă și Balet, pe care o găsesc într-o continuă creștere. E plăcut și stimulator să cînți cu ea; cuprinde elemente valoroase, e omogenă, disciplinată. Despre orchestră am auzit aprecieri pline de laudă din partea unor dirijori și soliști străini. Mi-am putut da seama și mai bine de valoarea ei comparînd spectacolele date cu orchestre de mare răsunet conduse de dirijori celebri ca Herbert Kegel, Heinrich Bongartz, Edgar Donneux, Molinari Pradeli, Kurt Adler și alții. De altfel, la noi în ultimii douăzeci de ani, satisfacțiile artistice ne întîmpină mereu.*

— Cum vedeți apariția lor și ce credeți că trebuie făcut pentru ca altele, noi, să-și facă loc?

— *A vorbi despre sprijinul imens pe care regimul nostru îl acordă artei, mi se pare a repeta un lucru arhicunoscut. Eu văd acest sprijin manifestîndu-se multilateral, ceea ce duce la ridicarea pe o treaptă calitativ mai înaltă a școlii românești, cu o veche și reputată tradiție.*

Am avut ocazia să fac parte din juriu internațional și pot spune că despre țara noastră am auzit vorbindu-se ca despre o ...comoară de voci". Cei cu care vorbeam au ținut să adauge însă că avem și o bogată cultură muzicală.

In orele libere: pictura

— Se realizează astfel o paletă bogată în culori...

— *Firește*, completă artista, înțelegînd că fac aluzie la o nouă îndeletnicire artistică.

Zenaida Pally a urmat, în afară de Conservator, și Academia de Arte Frumoase, inițiindu-se în pictură la clasa maestrului Steriadi. În sculptură l-a avut ca îndrumător pe O. Han.

Și fiindcă ne aflăm într-o paranteză, să o mai ținem puțin deschisă. Zenaida Pally n-a încetat să picteze. O face însă în... orele libere. Cum însă acestea nu-i prea dau tircoale și le rupe adesea cu riscul intensificării ritmului pregătirii muzicale.

Am aflat că, în urma unor spectacole date în străinătate, artistei i s-au dăruit pe scenă flori, iar în cabină o întreagă trusă de pictură. La Montevideo a fost invitată de o pictoriță care s-a bucurat că face și... operă. De la ea a primit o pînză pictată în tonuri aurii. Pictorița i-a declarat că aceste tonuri picturale le atribuie vocii cîntăreției române.

Celei de a treia specializări a Zenaidei Pally sînt tentat să nu-i mai acord prețuirea dată celorlalte și iată de ce: absolventă a fostei Academii Comerciale, institut ce obișnuia titrații săi cu exactitatea matematică, ea nu știe cu precizie în cîte spectacole a cîntat, pe cîte scene și cîte piese a fost în repertoriu. A spune cu vădită modestie, „multe", „multe" nu este în ton cu vechea specializare. Aceasta este o aparență, fiindcă, să spun drept, timpul era prea scurt pentru a mai trece cu discuția și pe alt versant.

Tinere talente

— *Cum spuneam*, continuă artista, *prestigiul școlii noastre muzicale este în neîncetată ascensiune. Ori unde mă duc, îi găsesc admiratori.*

Festivalurile și concursurile „George Enescu", înscrise cu autoritate în calendarul competițiilor muzicale internaționale, se bucură de mult respect. Am intuit, în alte țări, concurenți foarte înzestrați care nu aveau certitudinea că vor putea rezista examenelor date la București. Titlul de „Laureat al Concursului Internațional George Enescu" reprezintă o confirmare mai mult decît autorizată a calităților unui concurent.

Gîndindu-mă la tinerele cadre, vreau să spun că dispunem de o bună rețea de depistare a lor. Mult prea mult am trăit, în alte vremuri, drama talentelor înmormîntate. Prin rețeaua școlară, prin instituțiile culturale care lucrează cu artiștii amatori, ne putem repede da seama cînd sîntem în fața unui talent. Esențialul este să știm să creștem tinerii, să le creăm un orizont artistic larg, să le subliniem acele laturi ce îi și se par pregnante. Creșterea cadrelor trebuie făcută diferențiat, avînd în vedere individualitatea și potențialul fiecăruia. Găsesc că este bună metoda pregătirii concursurilor de către unii maestri. E un mijloc temeinic care face să ne prezentăm cu fruntea sus în fața juriilor.

„O Carmen cum a dorit să audă și Bizet..."

Privim o listă a operelor ce fac parte din repertoriul cîntăreței. Repertoriul e foarte bogat. Verdi e cel mai bine reprezentat cu Amneris din „Aida", Eboli („Don Carlos"), Azucena („Trubadurul"), Ulrica („Bal mascat") Mrs. Quickly („Falstaff"). De un frumos succes s-a bucurat Zenaida Pally în rolul Dalila din opera „Samson și Dalila" de Saint-Saëns pe scena teatrelor lirice belgiene și franceze, ca și în rolul Carmen. Revista „La critique" din Verviers, centru muzical frecventat destul de des de artiștii români, în ultimul timp, scria acum cîteva luni: *„Am ascultat o Carmen cum a dorit să audă și Bizet... Rolul va rămîne mult timp prezent în memoria spectatorilor care i-au dăruit, pe merit, căldu roase aplauze".*

Repertoriul mai menționează și alte roluri din operele lui Rossini, Gluck, Ceaicovski, R. Strauss, Bellini, George Enescu, Gh. Dumitrescu și alții.

Nu mai puține sînt și lucrările vocal-simfonice menite să susțină concerte speciale sau recitaluri.

— *Un artist de operă*, ne-a spus interlocutoarea, *după părerea mea trebuie să fie pregătit pentru a susține și recitaluri de muzică vocal-simfonică. Aceasta reclamă, bineînțeles, o muncă în plus, un interes viu pentru pregătirea lui artistică și o bună informare. A fi la curent cu tot ceea ce valoros se creează pe acest plan este o datorie a acelui ce și-a ales cariera de cîntăreț. Cred că în Conservator, trebuie pus un accent deosebit pe această cerință, în sensul că lucrările înscrise în programul de studiu să fie mereu împrospătate. Nu vreau să spun că interesul trebuie să fie captat numai de lucrările moderne. Nu este deajuns ca o lucrare să fie recent creată pentru a fi și bună. Noutatea nu o leg de date calendaristice, ci de conținutul de idei și forma artistică a lucrării.*

Aceste puncte de vedere le găsim aplicate în practică. Repertoriul vocal-simfonic al Zenaidei Pally cuprinde piese începînd cu Bach și Pergolèse, incluzînd pe titanii Beethoven, Mozart, Verdi și Wagner și încheind (provizoriu!) cu C. Orff și G. Mahler.

— Și acum, o întrebare, foarte obișnuită: Ce cîntați în prezent la opera din București?

— *M-am pregătit pentru „Rigoletto" și cînt în „Lohengrin".*

După o vizită făcută Zenaidei Pally, rămîi cu impresia unei activități depuse cu perseverență, cu dragoste, cu răspundere, pe tărîmul artei.

Pianul era deschis, caietul cu note de asemenea. Totul mă făcea să cred că o nouă repetiție va începe curînd.

Const. SÎRBU

REFLECTOR

O NOUĂ ETAPĂ ÎN DEZVOLTAREA MĂIESTRIEI

Începînd al patrulea Festival al echipelor de teatru de amatori „I. L. Caragiale". De acum și pînă în decembrie, mii și mii de actori amatori, de îndrăgostiți ai scenei, vor da viață unor eroi cunoscuți sau mai puțin cunoscuți, întrecîndu-se în măiestrie, în entuziasm, în dăruire. Vor ieși din schimbarile uzinelor, din birouri, se vor întoarce de la cîmp și se vor urca pe scenă, și, pînă tîrziu, vor arde luminile la ferestrele clubu-rilor și ale căminelor culturale, ale caselor de cultură și ale teatrelor populare. Nu-i vorbă, ard luminile tîrziu și cînd nu-i festival. Ca la căminul cultural din Cîmpina, unde echipa de teatru condusă de Maria Pătrășcoiu dă în fiecare an două-trei spectacole noi, cu care cutreiera apoi în „turneu" toate satele Văii Jiului. Sau ca la Teatrul popular din Tulcea, unde într-o noapte de iarnă tîrzie, am stat de vorbă cu actorii amatori, care, întorși dintr-o deplasare în Deltă, se strîngeau la repetiția viitorului lor spectacol.

Al IV-lea Festival bienal „I. L. Caragiale" nu reprezintă de aceea un prilej de mobilizare a miilor de actori amatori (sute și mii de spectacole anual pe scenele cluburilor, căminelor, caselor de cultură, vorbesc indeajuns despre permanența și voluntara lor mobilizare în slujba teatrului), cît mai ales o nouă etapă în dezvoltarea măiestriei lor artistice, un prilej de întrecere a celor mai buni dintre ei mai buni răspînditori ai străvechii arte a Thaliei.

Nu va fi deci acest festival bienal de teatru unul al cantității, ci mai ales unul al calității, unul care va aduce încă o dată mărturia forței creatoare a poporului nostru, mărturia bucuriei cu care milioane de oameni se apropie în zilele noastre de cultură, de artă.

Mariana PÎRVULESCU

DE PESTE HOTARE

● *CEA DE-A 26-A EDIȚIE a Festivalului internațional al filmului de la Veneția se va desfășura anul acesta mai devreme ca deobicei, între 21 august și 4 septembrie, pentru a nu se suprapune manifestărilor Festivalului muzicii și teatrului. Ca în fiecare an însă, festivalul va fi precedat de un Festival internațional al filmului documentar și al filmului pentru copii, care vor avea loc la 10 august.*

● *PIETRO GERMI* („Divort italian", „Sedusă și abandonată") *va începe turnarea filmului „Doamne și domni", o nouă comedie interpretată de 30 de artiști, care vor avea cu toții roluri importante.*

● *EMMANUELLE RIVA* („Climate") *face parte din distribuția filmului lui Gianni Puccini, în care va interpreta rolul unui profesor care se îndrăgostește de o elevă. Turnarea va începe la Roma, în curînd.*

● *„ZORBA GRECUL"* se intitulează *noul film al lui Michael Kakkoiani, cineastul grec care a realizat „Electra". În distribuția filmului, care adaptează pentru ecran romanul „Alexis Zorba" de Kazanzaki, o reîntîlnim pe Irena Papas, interpreta Electrei.*

● *ROSSANA PODESTA a început turnarea în Italia a filmului intitulat „Șapte oameni în aur", sub conducerea regizorală a soțului ei — Marco Vicario. Este un film în care acțiunea se încheagă în jurul unui furt de șapte mii de lingouri aur.*

● *FRANÇOISE BRION, interpreta franceză din filmul „Codin" joacă rolul Helenei în adaptarea piesei „Troienii" de Euripide, realizată de Jean Lartegy, „Centurionii".*

● *ANTHONY QUINN și Claudia Cardinale vor fi principalii interpreți ai filmului realizat de Mark Robson după cartea lui Jean Lartegy, „Centurionii".*

● *„VIVA MARIA" se intitulează filmul lui Louis Malle, a cărui turnare se desfășoară în prezent în Mexic. În principalul rol feminin: Brigitte Bardot.*

● *UN NUMĂR de 89 scriitori și-au pus candidatura pentru apropiata acordare a Premiului Nobel pentru literatură.*

● *„PREMIUL MAXIM GORKI" a fost instituit în Uniunea Sovietică pentru lucrări literare valoroase. El va fi atribuit începînd de anul viitor, fiind dotat cu o însemnată sumă de bani.*

● *PETER SELLERS* („Topaze", „Bratul nedrept al legii" etc.) *este împreună cu Raoul Stoppa în fruntea distribuției filmului „Dragostea în oraș" în regia lui Vittorio de Sica după un scenariu de Cesare Zavattini. Filmul va reda aventurile burlești a doi prieteni cărora sărăcia le-a unit destinul.*

● *ROBERTO ROSSELINI a realizat pentru televiziunea italiană o „istorie a fierului" de-a lungul secolelor, care va fi prezentată în mai multe emisiuni.*

● *PREMIUL „LOUIS DELLUC", care poartă numele unuia dintre pionierii criticii și răspîndirii culturii cinematografice în Franța, a fost atribuit recent filmului „Fericirea" în regia cineastei Agnes Varda.*

● *CU PRILEJUL împlinirii a 400 de ani de la întemeierea orașului Rio de Janeiro la tradiționalul carnaval din luna martie în cadrul căruia se prezintă și se premiază anual noi melodii, revalorizate apoi în întreaga lume, anul acesta au fost prezenți artiști de prestigiu internațional, între care și artista americană Bette Davis.*

Pe prima scenă lirică a țării

Numele dirijorului Mircea Popa a figurat mulți ani pe afișele Teatrelor de Operă și al filarmonicilor din Timișoara și Cluj. Sub conducerea sa muzicală au fost interpretate, pe lîngă numeroase lucrări din repertoriul muzical universal și multe creații originale.

În actuala stagiune, Mircea Popa face parte din dirijorii primei noastre scene lirice din București. L-am revăzut cu puțin timp în urmă, în două spectacole consecutive, dirijînd „Trubadurul" și „Madame Butterfly". În primele roluri au cîntat doi tineri cîntăreți: baritonul Vasile Martinoiu în Contele de Luna din Trubadurul de Verdi și soprana lirică Virginia Guzdichievici în rolul titular din opera lui Puccini.

— Prin urmare, l-am întrebat pe dirijorul Mircea Popa, și la București, aceeași preocupare pentru promovarea tineretului?

Conducerea Operei se interesează pentru a cunoaște elemente talentate, care vor putea apare pe prima scenă muzicală a țării. Dintre acestea, au făcut parte și tinerii pe care i-am amintit iar debutul lor poate fi privit cu încredere. Mă refer îndeosebi la tînăra cîntăreață Virginia Guzdichievici a cărei voce, cît și joc de scenă au lăsat o bună impresie. În condițiile favorabile de pregătire a spectacolelor tinerii cîntăreți și-au putut dovedi calitățile vocale și scenice.

— Știm că la Timișoara ați acordat atenție promovării creației simfonice românești contemporane, în cadrul concertelor Filarmonicii pe care le-ați dirijat. Tot pe-atunci v-am ascultat dirijînd, ca invitat, orchestra simfonică a Filarmonicii George Enescu...

— Filarmonica din București continuă să mă programeze în cadrul concertelor sale. În această stagiune mi-a încredințat conducerea concertului comemorativ Richard Strauss.

— Cunoaștem și activitatea componistică a dv. O continuați?

— Desigur, deși nu pe același plan ca cea dirijorală. Lucrez în momentul de față la un ciclu de madrigaluri pe texte de poeți romîni contemporani.

Marian SANDU

Cronica teatrală

Teatrul „C.I. Nottara": „COLOMBE" de JEAN ANOUILH

Radu POPESCU

Jean Anouilh este cunoscut publicului nostru numai prin „Ciocîrlia", o dramă a Ioanei d'Arc, reprezentată la București, tot de către Teatrul „C. I. Nottara", și pe unele scene din țară, mai acum cîțiva ani. El este, totuși, autorul a peste cincizeci de opere dramatice, scriitor de o fecunditate extraordinară, și de o notorietate care, dacă nu-l situează pe primele trepte ale mișcării literare și ale ideii a Franței, confirmă unele calități ce n-au putut fi trecute cu vederea, care au trebuit să-l impună, cel puțin în fruntea teatrului comercial: multe drame ale sale s-au prăbușit, unele nici n-au ajuns pe scenă, dar multe altele au avut un succes extraordinar, au fost traduse în toate limbile lumii; au fost jucate pe toată suprafața pămîntului. Este un om cu o vervă nesecată și originală, cu o excepțională „mînă" de meșteșugar, cu o foarte bogată imaginație a detaliului frăpant, cu un spirit de observație care se aplică lucid și cursiv la acel aspect al moravurilor sociale a căror criticare, violentă, dar strict negativă, e totdeauna de efect în teatrul burghez. — Într-un cuvînt, un mare maestru, dar, dacă mi se îngăduie această formulă de indispensabilă precizare, un mare maestru de mîna a doua.

Pentru a fi un maestru de mîna întîi, pentru a ființa printre scriitorii din care o epocă își face învățători și stegari, și care deschid unei epoci noi perspective, lui Jean Anouilh i-au lipsit: o ordine închegată a ideilor, o filozofie; o puternică forță a sentimentului în slujba acestor idei; un mesaj uman izvorît dintr-o caldă, sinceră preocupare a omului. Mai ales acesta din urmă i-a lipsit, și e neîndoielnic că lipsa acestuia va condamna cel puțin o parte din opera scriitorului atît de talentat, la o rapidă caducitate. În această lipsă se cuprinde, în ultimă instanță, și lipsa unei închegate baze filozofice a operei sale, prin ea se explică și sterilitatea de sentiment, de optiune morală care o caracterizează. Idei sau confuzie de idei, sentimente sau lipsă de sentiment, risipite într-un număr atît de mare de opere, fac absolut imposibil de analizat, sau măcar de inventariat în cadrul unei cronici rapide. Dar lipsa mesajului uman are o bază unitară și neclintită pe toată opera lui Anouilh, și ca atare e foarte ușor de definit.

Anouilh este un om care nu crede în nimic, și care își propune să demonstreze prezența, acțiunea și legea nimicniciei, în totul și în toate. Credo, poate, puțin, în teatru, dar și aceasta e discutabil, și în nici un caz nu crede în dramaturgie, pentru că nu crede în sine însuși, una dintre cele mai ciudate impresii pe care o degajă scrisul său fiind aceea a unei neparticipări totale, și aproape a unei irresponsabilități.

Într-o asemenea generală negație (omul care spune „nu" este unul dintre ieli-moi-ve-le lui Anouilh) s-ar găsi, desigur, germenii unei critici sociale pline de miez și de interes, mai ales că lumea pe care o observă Anouilh este, în cea mai mare măsură, lumea burgheziei, dacă negația, propulsată de un elan frenetic și voluptos, nu ar nimici ea însăși critica, prin desființarea corpului istorice, prin extindere automată și necontrolată asupra vieții și omului ca atare, asupra a ceea ce este propriu și inalienabil vieții, a ceea ce este esențial și nedezmințit în om. Astfel, de la început sărită din temelii, critica lui nu este altceva decît o profundă lui necredință, — și ceea ce este mai grav, e faptul că scriitorul nu se gîndește să sondeze însăși această lipsă de încapacitate de credință, să-i caute rădăcinile, efectele, perspectivele: căci dintr-o asemenea operație efectuată cu bună credință, iese totdeauna ceva. De fapt, Anouilh ascunde, sub marele lui talent superficial, un nihilism meschin, o plăcere de a scormoni urîtul existențial, de a destrăma orice ideal și orice iluzie: impresia generală pe care o dă teatrul lui este a unei tristeți ucigătoare și sordide, a unei tristeți fără grandoare și, în fond, fără dramă. Este pura și facila reacție a unui cinic dezamăgit (poate eșuat), dizolvant, — de unde cruzimea apropae insuportabilă a limbajului său: a juca anumite piese ale lui Anouilh implică renunțarea la pudoarea, și la decența cea mai elementară.

Un ciob din această enormă proclamare cinică a urîtului, a negației aproape vicioase, se reflectă în comedia sarcastică pe care ne-o dă Teatrul „C. I. Nottara", și nu știu, zău, dacă cuprinsul de înnoire, lărgire și aprofundare a repertoriului acestui teatru, foarte vizibil și fructuos de la o vreme, cuprindea în mod firesc pe „Colombe", deși, la E adevărat că scriitorul pare să circumscrie acest fenomen prin condițiile speciale ale vieții teatrale dinaintea primului război mondial, a unei vieți teatrale dominate de legile banului, ale intrigii, ambiției, reclamei, imposturii etc., etc. Ceea ce ar putea constitui „critica", dacă, pe de o parte, „Colombe" nu ar putea fi coroborată cu o mulțime de alte drame ale lui Anouilh în care nu mai e vorba de teatru, dar, pe de altă parte, concluziile pe care le-ar putea generale, în mod deosebit, la cîteva caracteristice ale vieții noastre de astăzi, nu ar fi decît cu totul false.

Din ce în ce mai sigură de sine, mai inspirată în găsirea unei mereu vii și dinamice desfășurări psihologice, plină de farmecul totdeauna irezistibil al momentului în care concepția pendulează între candoare și cinism, Rodica Tapalagă este desigur cea mai bună interpretă pe care o putea avea rolul periculos al Colombei, dar despre felul cum vorbește, nu mai vorbim. În rolul tînărului soț, al gravului și austerului Julien, l-am văzut pe Ion Dichiseanu, plăcut, simplu și convingător. Pe „poetul adorat" Emile Robinet (pseudonimul lui Rostand) l-a interpretat Aurel Rogalschi, a-bordînd genul, nou pentru el, al compoziției comice, și reușind să cucerească publicul și să se pună deasupra discuției. În rolul eternei bătrîne cabinieră a teatrului francez, Marieta Rareș a adus o notă de farmec simplu și popular, care a meritat aplauze. În rolul răsfățatului Armand, Cristea Avram pare să fi jucat pe următoarele coordonate: sînt tînăr, sînt băiat frumos, și sînt Cristea Avram și cu asta, basta! Constantin Brezeanu a interpretat cu haz rolul unui june prim cam îmbătrînit, iar Val Săndulescu în rolul subalternului facetoman al tuturor trupelor particulare, a avut hazul trist dar nu și amărăciunea cinică a personajului. Un actor care lucrează cu multă seriozitate, Mihai Heroveanu, nu a izbutit, totuși, de data aceasta să dea ceva mai mult caracter rolului, și el arhitipizat, al directorului de teatru burghez, om de afaceri zgîrcit și libidinos.

Din ce în ce mai inspirată în găsirea unei mereu vii și dinamice desfășurări psihologice, plină de farmecul totdeauna irezistibil al momentului în care concepția pendulează între candoare și cinism, Rodica Tapalagă este desigur cea mai bună interpretă pe care o putea avea rolul periculos al Colombei, dar despre felul cum vorbește, nu mai vorbim. În rolul tînărului soț, al gravului și austerului Julien, l-am văzut pe Ion Dichiseanu, plăcut, simplu și convingător. Pe „poetul adorat" Emile Robinet (pseudonimul lui Rostand) l-a interpretat Aurel Rogalschi, a-bordînd genul, nou pentru el, al compoziției comice, și reușind să cucerească publicul și să se pună deasupra discuției. În rolul eternei bătrîne cabinieră a teatrului francez, Marieta Rareș a adus o notă de farmec simplu și popular, care a meritat aplauze. În rolul răsfățatului Armand, Cristea Avram pare să fi jucat pe următoarele coordonate: sînt tînăr, sînt băiat frumos, și sînt Cristea Avram și cu asta, basta! Constantin Brezeanu a interpretat cu haz rolul unui june prim cam îmbătrînit, iar Val Săndulescu în rolul subalternului facetoman al tuturor trupelor particulare, a avut hazul trist dar nu și amărăciunea cinică a personajului. Un actor care lucrează cu multă seriozitate, Mihai Heroveanu, nu a izbutit, totuși, de data aceasta să dea ceva mai mult caracter rolului, și el arhitipizat, al directorului de teatru burghez, om de afaceri zgîrcit și libidinos.

Va povestim filmul:

„NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR"

O PRODUCȚIE A STUDIOULUI „BUCUREȘTI"

...Anul 1612, pe vremea cînd tei dau în floare. Moldova e vlăguită de lupte pentru domnie. În apropierea Prutului se înfruntă Ștefan Tomșa și Constantin Movilă. Alături de Tomșa, în luptă se află căpitanul Tudor Șoimaru, boierul Simion Birnovă și hanul tătar Temir Bei. Acesta din urmă este salvat de Șoimaru și Birnovă. După înfrîngerea și alungarea movileștilor, care apucă drumul pribegiei spre Polonia, Șoimaru, Birnovă și Temir leagă o prietenie strînsă.

Șoimaru însă era sătul de lupte. El pleacă acasă însoțit de prietenii apropiați. Pe drum, Tudor o scapă din mîinile cazacului Vasca pe Magda, fiica boierului Orhelanu. O dragoste pătimașă se înfiripă între cei doi. Dar ei se despart căci Tudor se îndreaptă spre Șoimărești, iar boierul spre conacul de la Murgeni.

Ajuns acasă, Tudor află de la moș Mihu cum a pierit tatăl său, de buzduganul boieresc, pentru că a îndrăznit să se ridice împotriva celui care le-a uzurpat drepturile răzășești cîștigate încă de la Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare. Cel care-l ucisese pe tatăl lui Tudor și-i arsese casa din temelii nu era însă altcineva decît boierul de la Murgeni.

Hotărît să stingă vrăjba, Tudor, în sufletul căruia se dădea o grea luptă între dragostea pentru Magda și datoria de a-și apăra neamul său răzășesc, pleacă la conacul lui Orheianu pentru a-i cere fata de soție. Dar acesta fugise la Ianev, în Polonia, unde Elisabeta Movilă pregătea răzbunarea și reintoarcerea. Cutezătorul Tudor pleacă atunci la Ianev, unde Magda îl primește însă cu răceală, lar la îndemnul tatălui ei, Șoimaru este arestat ca spion al lui Tomșa. Dar ajutat de Simion Birnovă și de cei trei slujitori, Tudor Șoimaru se reintoarce în țară.

Răzeșii se așteaptă din nou la vremuri grele. Boierul Orheianu, reintors la conac, umblă să-l ucidă pe Tudor Șoimaru. Cînd vine în sat să le ia din nou pămînturile răzeșilor, Tudor îl înjunghie cu sabia și-l așează, mort, pe mormîntul tatălui său. Apoi, în fruntea răzeșilor alergă la conac, îi dă foc, iar peste cenușa caldă trage brazdă ca să nu mai rămînă nici urmă.

Oamenii Elisabetei Movilă atacă satul. Despărțit de Anița, Tudor Șoimaru va pleca din nou, în fruntea răzeșilor, la lupta grea, dar dreaptă.

★

Filmul „Neamul Șoimăreștilor", realizare a Studioului cinematografic „București", după romanul lui Mihail Sadoveanu, intrunește sub conducerea regizorului Mircea Drăgan un mare număr de interpreți. În rolurile principale: Mihai Boghiță, Colea Răutu, George Calboreanu, Ștefan Ciobotăraș, Dina Cocea, Ana Maria Nicolau.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IX nr. 391 • Sîmbătă 3 aprilie 1965 • 8 pagini 1,50 lei

UN STUP DE ALBINE, PRIMĂVARA...

Cam aceasta e impresia pe care ți-o lasă o vizită, la ceas de seară, la Casa de cultură a studenților din București.

Clădirea mare cu patru etaje din spatele Operei te întîmpină de departe cu un zumzăit specific, în care, dacă asculți bine, poți distinge glas de arcușuri, tropăit ritmic însoțit de chiuituri, o tiradă rostită înflăcărat, o melodie de muzică ușoară, cascade de ris sau de aplauze, trădînd parcă de la bun început, tinerețea publicului din sala de festivități.

De fapt, tinerețea este, aici, secretul acestei efervescențe expansive care scrie programul zilnic de destindere, după cursuri, a studenților bucureșteni. Colectivele artistice n-au timp să „se învechească". Toamna, cu recoltele-i de „boboci" greu de numărat, le întreține prospețimea. Veteranii dacă ajung a patra, a cincea aniversare a debutului...

In astfel de condiții, nici succesele nu întîrzie. N-au vreme s-aștepte. Spectacolul de estradă „De la potop încoace" — al doilea în această stagiune, se joacă de mult „cu casa închisă". Cuplul Nae Lăzărescu și Ilie Dogaru, studenți la Institutul de Științe Economice, e un izvor de umor și veselie.

„Planetele" lor muzicale prezic, cu o teribilă precizie, soarta și viitorul tuturor celor care ajung în... ciocul lui Coco: chiulangiii, plimbăreții, îndrăgostiții de o seară...

Și muzica ușoară își are „stelele" ei, cunoscute de mult și nu numai printre studenți. Telespectatorii din toată țara se reîntîlnesc deseori în fața micului ecran cu Dan Spătaru și Lili Bulaesi, cu Pompilia Stoian sau cu trompeta de aur a lui Edgar Palacios.

Spectacolele de teatru au pe afișe titluri ca: „Omul care aduce ploaia" de Richard Nash, „Bărbierul din Sevilla" de Beaumarchais. Succesele obținute anii trecuți cu „Citadela sfărîmată", „Celebrul 702" sau „Mașina de scris", au rămas pentru studenți, memorabile. In sala de repetiții începe să prindă contururi scenice „Noaptea cea mai lungă" de H. Lovinescu. Pe scenă, în ultim stadiu de repetiții, se plăsmuiește din poezie și emoții „Steaua fără nume" de M. Sebastian. Marin Miroiu a căpătat aici glasul cald și chipul visător al lui Ion Cocieru.

Dar cel mai numeros și poate cel mai cunoscut colectiv al „stupului" nostru e ansamblul folcloric. Albumul de fotografii al Casei păstrează succesele culese la Varșovia, la Atena și Levadia, la Paris și Lille.

Studenții străini veniți din Kenia și Sudan, din India, Etiopia sau R.P.D. Coreeană, s-au obișnuit să-și petrecă sărbătorile naționale în tovărășia celor aproape 70 de colegi romîni, cîntăreți și dansatori talentați. In biroul directorului, o mapă destul de voluminoasă adună nenumărate scrisori din capitală sau din țară, din partea spectatorilor care i-au aplaudat pe artiștii-studenți.

...Ar mai fi multe de spus despre conferințele și simpozioanele care adună sute de studenți în discuții pe cele mai diferite teme cu personalități de seamă din viața culturală.

Nicoleta TOIA

(Continuare în pag. a 2-a)

LA ȘANTIERUL HIDROCENTRALEI „GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ"

PE URMELE VULTURILOR

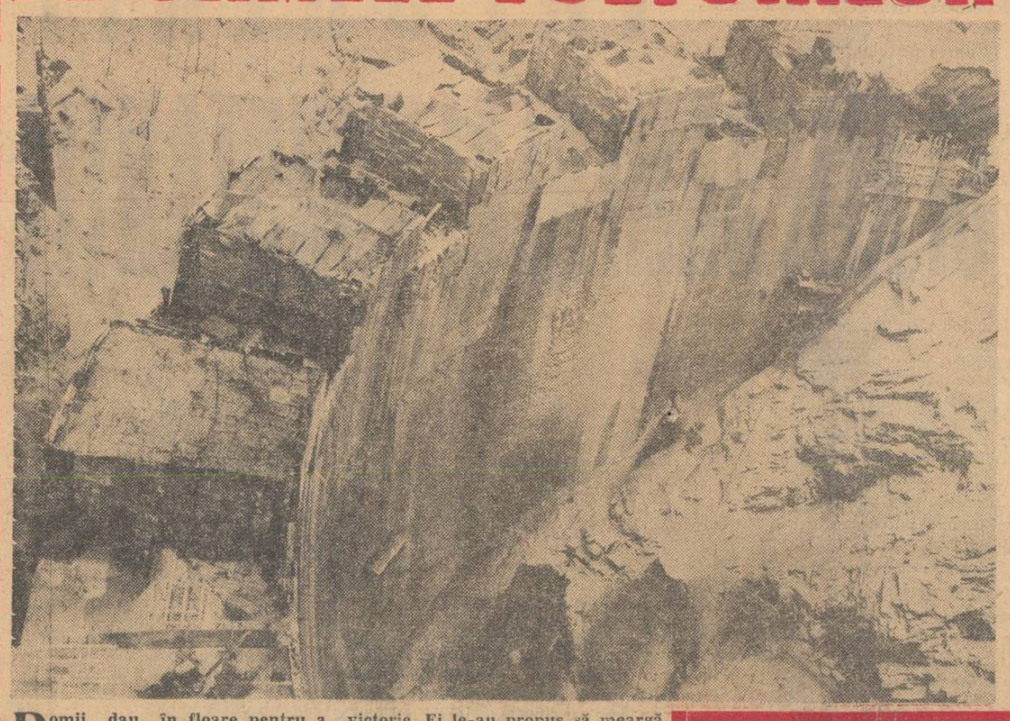

Pomii dau în floare pentru a cincea oară de cînd primii constructori — veniți din toate colțurile patriei — au poposit în inutul de legendă al Argeșului.

De la primii țăruși înfipți în pămîntul reavăn, de la primele explozii ce au cutremurat valea și au alungat vulturii de pe creste, de la primele scheme de organizare s-au scurs, așadar, doar patru ani.

Construcția hidrocentralei a urcat cu fiecare an o nouă treaptă, făuritorii ei înscriind pe aceste meleaguri pagini de epopee. Peste 30 km de galerie, peste 240.000 mc de beton turnați în corpul barajului, milioane de metri cubi de stîncă și de pămînt dislocat, și încă multe alte cifre care ilustrează munca avîntată a constructorilor de-a lungul a patru ani. Dar cifrele nu spun totul, așa că vă invităm pe șantier.

E vorba în primul rînd de oameni

După străpungerea — la 19 februarie a.c. — a primului tronson al galeriei de fugă, tov. A. FRANCISC, secretarul comitetului de partid și ing. N. ȘTEFAN, directorul șantierului, au stat de vorbă îndelung cu brigadierii, cu șefii de schimburi și cu oamenii care realizaseră această victorie. Ei le-au propus să meargă, cu formațiile complete, la Vilsan, unul din cele mai dificile locuri de muncă ale hidrocentralei. Minerii au acceptat.

Vilsanul are deja o poveste a lui. Aici, ortacii au luptat eroic pentru a învinge apele subterane care țîșneau din tavanul, pereții și vatra galeriei. Apele, a căror forță se va transforma, mîine, în lumină, au obligat aici oamenii să dea înapoi, și să-și regrupeze forțele pentru a putea porni apoi iar să atace.

Luînd în primire galeria dinspre soare-răsare la începutul acestei luni, comunistul Gh. Fasole s-a așezat cu nădejde la lucru, cu pasiune, pentru a răsplăti marea încredere ce i s-a acordat lui și tovarășilor săi de a intensifica lucrările într-un punct cheie.

Experiența și dîrzenia lor, disciplina formației își spun cuvîntul tot mai mult în miezul pămîntului. Utilajele vechi s-au pus la punct, ba au fost aduse altele, s-au schimbat schemele de lucru și galeria înaintează vertiginos, în plină muncă de organizare. In numai 25 de zile din

Dan BIȚICA

(Continuare în pag. a 2-a)

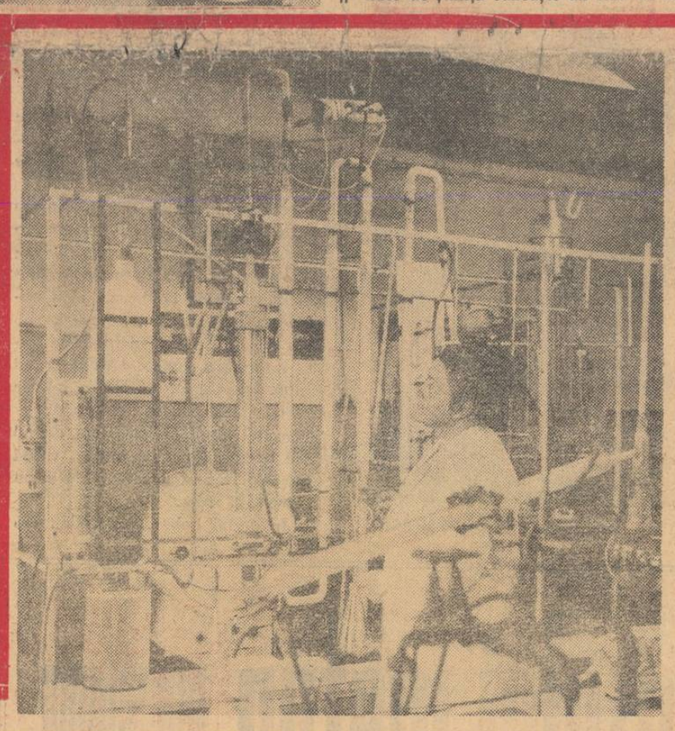

IDENTITĂȚI NOI

- **Romînia, prima țară din lume în care au fost trasate jaloanele chimizării gazului metan.**
- **În lumea laboratoarelor de chimie.**
- **Cea mai nouă masă plastică românească.**
- **Gazul metan capătă duritatea oțelului.**
- **Realizarea sintezei colinei.**

ALE GAZULUI METAN

Cu trei decenii în urmă, la Tîrnăveni se petrecea un fapt care avea să uimească lumea chimiștilor. Pentru prima oară în Europa, ingineri romîni realizau acolo pe scară industrială amoniac (necesar preparării îngrășămintelor agricole), folosind gazul metan. Cîțiva ani mai tîrziu, un eveniment similar fixa în istoria chimiei mondiale încă o localitate din inima Transilvaniei — Copșa Mică. De data aceasta, entuziaști cercetători obțineau direct din același gaz metan — cei dintîi în lume — formaldehidă, materie primă de bază necesară fabricării bachelitei și altor rășini sintetice. Experiențele, aureolate de un puternic răsunet în rîndul specialiștilor, aduceau definitiv în perimetrul realului o idee ce părea de domeniul fantasticului: chimizarea industrială a gazului metan. Ele conturau în același timp perspectiva etapei hotărîtoare în evoluția unei gigantice resurse naturale a pămîntului. Căci dacă gazul metan era cunoscut de omenire încă din antichitate el rămăsese a fi folosit pînă atunci la fel ca și de mezi, babilonieni și vechii chinezi — exclusiv drept combustibil.

În același univers al gazului metan romînesc, la Mediaș, localitate apropiată Tîrnăvenilor și Copșei Mici, extraordinarele încercări care au scos din anonimat o materie uitată și au plasat-o în aria preocupărilor chimiștilor, au fost reluate de un deceniu, reproduse și amplificate. Din 1955, aici la Mediaș se află unul dintre cele mai mari institute de cercetări chimice din țară. În laboratoarele acestui institut — ce poartă evocativ numele de „Chimigaz" — apare limpede metamorfoza prețioasei materii prime, transformată de complicatele reacții chimice în îngrășăminte agricole, biostimulatori, ierbicide, substanțe de ameliorare a solurilor, mase plastice, formol, amoniac, acetilenă, negru de fum și alte nebănuite produse.

În clădirile cu aspect primitor, ce clipesc în soare din mulțimea pleoapelor strălucitoare ale ferestrelor largi, gazul metan este studiat cu meticulozitate în toate ascunzișurile sale. Și fiecare nouă însușire capătă repede caracterele unui produs folositor. Nu-i lesne să pătrunzi în tainele acestui gaz incolor și dificil. O particularitate a sa îl face să intre greu în reacții cu alți corpi. De aceea chimiștii se preocupă în primul rînd, să-i mărească reactivitatea și — în acest fel — să-l determine a intra în diverse combinații. Cercetătorii reușesc să-l supună prin diverse căi: tratarea chimică sau termică și oxidarea. În limbaj comun, acestea constituie noțiunea de chimizare, explicație sumară a fenomenelor care fac ca inertul gaz metan să devină deodată activ și să dea naștere la o infinită gamă de produși cu largi posibilități de folosire practică.

Cum arată laboratoarele de chimie? Iată o întrebare care poate naște în imaginație un amalgam de vase bizare, conținînd lichide colorate și mai bizar, de alambicuri pufnind în răstimpuri strănuturi de aburi grei, de retorte și balanțe, de flăcări care ard continuu, întreținînd cu căldura lor suvițe de fum înnecăcios. Dar nu! Lumea laboratoarelor în care gazul metan devine palpabil este ordonată, modernă. Sălile luminoase concretizează spiritul de sintetizare și de înlăturare a lucrurilor inutile, pe care numai deosebita capacitate profesională a chimiștilor de aici îl poate conferi. Majoritatea aparatelor și instalațiilor sînt așezate la „Chimigaz" pe etaje înalte, ca și cum ar pluti în spațiu. În conglomeratele de sticlă și metal, adevărate uzine în miniatură, inventate de cei care le folosesc, substanțele pot fi urmărite nestingherit în reacțiile lor și chimistul poate interveni în orice moment, obligînd materia să capete calități sau să piardă însușiri nefolositoare.

Cel mai spectaculos sector de cercetare la „Chimigaz" este acela de poliformaldehide, unde gazul metan dobîndește treptat consistența corpurilor solide. Aici s-a creat — nu de mult — una dintre cele mai noi mase plastice romînești, care s-a dovedit a fi o bună înlocuitoare a metalelor neferoase. Istoria acestei mase plastice a început în 1958. Atunci colectivul de cercetători al laboratorului s-a gîndit că s-ar putea obține din formaldehidă o masă plastică cu caracteristici neobișnuite altora. De la simpla idee, la materializarea ei, drumul n-a fost simplu. Dar, de-a lungul anilor, laboranți, tehnicieni, chimiști și ingineri experimentați, au biruit greutăți ce păreau de neînvins. Acum, în laboratoarele utilate cu aparataj ingenios conceput de către colectiv și minuțios construit de mecanicii institutului, gazul metan își dezvăluie în văzul tuturor, călătorind prin conducte de sticlă, înfățișări extraordinare. Iată-l mai întîi supus unor temperaturi înalte, apoi prins în menghinele unei presiuni colosale, din care scapă picurat în stropi. Incolorul gaz a devenit acum un lichid, identificat de chimiști sub numele de mentanol. Călătoria continuă în alte și alte instalații, în care lichidul asemănător alcoolului se face viscos și în cele din urmă solid. La capătul final al încîlcitului stelaj compus din conducte, recipienți, termostate, cuptoare electrice, instalații de răcire și de uscare se cerne însfîrșit în șuvoi un praf alb. E noua masă plastică, care prin granulare și presare în mașini speciale devine aptă prelucrării în industrie. Experimentările au evidențiat proprietățile deosebite ale acesteia. Materialul este termoplastic, cu o duritate aproximativ egală cu a oțelului de bună calitate. Măsurată în unități internaționale, poliformaldehida de la „Chimigaz" are 980 grade Rockwel, doar cu 100 de grade mai puțin decît metalul comparabil. Din același punct de vedere însă ea este superioară metalelor neferoase: dă piese ușoare, flexibile și cu suprafață netedă. Aceste toate calități îi conferă o poziție privilegiată în ierarhia maselor plastice industriale, deschizîndu-i posibilități excepționale de folosire în construcția automobilelor (putîndu-se prelucra din ea și caroseriile), obiectelor electrotehnice și de uz casnic, aparaj,

Gh. BRATESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Academicianul **AUREL AVRAMESCU** despre documentarea modernă

Firul Ariadnei (variantă modernă)

100 000 de periodice științifice și tehnice cu circa 2 milioane de articole, sute de mii de cărți anual, un adevărat fluviu de lucrări științifice și tehnice inundă lumea contemporană, fiecare din ele aducînd o contribuție într-un domeniu sau altul al științei și producției. Dar cum să se descurce omul în această imensitate a informației științifice, care să fie firul Ariadnei în modernul labirint al cunoștințelor actuale? Care să fie calea, pentru ușurarea eforturilor sale, în realizarea cu minimum de efort, a acestei informații indispensabile muncii de creație? Un răspuns ni-l oferă în cadrul acestei convorbiri invitatul nostru, acad. AUREL AVRAMESCU, directorul Centrului de documentare științifică al Academiei R. P. R.

— Într-adevăr, în prezent se vorbește în lumea specialiștilor despre o creștere uriașă a documentării ca rezultat al progresului rapid pe care-l cunoaște știința și tehnica mondială. Cîteva cifre ne pot oferi o imagine în acest sens. După o statistică a U.N.E.S.C.O., la începutul secolului XIX apăreau în lume 100 de publicații periodice cu caracter științific. In 1850 numărul lor crescuse la 1.000, în 1900 la 10.000, în 1950 la 50.000, iar în prezent la circa 100.000. Această creștere, după cum spuneam, este în strînsă legătură cu dezvoltarea vertiginoasă a activității științifice în lume, lucrările științifice amplificîndu-se în mod continuu și știința devenind un factor fundamental în dezvoltarea economiei. Cifrele indicate mai sus demonstrează creșterea exponențială a numărului de lucrări științifice, după unele calcule omenirea trebuind să se aștepte la o dublare în cursul acestui deceniu a numărului publicațiilor, iar în decursul viitoarei jumătăți de secol la o înzecire a lor.

In acest context trebuie privită și activitatea de documentare științifică, cu atît mai importantă cu cît și numărul oamenilor de știință cunoaște un ritm de creștere vertiginos. Știința devenind tot mai mult o forță directă de producție, se prevede o creștere a

M. RADIAN

(Continuare în pag. a 4-a)

INVITAȚIA REDACȚIEI

DIN CUPRINS:

BARUȚU T. ARGHEZI
Vaporenii și alți oameni ai Constanței
(Pagina a 2-a)

Corespondențe din LONDRA ȘI NEW YORK
(Pagina a 3-a)

O poezie inedită a lui **ION MINULESCU**
(Pagina a 4-a)

ALTER EGO
de Graziela Vintu
(Pagina a 4-a)

DAN DEȘLIU
A ține cu...
(Pagina a 5-a)

IOLANDA BALAȘ
despre turneul de 40 de zile în S.U.A.
(Pagina a 5-a)

Poezia românească în Brazilia

Interviu cu scriitorul NELSON VAINER cu prilejul apariției „Antologiei de poezie românească" la Rio de Janeiro

In aceste zile, în librăriile braziliene a apărut o carte pe a cărei copertă, încadrat cu motive naționale românești, se află reprodus ciobănașul lui Grigorescu. Este primul volum din trilogia antologică intitulată „Antologia da poesia romena", publicată în editura „Jornal das Moças" sub îngrijirea scriitorului, traducătorului și publicistului Nelson Vainer. Cunoscut cititorilor de limbă portugheză din America Latină ca un fervent propagator al literaturii române (a mai tradus și publicat „Scrisoarea pierdută" de I. L. Caragiale și o „Antologie a nuvelei românești". Nelson Vainer întrunește în prezentul volum un buchet din cele mai frumoase creații ale geniului nostru popular ca: „Miorița", „Meșterul Manole", „Toma Alimoș" și altele. In legătură cu activitatea depusă în vederea alcătuirii antologiei precum și proiectele sale de viitor i-am solicitat un interviu la care dînsul a binevoit să ne răspundă de la Rio de Janeiro.

— Cum ați conceput antologia de față?

— *Socotesc alcătuirea unei antologii o muncă literară de mare răspundere, cu atît mai mult cu cît ea se adresează unui public dintr-o altă țară decît cea în care au fost create operele în cauză. Selectarea, traducerea și prezentarea lor astfel încît să comunice cititorului o imagine unitară și cuprinzătoare asupra vieții spirituale a poporului este și țelul antologiei publicate acum în Brazilia. Ea urmează antologiei de proză publicată anul trecut în edi-*

Eugen ATANASIU

(Continuare în pag. a 8-a)

Pe urmele vulturilor

(Urmare din pag. 1)

luna martie au fost excavați 75 m, cu 10 m peste prevederi.

Biografie și istorie

În primul an al construcției, soția mecanicului Gh. Ologu a dat naștere, la Cernat, primului copil din colonie. Șeful de lot de pe atunci, ing. D. Fotă, care i-a fost nănaș, i-a dat numele de Cernat. Astăzi, copilul aleargă în calea minerilor, se plimbă pe calea ferată, ascultă susurul riului, învață poezii și istoria lotului.

La Cernat, sub munți, s-au săpat două galerii de peste 3 000 de metri, prin care mîine va curge un fluviu format din mai multe ruri, fluviu al cărui nume nu l-a fixat nimeni pînă acum. Aici, mereu se bat găuri, se pușcă, se scot vagonete cu steril, se așează cu migală beton în spatele cofrajelor, se lucrează într-un ciclu exact, după o tehnologie aparent cunoscută.

Dar minerii știu că trebuie să fie întotdeauna pregătiți să răspundă la neajunsurile pe care roca le poate provoca. Și atunci cînd armăturile troznesc, betonul nu mai ajunge iar mașinile se poticnesc, oamenii luptă...

În acest climat al muncii, biografia micului Cernat e punctată de fel de fel de întîmplări. Maistrul de astăzi, Gh. Ologu, obișnuiește să spună: cînd am scos stația trafo de sub avalanșă, băiatul era bolnav; cînd Acasandrii a stabilit un record, lui Cernat îi crescuseră dinții; cînd i s-a dat insigna de fruntaș lui Sitaru, băiatul a învățat prima poezioară; cînd Sechely a trecut de metrul 1 500, Cernat i-a dus flori la ieșirea din șut; cînd David a biruit prucul, băiatul m-a întrebat: Unde ai stat, tăticule, două nopți?...

În acest an, și mai precis, pînă la 31 octombrie, vor trebui turnați, în corpul marelui arc din Cheile Argeșului, 260 000 mc de beton. Timp de două luni constructorii au revizuit și reparat toate utilajele, cu o minuțiozitate de ceasornicari.

Astăzi, benele zboară iarăși în iureș, autobasculantele aduc zi și noapte materia primă ca niște albine, cofrajele se schimbă de pe o lamelă pe alta, mecanicii așază cu grijă păienjenișul de conducte...

Dar a turna 260 000 mc de beton nu-i o treabă ușoară. La ea concură mii de oameni, începînd cu cei de la aprovizionare și terminînd cu dirigiții de șantier, care fac recepția. Iată motive pentru care într-un recent concurs de inovații s-au introdus teme ce prevăd realizarea unei metode de a turna în afara razei macaralelor, realizarea unui cărucior-bunker pentru descărcarea cimentului, metodă automată pentru descărcarea benelor, modificarea dozatorului și altele.

Vorbind despre căutări, trebuie spus că la baraj există un colectiv fruntaș de inovatori — din care fac parte D. Coman, Pop Ovidiu, I. Konrad și alții — care a conceput zeci de dispozitive și care nu ne îndoim că vor concura la temele menționate.

Există de asemenea brigăzi cu o bogată experiență. Realizările de pînă acum, hărnicia cunoscută a constructorilor ne duc la concluzia că angajamentul luat de ei va fi îndeplinit.

În ultimele luni ale anului trecut, conducerea grupului de șantiere a instituit un premiu pentru depășirea a 60 m de galerie excavată și betonată într-o lună. Vestea a făcut repede înconjurul șantierelor, stimulînd energiile. Două luni la rînd întrecerea a fost cîștigată de brigada comunistului Al. Farcaș de la Aref. Dorința de a fi în frunte stăpînește pe mulți brigadieri, șefi de schimburi, mineri ori betoniști.

Pe galeria de fugă a început să se aplice de anul trecut o metodă modernă de lucru — rod al eforturilor colective — mult mai eficace și mai economică. Metoda a fost și este mereu îmbunătățită prin nenumărate soluții tehnice, realizate de inginerii M. Sterescu, R. Dinescu, M. Ionescu, G. Șerbănescu, Gh. Cocoș, Al. Simionescu — soluții născute în procesul zilnic al producției.

Avînd asemenea condiții create, întrecerea a crescut în intensitate, cuprinzînd toate formațiile de lucru. Rezultatele din luna martie fac ca diferența de metraj între brigăzi să fie minimă și cîștigătorii să se întrevadă greu.

Brigăzile lui T. Moraru de la Rotunda și Al. Farcaș de la Aref au un oarecare avans, dar din urmă „trag tare" cele conduse de P. Țibaniuc și Gh. Marinaș de la Corbeni și altele.

Din această întrecere vie, pasionantă și creatoare, cîștigă nu numai o formație, nu numai colectivul întregului șantier ci întreaga țară.

Dan BIȚICA

Un stup de albine, primăvara...

(Urmare din pag. 1-a)

lă; despre cercurile de cultură, totalizînd circa 800 studenți dornici să învețe tainele artei fotografice sau ale muzicii, secretul grației în dansul modern sau glasul intim al rimelor...

Cineclubul își planifică de pe-acum „producția" pentru vacanță; „prietenii jazzului", conduși de Cornel Chiriac, student la Conservator, așteaptă nerăbdători întîlnirea cu publicul; Nae Lăzărescu și regizorul Virgil Sacerdoțeanu scriu de zor textul pentru noul spectacol de estradă; cîntăreții și dansatorii nu mai prididesc în a răspunde invitațiilor primite de la diferite instituții din capitală.

Pentru actori, Harry Negrin a scris „O fată care-și caută fericirea" — anume pentru ei, pentru studenți. Dealtfel, ca orice teatru serios, colectivul intenționează să-și „crească" și autorii lor, tot dintre studenți. Un cenaclu dramaturgic, aflat încă la începuturi, va pune-n discuție lucrările tinerelor condeie studențești, încercîndu-și vibrația pe... teme studențești. „Urează-ne noroc și succes" — mi-a scris mare de tot, pe carnet, regizorul Tadeu Arsenie, inepuizabilul animator al echipei. Le-o dorim din toată inima. Lor, și tuturor celor care fac să freamăte de tinerețe acest cuib al veseliei și dragostei de frumos, să zumzăie necontenit, vară și iarnă (cu mici întreruperi în timpul examenelor) ca un stup de albine, primăvara...

Nicoleta TOIA

In excursie la „Babele" **Fotografia: Albin MORARIU**

Timonierul Ștefan Datcu, secundul vasului, Mihai Tiliță și șeful echipajului Stan Vîrtopeanu de pe cargoul „Cluj"

Remorcherul „Farul"

Chipurile Dobrogei (II)

VAPOARENII ȘI ALȚI OAMENI AI CONSTANȚEI

BARUȚU T. ARGHEZI

Constanța e unul dintre porturile mijlocii din lumea largă, vestit însă prin utilajele lui, prin organizarea superioară a muncii, prin promptitudine și rapiditate.

Cîteva zeci de brațe tari de fier muncesc necontenit, încărcînd sau descărcînd vapoarele trase la chei. Profilate pe cerul Constanței, macaralele aproape că nu se odihnesc niciodată, ca și mașinile de transportat, tractoarele, platformele, trenurile și autocamioanele.

Mișcarea portului, strînsă în chingile de beton ale digurilor puternice, e mai mult o mișcare mecanică dublată de zgomotul motoarelor de tot felul, alături de permanenta legănare a mării.

Urcăm pe nava Cluj — cargoul de fabricație românească de 4 200 tone construit în 1961, la Galați. Un vas cu elegantă siluetă bărbătească, expresie de înaltă clasă a șantierelor noastre navale. Ancorat lîngă Craiova, ne inspiră parcă un poem al întîlnirilor românești la Constanța...

Plecat în cursă la 18 decembrie 1964, vasul a navigat cu produse românești spre tinerele țări africane.

— În Ghana, în porturile Tema și Tacordi, am stat opt zile, ne informează comandantul navei, Mihai Nastac. Mărfurile noastre au fost bine primite și apreciate de cercurile comerciale locale... Am organizat și o conferință de presă la bordul navei cu oamenii de afaceri din Ghana...

— Comportamentul navei, al echipajului?

— Excelent... Calificativul foarte bine!

Comandantul vasului e tînăr. Un om energic, precis în răspunsuri și preocupat, evident, mai întîi de treburile navei decît de întrebările noastre insistente. Moldovean de la Roman, el a primit botezul Ecuatorului acum opt ani. 22 de oameni din echipajul lui l-au primit în această cursă din căldările lui Neptun, întruchipat, cu voce gravă, de șeful telegrafist Mircea Ostrovschi...

Secundul vasului, Mihai Tiliță, e unul dintre optimiștii mărilor, o față veselă și un chip frumos, o voce caldă și un om amabil și serios.

— În portul Lobito, am întîlnit cea mai cruntă exploatare la care am fost martor în viața mea de marinar, ne povestește îndurerat. Lobito e portul coloniei portugheze Angola... Nu ne-au permis să debarcăm... Marinarii noștri au rămas revoltați de ceea ce au putut vedea acolo... În toată călătoria noastră am vizitat nouă țări și zece porturi care ne-au primit, în general, bine...

O navă e o părticică de patrie plutitoare, ducînd cu ea, pe lîngă un drapel și o identitate românească, o fărîmă din sensibilitățile poporului nostru. O navă este o permanentă prezență românească peste mări și oceane, în porturi și țări care încep să ne stimeze tot mai mult oamenii, produsele, vapoarele, ținuta.

— Cum vă petreceați timpul liber pe vas?

— Filme, cărți, cîntece, seri distractive, ne răspunde prompt Tudorică Păiș. În biblioteca portului avem peste 20 000 de volume și la fiecare drum luăm cu noi provizia necesară de cărți... Uneori mai facem și schimburi de filme în larg cu vasele noastre cu care ne întîlnim...

Șeful echipajului, Stan Vîrtopeanu, din Adamclisi, e evidențiat de comandant ca și timonierii Florin Georgescu, Tudor Păiș și Ștefan Datcu, sau marinarul Tache Vulpe. Datorită strădaniei lor, nava Cluj a primit la sfîrșitul anului 1964 titlul de **Navă fruntașe.**

Pe vas nu se mai aud decît scurte comenzi. O cupă de fier coboară ritmic în cală scoțînd un cărbune mărunt, adus din Belgia. Sună o sirenă căreia îi răspund, în ecouri, falezele și depărtările mării...

Dar orice sosire în port e legată și de iminente plecări. Alba motonavă Transilvania e gata să-și ridice ancora.

— Încotro tovarășe comandant Ștefănescu?

— Croazieră turistică în Mediterana... Atingem Port Said, Malta, Neapole, Genova cu diverse opriri și vizite locale. 330 pasageri, turiști germani, veniți cu O.N.T.-Carpați pentru 18 zile... Vaporul e gata de drum!

Un popas pe Transilvania echivalează cu vizitarea unui hotel de mare clasă. Curat, cochet, pus la punct, vasul își așteptă oaspeții de drum.

— Le vom oferi și o zi românească, țuică, bucate specifice, muzică, ambianță, încheiată seara cu o periniță... Sperăm că oaspeții noștri vor fi mulțumiți!

Răspuns la S.O.S.

Există în port un serviciu anonim și liniștit. Un serviciu aparent mic, adăpostit într-o clădire pierdută printre macaralele și turnurile de fier ale cheiurilor, ascunsă printre vagoane și magazii, ușor cenușie din cauza zgurei și a fumului de la vapoarele de prin prejur: **Secția căi navigabile.**

Aici funcționează **Grupul de salvare,** cel mai sprinten, gata în orice clipă să lupte cu valurile și cu furtunile. Aici se întîlnesc voințe dîrze, oameni inimoși. Comandantul grupului e Vasile Buincas, un veritabil lup de mare, prezent întotdeauna la toate salvările posibile de zi și de noapte. Cu toate că împlinește aproape 60 de ani, e de o tinerețe sufletească inepuizabilă... Aici îl găsim și pe Nichifor Marin, comandantul remorcherului **Farul** — vestit prin operațiunile grele de salvare — care odihnea la țărm cu o dîră subțire de fum adormită parcă deasupra coșului cald. Vasul e totdeauna gata de acțiune, ca și **Epurașul** sau celelalte mai mari și mai mici... Se povestesc fapte de vitejie în care numele șefului de echipaj Ion Lungu e citat cu aceeași emoție, ca și al tînărului Ion Spînu care, aruncîndu-se singur în valuri, a salvat de la înnec un echipaj întreg... Medalia muncii îi răsplătește pe cei mai buni, iar Ordinul Muncii acordat, de pildă, șefului mecanic Gheorghe Sîrbu — reprezintă prețuirea pentru activitatea lor!

Ciudat, dar logic ca și în alte meserii: femeia marinar! Elena Papadimitriu, știută în tot portul cu numele de „Nuța", e marinar din 1955 și lucrează cu grupul de scafandri. E o femeie cît un pumn, dar iute, harnică, priceputâ, și bun marinar!

Semnalul S.O.S. este strigătul pericolului pentru o navă. E momentul cel mai dramatic al unui vas care cheamă într-ajutor țărmul sau alt vas de prin apropiere... Portul Constanța recepționează cu promptitudine toate semnalele și cînd culege vreun S.O.S. intervine cu iuțeala fulgerului pentru salvarea oamenilor în pericol.

Dar aceeași secție a căilor navigabile se mai ocupă și cu dragaje, studii hidrografice, lucrări hidrotehnice, recuperări de nave din adîncimi. Agregatele și oamenii secției lucrează acum la Porțile de Fier, la extinderea portului Constanța.

Un om e șeful tuturor acestor complexe acțiuni de mare răspundere, inginerul Marius Georgescu. Un om tînăr, care își pregătește aspirantura și care povestește despre fiecare om al lui, de pe mai sau de pe mare, comandant sau marinar, scafandru ori simplu muncitor, cu dragoste, cu emoție. E unul dintre neobosiții conducători ai marilor acțiuni portuare, prezent în fiece loc unde-i nevoie de sfatul său, la orice oră din zi și din noapte, pe uscat, pe mare, la birou, pe remorcher, în bibliotecă... Am vorbit cu el despre flori și călătorii, despre frumusețile portului și ale mării, despre planurile lui de viitor, despre o ambarcațiune cu pînze pe care o visa cu ochii deschiși — un om ale cărui sensibilități veneau din marele tumult al portului, din scoici poate și din mare, ca un personaj de legendă contemporană...

Cele 1001 de realități

Obișnuiți pînă mai ieri în Dobrogea cu ritmul încet al unor vremuri apuse, întîlnim azi prin sate, prin întreprinderi și orașe, un ritm nou, efervescent, proaspăt.

— Se cer televizoare și radiouri multe, mașini de cusut și de spălat, pînze și stofe de calitate, încălțăminte modernă, ne declară Eremia Urdea, responsabilul Magazinului Universal din satul Dorobanțu... Ni se cer tot mai mult mărfuri frumoase și bune...

Aparatul portativ cu tranzistori poate fi întîlnit pe bicicletă, sub braț, la cîmp.

Bunăstarea se cunoaște pe om, în casa lui, după cum vorbește, după ceea ce spune. Regiune înapoiată în trecut, cu oameni săraci, cu un grav deficit cultural, a devenit un șantier general de reconstrucție, o grădină frumoasă, o floare cu parfumuri sensibile. Cultura, știința de carte, tehnicitatea au coborît în brazde și au urcat în spice și în mintea oamenilor, în vițele de la Murfatlar, în uzinele de la Năvodari, Tulcea, Medgidia sau Cerna-Vodă. Litoralul modern e o expresie de inteligență și gîndire largă... Istria, Callatis, Tomis, Adamclisi, Enisala — Valea Carasu, Valul lui Traian, Poarta Albă, Măcin, au devenit importante centre arheologice care atrag atenția vizitatorilor.

Dar munca în Dobrogea se împletește cu cîntecul, cu poezia și cu jocul. O puternică rețea culturală și o bine organizată activitate artistică fac din Constanța un mare centru de cultură și de artă, iar din Dobrogea un izvor de talente.

Asistăm la cenaclul literar al Casei regionale de creație: citește versuri tînărul poet Vasile Petre Fati. O carte de literatură dobrogeană în librării: **Dialoguri pe malul mării** — 28 poeți și 13 prozatori... Vizităm expoziția artiștilor plastici amatori: 17 expozanți, 60 de lucrări — grafică, ulei, acuarelă, sculptură. Imagini ale Dobrogei noi, din port, din viața oamenilor... Un ansamblu de dansuri populare cunoscut în toată țara: **Briulețul,** pe care inimosul, entuziastul și mereu tînărul Ion Buruc l-a înzestrat cu o mare avere sufletească. Azi, el colindă satele dobrogene căutînd în continuare noi jocuri populare pe care să le transmită celor mai tinere echipe de artiști amatori...

...Există în Dobrogea un fior nou și tare, subtil și direct, care te face, întorcîndu-te spre casa ta de peste Dunăre, să te întorci pe jumătate dobrogean...

Identități noi ale gazului metan

(Urmare din pag. 1)

tajului medical, instrumentelor fine, ceasornicelor etc.

Finalizarea îndelungatei concentrări creatoare, a miilor de încercări de laborator și experimentări în stația pilot, își găsește expresie în definitivarea procesului tehnologic pentru obținerea noii mase plastice pe cale industrială. La baza acestei tehnologii se află o sumedenie de metode proprii, ca și utilizarea a nu mai puțin de 7 patente de invenții românești. Efectul acestei intense munci nu constă numai în realizarea noului produs, ci și în cizelarea caracterelor, șlefuirea eticei profesionale și acumularea de cunoștințe tehnice ale oamenilor. În decursul anilor, întregul colectiv a crescut, s-a maturizat, fiecare transformîndu-se într-un adevărat creator. Toți cunosc perfect proprietățile maselor plastice, nu numai din tratatele științifice, ci din proprie experiență. Este o experiență fundamentată pe o muncă de cercetare îndelungată. Chimiștii își îndrăgesc creația și caută să o perfecționeze. Sînt oameni modești, cu gîndirea limpede și ordonată, preocupați permanent de studiul și experimentările lor, pătrunși de dragoste față de profesiune, tenacitate, perseverența conștientă, credința nestrămutată în succes. Aceste calități comune celor de la „Chimigaz" constituie armele cu care se biruie obstacolele ce stau adeseori în calea chimiștilor. Despre aceste calități vorbesc și rezultatele obținute de veteranul institutului, inginerul Ion Tomescu. Cine nu-l cunoaște la „Chimigaz" pe „nea Ion"? Chimist de aproape un sfert de veac, pe el nu-l înspăimîntă nici greutățile create în decursul experiențelor de anumite caracteristici dificile sau chiar periculoase ale chimicalelor, nici volumul mare de muncă, nici mirosul greu pe care-l emană unele gaze. Ultima lui creație este realizarea sintezei colinei — o prețioasă substanță cu acțiune biostimulatoare îndeosebi pentru puii de pasăre și purcei. Din laboratoarele de sinteze organice, unde lucrează Ion Tomescu, noul produs și-a căpătat bilet de drum spre industrie. Dar ce cale grea și sinuoasă a trebuit să înfrunte? În caietul în care chimistul și-a notat cu grijă sutele de experiențe — etapele, necazurile, victoriile se succed mistuite în expresii lapidare, îndărătul cărora se ascunde însă modest dramatismul unei încleștări tenace între om și natură. Fire inteligentă, dovedind un ascuțit simț al umorului, chimistul a găsit de cuviință să aștearnă undeva, într-un colț de pagină, alături de mențiunea „Aprilie — luăm totul de la început", epigrama ce-i era adresată de un coleg șugubăț: **„De departe simți că vine / Și te-apucă amețeala / Un miros greu de amine / Care umple toată sala".** Și „nea Ion" n-a pregetat să adaoge dedesubt, mucalit: **„Anul Nou, cei care vine, să mă scape de amine!".** Ceea ce s-a și întîmplat, căci chimistul nu s-a dat bătut pînă cînd nu a rezolvat cu bine și problema eliminării mirosului neplăcut dintr-un produs destinat ingerării de către animale.

Ultima pagină din caietul de experiențe consemnează fidel și momentul cînd, în sfîrșit, substanță a atins condiția exigențelor. Laboratorul de analize a consfințit calitățile chimice; experimentările, pe cele practice. Și astfel un nou produs și-a făcut apariția în rîndul chimicalelor necesare agriculturii moderne.

Creațiile institutului de la Mediaș se află în cadență cu evoluția majestuoasă a întregii noastre industrii chimice. Prin ele se continuă tradiția prețioaselor descoperiri în domeniul valorificării unei imense resurse naturale. Pe baza studiilor efectuate în institut, ca și de alte colective de cercetători din țară, chimizarea gazului metan, menită să fructifice din plin un masiv potențial economic, a născut aici în România ramuri industriale cu totul noi. Din acest punct de vedere țara noastră se clasează în rîndul acelor state care și-au trasat primele în lume jaloanele chimizării industriale a gazului metan, recunoscută azi de tehnică drept cea mai valoroasă. Directorul institutului, dr. Dumitru Goida, este dispus oricînd să vorbească despre acest vast subiect al chimiei. Depănînd amintiri din vremea pionieratului tinerei ramuri de cercetare, dr. Goida se simte îndreptățit să enunțe, nu fără o oarecare mîndrie, cîteva dintre lucrările rezolvate de chimiștii medieșeni, care azi sînt aplicate în industrie. Printre acestea se află producerea din gaz metan a acidului cianhidric (materie primă de bază în fabricarea sticlei organice și a unor emulsii necesare realizării lacurilor și vopselelor de calitate superioară, protejării pieilor tăbăcite etc.); a cloroformului, clorurei de metilen, tetraclorurei de carbon, negrului de fum, „Florom"-ului (utilizat în instalațiile frigorifice) și altele. În bogata listă a realizărilor sale, institutul a înscris, în ultimul timp, noi produse. Între altele s-au obținut prin procedee moderne și avantajoase metacrilat de metil (materie de bază necesară fabricării stiplexului) și noi polimeri și copolimeri acrilici (mase plastice utilizate la confecționarea ghidajelor de matrițe în turnătorii, a stilourilor și obiectelor de consum care imită osul). Concomitent, în stațiile pilot, cercetătorii au încheiat cu succes studiile lor în vederea perfectării unor tehnologii îmbunătățite pentru producerea de mase plastice noi și a altor substanțe necesare industriei și agriculturii. **„Trilon B"** este denumirea comercială a unuia dintre aceste noi produse chimice create în stațiile pilot. El are capacitatea de a forma combinații complexe cu metalele. Prin aceasta, „Trilon B" găsește folosire în domenii foarte variate: industrie, medicină, laboratoare de analize. **Poliacrilamida,** un alt produs pus la punct recent la „Chimigaz", are și ea un cîmp vast de aplicație: tratarea minereurilor aurifere și a noroaielor de foraj, a covoarelor și hîrtiei, precum și la stabilizarea solurilor în agricultură.

De la „Chimigaz" gazul metan capătă identități noi. El se multiplică în rețeaua de conducte, retorte, recipiente și impresionante agregate ale uzinelor înflorite pe cuprinsul patriei. Rețete, tehnologii gîndite la Mediaș sau de chimiști medieșeni în colaborare cu colegii lor din țară, dau țăria expirației uzinelor de la Roznov, Borzești, Copșa Mică și din alte părți ale țării, măsurată în avalanșa zecilor de mii de tone de prețioase produse chimice. De la evenimentul care a marcat posibilitatea chimizării gazului metan în România, pînă la imensele combinate chimice de azi, unde această bogăție naturală a țării își găsește deplina valorificare, chimia românească a străbătut un drum greu, nebătătorit. De pe această culme, cei de la „Chimigaz" scrutează orizonturi, deslușesc perspective. Microscopul electronic, aparate electronice de măsură și control, laboratoare ultramoderne ce vor fi date nu peste multă vreme în folosință, le creează noi posibilități. Cu acestea, ca și cu numeroasele stații-pilot, anticamerele marilor uzine în devenire, ce se înalță la Copșa Mică și Rișnov, chimiștii exersează tehnologiile viitorului.

Gh. BRĂTESCU

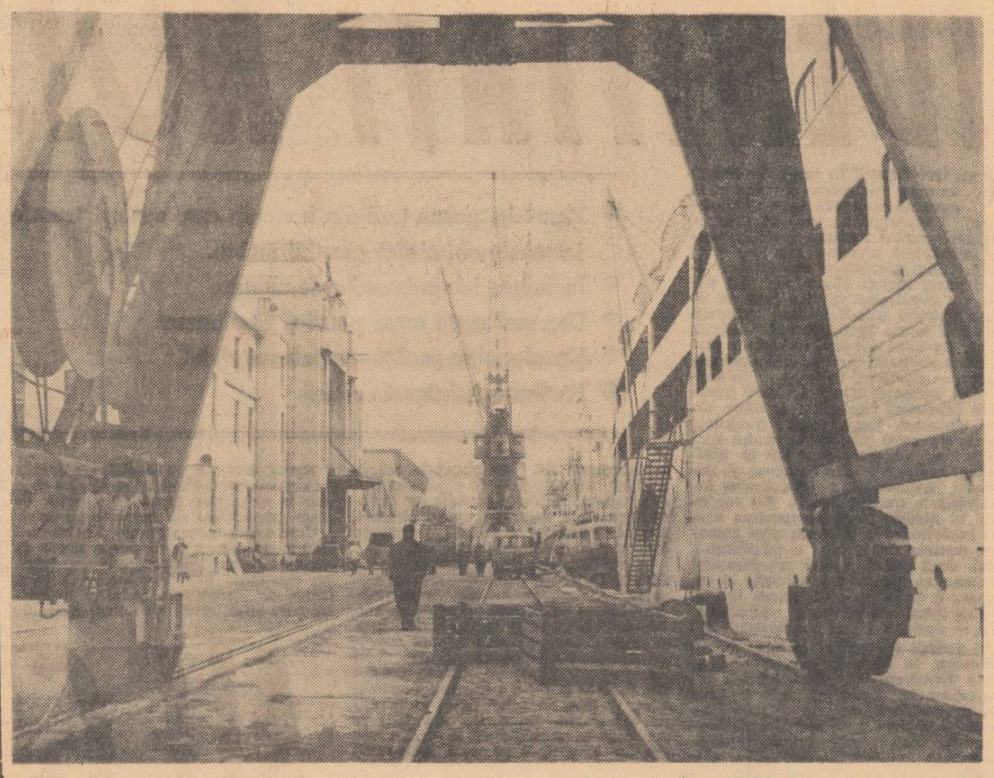

Motonava „Transilvania" înainte de plecare în croazieră pe Mediterana

DE PRETUTINDENI

SALOANELE pariziene de cosmetică sînt frecventate în ultima vreme de tot mai mulți bărbați. Pentru ei însă, proprietarii saloanelor cosmetice, au creat ieșiri discrete...

●

LA BARCELONA a fost creat „Clubul celor cu nasul lung". Membrii acestui club pot fi numai oamenii al căror nas depășește prin lungime sau grosime, normele obișnuite. Clubul organizează programe proprii.

●

UN CONSILIU bisericesc a publicat în ziarul „Die Welt" ce apare la Hamburg, următorul anunț: „Căutăm pentru pastorul nostru, în vîrstă de 30 ani, avînd înălțimea 1,80, aspect fizic plăcut, simpatic și muncitor, o Evă drăguță, inteligentă, muncitoare, în vîrstă de peste 20 de ani, care să știe să-l convingă că este mai bine să fie căsătorit".

●

O ATRACȚIE deosebită va constitui desigur, restaurantul de pe fundul mării de la Zlate Peaski din R.P. Bulgaria. Accesul la restaurant va fi printr-un tunel.

●

MULT TIMP a operat la Paris o bandă care sustrăgea coletele expediate prin poștă, înlocuind conținutul acestora cu pietre. Cu toate străduințele, făptașii nu puteau fi prinși. La un moment dat, s-a făcut apel la geologi care au stabilit că proveniența pietrelor era o carieră de calcar din apropierea Parisului. Și astfel.. s-a dat de urma întregii bande.

●

ÎN TIMP ce curățau un teren într-un cartier din Berlinul de vest, muncitorii au găsit printre ruine o adevărată comoară dar nu în taleri sau ducați din evul mediu, ci în prozaici dolari, în sumă de 11 000, păstrați într-un borcan. În afară de dolari, au mai fost găsiți 30 000 franci elvețieni și unele bancnote care, între timp, ieșiseră din circulație. Proprietarul terenului a oferit 3 000 dolari muncitorilor pentru a-i determina să treacă sub tăcere descoperirea lor. Poliția a aflat totuși de această întîmplare și, la cercetările efectuate, a găsit încă 4 000 dolari.

●

SECȚIA de proiectare a Uzinelor de aparataj de măsurători din Zwőhnitz — R.D.G., a conceput un nou dictafon universal. Aparatul are 13 cm înălțime și ocupă pe masă atîta loc cît 1,1/2 coală de hîrtie de scris. Dictafonul poate fi conectat la aparatul de telefon, înregistrînd convorbiri telefonice, poate fi conectat la aparatul de radio înregistrînd programele transmise. O instalație specială oprește mersul aparatului imediat cînd se termină banda sau se întîmplă ceva anormal în timpul înregistrării. În același timp, un semnal luminos atrage atenția asupra defecțiunii.

●

UZINELE metalurgice din Ranshofen — Berndorf, Austria, fabrică rezervoare din aluminiu pentru apă. Aceste rezervoare sînt destinate în special comunelor unde nu există canalizare și unde lipsește apa. Experiența a arătat că iazurile naturale nu permit păstrarea curată a apei. „Iazurile" din aluminiu nu sînt expuse coroziunii, în ele nu se dezvoltă flora acvatică și deoarece aluminiul este un bun conducător de căldură, în aceste „iazuri", apa nu îngheață în timpul iernii. Un rezervor din aluminiu poate fi montat pe loc, din piesele sale componente, în timp de numai cîteva zile.

LA WASHINGTON, a fost construit un „jep zburător". Cînd atinge viteza de 500 km pe oră, mașina se desprinde de pămînt, înălțîndu-se în aer.

●

PROFESORUL I. Stossinger de la Universitatea din Columbia, a calculat că prezența clădirii O.N.U. la New York aduce S.U.A. venituri ce totalizează anual cel puțin 82 milioane dolari, dintre care 60 milioane dolari se cheltuiesc direct la New York. În cartea sa — „Financing the United Nations System" autorul pornește de la bugetul anilor 1962/1963. Deoarece cheltuielile O.N.U. pentru serviciile prestate de instituțiile publice și particulare au crescut considerabil în ultimii doi ani, se poate deduce că și suma de 82 milioane dolari a crescut în mod corespunzător.

●

ÎN FRANȚA, în ultimii șase ani, numărul spectatorilor de cinematograf a scăzut cu 119 milioane. Federația națională a proprietarilor de cinematografe, ce reunește peste 5 000 de membri, învinuește televiziunea de concurență nelegală, deoarece aceasta din urmă, prin prezentarea unor numeroase filme obținute datorită situației sale de instituție de stat, cu preț de împrumut, ruinează cinematografele. De aceea ei au dat în judecată televiziunea, cerînd daune de 20 milioane dolari.

Tribunalul comercial francez a respins cererea proprietarilor de cinematografe, motivînd că această problemă îi depășește competența.

●

CHELTUIELILE ce se fac pentru anunțuri cresc într-un ritm fără precedent. În cele mai mari țări din vestul Europei, ele au crescut în ultimii patru ani cu 50 la sută. În Franța, se cheltuiește pentru această latură a vieții comerciale, aproape 1 la sută din venitul național, în Italia 1,5 la sută, în Anglia și R.F.G., aproape 2,5 la sută. Dar, față de S.U.A., aceste procente reprezintă o adevărată bagatelă. Suma de 500 milioane dolari cheltuiți anual de diversele firme din Franța, este mînuită de agenția americană J. W. Thompson, una din numeroasele agenții americane. M. Harper junior, președintele societății Interpublic din New York, a declarat că în vestul Europei anunțurile nu reușesc să atragă încă suficient atenția cumpărătorului și că ar fi cazul să se folosească experiența americană.

●

ÎN ORAȘUL Gorki a fost deschis un muzeu Șaliapin. Muzeul a fost amplasat într-o școală ce poartă numele marelui cîntăreț rus. Aceasta nu este întîmplător. În anul 1907, la periferia fostului Nijni Novgorod, a fost construită o școală din lemn. Costul construcției a fost suportat de scriitorul Maxim Gorki și cîntărețul F. I. Șaliapin. După 50 ani, în locul acelei școli a fost înălțată o clădire nouă, modernă, o școală pentru 1 300 elevi. La deschiderea festivă a muzeului, a luat acum parte fiica lui Șaliapin.

●

OMUL epocii de piatră, locuitor al grotelor, observa cu 25 000—30 000 ani în urmă, Luna și după diversele ei faze, aprecia timpul, întocmind chiar și un gen de calendar. Aceasta rezultă din desenele descoperite în grota spaniolă Las Vinas, de paleontologul francez Henri Breuil. Desenele reprezintă o figură omenească înconjurată de pete albe. Cercetătorii americani au demonstrat recent că petele albe înseamnă diferitele poziții ale Lunii pe cer. Observații similare au făcut și alți cercetători cu ocazia diverselor săpături. De pildă, în Ucraina, a fost descoperit un colț de mamut pe care a fost gravat un adevărat calendar, cu toate fazele Lunii. Și arheologii englezi care studiază stîlpii de piatră din Stonehenge, avînd o vechime de 6 000 ani, au constatat că pe acești stîlpi înalți de circa 4,5 metri, sînt semne de observație astronomice. Pe baza acestora, se putea prevede poziția Soarelui și a Lunii în diversele perioade ale anului.

●

FRED TOPPING — absolvent al unei școli superioare de doi ani din Hanover (S.U.A.) nu va uita multă vreme concursul său de admitere la o firmă din New York. A fost convocat în fața unei comisii de 10 experți din secția de personal, care l-au pus întrebări cu o tematică foarte largă, timp de 25 de ore. Prima întrebare a fost: „Cît face de 3 x 3 ?", iar ultima — „Vă supără oare un coșmar noaptea ?".

Fred Topping a suportat bine atît proba nervilor cît și proba de verificare a cunoștințelor, fiind angajat ca funcționar la secția de vînzare a firmei.

●

BĂIEȚII și fetele în vîrstă de 14—15 ani pot stăpîni algebra superioară și fizica la nivelul anului III universitar. Iată concluzia unei experiențe de 18 luni cu privire la predarea matematicii într-o școală cu internat de pe lîngă Universitatea din Moscova, al cărei obiectiv este de a pregăti din tineri talentați, oameni de știință cu înaltă calificare.

●

Academicianul Kolmogorov, din a cărui inițiativă a fost înființată școala a declarat că din 10 teme foarte complicate pentru examen, elevii săi au rezolvat în medie 7. Chiar dacă elevii care provin în majoritate din familii de matematicieni — își însușesc mai ușor materia universitară, ei nu pot fi considerați „copii minune". Printre matematicienii în vîrstă de 15 ani se află mulți muzicieni și, în general, unilateralizarea nu constituie pentru ei un pericol.

●

O ANCHETĂ efectuată în Olanda a arătat că cicliștii trăiesc cu 5.1/2 ani mai mult, iar pietonii cu 3,1/2 ani mai mult decît automobiliștii. Medicii vor prescrie acum plimbări, gimnastică și deplasări cu bicicleta, pe rețete, o dată cu medicamentele.

●

UN GIUVAERGIU din Roma propune să se introducă în locul verighetei de căsătorie, o brățară. Astfel, susține el, ar fi loc suficient nu numai pentru monograme și data căsătoriei, dar și pentru gravarea datei nașterii copiilor, data mutării în locuințe diferite și alte date memorabile. Există de pe acum amatori pentru aceste brățări „cronici".

●

O REVISTĂ americană de biblioteconomie a calculat că hoții de cărți înstrăinează anual din fiecare bibliotecă 200—500 de cărți. În felul acesta, bibliotecile publice din S.U.A. suportă o pierdere anuală de 25 milioane dolari. În vederea eliminării acestor pagube, bibliotecarul Imanuel Trigilli din statul Michigan a inventat un „păzitor automat", pe baza unor particule metalice magnetizate. Instalația costă circa 11 000 dolari și ea a fost pusă la probă în diferite biblioteci din S.U.A.

●

UN TÎNĂR american în vîrstă de 17 ani, Ralph Hotchkiss, a pus la punct de curînd ochelari speciali permițînd ochilor să vadă cu ajutorul... urechilor.

Prisme montate pe sticle reflectă lumina obiectelor plasate în fața subiectului pe două celule foto-electrice care depășesc ochelarii. Semnalele produse sînt retransmise la receptoarele de urechi permițînd orbului să fie avertizat despre obstacolele așezate în fața sa.

Imagine de la o recentă demonstrație a femeilor engleze în fața Ambasadei S.U.A. la Londra. Participantele la această demonstrație au protestat împotriva intervenției armate americane în Vietnamul de sud, a folosirii gazelor toxice și a acțiunilor agresive ale S.U.A. față de R.D. Vietnam și au cerut să fie respectate voința poporului vietnamez și dreptul de a dispune liber de soarta sa

Tablouri budapestane

Insula Margareta

În partea cea mai de nord a orașului, îmbrățișată de apele fluviului, se-ntinde, pe mai bine de doi kilometri și jumătate, o limbă de pămînt, denumită Insula Margareta. Legenda spune că regele Bela al IV-lea a făgăduit să-și călugărească fiica, pe Margareta, dacă va scăpa de urgia tătărască. Împlinindu-i-se dorința, regele și-a ținut făgăduiala și astfel, Margareta fu dusă în insulă unde i s-a înălțat și o biserică, ale cărei ruine, descoperite aci, atestă data de 1251.

Acum, insula este unul dintre cele mai frecventate locuri de odihnă ale celor peste 2 milioane de locuitori ai capitalei R. P. Ungare.

Aci există un stadion pentru pionieri cu 3 000 de locuri, Bazinul național, sau mai bine zis un ansamblu de șase bazine, cel mai mare avînd 8 culoare (un bazin e acoperit și e construit după planurile lui Alfred Hajos, primul campion olimpic maghiar de natație). Apoi, strandul „Palatinus", cu o capacitate de 16 000 de locuri, cu 2 bazine, unul fiind cu apă termală iar altul cu valuri artificiale. Aci se află și un hotel cu restaurant, terenuri de tenis și un frumos teatru de vară pentru spectacolele date de cele 16 colective de artă din oraș.

Insula este vestită și prin cele 130 de specii de trandafiri din „parcul rozelor" și prin „grădina japoneză" cu numeroase plante tropicale și cu un bazin cu pești exotici. De asemenea, se mai poate admira aci cascada artificială cu căderi de apă alimentate dintr-o fîntînă arteziană.

Aquineum

În Buda-Veche, cel mai de nord cartier al orașului, privirile îți sînt atrase de un mare amfiteatru roman. S-au păstrat bine, tribuna oficială, cuștile fiarelor, arena în formă ovală. Amfiteatrul, dezgropat între 1935—1940, a fost construit în anul 375. Este unul dintre cele două amfiteatre ale vechiului oraș roman Aquineum, cu o populație de circa 60 000 de locuitori, care a avut vatra aici și care, între anii 10 î.e.n. și 406 e.n. a fost capitala porții orientale a provinciei Panonia. Obiectele numeroase descoperite de arheologi — sculpturi, plăci comemorative, pietre funerare — au prilejuit organizarea, într-o clădire construită în stil roman, a unui interesant muzeu. În același cartier se află și muzeul Tamborvaroș care grupează documentele vechiului Aquineum. Între ele, un loc de seamă îl ocupă o bogată colecție de obiecte de ceramică, provenită din pămîntul Budei-Vechi, argilă roșie de Kiscell.

NOTE DE DRUM

In apropiere se află băile Lucaci și Csaszar, renumite prin apele lor termale, recomandate în tratamentul afecțiunilor reumatice, cardiace, sciatică etc., cu o temperatură de pînă la 67 grade Celsius. Băile Csaszar au și un bazin octogonal, cu o cupolă datînd din secolul al XVI-lea dar nu le lipsesc nici bazinele moderne, foarte frecventate de tinerii din capitală... O curiozitate care suscită interesul vizitatorilor în Buda-Veche este și baia turcească, cea mai veche, dominată de cupolele sale, în vîrf cu semilună, păstrată așa cum a rămas din vremea celor 145 de ani de stăpînire otomană.

Apa termală a unor băi de aci, este folosită și la încălzirea noilor blocuri înălțate în cartier în anii de după război. Căci Buda-Veche se află în plină reconstrucție și modernizare, într-un viitor foarte apropiat luînd naștere aici un Aquineum al secolului XX. Între aceste preocupări de reconstrucție a celui mai vechi cartier al orașului, se cuvine amintit și un alt fapt interesant. Arhitecții maghiari au ținut să facă, pe un teren mărginaș, o experiență, construind o colonie de locuințe cu diferite tipuri de imobile — case familiale și blocuri — și apartamente. Se țin consfătuiri cu locatarii acestor case experimentale și se fac observații asupra spațiului, instalațiilor, dependințelor etc., de care se ține seama la elaborarea noilor proiecte.

Virgil LAZAR

Noul pod de peste Dunăre — podul Elisabeta — reconstruit și inaugurat de curînd

PE FIRUL EVENIMENTELOR

STICLA

„Este eterna parabolă a aceleiași sticle pe care unii o consideră pe jumătate plină și alții pe jumătate... goală". Cu aceste cuvinte se încheia un comentariu al agenției France Presse care desmințea versiunea pusă în circulație din Bonn că guvernul francez ar fi de acord cu guvernul vestgerman ca în luna mai să se întrunească la Veneția o conferință a țărilor participante la Piața comună pentru a discuta organizarea unei Uniuni politice. Înainte cu o zi, la Roma, în cadrul convorbirilor franco-italiene ministrul de externe francez a arătat destul de limpede că atît timp cît nu există o bază de înțelegere între cei șase asupra obiectivelor fundamentale politice și militare și nu au fost încă încheiate acorduri asupra tuturor aspectelor politicii agrare, o asemenea conferință nu are nici o perspectivă serioasă și deci nici un rost. Iată însă că „unii", (cum îi numește France Presse) neținînd seamă de această precizare au răspîndit zvonul că ar fi vorba doar de o aminare de cîteva săptămîni a conferinței. Printr-o declarație a ministrului informațiilor guvernul francez a „căutat să pună capăt oricărei speculații asupra datei eventuale a conferinței de la Veneția. Guvernul francez este de acord cu principiul conferinței, este dispus să contribuie la pregătire dar apreciază că acum ea nu este oportună" (France Presse). Nu a trecut nici o oră de la desmințire și din Düsseldorf, unde avea loc congresul partidului creștin democrat, s-a transmis declarația cancelarului vestgerman Erhard că generalul de Gaulle ar fi promis ambasadorului vestgerman la Paris, Manfred Klaiber, că va participa la o conferință la nivel înalt a șefilor de state și guverne ai țărilor Pieței comune care urmează să discute problema Uniunii politice. Erhard a adăugat că în felul acesta „generalul de Gaulle a confirmat în întregime acordul intervenit la Rambouillet" cînd cancelarul vestgerman l-a vizitat pe președintele Franței. Imediat agenția France Presse adresîndu-se cercurilor autorizate franceze a primit următoarea reconfirmare a desmințirii anterioare căreia i s-a extins sfera de aplicare: „În legătură cu declarațiile cancelarului Erhard conform cărora generalul de Gaulle ar fi promis să participe la o conferință la nivel înalt a celor șase în luna iulie, se declară în cercurile autorizate franceze că este bine în această privință să se recurgă la declarațiile ministrului informațiilor" pe care le-am amintit mai sus.

Nu este primul și probabil nici ultimul caz cînd la Paris și Bonn se dau interpretări diferite unor poziții care păreau comune. Recent președintele grupului parlamentar creștin democrat din R.F.G., Barzel, după o întrevedere cu generalul de Gaulle, a prezentat, ceea ce oficiosul francez „La Nation" a calificat drept o „relatare îndulcită" a cuvintelor președintelui francez. Aceasta a necesitat o urgentă punere la punct publică din partea franceză.

Exact istoria cu sticla. R.F. Germană se află în plină efervescență a alegerilor și întrucît politica guvernului creștin democrat în sînul Pieței comune constituie unul din capetele de afiș ale disputei electorale, exponenții vestgermani caută să demonstreze că sticla este pe jumătate plină. Partea franceză dimpotrivă, nu dorește să se angajeze pe o cale care ar anula actuala politică externă și militară a guvernului și de aceea își însoțește pozițiile de condiții care tind să asigure că sticla va rămîne pe jumătate... goală. Diplomația vestgermană trece cu ușurință deliberată peste aceste condiții în timp ce diplomația franceză se mulțumește să le reamintească spunînd: mai întîi să încheiem acorduri agrare, apoi să stabilim obiective comune politice și militare și apoi, dacă vedem că sînt șanse de succes, să ne întrunim.

Este mai ușor de prevăzut spargerea sticlei decît reunirea tuturor condițiilor pentru mult discutata întîlnire politică a țărilor Pieței comune.

N. LUPU

Comerț pe unde

— CORESPONDENȚĂ DIN LONDRA —

O brigadă specială alcătuită din reprezentanți ai poliției, marinei și aviației militare britanice așteaptă de mai multe zile să primească ordinul de a ocupa postul de radio pirat „Radio City", instalat într-un fort al armatei, acum părăsit, din estuarul fluviului Tamisa. Se pare că războiul dintre ministrul poștelor și posturile de radio pirat este pe cale să izbucnească. În cursul anului trecut, numărul posturilor de radio pirat a crescut. În prezent există cinci posturi, care emit către Marea Britanie, trei dintre acestea instalate în forturi de pe Tamisa și două funcționînd dincolo de limita de trei mile a apelor teritoriale.

Sprijinite de companii de publicitate comercială aceste posturi pirat afirmă că numărul ascultătorilor lor este de cîteva milioane. Ele transmit muzică de mare popularitate și reclame comerciale precum și anumite programe „culturale".

Problema a luat o întorsătură mai serioasă cînd aceste posturi de radio cu emițătoare puternice s-au suprapus frecvențelor altor posturi de radio, autorizate.

Acțiunea specială întreprinsă împotriva postului pirat „Radio City" se bazează pe acuzarea ce i se aduce că emisiunile sale, care se efectuează pe frecvențe variind între 1630—1650 kilohertz, interferează posturile de radio-emisiune ale fărurilor maritime, vaselor ușoare și stațiunilor de coastă, care folosesc frecvențele 1 632 și 1 647.

S-au produs numeroase întreruperi ale radio-emisiunilor, dar problema a depășit cadrul obișnuit atunci cînd s-a dovedit că un semnal de alarmă, dat de pe mare pe frecvența de 1 632 kilohertz, a fost întrerupt de o emisiune „religioasă" a unui post de radio pirat.

Fiind puse în fața amenințării ocupării lor — soartă pe care a avut-o și postul de radio pirat olandez „Nordzee" în luna decembrie — organizatorii postului pirat „Radio City" și-au modificat frecvențele lor cu unul sau doi kilohertz, dar tot s-au înregistrat plîngeri din partea traulerelor că acest post de radio se suprapune frecvențelor lor atunci cînd primesc semnale pentru urmărirea peștelui.

Marea Britanie a încheiat un acord cu șase țări europene, care, dacă este ratificat de cel puțin trei din semnatari, va face ca orice ajutor acordat posturilor de radio pirat, să fie considerat ilegal. Ministrul poștelor din Marea Britanie a amenințat că va prezenta parlamentului un proiect de lege care să prevadă acțiuni împotriva posturilor, deși este evident că cea mai sigură acțiune ar fi împiedicarea firmelor să facă reclamă prin intermediul lor. În prezent, guvernul — preocupat de problema viitorului radiofoniei din Marea Britanie și anume dacă este cazul să fie înființată o nouă rețea de posturi de radio locale și cine ar urma să le administreze — nu dorește să stîrnească o furtună prin luarea de măsuri drastice împotriva piraților undelor.

Dar mîna guvernului poate fi forțată de alți factori. Vasul post de radio „Caroline", staționat în apropierea țărmului insulei Man din Marea Irlandei, folosește aceleași frecvențe ca și un post de radio străin. Acesta din urmă a anunțat că va lua măsurile necesare.

Săptămînalul „Sunday Telegraph" arată că, „inginerii din serviciul poștei au făcut sondaje care dovedesc că plîngerea este bine întemeiată". De asemenea, postul de radio pirat „King London" se suprapune emisiunilor postului de radio danez.

Creșterea nemulțumirilor în legătură cu activitatea acestor posturi la care s-ar adăuga și proteste internaționale poate să precipite soarta lor în ciuda presiunilor exercitate asupra guvernului de interesele unor cercuri comerciale.

Bob LEESON

Aprilie 1965.

Zbuciumul artelor

CORESPONDENȚĂ DIN NEW YORK

„Casa Albă" a trimis recent Congresului american, spre aprobare, un proiect de lege care cere „stimularea și încurajarea artelor" și crearea Fundației Naționale a Artelor și Umanisticii". Dacă Congresul va aproba propunerile, aceasta va fi pentru prima dată, de la Roosevelt, cînd guvernul va ajuta artele. De altfel trebuie să spunem că au trebuit să treacă 87 de ani (1877—1964) pînă cînd Congresul a aprobat crearea Consiliului Național al Artelor.

Noul proiect nu este întîmplător. El urmează unui studiu-raport publicat la 8 martie, întocmit de un grup de oameni de artă, știință și cultură, condus de John Rockefeller III, președintele Consiliului Cultural „Centrul Lincoln" din New York. În partea introductivă, raportul arată că el „nu este un răspuns la situația actuală ci este un semnal de alarmă".

Ca acest „semnal de alarmă" să fie înțeles de toți americanii, raportul vine cu o serie de cifre, din care spicuim cîteva: numărul teatrelor americane a scăzut la 200, față de 590, cîte erau în 1927; în cazul teatrelor newyorkeze, numărul pieselor puse în scenă s-au redus de la 142 în 1930, la 63 în 1964. Aceeași situație este și în domeniul orchestrelor simfonice, care în prezent au ajuns la 54. Scăderea numărului de spectatori, datorită prețului mare al biletelor de intrare, închiderea unor teatre, șomajul în rîndul artiștilor, duce la concluzia raportului că „artele sînt în zbucium".

Salariile scăzute ale actorilor, șomajul și lipsa de locuri de muncă, au dus la reducerea numărului de tineri care se îndreaptă spre școlile de artă. Raportul arată că școlile de artă aproape au dispărut în ultima decadă.

Sînt scoase în evidență și alte necazuri ale artelor, cum ar fi: calitatea slabă a unor spectacole, slaba pregătire și jocul lipsit de interes la mulți artiști, condițiile grele de muncă ale artiștilor, săli mici, lipsa oricăror statistici și evidențe în teatru etc. Necazurile sînt multe, iar soluția se pare a fi „unică", respectiv, intervenția curajoasă a statului, sprijin financiar și un ajutor moral și material lărgit.

În încheierea raportului se fac și unele recomandări, cum ar fi: să se ajungă la a avea un teatru la 500 000 de locuitori, înființarea a 6 companii de operă, față de 4 în prezent, 50 de orchestre simfonice și 6 formații de dansuri etc.

Se face un apel „fierbinte" la stat și companiile particulare să ajute artele, școlile de pregătire, pe artiști. Noul program, deocamdată sub formă de proiect de lege în Congres, deși răspunde parțial acestor cerințe, este considerat doar un început pentru cazul că va fi aplicat.

John W. TAYLOR

Anton Bacalbașa

De curînd s-au împlinit 100 de ani de cînd s-a născut la Brăila, Anton Bacalbașa, fiul lui Costache, originar de prin părțile Gorjului și al Anetei, născută Bobescu. În orașul natal termină trei clase gimnaziale. Constrîns de lipsa de mijloace de subsistență, așa cum reiese limpede din propriile sale mărturisiri, Anton Bacalbașa intră în armată ca „voluntar".

Acest dramatic moment — al plecării sale ca „voluntar" la oaste — ne apare într-o schiță, intitulată **De-acasă**, ce se află într-un manuscris intitulat: **Ceasuri de gîndire.**

Dintr-un dialog purtat între Gheorghe (care nu-i altcineva decît Anton Bacalbașa) și mama acestuia, Catinca, aflăm că tînărul citește **Contemporanul. Dacia viitoare**, că este însuflețit de idei socialiste.

După ani grei, petrecuți între zidurile sumbre ale cazărmii, Blublea — cum îl numește Mille în romanul **O viață** — a intrat în mișcare. La club (e vorba de Clubul muncitorilor) e oratorul cel mai ascultat. Plin de entuziasmul tinereții — dar în același timp neocolit de unele contradicții, ce se vor accentua după anul 1895 — Anton Bacalbașa se avîntă în focul luptelor.

El va colabora intens la principalele ziare și reviste socialiste: **Dezrobirea, Drepturile omului, Munca, Lumea nouă**, scriind articole în care se va situa pe pozițiile proletariatului și mișcării socialiste. (În 1883 a publicat, în revista „Emanciparea", traduceri din Capitalul de K. Marx). El a fost însă înainte de toate, un ziarist și un luptător curajos, autorul unor incisive pamflete îndreptate împotriva partidelor guvernamentale, a corupției, a șovinismului, a monarhiei. Bacalbașa se va impune vremii nu numai datorită activității sale de gazetar militant, ci va aduce contribuții și pe tărîmul artei și criticii literare realiste. În conferința **Arta pentru artă** — pe care o va publica apoi în broșură — se ridică cu hotărîre împotriva „artei" nerealiste, ruptă de năzuințele maselor.

Anton Bacalbașa este cunoscut și ca fondator de reviste umoristice. Împreună cu prietenul său I. L. Caragiale, va scoate de sub tipar, în 1893, revista satirică **Moftul romîn**, iar în anul 1895 va înființa revista **Moș Teacă**, publicație care ducea mai departe satira corosivă din paginile revistelor **Nichipercea, Aghiuță** etc. Despre revista **Moș Teacă** și al său fondator, Tudor Arghezi va spune că: Anton Bacalbașa „a sleit genul umoristic al categoriei în cîteva numere din revista **Moș Teacă**".

Schițele publicate în revistele vremii sau tipărite în volumele **Din viața militară, Moș Teacă din cazarmă**, vor cunoaște o largă răspîndire.

Satira lui Bacalbașa nu e îndreptată numai împotriva unor ofițeri de tipul lui Moș Teacă, aparținînd vechii armate. Despre Moș Teacă, autorul va spune că: „Ar fi dar nedrept că Moș Teacă este numai militar. Lărgindu-i cercul de activitate, studiindu-l de aproape, el poate fi cu aceeași ușurință prefect, profesor la universitate, medic, comisar comunal, arhimandrit, gardist, avocat, senator, comerciant de coloniale, orice — pentru că în toate breslele acestea întîlnim însușirile de mai sus, în unele mai mult, în altele mai puțin".

Scriitorul în scurta-i viață — deoarece ftizia l-a răpus la numai 34 de ani — a cuprins în focul satirei sale multe dintre racilele existente în societatea vremii. El era convins că se va nărui nedreptatea: „Se sfîrșește veacul acesta și vine un altul, care nu va fi veacul al douăzecelea, ci veacul întîi al fericirii omenești. Fiecare din noi are în societate o misiune. Și cînd asistăm la încercarea uriașă a proletariatului de a sfîrși cu zilele negre — datoria noastră (a scriitorilor — n.n.) e să fim alături de el".

Virgiliu ENE

O poezie inedită a lui Ion Minulescu

Publicăm mai jos, în facsimil, o poezie inedită pe care Ion Minulescu a scris-o pe volumul său „Nu sînt ce par a fi" cu dedicație „Dorinei", eroina unui roman de L. Leoneanu.

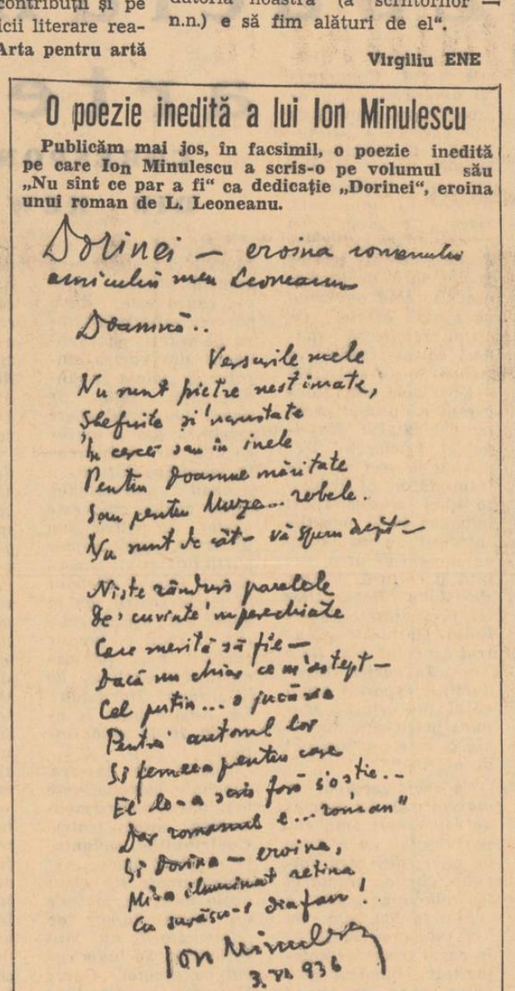

Dorinei — eroina romanului
amicului meu Leoneanu

Doamnă..

Versurile mele
Nu sunt pietre nestimate,
Sfeșnice și veșmintare
În altar sau în ulcele
Pentru doamne măritate
Sau pentru muze... rebele.
Nu sunt de zăt- vă spun drept —

Niște rînduri paralele
De cuvinte împerechiate
Care merită să fie —
Dacă nu chiar ce mă aștept —
Cel puțin... o ghicitoare
Pentru autorul lor
Și femeea pentru care
El le-a scris fără șoaptă...
Dar romanul e... romanul
Și Dorina — eroina,
Mîna ilustrînd retina
Ca surâsu-i drăgălaș!

Ion Minulescu
3. VI 936

Săli de muzeu

ALTER EGO

LUCHIAN

Și Luchian, dacă rememorăm autoportretele expuse la Galeria națională, și-a surprins chipul într-o atitudine de lucru. „Un zugrav" — cum își intitulează el, modest și simbolic, pînza, îl înfățișează cu pensula în mînă. Trăsături sfîșiate de boală, privire lucind de febră. Nici o altă descriere, poate, nu se potrivește însă mai bine acestei întruchipări de culoare și durere decît aceea făcută de Tonitza, ilustrul prieten: „Un cap enorm, cu unghiuri aspre de craniu, peste care pielea palid-arămie... se subtiliza, violet, în preajma orbitelor sinistre, pe fundul cărora licăreau, hipnotic, doi ochi impresionanți, ca două țipete în noapte... Numai gura lui — o gură largă, fantastică, a cărei buză superioară mare, se apleca, voluptos de bună, peste cea inferioară, fină ca profilul unei petale de roză — zîmbea blajin, sau părea că zîmbește necontenit".

Dar, în pofida detaliului, tragicul tablou semnat Ștefan Luchian nu reprezintă un Ștefan Luchian lucrînd. Șevaletul pare că se află undeva departe, iar pictorul meditează, visează, cu unealta sa de o viață uitată în mînă...

ISER

Artistul care oferă, însă, privitorului senzaționalul prilej de a iscodi un mare pictor romîn într-un suprem moment de tensiune a creației, este Iser. La

ISER: Autoportret

cîteva panouri depărtare de blajinul său coleg, Iser, cu veșnicul lui trabuc uitat în colțul gurii, pictează. Pictează crispat, frenetic — cu „vervă diabolică", cum i-a caracterizat același Tonitza măestria... propriul său portret. „Autoportretul" acesta e, din multe motive, unic pentru vizitatorul Muzeului de artă al Republicii Populare Romîne. E un emoționant instantaneu de viață. Un om, reușind să convingă pe viu, cu penelul, cît de mare poate fi încordarea în fața unei întrebări ce animă dintotdeauna omenirea: cunoașterea de sine.

AMAN

Theodor Aman, ca să urmărim ideea localizînd-o între coloanele de marmură de la Galeria națională, pare că a fost în istoria plasticii romînești unul dintre primii căutători perseverenți ai acestui neliniștitor „alter ego". (Poate doar un Pallady ar putea să-i dea, în zilele noastre, replica modernă). Iată-i prima auto-întruchipare, rămasă clasică prin albume. Ovalul pur, încadrat de bucle întunecate, privirea de catifea, aparțin tînărului de douăzeci de ani, student la Academia de arte frumoase din Paris. Se prea poate ca acest cunoscut tablou să fi fost pictat între pereții camerei cu ușoară alură boemă, constituind cadrul altei lucrări ale sale, intitulată: „Al doilea atelier din Paris", unde figurează, de asemenea, ca personaj principal. E o încăpere de epocă, cu tapete, cu lampă de petrol, cu obiecte răspîndite pe mobile. O locuință de tînăr cu aspirații romantice, necunoscut printre renumiții săi colegi parizieni Courbet sau Delacroix. „Autoportretul", expus la salonul oficial parizian, avea însă să-i fixeze o anume faimă, continuată, după aceea, de desenele sale făcute în războiul Crimeei — instantanee cu creionul, executate de un reporter romîn, pe vremea absenței aparatului de fotografiat. Un alt autoportret, douăzeci și ceva de ani mai tîrziu, avea să suprapună imaginii juvenile fața sa obosită, cu privirile aburite, așa cum ne apare ea din lucrarea terminată în 1875. Începutul și sfîrșitul vieții unui om, care și-a iubit și și-a scrutat mult chipul într-atît încît l-a reprodus și într-un tablou cu caracter istoric. Într-adevăr, cine cercetează cu atenție personajele pînzei sale „Vlad Țepeș și solii turci", va descoperi în trăsăturile unui boier muntean ovalul, ochii, gura, părul artistului. Îmbrăcat într-o tunică verde, „boierul" își ațintește privirile către vizitatori, neatent la sfada, cu urmări atît de cumplite, din sala tronului.

REMBRANDT

Undeva, pe un panou din Galeria universală, cîteva săli mai departe, procedeul acesta al lui Aman are antecedente ilustre, într-un tablou cu subiect biblic al marelui Rembrandt. „Episod din lupta lui Saul cu David" se cheamă lucrarea și ea cuprinde singurul autoportret al marelui artist, existent în Muzeul de artă al R. P. Romîne. Maestrul din Amsterdam, fantastic de multilateral în plastica introspecției, e, în tabloul ajuns la noi peste veacuri, David. Epoca veselelor petreceri din tablourile cu Saskia, a bogăției și lipsei de griji, izbitoare în autoportretele răspîndite prin muzeele de artă ale lumii, s-a sfîrșit pentru totdeauna. Omul care a servit drept model pentru David, mărinimosul învingător al regelui Saul, e un solitar, apropiindu-se de sfîrșitul vieții. O față rotundă, cu o expresie blajină, cumpătată — așa arată David, în grota unde s-a ascuns pentru a spulbera mînia adversarului său. Privești tabloul căutînd să-ți explici de ce și-a ales Rembrandt, pentru a se autoportretiza, personajul acesta, simbolizînd înțelepciunea... Dar oare de ce își va fi pictat El Greco, chipul, printre acelea alcătuind tabloul „Adorația păstorilor"? E una dintre cele trei compoziții ale sale, existente în Galeria universală. Specialiștii presupun că fața aceea prelungă, uscățivă, de hidalgo, apărînd alături de obrajii păroși ai păstorului, în tabloul parcă pictat cu raze de lună, aparține vestitului Theotocopuli.

GRIGORESCU

Revenind la Galeria națională, străbatem pe urmele autoportretelor lui Grigorescu, trei etape însemnate ale vieții sale. 19 ani: o față rotundă, ochi de adolescent, privindu-ne senin. Cine a spus mai tîrziu că Grigorescu a fost un om ursuz și taciturn? Băiatul din primul autoportret lucra la Agapia, împodobindu-i zidurile cu nepieritoare comori, trăia fericirea învoltă a dragostei cu Măriuca popii. 30 de ani: n-a trecut decît un deceniu și obrajii puri s-au scofîlcit, chipul trădează o maturizare aspră, grăbită. Sîntem în anul următor celebrității dobîndite de marele pictor romîn, cu pînzele sale la expoziția internațională de la Paris. Iar mai tîrziu, ultimul său „Autoportret", un dar pentru mamă, reprezenta preludiul sfîrșitului. Sfîrșit e omul din tabloul pictat cu o mare oboseală, parcă, și rămas neterminat. Mîinile sale se pierd, nedeslușit, în întunericul redingotei, numai ochii, sfredelitori, par să caute, în ochii celuilalt, în ochii „alter ego"-ului său... ce? Poate candoarea tinereții de altădată, cînd, asemeni înaintașului său, zugravul Pîrvu Mutu — primul autoportretist din plastica romînească — își zugrăvea chipul — față pură de adolescent, bătînd la poarta vieții.

Graziela VINTU

Detaliu din tabloul „Vlad Țepeș și solii turci" de Theodor Aman

Săptămîna la televiziune

4 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Rețeta gospodinei. 9.30 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● Aventurile echipajului Val-Vîrtej: În luptă cu omul zăpezilor (reluare). ● Telejurnalul pionierilor. ● Aspecte de la campionatul de atletism-copii, finala pe Capitală. 11.00 Emisiunea pentru sate. Din cuprins: ● Reportajul filmat: Primăvara pe ogoare. ● Filmul documentar „Creșterea batalionului". ● Telejurnalul satelor. ● Muzică populară romînească După-amiază, fotbal — transmisiune de la Stadionul „23 August" a întîlnirilor dintre echipele Progresul—C.S.M.S. Iași; Steaua—Farul Constanța. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile lui Robin Hood (XX): „Comoara bizantină". 19.35 Din patru colțuri ale lumii. Un film de Luciano Emmer și Robert Enrico. Muzica: Roman Vlad. 20.45 Selecțiuni din spectacolele formațiilor artistice studențești. Transmisiune de la Casa de cultură a studenților din București. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

5 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru școlari: Concurs de... viteză. 19.40 Teatru în Studio: „Examene, examene" de Simion Macovei. Reluare la cererea mai multor telespectatori. Interpretează: Ștefan Mihăilescu-Brăila, artist emerit, Eugenia Eftimie-Schmidt, Elena Caragiu, Ion Ciprian, Silviu Stănculescu, Dinu Ianculescu. 21.00 Cîntă orchestra Edmundo Ros (VIII). Soliști: Leonardo, Chi Chi Navarra, Margie Ravel, Hector San Juan, Los Hispanos. 21.25 Telesport. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

6 APRILIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune. „Alcooli", de Eugenia Borta. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru școlari: Glasul păsărilor. 19.35 Vitrina literară. Fragmente ecranizate din „Jenny" de Erskine Caldwell, „Perechea" de Vasile Birsan (din volumul de schițe „Uluitoarea dispariție a unui cap liniștit"). Prezentarea: Petre Dincu. 20.35 „G. Fr. Haendel" — evocare cinematografică. 21.40 Poșta televiziunii. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

8 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: „Oaspeții noștri". 19.40 Recitalul pianistei Marjorie Mitchell (S.U.A.). 20.05 Emisiune de știință: Ce este microclimatul și cum ține seama de el arhitecții, de arh. Tatiana Corvin; Literatură științifică. 20.25 Revista spectacolelor. 21.25 De la o melodie la alta. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

9 APRILIE

18.30 Universitatea tehnică la televiziune: Automatizări în industria minieră, de Liviu Beghegeanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: „Vă place muzica?!". 20.00 Săptămîna. 21.00 Emisiune de artă plastică. 21.20 Melodii de altădată în interpretări noi. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

10 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: „Povestiri pe... degete". 19.30 Aventurile lui Tom Sawyer (II) — Un remediu pentru negi. 20.05 Filmul documentar: „Ultimul rol", medalion dedicat creației regretatului artist George Vraca. O producție a Studioului cinematografic „București". 20.35 Comici vestiți ai ecranului. 21.45 Miniaturi... în operete. Montaj de Marianti Banu și I. Brucăr. Interpretează: Cela Tănăsescu-Babeș, Vali Niculescu, Constanța Cîmpeanu, Lidia Popescu, Doina Ionescu, Cornel Finățeanu, George Hazgan și alții. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Odată cu reluarea activității sportive în aer liber, în speță o dată cu reînceperea sezonului de fotbal, s-au înmulțit și transmisiile sportive pe micul ecran, spre deosebita satisfacție a unui număr mare de telespectatori. Dacă este de așteptat și în acest an creșterea numărului de ore consacrate reportajului sportiv, în forme multiple și variate, se cuvine satisfăcută desigur și dorința telespectatorilor de a vedea programe încă îmbunătățite, atît în ce privește calitatea muncii operatorilor de imagine, cît și (în mai mare măsură) aceea a redactorilor, comentatorilor și cronicarilor sportivi.

Indiscutabil că operatorii specializați în transmisiile sportive au făcut și continuă să facă progrese vizibile, mai ales în telereportajele manifestărilor sportive de sală. Cînd este însă vorba de terenul de fotbal, cadrajele cu care se lucrează îndeobște sînt sau prea restrînse, limitate la jucătorii care se află foarte aproape de tribulațiile balonului rotund și atunci telespectatorul nu poate avea viziunea mai amplă a cîmpului, viziunea așezării echipelor, într-un cuvînt a desfășurării jocului; sau, mai rar, cadrajele sînt foarte largi, încît mingea și cei care o joacă nu pot fi distinși. Și aici există o cale de mijloc, folosită de altfel și de operatorii noștri, dar nu cu strictă consecvență. Uneori, operatorii — ca cei care au lucrat cu prilejul demonstrației de patinaj artistic de simbăta trecută — se lasă furați de „noutatea" unor experimente formaliste, dublînd prin suprapunere imaginea sportivilor în mișcare, sau înconjurîndu-i, într-un „hallo", într-o ceață lăptoasă din care își fac din cînd în cînd o apariție fantomatică siluetele hieratice ale protagoniștilor.

În privința transmisiilor corecte se poate desprinde o regulă precisă, foarte avantajoasă pentru telespectatori: anume, că în timpul unei competiții operatorii își fixează obiectivul cu răbdare și stăruință asupra sportivilor în întrecere și nu se deslipesc de ei pînă la încheierea fazelor. În felul acesta, obiectivul camerelor de luat vederi se transpune ochiului spectatorului, care aflat în incinta sălii sau a terenului de sport, face exact același lucru.

Dacă munca operatorilor își va găsi foarte ușor și foarte repede căile spre îmbunătățire, mai greu ni se pare efortul ce trebuie depus pentru o calitate superioară a randamentului redactorilor, comentatorilor și crainicilor sportivi, în ce privește conținutul, tonul și maniera. Și pentru că nu putem depăși cadrul — nu cadrajul! — rubricii noastre, ne vom îngădui să vorbim despre aceasta într-un număr viitor.

Șt. RADU

Firul Ariadnei
(variantă modernă)

(Urmare din pag. 1)

ponderei oamenilor de știință, în ansamblul populației active, după John Bernal la 20 la sută, după alții pînă la 50 la sută din totalul populației active.

— Presupunem că în pas cu creșterea atît de puternică a numărului publicațiilor științifice au intervenit schimbări și în modalitatea de documentare individuală?

— Da, a intervenit o schimbare foarte importantă. Ea provine din faptul că un cercetător individual nu-și mai poate procura singur informația și documentarea necesare muncii sale creatoare din cauza numărului enorm de publicații pe care ar fi obligat să le răsfoiască și a legăturilor pe care ar trebui să le mențină cu alți specialiști din același domeniu din țară și de peste hotare. Documentarea caută să ușureze această muncă de informare în sensul economisirii timpului foarte prețios al cercetătorului, timp pe care el îl poate astfel afecta activității nemijlocit creatoare, documentarea punîndu-i la dispoziție materialul informativ de care el are nevoie în mod curent pentru a cunoaște tendințele mari de dezvoltare a științei și disciplinei sale, cît și cercetărilor adîncite în domeniile principale de dezvoltare ale științei.

În momentul de față preocuparea principală pe plan mondial este de a se raționaliza și moderniza metodele și mijloacele de documentare astfel încît ele să acopere o parte cît mai mare din necesitățile urgente ale colectivelor de cercetare. Problema ordonării, înmagazinării și regăsirii rapide a informațiilor nu-și mai găsește o soluție corespunzătoare decît cu mijloace mecanizate sau cibernetizate. Se cere a se înmagazina milioane de semnalări astfel ordonate încît să se poată selecta din întreg fondul înmagazinat acea parte corespunzătoare temei cerute.

— Dacă n-aveți nimic împotrivă, să intrăm puțin în tehnica modernă a documentării.

— Mai întîi aș aminti mașinile, adică acele mașini de „prelucrare a datelor" care lucrează cu cartele perforate. Ele reprezintă un mijloc eficace de începere a mecanizării lucrărilor de documentare. Se consideră că dacă numărul de informații înmagazinate nu depășește 100 000, mașinile cu cartele perforate sînt cele mai potrivite pentru înregistrarea, coordonarea, selectarea și punerea în pagină a informațiilor speciale cerute. Asemenea mașini există în mai multe instituții din țara noastră.

— Ce-ați putea să ne spuneți despre alte mijloace moderne de documentare?

— O dezvoltare puternică cunoaște în momentul de față documentarea pe baza mașinilor electronice. În mașina electronică se introduc două feluri de date: unele reprezintă fondul înmagazinat, altele comenzile pentru operațiile ce urmează să se execute cu materialul înmagazinat. Atît fondul cît și operațiile se înmagazinează în așanumita „memorie" a mașinii, după ce au fost introduse în ea de către dispozitivele de intrare.

Cererile se formulează sub formă de comenzi, mașina efectuînd calculele necesare, comparațiile între termeni și executînd selectări și ordonări de o mare finețe. Ea lucrează cu o viteză de calcul foarte mare, mai ales la mașinile tranzistorizate moderne și poate executa bibliografii pe teme diferite, indice de autori sau pe materii dintr-un domeniu oarecare.

Recent s-a propus un sistem ingenios de întrebuințare a acestor mașini de calcul prin încadrarea lor într-un sistem de telescriptoare. Mașina electronică ar fi instalată într-un centru, abonații avînd fiecare cîte un telescriptor la sediul lor. Printr-un circuit telefonic ei ar transmite mașinii electronice comenzile urmate de impulsul de pornire, mașina ar efectua comanda și ar transmite automat beneficiarului răspunsul. În general se fac mari eforturi pentru a se adapta mașinile mari electronice la necesitățile apropiate ale documentării și informării, în expozițiile din ultimii ani fiind remarcate mașini din ce în ce mai perfecționate. Există posibilități de a se construi „memorii" electronice pentru sute de milioane de „adrese" și astfel mașinile perfecționate nu vor înceta să apară.

— Se vorbește despre un limbaj universal al mașinilor...

— ...Și există un asemenea limbaj pe care specialiștii îl denumesc „limbajul mașinilor". Orice comandă dată în scris este transformată de mașina electronică într-un limbaj propriu al mașinilor. S-au realizat progrese mari în acest sens, iar azi se semnalează tendința ca lucrările științifice să fie citite direct de către mașină, astfel încît ea să poată înmagazina orice lucrare, să poată face un rezumat și să traducă rezumatul în diferite limbi. S-au realizat mașini care traduc dintr-o limbă într-alta, dar există dificultăți mari în generalizarea metodei sau în traducerea chiar a cuvîntului vorbit. Există mașini care înregistrează cifrele vorbite de la 1 la 10, dar de-aci și pînă a prinde inflexiunile unei limbi cu idioamele sau particularitățile ei sîntem încă departe. Deocamdată se propune ca, încă în faza de redactare, oamenii de știință să folosească un limbaj mai apropiat de posibilitățile de identificare ale mașinii electronice. Sînt oameni de știință care se opun acestor propuneri deoarece simplificarea limbajului le-ar crea greutăți lor. Tendința și necesitatea redării rezultatelor tehnico-științifice într-o formă bine stabilită, ordonată, astfel încît o mașină electronică să poată trage concluzii din citirea lucrării respective există, și pînă la urmă va învinge. Știința documentării o va impune.

— Ați folosit cuvîntul „știință". Se poate oare vorbi despre documentare ca despre o știință?

— Nu este încă o știință ca fizica, bunăoară, dar trebuie să ne gîndim că și meteorologia n-a fost știință de sine stătătoare ci doar capitole din fizică, astronomie și geologie. Mai tîrziu s-a separat și a rămas recunoscută ca disciplină independentă. Cu documentarea sau documentologia se petrece același fenomen: pornită inițial cu scopul satisfacerii unor nevoi de moment, a trebuit să facă o cotitură în sensul adîncirii problemelor legate de specificul ei ca disciplină, în sensul stabilirii unor principii de bază și a unor metode de lucru corespunzătoare. Prin aceasta ea va ajunge să fie recunoscută ca știință, avîndu-se în vedere multiplele probleme specifice și relațiile ei de o mare diversitate cu alte discipline ca cibernetica, teoria informației, automatica.

— Se poate oare vorbi despre o influență a tehnicii noi folosite în documentare asupra muncii intelectuale?

— Există oameni de știință și inventatori care nu țin seama de suma realizărilor științei mondiale. Prin modernizarea documentării cei interesați, gînditorii și inventatorii, capătă un sprijin efectiv și pot porni în creația lor în explorarea necunoscutului de la ceea ce este cu siguranță cunoscut. Bineînțeles documentarea nu face decît să semnaleze, studiul rămîne o sarcină a celui ce face cercetarea. Problema este însă mult mai vastă și tehnica muncii intelectuale va trebui să facă obiectul unor cercetări viitoare la care să colaboreze oameni de știință și cultură, creatori, cunoscători ai tehnicii muncii intelectuale, planificatori experimentați, psihologi.

— Cîteva cuvinte despre activitatea centrului pe care îl conduceți.

— Scopul general al înființării lui îl constituie mijlocirea rezultatelor de cercetare către toți cei interesați, oameni de știință, conducători ai activității economice și științifice. Necesitatea unei documentări exhaustive, a stat și stă în atenția conducerii din țara noastră, care a îndrumat organizarea și extinderea instituțiilor de documentare. Centrul de documentare științifică al Academiei R.P.R. a fost înființat în 1964, sarcina sa fiind tocmai aceea de a asigura documentarea necesară desfășurării cercetării științifice și efectuării de studii și cercetări în domeniul documentării pentru necesitățile institutelor Academiei și învățămîntului superior. Potrivit acestor sarcini, Centrul de documentare desfășoară activități specifice în toate domeniile științelor naturii și științelor sociale, semnalînd în același timp străinătății cercetările științifice efectuate la noi. Țara noastră este reprezentată atît în organul respectiv al U.N.E.S.C.O., cît și în F.I.D. (Federația internațională a documentării). Revista de studii și cercetări de documentare și bibliologie aduce contribuții originale la știința documentării, remarcate în multe țări.

Desigur centrul nostru este încă tînăr, are abia un an, ne străduim deocamdată să acoperim necesitățile institutelor Academiei și învățămîntului superior. Colaborăm cu celelalte centre de documentare din țară, coordonîndu-ne eforturile. La rîndul lor centrele de documentare regionale Iași, Cluj și Timișoara prelucrează și ele, punînd la dispoziția cercetătorilor, cele circa 60 000 de fișe pe care noi le oferim anual. Sperăm că cercetătorii, ca și cadrele din învățămîntul superior și mediu vor folosi materialul pe care centrul nostru de documentare îl pune la îndemînă pentru a-și lărgi orizontul și a aduce în preocupările lor o problematică tot mai bogată, contribuind la progresul necontenit al științei și economiei patriei.

M. RADIAN